ALEXANDER
McCALL SMITH

İSKOÇYA'DA AŞK

Çeviren: Çiçek Eriş

İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İSKOÇYA'DA AŞK, İskoçya Sokağı 44 Numara dizisinin üçüncü kitabı. Bu romanda üstün yetenekli Bertie tahammül edilmez annesi ve psikoterapist Dr. Fairbairn'le kahramanca mücadele etmeye devam ediyor. Pat yakışıklı ve gizemli bir hayranın ilgi odağı oluyor. Ağzında altın bir dişi olan köpek Cyril tehlikeyle burun buruna geliyor. Big Lou her zamanki gibi tüm karakterlere kahve ve öğüt dağıtmaya devam ediyor.

Zengin gülmece öğeleri ve hayata neşeli yaklaşımıyla keyifli bir roman olan ***İSKOÇYA'DA AŞK***, yazarın okuyucusunu eğlendirme becerisiyle de dikkatleri çekiyor.

İSKOÇYA SOKAĞI 44 NUMARA dizisinde Edinburgh'u ve bu şehri dünyadaki en ilginç yer haline getiren insanları büyük bir yetenekle yansıtan **Alexander McCall Smith** İngiltere'nin en çok okunan yazarları arasında yer alıyor.

9 786053 603184

KAKTUSUN

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

Genel Yayın: 2292

ALEXANDER McCALL SMITH
İSKOÇYA'DA AŞK

ÖZGÜN ADI
LOVE OVER SCOTLAND

ÇEVİREN
ÇİÇEK ERİŞ

© 2006 ALEXANDER McCALL SMITH
© AKÇALI TELİF HAKLARI AJANSI
© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2011
Sertifika No: 11213

EDİTÖR
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

1. BASKI: TEMMUZ 2011, İSTANBUL

ISBN 978-605-360-318-4

BASKI
KİTAP MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
DAVUTPAŞA CADDESİ NO: 123 KAT: 1
TOPKAPI İSTANBUL
(0212) 482 99 10
Sertifika No: 16053

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Roman

iskoçya'da aşk

ALEXANDER McCALL SMITH

Çeviren Çiçek Eriş

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

BELONGS TO
KAKTUS TEAM

1. Sıkıcı Bir Sanat Dersinde Pat'in İlgisi Dağılıyor

Pat derste oturanlara baktı tek tek. On kişiydiler, eğer Dr. Fantouse da sayılacak olursa on bir kişiydiler, ama Dr. Fantouse pek öyle sayılacak türden biri değildi. Sanat tarihi hocası ve *The Discerning Gaze in the Quattrocento* kitabının yazarı olan Dr. Fantouse ılımlı, hatta biraz ürkekti ve tüm öğrencilerinde merhamet uyandırıyordu. Onu sevmediklerinden değildi bu (son derece nazik ve tatlı bir insandı). Donuk şal desenli kravatları ve pejmürde ceketiyle oradaki varlığına tarif edilemez, belli belirsiz bir acıma duyuyorlardı sadece. Aralarından biri söylediği laftaki nükteden hoşnut olarak "Muhakeme yeteneği yok," demişti. Ayrıca adı, pek sık olmasa da Pat'in babasının abartılı şeyleri betimlemek için kullandığı "fantastik" kelimesini andırıyordu. Ama öte yandan Dr. Fantouse kesinlikle "fantastik" bir insan değildi... Pat'in bakışları on kişinin üstünde dolaştı, Dr. Fantouse'u sempatiyle hemen geçiverdi ve karşısında oturan çocuğa bakmaya başladı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Adının Wolf* olduğunu öğrenmişti. İlk derste Dr. Fantouse'un önerisiyle masanın etrafındaki herkes kendisini tanıtmıştı: ("Adım sizin de bildiğiniz üzere Geoffrey Fantouse, size pek hatırlatmama gerek yok, ama bu derste işleyeceğimiz konu olan estetiğe büyük bir ilgi duyuyorum.") Sonra adlar ardı ardına sıralanmıştı: Ginny, Karen, Mark, Greg, Alice ve en sonunda masaya alçakgönüllülükle bakan Wolf adını söylemişti. Pat, Karen ve Ginny'nin beğeniyle baktıklarını fark etmişti.

Wolf. Bunun bir erkek için çok güzel bir ad olduğunu düşünmüştü Pat. İdealdi sahiden. Wolf umut dolu bir isimdi. Ve karşısında oturan bu Wolf da adına yaraşır bir insandı. Uzun boylu, geniş omuzlu, altın saçlı ve güleçti. Böyle oğlanlar insanı tiksindirecek kadar boş kafalı ve kelime dağarcığı dar olan sörfçü tipler olurdu. Ama bu Wolf öyle değildi. Suratından zeki olduğu anlaşılıyordu ve güzel dış görünüşünün altında yatan zekâsı gözlerindeki ışıltıdan belli oluyordu.

Seminer grubunun ikinci toplantısında Pat, Dr. Fantouse'un oluşturmaya çalıştığı tartışma ortamını takip etmekte zorlanıyordu. Joseph Beuys'un** insan aktivitelerinin bir sonucu olarak neyin sanat olduğu neyin olmadığı savını tartışmaları isteniyordu, ama bu yararsız bir tartışmaydı. Oldukça ateşli olabilecek tartış-

* İng. Kurt (ç.n.)

** Alman sahne sanatçısı, heykeltıraş, enstalasyoncu, grafiker, sanat teorisyeni ve sanat öğretmeni (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

malar yavanlıktan kurtulamamıştı. Damien Hirst'in* adı ortaya atılmasına rağmen uzun sessizlikler yaşanıyordu ve Dr. Fantouse bir çekişme ortamı yaratabilmek için Damien Hirst'ün* formaldehit içine koyduğu inek gibi işleriyle ilgili şüphelerini dile getirmişti: "Farklı bir dönem sanatçısı, mesela Donatello bunu sanat olarak addeder miydi bilemiyorum. Buna kasaplık, hatta bilim bile denilebilir, ama sanat denemez sanırım."

Bu yorum beraberinde derin bir sessizlik getirmişti. Sonra Pat'in yanında oturan ince suratlı kız konuşmuştu. "Damien Hirst resim yapabiliyor mu?" diye sordu. "Yani ona bir ev çizmesini söyleseniz çizebilir miydi? Çizdiği şey eve benzer miydi?"

Diğerleri ona boş boş baktı. "Bunun konumuzla ne..." diye konuşmaya başladı genç bir adam.

"Bu çok ilginç bir betimleme meselesini önümüze koyuyor," diye araya girdi Dr. Fantouse. "Sanatın özünün betimlemek olduğundan pek emin değilim. Benedetto Croce'nin fikirlerine bir bakalım isterseniz, bakalım o bizi bu konuda aydınlatabilecek mi? Bildiğiniz gibi Croce estetik algının insan zihnine işlenmiş olduğuna inanıyordu. Bu algı..."

Pat tavana baktı. Yeni dönemin başında önünde uzananları düşününce içi hevesle dolmuştu. Sanat tarihi okumak son derece heyecan verici görünmüştü, hevesle beklediği entelektüel bir macera olacaktı. Ama bu deneyim beklentilerini karşılamaktan çok uzaktı. Dr. Fantouse'la tatsız dersler işleyeceğini, sıkıcı Croce alın-

* Şimdiye kadar yaşamış en zengin sanatçı. Spekülasyonlar yaratan "iş"leriyle tanınıyor (ç.n.)

tılarını, derslerdeki uzun sessizlikleri, heyecan yoksunluğunu önceden kestirememişti.

Hayatında da hayli değişiklik olmuştu. İskoçya Sokağı'ndaki evinden taşınmış, Londra'ya giden Bruce'a veda etmiş ve Malakka Boğazı'ndaki antropoloji projesiyle ilgili macerasının ilk ayağında Waverley İstasyonu'ndan bir trene atlamış olan arkadaşı ve komşusu Domenica Macdonald'ı uğurlamıştı. Kendisi de başka üç kız öğrenciyle paylaştığı yeni dairesine, Spottiswoode Sokağı'na taşınmıştı. Hayatında yeterince değişiklik vardı ve derslerin başlaması da stresine stres katmıştı.

Pat canını sıkan şeylerle ilgili yakınmak için telefon açtığında, "Yakında kendini daha iyi hissedersin," demişti babası "Sıkıntılar geçer." Babası bir an tereddüde düşmüştü. Pat onun, "İstediğin zaman eve dönebilirsin," demek üzere olduğunu biliyordu. Ama babası kendisini tutmuştu. Çünkü Pat'in daha ilk adımda hayat karşısında yenilgiyi kabul edip Grange'daki baba evine, bıraktığı gibi duran odasına geri dönemeyeceğini çok iyi biliyordu. O yüzden başka bir şey söylemedi.

O sıradaysa Dr. Fantouse, Benedetto Croce hakkında bir şeyler söylüyordu ve söyledikleri grup tarafından derin bir sessizlikle karşılanıyordu. Pat karşısında oturan Wolf'a baktı, onun da kendisine baktığını fark etti.

Birbirlerine bir süre baktıktan sonra Wolf bir parmağını dudağına götürdü ve Pat'e bakmaya devam ederek parmağını öyle tuttu. Sonra dudaklarını kımıldatarak Pat'in tam anlamadığı bir şey söyledi. Pat Wolf'un selam sana Kırmızı Başlıklı Kız gibi bir şey söylediğini düşünmüştü.

BELONGS TO KANTOS TEAM

2. Dergideki Bir Resim

Dersin sonunda Dr. Fantouse hayal kırıklığı ve yenilgiyle Quattrocento'ya döndü, öğrencilerse defterlerini kapatıp, bir yandan esneyip bir yandan başlarını kaşıyarak sınıftan çıkıp koridora yöneldiler. Pat Wolf'a bilerek bakmıyordu, ama sınıftan çıkmak için elini çabuk tutmadığının da farkındaydı. Yere düşürdüğü bir şeyleri aramakla meşguldü. Kapının hemen dışında bir ilan panosu vardı, Pat öğrenci kulüpleri ve topluluklarının astığı karman çorman ilanlara bakmak için durakladı. Aslında hiçbiri ilgisini çekmiyordu. Delta kanatla uçmayı düşünmüyordu ve salsa derslerine geçici bir merakı vardı sadece. Herhangi bir deneyime ihtiyaç duyulmayan Amerika yaz kampında eğitmenlik yapmakla da ilgilenmiyordu, bunun için sadece hevesli olmak yeterliydi. Ama bu ilanlar Wolf bir süre sonra dışarı çıkana kadar onu meşgul göstermeye bahane olmuştu.

Yaz kampı ilanının küçük puntolarını okumaya çalışıyordu. Oryantasyon haftası ve sigortayla ilgili bir

şeyler yazıyordu, ayrıca bir de depozito bırakmak gerekiyordu.

"Yaz aylarını geçirmek için pek hoş bir yöntem değil," dedi arkasından gelen ses. "Yüzlerce velet. Kendine zaman kalmıyor. Tam işkence."

Pat şaşırmış gibi yaparak arkasını döndü. "Evet," dedi. "Ben de pek istemiyordum zaten."

"Giden bir arkadaşım vardı," dedi Wolf. "Kaçtı resmen. İki hafta sonra hakikaten kaçtı, hem de New York'a." Saatine baktı, sonra da koridorun sonundaki kapıyı gösterdi. "Aç mısın?"

Pat aç değildi, ama aç olduğunu söyledi. "Wolf gibi hem de."

"Elephant House'a gidebiliriz," dedi Wolf saatine bakmaya devam ederek. "Kahve ve sandviç alabiliriz."

George Meydanı'dan geçip McEwan Hall'ün önündeki geniş açıklıktan yürüdüler. Ayaklarının dibinde kaykaylarıyla duran bir grup genç oğlan ters taktıkları şapkaları, bol ve düşük belli pantolonlarıyla tüm dünyaya karşı birleşmiş gibi bir köşede dikiliyordu. Pat bu gençlerin ne hakkında konuşuyor olabileceğini düşündü ve hiçbir şey konuşmadıkları kanaatine vardı, çünkü muhtemelen konuşmak havalı değildi. Belki Domenica (Malakka Boğazı korsanlarıyla işini bitirdikten sonra) McEwan Hall'ün önünde saha araştırması yapabilirdi, kaykaycıların arasında, meydanın bir köşesindeki çiçeklerin arasına kurduğu çadırında yaşar, grubun toplumsal dinamiklerini, liderlik mücadelelerini, statü belirtilerini gözlemlerdi. Onu aralarına kabul eder-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ler mi acaba diye merak etti. Yoksa onu yetişkinlerin söylemler dünyasından gelen istenmeyen bir ziyaretçi olarak görüp, şüpheyle mi yaklaşırlardı?

Elephant House'a giderken Wolf'u biraz daha tanıma şansı elde etmişti. Napier's Health Food Shop'un önünden geçerken Wolf ona annesinin vitaminler ve homeopatik ilaçlara ilgisinden bahsediyordu. Küçük bir çocukken vitaminlerle büyütülmüş ve kendisine ufak dozlarda özenle seçilmiş şuruplar içiren homeopatik doktorlara götürülmüştü. Tüm aile soğuk algınlığına karşı düzenli olarak ekinezya alıyordu, ama yine de hasta oluyorlardı.

"Onu mutlu ediyor," dedi. "Anneler nasıl oluyor sen de bilirsin. Annem mutlu olduktan sonra ben de çok dert etmiyorum sonuçta. Anlıyorsun değil mi?"

"Tabii, elbette," dedi Pat.

Sonra Wolf Aberdeenli olduğunu söyledi. Babası petrol işindeydi. Açık denizlerdeki petrol yatakları için valf temin ediyordu. Tüm dünyaya valf satıyorlardı ve babası sık sık Houstan veya Brunei gibi yerlere gidiyordu. Biriktirdiği uçuş millerini de Wolf'a veriyordu.

"İstediğim yere gidebilirim," dedi. "İstesem Güney Amerika'ya bile giderim. Hemen yarın. Millerimi kullanarak."

"Benim hiç uçuş milim yok," dedi Pat.

"Hiç mi?"

"Hiç."

Wolf omuzlarını silkti. "Çok da önemli değil aslında," dedi. "Pek ihtiyaç duyulan bir şey değil."

"Sence Dr. Fantouse'un uçuş mili var mıdır?" diye sordu Pat.

Gülüştüler. "Kesinlikle yoktur," dedi Wolf. "Zavallı adam. Otobüs milleri vardır belki."

Elephant House gittikçe kalabalıklaşıyordu ve siparişleri alınana kadar bir süre beklemeleri gerekti. Wolf kendisi kahveyle sandviçleri alırken Pat'in bir masa bulup oturmasını önerdi.

Pat de Wolf'u beklerken duvardaki dergi rafından aldığı dergilerden birini karıştırmaya başladı. Herkesin tiksindiğini iddia ettiği, ama aslında herkesin okumaktan son derece keyif aldığı dergilerden biriydi: Havuz başlarında oturan, pahalı restoranlardan çıkan, partilere giden ünlülerin resimleriyle doluydu sayfaları. Mekânlar ve giysiler lüks kokuyordu, o lüks hayat oldukça zevksiz görünmesine rağmen hem de. Ayrıca insanlar arkadan desteklenip hareket ediyormuş gibi bir pozisyon verilmiş balmumu heykellere benziyorlardı. Birinin anlattığına göre bunun sebebi fotoğrafçıların resmini çektiği insanlara makyaj yapmasıydı. Bu yüzden insanlar bu kadar suni görünüyorlardı.

Bir sayfa daha çevirdi. Gleneagles'ta birinin yirmi birinci doğum günü partisi vardı. Pırıltılı giysiler içindeki şık kızlar İskoç etekli, ceketli ve ipek papyonlu genç erkeklerin etrafında duruyordu. Kızıl saçlı bir kızın yanındaysa elinde şampanya kadehiyle Wolf duruyordu. Pat resme bakakaldı. Bu Wolf olamazdı. Tanıdığı kimse *Hi!* dergisinde değildi, bu bambaşka bir dünyaydı. Ama bu Wolf olmalıydı; gülümsemesi, saçı ve bakışları aynıydı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Pat kafasını kaldırdı. Wolf elinde bir tepsiyle masanın yanında dikiliyordu. Tepsiyi masaya koydu ve dergiye bakmaya başladı.

"Bu sen misin Wolf?" diye sordu Pat. "Baksana. *Hi!*'dan birini tanıdığıma inanamıyorum."

Wolf resme baktı ve kaşlarını çattı. "Tanımıyorsun zaten," dedi. "O ben değilim."

Pat önce resme, sonra tekrar Wolf'a baktı. Eğer bu Wolf değilse kesin ikiziydi.

Wolf dergiyi aldı ve masanın diğer ucuna attı.

"Bu dergilere katlanamıyorum," dedi. "İçleri boş. Bomboş."

Tekrar Pat'e döndü ve dişlerini sergileyecek şekilde gülümsedi. Dişleri bembeyaz ve dümdüzdü, Pat o dişlere dokunmak istediğini düşündü.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

3. Spottiswoode Sokağı'nda Bir Tesadüf

"Adın," dedi Pat Wolf'a Elephant House'ta kahve içerlerken. "Adın çok ilgimi çekti. Daha önce adı Wolf olan kimseyle tanışmadım." Durdu. Belki de bu Wolf'un canını sıkan bir konuydu, insanlar adlarıyla ilgili garip tepkiler verebiliyordu ve belki de Wolf bu konudan utanıyordu. "Tabii adın hiç de garip..."

Wolf gülümsedi. "Önemli değil," dedi. "Adımı söylediğimde genelde insanlar şaşırıyorlar zaten. Çok basit bir açıklaması var aslında. Daha önce adım böyle değildi. Adım..."

Pat cümlesini bitirmesi için bekliyordu, ama Wolf kahve fincanını dudaklarına götürmüş, fincanın tepesinden Pat'e bakıyordu. Gözlerinin sanki kendisiyle alay edercesine parıldadığını gördü Pat.

"Bana söylemek zorunda değilsin," dedi sessizce.

Wolf fincanını indirdi. "Ama öğrenmek istiyorsun değil mi?"

Pat omuzlarını silkti. "Eğer söylemek istiyorsan..."

"Peki," dedi Wolf. "Adım Wilfred'di."

Pat'in gülesi gelmişti ve neredeyse gülüyordu da. Bundan daha utanç verici adlar vardı elbette. Cuthbert mesela. Ama Wolf'u Wilfred olarak düşünemiyordu. Wilfred adında hiç gösteriş yoktu, ama Wolf adıyla birlikte gelen bir tehdit havası vardı.

"Adımın Wilfred olmasına dayanamıyordum," diye devam etti Wolf. "Üstüne üstlük adın Wilf diye kısaltılması korkunç oluyordu. O yüzden on yaşındayken adımın Wolfred olmasına karar verdim, annemle babam da destek verdiler. Adım ondan sonra Wolfred oldu. Öğrenci kartımdaki adım da bu. Ama okulda bana Wolf diyorlar. Senin de adın Patricia herhalde değil mi?"

"Evet," dedi Pat. "Gerçi herkesi tam adıyla çağıran okuldaki okul müdiresi dışında bana kimsenin böyle seslendiğini hatırlamıyorum. Ayrıca Wilfred adı da gayet normal bir ad. Hem..."

Wolf araya girdi. "Adlardan konuşmayalım," dedi. Sandviçine baktı. "Bunu çabucak bitirmem gerek. Gidip birini görmeliyim."

Pat bir anlığına da olsa hayal kırıklığı hissetti. Onunla daha uzun vakit geçirmek istiyordu, yanında o varken moralinin bozuk olduğunu bile unutuyordu. Etrafındaki sıkıntılı havayı dağıtan şey güzellikle bir arada bulunmasıydı. Wolf'un güzel olduğuna karar vermişti. Sınıfta oturup güzellikten bahsediyorlardı (estetiğin bu anlama geldiğini düşünüyordu) ve gözlerinin hemen önünde güzellik duruyordu; güzellik söz konusuyken hep olduğu gibi kendinden emindi ve halinde memnundu.

Sandviçinden bir ısırık aldı. Kendisini orada otururken bırakmasına izin veremezdi; biri giderken masada kalmak sosyal başarısızlığın kabulüydü. Dr. Fantouse'un karşılaşabileceği bir durumdu bu. Muhtemelen başkalarının sık sık masada bıraktığı biriydi. Zavallı adam Quattrocento'su ve yeşil şal desenli kravatlarıyla tüm iş arkadaşları, Rönesans ve Victoria dönemi insanları sandalyelerini geri itip kalkarken yalnız kalıveriyordu.

Kapıya gelince Wolf, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu. Pat, "Meadows'un karşısına," diye cevap verdi.

"Süper," dedi Wolf. "Birlikte yürüyelim. Ben de oraya gidiyorum."

Rahat rahat sohbet ederek yürümeye başladılar. Sınıftaki diğer çocuklar hakkında konuştular. Bir kısmını Wolf Pat'ten daha iyi tanıyordu. Wolf Üniversite Rönesans Şarkıcıları'nın bir üyesiydi ve öteki oğlanlardan biriyle tura çıkmışlardı. "Ondan adam olmaz," dedi. "Tek derdi barlara gidip sarhoş olmak. Ayrıca Glasgow'da tanıştığı Jean diye bir kızdan bahsedip duruyor. Sesi harikaymış da, oradaki Akademide opera okuyormuş da. Ondan bahsetmeden duramıyor. Gör bak. Derste adını kesin duyarsın: 'Jean'a göre Benedetto Croce...'"

Başka dedikodular da vardı, sonra Pat'in geçen sene ne yaptığını sordu. Pat hâlâ yarı zamanlı olarak devam ettiği galerideki işinden ve İskoçya Sokağı'ndan bahsetti.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Şehrin yeni kısmı daha güzel," dedi. "Marchmont'ta herkes öğrenci. Hiç... başka insan yok. Yeni bölge öyle değil ama. Kiminle kalıyordun sen?"

Pat, Bruce'u nasıl tasvir edebileceğini düşündü. Nereden başlayacağını kestirmek zordu. "Bir çocukla," dedi. "Bruce Anderson. Biz... hani anlarsın ya aramızda bir şey yoktu." Ama bir şey olmuştu ve ondan hoşlanmış olduğunu düşününce kızardı. Bu hiçbir şey miydi sahiden?

"Tabii," dedi Wolf. "Birlikte kaldığın insanla kesinlikle olmaz tabii. Eğer işler ters giderse taşınman gerekir. Ya da onun taşınması..."

Pat onayladı. "Apartmandaki diğerlerini de tanıyordum," dedi. "Domenica Macdonald diye bir kadın vardı. Karşı dairede kalıyordu. Irene ve Stuart diye bir çift vardı, Bertie diye bir oğulları vardı. Saksofon çalıyordu ve ara sıra onu 'As Time Goes By' çalarken duyabiliyordum. İlk katta iki erkek vardı."

Melville Yolu'nu geçmişlerdi, dik çatılarında baş döndürücü pencereleri olan Warrender Park Terrace'ın tepelerinde yükselen taş binalarının önünden geçtiler, Spottiswoode Sokağı'nın başına gelmişlerdi. Kapısının yanında üstünde adlar yazılı zilleriyle birkaç bina sonra Pat'in oturduğu apartmana ulaşacaklardı. Pat Wolf'un muhtemelen çok sayıda insanın yaşadığı Thirlestane Yolu'na devam edeceğini düşündü, ama gideceği yere ulaştığını söylediğinde Wolf da durdu ve gülümsedi.

"Ben de," dedi.

BELONGS TO KANTO TEAM

Pat'in kalbi yerinden fırlıyordu. Bunun başka bir anlamı mı vardı yoksa? Onu evine davet etmesini mi bekliyordu? Davet ederdi tabii ki. Gitmesini istemiyordu. Onunla olmak ve aldanmak istiyordu.

"Ben burada oturuyorum," dedi tereddütle.

"Kaçıncı kat?"

"İkinci kat. Ortadaki daire."

Wolf rüzgârla kaşının üstüne gelen saçı arkaya attı. "Harika," dedi şaşkınlıktan açılmış gözlerle. "Kız arkadaşım Tessie de orada oturuyor. Ev arkadaşısınız demek."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

4. Domenica'nın Dairesinde

Portre ressamı ve dönemsel şair Angus Lordie camlara bakarak İskoçya Sokağı'nda yürüyordu. Fırsat bulduğunda diğer insanların evlerine bakmayı seviyordu. Meraklılıktan değildi bu tabii; sanatçıların bakmaya izni var diye düşünüyordu. Hiçbir sanatçı röntgenci addedilemezdi. Bakmak bir sanatçının eğitiminde yatıyordu ve sanatçı bakmazsa göremezdi. Diğerlerinin ev düzenlerini gözlemlemek için en iyi zaman gece vaktiydi, çünkü insanlar çoğu kez ışıklarını açıp perdeleri kapatmıyorlardı ve gelip geçenlerin bakabileceği bir sahne oluşturuyorlardı. Edinburgh'un yeni bölgesi bu açıdan zengin bir tiyatroydu, özellikle George döneminden kalma daha şık sokaklardaki zemin katların uzun pencereleri salonların ve odaların görülmesini sağlıyordu. Bu pencerelerin perdeleri çekilmiş olabiliyordu, ama genellikle açık duruyordu ve Angus Lordie bunun orada oturan insanların sahip oldukları şeyleri, kuyruklu piyanolarını, şaşaalı resim çerçevelerini ve süslü tabaklarla dolu vitrinlerini gösterme isteğinden kay-

naklandığını düşünüyordu. Heriot Yolu ve Moray Meydanı tam da böyle yerlerdi, ama Moray Meydanı'ndaki evlerin dekorasyonu nedense sıkıcıydı. Fakat Ainslie Meydanı'ndaki evlerden birinde çok güzel kocaman bir piyano vardı ve Great Stuart Sokağı'ndaysa Ferguson'a ait şapkalı bir kadının resmi vardı.

İskoçya Sokağı'nda yürürken Angus Lordie yaptığı işin melankolik doğasını hatırladı. Eski dostum Domenica Macdonald'ı ziyaret etmek için bu yoldan kaç kez geçtim kim bilir, ama şimdi onun boş dairesine gidiyorum diye düşündü. Sonra kendisine hatırlattı: Domenica ölmedi, onun hakkında böyle şeyler düşünmemeliyim. Malakka Boğazı'na gitti ve bu ölmekle eşdeğer bir şey değil. Sonra onu bir daha ne zaman görebileceğini düşündü. Ne zaman döneceğine dair bir şey söylememişti, ama bir yıl, hatta belki daha da uzun sürebileceğini söylemişti. Bir yıl! Ona, "Ya bana ne olacak Domenica? Bu bir yıl içinde ben ne yapayım?" demek istemişti.

Angus köpeği Cyril'e baktı, Cyril de ona acıklı bir bakış fırlattı. Cyril zeki bir köpekti, hatta bazılarına göre kendi iyiliği için biraz fazla zeki bir köpekti. Cyril bu gezintinin köpek bakış açısıyla oldukça sıkıcı bir gezinti olduğunun farkındaydı. Her kapının önündeki parmaklığa bacağını kaldırabildiği Northumberland Sokağı'na gitmeyi seviyordu, önüne her defasında küçük bir bardakta bira konulan ve izleyebileceği insanların olduğu Cumberland Bar'a gitmeyi de seviyordu. İskoçya Sokağı'nı pek sevmiyordu, çünkü Angus'un

üst kata çıkıp kendisini bir parmaklığa bağladığını biliyordu. Ayrıca İskoçya Sokağı'nda kediler vardı. Tasmasının kısıtlayıcılığının bilincinde olan bu çıldırtıcı kediler, hiçbir köpeğin anlayamayacağı kedice bir küstahlıkla ona gözlerini dikiyor ve fütursuzca sokakta karşıdan karşıya geçiyorlardı.

Angus 44 Numara'nın dış kapısına vardığında alışkanlıkla Domenica'nın zilini çalmak üzereydi ki bunu yapmasına gerek olmadığını hatırladı. En üst kattaki dairesinin anahtarı kendisindeydi, içeri girebilirdi. İç geçirdi ve kapıyı açtı. İçeride onun apartmanıyla özdeşleştirdiği o tanıdık koku vardı: Taşların tebeşirimsi kokusu ve birinci katta oturan birinin yetiştirdiği güngüzellerinin tatlı rayihası.

Merdivenlerden yukarı çıkmaya başladı, ama alt katlardan birinde durakaldı. Birisi bir müzik aleti, muhtemelen saksofon çalıyordu. Dinledi. Evet aşikardı. "As Time Goes By" çalıyordu. Casablanca'dan. Tam o sırada bu dairede Domenica'nın bahsettiği küçük oğlanın oturduğunu hatırladı, korkunç bir annesi vardı, Cyril Dundas Caddesi'nde bileğini ısırmıştı hatta. Gülümsedi. Kadın o kadar çok yaygara yapmıştı ki, köpeği cezalandırdığını göstermek için gazetesini kıvırıp Cyril'e vurmak zorunda kalmıştı. Ama kahkahasını zar zor bastırabilmişti. Kadın Cyril'e hakaret etmişti, köpek de onu ısırmıştı, kadın ne bekliyordu ki? Köpekler birini ısırdığında hep haksız görülüyorlardı, köpeklerle insanlar arasındaki sosyal anlaşmanın bir parçasıydı bu. Bizimle yaşayabilirsiniz evet, ama bizi ısıramazsınız.

Merdivenlerden çıkmaya devam etti ve anahtarı kilide sokup, Domenica'nın kapısının önünde durdu. Alınması gereken mektuplar vardı, bunların yanında broşürler de birikmişti. Broşürleri çöpe attı, mektuplarıysa cebine sıkıştırdı. Bunları Domenica'nın kendisine bıraktığı büyük zarflardan birine koyup Malakka Boğazı'ndaki adresine postalayacaktı. Mektupların ona ulaşacağından pek emin değildi, verdiği adres pek tekin değil gibiydi, ama postaladıktan sonra görevini yapmış olacaktı sonuçta.

Koridordan yürüyüp Domenica'nın çalışma odasına girdi. Odasını son derece düzenli bırakmıştı ve masasının üstü neredeyse boştu. Domenica bahsetmekten hoşlandığı şeyleri anlatırken burada onunla birlikte onca saat geçirmişti, harika günlerdi diye düşündü. Ama şimdi odaya sessizlik hâkimdi, konuşacak kimse yoktu.

"Yalnız başıma girdim odaya," dedi sessizce.

"Durup tüm dünyamı
Renklerle doldurduğun odana.
Karşılık verirdim, ama konuşamadım,
Ağlardım, ama gözyaşı dökemedim."

Durdu ve saatine baktı. Duygusallaşmayacaktı. Domenica sadece bir arkadaştı, arkadaştan öte değillerdi. Hasretini çekmeyecekti. Onu düşüneyim diye gelmedim buraya, dedi kendi kendine. Yeni kiracıya evi göstermek ve sıcak su sisteminin nasıl çalıştığını anlatmak için buradayım. Hayat kayıplardan ve ayrılık düşüncelerinden ibaret değil; hayat sıcak su sistemlerinden, çöpü dışarı çıkarmayı hatırlamaktan ve unutulmaması gereken şeyleri unutmamaktan ibaret.

5. Nöroestetiğin Yargısı

Domenica'nın kapısına gelen kadın, "Siz Angus Lordie olmalısınız," dedi. "Beni karşıladığınız için teşekkür ederim. Sizi çok bekletmedim umarım."

"Bekletmediniz," dedi Angus önünde duran kadına bakarak. Portreci gözü eski bir alışkanlıkla kadının hafif çıkık elmacık kemiğini ve kalkık burnunu beğeniyle fark ediverdi, ayrıca böyle feminen yüzlerin bilinçaltından erkeklere son derece çekici geldiğini biliyordu. Erkekler kendilerine bebeklerin yüzlerini anımsatan kadınları (kalkık kaşları, minik burunları) seviyorlardı. Bu özellikler erkeklere, beni koru, çünkü ben savunmasızım işareti gönderiyordu. Bu yeni disipline "nöroestetik" adının verildiğini duymuştu. İnsan yüzünü resmeden ve işinin erbabı olan birine böyle bir bilim dalının kendisinin daha önceden bilmediği bir şeyi öğretmesi mümkün değildi gerçi. İntizam iyiydi, ama fazlası da sıkıcı oluyordu.

Tabii önünde durmakta olan Antonia Collie'nin dış görünüşünden Angus çok daha fazla çıkarımda bulu-

BELONGS TO KANTOS TEAM

nabiliyordu. Kendilerini daha tanıtmamışlardı, ama onun toplumsal arka planının, ilgi alanlarının ve durumunun ne olduğuna emindi. Giysileri kökenini de belli ediyordu: Peru desenli (Güney Amerika olduğu kesindi, Peru en popüleriydi) kaşmir bir etek, beyaz keten bir bluz (ancak ütü yapmak için bolca vakti olan biri keten giyebilirdi) ve koşan tavşan şeklindeki altın broşuyla lacivert bir ceket. Ceket var olan bir düzene, hatta belki de artık var olmayan bir düzene bağlılığa işaret ediyordu. Broş ise kent dışında yaşamış olan ya da en azından araların nasıl bir yer olduğunu bilen biri olduğunu belli ediyordu. Tabii Antonia Collie'nin Domenica'nın yakın arkadaşı olduğu gerçeğinden yola çıkarak, insanların yakın arkadaşlarının genellikle kendilerine benzediğini düşünmüş olsa bile Angus Lordie aynı çıkarımları yapabilirdi. Antonia aydın, entelektüel konulara ilgi duyan ve dikkat çekici fikirleri olan bir kadın olmalıydı.

Angus kadının Domenica'nın yerine geçebilecek biri olabileceğini düşününce memnuniyetle gülümsedi. Domenica'yı ziyaretleri hep güzel geçmişti, muhabbetleri ve içtikleri şarap hep keyifliydi. Şimdiyse kendisinin tıpatıp aynısı olan Antonia Collie onun yerine geçebilirdi. Tatmin edici bir ihtimaldi bu.

"Elinizdekini alayım," dedi kadının yanındaki küçük kahverengi valizi göstererek. "Hepsi bu kadar mı?"

"Şimdilik yeterli," dedi Antonia, Angus valizi alabilsin diye kenara çekilirken. "Kendi giysilerimin çoğunu getirmeme gerek kalmadı. Domenica'yla bede-

nimiz aynı. İstersem onun giysilerini giyebileceğimi söyledi o da. Ayrıca arabasını da kullanabilirmişim. Çok cömert bir arkadaş doğrusu."

Angus onayladı. Şaşırdığını göstermek istememişti, ama bu ona oldukça ilginç bir anlaşma gibi gelmişti. Giysiler son derece kişiseldi ve kendi giysilerini başkasının giydiğini bilse hiç mutlu olmayacağını düşündü. Bir seferinde tanımadığı bir çift çorap giydiğini fark etmişti ve Kelso'da arkadaşında kalırken yanlışlıkla ev sahibinin çoraplarını giydiğini anlamıştı. Korkunç bir olaydı. Sonraki günlerini ayak parmaklarını mantar enfeksiyonu kapıp kapmadığını kontrol ederek ve normal bir yıkamanın çoraptaki mantarı öldürüp öldürmeyeceğini araştırarak geçirmişti. Ev sahibi son derece saygıdeğer bir insandı (avukattı sonuçta), ama ayak mantarı insanın konumuna eşit derecede saygı göstermiyordu, bir WS* bile enfeksiyon kapabilirdi. Ama kadınlar bu tip konularda çok daha rahatlar diye düşündü. Kendi istekleri dahilinde giysilerini paylaşabiliyorlardı. Bu birbirlerini fiziksel olarak itici bulmamalarından kaynaklanıyordu belki de. Erkekler genel olarak birbirlerini itici buluyorlardı, kadınlar farklıydı.

Angus bunları düşünerek Antonia'nın küçük valizini oturma odasına taşıdı ve şöminenin önüne koydu. Antonia pencerenin kenarına gitmiş sokağı izliyordu.

* Majestelerinin Mührünün Kâtipleri Kurumu - İskoç avukatların katılabildiği, 1594'ten beri varlığını sürdüren özel bir kurum. İskoçya'daki avukatlara "kâtip (writer)" adı verildiği dönemde Kralın Mührü'nü kullanma yetkisi olanlara da Mühür Kâtipleri (Writers to the Signet – WS) deniyordu. (ç.n.)

"Bu eve gelmeyeli çok uzun zaman olmuş," dedi düşünceli düşünceli dışarı bakarken. "Evin manzarasının bundan daha iyi olduğunu hatırlıyorum. Ama önemli değil sonuçta. Pencereden dışarı bakarak vaktimi geçirmeyeceğim nasılsa."

Dönüp Angus'a baktı. "Domenica senden sık sık bahsediyordu," dedi. "Sohbetlerinizi çok seviyormuş."

"Ben de seviyordum," dedi Angus. "O eskiden..." Antonia'ya baktı, Antonia Angus'un gözlerindeki hüznü görebiliyordu.

"Ondan bahsederken geçmiş zaman kullanmayalım," dedi Antonia. "Ölmedi sonuçta öyle değil mi? Malakka Boğazı'na gitti sadece."

"Tabii," dedi Angus ve ekledi: "Çok çok uzak bir mesafe ama. Onu aylarca göremeyeceğiz."

Antonia Angus'a şöyle bir baktı. Bu adam Domenica'nın sevgilisi miydi? Domenica'nın bir sevgilisi olduğunu düşünmek hayli zordu, ayrıca Angus'u Domenica'yla birlikte görmemişti. Ama Domenica gibi insanlar özel hayatlarında bir miktar gizem olmasını tercih ediyorlardı ve Domenica için bu insan da özel biri olabilirdi. Gerçi insanı irkilten bakışları ve rahatsız edici altın dişleri olan böyle bir adamı seçmiş olması ilginçti, altın dişli bir sevgili şüphesiz ki alışılmadık bir durumdu. Ama yine de dalgalı saçları ve gözleri düşünülecek olursa yakışıklı bir adam diye geçirdi içinden. Koyu renk saç ve mavi göz bir erkekte karşılaşılabilecek en tehlikeli kombinasyondu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bakışlarına karşılık veren Angus, Domenica'dan çok daha genç, benden de genç diye düşündü. Ayrıca son derece çekici. Bir kocası var mı acaba? Muhtemelen yok, evli bir kadın arkadaşının dairesinde altı aylığına kalmaya gelip de yanında kocasını getirmez mi? Sevgilisi var mıdır? Yok gibi. Yüzünde tanımlanamayan, ama aşikâr bir ifade var, bu dünyada yalnız olduğunu belli eden bir ifade. Eğer yalnızsa bile o minicik burnunu gören herkes kendisine âşık olabilirdi, böyle bir şeyi ancak fare avcısı umursamazdı. Fare ve fare avcılarıyla ilgili bir şiir bir anda aklına gelivermişti. Şiirsel düşünceler böyle garip anlarda yüzeye çıkıp, bizi rahatsız edip şaşırtabiliyor, meraka düşürebiliyordu. Farenin küçük gözleri herkesin yüreğini ısıtabilirdi, ama fare avcısınınkini asla...

6. Babalar Yerine Gurular

Antonia valiziyle yatak odasına gidince Angus Lordie de mutfakta kahve hazırlayarak oyalanmaya başladı. Kahvelerini içtikten sonra dairenin geri kalanını gezdirecekti. Merkezi ısıtma sisteminin düğmeleriyle ilgili bir sorun vardı (zaman ayarı nedense geriye sayıyordu ve ayarlarken hesap yapmak gerekiyordu), ayrıca kendine has eksantriklikleri olan sigorta kutusundan da bahsetmesi gerekiyordu.

Dolapta süt olmadığı için kahvelerini sade içmeleri gerekecekti. Gelecek kiracı için temel gıda maddelerini dolaba koymak bir kadının aklına gelebilirdi elbet. Bir somun ekmek, bir iki karton süt, biraz yağ... Ama erkekler böyle şeyleri düşünmüyorlardı, Angus yanında hiçbir şey getirmemişti. Kendi buzdolabı da genellikle boş olduğu için Domenica'nın dolabını doldurmak için bir sebep görememişti.

Angus yatak odasından gelip mutfak masasında karşısına otururken, "Domenica'yı uzun zamandır mı tanıyorsun?" diye sordu.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Yirmi yıl oldu," dedi kısaca. "Gerçi onu çok daha uzun süredir tanıyormuşum gibi geliyor. Bazı arkadaşlar için böyle hissedersin ya hani. Kendini bildin bileli tanıyormuşsun gibi gelir."

Angus başıyla onayladı. "Ben de Domenica'yı kendimi bildim bileli tanıyormuşum gibi hissediyorum," dedi, "O yüzden..." Kendini tuttu. Yokluğunu neden bu kadar ağır bir şekilde hissettiğini açıklamak üzereydi, ama bu kendine acıma olacaktı ve kendine acımadan daha itici bir şey yoktu.

Antonia devam etti. "Onunla daha öğrenciyken tanışmıştım," dedi. "Yirmi yaşındaydım, o da... o sıralarda herhalde kırk yaşındaydı. Aldığım antropoloji derslerinden birinin öğretmeniydi. Ben antropoloji okumuyordum, İskoç tarihiydi alanım, ama Domenica çok ilgimi çekmişti. Profesörler onu çok başına buyruk buluyordu. En sonunda da atıldı zaten."

"Çok büyük haksızlık," dedi Angus. Domenica'nın hiçbir yerden atılabileceğini düşünemiyordu. Ama daha gençken böyle bir şey mümkün olabilirdi elbet.

"Çok büyük aptallık bence," dedi Antonia. "Asıl problem onun profesörlerden çok daha zeki olmasıydı. Onları korkutuyordu, çünkü her şeyden konuşabiliyordu, ama onların bilgisiyse dünyanın küçük bir köşesiyle sınırlıydı. Bu da onları rahatsız ediyordu. Üniversiteler böyle insanlarla dolu. Geniş kültüre sahip insanlar üniversitelerde zor zamanlar geçiriyor. Bürokratik yerler bunlar. Politik açıdan da konformistler."

"Bilemiyorum," dedi Angus. "Bazıları eminim ki..."

"Tabii," dedi Antonia. "Ama toplum mühendisliğine o kadar kaptırmışlar ki kendilerini, özgür düşünceye sahip bir kurum nosyonunu kaybetmişler."

"Bilemiyorum," dedi Angus. "Eminim ki işler bu kadar da kötü..."

"'*O tempora, O mores*,'* diye söylenen insanlardan değilim," dedi Antonia. "Üniversitedeki pek çok insanın da bugünlerde bu cümlenin ne anlama geldiğini bildiğini sanmıyorum ayrıca."

Angus güldü. Domenica'nın zekâsına hep hayran kalmıştı ve bir süredir bunu özler olmuştu, ama özlemi sona erecek gibiydi.

"İskoç tarihi demek," dedi Angus.

Antonia başıyla onayladı. "Evet. Gordon Donaldson hocamdı, sonra da John Macqueen'den ders aldım. Numeroloji ve benzeri konularla ilgili kitapları var, çok ilginç biri Macqueen. Bir sonraki işinin ne olacağını kestirmek zor oluyor. Oğlu da yazar. Hector Macqueen. Çok ilginç konularla yola çıkıp Heriot's Kriket Kulübü'nün tarihini yazdı sonra nedense. Garip bir kitap, ama mutlaka ilgilenen birileri olmuştur. Kriket tarihi deyince aklına ne geliyor?"

"Kimin skorunun kaç olduğuyla ilgilidir herhalde," dedi Angus. "İlk kim attı filan gibi şeylerdir yani."

Kriket tarihinin ne gibi sıkıcı anlamları olabileceğini düşünürken bir süre sessizleştiler. Sonra Antonia sessizliği bozdu.

* Cicero'nun söylediği bir söz, "Ah şu zamanlar, ah şu gelenekler," ya da "Ne günlere kaldık!" şeklinde çevrilebilir. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ben hiç kriket oynamadım," dedi. "Kadın kriket takımları var. Ara sıra adlarını duyuyoruz. Ama ne gibi yerlerdir bilemiyorum. Eğleniyorlardır herhalde. Daha enerjik kadınların yapacağı türden bir şey bu."

Angus nasıl insanlardan bahsettiğini anlamıştı. Bu sohbetten çok büyük keyif alıyordu ve Domenica'nın yeni kiracısını sevdiğine karar vermişti. Akşama onu yemeğe davet etse mi diye düşünüyordu. Yoksa tanışıklıklarının bu erken aşamasında bu biraz abartılı mı sayılırdı? Bir an tereddüt etti, neden çağırmayacaktı ki? Bir işi olduğunu söylememişti ve iki kişilik dostane bir akşam yemeğinden zarar gelmezdi. Evinde ilk günü olduğu için yiyecek alacak zaman bulamayacağından, kendi mutfağında bahtlarına ne çıkarsa yiyebileceklerini söyledi o yüzden.

Antonia çok kısa bir an tereddüt etti. "Çok isterdim," dedi kısık sesle. "Çok naziksin. Davetini kabul etmek isterdim, ama bu akşam çalışmam gerek ne yazık ki."

"Çalışman mı gerek?"

Antonia iç geçirdi. "Şu benim sefil kitabım. Bir kitap yazıyorum, ama anne yoksunluğu çekiyor. Bowlby sendromu da diyebiliriz."

"Bowlby mi?"

"Bir psikolog. Bir zamanlar guruluk da yapmış. Kötü davranışların yetersiz kalan anne ilgisinden kaynaklandığını iddia ediyor." Angus bir an düşündü. Ben de bir guru istiyorum, dedi kendine. Antonia onun gurusu olur muydu acaba? Dile getirmediği bu düşün-

ce yüzünden yanakları kızardı. Bir gurusunun olması muhteşem olurdu, kişisel eğitmenin ya da sosyal görevlinin olması gibi bir şeydi bu. Gerçi bu ikisine de sahip insanlar aldıkları tavsiyeleri her zaman takdir etmiyorlardı.

"Tabii ki bu guru arayışı çok saçma," dedi Antonia. "Guruya ihtiyaç duyan insanlar esasen bambaşka şeyler arıyor oluyorlar. Özünde kendine güveni olmayan insanlar bunlar. Baba figürü arıyorlar."

Angus ona baktı. Antonia'dan hoşlanmamaya başlamıştı şimdi de. Hislerimizin bu kadar çabuk değişmesi ne kadar garip diye düşündü. Böyle çabucak, bir anda. Tiyatro sahnesinde arka perde nasıl bir anda değiştirilirse, Edinburgh'un göğü de yaz ve kış arasında böyle bir anda değişebiliyordu işte. Gökten perdeler iniyor, her şeyi değiştiriyordu.

BELONGS TO KANTOS TEAM

7. Angus Antonia'yla Bozuşuyor

Angus Lordie eve dönerken düşüncelere dalmıştı. Yanında yürüyen Cyril sahibinin dalgınlığını hissedip tasmasını Dundonald Sokağı'nın Drummond Meydanı ile birleştiği yere doğru çekiştirmiş, Angus'un Cumberland Bar'a uğramasını sağlayabileceğini ummuştu, ama telkinleri boşa çıktı. Cyril anlıyordu; kendi hayatının sahibinin gölgesinde geçen ek bir hayat olduğunu ve köpek görüşlerinin hiçbir önemi olmadığını biliyordu. Ama barın siyah beyaz kareli döşemesinde oturup bir kase dolusu Guinness içebilmek ve masanın altından çeşit çeşit ayak bileğine bakabilmek iyi olurdu diye düşünüyordu. Ama bu gerçekleşmeyecekti. Bu hoş fanteziden gerçek dünyanın sesleri ve kokularına çekiliverdi tekrar. Koku dünyası bir köpek için büyük bir dünyaydı ve tanıdık bir bölge olmasına rağmen Drummond Meydanı olasılıklarla doluydu. Yanlarından geçen herkes nereden geldiğini ve ne yapıyor olduğunu anlatan izler bırakıyordu. Ancak ehil olanın algılayabileceği, Avustralya'nın ücra köşelerindeki

BELONGS TO KANTOS TEAM

şarkı-yollar* gibi kaldırımda koskoca bir tarih yatıyor oluyordu bazen. Diğer kokularsa tekrar yazılmış parşömenler gibiydi; koku üstünde koku vardı, alttaki kokuyu ortaya çıkarmak için üsttekini soymak gerekebiliyordu. Cyril titredi; uzun zaman önce Lochboisdale'deki eski hayatından tanıdığı bir şeyleri hatırlatan tarif edilemez, küflü garip bir koku bir kapının altından süzülüyordu. Durdu, tasma kayışını çekiştirdi, ama Angus endişesini fark etmeyip sertçe çekerek itaat etmeye zorladı. Cyril sahibini hiç ısırmamıştı, bir kez bile. Ama bazı zamanlar oluyordu ki...

Angus, Antonia'nın söylediklerini düşünüyordu. Konuyu alelacele gurulardan başka yöne çekmişti ve kitabı sormuştu. Edinburgh'da çok insan kitap yazıyordu (neredeyse herkes yazıyordu hatta) ve Angus yeni başlayan bir edebi projeden bahsedildiğinde şaşırmayı bırakmıştı. Bu yüzden Antonia'nın kitabıyla ilgili nazikçe bilgi almaya çalışmıştı. Antonia ona söylemeye değip değmeyeceğini, sorusunda ciddi olup olmadığını kestirmeye çalışır gibi sertçe bakmıştı. Kişi yazdığı kitaptan öyle herkese bahsedemezdi sonuçta.

"Pek önemli bir şey değil," dedi bir süre tereddüt ettikten sonra. "Bir roman sadece."

Angus başka bir açıklama yapılmasını bekliyordu, ama Antonia sadece ona bakmakla yetindi. En sonunda Angus, "Bir roman demek," dedi. Antonia kafasını salladı.

* Songline: Avustralya yerlilerinin resim, dans, hikâye veya şarkılarında geçen yollar. Coğrafi şekilleri, su birikintileri gibi yerleri betimleyen şarkının sözlerini söyleyerek uzun mesafeler kat edebiliyorlar. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Peki," dedi Angus, "ne tür bir roman sorabilir miyim?"

"Tarihi," dedi Antonia. "Erken dönem. Erken dönem İskoçyası'nda geçiyor. Altıncı yüzyılda aslında."

Angus gülümsedi. "Hakkında pek bilgi olmayan bir dönem seçmekle çok akıllılık etmişsin," dedi. "Hakkında pek bir şey bilmediğimiz bir dönemle ilgili yazarsan hataya pek düşmemiş olursun. İnsanlar on yedinci, on sekizinci, hatta yirmi birinci yüzyıllar hakkında yazdıklarında yanlışa düşünce başlarına büyük belalar açılıyor. Çok sık hataya düşüyorlar zaten."

"Yazarlar da diğer herkes gibi hata yapabilir," dedi Antonia huysuzca. "Biz de insanız." Bir tekzip beklermişçesine Angus'a baktı, ama karşılık gelmedi. "Mesela kitabının başında karakterlerinden birinin tek kolu olduğunu anlatan bir Amerikalı yazar vardı. Yüz kırkıncı sayfada aynı karakter heyecanla el çırpıyordu."

Angus gülümsedi. "Komikmiş," dedi. "Gerçi bugünlerde insanlar bu tip konulara gülmenin yanlış olduğunu düşünüyorlar. Lourde'a* gidip başına bir mucize gelen adamın hikâyesini de hiç eğlenceli bulmuyorlar. Zavallı adam yürüyemezken bir mucize gerçekleşiveriyor ve tekerlekli sandalyesinin tekerlekleri yepyeni oluyor."

Antonia ona dik dik baktı. "Ben de bunu komik bulmuyorum." Kafasını salladı. "Hem de hiç komik bulmuyorum. Ama ne bildiğimiz ne bilmediğimiz konusuna geri dönecek olursam, ortaçağ İskoçyası hakkında

* Mabetleriyle ünlü Fransa kasabası (ç.n.)

oldukça fazla bilgimiz var. Çeşitli manastırların kayıtları var ve arkeolojik kanıtlardan büyük çıkarımlara varabiliyoruz. Tamamen karanlıkta değiliz."

Angus düşünceli görünüyordu. "Peki," dedi. "Şuna cevap ver o zaman: Ortaçağ İskoçyası'nda kumaş mendil var mıydı?"

Antonia kaşlarını çattı. "Mendil mi?"

"Evet," dedi Angus. "İnsanların burnunu silebilecekleri mendilleri var mıydı?"

Antonia sessizleşti. Ortaçağ İskoçyası'nda mendillerin yerini hiç düşünmemişti, çünkü durum bunu gerektirmemişti. Ben o tür bir yazar değilim diye geçirdi içinden, karakterlerinin burunlarını sildiğini anlatan bir yazar değilim. Ama olsaydım...

"Bu konuyu hiç düşünmemiştim," dedi en sonunda. "Ama mendil olduğunu zannetmiyorum, kumaş, mendil yapımına harcanamayacak kadar pahalı bir malzemeydi. İnsanlar burunlarını temizlemek için başka yöntemlere başvuruyorlardı herhalde."

"Burunlarını hasırlara sildiklerini okumuştum bir yerde," dedi Angus. "Oldukça tatsız bir durum olduğunu düşünmüştüm."

"Öyledir herhalde," dedi Antonia. "Ben daha çok erken dönem azizlerinin hayatlarıyla ilgili yazıyorum. Burunlar ve... ve diğer çıkıntılar hiçbir şekilde benim dünyama girmedi. Sonra," diye devam etti, "kurgunun gerçekçi olmasını bekleyemezsin. Kurgunun rolünün gerçekliği anlatmak olduğunu düşünen insanlar kurgunun ne olduğunu temelinden kavrayamayan insanlar oluyor hep."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Angus Lordie'nin gözleri belli belirsiz kısılmıştı. Domenica'yla yaptığı konuşmalarda birbirlerinin eşitiydiler, ama Antonia'nın cümleleri kendisinin kurgunun ne demek olduğunu bilmediğine işaret ediyordu.

"Aslında," diye devam etti Antonia konuşurken tırnaklarını inceleyerek, "roman damıtıcı bir rol oynuyor. İnsanın deneyimini alıyor, inceliyor, biraz karıştırıyor, sonra başlıca konu olarak gördüğü şeyin portresiyle ortaya çıkıyor. Saf tanımla sanat arasındaki fark da bu."

Angus ona bakıyordu. Rahatsızlığını belli eden bakışlarını kontrol altına almaya çalışmasına rağmen gözleri seğiriyordu. Antonia'yı daha iyi tanıma ve onun Domenica'nın boşluğunu doldurabileceği düşüncesinden en başta keyif almış olsa da bunu şimdi tamamen aklından çıkarmıştı. "Yalnız kalpler" ilanlarında "daha yakından tanımak için" gibi bir ibareyle açıklanabilirdi bu düşüncesi belki.

Kendisini böyle bir ilana indirgeyecek olsa ne yazardı diye düşündü. "Ressam, esprili, konuşmak ve daha yakından tanımak için kafa dengi bir kadın arıyor. Tarihi roman yazanlar başvurmasın."

8. Para İdaresi

Matthew, Dundas Caddesi'nin Big Lou'nun kafesinin olduğu tarafına geçiyordu. Kafe bodrum kattaki eski bir kitapçı dükkânının yerine açılmıştı. Neredeyse her sokakta pıtrak gibi çoğalan ve küreselleşmenin aynılaştırıcı etkilerine işaret eden seri üretim kafelerden farklıydı Morning After Coffee Bar. Renkli bir tabelanın altında giderek yayılan tekdüzelik ise, tüm mekân kavramını zayıflatmaya ve yok etmeye dair tehditler savuruyordu. Stockbridge'e kadar yürüyüp bu otantik küresel deneyime ortak olmak mümkünse de, Big Lou'nun müşterilerinin hiçbiri bu kadar oksimorona gelemezdi. Zincir kafelerin özelliklerinden biri, müşteriyle çalışanların ve hatta müşteriyle diğer müşterilerin arasındaki iletişim yokluğuydu. Böyle yerlerde kimse konuşmuyordu; çalışanlar konuşmuyordu, çünkü söyleyecek şeyleri yoktu, müşteriler ise son derece standardize edilmiş bu mekânda sohbetten uzak duruyorlardı. Mekânın plastikliğinde insanın ruhunu karartan, kişiyi sessizliğe iten bir şeyler vardı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Ama Big Lou kafesine gelen herkesle konuşuyordu. Konuşmamanın kaba kaçacağını düşünüyordu zaten. İletişim karşı tarafı tanımak demekti, Arbroath'da sokaktaki insanların birbirini selamlamasına eşdeğerdi bu. İnsanlar da Big Lou'nun söylediklerine olumlu yanıtlar veriyorlardı genelde. Tıpkı berberde veya dişçinin parmakları iki taraflı bir konuşmayı imkânsız kılmadan önce dişçi koltuğunda sahip olunan o birkaç değerli dakikada anlatmak istedikleri dertleri neyse, onları anlatır gibi içini açıyorlardı ona.

Matthew'un aklında bir konu vardı ve Big Lou'nun yanında onunla konuşmasını engelleyebilecek kimsenin olmamasını umuyordu. Eğer başkası olacaktıysa da bunun düzenli müşterilerden biri olmasını diliyordu, çünkü onların söylediklerini duymasını umursamıyordu. Pek aldırmaması gerektiğini bilmesine rağmen Angus Lordie'nin de konuyla ilgili görüşünü almak isterdi. Matthew Angus'u seviyordu, ama onun dünya görüşünü o kadar garip buluyordu ki, ondan tavsiye aldığını düşünemiyordu bile. Ama en azından Angus Lordie kendisini dinlemeye hep hazırdı ve şu anda da Matthew'un buna her şeyden çok ihtiyacı vardı.

Tam iki hafta önce Matthew'un durumu ciddi bir şekilde değişmişti. Hâlâ Something Special Galerisi'nin sahibiydi, hâlâ zengin ve yeni nişanlı girişimci Gordon'un tek oğluydu, halen içler acısı bir ticaret sicili olan ve gösterişten uzak duran genç bir adamdı; bunlar değişmemişti. Ama başka bir açıdan bugünkü Matthew, kısa bir süre önceki Matthew'dan farklıydı. Ba-

basının yeni (kendisinin de yanlış değerlendirdiği) nişanlısı Janice'in isteği üzerine ona hediye ettiği dört milyon sterlinin bunda etkisi büyüktü.

Para transferinin resmi tebligatı, gizliden gizliye Matthew'u hep hor görmüş olan (onu zayıf ve beceriksiz bulan) babasının avukatı tarafından bir mektup içinde gelmişti. Şimdiyse avukatın ses tonu açık bir biçimde değişik çıkıyordu. Matthew'un ofise uğraması mümkün müydü acaba? Kendisine ne zaman uygunsa o zaman gelebilirdi, transferin usulünün nasıl olacağını konuşmaları gerekliydi. Usul ağır bir kelimeydi, Charlotte Meydanı'na ait bir kelimeydi. Daha küçük firmalarda çalışan avukatların çok iyi biliyorlarmış gibi kullanabilecekleri bir kelime değildi. Bazı avukatlar böyle terimlerle karşılaştıklarında sözlüklerine danışmak zorunda kalabiliyorlardı hatta.

Matthew randevu aldı ve ofiste de son derece sıcak karşılandı. Ziyaretinin gündeminde olan konunun halledilmesi için de sadece on beş dakika yetti Eline geçen bu paranın dikkatli bir şekilde yönetilmesi önemliydi. Bu da portföyün profesyonellerce ele alınması anlamına geliyordu. Şansa bakın ki onların da oldukça düşük oranlarla dengeli bir portföy yönetimi yapabilecek çok başarılı bir yatırım departmanları vardı.

Matthew sandalyesine yaslanarak gülümsedi. Bir düşünelim, dedi kendi kendisine. Yönetim ücreti olarak istenen, elinin altındaki anaparanın yüzde birlik kısmıydı, bu da yılda kırk bin sterlin filan ediyordu. Paranın sadece arttığını izlemek için istenen bu para

BELONGS TO KANTOS TEAM

çoktu. Ama bu kapitalizmin ta kendisiydi ve Matthew kendisini bir anda tüm bu süreçlerin kibar ve mütevazı yemekli davet ucunda buluvermişti. Havaalanlarında uyuşturucu bulmak için eğitilmiş sevimli köpekler gibi Edinburgh'da da para kokusu almaya odaklanmış çok sayıda insan vardı. Karşılarındakilere son derece kibar davranan bu insanlar, hizmetlerine ne zaman ihtiyaç duyulduğunu anlayıp, yardımsever bir şekilde daireler çizmeye başlıyorlardı. Sonra tıpkı sizin gibi biraz yardıma ihtiyacı olan başka insanların da olduğu yine mütevazı bir şekilde söyleniyordu. Bu iyi bir psikolojik yöntemdi. Maddi açıdan şansı yakalayanlar yalnızdı. Paraları onları korkutuyordu. Kendilerini rahatsız hissediyorlardı. Aynı gemide kendileri gibi başkalarının da olduğunun söylenmesi onları rahatlatıyordu.

Avukat söze girdi: "Sizin durumunuzda olan birkaç müşterimiz daha var tabii. Onlar... patavatsızlık yapmıyorumdur umarım, ama onlar her şeyi tek çatının altında tutmayı avantajlı buluyorlar."

Tam bu sırada sanki altında durdukları tavanın Matthew'un eline geçen zenginliği kaldırabilecek bir yapı olduğunu belli etmek istercesine tavana baktı.

Matthew avukata bakıyordu. Bu adamı babasının ara sıra verdiği partilerden tanıyordu. Oğlunu da tanıyordu, uzun boylu ve Jamie adlı bir çocuktu. Okulda birlikte okumuşlardı ve bir defasında çocuk omzuna kriket sopasıyla vurmuştu. Ayrıca Matthew'un duyabildiği bir uzaklıktayken, etraftakilere onun yakalandığı kabarcıklı döküntünün sebebini söylemişti. Çok

büyük bir haksızlıktı bu. Şimdi ise bu zalimin babası parasını idare etmeyi öneriyordu.

"Teşekkürler," dedi Matthew. "Ama kendim idare etmeyi tercih ederim. Finans haberlerini okumayı seviyorum ve bu işin altından kalkabileceğime inanıyorum."

Avukat Matthew'a baktı. Jamie bu genç adamı betimlemek için bir defasında oldukça eleştirel bir kelime kullanmıştı diye düşündü. Bu yakıştırma ne kadar da doğruydu oysa! Çocuklar birbirlerine karşı zalim olabiliyorlardı, ama yine de insan sarrafıydılar.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

9. Edinburgh Müessesesinin Sıcak Karşılaması

Matthew avukatın ofisinden hafifçe sersemlemiş halde çıktı. Kapının önünde durup ne yaptığını düşündü; geriye, oğlunun yıllar önceki kaba davranışları yüzünden silip attığı adama dönmek çok kolaydı. Bir yetişkin gibi düşünüp (daha doğrusu merdivenlerden aşağı inip bekleme salonundan geçene kadar aklından geçirebildikleri olgunluk sayılırsa) avukatın övdüğü iş arkadaşına para idaresini devretmenin en iyisi olacağına karar verdiğini söyleyebilirdi. İstediği transferi (firmanın müşterisinden Matthew'un kendi hesabına yapılan transferi) durdurmak kolaydı muhtemelen ve bu iş tamamlandıktan sonra dört milyon sterlini piyasaya koymak kalıyordu. Ama o bunu yapmadı. Hayatı boyunca para başkasından (babasından) gelmişti ve çocuğa şeker verilir gibi verilmişti hep. Şimdi para kendi elinin altındaydı ve en sonunda kendisini yetişkin gibi hissediyordu.

Queen Sokağı'ndan Dundas Caddesi'ne doğru galerisine gitmek için yürümeye başladı. Bu yol giyim ma-

ğazası Stewart Christie'nin önünden geçiyordu. Matthew dükkânın önünde durdu ve vitrine düşünceli düşünceli bakmaya başladı. Erkekler için iyi giysiler yapan bir yerdi burası. O işe yaramaz pahalı İtalyan giysilerinden yapmıyorlardı (Matthew böyle düşünüyordu). İskoç kumaşından güzel dikilmiş ceketler; kırda giymek için sarı ekoseli yelekler, resmi ortamlarda giyilecek ekoseli dar pantolonlar vardı.

Ani bir dürtüyle dükkâna girdi ve kravatları incelemeye başladı. Pek çoğu çizgiliydi, bu ona pek uygun değildi, çünkü insanların ona bakıp bir çeşit kuruluşa, kendisini çizgileriyle sürekli hatırlatan bir kuruma duygusal bir bağı olduğunu düşünmelerini istemiyordu. Benekli bir kravatı alıp fiyatına bakmadan kenara koydu. Fiyatını sormana gerek kalmadı artık, dedi kendi kendine. Önemli değil. İstediğin her şeyi satın alabilirsin. Şansı döndüğünden bu yana aklından pek geçirmemiş olduğu bu düşünce sarhoş edici bir düşünceydi. Ne anlama geliyordu peki? Eğer Londra'ya giderse St. James Sokağı'ndaki John Lobb'un dükkânına girebilir ve ölçüsünü aldırıp bir çift ısmarlama ayakkabı yaptırabilirdi. Matthew geçenlerde bir gazetenin yaşam ekinde bu dükkân hakkında bir yazı okumuştu ve fiyatı hatırlıyordu. Böyle bir ayakkabı iki bin dört yüz sterlin ediyordu ve bu fiyata ayakkabı kalıbı dâhil değildi. John Lobb'un yaptığı ayakkabı kalıpları ayrıca üç yüz sterlin demekti.

Matthew bir mendil paketine uzandı. Pek mendili yoktu, o yüzden bunlardan alması gerekiyordu. Son-

BELONGS TO KANTOS TEAM

ra burun kısımları devrim niteliğinde olduğu iddia edilen özel bir dokumayla güçlendirilmiş yün çorapları gördü. Önce üç çift aldı, sonra iki tane daha... Çorapların yıkanırken yok olma eğilimi gösterdiği düşünülürse kişinin hiçbir zaman yeteri kadar çorabı olmuyordu. Ne kadar önlem alınırsa alınsın çoraplardan teki geride yalnız kalıyor, diğer teki ise bir girdaba kapılıp, çorapların Bermuda üçgeninde kayboluyordu.

Dükkânın arkasından ilgili genç bir adam çıkagelmişti. Birlikte dört gömlek, yüz yirmi sterlin ederinde pahalı bir kaşmir kazak, çilek renkli fitilli kadife bir pantolon ve yulaf renkli bir av ceketi seçtiler.

"Çok güzel," dedi tezgahtar. "Ava giderken giyebilirsiniz."

Matthew kaşlarını çattı. Ava gitmiyordu sonuçta. Ama o sırada istese gidebileceğini fark etti. Her şeyi yapabilirim diye düşündü ve gülümsedi. Tek gözünü kapattı ve hayali bir silahın tetiğini çekiyormuş gibi yaptı. "Bam," dedi.

"Evet," dedi tezgahtar. "Bam."

Büyük bir poşet içinde aldıklarıyla giysi dükkânından dışarı çıkan Matthew Queen Sokağı'nda yürümeye devam etti. Kısa bir süre içinde harcanan büyük miktardaki bu para garip bir özgürlük hissi yaratmıştı. Tanımlamakta zorlanıyordu, ama tüm bu alışveriş süreci kendisini iyi hissettirmişti. Kravat, kaşmir kazak, av ceketi... tüm bunlar ona eklenmiş ve onu daha büyük yapmıştı. Kendinden daha emindi, daha güvenliydi ve daha güçlüydü. Paran olması dünyanın seni inciteme-

mesi demek diye düşündü. Bir şeyleri kaybedebilirsin, ama yerine yenisini koyarsın. Kendini hayal kırıklığına karşı koruyabilirsin, çünkü var olan en iyi şeyleri alabilirsin. Sıradan ayakkabılar ayağına vurabilir, ama John Lobb'un yaptığı ayakkabılar vurmaz.

Dundas Caddesi'ne vardı ve yokuştan aşağı inmeye başladı. Caddenin sonunda Canonmills'in çatılarının ötesinde koyu yeşil yamaçları, bulutları ve gümüşi bir deniz şeridiyle Fife uzanıyordu. Glass and Thompson'ın yanından geçerken bir kiş yiyip, bir bardak kavun suyu içmek için burada oturmaya karar verdi. Big Lou caddenin biraz daha aşağısındaydı, ama Big Lou kiş yapmıyordu ve kavun suyu yoktu.

Matthew masalardan birine oturdu. Birkaç müşteri daha vardı. Koyu renkli bir takım giymiş bir kadın kâğıtların arasına gömülmüştü, sıska bir adam eski sayılı bir tasarım dergisinin sayfalarına bakıyordu, Matthew mimar olduğunu tahmin ediyordu.

Bir gazeteyi alıp rasgele sayfalarına bakmaya başladı. Menkul kıymetler fonu mağdurları tazminat talebinde diyordu bir başlık. Kara iştirakli tahviller keskin bir düşüş yaşıyor diye yazıyordu diğerinde. Matthew duraksadı, yarısına kadar kavun suyu dolu bardağı dudaklarına götüremedi.

Dışarıya çıktığında çok uzun süre taksi beklemesi gerekmedi, biraz sonra tekrar avukatın ofisinin önüne gelmişti, birkaç dakika içinde içeriye girmiş, avukatın karşısına oturmuştu bile.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Çok akıllıca bir seçim," dedi avukat. "Fikrinizi değiştirmiş olmanız çok akıllıca." Sonra ekledi: "Benim oğlan Jamie, bugünlerde hayli farklı, ikiniz küçükken size biraz ters davranıyordu diye hatırlıyorum. Özür dilerim o konuda."

Matthew başıyla onayladı. "Sorun değil," dedi. Evet, sorun değil sahiden, değil mi diye düşündü kendi kendine. Geri döndün. Geldiğin yere geri döndün. Sağlam, dikkatli, İskoç tüccar sınıfına, kendi insanlarının arasına döndün. Ama bir an, çok kısa bir an kendi başına bir şeyler yapmaya kalkışmıştın değil mi?

10. Deri Alman Tulumu* Giyiyor mu?

Bunlar pazartesi günü olup bitmişti. Salı günü gelip çatmıştı ve Pat'le yeni anlaşmalarına göre Pat'in galeriye gelip Matthew'a üç saatliğine yardım ettiği günlerden biriydi bu. Matthew onun varlığına, masasında oturmasına veya depoda resim istiflemesine alışmıştı ve daha fazla vaktini burada geçirmesini umuyordu. Onsuz galeri boş geliyordu. Ama Pat artık bir öğrenciydi ve çalışması gereken dersleri, yazması gereken ödevleri, içine dalması gereken sanat tarihi ve estetik konuları vardı. Gerçi Pat bu konuların içine dalmaktansa, üstünden atlaya atlaya gittiğini itiraf ediyordu. Yapılması gereken bunca iş varken haftada dokuz saatten fazla galeriye uğrayamıyordu ve bu saatler de salı, perşembe ve cuma günleri arasında bölüştürülmüştü.

Tabii Matthew istese tam zamanlı çalışacak birini bulabilirdi. Kira ödenmesi gerekmeyen ve borcu olmayan iki odalı bir galeri için dört milyon sterlin fazla-

* Lederhosen: Bavyera bölgesine özgü askılı deri pantolonlar (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

sıyla yeterliydi. Ama Matthew başkasını istemiyordu, o Pat'i istiyordu, çünkü Pat işi biliyordu, sanattan anlıyordu, ayrıca... eğer kendine itiraf etmesi gerekirse, Matthew Pat'le daha yakın bir ilişki olarak adlandırılabilecek bir ilişki istiyordu.

Salı günü Matthew, India Sokağı'ndaki evinden önceki gün Stewart Christie'den aldığı yeni giysilerle çıktı. Pahalı gömleklerden birini, benekli ipek kravatını, çilek renkli pantolonunu ve kaşmir kazağını giymişti. Yulaf renkli kazak (tonunun resmi açıklaması "alacalı yulaf" olarak geçiyordu) koyu yeşil üstüne açık yeşil benekleri olan kravat ve pantolonla uyumluydu. Bunların üstüne av ceketini giydi ve koridordaki aynada kendisine bakıp dışarı çıktı.

Pat saat onda galeriye gelene kadar Matthew o sabah gelen mektupları okumuş ve yeni müzayede kataloğuna bakmıştı. Katalogda Pat'le konuşmak istediği birkaç resim vardı. Hornel'in çay yapan Japon kadınları, Blackadder'ın beyaz bir vazoda duran bir demet şakayık resmi ve son derece pahalı bir Caddell portresi. Matthew bunlardan herhangi birini almaya yetecek parasının olduğunu düşündü. Hatta hepsini birden bile satın alabilirdi, ama dikkatli olması gerektiğini biliyordu. Piyasada bunların bir ederi vardı ve kişisel heves yüzünden reel piyasa fiyatından daha fazlasına böyle bir resmi satın almak mantıksızdı. Böyle bir durumda kişinin ödediği para o alışverişte fiyatı belirliyordu, ama piyasada durum farklıydı. Gerçek piyasa daha değişkendi. Kişinin duvarına pahalı bir Cadell asması iyiy-

di hoştu da, ya bunu kimse satın almak istemezse? Bu yüzden Blackadder'ın yanına bir onay işareti, Cadell'in yanınaysa soru işareti koydu.

Pat geldiğinde Cadell'i gösterdi, ama Pat kafasını salladı. "Bize göre değil," dedi. "Buraya kimlerin geldiğini unutma. Müşterilerimizin parası buna yetmez."

"Ama böyle bir resim alırsak," diye karşı çıktı Matthew, "o zaman öyle müşteriler gelir. Dedikodu yayılır."

"Çok riskli," dedi Pat. "Elindeki müşterilerden şaşma."

Matthew gülümsedi. "Ama istesek yapabiliriz Pat," dedi. "Paramız var. Hem de çok."

Pat karşılık vermedi. Yeni alacalı yulaf renkli kaşmir kazağı ve sandalyesine astığı av ceketini fark etmişti. Matthew onun için mi giyinmeye başlamıştı? Eğer durum buysa Matthew'un kendisine karşı hissettikleri, Pat'in nazikçe de olsa vazgeçirmeye çalıştığı hisler tekrar su yüzüne çıkmış olmalıydı. Matthew'a baktı, yeni gömleğine, yeni kravatına, çilek renkli pantolonuna göz gezdirdi. Bunlar belirtilerdi.

"Peki," dedi uçarı bir havayla. "Buna daha sonra karar veririz. Şimdi herhangi bir karar vermek zorunda değilsin." Duraksadı. Birkaç kelime söylemesi yeterli olacaktı. "Birine telefon açmam mümkün mü Matthew? Erkek arkadaşımı aramam gerekiyor da."

Pat Matthew'un ifadesinin değişimini izledi. İnsan suratı çok şeffaf diye düşündü, altta yatan hisleri he-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

men belli ediyor. Bu durumda ise nasıl olduğu tam saptanamayacak derecede ufak bir ışık değişimi gerçekleşmişti, kesinlikle yüzünde daha az ışık vardı şu anda.

"Bak sen," dedi Matthew. "Demek bir romantizm yaşanıyor öyle mi?"

Pat yalan söylemeyi sevmiyordu, ama bazı durumlarda erkeklere yapılabilecek en nazik davranış yalan söylemekten geçiyordu. Eğer erkeklere yalan söylenmezse o zaman erkekler daha fazla acı çekiyordu. Pat yalan söylediğinden de tam emin olamıyordu zaten. Wolf'la tanışmış ve kendini kaptırmıştı. İlk karşılaşmalarında ve Elephant House'daki sohbetlerinde hissettiklerinin romantizm olduğunu düşünüyordu; fiziksel belirtilerin hepsini yaşamıştı, karnına hafif bir ağrı girmiş, kalp atışları hızlanmıştı. Yalan söylüyor sayılmazdı.

"Evet," dedi yere bakarak. Yere karşı yalan söylemek genelde daha kolaydı.

Matthew masasının kenarını kurcaladı. Pat parmak eklemlerinin beyaz olduğunu görebiliyordu.

"Adı ne?" diye sordu Matthew.

Pat tereddüt etti. Arkadaşlarının adları Matthew'u ilgilendirmezdi, ama ona bunu söyleyemezdi tabii.

"Wolf," dedi.

Matthew bir süre bakakaldı. Sonra gülmeye başladı. "Ciddi değilsin! Wolf mu? Alman filan mı yoksa? Deri Alman tulumlarından da giyiyordur o şimdi."

Pat gözlerini kapadı. Matthew'a karşı çok nazik davranmıştı. Wolf'la ilgili... kibar, nazik Wolf'la ilgili na-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

sıl böyle konuşabilirdi? Duraksadı. Wolf'la ilgili kendisi de hiçbir şey bilmiyordu. Kibar ya da nazik olup olmadığını bilmiyordu. Hatta olmayabileceğiyle ilgili küçük bir ipucu bile vardı. Ağzını kımıldatarak söylediği o avcı sözlerine ne demeliydi? "Selam Kırmızı Başlıklı Kız." Böyle bir şeyi nasıl bir insan söylerdi ki? Bir tek bir kurt söyleyebilirdi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

11. Sicilya'nın Ayları

İskoçya Sokağı 44 Numara'nın en üst katında Domenica'nın gidişi ve Antonia'nın gelişiyle bir değişiklik yaşandıysa, binanın başka yerlerinde de değişimler olmuştu.

Domenica'nın dairesinin karşısında, Edinburgh'daki hayatında eksikliğini hissettiği şeyi Chelsea veya Fulham'ın dolduracağını umarak Londra'da yaşamak için Edinburgh'u terk eden Bruce Anderson'un eski dairesi vardı. Kiracısı Pat'ti, ama Bruce evi sonradan yapsatçılığa başlamış olan genç bir mimara satınca evden çıkması gerekmişti. Alt kattaki Irene ve Stuart Pollock hâlâ aynı evde oturuyordu ve bir binanın ihtiyacı olan ortak belleğin devamlılığını sağlıyorlardı. Edinburgh sokaklarını böylesine özel kılan etkenlerden biri de buydu. İnsanların gelip gittiği ve hiçbir anı bırakmadığı pek çok diğer şehrin aksine, Edinburgh'daki evlerle sokaklar otuz, kırk, hatta elli yıl sürecek bir sözlü tarihi beraberlerinde taşıyorlardı. İnsanlar orada kimlerin oturduğunu, ne yaptıklarını ve nereye gittiklerini hatırlıyorlardı. İnsanlar bir yere ait olmak istiyorlardı. Ye-

rel hissi ve yerel çehresi olan bir şeylerin parçası olmak istiyorlardı.

Irene Pollock altı yaşındaki çocukların en zekilerinden biri olan, önce East New Town Anaokulu öğrencisi (uzaklaştırma almıştı), sonra Merchiston'daki Steiner Okulu'na başlayan Bertie Pollock'un annesiydi. Bertie, *Parçalara Ayrılan: Üç Yaşındaki Bir Tiranın Ego Çözünmesi* adlı çocuk analizi üstüne ufuk açıcı araştırmanın yazarı olan Dr. Hugo Fairbairn'den terapi görüyordu hâlâ. Babasının o sırada okumakta olduğu The Guardian gazetesini ateşe verdikten sonra Dr. Fairbairn'le seanslar başlamıştı. Bu ateş yakma edimi, çocuk psikopatolojisi literatürüne aşina olan birini alarma geçirebilirdi, çünkü eşyaları ateşe verme eğilimi çok bilinen, ama hayli kafa karıştırıcı olan üç yönlü bir sendromdu; hayvanlara eziyet çektirmek ve geç yaşta uyku sırasında yatağı ıslatma sorunları beraberinde geliyordu. Adli psikiyatri literatüründe bu ilginç davranış ve semptom kombinasyonlarıyla ilgili pek çok rapor vardı ve genç bir kundakçıyla uğraşan her bilgili çocuk psikiyatrı bu metinleri okumakla iyi yapardı. Ama Dr. Fairbairn bu ihtimali hemen elemişti. Struwwelpeter'deki Tray adlı köpeğe zalimlik yapan Friedrich'in* aksine Bertie zalim bir çocuk değildi. Hayvanlara kötü davranmıyordu ve gece altını ıslatmıyordu. Hatta şaşırtıcı bir şekilde sekiz aylıkken bebek bezlerinden kurtulmuştu (ama tulum giymeye başlamıştı). Annesi bu ba-

* Alman bir psikiyatr olan Heinrich Hoffman'ın yazdığı çocuk kitabındaki karakterlerden biri (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

şarılarıyla o kadar gurur duymuştu ki, onunla röportaj yapmak isteyebilecek birilerini bulma umuduyla gazeteleri tek tek aramıştı (belki Bertie'yle de biraz konuşmak isterlerdi), ama aldırmazlıkları karşısında hem şaşırmış, hem de incinmişti.

Bertie erken tuvalet eğitiminden bu yana pek çok başarı elde etmişti. Hayli akıcı İtalyanca konuşmaya başlamış ve becerikli bir saksofoncu olma yolunda ilerlemişti. Bu iki beceriyi de annesinin zoruyla geliştirmişti, İtalyanca derslerine üç yaşına bastıktan hemen sonra başlamıştı. Diğer çocuklar çocuk şarkıları dinlerken (ki bunların hepsi Irene'e göre ataerkil saçmalıklardı) Bertie kaydedilmiş konuşmaları geri sarıp tekrar çalarak tüm *Buongiorno Italia!* setlerini dinlemişti. Dört yaşına geldiğinde kusursuz bir İtalyancayla tren istasyonunun nerede olduğunu sorabilecek veya İtalyan bir garsonla farklı İtalya bölgelerine mahsus yiyecekler hakkında konuşabilecek hale gelmişti. Daha sonra Buzzati'nin* Sicilya'nın ayılar tarafından istila edilişini anlatan hikâyesini dinlemiş ve her kelimesini anlamıştı. Hikâyenin biraz korkutucu olması yüzünden bir süre sonra Edinburgh sokaklarında ayılarla karşılaşmaktan korkar olmuştu. *Ma, Bertie, non ci sono orsi a Edimborgo!* diyordu Irene. (Ama Bertie, Edinburgh'da hiç ayı yok ki.) Buna Bertie'nin cevabı basitti: *Non ci sono orsi in Sicilia, mama, ma ecco qui la storia di Buzzati in cui incontriamo orsi!* (Sicilya'da da hiç ayı yok anne, ama Buzzati'nin bu hikâyesinde ayılar var işte.)

* 1972'de ölen İtalyan yazar ve gazeteci (ç.n.)

Müzikteki gelişimi de şimşek gibiydi. Dört yaşında ustalıkla flüt çalmaya başlamış ve temel müzik teorisine giriş yapmıştı. Beş yaşında saksofon çalmaya başlamış (başlatılmış) ve bu enstrüman üstünde hızla kendini geliştirmişti. En başından beri caza eğilim göstermişti, ama Irene bunu rahatsız edici buluyordu, çünkü cazın klasik müzik gibi bir müziksel titizlik gerektirdiğini düşünmüyordu. Bertie'nin "As Time Goes By" yorumu pek caz sayılmasa da kulağa hoş geliyordu ve İskoçya Sokağı 44 Numara'da yatak odası Bertie'nin çalıştığı odanın hemen üstünde olan Pat tarafından oldukça takdir görüyordu.

Ama tüm bu sıkboğaz edici eğitim aklı başında her ebeveynin öngörebileceği bir tepki yaratmıştı tabii: Bertie ilk başta küçük işbirlikleri yapmayarak (sık sık İtalyanca konuşmayı reddederek) sonra da büyük tepkiler vererek (babasının *The Guardian*'ını yakarak) başkaldırdı. Irene buna karşılık psikoterapiye güvendi, ama Bertie'nin biraz daha özgür kalması ve özellikle babasıyla bir şeyler yapabilmesi için yavaş yavaş ikna oldu. Böylece durum biraz iyileşti, fakat huylu huyundan nasıl vazgeçmezse Irene gibi insanların da *Weltanschauung*'u* öyle bir iki gün içinde değişmiyordu. Ayrıca hamileliğin (kendisini içinde bulduğu bu durumun) ilginç bir etkisi olmuştu: Kendi fikirlerini başkasına dayatma isteği tekrar canlanmıştı. Bunun sebebi muhtemelen kendi vücudunun üstünde hükmünü kaybetmesiydi. İçinde başka bir hayat taşıyor ol-

* Alm. Dünya görüşü (ç.n.)

BELONGS TO KANTIS TEAM

manın keskin gerçeği sonucunda kişisel otonomluk hissi eksildiğinden, kendisini başka yönlerde kanıtlama ihtiyacı duyuyordu.

Bu durum çok farklı şekillerde ortaya çıkıyordu, ama aralarından en belirgin olanı girdiği tartışmaların sayısındaki artıştı. Ulusal Çocuk Doğumu Kurumu'ndaki Hemşire Forbes'a karşı yürüttüğü kampanya dışında, tekrar kayıplara karışan aile arabasıyla ilgili korkunç kavga bunlardan bazılarıydı. Çok masum bir gözlem yaparak arabayla ilgili kavgayı başlatan Bertie olmuştu. "Anne," demişti, "Hani İskoçya Sokağı'nın ucunda, Bay Demarco'nun evinin önüne bırakmıştık ya arabayı. Araba artık orada değil."

12. Irene'le Geçirilecek Zaman

"Saçmalama!" diye karşı çıktı Irene. "Tabii ki orada." Tabii ki araba İskoçya Sokağı'nda duruyordu, daha iki gün önce Valvona and Crolla'dan kurutulmuş domates ve zeytin aldıktan sonra arabayı kendisi getirip park etmişti. Park ettiğini çok iyi hatırlıyordu, çünkü sokakta aylak aylak gezen bir kedi Irene'in kullandığı Volvo'nun arka tekerleklerinin altında ezilmekten son anda kurtulmuştu. Bir an hakikaten kediyi ezdiğini sanmıştı, çünkü araba hafifçe sarsılmıştı, ama sonra bunun oluklardan birine düşüp ıslanmış bir gazete olduğu anlaşılmıştı.

"Yanlış yere bakıyordun herhalde," dedi Irene. "Belki sokağın diğer tarafına baktın. Araba yokuşun sol tarafında. Sağ tarafa mı baktın acaba?"

"Hayır," dedi Bertie. "Sola baktım. Orada değildi anne. Sahiden yoktu."

Irene kaşlarını çattı. Bertie gözlemci bir çocuktu ve bu tip konularda pek hata yapmazdı. Ama kazara arabayı başka yere park edip, sonra unutmuş olması da

BELONGS TO KAKTUS TEAM

mümkün değildi. Bu Stuart'ın hep yaptığı bir şeydi, hatta bir defasında arabayı Glasgow'da park etmiş ve Edinburgh'a trenle dönmüştü. Araba orada haftalarca, belki aylarca durmuştu. Belki Stuart kendisi arabayı park ettikten sonra kullanmıştı. Arabanın kaybolmasını bu açıklardı, ama Stuart son günlerde arabayı sahiden kullanmış mıydı? Kullanacağına dair bir şey söylememişti ve iş arkadaşlarıyla birlikte İskoçya Hükümeti'nde teslim tarihi yakınlaşan bir raporu tamamlamak için yoğun bir şekilde çalışıyordu ve akşam saat ondan önce eve gelmiyordu, bu yüzden araba kullanacak vakti zaten olmuyordu. O zaman durumun böyle basit bir açıklaması yoktu.

"Bertie," dedi Irene, "seninle bir yürüyüşe çıkıp arabanın yerinde durup durmadığına bakalım mı? Zaten artık hamile olduğum için daha fazla hareket etmem gerek."

"Bebek için iyi mi?" diye sordu Bertie elini annesinin karnına koyarak.

"İyi tabii," dedi Irene. "Bebekler anne dolaşımı iyiyse daha sağlıklı oluyor. Sağlıklı bir anne sağlıklı bir bebek demek Bertie."

Bertie annesine baktı. Söylemek istediği onca şey vardı ki..., ama onunla yaptığı konuşmalar hiçbir zaman istediği gibi gitmiyordu. Aslında bebeğin doğumunun kendisiyle ilgili bir değişiklik yaratıp yaratmayacağını sormak istiyordu.

Denemeye karar verdi. "Bebek doğduğu zaman bazı şeyler değişik olacak mı?"

Irene gülümsedi. "Tabii," dedi. "Tabii değişik olacak. Bebekler çok gürültü yapıyorlar Bertie. Terbiyeli Edinburgh bebekleri bile! Bu yüzden bebek biraz büyüyene kadar geceleri biraz rahatsız olacağız. Ama koridorun ucundan sesi sen duymazsın herhalde. Bu yüzden de uyanmazsın."

Bertie bir an düşündü. "Peki sen meşgul olacak mısın, ben onu merak ediyordum. Çok meşgul olacak mısın anne?"

"Tabii," dedi Irene. "Bebekler çok bakım istiyorlar. Sana da çok emek vermem gerekti Bertie. Bazen ortada belli bir sebep yokken huysuzlaşırdın. Seni sakinleştirmek için Mozart dinletirdim. Hep işe yarardı. *Soave sia il vento*'yu çok severdin. Bayılırdın. *Così fan tutte*'den hatırlarsan. Bebekken Mozart'ı çok seviyordun. Hâlâ seviyorsun tabii."

"Ama meşgul olacaksan," dedi Bertie dikkatle, "o zaman bana daha az vaktin kalacak değil mi anne?"

Irene hızla düşünmeye başladı. Zavallı çocuk. Tabii ki kendisini tehdit altında hissediyor, endişeleniyor. Bebeğin doğmasını büyük bir korkuyla bekliyor belli ki, ona hiç ilgi göstermeyeceğimi düşünüyor. Zavallı Bertie.

"Bertie, *carissimo*," dedi ona sarılmak için eğilerek. "Böyle bir şeyi bir anlığına dahi aklından geçirme. Bir an bile! Sana ayırdığım vakit değişmeyecek. Hatta daha fazla vakit geçireceğiz birlikte. Sana tüm kalbimle söz veriyorum. Son derece ciddiyim. Eskiden ne kadar vakit geçiriyorsak, o zaman da öyle vakit geçireceğiz."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Bertie annesinin kollarından kurtulmak için debelendi, ama bu imkânsız gibiydi, kendisini bıraktı. Belki kendimi bu şekilde yere doğru bırakıp nefesimi tutarsam, annem beni boğarak öldürdüğünü düşünür diye geçirdi aklından. Belki o zaman beni bırakır.

Irene onu bıraktı, ama sadece yüzüne düşen saçını düzeltmek için. "Sakın merak etme sen Bertie," dedi ayağa kalkarak.

Bertie somurtarak başıyla onayladı. Bebeğin doğmasıyla Irene'in ilgisinin dağılacağına ve kendisini rahat bırakacağına dair bir umudu vardı. Annesiyle daha çok değil, daha az vakit geçirmek istiyordu, oysa annesi bebeğin bir değişiklik yaratmayacağını söylüyordu. Çok moral bozucuydu doğrusu, çok kasvetli bir manzaraydı.

Irene paltosunu almak için odadan çıktı. Sonra evden çıkıp Drummond Meydanı'na doğru yürümeye başladılar. Güneybatıdan esen hafif bir rüzgâr vardı, hoş bir ikindiydi. Sonbaharın başları olmasına rağmen hava hâlâ sıcaktı ve Drummond Parkı'ndaki ağaçların yaprakları dökülmemişti, ama pek çoğu altın tonlarında parıldıyordu.

Büyük bir sessizlik içinde yokuşu tırmandılar.

"Gördün mü?" dedi Bertie. "Araba yok işte."

Irene kafasını salladı. "Ne diyeceğimi bilemiyorum," dedi.

"Ben biliyorum," dedi Bertie. "Araba çalınmış."

13. Sıradan Bir İskoç Yüzü

Stuart o akşam eve döndüğünde Irene Bertie'yle oturma odasında Bertie'nin icadı olan Koşan Dişçi adlı karmaşık kart oyununu oynuyordu. Bertie'nin uzun uzun ve büyük bir sabırla açıkladığı kurallar Irene'e hayli karışık geliyordu ve bu Bertie'nin son derece işine yarıyordu, ama oyun hızlı gelişiyordu ve şaşırtıcı bir derecede eğlenceliydi.

"Koşan Dişçi mi oynuyorsunuz?" dedi Stuart çantasını yere koyarken. "Bertie sen yeniyorsun herhalde."

"Annem elinden geleni yapıyor," dedi Bertie. "Gerçekten uğraşıyor."

Stuart Irene'e baktı. Kaybetmeyi hazmedemediğini biliyordu, Bertie oyunu kazandığında bu ağırına gidiyordu ve Bertie de çok sık oyun kazanıyordu.

"Kazanması çok zor bu oyunu," dedi Irene, "eğer kuralları koyan kişi değilsen tabii."

Kartlarını masaya koydu ve Stuart'a baktı. Arabayla ilgili ona ne diyeceğini önceden düşünmüştü. Arabanın çalınması Stuart'ın hatası değildi (onu bunun-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

la ilgili suçlayamazdı), ama tarif edilemez bir sebeple bu durumdan onun sorumlu olduğunu düşünüyordu. Sonuçta Glasgow'daki uzun ikametinden sonra arabayı geri getiren, ama yanlış arabayı getiren oydu. Kendisini mağdur hissetmeye hakkı olduğunu düşündü.

"Araba," dedi basitçe.

Stuart ürkmüşe benziyordu. Yüzünün karardığını gördü Irene, suçluluk diye düşündü. Bu suçluluk.

"Ne olmuş?" dedi Stuart. Aldırmıyormuş gibi konuşmaya çalışıyordu, ama Irene endişelendiğini hissedebiliyordu.

"Çalınmış," diye araya girdi Bertie. "Annem arabayı sokağın yukarısında bırakmıştı, ama orada değil artık. Gidip baktık."

"Evet," dedi Irene. "Bertie haklı. Çalınmış olmalı."

Stuart omuz silkti. "Böyle şeyler olur. Ne yapalım." Bir an tereddüt etti. "Gerçi bizimki gibi bir arabayı neden çalmak istesinler anlamıyorum. Belki fırsatçı bir hırsız..."

"Öyle bile olsa," diye araya girdi Irene, "bu bizi çok sıkıntılı bir duruma sokuyor." Duraksadı. "Ne olduğunu fark etmediğine şaşırıyorum."

"Problem ne bilmiyorum," dedi Stuart. "Araba pek değerli sayılmaz. Biz de çok nadir kullanıyoruz zaten."

Bertie babasına yılgınlıkla baktı. Tüm küçük oğlanlar gibi o da arabalarıyla gurur duyuyordu ve babasının neden bu konunun üstüne gitmediğini anlamıyordu.

Irene iç geçirdi. İğneleyici bir iç geçirmeydi bu. Bazı iç çekişler böyle oluyordu, havaya üflenen bir nefes-

ten çok, bir hedefin üstüne kesinlik ve büyük bir etkiyle çökmesi için hesaplanan iç çekişlerdendi.

"Problem şu ki," dedi kısık sesle, "araba zaten çalıntıydı. Glasgow'a gidip arabanın dikkatsizce park ettiğin yerde olmadığını gördüğünde yeni arkadaşın Şişko O'Bilmemne..."

"Domuz O'Connor," diye araya girdi Stuart. "Adı Domuz O'Connor, ona Şişko deyip durmasan keşke."

"Neyse," dedi Irene sertçe, "sonuçta bu Domuz denen adam benzer bir arabanın çalınmasını emretmiş. Çalıntı bir arabayı tutup getirdin sen de. Aslen çalıntı bir Glasgow arabası olan, ama bizim Edinburgh plakasıyla kılık değiştirmiş bir araba hem de. Şimdi de çalıntı araba tekrar çalınıyor. Biz de doğal olarak polise gidip arabanın tekrar çalındığını söyleyemiyoruz."

"Ama onlara arabanın çalıntı olduğundan şüphelendiğimizi söylememize gerek yok ki," dedi Stuart. "Bize kalsa o benim Glasgow'da bıraktığım araba işte. Arabanın beş yerine dört vitesi olmasının konuyla hiç ilgisi yok."

Irene ona bakakaldı. "Kulaklarıma inanamıyorum," dedi. "Hakikaten inanamıyorum..." Bir an Bertie'ye baktı. "Bertie, senin alanına gidip İtalyanca alıştırmalarını bitirmen gerek."

Bertie bu emre karşı çıkmasını beklercesine babasına baktı, ama bir destek gelmeyince oyun kartlarını kaldırıp odadan çıktı.

"Şimdi," dedi Irene, "şimdi konuşabiliriz artık. Bertie'nin önünde açık açık bir aldatmacadan bahsetti-

ğine inanamıyorum. Aklını mı kaçırdın Stuart? Ben burada Bertie'ye doğru değer yargılarını öğretmeye çalışadurayım, sen de git polise yalan söylemeyi önererek her şeyi mahvet." Stuart tereddüt etti. Otoritesini ortaya koymak için attığı birkaç adım (ofisteki kendine güvenirlilik eğitimini başarıyla tamamlamasının ardından gelen adımlar) miadını doldurmuştu. Şimdi Irene'in ihmalkarlık suçlamalarıyla karşılaşınca karşılık veremiyordu. Bunu hisseden Irene konuşmaya devam etti.

"Ne yazık ki elimiz kolumuz bağlı," dedi. "Polise gidemiyoruz. Sigorta talep edemiyoruz. Hatta arabanın varlığını tamamen unutmamız gerekecek."

Stuart gözlerini kırpıştırdı. Bir araban olduğunu tamamen unut. Birbirini tehdit eden gangsterlerin söylediği laflara benziyordu bu. Ama karısı kendisine böyle bir şey söylüyordu ve verecek bir cevabı yoktu. Irene'e hiçbir karşılık vermeden arkasını döndü ve banyoya gitti. Ceketini çıkarttı. Kravatını çıkarttı. Ilık suyla yüzünü yıkadı. Kafasını kaldırıp aynaya baktı ve kendi kendisine mırıldanmaya başladı: "İstatistikçi, orta rütbeli, evli, bir oğlu var, bir de mortgage'ı." Yüzüne daha yakından baktı. "Sıradan bir İskoç yüzü," diye devam etti. "Gözlerin çevresinde küçük çizgiler belirmeye başlamış." Durdu ve düşündü. Eğlenenler kimlerdi? Ofisteki diğer elemanlar eğleniyordu. Barlara gidiyor, partiler düzenliyorlardı. Hafta sonlarında Paris'e veya Amsterdam'a gidiyorlardı. Kendisi hiçbir yere gitmiyordu. Onların kız arkadaşları, erkek arkadaşları

vardı. Bu kız ve erkek arkadaşlar onlarla Paris'e ve Amsterdam'a gidiyordu. Orada birlikte eğleniyorlardı.

"Senin de eğlenme vaktin geldi," diye fısıldadı neredeyse kederle. Sonra yüzü aydınlandı ve ekledi: "Bu mümkün, değil mi?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

14. Alacalı Yulaf

Matthew kahveyle avuntu bulmak için dışarı çıkıp Pat'i galeride bıraktı. Wolf'un varlığının ifşaatı kendisini sadece şaşırtmakla kalmamıştı. Pat'in bir erkek arkadaşı olmadığını varsaymış ve onunla ilgili bir karara varıncaya dek Pat'in müsait olacağını düşünmüştü. Ama şimdi şaşkınlığına kuvvetli bir his daha eklenmişti. Bu his içini kasıp kavuruyordu. Bu kıskançlıktı. Pat nasıl başka birini bulurdu? Nasıl gidip bu başka insanla, Wolf denen adamla (ne kadar da aptal bir isimdi) vakit geçirirdi? Hem de kendisiyle vakit geçirebilecekken. Onu görmemiş olmasına rağmen Wolf'u sevmiyordu. İngiltere'nin güneyinden bir yerlerden gelen, mağrur, hatta küstah bir şekilde yetiştirilen tiplerden biri olmalıydı. Pat'in vaktini böyle bir insanla kaybetmesi fikri ise dayanılmazdı.

Matthew kafeye girdiğinde Big Lou paslanmaz çelik servis tezgahının arkasında her zaman oturduğu yerde oturuyor ve kitap okuyordu. Sürükleyici bir metin olduğu belliydi, çünkü Matthew içeri girerken kafası-

nı kaldırıp doğru dürüst bakmamıştı bile. Matthew başıyla selam verdi ve her zaman oturduğu yere geçti. Somurtarak masada duran gazeteyi açtı ve başlıklara şöyle bir göz gezdirdi. Ama aklı o kadar dağınıktı ki değil haberleri, manşetleri bile okuyamadı.

Big Lou ona bir şey söyledi, ama Matthew anlamadı. Big Lou ters ters bakıp söylediğini tekrar etti.

"Alelacayip bir kazakmış üstündeki diyorum," dedi.

Matthew ona boş boş baktı. Bu kelimenin ne anlamda kullanıldığını tam bilmiyordu. Mesela, alelacayip adam ne demek olabilirdi? Hem Big Lou neden kaşmir kazağını böyle tanımlamayı uygun görmüştü? Sinirlendi ve keyfi kaçtı.

"Senin neyin var sabah sabah?" diye sordu Big Lou. "Çok hasta görünüyorsun."

"Hasta değilim," dedi Matthew ters bir şekilde.

Big Lou bu azarlama karşısında şaşaladı. "Hasta derken, senin anladığın anlamda hasta demeye çalışmıyordum," dedi. "Arbroath'da birisi hasta görünüyor denilince, o kişinin her zaman olduğundan daha kötü göründüğünü anlatmaya çalışırız. Hepsi bu."

"Arbroath'da ne dediğiniz umurumda değil," dedi Matthew. Hemen ardından da yaptığı kabalığa pişman oldu. Matthew nazik bir insandı ve böyle laflar söylemek doğasında yoktu. Big Lou bunu biliyordu ve bir şeylerin yanlış olduğunun farkındaydı. Ama bunun üstesinden gelmenin en iyi yolunun konuyu deşip sorunun ne olduğunu sormaktansa, Matthew'un kendisi-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ni daha iyi hissettiği bir zamanda gelip kendi isteğiyle konuşmasından geçtiğini de biliyordu. Bu yüzden karşılık vermedi ve Matthew'un cappuccinosunu hazırlamak için geri döndü.

Matthew perişan bir halde oturuyordu. İşe yaramazın tekiyim diye düşündü. Kimse beni sevmiyor. Hiç arkadaşım yok. Kız arkadaşım da yok. Kim benimle çıkmak ister ki zaten? İlgilendiğini belli eden bir kişi bile olmadı. Tek bir kişi bile. Düşündü. Aklına kimse gelmedi.

Alacalı yulaf renkli kaşmir süveterinin kollarına, sonra çilek renkli pantolonuna baktı. Belki de Big Lou haklıydı. Belki de kazağı hakikaten alelacayip bir kazaktı, artık bu her ne anlama geliyorsa. Pantolonuna gelince, bugünlerde kim çilek renkli pantolon giyiyordu ki? Matthew sorunun cevabına emin olamıyordu. Birileri giyiyordu belli ki, ama kendisi böyle bir insan değildi. Kendisini aptal yerine koymayı başarmıştı belki de.

Big Lou kahvesini getirdi, Matthew kahvesini içerken o da tezgahın ardına, kitabına geri döndü. Matthew'a kaçamak bir bakış fırlattı. Öyle bir şey dememeliydim diye düşündü. Kim bilir o kazağa ne kadar para verdi. Pantolona da... Zavallı Matthew. İçinde hiç mi hiç fesatlık yok. Pek çok erkek için bu kadarını bile söylemek mümkün değildi. Ama Matthew bunu kaybetmiş gibiydi.

Matthew bardağında kalan son birkaç yudumu da içti. Bir kahve daha istiyordu, ama o kadar kötü hissediyordu ki Lou'yla konuşmaya bile çekiniyordu. Bunu

hisseden Lou bir cappuccino daha hazırlayıp götürdü ve yanına oturdu.

"Matthew," dedi, "özür dilerim. Sana kaba davranmak istememiştim."

Matthew kafasını kaldırdı. "Ben de sana kaba davranmak istememiştim," dedi.

"Keyfin yok," dedi Big Lou kibarca. "Anlaşılıyor." Big Lou gibi mutsuzluğun ne olduğunu bilenler çehresini tanıyor, nasıl bir şey olduğunu anlıyorlardı.

Matthew kafasıyla onayladı.

"O kız mı?" diye sordu Big Lou.

Matthew cevap vermedi, ama konuşmasına gerek yoktu. Big Lou anlıyordu.

"Onu pek severim," dedi Big Lou. "Neden böyle hissettiğini anlıyorum. Çok tatlı kız."

"Çok da iyi anlaşıyoruz," diye mırıldandı Matthew. "Belki... sanmıştım ki..., ama o gidip kendisine bir erkek arkadaş buldu işte. Öğrencilerden birini."

Big Lou Matthew'un elini avuçlarına aldı. "Başkasıyla birlikte olan birine yıllarca âşık gezdim," dedi. "Nasıl olduğunu bilirim."

"Garip bir his," dedi Matthew. "Birinin seni sevmediğini bilmek nasıl bir his biliyor musun Lou? Sevgiden filan bahsetmiyorum, sadece tanıdığın birisinin senden hoşlanmadığını söylemesinden bahsediyorum. Onlara kusur etmemişsindir. Ama seni sevmezler işte. Garip bir his değil mi?"

Big Lou tavana baktı. Matthew haklıydı, garip bir histi bu. İnsan ötekinin böyle hissetmesinin haksızlık

olduğunu düşünüyordu. Ama bundan başka şeyler de vardı. Başkasının haksız antipatisi kişinin kendisini daha değersiz bulmasına sebep oluyordu. Başkalarının sevgisiyle büyüyor, antipatisiyle küçülüyorduk.

"Pat'in seni sevdiğine eminim," dedi Big Lou. "Onunla ilgili ne hissettiğini bilirse daha çok sever belki. Hiç onunla konuştun mu?"

"Tabii ki hayır," dedi Matthew. Big Lou bu soruyu sormaması gerektiğini bilmeliydi. Burası Edinburgh'tu sonuçta. Kişi kalkıp da karasevdalı bir Californialı gibi kendisini sokağa atmazdı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

15. Çiçeğe Gerek Yoktur

Big Lou Matthew'u hissettiklerini Pat'e söylemeye teşvik ediyordu (bu onun dolaysız konuşma eğilimiyle ilgiliydi), ama kendisi böyle bir şey yapmak üzere olsa bile Eddie'nin kafeye girmesiyle bir şey söylemekten alıkonmuş oldu. Mobile, Alabama'dan Big Lou'yu evlenmeye ikna etme amacıyla geri dönen Eddie'yle nişanlanmıştı. Kendisine geçmişte ne kadar kötü davranmış olursa olsun Eddie'yi sevdiği için teklifi hemen kabul etmişti. Nişanlanma ilanı önce haberi herkesin öğrenmesi için *The Scotsman*'ın ilan sayfalarında sonra da Arbroath'dakilerin öğrenmesi için *The Courier*'da yayınlanmıştı. Eddie Big Lou'ya danışmadan ilanı hazırlattığı için metnin üslubu son derece hatalı olmuştu. Bayan Lou Brown ile Bay Edward McDougall'ın nişanlanmasını her iki aile de kederi terk ederek duyurmaktadır yazıyordu ilanda. Çiçeğe gerek olmadığı da belirtiliyordu.*

* Bu üslupta yazılan ilanlar ölüm ilanları oluyor. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Big Lou ilanı ilk gördüğü anda neye uğradığını şaşırmıştı. O kadar büyük bir dehşete kapılmıştı ki, telefonu alıp Eddie'yi ararken elleri titriyordu. Ama Eddie telefonu açamadan telefonu kapatmıştı. Eddie'nin kelimelerle arası iyi değildi ve muhtemelen ilanın kulağa ne kadar aptalca geldiğinin farkında değildi. Ayrıca en azından Edinburgh'da çok az insan ilanları okuyordu. Tabii ilan sayfalarının neredeyse herkes tarafından insanların neler yaptıklarını öğrenmek için satır satır okunduğu Arbroath'da işler farklıydı.

Ama Matthew tabii ki ilanı okumuş ve kahkahalara boğulmuştu. Kederi terk ederek mi duyurmaktadır? Ciddi miydiler? Çiçeğe gerek yoktur kısmı da muhtemelen vefat haberlerinden bire bir alıntıydı. Sonuçta ortaya muhteşem bir nişanlanma ilanı çıkmıştı. Zavallı Big Lou! Daha iyisini hak ediyor diye düşünmüştü Matthew. Bu kaypak şeften daha iyisini hak ediyor.

Şimdi Eddie sabah kahvesini içmek için gömleğinin yakasına değen saçlarını savura savura kafeye girmişti. Matthew'un görebildiği kadarıyla yakası pek de temiz değildi. Eddie Lou'nun yanına gelirken Matthew'a başıyla selam verdi.

"Evet," dedi büyük bir gururla, "benim artık."

Big Lou ona anlamadan baktı, ama sonra yüzüne büyük bir gülümseme yerleşti. "Restoran mı?" diye sordu.

"He ya," dedi Eddie. "Ay bitiminden sonra benimdir. Bir yıllık kira verdim, düşündüğümden ucuz çıktı. Bana vermeye pek hevesliydiler. Fiyatı düşürdüler o yüzden."

Matthew tek kaşını kaldırdı. İnsanlar bir şeyleri satmaya ve başkalarının bunları almasını sağlamaya hevesliyken genellikle ortada bir sebep olurdu. Eddie kelepir yakaladığını düşünüyor olabilirdi, ama satır aralarında genellikle ciddi bir sorun olabiliyordu.

"Nerede burası Eddie?" diye sordu Matthew.

"Stockbridge'de," dedi Eddie. "Henderson Yolu'na çok yakın."

Matthew başıyla onayladı. Stockbridge kafelerin ve restoranların yoğun olduğu bir yerdi. Yeri kiralayanlar neden Eddie'nin kiracıları olmasını bu kadar çok istemişlerdi? "Orası güzel yer sahiden," dedi. "Daha önce de restoran mıymış?"

"Evet," dedi Eddie. Emekliye ayrılan ve Sicilya'ya geri dönen sahibiyle konuşmuştu. Beş yıldır oradaymış, ama ayrılmayı pek istemiyormuş diye açıklama yaptı.

"Kayıtlara hiç baktın mı?" diye sordu Matthew.

Eddie tereddüt etti. "Kayıtlar mı?" dedi.

Matthew eline bir bez alıp tezgahın üstünü düşünceli düşünceli silmeye başlamış olan Big Lou'ya bir bakış fırlattı.

"Hesaplara yani," dedi Matthew kısık bir sesle. "Bir yerin nasıl işletildiğini gösterir hani, kâr zarar hesaplarından bahsediyorum."

Eddie destek görmek istercesine Big Lou'ya baktı. Big Lou bezi bir kenara koyarken, "Eddie restoranlardan anlıyor Matthew," dedi. "Çok iyi anlıyor."

"Ama kayıtlara bir bakmalısın," diye ısrar etti Matthew. "Paranı bir işe yatırmadan önce ne olur ne olmaz hesaplara göz gezdirmelisin."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Big Lou arkasını dönüp büyük İtalyan kahve makinesinin kahve tepsisini çekti. Çekilmiş kahveleri dökebilmek için büyük bir gürültüyle tepsiyi çöpün kenarına vurdu. "Eddie'nin parası değil zaten," dedi kısık bir sesle. "Benim param. Bu işte Eddie'yi ben destekliyorum."

Matthew Big Lou'ya büyük bir gülümsemeyle bakan Eddie'ye kısa bir bakış attı. "O zaman hesaplara sen bakmalısın Lou," dedi. "Bu temel bir..."

"Temel filan değil," dedi Big Lou sertçe. "Önemli olan ne yaptığını bilip bilmediğin. Çiftçilikte de böyle. Birine çiftçi olmayı öğretemezsin. Ekip biçmeyi biliyorsundur ya da bilmiyorsundur. Sen restoranlardan anlıyorsun değil mi Eddie?"

Eddie usulca başını salladı. "Anlıyorum tabii bebek."

Big Lou Matthew'a baktı. "Gördün mü Matthew?"

Matthew böyle kolay pes edecek değildi. Eddie, Big Lou'ya "bebek" dediğinde irkilmişti. Bu kelime çok aşağılayıcı, küçümseyiciydi. Ayrıca Big Lou bebek gibi değildi hiç. Yapılı bir kadındı, Matthew'dan yapılıydı, Eddie'den bile yapılıydı hatta. Ona "bebek" demek gerçeği saptırmaktı. Ayrıca Eddie'nin hiçbir tedbir almadan atıldığı restoran macerası için Big Lou'nun parasını kullandığı düşüncesi de dayanılmazdı. Matthew Big Lou'nun tüm hayatının sömürülmüş olduğunu biliyordu. Big Lou ona Arbroath'daki amcasına nasıl baktığını, Aberdeen'deki bakımevinde saatlerce çalıştığını anlatmıştı. Hayatında hiç mutluluk, hiçbir güzel an olmamıştı. Hep angaryalar ve başkalarına hizmet ol-

muştu. Şimdi de Eddie gelmişti ve parasını almak istiyordu.

Matthew tam bir şey diyecekti ki, Eddie Big Lou'yla konuşmaya başladı. "Bir şey daha var," dedi. "Garsonlarla konuştum. Kalıp benim için çalışacaklar. Tatlı ufak kızlar."

Big Lou duraladı. Sonra bir kaşık alıp küçük metal kutuya kahve doldurmaya başladı. "Öyle mi?" dedi. Sanki küçük bir detayla ilgili bilgi istiyormuş gibi kayıtsızca konuşuyordu. Ama bu küçük bir detay değildi. "Kaç yaşındalar?"

Eddie yere baktı. "Biri on yedi yaşında," dedi. "İyi kız, adı Annie."

Big Lou'nun sesi değişmemişti. "Demek öyle. Ya diğeri?"

"O da on altı yaşında galiba," dedi Eddie.

Matthew, Big Lou'nun yüz ifadesini inceliyordu. Eddie'nin Mobile, Alabama'daki (ve ondan kaçan) eşinin de on altı yaşında olduğunu Lou da Matthew da biliyordu. Matthew, Big Lou'yu hayal kırıklığından ve kederden korumak için her şeyi yapardı. Ama arkadaşlarımızın umutları veya amaçları ne olursa olsun, onları koruyabileceğimiz şeylerin belli bir sınırı vardı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

16. Karşı Cins Nasıl Nazikçe Hayal Kırıklığına Uğratılır?

Matthew, Big Lou'nun kafesindeyken Pat galeride kaldı. Matthew'a Wolf'la ilgili yanlış bilgi verdiğine pişman olmuştu. Her ne kadar nezaket giysisiyle üstünü örtmeye çalıştıysa da söylediği şey yalandı. Başkasını incitmemek için duyulan kaygıdan kaynaklansa bile yalan söylemek adiceydi. Matthew'a ters yanıt vererek hayal kırıklığı yaşatmaktan korumak istemişti, ama yalan söylemesine neden olan başka bir şey daha vardı ve bu o kadar fedakârlık içermeyen bir şeydi. Pat Matthew'la daha derin bir ilişki yaşamak istemediğini söyleme utancından sakınmaya çalışıyordu. Bunun Matthew'un alınganlığıyla değil, kendi duygularıyla ilgisi vardı.

Matthew'un Big Lou'nun kafesine giderken caddeyi karşıdan karşıya geçişini seyretti. Yeni alacalı yulaf renkli kazağıyla cıvıl cıvıl görünüyordu, ama başı yere eğik bir şekilde yürüyordu. Kederli görünüyordu ve kederli olduğu da şüphe götürmezdi. Peki ya Pat'in Matthew'a bir borcu var mıydı? Kişi hissetmediği şeyleri

hissediyormuş gibi yapamazdı. Bu daha da kaba bir davranıştı; hayali erkek arkadaş hakkında konuşmak zalimlikti belki, ama önlem olarak yaşatılacak bir hayal kırıklığı, kişinin umuda kapılmasına sebep olduktan sonra yaşatılacak hayal kırıklığından daha az acı vericiydi.

Arkadaşlık genellikle dolambaçsız bir yol diye düşünüyordu Pat. Ama arkadaşlık cinsellikle karmaşıklaşınca bu yolu dört bir yandan tehlikeler sarıyordu. Kişi karşı cinsten olan herkesi cinsellik ışığında görmek zorunda değildi, hatta karşı cinsten pek çok arkadaşı vardı ve bunlarla hiçbir ilişki beklentisi olmadan arkadaşlık yürütmeye devam ediyordu. Böyle arkadaşlıklar babasının neslini çok şaşırtsa da, herhangi bir yakınlık isteği olmadan tatilde çadır paylaşmaya veya aynı odada (koltukta ya da yerde yatılacak şekilde) uyumaya özgürlük tanıyan ilişkilerdi. Böyle şeyler eskiden istisnai örnekler dışında mümkün olmayan durumlardı. Halasından eskiden İskoç dağcılık kulüplerinin ortamlarının nasıl olduğunu dinlemişti. Bir saflık geleneği, kadınlarla erkeklerin fiyortların oluşturduğu nehirlerde başka hiçbir amaç taşımadan yıkanmasına izin veriyordu. Ayrıca Cambridge'de kadınlar ağırbaşlı bir şekilde sandallarla yanlarından geçerken, genç erkeklerin çıplak olarak nehirde yıkandıklarını bir yerlerde okumuştu. Belki de bu saflık hissine yol açan nehirlerin kendisiydi, ama Pat emin olamıyordu.

Yine de bunların hiçbiri şu an başındaki bu açmazda işine yaramıyordu. Kendisini saf hissetmiyordu, tam

tersine kendisini Matthew'a söylediği bu yalan yüzünden kirlenmiş hissediyordu ve geri dönmekte olan Matthew'u görünce ona, Wolf'un sadece bir arkadaş olduğunu ve herhangi bir erkek arkadaşı olmadığını söylemeye karar vermişti. Sonra ona karşı hissettikleri konusuna gelebilirdi. Ona bir arkadaş olarak değer verdiğini... hayır bu çok klişeydi. Kalkıp da Matthew'u "o şekilde" düşünmediğini söylemek çok zordu, kimse "o şekilde" düşünülmediğini bilmek istemezdi. Özellikle de erkekler böyle düşünülmek istemezdi. Ama Matthew'u "o şekilde" düşünmediği de doğruydu. Matthew güven veriyordu, yıllardır görüşülmemiş eski bir okul arkadaşının yanında olunması gibi Matthew da rahat ve tehditkâr olmayan bir birliktelik sunuyordu.

Wolf ise bambaşkaydı. Zavallı Dr. Fantouse'un Benedetto Croce'yle ilgili konuşup durduğu o derste Wolf'u gördüğünden beri onu "o şekilde" düşünüyordu. Wolf da masanın karşısından ona bakarak karşılık vermişti. Bazı insanların karşılarındaki insanı bakışlarıyla soymasına benzeyen bakışlarla bakmıştı, ama Pat bundan rahatsız olmamıştı. Tam tersine bu hoşuna gitmişti. Ayrıca Elephant House'ta onunla geçirdiği kısacık vakitten ve Meadows'da yürüyüşlerinden de keyif almıştı. Ta ki Spottiswoode Sokağı'nda yaşadığı şaşkınlığa, Wolf'un da kendi dairesine, kız arkadaşı Tessie'nin yanına geldiğini fark edene kadar.

Birlikte üçüncü kattaki dairenin kapısına kadar çıkmışlardı. Pat anahtarıyla kapıyı açmış ve birlikte içeri girmişlerdi.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Evde olmayabilir," dedi Wolf. "Geldiğimi haber vermemiştim."

"Şu onun odası," dedi Pat koridorun sonundaki kapıyı işaret ederek.

Wolf gülümsedi. "Biliyorum," dedi.

Tabii ki biliyordur diye düşündü Pat mahcup olarak. O sırada Wolf sırtını dönmüş Tessie'nin kapısını çalarken, Pat son derece yoğun bir kıskançlık hissetti. Bu his kendisini yüreğinden yakalamış, sanki bir yumruk darbesi gibi midesine oturmuştu. Birkaç saniye bu hisle şok olmuş gibi donakaldı, hareket etme yetisinden yoksun gibiydi. Kapı aralanıp da Tessie göründükten sonra arkasını dönüp odasına gitmeyi becerebildi. Derin bir nefes aldı ve gözlerini kapattı. Bu hissin kuvvetine çok şaşırmıştı, sanki Şam'ın tozlu yollarında yere yuvarlanmış gibi hissediyordu kendisini. Ruhuna son derece derin bir şekilde işlemeyi başarabilen kişi, kumral saçları, geniş gülümsemesiyle Wolf'tu işte. Onsuz Pat yarım kalıyordu. Onsuz Pat...

Ama böyle düşünceler saçmaydı. Onu çok kısa süredir tanıyordu. Birbirleriyle en fazla (ne kadardı sahiden?) bir, belki iki saat konuşmuşlardı. Annesinin bitkisel ilaçlarla uğraştığını, babasınınsa petrol şirketlerine valf sattığını ve çok sayıda uçuş mili biriktirebildiğini, ayrıca bir de Tessie adlı bir kız arkadaşı olduğunu biliyordu sadece. Bu son bilgi de yüzleşmesi en zor bilgiydi. Wolf ilişki açısından müsait değildi. Başkasınındı o. Hem de ev arkadaşlarından birinindi. O korkunç, iğrenç kız Tessie, şüphesiz şu anda Wolf'un

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

kollarındaydı, ellerini saçlarında dolaştırıyordu! "Spottiswoode!" diye haykırdı Pat, sanki kelimenin sağaltıcı bir gücü varmış, kederinin, bu büyük kaybının günah keçisiymiş gibi. Biraz da olsa rahatlatıcıydı. "Spottiswoode!" diye haykırdı tekrar.

Kapıdan çekingen bir tıklama sesi duyuldu.

"Pat?" dedi bir ses. "İyi misin?"

Bu Wolf'tu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

17. Keder

"Neden 'Spottiswoode' diye bağırıyordun?" diye sordu Wolf Pat'in kapısını açarken.

Pat ona boş bir ifade olduğunu umduğu bir bakışla baktı.

"Spottiswoode mi?" diye sordu.

Wolf başıyla onayladı, bu sırada kâkülü kaşının üstüne düştü. Ama saçını hemen geri attı. "Koridorda duydum seni. 'Spottiswoode' diye bağırdın. İki kez."

Pat dişlerini sıktı. Aklından hızla olasılıkları geçirdi. Durumu inkar edebilirdi tabii, Wolf'un işitsel bir halüsinasyon yaşadığını söyleyebilirdi. Sonuçta bir psikiyatrın kızıydı ve babasının işitsel halüsinasyonlardan bahsettiğini duymuştu. Bahçesindeki güllerin Burns şiirleri okuduğundan şikayet eden bir kadın hastası olduğunu hatırlıyordu. Pat'e o zamanlar bu çok garip gelmişti, ama işte şimdi de kendisi üzüntülü bir anında Spottiswoode diye bağırmıştı.

Hayır, inkara sığınmayacaktı; bu Wolf'un kendisinin garip biri olduğuna emin olmasını sağlamaktan baş-

ka işe yaramazdı ve Wolf kendisinden soğuyabilirdi. Bu olabilecek en kötü sonuçtu.

"Spottiswoode mi?" dedi. "Öyle mi dedim?"

Wolf tekrar başıyla onayladı. "Evet," dedi. "Spottiswoode. Oldukça yüksek sesle hem de. Spottiswoode."

Pat kayıtsız bir şekilde (olduğunu umarak) güldü. "Ha, Spottiswoode! Tabii ya."

Wolf gülümsedi. "Eee?"

"Tabii, neden olmasın?" dedi Pat. Odasına şöyle bir baktı ve eliyle bir hareket yaptı. "Düşünüyordum... en sonunda Spottiswoode Sokağı'na geldim işte. Biliyorsun, hep Spottiswoode Sokağı'nda oturmak istemiştim, şimdi de oturuyorum. O kadar mutlu oldum ki, Spottiswoode diye bağırdım galiba."

Wolf'un gözlerinin açıldığını gördü ve kendisine inanmadığını kalbi sıkışarak fark etti. Durum ümitsiz diye düşündü. Konuyu kökten değiştirmem gerek.

Saatine baktı. "Aa, saate bak!" diye mırıldandı. "Kusura bakma, banyo yapmam gerekiyor da."

Arkasını döndü ve düğmelerini açmaya başladı. Wolf hareket etmedi. Pat kafasını hafifçe çevirdi ve Wolf'un kendisine yüzünde şaşkın bir ifadeyle baktığını gördü. Düğmelerini açmayı bıraktı.

"Banyo yapman gerekmiyor mu yoksa?" dedi Wolf.

"Hayır," dedi Pat zayıfça. "Unutmuşum. Gerekmiyor."

Wolf beyaz dişlerini sergileyerek gülümsedi. "Her neyse," dedi. "Benim gitmem gerek. Görüşürüz."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Görüşürüz."

Kapıyı kapattı, Pat yatağına oturdu. Aklı karışmıştı ve mutsuzdu. Her mutsuz olduğunda yaptığı gibi çantasından cep telefonunu çıkardı, kendisini hemen babasına bağlayacak olan düğmeye bastı.

Babası her zaman olduğu gibi Pat'in son derece sakinleştirici bulduğu sesiyle telefonu açtı. Kızına nerede olduğunu ve evine alışıp alışamadığını sordu, Pat konuşmadan önce kısa bir sessizlik oldu.

"Bir soru sorabilir miyim baba?" dedi. "Niye bir anlamı olmayan kelimeler çıkar ağzımızdan?"

Dr. MacGregor güldü. "Bunu bir politikacıya sormalısın belki de. Anlamsızlığı kelimelere dökme ustası onlar ne de olsa."

"Hayır, ciddiyim. Kendi kendine bir kelime mırıldanmandan bahsediyorum. Bir ad belki de. Bir yer adı ya da." Sokağın adını söylemedi tabii.

Hattın diğer ucunda bir sessizlik oldu. Dr. Mac Gregor bunun teorik bir soru olmadığını fark etti. Doktorlara teorik sorular sorulmazdı hiç. Gerçek insanların, genellikle de soruyu soranın başından geçen olaylarla ilgili sorular sorulurdu.

"Neden?" diye sordu tatlılıkla. "Sen mi yaptın böyle bir şey?"

"Evet," dedi Pat. "Yaptım sanırım."

"Meraklanmana gerek yok," dedi Dr. MacGregor. "Genellikle bu kederli bir anda söylenir. Bir şey canını sıkar, bir şeyi aklından çıkaramazsın ve üzüntünü sesle dile getirirsin. Ayrıca söylediğin şeyin hissettiğin-

le hiçbir ilgisi olmaması da mümkün. Tanıdığın birinin adı olabilir, tamamen anlamsız bir kelime de olabilir."

"Hani... hani Spottiswoode gibi mi?"

"Evet. Spottiswoode de olur." Dr. MacGregor sustu. Demek kızının söylediği kelime buydu. Spottiswoode de herhangi başka bir kelime gibiydi aslında. "Bir şey canını sıkıyor, değil mi? Bu yüzden üzüntüyle haykırdın. Bu çok doğal bir tepki. Pek çok insan yapıyor bunu. Kabul etmiyorlar, ama yapıyorlar. İnsanlar kolay kolay bir şeyleri kabul etmiyorlar Pat."

"Öyle mi?"

"Evet. Çok acı verici aslında değil mi? Acizliklerimiz ve sıkıntılarımız bizi insan yapıyor, aslında zayıf yaratıklarız ve herkes –çoğunluk– güçlü, cesur olması ve kontrolü elinde tutması gerektiğini düşünüyor. Ama böyle yapamıyoruz. Dışarıdan güçlü ve cesur görünenler de geri kalan herkes gibi zayıf ve korunmasız. Tabii çocukça davranışlarını, zayıf veya garip davrandıkları anları inkâr ediyorlar ve bizler de doğru olanın böyle olması gerektiğini düşünüyoruz. Ama doğru olan bu değil Pat.

"Ayrıca başka bir konu daha var. Eğer böyle bir şey yaptığını fark edersen, hani anlamı yokmuş gibi görünen bir hareketi yani, bunun basit bir batıl inanıştan kaynaklandığını da düşünebilirsin. Yaptığımız çoğu şey batıl. Fark etmiyor olsak da böyle şeyler yapıyoruz, çünkü hareketlerimizin işlerin daha kötü bir duruma dönüşmesinden bizi koruyacağını düşünüyoruz."

Pat'in merakı uyanmıştı. O sırada üzüntüsünü, Spottiswoode'yi ve ona eşlik eden utançları unutmuştu. İşte babası böyle biriydi, kendisini son derece iyi bir şekilde anlayabiliyordu. Ayrıca işleri böyle kolaylaştırması da tam babasına göreydi işte.

"Tabii," diye devam etti Dr. MacGregor, "bunların hepsi bir çocuk yüzünden değil mi?"

Pat nefesini tuttu. Babası hep anlıyordu, hep anlıyordu.

"Evet," dedi.

"Öyleyse," dedi, "seçeneklerin açık ve net. İşlerin yürüyüp yürümeyeceğine bir bak, yoksa onu unut. Eğer ulaşılmazsa veya seninle ilgilenmiyorsa onu unutmak zorundasın. Var olduğunu unut. Sana hiçbir şey ifade etmediğini söyle kendine."

Birkaç dakika daha konuştular. Sonra Pat pencerenin kenarına gidip dışarı baktı. Wolf benim için bir hiç, dedi kendi kendine. Wolf bana hiçbir şey ifade etmiyor.

Kapının dışından bir ses duydu ve arkasını döndü. Wolf bana hiçbir şey ifade etmiyor kelimelerini aklından geçirmekten ziyade dile getirdiğini fark etti. Ama emin olamıyordu. Eğer kapıdaki Wolf'sa, kendisini duymuş olmalıydı.

Ama gelen Wolf değildi. Gelen Tessie'ydi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

18. Küçük Yalanlar

Stuart polise arabalarının çalındığını bildirmeyi, ama arabanın kendilerine Glasgowlu işadamı Domuz O'Connor tarafından verilen, fakat çalıntı olduğundan şüphelendikleri bir araba olduğunu belirtmeme fikrini Bertie'nin önünde beyan ettiği için Irene ona kızmıştı. Stuart'ın böyle bir şeyi önermesi değil de Bertie'nin bu örtbas planını duyması ihtimali onu şoka sokmuştu.

"Aslında kimseyi kandırmıyoruz," dedi Stuart'a Bertie duyamayacağı kadar uzaklaşınca. "Belli bir plakası olan bir arabanın çalındığını bildiriyoruz sadece. Bahsi geçen arabanın bu plakaya sahip orijinal araba olup olmadığı ne fark eder ki?"

Stuart işin bu kadar basit olduğunu düşünmüyordu. Ona göre arada bir fark vardı, Irene yarı gerçek bir açıklama yapmaya sıcak bakıyordu, ama kendisi aynı sonuca basit bir yanlış bilgilendirmeyle ulaşmayı planlıyordu. Görebildiği kadarıyla sonuç aynıydı. Ama bu konuyu Irene'le tartışmaya gönüllü değildi, sonuçta aralarındaki tartışmaları Irene kazanıyordu

nasılsa. Bu yüzden Irene'in polise bildirimde bulunması fikrini kabul etti. İskoçya Sokağı'ndan on dakikalık yürüyüşle ulaşılabilen Gayfield Meydanı Polis Merkezi'ne gidecekti.

Bertie annesiyle gitmeye çok hevesliydi. Daha önce hiçbir karakola gitmediğini söylemişti ve bu eline geçebilecek tek şanstı.

"Ayrıca sana yardımcı da olurum anne," dedi. "Söylediklerini teyit ederim."

Irene oğluna baktı. Bertie'nin kelime bilgisinin çok geniş olduğunun farkındaydı, ama daha önce "teyit" kelimesini kullandığını duymamıştı. Çok ilginçti sahiden. Bir ara kelime bilgisini sınamak istiyordu. Tam da bu işi yaptığı ileri sürülen bir set görmüştü. Kişiye belli kelimelerin anlamı soruluyordu ve verilerden dış değeri bulunuyordu. Dış değeri bulmak diye geçirdi aklından. Acaba Bertie bu kelimenin anlamını biliyor muydu?

Bertie'yi de yanına almaya karar verdi. "Peki Bertie," dedi. "Karakola benimle gelebilirsin. Ama görecek pek bir şey olduğunu sanmıyorum ne yazık ki. Karakollar oldukça sıkıcı yerler sanırım."

Bertie'nin kafası karışmıştı. "Peki bu kadar sıkıcı yerlerse, neden insanlar onlara dair konuları okumaktan hoşlanıyor?"

Irene güldü. "Bunun nedeni böyle şeyler yazan yazarların –Ian Rankin* gibilerinin– gerçek bir karakolun neye benzediğini bilmemesi sanırım."

* Ian Rankin, İngiliz cinayet romanları yazarı ve Alexander McCall Smith'in arkadaşı (ç.n.)

BELONGS TO KANTO TEAM

"Kafalarından mı uyduruyorlar yani?" diye sordu Bertie. "Bay Rankin her şeyi uyduruyor mu?"

"Hayli yoğun bir hayal gücü var," dedi Irene. "Tüm o cesetlerle Edinburgh'u heyecan verici bir yer gibi gösteriyor. Ama gerçek hayat böyle değil. Hayat bizim yaptıklarımız işte Bertie. Gerçek hayat sen ve beniz. Valvona and Crolla. Öyle şeyler yani."

Bertie bir an düşündü. "Zavallı Bay Rankin," dedi bir süre sonra. "Bir şeyler uydurmak zorunda olması çok kötü. Sence mutsuz mudur anne? Böyle küçük yalanlar söylemek onu mutsuz ediyor mudur sence?"

Irene eğildi ve Bertie'nin başını okşadı. Bertie'nin özellikle hoşlanmadığı bir hareketti bu, o yüzden Bertie annesinin elinden kurtulabilmek için eğildi. "Bertie, canım," dedi, "Ian Rankin'e kafanı takma sen. O eminim ki iyidir. Bu konuları kafasından uydurduğunun farkında bile olduğunu düşünmüyorum. Bence yazdıklarının hepsinin doğru olduğuna inanıyor." Duraksadı. "Her neyse Bertie, böyle şeyleri kafamıza takmayalım. Gayfield Meydanı'na gideceksek artık çıkmamız gerek. Sonra Valvona and Crolla'dan kurutulmuş domates alırız. İster misin?"

Bertie istediğini söyledi, birkaç dakika sonra Drummond Meydanı'na doğru yola koyulmuşlardı. Irene yavaş yürüyor, Bertie önünde sekiyordu. Ara sıra geri dönüyor ve annesine doğru koşuyor, sonra tekrar yanından ayrılıyordu. Irene Bertie'nin sekerken bakışlarını önündeki kaldırımdan ayırmadığını fark etti. Ayrıca sanki ayağını belli noktalara koymaktan çekinerek kont-

rollü bir şekilde yürüyor gibiydi. Ayılar ve çizgilerle ilgili şu eski mesele yine diye düşündü Irene sinirlenerek. Teyit etmenin ne demek olduğunu bilen, akıcı bir şekilde İtalyanca konuşabilen ve majör ve minör tüm gamları sayabilen Bertie gibi bir çocuğun kaldırımdaki çizgilere basarsa ayıların peydahlanıp kendisini yiyeceğine inanması çok sinir bozucuydu. Böyle fikirleri nereden edindiğini bilmiyordu. Oğlunu hiçbir zaman büyü gibi şeylere özendirmemişti, karanlığın hayaletler ve cinleri saklamadığını, sadece ışığın yokluğundan ibaret olduğunu tekrar tekrar belirtmişti; hiçbir zaman bu saçmalıklara inandırmamıştı, ama Bertie mantıksız davranmaya devam ediyordu. Tabii bu fikirleri başka çocuklardan ediniyordu, Irene buna emindi. En azimli rasyonel girişimlerin bile denetim altına alamadığı, çocukça inançların olduğu bir dünya hâlâ mevcuttu. Bu inanç yapıları da çocukların akıllarına işliyor ve saçma fantezi öğelerinin yer etmesine yol açıyordu.

Sekmeye devam ederek köşeyi dönmek üzere olan Bertie'ye seslendi. Annesinin sesini duyan Bertie durdu, geriye dönüp koştu.

"Seninle konuşmak istiyorum Bertie," dedi Irene. "Yürürken konuşalım, olur mu?"

Bertie suratını ekşitti. Görenler birlikte yürüdüklerini anlamasınlar diye annesiyle arasına belli bir mesafe koymaya çalışıyordu. Artık bu mümkün olmayacaktı. İç geçirdi. Ne hakkında konuşmak istiyordu ki? Ona sorular soracağından emindi. Sonra ona ayılarla ilgili bir nutuk çekecekti. Dinleyecekti tabii, ama her-

hangi bir çizgiye basmasını isteyecekse cevabı tabii ki olumsuz olacaktı. Bertie çizgilere basarsa ne olacağını biliyordu. Ayıların olmadığından haberdardı tabii ki, ayılar bir felaket metaforuydu o kadar. Hele bunu bir ebeveyne açıklamaya çalış... mümkün değildi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

19. Lambacı, Lambacı, Yak Lambayı

Irene Bertie'ye baktı.

"Sana birkaç soru sormamın sakıncası var mı Bertie?" dedi. "Annenin entelektüel merakını sen de biliyorsun değil mi? Sersemlik işte. Ama oğlumun aklından neler geçiyor bilmek istiyorum sadece."

"Sakıncası yok," diye mırıldandı Bertie parmaklarını çaprazlaştırarak. Orta ve işaret parmağını çapraz yapınca herhangi bir ceza görmeden yalan söylenilebildiği yaygın bir kanıydı. Annesinin karakolda parmaklarını çapraz yapıp yapmayacağını merak etti. Belki de vakit çok geç olmadan bundan ona bahsetmeliydi.

"Fikirlerini nereden ediniyorsun merak ediyordum," diye konuşmaya başladı Irene. "Benden ve babandan çok şey öğrendiğini biliyorum." (Çoğunlukla benden diye düşündü. Şükürler olsun.) "Steiner Okulu'ndaki öğretmeninden de pek çok şey öğreniyorsun tabii. Ama başka çocuklardan da bir şeyler öğreniyorsundur. Öyle değil mi?"

BELONGS TO KANTOS TEAM

Bertie omuzlarını silkti. "Belki," dedi. Tanıdığı diğer çocukları düşündü: Tofu, Hiawatha, Olive. Onlardan pek bir şey öğrenip öğrenmediğine emin olamıyordu. Bertie'nin anlayabildiği kadarıyla Tofu hemen hemen hiçbir şey bilmiyordu. Hiawatha nadiren konuşuyordu, zaten konuştuğunda da çok az insanın anlayabildiği garip bir aksanla konuşuyordu. Olive ise sürekli başkalarına bilgi aktarıyordu, ama bunların çoğu neredeyse hep yanlış oluyordu. Olive'in Glasgow'un İrlanda'da olduğunu düşündüğünü öğrenince Bertie çok şaşırmıştı. Olive Glasgow'a gitmiş olmasına rağmen bu fikri savunuyordu. "İrlanda'da gibi geldi," demişti kendini savunmak için. Ayrıca kaplanların aslan ve zebra kırması olduğunu iddia etmiş, Bertie'nin aslanların zebraları yediklerini, bu yüzden çocukları olabilecek kadar uzun süre beraber duramayacaklarını söylemiş olmasına rağmen, bu fikri savunmaya devam etmişti. Olive ona boş boş bakıp, "Senin söylediğinin konuyla ne ilgisi var?" demişti. Bunun üstüne konuyu tartışmayı bırakmışlardı.

"Diğer çocuklardan neler öğrendiğini söyler misin bana?" diye sordu Irene. "Hiç tekerleme biliyor musun mesela?"

"Tekerleme mi?" dedi Bertie.

"Evet," dedi Irene. "Mesela ben bir tane hatırlıyorum. Söyleyeyim mi?"

"Çok istiyorsan," diye mırıldandı Bertie.

"Peki başlıyorum," dedi Irene.

"Bir pasta yap, bir de pay,
Yolla alsın Lord Mackay,

Lord Mackay yoksa evde,
Yolla alsın aydede.
Aydede pabuç yapar,
Bir çifti iki para.
Çatlak, patlak, ay yuvarlak,
Bim, bam, bom."

Bertie annesine baktı. Sonra tekrar yere bakmaya başladı. Neredeyse bir çizgiye basıyordu. Daha dikkatli olmalıydı.

"Ee?" dedi Irene neşeyle. "Böyle bir şeyler biliyor musun?"

Bertie durdu ve annesine baktı. "Birkaç tekerleme biliyorum anne. Bunları mı duymak istiyorsun?"

"Evet," dedi Irene. "Sen bana bildiğin tekerlemeleri söyle, ben de onları küçük bir kızken söyleyip söylemediğimi söyleyeyim. Bunların pek çoğu çok çok eski oluyor."

"Postacı, postacı, dokuzuncu," dedi bir anda Bertie. "Raylarda yırttı donu!"

"Zavallı postacı!" dedi Irene. "Bunu bilmiyordum Bertie. Çok ilginçmiş."

"Lambacı, lambacı, yak lambayı," diye devam etti Bertie. "Uzun bacaklı, kolu kancalı."

"İnanamıyorum," dedi Irene. "Bu harika. Çok eski bir tekerleme olsa gerek. Lambacı sokak lambalarını ateşle yakan kişilere deniyordu Bertie. Artık lambacılar yok, ama bak, okul bahçesinde tekerlemesini hâlâ söylüyorsunuz işte. Çok ilginç değil mi? Bu tip şeylerin sürekliliğini gösteriyor bu."

Bertie kafasını salladı. "Başka bir tane daha var anne," dedi.

"Yaşlı bir adam varmış, Michael Finigin diye
Bıyıklarını uzatmış, hem de tam çenesinde
Bir yel esivermiş, sokmuş bıyıkları içeriye
Zavallı Michael Finigin, başlamış baştan yine."

Irene neşeyle ellerini çırptı. "Evet Bertie! Hatırladım bunu. Devamı da vardı!

Yaşlı bir adam varmış, Michael Finigin ismi
Bir ağaca tırmanmış, incitmiş inciğini
Fersah fersah sıyrılıvermiş birden derisi
Zavallı Michael Finigin, başlamış baştan yine."

Bertie suratını buruşturdu. "Zavallı Michael Finigin," dedi. "İşleri hep ters gitmiş, değil mi anne?"

"Öyle," dedi Irene. "Bunların çoğu çok zalimce aslında Bertie. İnsanlar zalimliklere gülüyorlar, öyle değil mi? Gülmediğimizi düşünüyoruz, ama gülüyoruz. İnsanların birbirlerine anlattıkları şakaları bir dinle. Hep başkalarının başına gelen talihsizliklerle ilgili aslında. İnsanlar böyle şanssızlıkları komik buluyorlar."

"Michael Finigin'in başına gelenler komik değil," dedi Bertie.

"Değil," dedi Irene. "Böyle şeyler yaşayanların yaşadıkları hiç komik değil."

London Sokağı'nın sonuna gelmişlerdi ve Bertie'nin bir aralar gittiği East New Town Anaokulu'ndan çok uzakta değillerdi. Irene Bertie'nin okuldan alınmasıyla ilgili yaşadığı travmayı unuttuğunu umarak anaokuluyla ilgili ağzını açmamıştı. Ama Bertie'nin oku-

lun olduğu yöne doğru endişeyle baktığını gördü ve acı verici hatıralarının canlanmasından korktu.

"Orada eskiden anaokuluna gidiyordun Bertie," dedi. "Uzun zaman oldu. Artık orayı düşünmek zorunda değiliz. Geride kaldı orası."

Bertie anaokuluna giden yola baktı. Orada çok mutluydu ve kendisini neden uzaklaştırdıklarını anlamıyordu. Bayan MacFadzean kendilerini açıkça ifade etmeleri için onları teşvik ediyordu ve o da tam olarak bunu yapmıştı. Çok büyük haksızlıktı. Kafasını kaldırıp annesinin elini tuttu. Zavallı annem diye düşündü. Kafasından çok acayip düşünceler geçiyor, ama garip şekillerde de olsa iyiliğimi düşünüyor aslında. Iona ve Peter Opie'nin* Okul Çocuklarının Dili ve İrfanı** adlı kitabında okuduğu birkaç eski ve garip tekerlemeyi duyunca heyecanlanıyor.

Bertie evde bu kitabı bulup baştan sona okumuştu. İçi dopdoluydu. Tüm bunların unutulup gitmiş olması ne acı vericiydi. Bazılarını Olive'e öğretmeliydi belki de. O da gidip diğer kızlara öğretirdi. Ama Tofu'ya folklor öğretmenin hiç anlamı yoktu, hem de hiç.

* Çocuk edebiyatına modern teknikler uygulayan halkbilimci çift (ç.n.)

** *The Lore and Language of Schoolchildren* (ç.n.)

BELONGS TO KANTO TEAM

20. Gayfield Meydanı'nda Doğrular ve Doğrucu Davutluk

Irene ile Bertie Gayfield Meydanı Polis Merkezi'ne gittiklerinde bir polis Bertie'ye gülümseyip "Bisikletini mi kaybettin yoksa?" diye sordu. Bertie polise boş boş baktı. "Bisikletim yok ki," dedi. "Keşke olsaydı, ama yok. Annem izin..."

"Memur bey şaka yapıyordu Bertie," diye araya girdi Irene. "Bu da onun şaka anlayışı işte."

Polis sertçe Irene'e baktı. "Sizin için ne yapabiliriz hanımefendi?" diye sordu buz gibi bir sesle.

"Arabamızın çalındığını ihbar etmek için geldim," dedi Irene.

"Çalındığına emin misiniz? Arabayı çekmiş olabilirler mi?" diye sordu polis.

Irene şaşaladı. Çekilmiş olabilir miydi? Arabanın kanunlara uygun bir şekilde yerinden kaldırılabileceği aklına hiç gelmemişti. O sokakta oturanların park etmesi için ayrılan kısımda mıydı, değil miydi? Arabayı doğru yere park etmiş olmalıydı.

"Çekilmiş olduğunu sanmıyorum," dedi. "İskoçya Sokağı'nda her zaman park ettiğimiz yerde duruyordu. Ama şu an yok."

Polis başını salladı. "Hiç aklınıza gelmeyecek arabalar çekiliyor. Arabalarının çalındığını ihbar etmeye onca insan geliyor, ama araba parkta duruyor oluyor."

Irene arabanın plakasını polise verdikten sonra polis içerdeki bilgisayara bilgileri girmek için yanlarından ayrıldı. O gittiğinde Bertie ilgiyle odaya bakmaya başladı. Duvarda birkaç uyarı asılıydı, yanlarına gidip bunları incelemeye başladı. Araba lastiklerinin diş derinliğinin ne kadar olması gerektiğiyle ve kapalı bir yolla ilgili iki uyarı vardı. Bir de polis tarafından aranan kişinin resminin de olduğu bir Aranıyor afişi asılıydı. Bertie resme baktı. Çok ilginçti. Yoksa bu...

"Anne," diye fısıldadı. "Gelip şu afişe baksana. Şu Aranıyor afişine bir bak."

"Şimdi olmaz," dedi Irene. "Önce arabamızla ilgilenmemiz lazım."

"Ama resimdeki adamı tanıyorum," diye ısrar etti Bertie. "Anne baksana! Resimdeki adama bir bak."

"Bertie," dedi sinirli bir şekilde Irene. "Ne istiyorsun?" Duraksadı. Öne eğildi ve resmi inceledi. "İnanamıyorum..." dedi.

"Gördün mü?" dedi Bertie. "Bu o adam değil mi?"

Irene ayağa kalktı ve Bertie'yi afişin önünden uzaklaştırdı. "Sus Bertie," dedi. "Buraya Aranıyor afişlerine bakmaya gelmedik. Arabamızı bulmak için buradayız."

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Ama," dedi Bertie, "ama afişte adamı tanıyanların..."

Polis tekrar yerine döndü.

"Arabanız çekilmemiş," dedi. "Bana arabayı en son ne zaman gördüğünüzü ve gördüğünüzde nerede olduğunu söyler misiniz?"

"Şu resimdeki..." diye konuşmaya başladı Bertie, ama Irene araya girdi.

"Düşünelim," dedi yüksek sesle. "Arabamızı en son ne zaman gördük Bertie? Oturup biraz düşünelim olur mu? Ben arabayı ne zaman İskoçya Sokağı'na bıraktım?"

Bertie başını kaşıdı. "Geçen hafta galiba. Evet anne, geçen haftaydı. Babam içmeye çıkmıştı hatırlarsan, sen de..."

"Geçen hafta," diye araya girdi Irene. "Evet, geçen haftaydı. Bertie baban senin deyiminle içmeye çıkmıyor. Baban iş yerinden biriyle buluşmaya gitmişti, ama buluşma Cumberland Bar'da oldu o kadar. İş toplantısıydı yani." Polise gülümsedi. "Ah şu çocuklar. Ağızlarından çıkanı..."

Polis Bertie'ye bakıp göz kırptı. "Geçen haftaydı yani öyle mi?"

"Evet," dedi Irene. "Salı günü olmalı. Evet, evet salı günüydü."

"Öyleyse salı gününden sonra çalındı. Peki, arabanın kaybolduğunu ne zaman fark ettiniz?"

"Dün," dedi Bertie. "Anneme arabanın orada olmadığını gösterdim. Çok kızdı. Ağzından kötü bir laf çıktı hatta."

"Bertie!" diye haykırdı Irene. "Öyle bir şey demedim. Uyduruyorsun."

"Ama dedin anne," diye karşı çıktı Bertie. "Dedin ki..."

"Önemli değil," dedi polis. "Kimse mükemmel değil. Biz devam edelim. Tüm detayları öğrenmem gerek. Sonra arabayla ilgili bilgileri milli çalıntı arabalar kaydı altına kaydedip, araştırma yapacağız."

"Araba daha önceden de çalınmış olabilir," dedi Bertie bir anda.

Irene sertçe arkasını döndü ve öfkeyle bakmaya başladı. Sonra tekrar polise döndü. "Çok canlı bir hayal gücü var," diye açıkladı. "Çocuklar nasıl oluyor bilirsiniz. Böyle canlı hayal dünyaları yaratıyorlar. Melanie Klein..."

Polis Bertie'ye baktı. "Daha önceden de çalınmış olabilir ne demek?" diye sordu. "Kim çaldı? Melanie Klein mı? Baban mı?"

"Hayır," dedi Bertie. "Babam asla bir araba çalmaz. İskoçya Hükümeti için çalışıyor."

"Peki," dedi polis. "Kim çaldı öyleyse?"

"Yapmayın lütfen!" diye araya girdi Irene. "Bu çok anlamsız. Çocuk fantezisi işte. Kafandan uyduruyorsun bunları, değil mi Bertie?"

Bertie kafasını sağa sola salladı. "Bay O'Connor'un arkadaşı çalmış olabilir. Hatırlasana anne, sana Gerry'den bahsetmiştim. Belki o..."

"Bence bugünlük bu kadar saçmalık yeter," dedi Irene Bertie'nin elinden tutup. Polise dönüp alışveriş

yapmaları gerektiğini, başka bir şeye ihtiyaç olursa ona telefon açabileceklerini söyledi. Sonra Bertie'yi iteleyerek dışarı çıkarttı.

"Peki ya postere ne demeli?" dedi Bertie dışarı çıkarlarken.

"Sonra Bertie," dedi Irene. "Sonra konuşalım."

Valvona and Crolla'ya doğru yürürlerken Irene Bertie'nin bakışlarından kaçınmaya çalışıyordu. Bertie kafasını yere eğmiş, büyük bir hüzünle yürüyordu.

"Özür dilerim anne," dedi bir süre sonra. "Yanlış bir şey mi söyledim?"

Irene dudaklarını büzüştürdü. "Bazen işleri yetişkinlere bırakmak gerekir Bertie," dedi. "Bu öyle zamanlardan biriydi."

"Ama ben doğruları söylüyordum," diye karşı çıktı Bertie. "Yetişkinler doğruları söylemiyor mu?"

"Söylüyorlar," dedi Irene ters ters. "Söylemez olurlar mı? Sadece yetişkinler doğrularla nasıl başa çıkabileceklerini daha iyi biliyor. Bunu sen de zaman içinde öğreneceksin Bertie."

Bertie karşılık vermedi. Afişi ve afişteki adamı düşünüyordu. Kim bilebilirdi ki?

21. Domenica'yı Özlemek

Angus Lordie mektubun Domenica'dan geldiğini hemen anlamıştı. Mektubu eline alınca, bölgenin bitkilerinin resmedildiği parlak bir Malezya pulu ve altında Domenica'nın karakteristik el yazısıyla yazdığı adres gözüne çarpmıştı. Domenica bu el yazısını yıllar önce, Angus'a bahsettiği yaman öğretmeni Bayan Powell'ın gözetiminde St. Andrews Üniversitesi'nin St. Leonard's Okulu'nda öğrenmişti. Bayan Powell eğitimin sunabileceği en büyük faydanın el yazısı ve konuşmanın anlaşılırlığı olduğuna inanıyordu. "Düşüncelerinizi açık bir biçimde aktarabiliyorsanız eğer, aktarabileceğiniz derin düşüncelerinizin olmaması önemli değil –böyle düşünceleriniz olduğunu sanmıyorum zaten–" diyordu. Domenica'nın anlattığına göre Bayan Powell çok yaşlı bir öğretmendi ve öğretmenler odasında kucağında açık duran alıştırma kitabının temiz sayfalarından birinde kendi el yazısıyla "son" kelimesi yazılmış halde ölü bulunmuştu. Hikâye böyleydi, ama kız öğrenciler kurmaca hikâyelere ve dedikodu yapmaya son derece eğilimli oluyorlardı tabii.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Angus mektup yığını arasından Domenica'nın mektubunu çıkardı. Kahverengi zarflarla postacının dağıtmayı uygun gördüğü, ama talebi olmaksızın gelen broşürleri bir kenara attı. Broşürler geri dönüştürülecekti ve muhtemelen bunlardan yeni broşürler yapılacaktı, bunun sonu yoktu. Kahverengi zarflarsa kahvaltıdan sonra açılmayı bekleyecekti. Angus mektupları açmayı geciktiren insanlardan değildi, ama bu davranışın sıklıkla görüldüğünü duymuştu. Bazen bir mektup birkaç gün açılmadan bekletiliyordu, bu normal sayılıyordu, ama durum daha ciddi bir hal alabiliyor ve mektubun haftalar, hatta aylarca açılmadan durmasına sebep olabiliyordu. Arkadaşlarından biri böyle bir sorunu olduğu için psikoloğa gitmeye başlamış ve mektupların duygusal bir talebi (fazla gelen bir duygusal talebi) temsil ettiğini ve kendisini korumak için bunu inkar ettiğini öğrenmişti.

Ama Angus'un böyle bir derdi yoktu, Domenica'nın mektubunu keyifle açtı, mutfak masasının yanına oturdu, camdan içeri giren sabah güneşinin altında, elinde kahvesiyle mektubu okumaya başladı. Domenica'dan haber alma beklentisi çok güzel bir histi, böyle bir sahneyi tuvale aktarabileceğini düşündü; küçük ve dikkatle çalışılmış bir resim, tarzı da... yeteneğimle ilgili mütevazılık yapmayayım, tarzı da Vermeer'inki gibi olur. Evet, bu çok uygun bir tarz. Edinburgh'da bir mutfakta okunan bir mektup, Vermeer'e bir övgü. Vermeer'in resimlerine yansıtabileceği durgunluk ve sessizliği Angus Lordie de yansıtabilirdi ne de olsa.

Mektubun girizgahı alışıldıktı. Sonra şöyle yazıyordu: "Posta pulundan ve damgadan hedefime sağ salim ulaştığımı anlayabilirsin. O şüpheli gemiye bindiğimde yolculuğuma deniz yoluyla devam etme fikrimden de şüphe duymaya başlamıştım, ama bir an olsun pişmanlık duymuyorum. Uçak yolculuğu çok yapay. Metal bir tüpe biniyorsun ve kendini yüzlerce insanın yeniden işlenen nefesini soluyarak gökyüzünde bir yerden diğerine taşınırken buluyorsun. Üstüne üstlük arkana yaslanmanı salık verip 'iyi uçuşlar' dileyebilecek kadar da yüzsüzler! Tabii bu havayolu insanları bambaşka bir dil kullanıyorlar, klişelerden ve laf kalabalığından oluşan Orta Atlantik İngilizcesi gibi bir şey. 'Şimdi' kelimesi gibi dürüst ve işçiye yakışır bir kelime yerine 'şu anda' diyorlar, 'şu anda kemerlerinizi bağlayabilirsiniz' ya da 'şu anda inişe geçmek üzereyiz' gibi. Neden 'şimdi' diyemiyorlar ki?

"Bildiğin gibi, tüm bunlardan kaçındım ve oldukça karaktersiz büyük bir Norveç yük gemisine bindim. Yirmi kişilik bir yolcu grubu vardı (birbirinden çok farklı kişilerden oluşan bir gruptu). Kitap okuyabiliyor, kaptanla briç oynayabiliyorduk (ki kendisinin çok garip kozlar belirlediğini söylemem gerek). Ayrıca egzersiz yapılabilecek devasa bir güverte vardı.

"Hava gittikçe ısındı doğal olarak ve yolculardan bir kısmı huysuzlanıp mutsuz oldu. Ben oldukça rahattım, kamaramın camları açılıyordu ve geminin hareketiyle içeri güzel bir esinti giriyordu. Uzun uzun yat-

tım, pek çok kitap okudum. Somerset Maugham'ı* tekrar okuduğumu itiraf etmeliyim Angus, çünkü bu gibi durumlarda yapılacak en iyi iş bu gibi geldi. Maugham sahiden yazabiliyordu, vıcık vıcık yapmacık olan günümüzün romancıları gibi değildi yani. On dokuzuncu yüzyıl yazarlarının anlattığına benzeyen harika hikâyeler anlatabiliyordu. Hilesiz hurdasız. Kelimelerle oynamadan. Sadece hikâyeleri yazarak. *Gemide Yağmur*'u birkaç kez okudum, bir seyahatle ilgili biliyorsun. Ne hikâye ama! Kötü bir kadını eleştiren erkek bir yazarı okumak büyük bir ferahlık verdiği için *Renkli Peçe*'yi de okudum. Bugünlerde erkek yazarlar böyle bir şey yapamıyorlar, Angus. Hakiki Flaubert gibi Madam Bovary'yi azarlayan modern bir Flaubert bulamıyorsun. Bu arada Flaubert'in son derece yavaş yazdığını biliyor muydun? Saatte beş kelime yazabiliyormuş, yani iyi bir günde yaklaşık otuz kelime yazabiliyormuş. Tabii yazdığı kelimeler sağlam kelimelermiş, ama yine de..."

Angus mektubu bırakıp ayağa kalktı. Camdan dışarı baktı. Sanki Domenica odada, yanında gibiydi. Sesini duyabiliyordu. Kahkahasını da. Oradaydı, ama aynı zamanda orada değildi. Mektubun bitmesini istemediği için kısa bir yürüyüşe çıkmaya karar verdi, dönünce mektubun geri kalanının da tadını çıkarabilirdi. İple çekeceği bir şeyler olurdu böylece.

Islık çalıp Cyril'i çağırdı, Cyril tek kulağı merakla kalkmış halde evin öteki ucundan çıkageldi.

* İngiliz oyun yazarı ve romancı (ç.n.)

"Sen de Domenica'yı özledin mi?" diye sordu Angus Cyril'in tasmasını bağlarken.

Cyril karşılık vermedi. Bir köpek olarak her şeyi özlüyordu, hem de yoğun şekilde. Lochboisdale'i özlüyordu. Gömdüğü o en sevdiği kemikleri özlüyordu. Başka bir köpeğin kuyruğunu ısırdığında düşen dişini özlüyordu. Her şeyi özlüyordu Cyril.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

22. Cambridge Üniversiteli Bir Öğretim Üyesi

Angus Drummond Meydanı'na kadar yürüyüp geri döndü. Etrafta dolaşanlardan birkaçı onu tanıyıp selam verdi, ama o Domenica'nın mektubuyla ilgili düşüncelere dalmıştı ve çevresine dikkat etmiyordu. Aklından yazacağı cevap mektubu geçiriyordu. Antonia'dan bahsedecekti, nasıl karşıladığından ve onun nasıl bir insan olduğundan... hayır, bunu yapmayacaktı. Antonia sonuçta Domenica'nın arkadaşıydı. Bu konuda daha fazla gayret etmeliyim, dedi kendi kendine. Dirayetli olmalıyım. Domenica kadar iyi bir arkadaş olduğunu kanıtlaması için ona şans tanımalıyım. En azından uygar davranmalıyım. Dostça yaklaşmalı ve bir akşam bir şeyler içmeye davet etmeliyim. Alkolle etkisini seyreltmek mantıklı olabilir. Sıkıcı bir arkadaşlığı eğlenceli bir hale getirmeye içki de yetmeyebilir, Matthew'u ve kabul ederse Pat gibi sempatik birkaç kişiyi daha davet etmeliyim.

Eğik güneş ışığının hâlâ içeri yansıdığı mutfağa girdi ve kendisine bir kahve daha yapıp, Domenica'nın mektubunun geri kalanını okumaya başladı.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"En sonunda Malakka'ya vardık. Açıkçası önceden hiçbir plan yapmamıştım ve kendime bir otel ayarlamam gerekiyordu. Tahmin ettiğimden kolay oldu, geniş bir verandası ve frangipani çiçekleriyle dolu bir bahçesi olan çok güzel eski bir binaya yerleştim. Otelin adı São Pedro'ydu, yarı Malakkalı yarı Portekiz bir adamla yarı Endonezyalı yarı Felemenk karısı tarafından işletiliyordu. Bana çok rahat bir oda ayarladılar, ama antropolojik araştırma yapmak için bir korsan topluluğu bulacağımı söylediğimde çok endişelendiler. Nedense bunun ölmeden önce son isteğim olduğuna filan inandılar ve endişelerini gidermeye çalışmam hiçbir işe yaramadı. Antropologların kendilerini bu tip tehlikeli durumlara sokmaya alışık olduklarını söyledim. Yeni Gine'de hâlâ ara sıra kafatasçılık yapanların arasındaki saha araştırmacılarını düşün. Son derece tehlikeli olan Korsika dağlarında araştırma yapanları düşün. İş saha araştırmasına gelince çok az antropolog kolay bir hayatı seçiyor. Hatta böyle yapan sadece iki kişi biliyorum. Biri Vatikan'a gidip erkek egemen bir toplumun iç ekonomisini araştırmış, diğeri de Monako'ya gidip vergi kaçakçılarının mekân ve istikrar algılarını incelemişti. İkisi de daha sonraları meslektaşları tarafından küçümsenmişti, antropolog olarak titrlerini hak etmedikleri düşünülmüştü. Araştırmanın çayırda değil, sahada yapılması gerektiğiyle ilgili kibirli yazılar yazılmıştı. Çok komik değil belki, ama iğneleyici olduğu kesin.

"Ama ev sahiplerim bunlara kulak astı mı dersin? Tabii ki asmadılar. Ama en sonunda omuzlarını silk-

tiler ve istersem benden geriye kalanları teşhis edip, seve seve İskoçya'ya geri gönderebileceklerini söylediler. Onlara teşekkür ettim, teklifi içtenlikle yapmışlardı.

"Tabii bana gerekli bilgileri verebilecek birine ihtiyacım vardı. Kraliyet Antropoloji Enstitüsü, öğrenciler için akademik değişim programları ayarlayan birinin adını vermişti. Bu kişinin bazı Malezya ülkelerinde azınlık gruplarının ilişkilerini inceleyen bir başka antropoloğa çok yardımcı olduğunu söylemişlerdi. Adı Edward Hong'tu, nehrin yanındaki eski antrepoların yakınındaki ofisini buldum. Açık mavi boyalı sütunların üstünde uzanan kırmızı çatılı, çok güzel ve eski bir Çin evindeydi. Kapısında buranın Dünya Öğrencileri Kültür Değişimi Ofisi olduğunu, sahibi ve yöneticisinin de Edward Hong olduğunu belirten bir levha asılıydı. Adının sonunda ise (Cambridge öğretim üyesi) yazıyordu.

"Malakka gibi bir yerde böyle bir insanla tanışmak harika bir şeydi, çok güven vericiydi. Ara sıra böylelerine denk gelmek mümkün tabii, son derece büyüleyiciler ve düpedüz İngiliz hayranlığı besliyorlar (İngiliz hayranlığı genel anlamıyla içine İskoçları da alıyor Angus unutma). İnsanların adlarının başına titr koyma hevesini biliyorsun değil mi? Kişi o seviyeye daha ulaşamamış bile olabiliyor. Sen hiç adının önünde Kalküta Üniversitesi (Mezun olamadı) yazan biriyle tanıştın mı? Yemen'de bir diş cerrahının kapsında Diş Cerrahisi Öğrencisi (Mezun olamadı) yazan bir tabela gördüğünü söyleyen birilerini hatırlıyorum. Eğer diş ağrısı hakikaten çekilmeyecek derecedeyse kişi riski alıyor herhalde.

"Edward Hong çok kibardı. İnce bıyıklı, rugan ayakkabılı, etkileyici bir adamdı. Beni gördüğünde çok sevindi ve çay getirmesi için hizmetçisini çağırdı. Çayımızı Royal Doulton* bardaklardan içtik.

"'Bizim eski John's'u çok özlüyorum,' dedi, sanırım Cambridge'deki St. John's College'dan bahsediyordu. 'İkinci Daire'de çok güzel bir odam vardı ve ara sıra Lodge'da rektör ve karısıyla çay içerdim. Rektör Çin seramiklerine ilgi duyuyordu, ben de vazoların tabanındaki dönem işaretlerini okumasına yardımcı olurdum. Ayrıca Tang şiirlerinin Waley** çevirilerinden bahsederdik. Saatlerce konuşurduk. Saatlerce.'

"St. John's ve Cambridge ile ilgili yarım saat konuştu. Bir ara 'Kilise saati hâlâ üçe on kalada duruyor mu?' dedi, ben de 'Karıştırılacak bal var hâlâ çaya'*** diye yanıt verdim. Bu yanıtımla mest oldu ve konuşmamızın sonunda benim için her şeyi yapacağına emindim. Daha sonra modern dönem korsanlarıyla ilişki kurmamı sağlayıp sağlayamayacağını sordum.

"Çok kısa bir an tereddüt etti, ama sonra gülümsedi ve tabii ki ayarlayabileceğini söyledi. 'Bir iki gün zaman alacak,' dedi. Bu sırada piyano çalan ve Fransızca öğrenen kızı Mary'yle tanışmamı önerdi. 'Chopin'e bayılıyor,' dedi, 'ben de onun piyano çalışını dinlemeye bayılıyorum. Saatlerce Chopin dinleyebilirim, saatlerce.'"

* 1815'te kurulmuş olan İngiliz sofra takımları üreten firma (ç.n.)

** Arthur Waley (ç.n.)

*** İngiliz şair Rupert Brooke'un ünlü *The Old Vicarage, Grantchester* şiirinin son dizeleri (ç.n.)

BELONGS TO KAVUS TEAM

23. Neo-Melanezyalı Karma Dilin Güzelliği

"O sabah biraz fazla Chopin dinlediğimi söylemem gerek," diye yazmıştı Domenica. "Do diyez minör Mazurka, mi majör Noktürn ve çok daha fazlasını Edward Hong'un kızı Mary Hong yorumladı. Öğle yemeği vakti gelince saatime gizlice baktım ve yol yorgunluğu yüzünden otele geri dönüp biraz uyumak istediğimi söyledim.

"Birkaç gün sonra öğle çayına gelirsem tanışabileceğim bir korsan olacağını söyledi Edward Hong. 'Biraz kabadır aslında,' dedi. 'Ama üstesinden gelmek için ardından Chopin dinleriz,' diye ekledi.

"Otele geri döndüm ve öğleden sonrasını günlük yazmaya ayırdım. Yıllardır yapmıyordum, ama Malakka'daki deneyimlerimin sıra dışı olacağını ve bu yüzden de kaydedilmeye değeceğini hissettim. Dolmakalemle sayfa boşluğuna Edward Hong'un ve Chopin çalan kızının resimlerini karaladım. Yaptığım çizimden çok memnun oldum, ama sen bunları çok amatör bulursun Angus. Tabii bunu söylemeyecek kadar kibar davranacağına eminim.

"Sonraki iki günümü Malakka'da gezerek geçirdim. Çok güzel bir yer, biraz Leith'e benziyor, ama insanlar, binalar ve iklim tamamen farklı. Jamaika gibi yerlerdeki deniz üzümü ağaçlarına çok benzeyen (ama kesin farklı bir türü olan) bir ağacın gölgesinde, otelin bahçesinde koltuğa gömülüp bir şeyler okuyarak çok keyifli saatler geçirdim. Buranın tarihiyle ilgili (çok renkliymiş) ve buraya yerleşen farklı insan topluluklarıyla ilgili yazılar okudum. Araştırmama bazı açılardan etkisi oldu. Konu hakkındaki bilgi kıtlığı yüzünden korsanların Malezyalı mı, Çinli mi, yoksa Hintli mi olduğunu bilmiyordum, araştırmaya nasıl yaklaşmam gerektiğinin yanında korsanlarla nasıl iletişime geçeceğim konusunda da bazı çıkarımlarda bulunmamı sağladı.

"Bir çevirmene ihtiyaç duyacağımı tahmin etmiştim, ama sonradan düşündüm ki durumun... nasıl söylesem, durumun nazikliği yüzünden korsanların arasında yaşayabilecek bir yerli bulmak kolay olmayacaktı. Bu yüzden onlarla direkt olarak konuşmak durumunda kalacaktım.

"Konu hakkında Edward Hong'u aradım. Korsan topluluklarının karışık etnik kökenleri olduğunu ve Malakka'da temel grupların hepsiyle karşılaşabileceğimi söyledi.

"'Fransız Yabancılar Lejyonu gibi aslında,' dedi. 'İnsanlar kaçmak için bir araya geliyorlar. Ama lejyondan tek farkı karılarını ve çocuklarını da beraberlerinde getiriyor olmaları. Dillerine gelince... yerel Çin di-

yalektlerini bilmediğine göre... Tamil veya Malezyaca da bilmiyorsun değil mi? Peki. Senin yerinde olsam karma bir dil kullanırdım öyleyse.'

"Tesadüfe bak ki ben de karma dile merak salmıştım. Yeni Gine'de *Tok Pisin* öğrenmiştim. Karma dili ne kadar çabuk öğrenebildiğini görsen şaşarsın Angus. Hem bu diller çok renkli diller. Harika oluşumlar. Essex'te de karma dil konuşmaya başlarlar yakında, o yöne doğru gittikleri kesin.

"Karma diller biraz ondan biraz bundan eklenmiş karışımlar biliyorsun. Birazı İngilizce, birazı Almanca, birazı Felemenkçe... Ayrıca dilbilgisi de son derece basit. Prens Charles, Papua Yeni Gine parlamentosunda konuşacağı zaman (ki resmi dili karma dil zaten) onu '*Nambawan pikinini bilong Mrs Kwin*'* diye tanıttıklarını biliyor muydun? Harika değil mi? Gayet de doğru bir tanım ayrıca. *Bilong* kelimesi karma dilde çok işlev görüyor. Bak başka bir şey daha söyleyeyim. Neo-Melanezya karma dilinde, arabayı neden bozdun, demek istersem '*Olsem onem yu buggerupim onefelo masin*?'** demem gerekiyor. Fiilin çok bariz bir kökeni olduğunu fark etmişsindir.

"Korsanlarla direkt olarak konuşabileceğimi fark edince rahatladım, gerçi korsanlarla çok fazla konuşabileceğimi tahmin etmiyordum zaten. Karılarıyla (bu-

* "*The eldest child of the Queen*" – Kraliçenin en büyük oğlu. (ç.n.)

** İngilizceden geçen kelimeler yoğun olduğundan cümleler fonetik olarak İngilizceye benzeyebiliyor. "*Why did you wreck that machine?*" – Fiil olan "*buggerupim/bagarapim*" İngilizcedeki argo "*bugger up*" yani bozmak kelimesinden türetilmiş. (ç.n.)

günlerde korsanların da karıları değil, partnerleri vardır herhalde) konuşabileceğimi ve sosyal düzenlerini filan tartışabileceğimizi düşünmüştüm. Bu alternatif topluluklarda kararların nasıl alındığını öğrenmek hep ilginç gelmiştir bana. Güç yapısı hayli açık seçiktir. *Sineklerin Tanrısı*'nı hatırlıyor musun, Angus? Konuşma hakkı deniz kabuğunu ele geçiren tarafından belirleniyordu ya hani. Ben de korsanların arasında bu tip otorite sembolleri bulacağımı düşünüyordum.

"Tüm bu olasılıklar beni çok heyecanlandırdı. Bu yüzden Edward Hong'un yanına gidip iletişime geçeceğim korsanı düşündükçe beklentiyle doldum. Edward'ın hizmetkârı beni kapıda karşıladı ve geçen gelişimde Chopin dinlediğimiz odaya çıkardı. Odaya girince yüzümden düşen bin parçaydı, çünkü Edward yalnızdı.

"'Bazı araştırmalar yaptım,' dedi. 'Seni onlara götürecek birini buldum. Ama bazı sorularımı yanıtlamadı ve ona pek güvenmiyorum ne yazık ki. Ama merak etme, korsan şefiyle para karşılığında onlarla birkaç ay yaşayabileceğine dair bir anlaşma yapmış. Bin dolar istedi, ama ücreti altmış dolara indirdim. Seni yanlarına yarın götürecek.'

"Çok mutlu oldum ve çok çok teşekkür ettim.

"'Bana teşekkür etmene gerek yok,' dedi. 'Ben teşekkür ederim asıl. Artık biraz Chopin dinleyebiliriz. Ne dersin? Mary de çok mutlu olur.' Sonra öne eğildi ve göz kırptı. '*Onefelo Chopin make nambawan good musik bilong piano!*' dedi ve hınzırca güldü. Ha-

rika bir adam doğrusu. (Not: Edward Hong aslında 'piyano' dememeliydi; onun yerine '*bigfela bokis tut bilong em sak i blak, sam i waet – taem yu kilim emi singaot*', yani: 'Biraz siyah biraz beyaz dişleri olan büyük kutu – bastığında ağlıyor,' demeliydi.)"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

24. Pat Tessie'yi Biraz Daha İyi Tanıyor

Pat kapının önünde duran Tessie'yi görünce, Wolf'un kendisine hiçbir şey ifade etmediğiyle ilgili mırıldanmasını duyup duymadığından emin olamadı. Ama Tessie hiçbir şey belli etmiyordu, tepkisizdi.

"Selam," dedi Pat. "Sen miydin?"

Tessie kafasını salladı. "Evet. Bir bardak kahve içer misin diye sormaya gelmiştim. Taşındığından beri pek konuşamadık. Hatta birbirimizi hiç görmedik bile diyebilirim."

Pat Tessie'nin omzunun ardına, hole doğru baktı. "Ama erkek arkadaşın," diye söze başladı, "erkek arkadaşın burada değil mi?"

"Buradaydı," dedi Tessie. "Ama gitmek zorunda kaldı. Bana bir şey sormak için uğramış sadece."

Pat rahatladı. Tessie'nin mırıldanmalarını duymadığı ve Wolf'la ilgili neler hissettiğiyle ilgili hiçbir fikri olmadığı açıktı. Wolf'la ilgili bir şeyler hissediyorduysa tabii; bundan bile daha emin değildi, gerçi tüm işaretler ayan beyan ortadaydı; kalbinin hızlanması, karnına giren o minik sancılar, hafif baş dönmesi. Ayrı-

ca dişlerine dokunmamak için kendisini zor tutuyordu; bu hakikaten garipti ve aralarında bir şey olduğuna kesin kanıttı.

Bir an düşündü. Bunun olmasına izin veremezdi, kendisini frenlemesi gerekiyordu. Başka birinin erkek arkadaşına, özellikle ev arkadaşının erkek arkadaşına âşık olması çok mantıksızdı. Ama yine de... yine de insanlar başkalarına ait olanlara âşık olabiliyordu. Kurgularda ve muhtemelen gerçek hayatta oluyordu bu. Sıklıkla gözyaşına ve felaketlere yol açsa da, ara sıra bir sonuca vardığı oluyordu.

Tessie'ye baktı. Pat'ten kısaydı (oldukça kısaydı) ve Pat kızın kalçalarının geniş olduğuna karar verdi. Saçına baktı. Mat kumral renkteydi ve pek iyi durumda değil gibi görünüyordu. Muhtemelen uçları kırıktı. Yüzüyse biraz şekilsiz olmasına rağmen vasat sayılırdı. Burnunda bir gariplik vardı, sanki daha önceden kırılmış gibi hafif açılıydı. Erkeklerde böyle bir burun onların görünüşüne katkıda bulunuyordu, daha erkeksi yapıyordu, ama bir kadın için kırık bir burun kötü sonuçlar doğurabilirdi.

Birbirlerine birkaç saniye böyle baktılar, ikisi de karşısındakini değerlendiriyordu. En sonunda Pat sessizliği bozdu.

"Çok naziksin," dedi. "Diğerleriyle de tanışmak istiyorum. Biriyle geçen seneden beri berabersiniz değil mi?"

"Evet," dedi Tessie mutfağa giderlerken. "Donna'yla okulda birlikteydim. Onu senelerdir tanıyorum. Ama

Jackie'yi hiç tanımıyordum. O da yeni, senin gibi. Daha dün geldi. Galiba tıp okuyor, bu üçüncü yılı. Cebinden bir stetoskop sarkıyordu da."

Dairenin en büyük odası olan mutfağa girdiler, en güzel manzara da buradaydı; çatıların ve yeşilliklerin ötesinde Arthur's Seat* görünüyordu. Odaya güzellik katan yerdeki orijinal döşeme taşları korunmuştu. Büyük kavisli bir musluğu olan lavaboyla ahşap bir damlalık da vardı.

"Bu mutfak müze gibi," dedi Tessie. "Bulaşıkları yıkamak için sıcak su akıyor. Yemek pişirdikten sonra bulaşıklarını yıkarsın değil mi?" diye ekledi Pat'e bakarak.

Pat bu soruya alınmıştı, cevap verirken sesinden de belli oluyordu. "Tabii ki," dedi. "Her zaman yıkarım zaten."

Tessie, Pat'in sesindeki rahatsızlığını sezdiyse de belli etmedi. Su ısıtıcısını doldururken omzunun üstünden Pat'e bakmakla yetindi. "Başka insanlarla ev paylaşmanın kurallarından birincisi bu sadece," dedi. "Doğal olarak başka kurallar da var." Pat ona bakakaldı. "Tabii ki var."

"Gürültü mesela," diye devam etti Tessie. "Bazıları kapılarını kapatırlarsa insanların çaldıkları müziği duyamayacağını filan sanıyor. Oysa yanılıyorlar. Ses ahşaptan kolaylıkla dışarı dağılıyor. Hatta taş duvarlar bile engellemiyor."

* Edinburgh'un ortasındaki tepelerden başlıcası (ç.n.)

BELONGS TO KANTO TEAM

"Biliyorum," dedi Pat. "İskoçya Sokağı'nda alt katta saksofon çalan..."

"Ayrıca telefon sorunu da var," dedi Tessie Pat'in sözünü keserek. "Bazıları telefon dendi mi yalan söylemeye başlıyor. Telefonu kullanıyorlar, ama deftere aramalarını kaydetmiyorlar. Sonra fatura gelince paranın herkesten eşit alınmasını istiyorlar falan. Böyle şeylerden nefret ediyorum."

Pat gittikçe sinirlenmeye başlamıştı. Bu basbayağı nasıl davranması gerektiğiyle ilgili bir nutuktu ve Tessie'nin kendisine böyle şeyleri söyleme gerekliliği duymasına içerliyordu. "Daha önce de böyle yaşadım," dedi. "Oldukça sıkıntı verici bir ev arkadaşım vardı; çocuk..."

"Hah, bu da başka bir sorun," dedi Tessie. "Erkekler yani. Eğer birinin bir erkek arkadaşı varsa, bu erkek diğerleri için yasak bölgedir. Kural bu."

Bir süre tam bir sessizlik oldu. Pat yere baktı. Tessie'ye bakmak istiyordu, ama kırık burnunun iki tarafından kendisine sert sert bakan o iki gözle karşılaşmak yürek istiyordu. Wolf bu kızda ne buluyor diye düşündü. O kalın kalçalarını görmüyor muydu? Kırık burnuna, bakımsız saçlarına kayıtsız mı kalıyordu? Konuşmaya karar verdi.

"Bu büyük bir sorun olabilir," dedi.

Tessie irkildi. "Problem mi? Neden?"

Pat derin bir nefes aldı. Madem konuşmaya başlamıştı, devam da edebilirdi pekâlâ. Bunu başlatan o değildi sonuçta. "Ya bu çocuk başkasına âşık olursa ve

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

bu başkası da aynı evde yaşıyor olursa? Ya bu çocuk kız arkadaşından bir anda soğuduysa... kalçaları kocaman diye mesela. Ya bu durumda ne olacak? Diğer kız da bu çocuk gibi düşünüyorsa, çocuğu terslemeli mi yani?"

Tessie su ısıtıcısını kaldırıp bardağa sıcak su doldurmaya başladı. "Diğer kızın böyle bir şeye izin vermemesi gerek," dedi kısık sesle. "Çünkü çocuğun kız arkadaşı böyle bir şey olursa onu öldürür de ondan. Onu öldürür, anlıyor musun? Gerçekten öldürür."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

25. Matthew'un Arkadaşları

Matthew o akşam Cumberland Bar'a gitmeyi planlamıyordu, ama saat altı olduğunda yapacak başka şeyi olmadığını fark etti. India Sokağı'ndaki evine dönebilir, akşam yemeği hazırlayabilirdi, ama ya sonra ne yapacaktı? Arkadaşları, yani kendi taktığı adla "grup" iki haftadır buluşmuyordu. Gruptan biri tatildeydi, bir diğeri Manchester'da bir kursa katılmıştı, diğeri de hem grubun üyesi olmayan, hem de gruba hiç vakit ayıramayan bir kadınla nişanlanmıştı. Matthew grubun dağılabileceğini hiç düşünmemişti, ama şu anda olan tam da buydu.

Matthew'un başka arkadaşları da vardı tabii, ama son bir yıldır onları oldukça ihmal etmişti. Akademide birlikte takıldığı Ben vardı. Matthew onu ara sıra görüyordu, ama arkadaşlığını yorucu buluyordu, çünkü Ben boş zamanlarının çoğunu koşu yaparak geçiriyordu. Geçen seneki Edinburgh Maratonu'nda elli ikinci olmuştu ve önümüzdeki sene yapılacak olan New York Maratonu'na katılmaktan bahsediyordu.

Henderson's Salad Table'da Ben'le buluşmuştu ve sohbet kalorilerden, enerji seviyelerinden ve Arnica kreminin yumuşak doku zedelenmelerine ne kadar iyi geldiğinden öteye geçmemişti.

"Sana çok ilginç bir şey anlatacağım," demişti Ben karışık makarna ve közlenmiş biberden oluşan yemekleri gelince. "İki hafta, yok yok üç hafta önce koşuyordum. Üç hafta olmalı, çünkü Ted ve diğer arkadaşlarla Peebles Yarı Maratonundan bir hafta önceydi. Her neyse, Colinton Yolu üstünden Redford Barracks'ı geçip Colinton'a kadar koşuyordum. Hani köprüyü geçince aşağı doğru inen ve Leith Nehri'ni takip eden bir yol var ya? İşte orada Victoria döneminden kalma bir demiryolu geçidi var, onu ışıklandırmışlar, eskiden zifiri karanlık olurdu, nedlere* rastlamamak için dua ederdin.

"Her neyse, oradan geçtim ve Lanark Yolu'nun üstünden geçen köprüden koşmaya devam ettim, sonra kanal boyunca koştum. Su kemerini biliyorsun değil mi? İşte olan orda oldu. Köprünün yanından giden yol kaldırım taşlarıyla döşeli. Orada aslında yürümem gerekiyordu, ama koşmaya devam ettim ve bileğimi burktum. O sırada hiçbir şey hissetmedim aslında. Bir şeyleri yırtınca hissetmeyebiliyorsun. Ama Aşil tendonunu yırtarsan öyle olmuyor. O acı veriyor. Hem de çok fena oluyor.

* Ned: Bu terim markalı spor giysiler giyen ve genellikle çalışan sınıftan gelen İskoç yetişkinler için kullanılıyor. Holiganlık yapıyor ve küçük suçlar işleyebiliyorlar. Protestan Rangers ile Katolik Celtic takımının renklerini giyenler arasında çekişmeler çıkıyor. Ned kültürü futbol holiganlığı ve mezhepçilikten besleniyor. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ben hiçbir şey hissetmedim ve koşmaya devam ettim, ama kanalın Polwarth kısmına gelince bir terslik olduğunu anladım. Kanal Topluluğu'nun kayıkhanesinin bulunduğu, İskoç eteği giyen ve teknelerle ilgilenen adamın olduğu yeri biliyor musun? İşte orada yavaşlamak zorunda kaldım ve yürümeye başladım.

"Kendi kendime, 'Eve gidince ilk yapman gereken iş Arnica kremi sürmek olsun,' dedim. Sürdüm de. Çok sürdüm hem de. Homeopatik bir solüsyon da var aslında, ama bu tip ilaçlara hiç güvenemedim. İçine koydukları malzemelerin miktarları o kadar az ki, nasıl bir etkisi olabilir bilemiyorum. Neyse, kremi sürdüm işte. Bir gün sonra koşabiliyordum. Hiç sıkıntı yaşamadım. Hiçbir şey de hissetmedim.

"Ertesi gün Auchendinny'ye kadar koşup geri geldim ve çok da iyi bir sürede koştum. Bayağı uzun bir mesafe biliyorsun. Bileğimde hiç sorun olmadı. Arnica böyle bir krem işte."

Sonra derin bir sessizlik olmuştu. Matthew önce önündeki makarnaya, sonra tavana baktı ve yıllar önce Ben'i ilk gördüğü günü hatırlamaya çalıştı. Onu sevmişti. Arkadaş olmuşlardı, ama bu şey (bu koşma meselesi) aralarına girmişti.

Akademiden Paul adlı bir başka arkadaşı daha vardı. Ara sıra buluşuyorlardı, ama artık ondan uzak duruyordu. Erken yaşta evlenmişti (ikisi de o sırada yirmi iki yaşındaydı) ve şu an Paul'ün iki çocuğu vardı. Bu arkadaşı da artık sadece bebeklerden, bebek bezlerinden, merhemlerden, beslenme meselelerinden bahsedebiliyordu.

"Bak sana benden bir nasihat," demişti Paul en son buluştuklarında. "Bebeğin gazını çıkarmak için omzuna yatırdığında ağzının hemen altına bir bez koymayı sakın unutma. Çok ciddiyim. Çok önemli bir şey bu. Küçük Hamish dört aylıkken ve ben işe gitmek üzereyken tecrübe ettim bunu. Daha yeni süt emmişti, omzuma yatırdım ve sırtını sıvazlamaya başladım. Çok güzel gaz çıkardı, ama aynı anda emdiği sütün de yarısını çıkarmış, hem de ceketimin sırtına! Fark etmedim ve işe gittim. Toplantım vardı, çok da önemli bir toplantıydı, müşterilerden birinin yanında oturuyordum ve yüzünü buruşturduğunu gördüm. O sırada sekreterlerden biri geldi ve kulağıma bir şeyler fısıldadı, ancak o anda anlayabildim neler olduğunu. O yüzden bu tavsiyemi sakın unutma Matthew!

"Bir şey daha. Bebekle yolculuk yapıyorsan kirli atıkları koyacağın bir torba almayı unutma. Ann'in St. Andrews'da oturan akrabalarını görmeye gitmiştik. Eski kafalı tipler. Gitmeden önce yolda bebeklerin altını değiştirmek zorunda kaldık ve bezleri Ann'in teyzesine aldığımız çiçeği koyduğumuz poşete attık. Çiçekleri poşetten çıkarıp kadının eline verdiğimizde neler olduğunu tahmin bile edemezsin. O yüzden bunu da sakın aklından çıkarma. Söylediklerime alınmıyorsun Matthew değil mi? Daha hayatının böyle bir aşamaya gelmediğini biliyorum, ama geldiği zaman bana teşekkür edeceksin."

BELONGS TO KANTOS TEAM

26. Matthew Bir Mimarla Tanışıyor

Arkadaş (daha doğrusu kendi deyimiyle "uygun arkadaş") kıtlığı çektiği için sıkıntıya düşen Matthew Cumberland Bar'a gitti. Etrafına baktı, tanıdığı bir iki kişi vardı, ama yanına gidebilecek kadar iyi tanıdığı kimse yoktu. Kendisine bir içki alıp tek başına masasına döndü. Çok hüzünlü diye düşündü. Barda oturmuşum, tek başıma içki içiyorum, kendimi böyle bir durumda bulacağımı hiç tahmin etmezdim. Bundan sonra ne olacak? Evde de tek başıma mı içmeye başlayacağım? İnsanlar tabii ki kendi başlarına içki içiyorlar, *The Scotsman* bulmacası veya bir kitap eşliğinde bir kadeh de şarap içmek çok doğal. Bundan daha kötü durumlar da var. Buna alkol alışkanlığı denemez.

Saatine baktı. Yarım saat daha oturacak, tanıdığı kimseye rastlamazsa çıkacak, bir pizza alıp, yemeğini India Sokağı'ndaki evinde yiyecekti. India Sokağı insanların tek başına oturup pizza yedikleri türden bir yer değil, sık sık yemekli partilerin düzenlendiği bir yerdi. Güzel bir fikirdi bu aslında. Yemekli bir parti dü-

zenleyip, parlak zekâlı insanları çağırabilirdi. Masadaki zekâ seviyesi inanılmaz olacaktı, son derece önemli ve heyecan verici fikirler paylaşılacaktı. Şık kadınlar ve zeki erkekler olacak, gecenin verdiği keyifle evlerine dağılırlarken...

Ama sonra aklına başka bir şey daha geldi, böyle misafirleri nereden bulacaktı? Böyle parlak ve zeki insanlar tanıyor muyum diye düşündü. Arkadaşlarını düşündü, gruptan kimse parlak arkadaş olarak tanımlanamazdı, zaten grup parçalanıyordu. Yaptığı koşulardan başka şeyden bahsedemeyen Ben vardı, spor kıyafetleriyle yemekli partilere kadar koşup sonra evine geri koştuğunu duymuştu. Sadece bebeklerinden bahseden Paul vardı, ama o da davet bebekleri kapsıyorsa gelirdi ancak. Bu da ikisini birden listeden çıkarmasına sebep oluyordu. Pat gelir miydi acaba? Gelmesini çok isterdi, ama Pat kendisine aptal adlı bir erkek arkadaş bulduğu için onun da yanında gelmesini isteyecekti ve Matthew Wolf'u eğlendirme fikrini hazmedemiyordu. Ona ne servisi yapabilirdi? Çiğ geyik eti mi? Kurtlar geyik eti seviyorlardı.

İç geçirdi ve tekrar saatine baktı. On dakika geçmişti. Bir bira daha alsa yarım saati geçirmiş olacaktı, sonra kalkıp pizza sipariş edebilirdi. Topluluk mekânında yarım saat yalnızlık, dedi içinden. Barda herkesin yanında birileri varken yarım saat kendi başınalık. Aniden belli belirsiz bir utançla doldu içi. Barda başka kimsenin dört milyon sterlini yok (hatta bir milyon sterlini bile yok), ama ben yine de yapayalnızım. Saçma

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ve kendine acıma dolu bir düşünceydi, parayla birlikte sosyal başarının ve mutluluğun geldiği fikrinden hareketle akla gelen bir düşünceydi, ama durumun böyle olmadığı aşikârdı. Yine de Matthew böyle olacağını sanmıştı.

Ayağa kalktı, bara yürüdü, bir anda alacalı yulaf renkli kazağının uygun olup olmadığını düşündü. Barda başka kimse alacalı yulaf renkli bir şeyler giymiyordu, hatta kimse kaşmir giymiyordu. Bu önemli miydi peki? Gençler giysilerinin diğerlerininkiyle aynı olup olmadığına takılıyorlardı; yirmili yaşlara gelince bu pek de önemli olmuyordu. İstediğin şeyi giyebiliyordun... ya da hakikaten giyebiliyor muydun? Giyilen giysinin rengini tamamen hatalı seçmek ve başkalarının asla giymeyeceği renkte bir giysiyi giymek mümkün müydü? Fiyasko rengini?

Matthew bara geldiğinde barmenin kendisini beklediğini gördü. Adamın bakışlarının hızlı bir şekilde alacalı yulaf renkli kazağından gizlice, profesyonelce tekrar yüzüne kaydığını fark etti. Belki de hayal görmüştü. Barmenler her türlü şeyle karşılaşmış oluyorlardı, onlar için hepsi aynıydı. Bir bira daha söyledi ve hemen yanında genç bir kadının durduğunu fark etti. Birbirlerine neredeyse farkında olmadan bakakaldılar ve birinin (bu Matthew'du) bir şeyler söylemesi, en azından gülümsemesi gerekti.

"Çok sessiz etraf," dedi Matthew, "herkes nerede bilemiyorum."

"Her neredelerse," diye yanıtladı kadın, "orasının burası olmadığı kesin."

Matthew güldü. "Aslında burası genellikle kalabalık olur. Bilemiyorum..."

"İnsanlar bazen evlerine gidiyorlar," diye karşılık verdi kadın.

"Sana bir şeyler ısmarlayabilir miyim?" dedi Matthew barmeni göstererek.

Reddedilmeyi bekliyordu, ama böyle bir şey olmadı. Tam tersine hevesli bir kabul yanıtı aldı ve barmen içkilerini verdikten sonra Matthew'un masasına geri döndüler. Kadın Matthew'un sıkıntısını giderecek bir şekilde gülümseyerek kendisini tanıttı. Benden hoşlandı diye düşündü Matthew. Gözlerinde görebiliyorum bunu.

Adı Leonie Marshall'dı ve mimardı, daha diplomasını yeni almıştı, ama mimardı. Aksanından nereli olduğunu anlamak zordu. "Avustralyalı mısın?" diye sordu Matthew.

"Melbourneluyum aslında. On yaşına kadar oradaydım. Sonra Kanada'ya Saskatoon'a yerleştik, on sekiz yaşıma kadar orada yaşadım. Sonra annemle babam Japonya'ya taşındı, ben de üniversite eğitimim için Melbourne'a döndüm, mimarlık okudum, büroda çalıştım, sonra diploma almak için Newcastle'a gittim." Soluk alabilmek için duraksadı, bu sırada onu seyreden Matthew hayatlarını karşılaştırıyordu: Avustralya, Kanada, Japonya, İngiltere, İskoçya (o); İskoçya (kendisi).

"Newcastle'dan sonra ne yapacağıma karar vermeye çalışıyordum," diye devam etti. "Sıkıcı Melbourne'a

geri dönebilirdim ya da buralarda işe girebilirdim. Edinburgh'da açık bir kadro vardı, Icarus Associates adlı bir yerde. Ben de başvurdum ve kabul edildim. İşte buradayım." İçkisinden bir yudum aldı ve Matthew'a baktı. "Ya sen?"

Matthew masaya baktı. Bardakların altında sıvıdan halkalar oluşmuştu. Bardak altlığını yana itti ve halkalardan birini sildi. Sonra parmağıyla diğerinin izini takip etti.

"Bir galerim var," dedi. "Resim satmaya çalışıyorum. Dundas Caddesi'ndeki..." Durdu.

"Evet?"

"Benim evime gelip pizza yemek ister misin?"

"Evet."

27. Leonie Konuşuyor

Cumberland Sokağı'ndan India Sokağı'na doğru yürümeye başladılar. "Bu sokağı çok seviyorum," dedi Leonie. "Pencereleri görüyor musun? Şuradakilere bir bak. Dışbükey pervazlara. Ölçüleri harika. Binalar da çok büyük değil."

Matthew daha önce Cumberland Sokağı'na pek dikkat etmemişti, ama şimdi Leonie'nin gözlerinden görüyordu. "Bu sokak önümüzdeki kadar etkileyici değil," dedi. "Great King Sokağı'nda büyük evler var. Hem de çok daha büyük."

"Sosyal ayrımların mimarideki yansımaları," dedi Leonie. "Büyük evler, büyük insanlar. Daha alçakgönüllü evler, daha alçakgönüllü insanlar."

"Moray Meydanı'nı gördün mü?" diye sordu Matthew. "Benim evin hemen köşesinde."

Leonie başıyla onayladı. "Evet, biliyorum. Icarus'dakilerden biri beni götürmüştü, mimari bir tur düzenlemiştik."

"Ne düşündün peki?" diye sordu Matthew.

"Orada kimlerin oturduğunu düşündüm," dedi Leonie.

"Çok gösterişli insanlar," dedi Matthew. "Şehirdeki en gösterişli insanlar."

Leonie elini kabul edercesine kaldırdı. "Çok şaşırtıcı değil tabii," dedi. "Çok klasik bir yapı. Gösterişli insanlar klasiğin cazibesine kapılıyorlar. Orada zıpır tipler oturmuyordur herhalde değil mi?"

Matthew düşündü. Moray Meydanı'nda "zıpır" insanlar olabilir miydi? Tüm Edinburgh'da zıpır kimse olduğu bile şüpheliydi. Bazı şehirler sahiden zıpır tanımına uyuyordu, San Francisco mesela. Ama Edinburgh bunlardan biri değil diye düşündü. Leonie'nin sorusunu kafasını sağa sola sallayarak yanıtladı.

"Ben de öyle düşünmüştüm," dedi. "Gerçi Edinburgh'un çok şıkır şıkır yerleri de var."

"Şıkır şıkır mı?"

"Evet," dedi Leonie. "Geçen gün tam da böyle bir sokaktan geçtim. Adı neydi unuttum. Ama kesinlikle şıkır şıkırdı. Tüm kapılar farklı renklere boyanmıştı ve harika eski giysiler satan garip görünüşlü eski bir dükkân vardı."

"Stockbridge," dedi Matthew. "Stockbridge'dir herhalde. St. Stephen's Sokağı muhtemelen."

"Hatırlayamıyorum," dedi Leonie. "Ama Melbourne'daki birkaç sokağa benziyordu. Hatta aynı tarzda eski giysiler satan bir dükkân bile vardı. İkinci el dükkânı diyorlar. Her türlü şey bulunuyor. Eski askeri üniformalar. 1920'lerden kalma giysiler. Seninkine benzeyen kazaklar..."

Bu söz ağzından kaçmıştı. Ne dediğine pek dikkat etmiyordu ve bu laf ağzından kaçıvermişti. Söylediği sözü duyar duymaz pişman oldu. Matthew ise beyninden vurulmuşa döndü. Saldırı yandan gelmiş, kendisine bir darbe indirmiş ve yer etmişti. Alacalı yulaf renkli kaşmir kazağına Stewart Christie'de o kadar fazla para vermişti ki...

Leonie elini uzatıp Matthew'un kolunu tuttu. "Özür dilerim," dedi, "öyle demek istemedim."

Matthew gülümsemeye çalıştı. "Kazağım mı? Bu kazak mı? Bu sadece eski bir..."

"Gerçekten öyle demek istemedim. Gerçekten. Bak... kazağın gayet güzel. Ben beje bayılırım."

Matthew başını hafifçe kaldırdı. "Bej mi? Bu bej değil. Alacalı yulaf rengi."

Yulaf lapası diye geçirdi aklından Leonie. Yulaf lapası renkli bir kazak bu. İskoçya'da böyle yulaf lapası renkli giysileri seviyor olmalılar, ben de gidip bu nazik adamı densizliğimle kırıverdim.

"Öyle demek istememiştim..."

Cumberland Sokağı'nın sonuna varmak üzereydiler, konuyu değiştirmek isteyen Matthew St. Vincent's Kilisesi'ni gösterdi. "Şu köşede Madam Doubtfire'ın dükkânı vardı," dedi. "Anne Fine'ın kitap kahramanlarından biriydi kendisi sahiden. Babam gerçek Madam Doubtfire'ı tanıyordu. Çok sayıda kedisi olan yaşlı bir kadındı ve 'Çarın önünde dans ettiğini' iddia ediyordu. Herkese böyle söylerdi."

"Çar kim?" diye sordu Leonie.

Matthew tereddüt etti. Çarın kim olduğunu bilmeyen insanların olması mümkün müydü? Tam açıklamaya başlayacaktı ki Leonie, "Ha şu adam! Rusya'nın başkanı," deyiverdi.

Matthew kahkahalara boğuldu, ama hemen ardından pişman oldu. Kahkahası tıpkı Leonie'nin kazağıyla ilgili yorumu gibi ağzından kaçıvermişti. Böyle kahkahalar hep kendiliğinden gelir ve kontrol edilemezdi zaten. Kendisine hemen çekidüzen verdi ve üzüntüyle baktı. "Özür dilerim. Gülmek istememiştim. Çar pek başkan sayılmazdı da ondan."

Leonie alınmış gibi durmuyordu. "Tarihle aram hiç iyi olmadı zaten," dedi. "Tarih derslerinde hep çizim yapardım. Sürekli ev çizerdim."

"Sonra da mimar oldun demek."

"Evet." Matthew'a baktı ve gülümsedi. "Ya sen? Küçük bir çocukken sanatçı ruhuna sahip olduğunu biliyordun eminim. Bir şeyler çiziyor muydun peki?"

Matthew'un gururu okşanmıştı. Sanatçı ruhlu muyum? Galiba öyleyim. Galerim var sonuçta. Sanattan bahsedebilirim. "Evet," dedi ağırbaşlı bir şekilde. "Biliyordum. Başından beri biliyordum."

Sohbet etmeye devam ettiler. Kazaklardan veya çarlardan ise bahsetmediler. Leonie'nin nerede oturduğu konusuna gelmişlerdi. Leith'teki bir antrepoda stüdyo dairesi olduğunu söyledi. "Antrepoda oturmak çok moda," dedi. "New York'ta bir çatı katında yaşamak gibi tıpkı. New York'ta sosyetik tipler çatı katlarında yaşıyorlar. Antrepolar ve çatı katları yaşamaya uygun

alanlar sağlıyor. Hareketli oda ayırıcılar koyabiliyorsun. Çadır duvarlar. Yaşama perdeleri."

"Yaşama perdesi ne?" diye sordu Matthew.

"Ardında yaşadığın perdeler," diye cevapladı Leonie. "Duvarların yerine perdeler koyuyorsun. Senin evini ele alalım mesela. Hakikaten duvarlara ihtiyacın var mı?"

Matthew duvarlara ihtiyacı olduğunu, ama böyle söylemenin eski kafalı ve basmakalıp duracağını düşündü. Moray Meydanı'nda yaşayanların duvarları vardı, belli ki duvarlara ihtiyaç duyuyorlardı. India Sokağı psikolojik olarak duvarlara daha az ihtiyaç duyulan bir yerdi.

"Hayır," dedi. "Bazı duvarlarımdan kurtulmak isterdim açıkçası."

"Harika," dedi Leonie. "Senin eve gidince etrafa bir bakarım. Bazı taslaklar çizerim. Sonra hangi duvarların yıkılabileceğine karar veririz."

Matthew karşılık vermedi, ama Leonie devam etti. "Duvarlar arkalarında bir şeyleri gizliyorlar hep. Toplum şimdi çok daha açık oysa. Her şey daha açık. Duvarların eski kültürü sona erdi."

Matthew kaşlarını çattı. "Peki ya... peki ya banyo?"

"Serbest plan," dedi Leonie ve ekledi, "bugünlerde."

BELONGS TO KANTOS TEAM

28. Ağaçtaki Çocuk

Antonia Collie, Domenica'nın dairesine tahmininden çok daha kolay yerleşmişti. Antonia kendisini şehirli olarak görmüyordu; St. Andrews'da bir anatomi profesörünün kızı olarak doğmuş ve büyümüştü. Edinburgh'daki öğrencilik yılları dışında da tüm hayatını kent dışında veya küçük köylerde geçirmişti. Büyük şehirlerde kendisini rahatsız hissediyordu; metropolde sanki sürekli sıkıntı verici bir şey olmak üzereymiş, ama bir türlü olamıyormuş gibiydi. British Library'de araştırma yapmak için iki hafta Londra'da kalmıştı ve sokaktaki insan kalabalığı yüzünden kafası karışmış, kendisini tehdit altında hissetmişti ("Hepsi bir yere gidiyor," diye söylenmişti. "Kimse olduğu yerde durmuyor.").

Antonia genç yaşta evlenmişti. Güzelliği ve sivri dili East Perthshirelı zengin bir çiftçinin oğlunun dikkatini çekmişti. Ekine ve hayvancılığa hiç ilgi göstermediği için babası tarafından pek ümit verici bir vaka olarak adlandırılmasa da, telefonda hisse senedi ve tah-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

vil alıp satmada çok başarılıydı. Harry Collie adlı bu genç adam Antonia'yla iyi geçiniyordu. Babasının büyük çiftliğinin bir ucunda değirmenden çevrilmiş bir evde yaşamaya başladılar ve kırsal hayatın tadını çıkardılar. Bu hayat, ikisinin de anlamsız olarak nitelendirdiği, ama onları bir miktar oyalayan sosyal bir çevrenin boyunduruğu altındaydı.

Harry, Antonia'yı tarihe olan ilgisinin peşini bırakmaması için teşvik etti. Antonia Edinburgh'da doktora programına başladı ve İskoçya Milli Kütüphanesi ile İskoçya Arşiv Dairesi arasında mekik dokudu. Ortaçağ İskoçyası'nın gizemine gittikçe daha fazla kapılıyordu ve doktora tezini bitirip sunuşunu bir bebek sahibi olup bunu derhal başkasına vermek olarak tanımlamıştı. Tezinin Tuckwell Press tarafından basılması, sadece artık emekliye ayrılmış ve ipekböcekleri üzerine monograf yazımına merak salmış olan anatomi profesörü babasını değil, yumuşak meyve yetiştiriciliğiyle özdeşleştirilen Perthshire'ın bir köşesinden, entelektüel bir birikimin çıkabileceği fikriyle mutlu olan kocasını da gururlandırmıştı.

Antonia ile Harry'nin biri oğlan, biri kız iki çocuğu oldu; Murdo ve Antonia. Antonia ailede küçük Antonia diye adlandırılıyordu. Murdo on, Antonia sekiz yaşına geldiğinde Harry Perth'te bir butiği olan bir kadınla görüşmeye başlamıştı. Antonia bunun farkına varmıştı ve Harry'nin butik tezgâhtarı diye adlandırdığı kadınla cilveleşmesinin, öteki kadının entelektüel yoksunluğunu görebilecek hale geldiğinde geçip gi-

BELONGS TO KANTOS TEAM

deceğini düşünüyordu. Ama haksız çıktı. Harry ile butik tezgâhtarı arasında ikisinin de yenemediği karşılıklı derin bir bağlılık oluşmuştu. Antonia Harry'nin Perth'e taşınmasını önerdi, ama Harry kabul etmedi. Ailesi yüzyıllardır o toprak parçasında yaşıyordu ve burası onun için önemliydi. Bu yüzden Antonia St. Andrews'a dönmeye, Murdo ile küçük Antonia'yı da yanında götürüp babasının evinin bir köşesinde yaşamaya karar verdi.

Asıl olanlar bundan sonra oldu. Murdo ve küçük Antonia'ya onunla St. Andrews'da yaşamaları gerektiğini açıkladığında çocuklar bunu reddettiler. Özellikle Murdo çiftliğe bayılıyordu ve St. Andrews'a giderlerse derhal geri döneceğini söylemişti. Küçük Antonia yaşlara boğularak, karar iptal edilmezse ağzına yemek koymayacağını söyledi. Sözüne de sadık kaldı. Yemek yemeyi bıraktı ve kız kardeşinin isyankarlığına hayran kalan Murdo evin bahçesindeki ağaca tırmandı ve inmeyi reddetti.

"Ama burada kalırsan sadece babanla yaşayacaksın," diye bağırdı Antonia yapraklara.

"Aynen öyle," diye bir ses geldi yukarıdan. "Biz böyle yaşamak istiyoruz."

Antonia onu olduğu yerde bıraktı. Ağaca tırmananlar kısa bir süre sonra nasılsa aşağı iniyorlardı, gerçi aklının bir köşesinde en sevdiği kitap olan Italo Calvino'nun *Il Barone Rampante** adlı romanı vardı. Calvino'nun kahramanı olan on iki yaşındaki Baron Co-

* Ağaçtaki Baron (ç.n.)

simo Piavosco di Rondo salyangoz yemeğiyle ilgili çıkan bir tartışmanın sonucunda ağaca çıkıyordu. Asla aşağıya inmeyerek ağaçtan ağaca geçip uzun mesafeler kat ediyor ve dopdolu bir hayat yaşıyordu; imkânsız olmasına rağmen son derece etkileyici bir hikâyeydi. Cosimo ormanların sık olduğu bir dönemde yaşamıştı; Murdo'un ise tek bir ağacı vardı, dört bir yanı gökyüzüyle kaplıydı.

Antonia bir saat sonra Murdo'yu çağırmak için dışarı çıktı. Murdo hâlâ ağaçtaydı ve kendisiyle anlaşmak imkânsızdı, Antonia yarım saat sonra sığır çobanının on sekiz yaşındaki oğluyla geri döndü. Oğlan, "Ben onu indiririm," deyip hemen ağaca çıktı, Murdo'nun oturduğu dala ulaşıp onu gömleğinden sıkı sıkı tuttu.

Yakalanmamak için kaçmaya çalışan Murdo daldan kayıp düştü ve düşerken diğer dalları da kırdı. Antonia çığlık atıp onu yakalamaya koştu, ama yakalayamadı. Murdo ot bürümüş toprak tepeceğinin üstüne hızla düştü, nefesi kesilmişti ve ağlayamıyordu, ama zarar görmemişti. Sonraki beş gün boyunca konuşmayı reddetti, Antonia onunla konuşmak istediğinde başını çeviriyordu.

Antonia'nın başka çaresi kalmadı. Çocuklar babaları ve butik tezgâhtarıyla çiftlikte kaldı. Antonia da St. Andrews'a geri döndü, böylelikle çocukları sık sık görebiliyor ve bir yandan babasına göz kulak olabiliyordu. Herkesi mutlu eden bir anlaşma olmuştu bu ve Antonia şaşırtıcı bir şekilde hayatından son dere-

ce memnun olduğunu fark etmişti. Evliliğin resmi olarak bitişi pek dostane olmamıştı, ama en azından bunun kendi hatası olmadığının bilincindeydi. Bu hoşnut ruh hali içinde romanını yazmaya başladı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

29. Otların Üstünde

Edinburgh'da birkaç ay geçirme fikrine sıcak bakmıştı Antonia. Tanıdık olmayan bir çevrede, kişinin normal hayatında aklının dağılmasına sebep olan hiçbir şey kalmadığında romanlar (ve diğer hayal ürünleri) daha kolay yazılabiliyordu. St. Andrews'tan Forth Halici'nin yeşil sularıyla ayrılan İskoçya Sokağı'ndaki Domenica'nın evinde dikkat dağıtıcı şeylerden uzak hissediyordu kendisini. Edinburgh'da birkaç kişiyi tanıdığı doğruydu, ama nerede olduğunu onlara söylememişti ve onların bunu öğrenmesi için hiçbir sebep de yoktu. İskoçya Sokağı'ndan Dundas Caddesi'ne kadar yürüdüğünde ki, zaten bundan daha uzağa gitmeye de niyeti yoktu, kimse kim olduğunu bilmeyecek ve fikir yürütmeye kalkmayacaktı. Tabii kendisini dairede karşılayan Angus Lordie'yi unutmamak gerekirdi. Onunla ilgili şüpheleri vardı, onu cesaretlendirmemişti, ama erkekler söz konusu olunca böyle şeyleri anlamak mümkün değildi. Hiçbir davet almadan ilgilenmeye başlayabiliyorlardı, bazılarıysa imalardan

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

anlam çıkarmakta ağır kalıyordu. Erkekler hakikaten korkunç diye düşündü Antonia. Onlarsız hayat çok daha basit.

Harry butik tezgâhtarıyla kalmaya başladığında Antonia onu çok özlemişti, ama bu acı dolu his büyük bir hızla kaybolmuş ve yerini özgürlük hissine bırakmıştı. Kendisini hafiflemiş hissediyordu, sanki Harry omuzlarına çökmüş bir ağırlıktı da bir anda kalkıvermişti. Ayrıca özlenecek ne vardı ki? Fiziksel varlığı mı? Kesinlikle hayır! Sohbeti mi? Hiç de değil. Ayrıca sesini özleyecek olursa istediği her an rahatlatıcı sohbetleri dinlemek için Radio Four'u* açabilirdi. Kim bilir kaç yalnız kadın Radio Four'u tatmin edici bir erkek yedeği olarak görüyordu. Ayrıca Radio Four hemencecik kapatılabiliyordu, oysa erkekler...

Antonia'nın romanı en çok ilgisini çeken dönemde, altıncı yüzyılda geçiyordu. Kelt Kilisesi'nden yola çıkarak nehirlerden ve vadilerden geçip tehlikeli yolculuklar yapan misyonerlerin, İskoç adalarının kıyılarındaki rüzgârı eksik olmayan yerleşim yerlerinde yaşayan ve karanlığa bilgi ışığını yansıtan cesur İrlandalıların dönemiydi bu. Bir medeniyet dönemi diye düşündü Antonia. Daha basit anlatılamazdı, tam bir medeniyet dönemiydi.

Domenica'nın çalışma odasındaki masada, Domenica'nın evraklarını bir kenara itip elinde kalemiyle çizgili bir kâğıdın başına oturdu, gözlerini kapadı. Hebride adalarından birinde sahildeki otların üstünde du-

* Konuşma ağırlıklı programları olan bir radyo kanalı. (ç.n.)

ruyordu. Otların arasında ilk yaz çiçekleri açmıştı ve her iki yanında (küçük bir adaydı) uzanan kıyıya dalgalar vuruyordu, topraktan bile yüksekmiş gibi görünen, camdan duvarlara benzeyen sular kayalara çarpıp parçalanıyordu.

"İşte burada," diye düşündü Aziz Moluag, "denizin altındayım. Bir nehrin altında, o kutsal yerde yaşayan İrlandalı kardeşim gibi ben de suyun altındayım. O mucizevi bir şekilde nefes alabiliyor ve toprakta yaşayan sıradan insanlar gibi suyun altında yaşayabiliyordu." Başını kuzeye çevirdi. Bir başka adam, tanıdığı bir adam asasını eline almış kıyıda yürüyordu.

Antonia yazmaya devam etti: "İnanamıyorum," diye düşündü Aziz Moluag. "Aziz Columcille geliyor. Ondan hiç de hazzetmiyorum."

Antonia yazmayı bıraktı ve son yazdığı cümleye baktı. Biraz da olsa saçma mıydı acaba bu cümle? Erken dönem azizleri birbirleri hakkında böyle şeyler düşünüyorlar mıydı? Düşmanlık besliyorlar mıydı? Tabii ki besliyorlardı. Erken dönem azizleri (ve muhtemelen diğer tüm azizler) en başta insandı. Herkes gibi onlar da merhametsiz düşüncelere kapılabiliyorlardı. Kıskançlığa kapılmışlıkları, ufak meselelerle uğraşmışlıkları vardı. Aziz Moluag ve Aziz Columcille Lismore adasına ilk kimin ulaşacağıyla ilgili anlaşmazlığa düşmemişler miydi? Bu çekişmenin sonucunda Aziz Columcille kıyıya varmadan önce Aziz Moluag serçe parmağını kesip kıyıya fırlatmamış mıydı? Karaya ilk değenin kendi eti olması nedeniyle kara da ona ait olmuştu, en azın-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

dan hikâye böyleydi. Bu tip öykülerin doğruluğu şüphe götürürdü, ama efsanenin kök salması için bir düşmanlıktan etkilenmiş olması beklenirdi.

Ayrıca bir diğer problem azizlerin düşüncelerini İngilizce ifade etme gerekliliği diye düşündü Antonia. Eğer düşünceleri p-Celtic* veya konuştukları hangi dilse o dilde anlatılacak olursa (Moluag, Pict** sayılır diye düşündü Antonia, o yüzden muhtemelen p-Celtic dilinde konuşuyordu) çok da garip karşılanmazdı. Moluag ne "İnanamıyorum," ne de "Ondan hiç hazzetmiyorum," demiş olurdu.

Ama problem bu değildi. Düşüncenin dünyevi olmasındaydı problem. Bir azizin değil de, sıradan bir insanın aklından geçirebileceği bir düşünce olmasındaydı. Bu yüzden son cümlenin üstünü karaladı ve yerine:

"Uzun boylu adam denizden gelen rüzgâr yüzünden bacaklarına çarpıp duran abasıyla kumun üstünde dikildi. Bir başka adam, tanıdığı bir adam yaklaşıyordu, karşılıklı sert cümleler sarf edildi. Etraflarında rüzgâr dönüp dururken elini bu adama uzattı, adam asasını uzattı, Whithorn'dan getirmişti. Diğer adam da karşılığında asasını verdi, birlikte yürümeye başladılar, uzun boylu adam düşünmeye başladı: Bu karanlık dönemlerde kavga etmemeliyiz, çünkü kavga edersek karanlık yüreğimize yerleşir."

* Keltçenin q-Celtic ve p-Celtic olarak ayrılan iki kategorisinden biri (ç.n.)

** İskoçya'nın doğu ve kuzey kısmında Ortaçağ'da yaşamış bir topluluk (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Antonia ayağa kalktı. Domenica'nın çalışma odasının camına yürüdü ve dışarı baktı. Gri çatıların üstünde uzanan gökte batıdan, o rüzgârlı adalardan, daha demin anlatmaya çalıştığı o dünyadan gelen bulutlar görünüyordu. Oralarda bir yerde o otlar, aralarında büyüyen o çiçekler ve şimdi hemen hemen unutulmuş cesur adamların savaş açtığı aynı karanlık ruh hali vardı. Düşmanları son derece gerçekti. Peki ya bizimki? diye düşündü Antonia.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

30. Schadenfreude*

Stuart o akşam işten eve dönünce ofiste boş bir anında başladığı bulmacayı bitirmekten başka bir şey düşünemiyordu. Stuart becerikli bir bulmacacıydı, pazar gazetelerinin okuyucularını bilmeceleriyle işkenceye maruz bıraktığı daha zor mecralara geçmeden önce *The Scotsman*'da acemiliğini atlatmıştı. Bu zor bulmacalar işleri daha da karmaşıklaştırabilmek için işin içine hileler karıştırıyorlardı. Tüm kelimeler aynı harfle başlayabiliyordu mesela veya tersten sıraya dizildiklerinde ortaya bir Shakespeare sonesi çıkabiliyordu. Sıradan bir ipucundan daha basit ne olabilirdi ki? Bir tür hediye, çekiç medet: demet çiçek. Ama bu tip bir bulmaca için bu çok basit kalıyordu.

O döndüğünde Irene yanındaki masada yarısı bitmiş bir kahve fincanı ve kucağında açık kitabıyla salonda oturuyordu. Evin içinden bir yerlerden saksofon sesi geliyordu, zor bir gamdı belli ki ve çok sayıda diyezi vardı. Sonra bir anda sesler susuverdi ve "Autumn Leaves"in ilk notaları duyulmaya başlandı.

* Alm. Başkalarının acılarından zevk alma (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

Irene odaya giren Stuart'a baktı.

"Schadenfreude üstüne çok ilginç bir kitap okuyorum," dedi. "Çok sık rastlanılan bir duygu bu. Başkasının üzüntüsünden zevk almak yani."

Stuart, Irene'in kucağındaki kitaba baktı. Aklı hâlâ bitiremediği bulmacadaydı ve Schadenfreude dikkatini dağıtmaktan başka bir işe yaramıyordu. Böyle bir kelimenin kare bulmacaya nasıl konulabileceğini düşündü. Anagram olarak tabii ki. Çoğu Almanca kelime bu iş için biçilmiş kaftandı. Freud can... yok böyle olmazdı. Fren deha... fen de cansa?..

"Soru şu," diye devam etti Irene. "Başkalarının üzüntüsünden neden zevk alıyoruz?"

"Alıyor muyuz?" diye sordu Stuart.

"Alıyoruz tabii," diye çıkıştı Irene. "Sen ve ben zevk almıyoruz tabii. Ama sıradan insanlar alıyor. Sevmedikleri insanlar hak ettiklerini bulunca nasıl da sevinip coşuyorlar bilmiyor musun? Gazeteler şu sinir bozucu adam hapishaneye yollanınca sevinç çığlıkları atmışlardı. Tam anlamıyla bayılmışlardı bu duruma. Neredeyse Londra'daki kilise çanlarının çaldığını duyacaktık."

"Çok iyi kötü adam rolü yaptığı için oldu bunlar," dedi Stuart. "Ayrıca adalet de bunu gerektirir öyle değil mi? İnsanların yaptıkları yüzünden cezalandırılmalarını görmeyi seviyoruz. Buna Schadenfreude denebilir mi?"

Irene yanıt vermekte gecikmedi. "Tabii. Böyle bir şey hissetmeselerdi cezalar pişmanlıkla verilirdi."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"'Bu beni seni üzdüğünden daha çok üzer' gibi bir durumdan mı bahsediyorsun?" dedi Stuart.

Irene başıyla onayladı. "Kesinlikle. Garip bir durum sonuçta. Kimseyi cezalandırma isteğine kapılmadım. Başkalarının rahatsızlığından da hiç memnuniyet duymadım."

Stuart ona baktı. Aklından türlü türlü bulmaca ipucu geçiyordu. Gece silahlı gündüz külahlı. Ya da daha basit haliyle, gerçekleri söylemeyen kişi: yalancı.

"Emin misin?" diye sordu Stuart.

"Tabii ki eminim," dedi Irene. "En azından ne düşündüğümü biliyorum."

Stuart biraz düşündü. Buna karşılık söyleyebileceği çok şey vardı, ama işten yorgun argın çıkmışken Irene'le tartışmanın anlamı yoktu. Gün boyu uğraştığı istatistik verileriyle beyni uğulduyordu ve çantasında bitmemiş, üstelik bitmeme ihtimali olan bir kare bulmaca vardı. Duş alıp akşam yemeğinden önce Bertie'yle kâğıt oynamayı planlıyordu. Bertie sürekli kazanıyordu, çünkü oyunu icat eden oydu ve kurallar hep onun lehineydi, ama Stuart otuz altı yaş ile altı yaş arasındaki bu çekişmeden keyif alıyordu. Avantajın altıdan yana olduğunu düşünüyordu.

Duş için yeterince vakit yoktu.

"Kapı çalıyor," dedi Irene. "Sen bakar mısın? Daha yakınsın."

Stuart kapıya kadar yürüdü ve kafasını dışarı uzattı. Kapıda, kemerleri coplarla ağırlaşmış, ceketlerine telsizler takılmış irikıyım iki polis duruyordu.

Stuart şaşkınlıkla bakakaldı. Bertie başını bir belaya filan mı sokmuştu? Sanmıyordu. Ya Irene?.. Kısa bir an korkuyla doldu. Dün Irene arabalarının çalındığını ihbar etmek için polise gitmiş ve yalan söylemişti. Polise yalan söylemişti! Beş yıl içerde yatması adil bir ceza olur mu acaba diye düşündü.

"Bay Pollock?"

Derin bir rahatlama hissetti. Aradıkları kişi Irene değildi, onu arıyorlardı ve kendisi polise hiç yalan söylememişti.

Karşılık verirken sesi çatladı. "Evet, buyurun benim."

"Arabanızla ilgiliydi beyefendi," dedi polis. "Bulduk da."

Stuart gülümsedi. "Öyle mi? Çok teşekkürler. Çabuk bulmuşsunuz."

Polis başıyla onayladı. "Evet. Bu sabah Oxgang civarında bulduk. Yolun kenarına park edilmişti. Kim aldıysa bırakmış gitmiş."

"İlginç," dedi Stuart. "Güzel bir araba oysa..."

"Eski arabalar sık sık böyle bir kenara atılır zaten," diye devam etti polis. "Elde tutmaya değmezler."

"Anladım."

Daha kıdemli olan polis bir not defteri çıkardı. "Bize bir açıklama yapabilir misiniz acaba? Arabayı aradığımızda sürücü koltuğunun altına saklanmış bir tabanca bulduk. Bununla ilgili söyleyecek bir şeyleriniz vardır elbet."

Stuart, Bertie'nin sessizce koridora girdiğini ve hemen arkasında durduğunu hayal meyal fark etmişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie birkaç adım öne çıkıp babasının kolunu çekiştirdi. "Anlatsana baba," dedi Bertie. "Arabayı Bay O'Connor'dan nasıl aldığımızı anlat. Aslında arabanın bizim arabamız olmadığını fark ettiğimizi anlat."

"Şimdi olmaz Bertie," diye fısıldadı Stuart. "Gidip müzik çalış sen."

Polisler dikkatle Bertie'ye bakmaya başladılar. "Ne dedin evlat?" diye sordu biri. "Sizin araba değil derken ne demeye çalışıyordun?"

"Araba bizim değildi," dedi Bertie. "Bizim arabanın beş vitesi vardı. Oysa onun dört vitesi vardı. Bay O'Connor verdi o arabayı bize."

"Bak sen," dedi kıdemli olan polis. "Bir Bay O'Connor çıkıp size bir araba veriyor, öyle mi? Öyleyse bulunan tabancayla ilgili hiçbir şey bilmediğinizi söyleyeceksiniz sanırım."

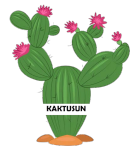
"Bilmiyorum," dedi Stuart. "Hiçbir fikrim yoktu."

"Bu Bay O'Connor'a ait olsa gerek herhalde değil mi?" dedi polis.

"Evet," dedi Bertie. "Onun olmalı. Belki arkadaşı Gerry'nindir."

Kıdemli polis gülümsedi. "Birkaç soru sormam gerekiyor," dedi ve Bertie'ye bakarak ekledi, "senden başlayarak tabii."

31. Bertie İfade Veriyor

"Pekâlâ Bertie," dedi polis mutfaktaki sandalyeye otururken. "Gençlerle konuşurken bazı şeylerin farkını bilip bilmediklerini, örneğin gerçekle..."

Araya Irene girdi. "Bertie tabii ki farkı biliyor," diye çıkıştı. "Çok ileri bir..."

Polis Irene'e öfkeyle baktı. "Kusura bakmayın Bayan Pollock," dedi. "Ben bu delikanlıyla konuşuyorum, sizinle değil."

Irene tam karşılık verecekti ki bir parmağını dudağına götüren Stuart'ı gördü.

"Teşekkürler," dedi polis. "Peki, Bertie gerçekleri söylemen gerek dediğimde neden bahsediyorum biliyor musun?"

Bertie sandalyesinde doğrulup ciddiyetle başını salladı. "Evet," dedi. "Farkı biliyorum. Yalan atmamak gerekiyor, gerçi annem..." Irene'in karakolda bir dizi yalan söylediğini söylemek üzereydi ki, bunun münasebetsiz kaçacağını düşündü ve sustu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

"Peki," dedi polis. "Bize arabadan bahseder misin öyleyse? Sizin arabanız mı, yoksa değil mi?"

"Aslına bakarsanız..." diye homurdandı Irene, ama polisin bakışlarıyla susmak zorunda kaldı.

"Bizim bir arabamız vardı," dedi Bertie. "Annemle babam sürekli hakkında tartışıyorlardı."

"Ya?" dedi polis. "Niye peki? Nereden geldiğiyle ilgili miydi?"

"Hayır," dedi Bertie. "O yüzden değildi. Nereye park ettiklerini unutuyorlardı sürekli. Bir keresinde babam arabayı Tarbert'te unuttu, bir keresinde de Glasgow'da unutup trenle geri döndü."

"Arabayı Glasgow'da mı bıraktı?" dedi polis.

Bertie, Stuart'a baktı. "Orada bırakmak istememişti," dedi. "Unutmuş sadece. Belki kırk yaşında olduğundandır. Kırk yaşına geldiğinizde bir şeyleri unutmaya başlıyorsunuz herhalde."

Polisler birbirlerine baktılar. Irene onu susturmak istercesine gözlerini Bertie'ye dikmişti, ama Bertie'nin gözleri polisin ceket düğmelerindeydi. Dr. Fairbairn yerine bu polisle konuşmak daha kolay diye düşündü. Muhtemelen bu, polisin Dr. Fairbairn gibi deli olmamasından kaynaklanıyordu. Delilerle konuşmak zor diye düşündü Bertie. Ne dediğine son derece dikkat etmek zorundasın. Oysa polise her şeyi anlatabilirsin, çünkü güvende olduğunu bilirsin.

Polisin Bay O'Connor'ı tanıyıp tanımadığını merak etti. Tanışsalar iyi anlaşırlar diye düşünüyordu. Hatta polisle Bay O'Connor'ın Burrell koleksiyonuna o

yeşil Mercedes'le gittiklerini ve futboldan filan bahsettiklerini hayal edebiliyordu. Aynı futbol takımını mı tutuyorlardı acaba? Muhtemelen aynı takımı tutuyorlardı.

"Demek Glasgow'a gittin," dedi polis.

"Evet," dedi Bertie. "Babamla birlikte gittik." Sürülmüş tarlalar yanlarından hızla geçip giderken, rüzgarın ıslık çaldığı o beşik gibi salınan trende babasıyla ne kadar mutlu olduğunu hatırladı. Arkadaşlardan, arkadaşlıkların ne kadar önemli olduğundan bahsetmişlerdi, yolculuk hiç bitmesin istemişti.

"Babanın Glasgow'da bıraktığı arabayı bulabildiniz mi?" diye sordu polis.

Bertie başını sağa sola salladı. "Hayır. Arabamız ortada yoktu. İşte o sırada Gerry bizi Bay O'Connor'ın evine çağırdı. Bay O'Connor da..."

Polis bir elini kaldırdı. "Dur bakalım," dedi. "Şu Bay O'Connor'dan biraz bahset bakalım."

"Çok şişman," dedi Bertie. "Sizden bile şişman. Ayrıca çok kötü kâğıt oynuyor. Çok para kazandım onunla oynarken. Gerry'ye arabamızı bulmasını söyledi, Gerry de arabayı buldu. Arabamızla geri döndü. Ama araba tam aynı araba değildi. Bizimkinin aynısı gibi duruyordu, ama biraz farklıydı."

Polis düşünceli görünüyordu. "Peki baban arabanın sizin olmadığını biliyor muydu?"

Bertie tereddüt etti. Bundan pek emin değildi. Yetişkinlerin bazı şeyleri bilmelerine rağmen bilmiyorlarmış gibi davrandıklarından haberdardı, ama bu sefer

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

böyle olmadığını düşünüyordu. Öte yandan babası annesine bu durumu söylememesini istemişti, bu da arabanın kendilerine ait olmadığını başından beri bildiği anlamına geliyordu.

Nasıl karşılık vermeliydi? Polise yalan söylememeliydi, çünkü bu çok yanlış bir davranıştı, ayrıca yalan söylediğin zaman paçalarının tutuşacağı da bilinen bir gerçekti. Hem babası arabanın bir başkasına ait olduğunu düşündüğünü hiçbir zaman söylememişti, ağzından böyle bir şey çıkmamıştı.

"Hayır," dedi Bertie. "Bizim arabamız olmadığını bilmiyordu. Bilen tek kişi bendim. Arabanın kapı kolları..."

Polis hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu. Paçayı sıyırdı diye düşündü. Klasik bir durumdu. Bu tipler hep paçayı sıyırıyordu. Çalınan bir şeyi bilerek alma ve bulundurma kanıtlaması zor bir suçtu. Kişinin malın çalıntı olduğunu bildiğinden (ya da en azından bilmesi gerektiğinden) emin olmak gerekiyordu ve bu durumda böyle bir şeyi kanıtlamak mümkün olmayacaktı. Ayrıca uğraşılması gereken O'Connor denen biri daha vardı ve kendisiyle uğraşmak için bundan daha iyi bir şans elde edilemezdi. Ufaklığın bahsettiği kişi Domuz O'Connor'dı belli ki. Domuz O'Connor, yani nam-ı diğer Domuz Sullivan. Bu kesin oydu. Strathclyde polisi onu suçlayacak bir şeyler bulmak için dört dönüyordu ve Lothian and Borders polisinin bir şeyler yakalamış olması onları çıldırtacaktı.

"Peki, Bertie," dedi polis not defterini kapatarak. "Çok yardımcı oldun bize. Bu Bay O'Connor denilen adam da ne yazık ki iyi bir adam değil. Babana çalıntı bir araba vermiş olabilir."

Bertie yutkundu. Bay O'Connor'ı seviyordu ve polisin hatalı olduğunu düşünüyordu. Arabayı çalan Gerry'ydi, Domuz değildi. Eğer Bay O'Connor'a fırsat verilecek olursa her şey açıklığa kavuşurdu. Yalancı olan Gerry diye düşündü Bertie. Paçaları tutuşacak olan o.

"Bay O'Connor'ın adresi var bende," dedi Bertie neşeyle. "Not almıştım. Gidip kendisiyle konuşabilirsiniz."

Polis Bertie'nin elini sıkmak için uzandı. "Aferin evlat," dedi. "Biz de öyle yapmayı planlıyorduk."

Stuart gözlerini kapadı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

32. Sirenler ve Gemi Enkazları

Pat endişeliydi. Ev arkadaşı Tessie'yle yaptığı sinir bozucu konuşma sonunda (Pat'in Wolf'la ilgilenecek olması durumunda başına ne gibi büyük belalar açılabileceğini ima ettiği bir tehdidi de içeren bir konuşma olmuştu bu) Pat'in nutku tutulmuştu. Bu tehdit, Tessie'nin dudaklarını büzüp kapıdan çıkıp gitmeden önce söylediği son söz olmuştu ve Pat, Tessie'nin surat ifadesinden niyetinin son derece ciddi olduğunu anlayabiliyordu.

Tessie çıktıktan birkaç dakika sonra Pat, Tessie'nin peşinden odasına gidip bu tehditle ne demeye çalıştığını sormayı düşünmüştü. Aslında söyledikleri son derece açıktı ve Tessie söylediklerini sadece tekrar etmekle yetinebilirdi. Belki bunun üstüne Wolf'u hiçbir zaman bir şey yapmaya cesaretlendirmediğini ya da böyle bir amaç da gütmeyeceğini söyleyebilirdi. Bu karşısındakine güvence vermeye yetebilirdi, ama aynı zamanda saldırı karşısında tam bir teslim olma anlamına da gelirdi. Şantaja boyun eğmek gibi bir şeydi bu. Eğer böyle bir şey yapılırsa şantaj tekrarlanabilirdi.

İlk olarak babasını arayıp tavsiye almak istemişti. Ama sonra her engelle karşılaştığında koşa koşa ona gitmemeye karar verdi. Babası tabii ki destek olacaktı, tabii ki sabırlı davranacaktı, ama ona bu dertleri yükleyemezdi. Kız arkadaşı olan ve üstüne üstlük kız arkadaşı kendisinin ev arkadaşı olan Wolf adlı birine ilgi duyduğunu söylediğinde babası ne düşünecekti? Wolf'un ilgisini çekmek gibi bir amacı olmadığını söyleyebilirdi (İlgisini çekmeye çalışmıştı aslında. Dersin sonunda ilan panosunun önünde sırf Wolf yanından geçer diye beklemişti). Ama başkasıyla konuşmak daha iyi olacaktı. Kendi yaşına daha yakın ve kendisini anlayabilecek biriyle, tanıdığı, ama çok da iyi tanımadığı biriyle... Matthew'la mesela.

Matthew'la konuşması için çok geçerli sebepleri vardı, bunlardan biri onu Wolf'la ilgili yanıltmış olduğu için kendisini kötü hissetmesiydi. Matthew'a her şeyi itiraf etmek istiyordu ve bu sırada evde olan garip olayı da anlatma fırsatı yakalamış olurdu. Matthew iyi bir dinleyiciydi. Ona hep nazik davranmıştı ve ara sıra iyi tavsiyeler vermişti. Ayrıca ona Wolf'la ilgili gerçeği anlatırsa, Matthew'u sadece bir dert ortağı olarak gördüğünü de belirtmiş olacaktı.

Tessie'yle yüzleşmesinden sonraki gün bir derse girmeyi planlıyordu ve ardından üniversite kütüphanesinde birkaç saat geçirecekti. Matthew saat yarımda gelmesini bekliyordu, böylelikle o öğlen yemeği için çıktığında galeriyi beklemiş olacaktı. Matthew döndükten sonra birkaç saat daha orada oturacaktı, çünkü neden-

BELONGS TO KANTOS TEAM

se galeri çarşamba günleri yoğun oluyordu. Amfiye on dakika erken girdi, ilk gelenlerdendi. Ortalarda bir yere oturdu, önünde bir grup öğrenci aralarından birine gelmiş olan mektubun içeriğini okuyup okuyup gülüyordu. Erken Rönesans döneminde orantı konusunu anlatan bir makalenin fotokopi metnine göz gezdirerek oturmaya devam etti. İlginç bir makale olduğunu düşündü. Çünkü yazar önemli tüm sanat eserlerinde phi oranının* bulunduğuna inanan insanlardandı. İnsan suratı bile phi bulunabilecek şekilde çizgilere sahipti ve yüz ne kadar güzel görünürse gözler arasındaki uzaklık, burnun uzunluğu ve benzeri ölçüler phi sayısına yaklaşıyordu. Bu doğru olabilir miydi?

Tam o sırada yanında birinin olduğunu fark etti ve kafasını kaldırdı. Gelen Wolf'tu. Yanındaki sandalyeye sessizce yerleşivermişti ve kafasını hafifçe çevirip Pat'e gülümsüyordu.

"Phi," dedi.

Pat ne dediğini anlamamıştı. Wolf phi mi demişti?

"Efendim?" dedi.

"Hey dedim," dedi Wolf gülümseyerek. Pat'in aklından tek bir şey geçiyordu: Dişleri.

Makaleyi çantasına tıkıştırdı. Amfi giderek doluyordu ve uğultu artmıştı.

"Fantouse'un dersi yine, değil mi?" dedi Wolf. "Uyuyakalırsam uyandır beni." Gözlerini uyuyormuş gibi kapattı. Pat, gözleri kapalıyken Wolf'un küçük bir çocuk

* Altın oran: 1,6180339. Bu oranı ilk kez kullanan Parthenon'un mimarı Phidas'tır. Adına ithafen "phi" harfiyle gösterilir. (ç.n.)

gibi savunmasız göründüğünü fark etti. Dudakları hafif aralıktı ve... bu tehlikeli bir hal alıyordu. Wolf'la aralarında bir şeyler olursa işler giderek karışacaktı. Tessie mutlaka öğrenecekti ve böyle bir şey olursa korkunç sonuçlar ortaya çıkacaktı. Güçlü olmak zorundaydı. Bu tip durumlarda güçlü olmak, bahsi geçen insanın hiçbir şey ifade etmediğini kendi kendine telkin etmek, o kadar yakışıklı olmadığını söylemek, karnına ağrıların girmediğini ve kalbinin hızlı hızlı atmadığını iddia etmek mümkündü. Kişi kendisine bunları söyleyebilirdi ve Pat de işte bunu deniyordu. Ama işe yaramıyordu ve ilgilenmeme çabaları Wolf bacağını öndeki sandalyeye doğru masanın altına uzatırken kendisininkine çarptığında etkisini yitirdi. Bacağı hesaplı bir şekilde kendisininkine değmemişti, doğal ve gelişigüzel bir şekilde dokunmuştu ve bu Pat için bir dönüm noktası oldu. Eğer bacağımı olduğu yerde tutmaya devam edersem o zaman Wolf'a karşılık verdiğim ve bu teması onayladığım anlamına gelecek diye düşündü. Eğer bacağımı çekersem kendisinden uzak durmak istediğimi belli etmiş olacağım. Eğer böyle bir şey yapmak istiyorsam... yapmam gerek.

Başkaları da olacak diye geçirdi içinden. Bu çocuğa ihtiyacım yok. Amfi başka insanlarla dolu ve bir kısmı da sağımdaki bu çocuk kadar... kafasını hemen tavana çevirdi. Wolf'a bakmaması gerektiğini biliyordu, Sirenlerin suratına bakınca geminin kaçınılmaz olarak enkaza dönmesine benziyordu bu, ama dönüp baktı. "Phi," diye mırıldandı.

"Phi sana da," diye fısıldadı Wolf. "Kırmızı Başlıklı Kız."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

33. İlişkiyi Bitirme Etiği

Fantouse sonrası muhabbetlerin arasında koridora çıktıklarında Pat, Wolf'a bakıp fısıldamaya başladı.

"Özür dilerim," dedi. "Ben oturup düşündüm. Gerçekten düşündüm. Ama biz..."

Wolf, Pat'in kolunu tuttu. "Bak," dedi. "Gerçekte olanları bilmiyorsun. Sana anlatmama izin ver."

Pat kolunu çekti. "Neler olduğunu çok iyi biliyorum," dedi. "Sen Tessie'yle birliktesin. Bu kadar. İkimizle birlikte olamazsın."

Wolf gülümsedi. "Ben de sana bunu demeye çalışıyordum," dedi. "Tessie'yle ben... biz ayrılmak üzereyiz."

Pat ona boş boş baktı. Wolf kendisinden uzundu, ama şu an öne eğilmişti ve yüzü kendisininkine yakındı. Wolf'un çenesinde bir noktayı tıraş etmediğini fark etmişti, kirli sakallar belli oluyordu. Ayrıca gömleğinin en üst düğmesi yoktu. İnsanlık haliydi bu küçük detaylar. Öte yandan Pat'in aklından bir türlü çıkaramadığı o kuvvetli fiziksel varlığı önceki niyetini zayıf-

latmıştı. Nasıl karşı çıkabilirdi ki? Güzellik neden bu kadar aldatıcı bir tuzak kuruyordu? Bunun cevabı biyolojide yatıyordu tabii. Hiç kimsenin savaşamadığı o zarurette. Güzellik karşısında kendimizi küçülmüş ve güçsüzlüğümüzün bilincinde buluveriyorduk.

"Biliyor mu?" diye sordu Pat.

Wolf yere bakmaya başladı, Pat Wolf'un utandığını anlamıştı.

"Evet," dedi.

Pat bu karşılığı beklemiyordu ve doğru olduğundan da şüpheliydi. Wolf, Tessie'ye niyetini söylemiş olsaydı, şu an utanıyor olmazdı.

"Söyledin mi yani?" diye bastırdı Pat. "Bittiğini söyledin mi?"

Wolf tekrar ona baktı. Konuşurken dudağı titriyordu. "Tam sayılmaz," dedi. "Pek bu şekilde söylemedim. Ama ayrılık denemesi yapma fikrini dile getirmiştim."

Pat tek kaşını kaldırdı. "Ayrılık denemesi mi?"

"Evet," dedi Wolf. "Birkaç hafta önce konuşmuştuk. Üç dört hafta birbirimizi görmeyelim ve nasıl hissettiğimize bakalım demiştim."

"O da bunu kabul mu etti?"

Wolf karşılık vermeden önce biraz düşündü. "Pek sayılmaz."

Pat iç geçirdi. Tessie'nin Wolf'u bırakmaya niyeti olmadığı belliydi ve ayrılmaları konusunda bir karara varılmamıştı. Bir kişinin ilişkiyi ayakta tutmaya çalıştığı bu tip durumlarda sert davranmak gerekiyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Wolf, Tessie'yi terk etmek durumundaydı ve kelimenin kendisi gibi eylem de zalimce ve inceliksizdi. Birini kibarca terk etmek kolay değildi ve başkaları adına terk etme işlemini gerçekleştirme hizmeti sunan birilerinin çıkmasının sebebi açıktı. Terk eden kişi firmayla iletişime geçiyordu, sonra firma terk edilene "Terk edildiniz," içerikli bir e-posta gönderiyordu. Tabii daha düşünceli bir metin oluyordu bu. "Siz ve X arasındaki ilişki artık varlığını sürdürmemektedir," gibi bir şey yazıyordu. "Konu hakkında X'le görüşmemenizi tavsiye ederiz."

Wolf'a baktı. Uzun süredir gördüğü pek çok insandan daha güzel olduğunu fark etti. Bir Caravaggio resmine girse kimse fark etmezdi, bir anlığına da olsa Wolf'un çekiciliğine kapılmama çabaları gücünü kaybeder gibi oldu. Pek çok kız Wolf'un, kendisiyle konuşmasını bile büyük bir şans sayacakken kendisi bu fırsatı elinin tersiyle itiyordu. Ama yine de... yine de o başkasına aitti ve kişi başkasının malını izinsiz kullanacaksa çatışmaya da hazırlıklı olmalıydı. Pat ise böyle bir şeyi kesinlikle istemiyordu.

Yanlarından bir rahibe geçti. Pat bu kadını daha önce de görmüştü ve üniversitede okuduğunu, bunun ikinci senesi olduğunu birinden duymuştu. Rahibe giysisi giymiyordu, ama sade bir siyah etekle beyaz bir bluzu vardı, bu giysiler onu taşlı kotları ve açık giysili diğer kız öğrencilerden bariz bir şekilde ayırıyordu.

Pat, Wolf'a baktı. "Olmaz," dedi. "Gitmem lazım artık. Başka zaman konuşuruz. Hoşça kal."

Wolf karşı çıkmak üzere ağzını açıyordu ki, Pat arkasını döndü ve rahibenin ardından yürümeye başladı. Wolf bir adım attı, ama sonra durdu. "Vazgeçmeyeceğim," diye fısıldadı kendi kendisine.

Pat rahibenin peşinden cam kapılardan geçerek George Meydanı'na çıktı. Derse girerken yağmur yağıyordu, ama şimdi bulutlar kaybolmuştu ve taş binalara, pencere camlarına güneş ışığı vuruyordu. Buccleuch Meydanı'na doğru yürüyen rahibeyi görebiliyordu, yetişebilmek için adımlarını sıklaştırdı.

"Pardon, bakar mısınız?"

Rahibe arkasını döndü. "Merhaba."

Aldığı karşılık içtendi, Pat devam etti. "Sizi buralarda görmüştüm," dedi. "Yani duymuştum."

Rahibe gülümsedi. "Hayret. İnsanlar benden mi bahsediyor? Bunu hak edecek ne yapmışım?"

Pat aksanından nereli olduğunu anlamıştı. İnsan rahibelerin İrlanda aksanıyla konuşmasını bekliyordu (şartlanmalar bunu gerektiriyordu, ama şartlanmaların oluşması için de bir kaynak gerekiyordu), ancak bu rahibe Glasgow veya civarından geliyordu. Paisley'den veya Hamilton gibi bir yerdendi muhtemelen.

"Rahibe olduğunuz doğru mu?" diye sordu Pat ve aceleyle ekledi: "Kaba bir laf etmiyorumdur umarım."

"Hiç de değil," dedi rahibe. "Sorulmasında bir mahzur görmüyorum. Ve evet doğru. Din görevlisiyim."

Kadın (aşağı yukarı on yaş daha yaşlıydı) Pat'e baktı. Beş dakika içinde bir derse girmesi gerekiyordu, ama içinden bir ses gitmemesi gerektiğini, bu masum görü-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

nüşlü genç kadınla konuşması gerektiğini söylüyordu. Herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde biri yardıma muhtaç olabilirdi. Kendisine böyle öğretilmişti ve o da muhtaç olanların isteklerinin olabilecek en kötü zamanlarda kişiyi bulabildiğini öğrenmişti.

"Bir fincan kahve içelim mi?" diye sordu. "Eğer konuşmak istiyorsanız kahve içerken de konuşabiliriz. Öylesi daha kolay oluyor sonuçta, değil mi?"

"Elephant House olur mu?" diye sordu Pat. "Yarım saatliğine?"

"Tabii," dedi rahibe. "*Deo volente*."*

* Lat. Umarım (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

34. Elephant House'ta

Kendisini Rahibe Connie olarak tanıtan rahibeyle Pat Elephant House'a girdiler. Pat'in Wolf'la ilk buluşmasında oturduğu masaya geçmişlerdi. Connie kasada kahvelerinin gelmesini beklerken, Pat kendisini bugüne getiren olay dizisini düşünüyordu. Bir gün Wolf adlı bir çocukla buradaydım, dedi kendi kendine, şimdiyse Connie adlı bir rahibeyleyim. Bu neden bu kadar garip?

Rahibe Connie kahvelerini getirip masaya bıraktı. "Benimle ilgili merak ettiğin şeyler vardır herhalde," dedi. "Nasıl oluyor da rahibe olabiliyorum diye düşünüyorsundur." Kahvesini kaşığın ucuyla karıştırıyordu. "Haklıyım değil mi? Merak ediyorsun."

"Evet," dedi Pat. "Aklımdan geçmişti."

"Çok da makul," dedi rahibe Connie. "Sonuçta bugünlerde etrafta kaç tane din görevlisi görüyorsun ki? Eskiden böyle değilmiş. Gerçi çok eskiden de diyemeyiz. Edinburgh'da rahibe manastırları varmış. Glasgow'da daha da çokmuş."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Garip aslında," dedi Pat. "En azından benim kuşağım için garip."

Rahibe Connie başını salladı. "Peki neden böyle sence?"

Pat omuz silkti. "Çünkü..." Nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Bireysellik faktörü yüzünden diye düşündü, artık hiç kimse bir şeylerden vazgeçmek istemiyordu... hem de ne uğruna? Çoğu insanın artık varlığına inanmadığı bir Tanrı uğruna mı? Böyle miydi sahiden? Rahibe Connie'nin gözlerinin mavi olduğunu ve yarı saydam gibi göründüğünü fark etti.

"Ben sana neler olduğunu anlatayım öyleyse," dedi rahibe Connie. "İster misin?"

Pat başıyla onayladı. Kahve fincanını dudaklarına götürerek sıcak içecekten bir yudum aldı. Gariplik duygusu hâlâ mevcuttu, ama rahibe Connie'nin yanında kendisini rahat hissediyordu. "Tabii," dedi.

Rahibe Connie geriye yaslandı. "Sıradan bir çocuktum," dedi. "Herkes gibiydim. On dört yaşındayken dansçı olmak istiyordum. Modern dans ve bale kurslarına gidiyordum, dans sınavlarımı çok ciddiye alıyordum. Harika bir iş olduğunu düşünüyordum. Kraliyet Dans Akademisi'ne veya ona benzer bir yerlere girmeyi, Londra'da sahneye çıkmayı hayal ediyordum. Bunun bu kadar kolay olacağını sanıyordum.

"Ama sonra bir şey oldu, hayatımın gidişatını değiştiren bir şey, hayatımı değiştiren bir şey. Küçük bir olayın, bir sohbetin, tek bir deneyimin, gördüğün veya duyduğun bir şeyin her şeyi değiştirebilmesi ne kadar garip değil mi?"

Pat kendi hayatını düşündü. Hayatının gidişatını değiştiren bir şey olmuş muydu? Evet, olmuştu. Eğitimine ara verdiği sırada Avustralya'da olan bir şey vardı. Eğer o görüşmeye gitmeseydi, *The West Australian*'da o ilanı görmeseydi, o zaman... o zaman her şey değişik olurdu işte.

"Gourockluyuz biz," dedi rahibe Connie. "Firth'e bakan bir evde yaşıyorduk. En üst katta, en tepedeki dairede kalıyorduk ve zemin kattan bizim eve kadar yüz yirmi iki basamak vardı. Saymıştım. Tam yüz yirmi iki tane basamak.

"Bir alt katta tek başına yaşayan bir kadın vardı. Çok yaşlı değildi, aşağı yukarı altmış yaşındaydı, ama o zaman çok daha gençtim ve kadın bana yaşlı geliyordu. Tatlı bir kadındı, çok severdim onu. Merdivenlerden inip çıkmada zorlandığı için mektuplarını götürürdüm ara sıra. Zor nefes alıyordu. Böyle insanlar zemin katta oturmalı aslında, ama zemin katlar daha pahalı oluyor ve durumunun elverdiğini sanmıyorum.

"Tahminimden daha güçsüzdü. Ona yardım edeceğim zaman içeri girmem için bana anahtarını vermişti, bir cumartesi günü kapıyı çaldığımda yanıt vermediği için içeri anahtarla girdim. Bedeninin yarısı yatağın içinde, yarısı dışında duruyordu. Ayakları yerdeydi, ama vücudu çarşafın altındaydı. Önce öldüğünü sandım, ama sonra bana baktığını gördüm. Gözleri açıktı.

"Yatağın yanına koştum hemen. Hâlâ yaşadığını gördüm, elini ellerimin arasına aldım. O kadar kuruydular ki. Son derece soğuk ve kuruydu elleri. Sonra ma-

sadaki bir kâğıt parçasını işaret etti ve kâğıtta yazan numarayı aramamı söyledi fısıldayarak, sonra..."

Rahibe Connie'nin hikâyesi yarıda kaldı. Pat'in kendisine değil de kapıya daha yakın bir başka masaya baktığını fark etmişti.

"Seni sıkmak istemiyorum," dedi rahibe. "Belki hikâyenin geri kalanını başka bir zaman anlatırım."

Pat önce karşılık vermedi. Sonra rahibeye döndü. "Özür dilerim," dedi. "Birini gördüm de. Kendisinden... kendisinden uzak durmaya çalışıyorum diyelim."

Rahibe Connie, Pat'in baktığı yöne baktı. "Şuradaki genç adam mı?" diye sordu. "Şu yakışıklı adam mı?"

Pat yere bakmaya başladı. Wolf'un burada olması bir tesadüf olabilirdi, ama bu pek mümkünmüş gibi görünmüyordu. "Evet," dedi.

Rahibe Connie kaşlarını çattı. "Seni rahatsız mı ediyor?" diye sordu.

Pat tereddütlüydü. Wolf kendisini rahatsız ediyor muydu? Evet, ediyordu. Muhtemelen peşinden gelmişti ve konuşmak için Rahibe Connie'nin gitmesini bekliyordu. Bu da kendisini takip ettiği anlamına geliyordu.

Rahibe Connie öne eğildi. "Baş belası erkekleri alt etmek kolay," dedi. "Bana beş dakika ver sadece."

35. Yola Çıkış

Domenica Malakka'daki küçük otelinin bahçesinde erkenden kahvaltısını yaptı. Oteli işleten da Silva çifti tropik meyvelerden (papaya, yıldız meyvesi ve karpuz) oluşan bir tabak getirmişlerdi, bunu tarçınla tatlandırılmış yulaf ezmesi ve içine tütsülenmiş balık karıştırılmış yağda yumurta takip etmişti. Masasında tek başına yemek yiyordu, otelde kalan tek kişinin kendisi olduğunu düşünüyordu. Geldiğinden beri kimseyi görmemişti ve da Silva çifti olabildiğince uzun kalması için ısrarcıydı. "Çok odamız var," diyorlardı biraz efkarla.

Çiçek açmış iki frangipani ağacının olduğu ve beyaz çiçeklerinin hafif baygın kokusunu içine çekebildiği bahçe hoşuna gidiyordu. Frangipani ağaçlarını seviyordu, yıllar önce Kerala'daki evinde birkaç tane yetiştirmişti. Ama herkes onun kadar sevmiyordu bu ağaçları. Çinliler bu ağaçları çok sık görüldüğü mezarlıklarla özdeşleştiriyorlardı. Ağaçların çağrıştırdıkları Domenica'nın hep ilgisini çekmişti. İskoçya'da üvez

ağacının insanı cadılara karşı koruduğu, kelebek çalısınınsa kelebekleri çektiği bilinirdi. Afrika'da ata ağaçları vardı. Bu ağaca yerleşebilecek bir ataya duyulan saygı nedeniyle bu ağaçların kesilmemesi gerekiyordu. Hindistan'da banyan ağaçlarına aynı muamele yapılıyordu, bir keresinde bir otoyoldan giderken yolun ortasında dokunulmadan bırakılmış bir banyan ağacına denk gelmişti. Her ne kadar şaşırtıcı olsa da bunun öncelik kavramının vücut bulmuş hali olduğunu düşünmüştü. Araba ruhani değerlere yol vermeliydi, oysa bu nadiren olan bir şeydi. Bir arabanın bile neredeyse ruhani bir statüsünün olduğu yerler de vardı elbet. Amerika Birleşik Devletleri'nde biri arabasıyla gömülmek istememiş miydi? Kulağa çok saçma geliyordu.

Kahvaltısı bittikten sonra Domenica odasına dönüp eşyalarını topladı. Bir saat içinde Edward Hong arayacaktı. Kendisini korsan kasabasına götürecek olan adamın yanına götürecekti onu. Tüm yolu arabayla kat etmesi mümkün değildi, güvenlik nedeniyle diye açıklamada bulunmuştu.

"Beni kasabaya götürme konusunda pek hevesli değiller ne yazık ki," dedi. "Son birkaç kilometreyi yürüyerek geçmen gerekecek. Ama yerleşimin nerede olduğunu herkes biliyor tabii. Birazcık da olsa mahremiyet duygusunu korumaya çalışıyorlar sanırım. İmajları için iyi tabii."

Domenica korsan yerleşiminin nerede olduğunu herkesin bildiğini duyunca şaşkınlığını belirtti, ama Ed-

ward Hong bunu çok doğal karşılıyordu. "Bu işler böyle hep. Polis bu korsanlardan korkuyor muhtemelen. Yaşa ve yaşat felsefesi daha kolaylarına geliyordur."

Kanunların ancak gelişigüzel uygulanabildiği Hindistan'da Domenica benzer bir durumla karşılaşmıştı, ama korsanlık başkaydı.

Edward Hong iç geçirdi. "Çabalıyorlar," dedi. "Birkaç yıl önce bazı korsanların asılacağını duyurmuşlardı, ama kimse sahiden asılacaklarını düşünmedi. Belki sadece açığa alınacaklarını filan düşünmüşlerdir." Birbirlerine bakıp gülüştüler. Bugünlerde insanların espri anlayışının olup olmadığını anlamak zordu. Domenica'nın böyle bir anlayışı olduğunu görünce sevindi, ama tabii ki olacak diye düşündü Edward Hong. Zeki ve muhakeme yeteneği yüksek olan bir kadın belli ki.

"Otoriteler için daha da zor," diye devam etti. "Zavallı adamlar. Yapacak o kadar çok şeyleri var ve dışarısı bazen o kadar sıcak oluyor ki." Cebinden ipek bir mendil çıkartıp alnını sildi. Domenica mendilin kenarına altın iplikle işlenmiş baş harfleri fark etti: El yazısına benzer bir şekilde EH yazılmıştı.

Edward Hong saatine baktı. "Eğer hazırsan," dedi, "gidebiliriz. Şoförüm bizi şu serserinin yanına götürecek, sonra onunla birlikte kasabaya doğru yola koyuluruz, daha doğrusu yaklaşabildiğimiz kadar yaklaşırız. Sağlam bir şapka getirdin mi?"

Domenica başıyla onayladı.

"Peki ya böcek kovucu?"

Domenica tekrar başını salladı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Daha önce sahada çalıştığın belli oluyor," dedi Edward Hong takdirle. Durdu. "Bunu yapmak istediğine emin misin? Eğer fikrini değiştirip başka bir konuya atlarsan kimsenin seni hor göreceğini sanmıyorum. Malakka'da ilginç gizli Çin toplulukları var mesela. Onları araştırman için bazı görüşmeler ayarlayabilirim."

Domenica risklerin neler olduğunu bildiğini, ama projesine devam etmeye kararlı olduğunu söyledi.

"Ben risklerden bahsetmiyordum aslında," dedi Edward Hong aceleyle. "Yaşayacağın rahatsızlıkları düşündüm. Bu insanların çok ilkel bir yemek anlayışı var, korsan yemekleri birbirinden korkunç. Ayrıca sohbetlerinin sıkıcılığını da unutmayalım. Pek zeki sohbet arkadaşı değiller ve üstüne üstlük karma dil kullanıyor olacaksın. Sosyal açıdan pek iç açıcı bir durum olmayacak."

Domenica çantasını gösterdi. "Yanıma bir sürü kitap aldım," dedi. "Okuma yönünden sıkıntım olmayacak."

Edward Hong hangi kitapları getirdiğini sordu, Domenica Proust'un son altı cildini yanına aldığını söyledi.

"Proust demek," dedi Edward Hong. "Mangrov bataklıkları için harika bir yoldaş. İçim rahatladı. Gözümde seni küçük defterlerin ve Proust'unla o sıcaktan tüten bataklıkta canlandırabiliyorum."

"Proust'un çok iyi bir seçim olduğunu sanmıyorum aslında," dedi Domenica. "Ama en azından boş zamanları kolay geçirmemi sağlar. Tabii öte yandan saha araş-

tırmamla uğraşıyor olacağım. Bu insanlara sormak istediğim o kadar çok soru var ki. O kadar boş vaktim olacağına bile şüpheliyim."

Otelden ayrılıp Edward Hong'un arabasına bindiler. Delik deşik ara yollardan geçip önünde Çince bir yazı ile Tiger Balm'ın* marifetlerini öven bir pano olan küçük bir kafeye vardılar.

Edward Hong şoföre bir şeyler söyledi, şoför de arabadan inip kafeye girdi. Birkaç dakika sonra Domenica şoförün alnına mavi bir bandana sarmış son derece yakışıklı genç bir adamla dışarı çıktığını gördü. Adam siyah bir tişört ve kot pantolon giyiyordu. Ayağında sandal vardı.

Şoför öndeki yolcu koltuğunu gösterdi, genç adam arabaya bindi. Arkaya dönüp pırıl pırıl dişlerini göstererek Domenica'ya gülümsedi. Sonra göz kırptı. Domenica hayal görüp görmediğini düşünürken adam tekrar göz kırptı. Domenica yanılmadığını anladı. Bir korsana kendimi kaptırmamalıyım, dedi kendi kendine. Hayatımın bu aşamasında olmaz. Yapamam bunu.

* Kas gevşetici krem (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

36. Singapur Meseleleri

Malakka'nın dışına, kuzeye doğru giderlerken Edward Hong Domenica'ya biraz hayatından bahsetti. Garip bir şekilde konuşuyordu; dinleyicinin söylenenleri çoktan bildiği, konuşanın sadece bazı detaylar eklediği hissini yaratan bir konuşma tarzıydı bu.

"Biz Malakkalı bir aileyiz," dedi. "Dedem, Sir Percival Hong bölgenin ilk hâkimlerindendi. Çok popülerdi, herkes ona bayılırdı. Bizim evi de inşa eden oydu hatta. Hong Kong'daki bir satıcının da yardımıyla erken dönem Çin seramiklerinden harika bir koleksiyon oluşturmuştu. Ben küçük bir çocukken satıcının evimize geldiğini hatırlıyorum. O sıralarda onu son derece sofistike buluyordum. İncecik bir bıyığı vardı ve mendilini ceket cebine sokuşu beni nedense çok etkiliyordu.

"Dedem öldükten sonra koleksiyonun değerini ölçmesi için bilirkişi çağırdığımızda her parçanın sahte olduğunu öğrendik. İncelikle yapılmış sahte parçalardı ve güzel görünüyorlardı, ama yine de sahteydi-

ler. Dedem neyin sahte neyin gerçek olduğunu anlayabilecek kadar yeterli bilgiye sahip değilmiş. Satıcının da harika bir sahtekâr olduğu ortaya çıktı. Dedemin böyle bir şeyi keşfetmemiş olması daha iyi aslında, değil mi?"

Domenica camdan dışarı bakıyordu. Kasabanın dışına çıkmak üzereydiler ve depo gibi bir yapının hemen dibinde başlayan bir çeltik tarlasının yanından geçiyorlardı. Tarlanın bir kenarında bir grup çocuk duruyor, suya taş atıyorlardı. Diğer uçtan bir balıkçıl havalandı, bir daire çizip kendi yoluna koyuldu.

Domenica, Edward Hong'un sorusunu cevapladı. "Daha iyi olmuş tabii. Kişinin aldatıldığını öğrenmesi hiç kolay olmuyor."

Edward Hong başını salladı. "Bir de babam vardı tabii," dedi. "Hukukla ilgilenmek onun da kaderiydi aslında, ama bir türlü işe başlayamadı ve Singapur'da çalışan kuzenlerinden birinin yanına gitti. Ben aslında Singapur'da doğdum, çocukluğumu da orada geçirdim. O günlerde pek de iyi halde olmayan Orchard Yolu'nun yakınlarında şirin bir evimiz vardı. Babam burayı işten çıktıktan sonra viskisini içmek için gittiği Tanglin Club'a* yakın olabilmek için seçmişti. Kulübe istersen kendi viski şişeni bırakabiliyordun, onlar da sana bu şişeden servis yapıyorlardı.

"Singapur'da kendimi biraz köşeye sıkışmış gibi hissettim. Hükümeti kafaya takmıyordum açıkçası. Hat-

* Singapur'un en prestijli kulüplerinden. (ç.n.)

ta Lee Kuan Yew'i* seviyordum diyebilirim. Ara sıra bizim eve akşam yemeği yemeye gelirdi, yasaklamayı düşündükleri şeyler hakkında konuşurduk. Sakız mesela. Singapur'da sakızın yasal olmadığını biliyor muydun?

"Çıkarılmış en zekice kanunun bu olduğunu düşünüyorum ayrıca. İnsanların sakız çiğnemesine katlanamıyorum, o kadar bön, o kadar uyuşuk görünüyorlar ki. Kusura bakma, ama birisinin sakız çiğnediğini gördüğümde ineğe benzediğini düşünmeden edemiyorum. Çok aptalca bir aktivite bence."

Domenica Edinburgh'u ve sakızların yeniden şekillendirdiği kaldırımları düşündü. Şehrin bazı yerlerinde kaldırım tamamen sakızla kaplanmış olduğu için temizlemesi çok pahalı bir yöntem haline geliyordu. Bir sakız yasağının düşünülmesi gerektiğini geçirdi aklından.

"Singapur'la ilgili ne söylersen söyle," diye devam etti Edward Hong, "ama kesinlikle güvenli bir yer olduğu kesin. Suça tahammülleri yok, bu yüzden de neredeyse hiç suç işlenmiyor. *Post hoc, propter hoc.*** Ayrıca madde bağımlılığına da müsamaha etmiyorlar, bu yüzden pek böyle bir şey de göremezsin. Madde bağımlıları Changi'deki bir tesise gönderiliyor ve altı ay boyunca orada tutuluyorlar. Onlara bir iş öğretiyorlar ve uyuşturuculardan uzak durmalarını sağlıyorlar."

* Singapur'un ilk başbakanı (ç.n.)

** Lat. *Post hoc ergo propter hoc*: "Bundan sonra, bu yüzden" (ç.n.)

Domenica şüpheli görünüyordu. "İşe yarıyor mu peki?"

Edward Hong omuzlarını silkti. "Makul bir başarı oranı yakalandığını iddia ediyorlar ama..." Durup Domenica'ya baktı. "Peki, İskoçya'da madde bağımlıları için ne yapıyorlar?"

Domenica düşünmeye başladı. Ne yaptıklarını tam bilmiyordu, ama pek bir şey yapmadıklarını düşünüyordu. Kendi başlarının çaresine baksınlar diye mi düşünülüyordu, peki ya bu umursamazlık anlamına gelmiyor muydu? Yoksa problem artık altından kalkılamayacak kadar büyük bir hale mi gelmişti? On iki yaşındakilerin bile ebeveynlerin müsamahasıyla içki içmeye başladıkları düşünülürse... Kişi nereden başlıyordu sahiden?

"Zor olduğunu biliyorum," dedi Edward Hong anlayışlı bir ses tonuyla. "Anlayabiliyorum. Çok fazla özgürlüğünüz var, o kadar ki bunun bazen kargaşaya yol açtığını fark ediyorsunuz. Kişi Londra'da mı, yoksa Singapur'da mı yaşamak ister sence?"

Domenica sanki cevap gün gibi açık olduğu için gülecekti, ama bir an tereddüt etti.

"Evet," dedi Edward Hong. "Cevap vermek pek kolay değil. Çok şanslı veya zengin değilsen Londra'da soygunlara veya daha beterlerine karşı tetikte olman, kalabalık trenlerle uğraşman gerekiyor, bir sürü sıkıntı yaşıyorsun. Her şey için çabalaman gerekiyor. Singapur'da her şey son derece temiz. Bir kadın şehirde istediği her yere yürüyerek gidebilir, saldırıya uğrama

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

veya taciz edilme korkusu olmadan hem de. Çocuklar tek başlarına, istedikleri yerlerde güvenlik içinde oyun oynayabilir. Ayrıca sokakta tehditkâr dilenciler de yok."

"Peki ortada dilenci yoksa," dedi Domenica, "dilenciler nerede?"

Edward Hong şaşırmış görünüyordu. "Anlamadım," dedi. "Sokakta dilenci yok, çünkü dilenmek yasak. İnsanlar taciz edilmeden istedikleri gibi dolaşabiliyorlar, bu kadar basit."

"Yani dilenciler bir işte çalışıyorlar mı?" diye sordu Domenica. "Kovalanmıyorlar mı yani?"

"Tabii ki hayır," dedi Edward Hong. "Ayrıca kovalanabilecekleri bir yer yok ki. İnsanları Singapur'dan kovalarsan ancak denize düşerler. O yüzden kimse bir yere kovalanmıyor."

"Çok ilginç," dedi Domenica.

37. Ling'in Hikâyesi

Domenica'nın rehberi olacak genç adamın anlaşılır derecede İngilizce konuştuğunu öğrenince Edward Hong da Domenica kadar şaşırdı. Bu şaşkınlık büyük bir rahatlamayı da beraberinde getirdi. Ling adlı bu genç adamın İngilizce konuşabilmesi, Domenica'nın karma dil gibi bir dille veya jest ve vücut diliyle insanlarla anlaşmaya çalışmak zorunda kalmayacağı, yani saha çalışmasının kolaylaşacağı anlamına geliyordu. Antropologla araştırma konusu arasında hiçbir sözlü iletişimin olmadığı araştırmalar da vardı tabii. Bu tip araştırmalar dilin süzücü etkisinden kurtuluyordu ve bu nedenle dilin kullanıldığı araştırmalardan daha derinlemesine bir bakış açısı sunabiliyordu. Antropologların konuya sadece uzaktan ilgisi olanların yaptıkları açıklamaları temel alarak yaptıkları bazı çok bilinen araştırmalar mevcuttu. Örneğin çokeşli bir toplulukta bir erkek kaç tane karısı olduğuyla ilgili yalan söyleyebilirdi, çünkü sayının büyüklüğü zenginlikle bağ-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

daştırılıyordu. Ya da köy hiyerarşisindeki pozisyonunu abartabilirdi, böylelikle antropoloğun topluluk içindeki otorite algısını yanıltmış oluyordu. Bu tip tehlikeler karşılıklı bir anlamazlık ekseninde tamamen ortadan kaybolabilirdi.

Ling iflas eden bir çiftçinin oğlu olduğunu söyledi. Bir grup Katolik misyoner sayesinde iyi bir eğitim almıştı ve buna iyi bir İngilizce eğitimi de dahildi. United Bank of Penang'da kariyer yapmayı planlamıştı, ama şu anda gitmekte oldukları köyün yaşlılarından birinin kızına âşık olduğu için bundan vazgeçmişti. Kız arkadaşı ailesinden ayrılıp onunla evlenebilecek hale gelene kadar, başladığı muhasebecilik kursunu ertelemeye karar vermişti. Bunun için de daha bir veya iki yıl geçmesi gerekecekti, çünkü kızın son derece bağlı olduğu anneannesi hastalanmıştı.

"Yaşlı kadının çok ömrü kalmadı," dedi Ling. "Doktorlar bir yıl bile yaşamayacağını söylüyorlar. Nişanlım onunla olabildiğince fazla vakit geçirmek istiyor, ben de onun bu kararını destekliyorum."

"Çok düşüncelisin," dedi Edward Hong. "Çok iyi bir damat olur senden." Sonra kısık sesle ekledi: "Benim için değil tabii, ama şu köydeki hanım için."

Ling iltifat için teşekkür etti. Sonra Domenica'ya döndü. "Bayan Macdonald size bir soru sorabilir miyim? Köyde tam olarak ne bulmayı bekliyorsunuz?"

"Bildiğin gibi," diye başladı Domenica, "ben bir antropoloğum. Arkadaşım Dilly Emslie'nin önerisi üzerine birkaç ay önce yeni bir projeye başlamaya karar

verdim. Bu modern korsan toplulukları üzerine bir antropolojik araştırma yapma fikri ilginç geldi. Bu yüzden buradayım."

Ling düşünceli görünüyordu. "Doğru yere gelmişsiniz. Malakka Boğazı'nda dolaşan korsanlar olduğu doğru. Deniz taşımacılığı için tehlikeli sayılır."

Edward Hong, Ling'i incelemekle meşguldü. En sonunda araya girdi. "Söylesene genç adam," dedi, "sen korsanlık yapıyor musun?"

Ling çok şaşırmış gibiydi. "Kesinlikle hayır! Böyle bir şeye niye gireyim? Kariyerim için hiç de iyi bir başlangıç olmaz, öyle değil mi?"

"Olmaz tabii," dedi Edward Hong. "Ama yine de bu insanların arasında yaşıyorsun."

Ling iç geçirdi. "Bazılarımızın seçme şansı olmuyor Bay Hong. Müstakbel kayınpederim bu insanları gayet iyi tanıyor, hatta onların işlerine bir ölçüde bile olabilir, bununla ilgili bir kanıtım yok tabii, ama beni ilgilendiren bir durum yok ortada."

Edward Hong başıyla onayladı. "Pekâlâ," dedi. "Anlıyorum. Peki Bayan Macdonald'ın onlarla iletişim kurmasını sağlayabilecek misin?"

"Tabii ki," dedi Ling. "Küçük bir köy orası. Herkes herkesin ne yaptığını gayet iyi biliyor."

Domenica rahatlamış görünüyordu.

"Ling'in bana çok iyi davranacağından şüphem yok," dedi Edward Hong'a. Sonra Ling'e döndü. "Ayrıca bana vakit ayırdığın için de çok minnettarım. Çok naziksin sahiden."

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Yapacak pek başka şeyim yok," dedi Ling. "Ara sıra gelen antropologlara yardım ederek vakit geçiriyorum."

Bu cümlenin ardından tam bir sessizlik geldi. Saatini kurmakta olan Domenica hızla kafasını kaldırdı. "Daha önce de mi antropologlar geldi?" diye sordu.

Ling, Domenica'nın sesindeki endişeyi anlamış gibi görünmüyordu. "Bir kişi gelmişti."

Domenica sorgularcasına bakıyordu. "Peki, kimdi bu?"

"Bir Belçikalıydı," dedi Ling. "Soyadını hiç öğrenemedim. Ona André diyorduk"

"Peki, sonra ne oldu?" diye ısrar etti Domenica. Araştırmasının *Mankind Quarterly* gibi prestijli dergilerden birinde yayınlanan Malakka Boğazı'ndaki korsan topluluğuyla ilgili geniş bir araştırmayla son derece faydasız bir hale gelebileceğiyle ilgili fikirler dolmuştu aklına. Büyük bir hayal kırıklığı olurdu bu.

Ayrıca birkaç hafta sonra Edinburgh'a dönüp araştırmayı devam ettirmenin anlamsız olduğunu söylese hakkında ne düşünürlerdi? Herkes kendisiyle dalga geçerdi ve araştırmanın deli cesareti gerektirdiğini düşünen herkes hıncını almış olurdu.

Camdan dışarı bakan Ling, Domenica'ya döndü. "Hâlâ orada," dedi.

Domenica nefesini tuttu. Sahada beklenmeyen bir başka antropologla karşılaşmaktan daha gerilimli, daha problemli bir durum yoktu.

Eğer bu Belçikalı hâlâ oradaysa, Edward Hong'un şoförüne hemen arabayı geri döndürmesini söyleme-

sinden başka çaresi kalmayacaktı. Devam etmenin hiçbir anlamı yoktu, Malakka'ya geri dönüp Edward Hong'un kızının Chopin çalışını dinleyebilirlerdi ne de olsa.

Sonra Ling tekrar konuşmaya başladı. "Evet, hâlâ orada. Kurusunlar diye balık ağlarının asıldığı yerin dibinde." Sonra ekledi: "Hiçbir yere gitmedi. Mezarında hâlâ."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

38. Queen's Hall'de

"Acele et Bertie," dedi Irene. "Saat neredeyse on oldu, eğer vaktinde varamazsak seçmeleri kaçıracaksın. Bunu hiç istemeyiz öyle değil mi?"

Bertie iç geçirdi. Seçmeleri kaçırmak tam da istediği şeydi, ama karşı gelmenin faydasız olduğunu anlamıştı. Annesi Edinburgh Gençlik Orkestrası ilanını görür görmez adını yazdırmıştı.

"Ne kadar heyecan verici değil mi?" dedi Bertie'ye. "Bu orkestra birkaç hafta içinde Paris'te bir konser vermeyi planlıyor. Çok prova vakti yok, ama Paris'i düşünsene Bertie! Ne güzel olur değil mi?"

Bertie kaşlarını çattı. Orkestra, adında da anlaşıldığı üzere gençlere yönelikti ve kendisi daha altı yaşını bile doldurmamıştı. "Yedi yıl sonra başvursam olmaz mı?" diye sordu annesine. "O zaman genç olmuş olacağım işte."

"Eğer en ufakları sen olacaksın diye endişeleniyorsan bunu kafana takma," dedi Irene. "Edinburgh Gençlik Orkestrası adının konuyla hiçbir ilgisi yok. Genç kelimesi ne gibi bir standart istendiğiyle ilgili sadece."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ama ben genç değilim," diye karşı çıktı Bertie. "Hepsi büyük olacak anne inan bana. Tek tulum giyen ben olacağım."

"Başka tulum giyenler de vardır eminim," dedi Irene. "Ayrıca nota sehpasının ardında dururken kimse ne giydiğine bakmayacak."

Bertie karşılık vermedi. Hiç yararı yoktu, gitmeye zorunluydu, tıpkı yogaya gitmeye, İtalyanca dersi almaya zorunlu olduğu gibi. Karşı çıkmanın anlamı yoktu. Son bir argüman öne sürmeye karar verdi.

"Orkestraya katılmakla ilgili bir sorunum yok anne," dedi. "Ama saksofon pek orkestra aleti sayılmaz. Tenor saksofon çalan birini istemeyeceklerdir."

"Saçmalama," diye çıkıştı Irene. "Tenor saksofon si bemol bir enstrüman. Klarnet veya küçük basla aynı yani. Orkestralarda küçük bas görüyorsun hep değil mi? Diğer si bemol enstrümanları da görüyorsundur. Bu kısımlardan birini çalabilirsin ya da Lewis Morrison sana özel bir bölüm ayarlar." Bertie suskundu. Annesini bir orkestranın şimdiye kadarki en ufak üyesi olma rezilliğine kendisini maruz bırakmaması için ikna edemiyorsa, orkestraya alınmamanın başka yöntemlerini bulması gerekiyordu. Bir an düşündü ve çok basit bir çözümün olduğunu fark etti.

Irene Bertie'nin gülümsemeye başladığını gördü. Paris'e gitmenin ne kadar eğlenceli olacağını anladı herhalde diye düşündü. Bu küçük direnç patlamaları ilginç meseleler doğrusu; bir anda son derece kuvvetliyken ardından buhar olup gidiyor ve Bertie yola geliyor. Çok ilginç bir çocuk, ama bir o kadar da sevimli.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Neden gülümsüyorsun Bertissimo?" diye sordu. "Paris'i mi düşünüyorsun? Eiffel Kulesi'nin en tepesine kadar çıkılabildiğini biliyor muydun? Ayrıca Louvre var, *Mona Lisa*'yı görebilirsin. Paris'te çok eğleneceğiz Bertie!"

Demin aklına gelen kaçış planlarını düşündükçe kendi kendine gülümseyen Bertie bir anda ciddileşti. Biz mi? Annesi Paris'te çok eğleneceğiz mi demişti?

Soru sorarken sesi incecikti. "Sen de mi geleceksin anne? Paris'e mi geleceksin?"

Irene güldü. "Tabii ki Bertie. Daha altı yaşındasın unutma. Sana bakmak için ben de geleceğim tabii."

"Ama diğerlerinin anneleri yanlarında olmayacak," diye sızlandı Bertie. "Bir tek benim olacak."

Daha da beter olacak diye düşündü; daha da fazla küçük düşecekti, üstüne üstlük Irene'in hamile olduğu belli oluyordu. Diğer çocukların Irene'in ne yaptığını anlayacağı anlamına geliyordu bu. Bu çok büyük bir utanç kaynağıydı. Tofu okulun bahçesinde Irene'in hamileliğiyle ilgili bir şeyler söylemişti.

"Annen iğrenç biri," demişti. "Ne yaptığını biliyor musun? Korkunç! Iyy! İğrenç!"

Bertie karşılık vermemişti, savunulamaz bir şeyi savunmak mümkün değildi. Utancından yerin dibine geçmişti. Şimdi daha da fazla küçük düşecekti.

"Yıllardır Paris'e gitmiyorum," dedi Irene. "Başka hiçbir şehre benzemiyor gerçekten."

Bertie üzüntüyle başını salladı. "Gidip saksofonu kutusuna koyayım mı?"

"Evet," dedi Irene saatine bakarak. "Otobüs beklersek Queen's Hall'e zamanında gidemeyiz, taksiye binmemiz gerekecek."

Kısa süre sonra bir taksiye binmiş, Dundas Caddesi'nden yukarı çıkmaya başlamışlardı. Princes Sokağı dalgalanan bayrakları ve çiçekleriyle tam bir festival havasındaydı. Bertie Princes Sokağı Parkı'nı seviyordu, kalenin aşağısına inip Glasgow treninin tünelden çıkışını izledikleri gün babasıyla buraya da gelmişlerdi. Annesiyle de birkaç kez bu parka gelmişti, ama tepenin aşağısına inmemişlerdi. Son seferde annesi Ross Bandstand'daki* bir İskoç yerel dans gösterisini izlemek için ısrar etmişti.

"İnsanlar neden dans eder?" diye sormuştu annesine.

"Cinsel güdünün saptırılma biçimlerinden biri," diye açıklamıştı Irene.

"Ross Bandstand'da bile mi?" diye sordu Bertie.

Irene güldü. "Ah tabii ki hayır Bertie! İskoç yerel dansının bununla hiç ilgisi yok. Zaman ve düzene dair bir burjuva dışavurumu bu sadece. Baksana. Ne kadar absürt."

Bertie hallerinden son derece memnun görünen dansçılara baktı. Neden absürt olduğunu anlamıyordu. "Biz burjuva değil miyiz anne?" diye sordu Bertie.

Irene güldü. "Kesinlikle değiliz," dedi.

Queen's Hall'e yolculuk en azından Bertie yönünden genel olarak sessizlik içinde geçti. Irene bazı tav-

* Parkın içindeki bir amfiteatr (ç.n.)

siyelerde bulunuyordu, bunlara seçmelerde kendisini nasıl takdim etmesi gerektiğiyle ilgili öneriler de dahildi.

"Heyecanlanma," dedi Irene. "Orada sadece yabancıların olduğunu düşünme. Ben de orada olacağım. Bunu aklından çıkarma Bertie."

Bertie yeni bir darbe almıştı. Annesinin dışarıda bekleyeceğini ummuştu. Oysa annesi içeri gelecekti. Planı yürürlüğe koymasını çok daha zor bir hale getiriyordu bu.

39. Bertie'nin Izdırabı

Queen's Hall o sabah heyecanlı ebeveynler ve çocuklarla dolup taşıyordu. Bertie kafeyle barın olduğu kısma çıkan koridorda yürüyen annesini takip ediyordu. Etrafta çok sayıda insan olduğunun farkındaydı, ama bunların kim olduklarına bakacak hali yoktu. Kendisini yutup o anki mahcubiyetinden kurtaracak jeolojik çatlağı bulma umuduyla gözlerini yere sabitlemişti. Ama tabii ki böyle bir çatlak görünmüyordu; yer yarılsın diye dilediğimiz anlarda yer hep olduğundan daha sert ve sağlam görünürdü zaten.

Irene çatışmaya katılmadan önce savaş alanını dikkatle inceleyen bir savaşçı gibi odaya göz gezdirdi. Bu tip kalabalıklar ona gerginlik vermiyordu, etraftaki diğer ebeveynler rakiplerdi elbet, ama ortada onlardan korkacak bir durum yoktu. Hatta çocuklara bakarken hafif bir acıma duygusu hissetti; örneğin odanın bir köşesinde annesiyle birlikte duran gözlüklü genç çocuk, soluk benzi ve dizleri yırtık pantolonuyla son derece sağlıksız görünüyordu. Bu çocuk diye düşündü Irene,

BELONGS TO KAKTUS TEAM

bir moda kurbanı ve annesi bunu engellemek için hiçbir şey yapmıyor. Çok üzücü.

Dizlerinde obuası, karşısında gururla oturan annesiyle masalardan birine yerleşmiş olan ciddi görünüşlü genç bir kıza takıldı gözleri. Tam bir orta sınıf ailesi diye düşündü Irene. Kız St. Margaret's* öğrencisi muhtemelen, babası herhalde ofiste, avukat filan olmalı. Volvo'larını Meadows'un** oraya park ediyorlardır. Irene duraksadı. Onun da bir Volvo'su vardı, daha doğrusu eskiden vardı. İlk önce Volvo'su olmayanlar toplumsal yargılara varsınlar, dedi kendi kendine ve gülümsedi.

"Buraya oturabilirsin Bertie," dedi masalardan birinin yanındaki sandalyeyi göstererek. "Ben gidip kahve alacağım. Ama sana getirmeyeceğim Bertie, çünkü seçmelerin ortasında sıkışıp da küçük oğlanların tuvaletine koşturmanı istemeyiz, değil mi?" Bertie'nin utançtan kalbi duracak gibi oldu. Annesinin böyle şeyleri herhangi bir yerde söylemesi zaten kötüydü, ama burada, Queen's Hall'ün ortasında, tüm dünyanın gözleri kendi üzerindeyken söylemesi dehşetin ta kendisiydi. Yüzü kıpkırmızı olmuş yanarken etrafına hızla bakındı. Yan masadaki bir kızın duyduğu belliydi, kıkırdıyor ve yanındaki arkadaşıyla fısıldaşıyordu. Oturduğu masanın öteki ucundaki çocuk da duymuştu ve kendisine bakıyordu.

* Edinburgh'taki özel okullardan biri, 1890'da açılan okul 2010'da kapandı. (ç.n.)

** Edinburgh'daki büyük bir park. (ç.n.)

On üç yaşlarında görünen çocuk Irene bara doğru ilerlerken ardından baktı, sonra Bertie'ye döndü. "Bu annen mi?" diye sordu.

Bertie kafasını sağa sola salladı. "Hayır," dedi. Sonra vurgulamak için ekledi: "Hayır, benimle hiçbir ilgisi yok."

"E kim peki?" diye sordu çocuk.

"Otobüste tanıştığım biri sadece," dedi Bertie. "Onunla konuşuyordum, o da beni takip etti."

Çocuk şaşırmış gibiydi. "Yabancılarla konuşma konusunda dikkatli olmasın," dedi. "Sana bunu öğretmediler mi?"

Bertie başıyla onayladı. "Biliyorum," dedi. "Sadece kadın adına üzüldüm, o kadar." İnandırıcı bir hikâye bulabilmek için kafasını patlattı, sonra konuşmaya devam etti. "Akıl hastanesinden çıkmış da. Her cumartesi çıkarıyorlarmış, konuşacak kimsesi yokmuş. Ben konuşayım dedim."

"Yaa," dedi çocuk. "Tehlikeli midir sence?"

"Sanmıyorum," dedi Bertie. "Belki biraz tehlikelidir. Ama çok garip bir kadın. Annemmiş gibi davranıyor."

"Bazı yetişkinler çok acınası oluyor," dedi çocuk.

"Evet," dedi Bertie, "çok üzücü sahiden."

Çocuğa baktı. Eğer bir arkadaşı olursa oradaki en genç kişi olmanın çilesi azalmış olurdu. Yanında trombon kutusuna benzer bir kutu olan bu çocuk da arkadaş canlısı görünüyordu. "Adın ne?" diye sordu Bertie.

BELONGS TO KANTOS TEAM

Çocuk gülümsedi. "Benim adım Harry," dedi. "Ya seninki ne?"

Bertie yutkundu. "Adım Tom," dedi.

"Ama kadın sana Bertie diyordu," dedi Harry. "Demin duydum."

Bertie kafasını sağa sola salladı. "Evet," dedi. "Çok üzücü değil mi? Galiba herkese Bertie diyor. Hastalık yüzünden hep."

Harry kafasını salladı. "Bak," dedi. "Eğer ondan kurtulman gerekiyorsa sana yardımcı olabilirim. O kahve alırken biz de gidip tuvalette saklanırız. Bir süre sonra nasılsa gider. Ne dersin?"

Bertie bara baktı. Daha önce annesinden hiç kaçmamıştı, gerçi Dundas Caddesi'ne kadar gitmişliği vardı. Kaçmak hiç istememişti, on sekiz yaşına gireceği o büyülü tarihe kadar çocukluğunun bitmesini beklemeye karar vermişti, ama annesi yüzünden çektiği tüm bu utanç silsilesi sert bir karşılık vermeyi haklı çıkartır nitelikteydi. Ama Harry'yle saklanmanın sorunu çözeceğinden emin değildi. Irene kaybolduğunu fark ettiğinde paniğe kapılıp bağırmaya başlarsa ne olacaktı? Ya da tuvalete gittiğini görünce peşinden gelip onu dışarı sürüklerse? Bunu yapabilecek potansiyeli var diye düşündü ve Irene'in erkekler tuvaletine girdiğini hayal etti. Gözlerini kapattı. Düşünmesi bile korkunçtu. "Çok geç," diye mırıldandı Harry ayağa kalkarak. "Dikkat et, geri geliyor. Ben kaçıyorum. Görüşürüz!"

Irene kahve fincanını masaya koydu ve oğlunun yanına oturdu. "Çok kolay olacak Bertie," dedi. "Bar-

daki diğer annelerden biriyle konuşuyordum, şefin Lewis Morrison'ın yakın arkadaşı olduğunu söyledi. Bay Morrison'ın öğrencilerine daha iyi davranacağına eminim."

"Bilmiyor olabilir," diye mırıldandı Bertie.

"Ama öğrenecek," dedi Irene. "Onunla önceden gidip konuşacağım. Senin kim olduğunu bilmesini sağlayacağım."

Bertie çaresizlikle yere baktı. "Anne," dedi. "Lütfen beni eve götür. Senden tek bir şey istiyorum. Lütfen eve gidelim."

Irene öne eğildi. "Daha sonra Bertie, *carissimo*," dedi. "Seçmelerden sonra seni eve götüreceğim. Söz."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

40. Bertie Blues Çalıyor

Orkestra seçmeleri için salona toplanmış en az yüz genç müzisyen vardı. Gençlerin yaşları on üç ile on sekiz arasında değişiyordu, ama bir iki kişi on dokuz yaşındaydı ve tabii bir de Bertie vardı. Gençlerin öndeki ilk beş sıraya oturması söylenmişti, büyük enstrümanları olanlar, viyolonselistler, basçılar ve fagot çalanlar sahnenin yanındaki sandalyelere geçmişti. Seçmeler kısım kısım olduğu için adaylar gürültü yapmadıkları ve kapıları sert bir şekilde kapatmadıkları sürece kendi sıraları gelene kadar salona girip çıkmakta serbesttiler.

Bertie dehşetle annesinin kendisiyle birlikte dördüncü sırada oturmaya geldiğini gördü. Kimsenin ebeveyninin yanında oturmadığını fark etmişti. Ebeveynlerin çoğu arkadaşlarıyla geride oturuyor ya da barda bekliyordu. Ama Irene ısrar etmişti ve Bertie onun orada olmadığını düşünmeye çalışarak sandalyesine gömüldü, hatta kendisinin de orada olmadığını hayal ediyordu. Bir yerde kötü anlarla başa çıkmanın en iyi yolu-

nun kişinin kendisini bambaşka bir yerde hayal etmesinden geçtiğini okumuştu. Bu yüzden gözlerini kapadı ve yanında Tofu'yla trenlerin gelip gittiği Waverley İstasyonu'nda durduğunu hayal etti. Tofu'nun elinde büyük bir çikolata vardı, bunun bir parçasını kendisine uzatıyordu. Mutlu oldu, orada arkadaşıyla yalnız başına durmaktan mutluydu.

Biri kendisini dürtüyordu. "Sıra bizde," diye fısıldadı Irene. "Sırada tahta üflemeli çalgılar var."

"Üflemeli çalgılarla çıkmam gerekmiyor mu?" diye sordu Bertie. "En azından trombonlardan sonra?"

"Ama seninki tahta üflemeli çalgı Bertie," dedi Irene sitemle. "Saksofon teknik olarak tahta üflemeli bir çalgı."

Bertie dudağını ısırdı. Saksofona ayrılmış bir kısım olmamasına rağmen annesinin seçmelere katılması için ısrar etmesi tüm bu deneyimin en utanç verici anıydı muhtemelen. Altı yaşında olup da genç orkestrasına girmeye çalışması yeterince kötüyken, altı yaşında olup saksofoncu olmak daha da kötüydü. Kimse yanında saksofon getirmemişti, herkesin yanında alışılagelmiş orkestra enstrümanları vardı.

Şefe yardımcı olan bir kadının işareti üzerine salonun ön tarafına bir grup obuacı çıktı.

"Sen de kalk Bertie," dedi Irene. "Tahta üflemeliler gidiyor."

Bertie kıpırdamadı. Annesi ona hiçbir seçenek bırakmıyordu. Planını gerçekleştirmek istemiyordu, ama sahiden de seçeneği kalmamıştı artık.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Hadi," dedi Irene ayağa kalkıp Bertie'yi pembe tulumunun askılarından çekiştirerek. "Ben de seninle geleceğim."

"Lütfen anne," diye yalvardı Bertie. "Lütfen..."

Hiç faydası yoktu. Ön sıraya kargatulumba götürülen Bertie masasında oturan şefe yaklaştı.

"Tenor saksofon," dedi Irene Bertie'yi iteleyerek. "Bertie Pollock."

Şef kafasını kaldırdı. "Saksofon mu?" dedi. "Kusura bakmayın ama..."

"Çalma kabiliyeti harika," dedi Irene. "Çok da iyi transpoze yapabiliyor. Si bemolden mi bemole kolayca geçebiliyor, alto horn yerine çalabilir pekâlâ. Etrafta hiç alto horn görmüyorum. Bu boşluğu Bertie doldurabilir."

"Ama ses rengi farklı. Eminim ki..."

"Ya da küçük bas kısımlarını," diye devam etti Irene. "Biraz daha doygun bir basa ihtiyacınız vardır. Tuba da görmüyorum hiç. Tiz bir sesiniz olsun istemezsiniz değil mi?"

Şef yanında dudaklarını büzmüş gülümseyen kadınla bakıştı. Irene kadına sert sert baktı.

"Biraz küçük değil mi?" demeye cesaret etti kadın. "Edinburgh Gençlik Orkestrası'ndan bahsediyoruz burada. Daha önce hiç bu kadar küçük..."

Irene'in gözleri kocaman oldu. "Bu tutumunuz ne yazık ki hiç de yardımcı olmuyor," dedi buz gibi bir sesle. "Daha genç müzisyenlere karşı ayrımcılık yaparak yeteneği söndürmek mi istiyorsunuz?"

Bir cevap bekledi, ama karşılık bulamadı. Şef destek beklercesine kadına baktı. Kadın omuzlarını silkti.

"İyi bakalım," dedi şef bitkin bir halde. "Sahneye çık Bertie. İlk on beş ölçü çizgisini çalacaksın o kadar. Yapabilir misin?"

Bertie müzik notalarına baktı. Çok da zor değildi. Beşinci seviye diye düşündü. Belki de altıydı. İki sınavını da kısa zaman önce başarıyla geçmişti. Bu parçayı çalmak kolay olacaktı. Ama hayır, planını yürürlüğe koyma vakti gelmişti. Önündekini çalmayacaktı. Bunun yerine başka bir şey çalacaktı, cüretkâr bir şey. Bu sayede kesinlikle reddedilecekti. Eğer kişi çalması gereken şeyi çalmazsa orkestrada yer alamazdı, bu açıktı.

Sahneye çıktı ve nota sehpasının arkasına geçti. Sehpaya kâğıtları yerleştirdi ve önce kendisine bakan insan suratlarını görmezden gelerek saksofonunu askısına yerleştirdi. Ama sonra gülüşen birkaç kişi gördü. Ona bakıp, gülüyorlardı; saksofon yüzünden gülüyorlar diye düşündü; sadece altı yaşında olduğu için gülüyorlardı, pembe tulum giyiyor diye gülüyorlardı.

Bertie ağızlığı dudaklarına götürdü ve ilk notayı çaldı. Gözlerini kapattı ve kısa bir süre sonra *Casablanca*'daki "*As Time Goes By*"ın kendi yorumunu çalmaya başladı. İskoçya Sokağı'nda Pat'in yatak odasının hemen altında defalarca çaldığı parçaydı bu; iyi bir yorumdu belki, ama kesinlikle itaatsizceydi. Şefi rahatsız etmesi beklenen bir parçaydı. Parçanın sonuna ge-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

lince saksofonu eğdi ve kısa bir an annesine baktı. Ona kızacağını biliyordu, ama genç orkestrasına girmektense öfkesiyle karşılaşmayı tercih ederdi.

Şef bir süre suskun kaldı. Sonra ayağa kalkarak ellerini çırptı.

"Harika!" diye haykırdı. "Harika bir performans delikanlı! Kabul edildin!"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

41. George Sokağı Deltası

Irene, "Çok zekisin!" dedi Bertie'yi Queen's Hall'den apar topar dışarıya çıkartırken. "Riskli bir hareketti, ama değdi doğrusu, inanamıyorum!"

Bertie gözlerini eğip hiçbir şey söylemedi. Ona göre seçmeler baştan sona fiyaskoydu. Annesinin Harry'nin duyabileceği mesafede söylediği o utanç verici cümle hadisesinin yanında, itaatsizliği amaçladığının tam tersi bir sonuç yaratmıştı. Edinburgh Gençlik Orkestrası'nın bir üyesiydi artık, diğer çalgıcılarla birlikte ve annesinin eşliğinde Paris'e gitmek zorunda kalacaktı. Tek başına gidecek olsaydı belki katlanılabilirdi, ama böyle bir durum söz konusu değildi. Başka kimsenin annesi yanında olmayacaktı ve hiçbirinin saat yedide yatma zorunluluğu da olmayacağına emindi. Paris'te kimse saat yedide yatmıyordu, Fransız çocuklar bile. Duyduğuna göre *les enfants* gece geç saate kadar ayakta kalıyor, yetişkinlerle yemek yiyor, kırmızı şarap içiyor ve son çıkan kitaplarla filmler hakkında konuşuyorlardı. Fransız anneler kendisininkine hiç benzemiyordu belli ki; Fransız çocuklar yogaya gitmiyordu.

Irene, Bertie'ye baktı. "İyi misin Bertie?" diye sordu. Sonra kendi sorusuna kendi yanıt verdi: "Tabii ki iyisin. Sen de benim kadar heyecanlısın. Yüzünden okunuyor."

Bertie kafasını sağa sola salladı. "Orkestraya katılmak istemiyorum," dedi. "Sana bunu yüz kez söyledim. Hiç dinlemiyorsun ki anne."

"Tabii ki dinliyorum," dedi Irene Bertie'yi çekiştirerek. "Annen seni hep dinliyor Bertie. Annen dinleyen bir anne. Ama bazı zamanlarda çocuklar kendileri için neyin iyi olduğunu bilemeyecek kadar küçüklerse, annelerin çocukları adına karar almaları gerekiyor. Annene teşekkür edeceksin Bertie. Bekle ve gör."

Bertie bundan pek emin değildi, ama annesiyle tartışmanın da hiçbir anlamı yoktu. İç geçirdi ve saatine baktı. Günlerden cumartesiydi, bu da Stockbrigde'de yoga dersi olduğu anlamına geliyordu. Hem de Ufaklıklara Esneme Eğlencesi diye geçiyordu dersin adı. Bertie Edinburgh Gençlik Orkestrası'nın bir üyesi olmak için kendisini ne kadar küçük hissediyorsa, Ufaklıklara Esneme Eğlencesi için de kendisini bir o kadar büyük hissediyordu. Derste en büyük kendisiydi, kendi yaşına en yakın olan Sigi adlı dört yaşında bir çocuktu, çocuğun annesi Irene'le sohbet ediyor, Melanie Klein hakkında konuşuyorlardı. Diğer çocuklar daha da küçüktü ve ayağa bile kalkamadıklarından yoga pozisyonları için yardıma ihtiyaç duyuyorlardı.

Bertie seçmelerin heyecanıyla annesinin yogayı unutmasını diledi ve Irene kitabevine gitmek için George Sokağı'nda otobüsten inmeleri gerektiğini söylediğinde umuda kapıldı. Eve gitmek istiyor olmasına rağmen Bertie kitabevine gidişlerinin annesinin aklını yogadan uzaklaştıracağını hissediyordu ve bu zahmete değerdi, gerekirse kitaplarla ilgili tavsiye vererek geziyi uzatacaktı.

"Ne arıyorsun anne?" diye sordu Bertie kitabevine geldiklerinde. "Melanie Klein mı?"

Irene güldü. "Ah Bertie!" dedi. "Melanie Klein'dan yeterince kitap var elimde. Başka bir şeyler arıyorum aslında. Beni eğlendirecek bir şeyler istiyorum."

Bertie rafta duran kitaplara bakmak için parmak uçlarına kalktı. "Burada güzel kitaplar var anne," dedi. "Bak. Şu ilginç gibi. Buna ne dersin?"

Irene Bertie'nin küçük parmağının gösterdiği yere baktı. "Olmaz canım," dedi. "Anaïs Nin. Hiç zannetmiyorum."

"Ama güzel bir kitaba benziyor anne," dedi Bertie. "Kapağında bir kadın var bak."

Irene gülümsedi. "Aklımda böyle bir kitap yoktu Bertie inan bana."

Bertie diğer kitaplara baktı. Birbirine top atan yelken açmış gemilerin resimleriyle dolu birkaç Patrick O'Brian romanı vardı. Gemilerin direklerinin en üstüne kadar yükselen üst üste binmiş yelkenler vardı, erkekler ve görünüşe bakılırsa küçük çocuklar hep birlikte arma donatıyordu.

BELONGS TO KAVITS TEAM

"Bak," dedi Bertie. "Bay O'Brian'ın bir kitabı var şurada. Babam bazılarını okumuştu. Ona bunlardan bir tane alalım mı?"

Irene küçümseyerek denizcilik romanına baktı. "Tam bir erkek fantezisi," dedi. "Denize, kadınların olmadığı bir dünyaya kaçış. Acınası."

Bertie şaşırmış görünüyordu. Kadınlardan kaçmak için denize kaçmanın yanlış tarafını göremiyordu. Donanmaya hâlâ miço alıyorlar mı acaba diye merak etti. Eğer alıyorlarsa, askere yazılıp Leith'ten denize açılabilirdi. Annesinin onunla gelmesine izin vermezlerdi, donanma böyle şeylerde çok titizdi, annesi de ona kıyıdan el sallamakla yetinirdi ancak. Ama diğer denizciler onun annesi olduğunu bilemezlerdi, gemilere el sallamayı seven garip bir kadın olduğunu düşünürlerdi. Bu çok utanç verici olmazdı böylece. Hatta Tofu da miçoluk yapardı, direğe birlikte tırmanıp yukarıdan, başları neredeyse bulutlara değecek şekilde ufuktaki gemileri gözlerlerdi. Uçmak gibi bir şey olurdu diye düşündü.

Irene saatine baktı. "Bertie, canım," diye söze başladı. Bertie'nin yüreği ağzına geldi. Yoga. Olamaz. "Bertie, hayatım," dedi Irene. "Demin kimi gördüm tahmin et. Dr. Fairbairn'i gördüm. Yanına gidip yukarıdaki kafede biraz sohbet edeyim diyorum. Sakıncası var mı? Sen de o sırada çocuk kitapları bölümüne bakınırsın. Güzel bir koltuk da var orada."

Bertie için hiçbir sakıncası yoktu. Terapistini görmek gibi bir niyeti yoktu. Odasında görmek bile ye-

terince kötüydü zaten. Annesi istediği gibi gidebilirdi. Ama sonra aklına bir şey geldi. Onunla ne konuşmak istiyor olabilirdi? Bebekle ilgili olabilir miydi? Bertie doğacak olan erkek kardeşinin Dr. Fairbairn'in ceketinin kumaşı olan mavi ketenden bir bebek tulumu giydiğini görmüştü rüyasında. Son derece rahatsız ediciydi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

42. Cinsi Kuvvet Kullanımı

Pat, Wolf hakkında bir şeyler yapmaya karar vermişti. Wolf'un Tessie'yle ayrılmaktan hayli uzak olduğu ortadaydı ve bu da onun aynı anda iki kız arkadaş sahibi olmaya dair bir planı olduğunu gösteriyordu. Böyle birlikteliklere sıcak bakan erkekler olduğunu biliyordu Pat. Talihsiz Avustralya seyahatinde bir pilotun iki farklı şehirde iki karısı olmasını konu alan bir roman okumuştu. Bu korkunç bir şeydi (gerçi zekiceydi), ama konuyu anlattığı Bruce sırıtıp, "Şanslı adam," demişti. Bruce'un her zamanki haliydi bu tabii. Pat eski ev sahibinin anısıyla titreyiverdi.

Bruce gibi çapkın erkeklerden tiksinmesine rağmen iki erkek arkadaşı olsa nasıl olacağını merak ettiğini fark etti Pat (gerçi düşüncesiyle bile kendisini suçluymuş gibi hissediyordu). Bir erkeğin iki kız arkadaşı olması fikrini, bir kadının iki erkek arkadaşı olması fikrinden daha fazla tasvip ediyor olması mümkün müydü? İlginç bir fikirdi. Wolf heyecan verici erkek arkadaşı (deyim yerindeyse metresi, daha eril bir terim-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

le sahip de denilebilirdi), Matthew ise güvenilir, sağlam erkek arkadaşı olsa? Metresi olan erkekler de tam bunu yapıyorlardı sonuçta. Güvenilir olan ve evi çekip çeviren bir eşleri oluyordu, bir de ara sıra ziyaret edilen, pahalı giysilere ve Belçika çikolatalarına boğulan, bir yerlerde bir evde yaşayan daha genç ve daha heyecan verici bir sevgilileri oluyordu. Belçika çikolataları demişti, ama bu metresler bu Belçika çikolatalarını sahiden yiyorlar mıydı acaba? Moray Meydanı'ndaki evlerinde pembe kanepelerinde oturup bu çikolataları yiyor olmaları pek muhtemel görünüyordu Pat'e. Bu görüntü gerçeğe yakın göründü nedense ve Pat gülümsemeye başladı.

Camdan dışarı baktı. Galeride yaklaşan bir satışın kataloğunu karıştırarak Matthew'un Big Lou's'daki uzun kahve molasından dönmesini bekliyordu. Kadınlar çoğunlukla erkekler yüzünden kötü bir muamelenin kurbanları oluyor diye düşündü. Sahibi olma hayaliyle yanıp tutuştukları şeyler, eşitlik düşüncesini silip süpürüyor ve bu yoldan vazgeçmemelerine sebep oluyordu. Erkekler kontrolü ellerinde tutmak istiyorlardı, inisiyatiflerini kullanmak istiyorlardı, ilişkinin hızını ve koşullarını belirlemek istiyorlardı. Pek çok kadın durumun böyle oluşundan hoşnuttu elbet, erkeklerin istediklerini yapmalarına, en azından erkeklerin dominant cinsin kendileri olduğu görüntüsünü yansıtmalarına sessizce göz yumuyorlardı. Ama diğerleri böyle bir şeyi erkeklerin yanına bırakmıyor ve kendilerini öne koyuyorlardı. Bunu anlatan kelimenin hangi-

BELONGS TO KANTOS TEAM

si olduğunu Pat iyi biliyordu, bu cinsi kuvvetti. Ne zaman bir erkeğe haddi bildirilirse, bir kadın cinsi kuvvetini kullanmış oluyordu.

Galeride bir an kendisini değerlendiren Pat konumunu düşündü. Nasıl biriydi? Orta sınıf bir Edinburghluydu, yeterince güzeldi, yeterince zekiydi, ama bunların toplamı... sıfır ediyordu. Hiçbir şey yapmıyorum. İlginç bir şey de yapmıyorum. Hayatımda hiçbir şeye meydan okumadım. Bir gözlemciyim. Eksikliğim... ne eksikliğim var? Cevabın ayan beyan ortada olduğunu düşündü. Kuvvet.

Kuvvetsizdi, cinsi kuvveti hiç yoktu.

Katalog elinden sıyrılıp yere düştü. Değişecekse, hayatının işe yarar olmasını istiyorsa hayatta en çok istediği şeyleri elde etmeye başlaması gerektiğini düşündü. Bunu daha önce hiç yapmamıştı. Diğer insanların onun adına karar vermesine izin vermişti, istediklerini elde etmiş ve daha da fazlasını almaya çabalayan insanlara riayet etmişti. Tessie'nin kendisiyle ilgili ne düşündüğünden niye endişelenecekti ki? Wolf'u istiyorsa gidip onu alacaktı. Eğer Tessie buna sinirlenecekse sinirlensindi. Saçında kırıklar olan ve eğik burunlu böyle bir kızın zorbalığına katlanmayacaktı. Tessie de pekâlâ cinsi kuvvetini kullanıp Wolf'u bir başka kızın elinden almış olabilirdi. Böyle bir şey olmuş olsun ya da olmasın, yeni bir kuvvetli kadın karşısında durmanın ne demek olduğunu anlayacaktı.

Tabii önce durumu düzeltmeye uğraşması gerekiyordu. Derste Wolf'a onunla ilgilenmediğini söylemişti, son-

ra da Elephant House'ta onu yeni arkadaşı rahibe Connie'nin insafına bırakmıştı. Normalde son derece nazik olan rahibenin Wolf'la başa çıkmada ne kadar başarılı olduğunu görmek şaşırtıcıydı. Masadan kalkıp Wolf'un karşısına geçmiş, acilen gizlice bir şeyler söylemişti. Pat, Wolf'un tepkisini görmüştü. Dikkatle dinlemiş, sonra açık bir şekilde geri çekilerek ayağa kalkmış ve ardına bakmadan kafeden çıkmıştı.

Rahibe Connie'nin ona ne söylediğini öğrenememişti. Rahibe masaya döndüğünde ne söylediğini sormuştu, ama Rahibe Connie gülümsemekle yetinmiş ve susmasını belirtircesine bir parmağını dudağına götürmüştü.

"Merak etme," demişti. "Onu uyardım. Seni bir daha rahatsız etmez."

Hakkında pek düşünmemişti, ama Wolf'u tekrar görmesi gerektiği için Rahibe Connie'nin söylediği şeyleri geri alması da gerekecekti. Her zaman yanında taşıdığı kırmızı küçük defteri çıkardı. Wolf ona cep telefonu numarasını vermişti, Pat de bunu defterine kaydetmişti. Numarayı buldu ve telefon açtı.

Wolf telefonu hemen açtı ve kendisini tanıtmak için her defasında yaptığı gibi yırtıcı bir şekilde uludu. Çok zekiceydi.

"Ben Pat," dedi Pat.

Hattın diğer ucunda tam bir sessizlik oldu, hatta o kadar sessizdi ki Pat onun soluk alışını duyduğunu sandı.

Sonra Wolf konuşmaya başladı. "Kusura bakma," dedi. "Şimdi konuşamam. Görüşürüz."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Ama Wolf..."

"Konuşamam dedim."

Bir hışırtı oldu ve Pat telefonu bir başkasının eline aldığını fark etti.

"Sen misin yoksa?" dedi Tessie. "Yine mi sen? Bana bak. Seni uyardım. Seni daha önce uyardım. Wolf'cuğumu rahat bırak. Duydun mu beni?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

43. Matthew Pat'i Avutuyor

Matthew Big Lou's'dan döndüğünde Pat hâlâ sıkkındı. Matthew bunu hemen fark etti ve Pat'in yanına oturdu.

"Ne oldu?" diye sordu Matthew.

Pat başını sağa sola salladı; Matthew'un endişelendiğini görebiliyordu, ama neler olduğunu ona anlatmayacaktı.

"Belli ki bir şey olmuş." Uzanıp Pat'in elini tuttu. "Hadi. Bir şeyleri saklama konusunda pek becerikli değilsin işte. Üzülmüşsün belli."

Pat, Matthew'un elinin ağırlığını hissediyordu. Matthew'la daha önce böyle bir fiziksel yakınlığı olmamıştı ve garip geliyordu. Eli sıcak ve kuruydu.

Matthew gülümsedi. "Hadi anlat ne olduğunu." Durdu ve merakla Pat'e bakmaya başladı. Pat Matthew'un gözlerindeki gri benekleri gördü, bunu daha önceden de fark etmişti, sıra dışı olduğunu düşünmüştü. Kazağının önündeki hafif lekeyi de gördü. Bugün üstünde alacalı yulaf renkli kaşmir kazağı yoktu,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

onun yerine hafta sonlarında giydiği lacivert, şeklini kaybetmiş eski kazağı vardı.

"Küçük bir şok yaşadım o kadar," dedi. "Atlatırım."

Matthew tek kaşını kaldırdı. "Şu çocuk yine değil mi?" dedi nazikçe. "Şu garip adlı çocuk. Wolf. Onunla ilgili değil mi?"

Pat üzüntüyle başını salladı. "Onunla ilgili sayılır. Aslında kız arkadaşıyla ilgili."

Matthew rahatladıysa da bunu belli etmiyordu. "Seni üzüyor," dedi. Bu iyi haberdi. Wolf iki kişiyi idare etmeye çalışıyordu, tabii ya! "Böyle bir şeyin olacağından şüphelenmiştim zaten. Onu hiç sevmemiştim."

Pat sertçe kafasını kaldırdı. "Onunla hiç tanışmadın," dedi.

Matthew elini ne önemi var dercesine salladı. "Tanışmadığın insanlardan da hoşlanmayabilirsin. Onun senin için iyi bir seçim olmadığını hissetmiştim sadece."

Pat rahatsız olduğunu hissetti. Wolf'u koruyordu hâlâ. Wolf'un sonuçta hiçbir suçu yoktu, aynı anda iki kız arkadaşı olmasını istemekten başka. Onu rahatsız eden Tessie'ydi, eve döndüğünde yaşayacağı sıkıntılardı. Tessie'nin sesindeki o düşmanlık, o kin yüzünden Spottiswoode Sokağı'na geri döndüğünü hayal bile edemiyordu. O korkunç kızın karşısına nasıl çıkacağını bilmiyordu, onunla aynı çatı altında yaşayıp yüzünü görmemesi imkânsızdı. İkisinin de ayrı odaları vardı elbet, ama paylaşılan tek bir banyo ve tek bir mutfak, ayrıca tek bir kapı ve koridor da vardı. Aynı anda eve dönüp merdivenlerden aynı anda çıkmaları gerekirse

ne olacağını düşündü. Ağızlarını bıçak açmadan mı yukarı çıkarlardı, yoksa biri diğerinden uzaklaşmak için koşar mıydı? Hayır, bu mümkün değildi. Taşınması gerekiyordu. Yaşayacak başka bir yer bulmalıydı.

Matthew'a baktı. Wolf'tan hoşlanmıyor olmasından rahatsız olmamalıydı. Matthew gibi birinin, en azından kendisini kıskançlık hissedecek kadar seven birinin olması hoştu. Ona karşı hissettikleri ara sıra garip durumlar doğuruyor olsa da aldırış etmemek daha da zor olacaktı.

Matthew'un elini sıktı. "Kusura bakma Matthew," dedi. "Özür dilerim. Biliyorum... benim için endişelendiğini biliyorum."

Matthew gülümsedi. "Endişeleniyorum evet," dedi. "Üzülmeni istemiyorum o kadar."

Pat kibarca elini çekti. Tessie'yi ve yaptıklarını anlatmaya başladı, Wolf'un elinden telefonu kapışını anlattı.

"Korkutucu biri," dedi. "Gerçekten korkutucu. Onu kendisine saklamak için her şeyi yapabilecek kapasitede."

Matthew'un surat ifadesi ciddiydi. "Oraya geri dönemezsin," dedi. "En azından tek başına gidemezsin. Seninle gelip eşyalarını toplamana yardımcı olayım mı?"

Pat rahatlamış görünüyordu. Tessie yanında Matthew varken bir şey yapmaya yanaşamazdı, ayrıca... Pat duraksadı. Eşyalarını toparlayıp Spottiswoode Sokağı'ndan ayrılmak iyi bir plandı, ama nereye gidecekti ki? İskoçya Sokağı'na geri dönemezdi ve yanında kalabileceği hiçbir arkadaşı yoktu. Eve dönmesi gereke-

BELONGS TO KANTOS TEAM

cekti ve ev sunduğu tüm rahatlık ve güvenceye rağmen başarısızlığın kabulü demekti. Babası dönüşünü tüm iyi niyetiyle kabul ederdi ve evde olsa bile annesi durumu fark etmezdi. Ama kendi özgürlüğünü kazanmaya çabaladıktan sonra eve geri dönmek çok küçük düşürücüydü.

"Bilemiyorum," dedi. "Hakikaten bilemiyorum. Gidecek bir yerim yok ki. Aklıma tek bir yer bile..." Galeriyi yaşam alanı olarak ölçüp biçercesine etrafına baktı. Arka odaya bir yatak koyabilirdi (oda yeterince büyüktü) ve elbiselerini resim saklamak için koydukları dolabın bir köşesine yerleştirebilirdi. Yemeklerini de Big Lou's'da yerse yemeği de dert etmesine gerek kalmazdı.

Matthew uzanıp Pat'in elini tekrar tuttu. "Beni dinle," dedi. "Sana bir önerim olacak ve beni ciddi ciddi dinlemeni istiyorum. Bunu öylesine söylemiyorum. India Sokağı'nda benimle kalabilirsin. Boş yerim var sonuçta, sen de arkadaki boş odada kalırsın. Gayet güzel bir yer. Son derece sessiz."

Pat yere baktı. Matthew'un yardımcı olmaya çalıştığından hiç şüphesi yoktu. Davetinin altında başka bir anlam gizli değildi, buna emindi. Ama onunla ev paylaşmak çok büyük bir adımdı. Eğer ev sahibi olmaktan, ev arkadaşı olmaktan başka şeyler de talep ederse ne olacaktı? Matthew bunu isterdi elbet, Pat buna emindi.

Ama bundan emin olmasına rağmen daveti için ona teşekkür etti ve kabullendi.

"Aferin sana," dedi Matthew.

44. Angus Lordie Eğlendirmeye Hazırlanıyor

Angus Lordie'nin canı sıkkındı. O sabah erken uyanmıştı (istemediği kadar erken) ve tekrar uyuyamamıştı. Saat sabahın altısıydı ve etraf hâlâ karanlıktı. Sabahların ışıl ışıl olduğu yaz aylarında stüdyosuna gidip birkaç saat resim yapardı. Şehrin sessiz, havanınsa tertemiz olduğu yaz sabahlarını seviyordu. Hayat o saatlerde olasılıklarla dolu gibi geliyordu, tekrar genç olmak gibiydi bu. Evet bu tam da böyle bir şey diye düşündü içinden. Gençken dünya daha güzel, daha temiz görünüyor. Şampanyadan alınan ilk yudum gibi..., ama sonbaharda günlerin kısalmasıyla sabah saatleri bu etkisini kaybediyordu ve resim yapmaya ancak sabah kahvaltısından sonra başlayabiliyordu.

O günkü can sıkıntısı akşam bir eğlence düzenleyecek olmasından kaynaklanıyordu. Yemekli partileri seviyordu, hatta partilere bayılıyordu, ama genellikle ev sahibi olmaktansa misafir olmayı tercih ediyordu. Yemek pişirip servis yapmak son derece sıkıntı verici diye düşündü. Misafirlerinin ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kaldığında rahatlamak ve sohbetten keyif almak zor-

BELONGS TO KANTOS TEAM

laşıyordu. Ayrıca her şey bittikten sonra etrafın toparlanıp temizlenmesi gerekiyordu. Angus'un evi düzenliydi. İyi işletilen bir gemi mutfağı gibiydi, her şey özenle istiflenmişti.

Ayrıca eğlenen olmaktansa eğlendirici olduğu insanların da gözünden kaçmıyordu. Londralıların düzenlenen partilerinin listesini tutması gibi böyle şeylerin de bir çetelesi tutulacak olsa (ki Edinburgh'da hiçbir zaman tutulmazdı), o zaman Angus Lordie'nin borç sütunu alacak sütununa ağır basardı. Hatta İskoç Sanat Kulübü'ndeki birkaç arkadaşına öğlen yemeği ısmarlamaları sayılmazsa alacak sütunu bomboş kalırdı. Doğu Lothian gibi yerlerde büyük partiler düzenleyip kendisini de davet edenler bu misafirperverliklerinin hiçbir zaman karşılığını göremeyeceklerini bilirlerdi. Ama umursamazlardı tabii. Angus zeki ve eğlenceli bir adamdı, kimse bekâr bir adamın böyle bir şeye karşılık vermesini beklemezdi.

"Harika bir adam," demişti ev sahibelerinden biri arkadaşına. "Böyle erkekler çok eğlenceli oluyorlar."

"Ama işe yaramaz pek," demişti arkadaşı. "Bekâr kalmaya niyetli. Hiç işe yaramaz."

"Çok yazık," demişti ev sahibesi.

"Felaket."

Sessizleşmişlerdi. Sonra "Hatırlar mısın," (birkaç yıl önce dul kalan çok bilindik bir erkek avukatın adını söylemişti) "Hatırlar mısın, tek başına kaldığında çılgın bir koşu yapmışlardı da, oraya ilk o varmıştı."

Diğeri biraz düşündü. Sonra kafasını salladı. Başka olaylar da olmuştu, ama hiçbiri bir dizi iyimser için bu kadar trajik sayılmazdı.

"Gerçi Angus İskoçya Sokağı'nda oturan o kadınla çok iyi anlaşıyor. O entelektüel tipliyle yani."

"Domenica Macdonald."

"Ta kendisi. Akıl almaz bir proje için bir yerlere gitmişti."

"Ama aralarında bir şey yok herhalde, değil mi?"

"Hayır. Dedikodu yapıyorlar sadece o kadar."

"Çok yazık."

"Felaket."

Angus ise endişeliydi ve Drummond'da bir yemekli parti düzenleme fikrine kaptırmıştı kendisini. Domenica Malakka Boğazı'na gitmeden önce Domenica'ya aceleyle verdiği bir sözün sonucuydu bu tamamen. Domenica, Angus'un Antonia Collie'yi evine davet etmesi için kendisine söz vermesini istemişti.

"Edinburgh'da pek kimsesi yok Angus," demişti Domenica. "Ayrıca eski bir arkadaşım. Gece gündüz çabalamanı filan beklemiyorum, en azından bir akşam yemeğine davet et, yeter. Bana söz ver, tamam mı?"

Angus karşı çıkamamıştı. Antonia geldikten sonraki hafta içinde onu çağıracağına dair söz vermiş ve gelişinin altıncı gününde Antonia'nın posta kutusuna bir mektup sıkıştırmış, kendisini görüp de içeri davet etmesin diye de merdivenlerden hızla aşağı inmişti. Onu pek görmek istemiyordu. Kendisinden o kadar memnun ki tahammül etmek mümkün değil diye dü-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şündü. Ayrıca azıcık kabiliyeti var diye kibirden sarhoş olmuş.

Onunla birlikteliğinin etkisini nasıl hafifletebileceğini düşündü. Başka misafirler de çağırırsa onu masanın diğer ucuna oturtabilirdi. Masanın bir ucuna geçip araya karşılıklı oturacak ikişer misafir alabilirdi. Böylelikle onu dinlemek zorunda kalmazdı, Antonia'da onu küçümsemeye fırsat bulamazdı.

Ama Angus'un aklında oturma düzeninden başka şeyler de vardı, mönüyü de düşünmesi gerekiyordu. Kendi zevki oldukça basitti: Patates püresi ve kuzu eti, tütsülenmiş somon ve kepekli ekmek, etli lahana çorbası. Ama bu tip yemeklerin entelektüellere yaraşır bir yemekli partiye gitmeyeceğini biliyordu, Antonia'nın kendisini entelektüel addettiği kesindi. Angus'un kurguya dair pek bir şey bilmediği çıkarımını yapmıştı, ama aşçılık yeteneğine de aynı şekilde yaklaşmasına izin veremezdi. Bu yüzden belli bir zorluğu olan bir yemek hazırlama zahmetine girmeyi planlıyordu. Birkaç yıl önce kuzeninin kendisine doğum gününde aldığı hatıralar ve yemek tariflerini içeren *Dear Francesca* adlı bir kitaba başvurdu ve ihtiyacı olacak malzemeleri not etti. Makarna, natürel zeytinyağı, ançüez ve parmesan peynirine ihtiyacı vardı. Ağzı sulandı.

"Gel Cyril," dedi. "Alışverişe çıkıyoruz."

Cyril sahibine baktı. İçinde kötü bir şeyler olacağına dair bir his vardı. Ama köpek olduğu için bunu dile getirmesi mümkün değildi, kimseyi uyaramazdı.

45. Milano Salamı Hatırası

Angus Lordie yanında yürüyen Cyril'le birlikte Londra Sokağı'ndan yürüyerek Valvona and Crolla'ya varmak için Broughton Sokağı'na döndü. Yaptığı en cesur alışveriş kuru makarna olan Angus rafların arasında dolaşırken aldığı o İtalyan hissini seviyordu. Bu ziyaretindeyse daha heyecan verici malzemeler alacaktı, taze parmesan peyniri mesela. Yumurtalı tagliatelle, Siena'nın tepelerindeki minik yerleşim yerlerinden gelen zeytinyağı..., hatta belki bir paket rendelenmiş Moscatelli yer mantarı bile alabilirdi. Bu malzemeleri özenle seçecekti, böylelikle önyargılı Antonia Collie yemeğe geldiğinde ona haddini bildirebilirdi (yer mantarından ya da kaliteli zeytinyağından ne anlardı ki?) Kendisini nasıl hor gördüğünü hatırlayıp kızdı. Kim olduğunu zannediyordu? Perthshire'dan gelip İskoçya Sokağı'na dalıyordu ve kurgunun doğasını anlamadığını ima ediyordu, hatta direkt böyle söylüyordu. Tüm kusurlarına rağmen Domenica (günün birinde sadece fikrini belirtmek için ona bunların bir listesini yapma-

BELONGS TO KANTOS TEAM

yı planlıyordu) kimseyi hor görmezdi. Hatta tam tersine konuştuğu kişinin kendi anlayışını paylaştığını düşünürdü, bu açıdan gönlü zengin sayılırdı, ama karşısındaki kişi onun fikrini pek paylaşmıyor olurdu. Çok nazikçe bir davranıştı ve bunu görmek insanın içini rahatlatırdı. Böyle kişilerin sırf yanında olmak bile insanı rahatlatırdı. Böyle hür bir zekânın beraberliğinde kişi kendisini rahat hissederdi.

Dükkânın dışında Angus kendisini beklentiyle izleyen Cyril'e baktı. Cyril Valvona and Crolla'ya gitmeye bayılıyordu, fakat kontrolü kaybedip küçük, ama oldukça pahalı bir Milano salamını kapıp Angus ağzından almaya kalmadan yutuverdiğinden beri içeriye girmesine izin verilmiyordu. İçerde olan biteni kimse fark etmemişti ve Angus böyle bir durumda ne yapması gerektiğini bilememişti. Böyle bir durumda yapılabilecek birkaç farklı şey vardı. Süpermarketlerde bir şeyler yiyip tıka basa doyduktan ve yediklerinin parasını ödemeden dışarı çıkmaktan rahatsızlık duymayanlar vardı. Angus bir defasında süt ürünleri kısmında çocuğuna eritme peynir yediren bir kadına şahit olmuştu. Durup şaşkınlıkla izlemiş ve bir an bakışları karşılaşmıştı. Kadının bakışlarının utanç dolu olacağını tahmin ediyordu, ama bunun yerine yanlış bir şey yaptığına inanmayan insanların meydan okuyucu bakışlarıyla karşılaşmıştı.

Böyle bir görüş gayriahlakiydi, süpermarkette yemek yemek hırsızlığa girerdi ve malın taşındığı kabın doğası dışında mağaza hırsızlığından hiçbir farkı

yoktu. Ama Cyril'in salamı yemesi gibi bir durumda ona ait olmayan bir malı almaya niyeti olmamıştı, fark da buradaydı. Düşününce, birinin kendisine ait olduğunu zannedip bir başkasının şemsiyesini yanlışlıkla almasıyla arasında bir benzerlik kurmuştu. Bu hırsızlık değildi, bir hataydı. Böyle bir durumda hatasını anlayan kişi şemsiyeyi ait olduğu kişiye geri verirdi, geri vermezse hırsızlık yapmış olurdu. Bu durumda salam sahibine geri döndürülemeyecek olsa da, kasada olan olayı bildirmeli ve ödeme yapmayı önermeliydi.

Angus Cyril'in salamı bırakmasını söylemişti, ama köpek salam yemenin zevkine kapılmış ve kısa bir süreliğine de olsa ona hiç itibar etmemişti. Salamı yiyip etrafta bir süre daha duran sarımsak kokusu da geçince Cyril biraz önce yaptığı şeyin korkunçluğunu fark etmiş ve sahibine telaşla bakmaya başlamıştı. Angus Cyril'e nadiren vururdu, o sırada da kafasını sağa sola sallamış ve sanki sesini yükseltmişçesine etkili olan kısık bir sesle uzun uzun konuşmuştu. Kendisini derinden yaralayan kötü köpek lafı dışındaki kelimeler Cyril'e hiçbir şey ifade etmiyordu elbet. Cyril'in "baştan çıkartıcı" ya da "karşı konulamaz" gibi söyleyebileceği kelimeler yoktu, kontrolü dışında olan olayları anlatabilmesi mümkün değildi. O yüzden utançla oturup kalmıştı.

Angus salamın parasını ödemeyi önermişti, ama kendisine neşeyle böyle şeylerin sıklıkla olduğunu söyleyerek önerisini reddetmişlerdi. Son derece anlayışlı bir karşılık diye düşünmüştü Angus. İtalyanların

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

(buna İtalyan İskoçlar da dahildi) köpeklere, hatta insanlara, hatta her şeye karşı zaafı vardı. Angus da bunun üzerine bir daha geldiğinde Cyril'i dışarıda bırakmaya söz vermişti. Angus dükkânın önünde durup Cyril'i bağlayabileceği uygun bir yer aradı. Kaldırım o noktada oldukça genişti ve herhangi bir korkuluk yoktu, ama belediye bisikletlerin konabileceği bir yer hazırlamıştı, bu da Cyril'i bağlamak için uygun görünüyordu.

"İşim çok sürmez," dedi tasmasının ipini bağlarken. "Ne yazık ki içeri giremezsin. Cezalı sayılırsın. Milano salamıyla ilgili meseleden ötürü. Hatırladın mı?"

Cyril'in başını okşadı ve dükkâna girdi. Birkaç dakika sonra Angus bir zeytinyağı şişesini incelemeye başlamıştı bile. O şişeyi ışığa kaldırıp berraklığına bakmaya çalışırken siyah tişörtlü ve kot pantolonlu bir genç adam Cyril'in yanına gelip onu okşamaya başladı.

Cyril insan canlısıydı, ama özellikle sokakta bir yere bağlıyken ilgiden daha da memnun oluyordu. Genç adamın elini yalamaya başladı. Tütün kokusunun yanında tanımlayamadığı ve keskin olan bir koku daha alıyordu. Biraz geri çekilip genç adama baktı. Emin olamıyordu, Valvona and Crolla'nın kapısına baktı. Bir otobüs geçti, Cyril egzoz dumanının kokusunu alabiliyordu. Kafasını kaldırdı, yukarıda uçan bir martı gördü ve hafif bir balık ve kuş kokusu çarptı burnuna.

Genç adam kayışını çözüyordu. Bir yere çekiştiriliyordu. Kafası karışmıştı. Bir yere mi gönderiliyordu? Ne yapmıştı ki?

46. Meleklerle İlgili Bir Muhabbet

Dışarıda yaşanan dramdan habersiz olan Angus Lordie incelediği zeytinyağı şişesini dikkatle rafa geri koydu.

"O yağ," dedi arkasından biri, "çok iyi bir yağ. Uzun süredir satıyoruz. Poggio Lamentano. Zyws zeytinlerinden yapılıyor. Harika bir şey. Yeni hasattan, yeni de geldi, tadına bakabilirsiniz isterseniz."

Angus arkasını döndü ve kendisiyle konuşanın Mary Contini olduğunu fark etti. Onunla daha önce birkaç kez karşılaşmıştı (*Dear Francesca*'nın yazarıydı), ama kadının kendisini hatırlayıp hatırlamadığından emin değildi. Kadının sonraki cümlesi kendisini tanıdığını belli ediyordu. "Ressamdınız değil mi? Sizinle şeyde karşılaştık..." Elini şöyle bir salladı.

Angus başıyla onayladı, ama o da ev sahibesinin adını unutmuştu. O da elini kaldırıp bir yeri işaret etti. "Oralarda bir yerdeydi," dedi ve güldü. Ardından kısa süreli bir sessizlik oldu. "Bir yemek yapacaktım," dedi, orada bulunma sebebini açıklarcasına. Basmakalıp bir laftı, ama kadın pek umursamışa benzemiyordu.

"Onlar da ressam bir aile," dedi şişeyi göstererek. "Dean Village'da Leith Nehri'ne bakan bir stüdyoları vardı. Ama Toskana'da da bir yerleri var ve harika zeytinyağı üretiyorlar. Bir kez ziyaret etmiştim. Çok güzel bir yerdi."

"İtalya'da yaşamayı çok isterdim," dedi Angus. "Özellikle Toskana'da."

"Hangi ressam istemez ki?" diye sordu Mary Contini.

Angus tavana baktı. İtalya'yı sevmeyen bazı ressamlar tanıyordu, bazı ressamların güzellik anlayışı yok ve böylesi bir manzarada kendilerini rahatsız hissederler diye düşündü. Adlarını da verirdi, ama tüm bu zeytinyağı ve Chianti'lerin* arasında değil. "Toskana'da insanın hep meleklerin arasında olduğunu düşünmüşümdür," dedi. "Hatta buna eminim."

Mary Contini meraklanmıştı. "Meleklerin mi?"

"Evet," dedi Angus. "Alfred Alvarez'in o harika şiirini hiç okudun mu? Adı 'İtalya'daki Melekler'. Toskana'da yazılmış tabii ki, Alvarez'in villasının olduğu yerde."

Mary Contini biraz düşündü, sonra başını sağa sola salladı.

Angus açıklamaya girişti. "Bağda oturduğunu, sonra bir anda bir melek korosu gördüğünü anlatıyor, melek topluluğu için söylenebilecek kelime bu herhalde, yoksa bir sürü mü demeliydim? Hareket eden melekler için böyle bir şey söylemek daha uygun olacak

* Toskana'ya özgü bir kırmızı şarap (ç.n.)

herhalde, koro deyince daha durağan bir şeyden bahsetmiş oluyoruz öyle değil mi? Gökyüzünden geçen bir melek sürüsü görüyor ve bu ona son derece doğal geliyor. Harika değil mi? Melekler Toskana göğünde uçuşuyorlar, aşağıdaysa insanlar işlerine güçlerine bakıyor. Birisi testereyle ağaç kesiyor. Bağlardaki yapraklar zar gibi salınıyor. Öyle devam ediyordu işte."

"Gözümde canlandırabiliyorum," dedi Mary Contini.

Angus gülümsedi. "Aslında melekler doğaları itibariyle ilginç bir konu teşkil ediyorlar. Özellikle kişinin zamanı bolsa. Bir iğne başında kaç tane meleğin durabileceğiyle ilgili fikir yürüten eski dönem melek bilimciler gibi mesela."

"Meleklerin hep büyük olduğunu düşünmüşümdür," dedi Mary Contini.

"Kesinlikle," dedi Angus. "Bence sayıları oldukça fazla. On dördüncü yüzyıl kabalistleri* tam 301.655.722 tane olduklarını söylemişler. Bunu nasıl anlamışlar hiç fikrim yok." İç geçirdi. Bu tip sohbetlerden keyif alıyordu, ama Domenica gittiğinden beri böyle konuşabileceği pek kimse kalmamıştı. O da melekler, Toskana kırsalları derken bu meşgul insanın vaktini alıyordu. "Ben artık gideyim," dedi. "Oturup tüm gün meleklerden konuşamayız ya. Ya da zeytinyağlarından."

Mary Contini güldü. "İkisinden de bahsetmeyi seviyorum," dedi ve nazikçe başıyla selam verip yanın-

* Kabala öğretilerini başkalarına da öğreten alimler (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

dan ayrıldı. Angus bir zeytinyağı şişesine uzanıp alışveriş sepetine koydu. Sonra aldığı diğer ürünlerle birlikte kasaya gitti, parasını ödeyip sokağa çıktı.

Cyril'e bakındı, ama ortada olmadığını gördü. Donakaldı. Aldığı poşeti yere düşürdü, zeytinyağı şişesi kırıldı. Poşetin içinden yavaşça yeşil bir sıvı sızmaya başladı. Biberiyeli ekmeği ıslattı. Sonra kaldırımdaki bir çatlağı doldurdu.

Yanından geçen biri ne olduğunu sormak için duracaktı, ama vazgeçti. Angus çılgınca etrafına bakıyordu. Cyril'in kayışını sıkı bağlamıştı, hep sıkı bağlardı zaten. Zaten Cyril kayışını çözmeyi başarmış bile olsa Angus'un bıraktığı yerden ayrılmazdı. İyi bir köpekti, yıllar önce Lochboisdale'deki eğitiminden kalma bir alışkanlıktı. Cyril nasıl duracağını bilirdi.

Angus yakınlarda bir çocuğun durduğunu gördü. Ona bakıyordu, solgun yüzlü, gömleği pantolonunun dışına sarkan bu çocuk onu izliyordu. Yanına gitti. Çocuk şüpheyle bakarak olduğu yerde dikildi.

"Köpeğim," dedi Angus. "Köpeğim. Şuradaydı. Şimdi..."

Çocuk burnunu çekti. "Bir çocuk aldı," dedi. "Kayışını çözdü."

Angus'un nefesi kesildi. "Aldı mı? Nereye götürdü? Gördün mü?"

Çocuk omuz silkti. "Bir otobüse bindi. Şunlardan birine." Yanlarından geçen kırmızı otobüsü gösteriyordu.

"Hangisi olduğunu görmedin mi?"

"Hayır," dedi çocuk. Bir yerdeki poşete, bir Angus'a baktı. "Benim gitmem gerek."

Angus başını salladı. Eğilip yağı emmiş olan poşeti kaldırdı ve umutsuzca çevresine baktı. Cyril çalınmıştı. Vardığı tek sonuç buydu. Arkadaşı, yoldaşı çalınmıştı. Onu kaybetmişti. Köpeği gitmişti.

Etrafında olana bitene bakmadan yavaş yavaş Drummond Meydanı'na yürüdü. Dünya çeşitli şekillerde sona erebilirdi, ama Eliot'un da gözlemlediği gibi dünya genellikle bunun gibi küçük suretlerde sona eriyordu.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

47. Cambridge Üniversiteli Öğretim Üyesi Edward Hong'a Veda

Domenica Macdonald'ın seyahat ettiği araba Malakka şehrinden bir saatlik mesafedeki küçük bir yerleşimin dışında durdu. Korsan topluluğu için Domenica'ya rehberlik ve akıl hocalığı yapacak olan Ling kasabaya yaklaştıklarında Edward Hong'un omzuna dokundu.

"Kusura bakmayın," dedi. "Buradan sonra yürümemiz gerek. Çantayı taşıyacak bir çocuk bulacağım."

"Bu tip şeyler yapan çocuklar olur hep," dedi Edward Hong Domenica'ya. "Uzak Doğu'nun güzelliği de burada. Avrupa'da bugünlerde böyle çocuklara hiç rastlanmıyor sanırım"

Domenica başıyla onayladı. "Çocuklar eskiden bu tip küçük işleri yapmaya gönüllü olurlardı," dedi. "Ama artık yapmıyorlar."

Edward Hong düşünceli görünüyordu. "Ben küçük bir çocukken izciydim," dedi. Baden-Powell* buralarda çok saygı görüyordu. Bize de en azından günde bir

* Robert Baden-Powell, izci hareketinin kurucusu (ç.n.)

tane güzel iş yapmamız öğretilmişti. Buna inanıyorduk. Ben de böyle yapıyordum. Her gün güzel bir şey yapıyordum. Sence bugünlerde böyle bir şey oluyor mudur?"

"Ne yazık ki hayır," dedi Domenica arabadan inmeye hazırlanırken. "Çoğu çocuk çok aksi oluyor. Başkalarını düşünmeye sevk edilmediklerinden oluyor bu. Daha da basit söyleyecek olursam, şımarık oluyorlar."

"Söylediğin doğru ne yazık ki," dedi Edward Hong. "Çok üzücü bir durum."

Arabanın dışında durup bacaklarını esnettiler, Ling köye gitmişti. Büyük bir şapkayla başını güneşten koruyan Domenica (hava bulutlu olmasına rağmen öğlen güneşinin yakıcılığını hissedebiliyordu) yolun kenarında durup çevresindeki manzaraya baktı. Tek şeride düşmüş olan yolun iki yanında yirmi kadar ev vardı. Evler küçük kare yapılardı, her biri ahşap direklerin üstünde birkaç metre yüksekliğe ulaşıyorlardı. Bunun evleri hem sel sularından koruduğunu, hem de havanın sıcakta deveran etmesini sağladığını biliyordu. Palmiye yapraklarından yapılmış çatılar dağınık görünüyordu, ama diğer her şey bakımlı gibiydi. En yakındaki evin basamaklarında bir grup çocuk oturmuş onlara bakıyordu, beline sardığı kırmızı sarisiyle verandada bir kadın bir işle uğraşıyordu. Önünde Coca-Cola reklamlı bir levhası olan köyün ucunda küçük bir dükkân vardı. Kirli bir atleti ve yeşil bol bir pantolonu olan dükkân sahibi boş elini sinirle havada sallayarak cep telefonuyla konuşuyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Köy hayatı," dedi Edward Hong eliyle göstererek. "Çocuklar. Köpekler. Kirli atletli bir dükkân sahibi. Bana hiç romantik bir görüntü gibi gelmiyor ne yazık ki."

Domenica güldü. "Böyle şeyleri ben de pek romantik bulmuyorum," dedi. "Çoğu antropolog böyle yerleri romantikleştiremeyecek kadar iyi tanıyor. Bu insanların hayatının son derece zor olduğundan eminim. Malakka'da yaşamak isterlerdi mutlaka."

"Burada daha iyi durumdalar," dedi Edward Hong. "Farkında değiller belki, ama durum böyle. Bütün gün berbat bir işyerinde ter döküp ağıl gibi bir evde yaşamaktansa, burada görece rahat içinde yaşamayı tercih etmez misin?"

"Bilemiyorum," dedi Domenica. "Hakikaten bilmiyorum."

Ling yanında dar omuzlu, beline sari sarmış genç bir çocukla geri geldi. Şoförün arabadan çıkardığı Domenica'nın büyük valizini gösterdi, çocuk da neşeyle valizi kaldırdı.

"Gitmemiz gerek," dedi Ling. "En az iki saat yürüyeceğiz. Su şişen yanında mı?"

Domenica küçük sırt çantasını gösterdi. Sonra Edward Hong'un elini sıktı. "Bana çok yardımcı oldunuz Bay Hong," dedi. Edward Hong hafifçe başını eğdi. "Arkadaşlığını arayacağım," dedi. "Kızım da öyle."

"Chopin çalışını unutmayacağım," dedi Domenica. "Korsanların yanında sıkıntılı anlar yaşarsam, onun Chopin çalışını düşüneceğim."

Vedalaştılar, sonra Ling önde Domenica ortada ve eşyaları taşıyan çocuk arkada olmak üzere yola düştüler. Edward Hong arabadan el salladı, Domenica da karşılık verdi. Onun arkadaşlığını özleyecekti, hatta şimdiden özlemeye başladığını fark etmişti. Önündeki aylarda daha da özleyecekti. Angus Lordie'yle sohbet etmeyi özlemişti. Camdan İskoçya Sokağı'na bakmayı özlemişti. Sabahları çözdüğü *The Scotsman* bulmacasını özlemişti. Bir daha ne zaman köpüklü bir cappuccino içecek, yeni pişmiş bir kruvasan yiyecekti acaba?

Böyle şeyleri düşünmemem gerek, dedi kendi kendine. Son derece profesyonel davranmalıyım. Ben bir antropoloğum sonuçta, sahada dayanıklı olmayı gerektiren bir geleneğin temsilcisiyim. Sakin ve rahat bir hayat isteseydim başka bir meslekle uğraşırdım. Seçtiğim yol yalnız yürümemi gerektiren bir yol, hem de zorluklar, yoksunluklar ve tehlikelerle dolu. Tehlike! Ling'in ağzından kaçırırcasına söylediği Belçikalı antropolog geldi aklına. Köye kendisinden önce gelmişti, ama şu an mezarı oradaydı. Ling'e konuyla ilgili soru sormak istemişti, ama konuşma başka yöne gitmiş ve sormaya fırsat bulamamıştı. Ayrıca Edward'da korktuğu izlenimini vermek istememişti. Yoksa onun için endişeleneceğini biliyordu, o da böyle bir şey olmasını istemiyordu.

Önünde yürüyen Ling'in sırtına baktı. Kürek kemiklerinin arasında bir ter lekesi oluşmuş, gömleğinin o kısmının daha koyu renk görünmesine sebep olmuş-

tu. Böyle durumlar bize ne olduğumuzu hatırlatıyor diye düşündü. Çoğunlukla tuz ve sudan oluşuyorduk.

"Ling," dedi. "Şu bahsettiğin Belçikalı antropologla ilgili biraz daha bilgi verebilir misin?"

Ling arkasına baktı, ama yürümeye devam etti. "Onunla ilgili konuşmayı pek sevmiyoruz, bir sakıncası yok değil mi?" dedi.

Domenica aceleyle sakıncası olmadığını söyledi, ama Ling'in sözleri kafasını karıştırmıştı. Dürüst olması gerekirse endişesinin arttığını söyleyebilirdi. Hem de büyük ölçüde.

48. Bir Ev Manzarası

Grup köyden çıkan bir yoldan yürüyordu. Yol dardı, ama bir patikadan genişti ve belli ki araçlar tarafından kullanılıyordu. Ayaklarının altında beyaz, kumlu bir toprak vardı ve bir aracın tekerlekleriyle ezilmişti. Başka insanların geçtiğine dair işaretler de vardı, açılıp bir kenara atılmış ve paslanmakta olan bir teneke kutu, buruşturulmuş bir meyve suyu kutusu, toprakta bir ayak izi...

Yolun iki yanında ağaçlar vardı. Yola doğru uzayan sarmaşıklar ve bol yapraklı çalılarla birlikte sık, ama içinden geçilmesi pek imkânsız olmayan bir set oluşturuyorlardı. Böyle bir yerde kaybolmak çok kolay olurdu diye düşündü Domenica. Hiçbir kerteriz noktası bulamadan, hatta güneşin hareketini bile anlayamadan günlerce daireler çizilebilirdi insan. Bir rehbere güvenmek gereken böyle zamanlarda insan varlığının karşılıklı güvene dayalı olduğu hatırlanıveriyor diye aklından geçirdi. Şehirler ve diğer kalabalık yerlerde başkalarının yardımı olmaksızın durumumuzun son derece nazik ve tehdit altında olduğunu unutuyorduk. Ama destek ortadan kaldırıldığında vaziyetin gerçek-

liği ortaya çıkıveriyordu. Hepimiz kaybolmaktan bir adım ötedeydik sadece.

Bir saat yürüdükten sonra Ling bir mola vermeyi önerdi, devrilmiş bir ağacın gövdesine oturdular. Domenica suyundan birkaç yudum aldı. Edward Hong'un klimalı arabasının içinde serin kalmış olan su şimdi etraflarını saran yoğun ve sıcak havanın etkisiyle ılınmıştı ve Domenica'nın suya attığı arıtma tabletlerinin tadını taşıyordu. Hiç söylenmeden Domenica'nın valizini taşıyan çocuk ara sıra valizi bir elinden diğerine geçiriyordu. Ling kemerine taktığı bir keseden şekerli bir çörek çıkartıp çocuğa uzattı. Domenica'ya da teklif etmişti, ama Domenica istemedi.

"Son derece izole koşullarda yaşamak zor olmalı," dedi Ling'e. "İhtiyaçları olan her şeyi bu yoldan geçiriyor olmalılar."

"Bu yol pek kullanılmıyor," dedi. "Köydekiler bu yolu kullanmazlar. Tekneleri var."

Domenica başıyla onayladı. Gittikleri köy kıyıdaydı tabii, en azından kıyıya yakındı.

"Nerede kalacağım?" diye sordu. Edward Hong kalacak yerin ayarlanacağı söylenmişti, ama detay vermemişti. Sadece, "Rahat olursun herhalde, ama siz antropologlar böyle şeylere alışkınsınızdır zaten," demişti. Sonra da ürpermişti, pek belli etmemişti, ama yine de ürpermişti.

Ling alnını sildi. "Köydeki misafir evinde kalacaksın," dedi. "Küçük bir yer, sadece iki odalı, köye gelen misafirler için kullanılıyor. Hem temiz hem serin. Yanında büyük bir ağaç var. Gölge yapıyor." Durup gülümsedi. "Orada çok mutlu olacaksın."

"Olacağıma eminim," dedi Domenica. Kalacağı yerin tasviri neşesini biraz yerine getirmişti. Gölgede küçük ve serin bir ev kulağa mükemmel geliyordu.

"Yanında bir ev daha var," diye devam etti Ling. O evdeki kadınla arkadaşlık yaparsın. Biraz İngilizce konuşuyor, çok değil, ama biraz. Oğullarına da İngilizce öğretiyor. Küçük çocuklar, ama seninle konuşacaklardır."

Domenica'nın kulağına bu da hoş geliyordu. Ling sanki yeni bir banliyöye, arkadaş canlısı misafirlerin olduğu bir banliyöye taşınıyormuş gibi konuşuyordu.

"Bu kadının," dedi Domenica, "evli olduğu adam..." Duraksadı. Korsan kelimesinin kaba kaçıp kaçmadığına emin olamıyordu.

"Bir korsan," dedi Ling. "Evet kocası büyük bir korsan. Adı Ah, kadının adı da Zhi-Whei. Oğullarının adını da... aldığı gemilerden verdi. Büyük olanın adı Freighter*, diğeri Tanker. Çince adları da var, ama köyde herkes onları böyle çağırıyor. İyi bir aile, sana iyi davranacaklardır."

Yola devam ettiler. Onlar yürürken bitki örtüsü giderek azaldı. Üstlerinde çatı gibi yükselen ağaçlar aralandı. Yoğun çalılıklar da otlar ve ince bir kum katmanıyla seyrelmişti. Ağaçlar azalınca ışık değişti. Üstlerinde gökyüzü yükseliyordu ve hava daha tazeydi. Denizin kokusu geliyordu.

"Yaklaştık," dedi Ling en sonunda. Daha o konuşurken Domenica uzaklardan gelen bir müziğin sesi-

* İng. Freighter: Şilep (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

ni duymaya başlamıştı, bir yerde radyo açıktı. Kısa bir süre sonra bir ses daha duymaya başladı, bir kadının sesi, çocuğunu çağırıyordu belki.

Aniden patika sağa döndü ve aşağı inmeye başladı. Ling durup ilerisini işaret etti. "Köy şurada," dedi.

Domenica önündeki birkaç ay boyunca evi olacak yere baktı. Küçük bir yerleşimdi, yolculuklarının başında içinden geçtikleri köye benziyordu. Tek bir fark vardı: Bu köydeki tüm evler öğleden sonra güneşiyle ışıl ışıl parlayan mavi suların oynaştığı küçük bir körfeze bakıyordu. Domenica'ya burası cennet gibi gelmişti, Gauguin'in güney denizi adalarında gördüğüne benzeyen, zengin paletiyle renklendirdiği o sıcacık kıyılara, seksi, büyüleyici manzaralara benziyordu.

"Senin evin şurada," dedi Ling. "Şunu görüyor musun? Büyük ağacın yakınındakini. İşte sen orada kalacaksın."

Domenica Ling'in gösterdiği yöne baktı. Evden çok uzak değillerdi ve ayrıntıları net bir şekilde görebiliyordu. Oldukça güzel gibi görünüyordu. Ahşaptan yapılmış, kırık beyaz bir boyayla boyanmış ve pencerelere yeşil panjurlar takılmıştı. Üstünde eski bir sandalye olan bir verandası vardı ve ön kapının yakınında üstüne sarong sarılı genç bir adam duruyordu.

"Şu genç adam kim?" diye sordu Domenica.

Ling Domenica'ya döndü. "Seninle ilgilenecek olan kişi o. Yemeklerini pişirecek ve eşyalarını taşıyacak. Ne kadar para vermen gerektiğini söylerim sonra." Durdu ve ekledi: "Tamamen senin hizmetinde. Görürsün zaten."

49. Sanatın Öyküsü

"Şimdi," dedi Matthew, Pat için taksinin kapısını açarken, "kararını verdin, buna bağlı kalmalısın. Orada mutsuzdun. Tabii ki o korkunç kızla kalmaya devam edemezsin."

"Onunla hiç tanışmadın," dedi Pat taksi şoförünün koltuğa koyduğu Royal Stewart* kilimine bakarak. Edinburgh taksilerinin neredeyse hepsinde nedense Royal Stewart ekoseli kilimler oluyordu.

Şoföre doğru eğilerek yol tarif eden Matthew'a baktı. Hiç tanışmadığı insanlarla ilgili bu kadar kolay yargılara varabilmesi onu rahatsız ediyordu. İlk andan itibaren sevmediği Wolf için böyle yapmıştı. Şimdi ev arkadaşı Tessie için de aynısını yapıyordu.

Matthew emniyet kemerini taktı. "Korkunç bir insan ama," dedi Matthew. "Sen kendin söyledin..."

"Önemli değil artık," dedi Pat. "Konuyu değiştirelim."

* Stewart Kraliyet Ailesi'ne ait ekose deseni (ç.n.)

Matthew başıyla onayladı. "Tamam," dedi. "Geleceğe bakmalısın Pat. O korkunç eve taşınman hataydı. Ciddi bir hataydı. İskoçya Sokağı'nda kalmalıydın."

Yine aynı şeyi yapıyor diye düşündü Pat. Matthew Spottiswoode Sokağı'ndaki evi hiç görmedi, ama oraya korkunç diyebiliyor. Korkunç bir ev değildi. Tipik bir Marchmont Mahallesi eviydi, hatta çoğu evden daha güzeldi ve Pat bu evi özleyecekti. Ama taşınması gerektiğiyle ilgili haklıydı. Tessie neresinden bakılırsa bakılsın korkunç bir insandı. Saldırgandı. Şüpheciydi. Ayrıca Wolf'la ilgili Pat'i fiziksel olarak taciz edeceğine dair tehditler yağdırmıştı.

Mound'u tırmanıp IV. George Köprüsü'nü geçtiler. Sağda, müzenin orada yoldan ayrılmadan önce Pat'in Wolf'la oturduğu, ardından Rahibe Connie'yle sohbet ettiği Elephant House'un önünden geçtiler. "Şurada," dedi Matthew, "bir kez öğlen yemeği yemiştim."

Matthew'un ara sıra söylediği ilgisiz sözlerden biriydi bu. Onunla ilk çalışmaya başladığı sıralarda Pat bu açıklamaların bir yere varmasını beklemişti hep, ama pek bir yere varmıyorlardı. Uzun zaman önce başka bir takside ona, "Churchill Tiyatrosu," demişti binanın yanından geçerken, ama başka bir şey söylememişti. Şimdi de taksi bronz Greyfriars Bobby heykelinin* önünden geçerken Matthew, "Köpek," demekle yetinmişti. Pat gülümsedi. Matthew'da insanı rahatlatan bir şeyler vardı. Wolf ve Tessie gibi insanlar sahiden rahat-

* Bir köpek heykeli. (ç.n.)

sız ediciydi. Wolf fiziksel çekiciliğiyle, Tessie ise saldırganlığıyla... Matthew tam tersine rahatlık veriyordu ve Pat aniden ona bir yakınlık hissetti. Özel bir insan olmayabilirdi belki, ama iyi bir arkadaştı ve tahmin edilebilir bir kişiliği vardı. India Sokağı'nda onunla yaşamak güven vericiydi. Gerçi bazı şüpheleri vardı, ama şu anda tam Spottiswoode Sokağı'nı terk etme arifesinde şüpheye kapılmanın zamanı değildi.

Varış noktalarına geldiler. Matthew taksi ücretini ödeme konusunda ısrar etti, ama Pat ödedi. Sonra Matthew arkada Pat önde, evin kapısına ulaşan merdivenden çıkmaya başladılar.

"Sence Tessie evde midir?" diye fısıldadı Matthew Pat anahtarla kapıyı açarken.

Pat emin değildi. Tessie'nin ne zaman evde olduğu belli olmuyordu; Pat Tessie'nin sabahın erken saatlerinde dışarı çıktığını duymuş, öğlenleri evde olduğunu fark etmişti. Ama gece geç saatlerde odasından yükselen sesler de duyduğu oluyordu.

"Olabilir," diye cevap verdi. "Ama onu görmeyiz diye umuyorum."

Matthew ürperdi. "Bence de. Korkunç kız." Duraksadı. "Peki ya diğeri? Mösyö Loup?* O burada mıdır?"

Pat omuzlarını silkti. O anda ikisini de görmek istemediğini düşünüyordu, gerçi...

Koridora girdiler. Tessie'nin kapısı kapalıydı, ama içeriden hafif bir müzik sesi duyuluyordu. Pat kapıyı işaret edip parmağını dudağına götürdü.

* Fr. Kurt (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Onun odası mı?" diye fısıldadı Matthew.

"Evet."

Kendi kapısı aralık duruyordu, şaşırmıştı. Evden çıkarken kapısını hep kapatırdı, bu sabah da kapatmış olması gerekiyordu. Tereddüt etti. Tessie odasına bir şey yapmış olabilir miydi? Bu düşünceyi aklından uzaklaştırmaya çalıştı. Böyle şeyler Edinburgh'da, gerçek hayatta, Marchmont'taki öğrenci evlerinde güpegündüz olmazdı.

İhtiyatla kapısını açtı. İçerideki her şey bıraktığı gibi duruyordu. Ernst Gombrich'in Sanatın Öyküsü masasındaydı. Saç fırçasıyla banyo çantası da yerli yerindeydi. Ailenin kedisi Morris'in resmi vardı. Eskimiş bağcıkları düğümlü duran ve atmayı düşündüğü ayakkabıları yerdeydi.

Matthew dolabın üstünde duran iki çantayı gösterdi.

"Bunlar mı?" dedi.

Pat başıyla onayladı ve çantaları aşağı indirdi. Buraya gelirken her şeyini bu iki çantaya sığdırmıştı, şimdi de tek seferde aynı şeyi yapmaması için hiçbir sebep yoktu. Matthew çantaları yatağın üstüne koyup açtı. Pat çekmecelerden eşyalarını çıkartıp çantaya yerleştirmeye başladı. Matthew'un bu sırada kafasını çevirip camdan dışarı bakmaya başladığını gördü ve ona karşı bir ilgi duyduğunu fark etti tekrar. Çok hoş ve çağdışı bir hareketti, modern erkeklerin asla düşünmeyeceği bir şeydi. Modern erkekler durup bakarlardı.

Kısa sürede çantaları doldurdu. Çantalarda başka yer kalmamıştı, ayakkabılarla birkaç başka eşya çöp tenekesinin dibini boyladı. Ernst Gombrich sığmıyordu, Matthew kitabı eline almasını önerdi, iki çantayı kendisinin kaldırabileceğini söylemişti, her iki elinde bir tane olursa dengeli olurdu.

Pat etrafına bakındı. Bu odayı seviyordu, burada rahattı, ayrılacağı için üzülüyordu. Ama artık bu konuda düşünmenin anlamı yoktu. Matthew Tessie'nin varlıklarından haberdar olmaması için olabildiğince sessiz bir şekilde çantaları odadan çıkarıyordu. Gerçi sessiz olmak için endişelenmesine gerek kalmamıştı, çünkü Tessie'nin odasından gürültüler yükselmeye başlamıştı, garip gürültüler çıkıyordu, ulumaya benziyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

50. Kötü Davranışlar

Evden tam ayrılmak üzere olan Matthew ve Pat, Tessie'nin kapalı kapısının ardından gelen sesleri duyunca duraksadılar. İki ağır çantayı da yere bırakan Matthew şaşkınlıkla Pat'e baktı.

"Ne oluyor?" diye fısıldadı, ama elinde Ernst Gombrich'in Sanatın Öyküsü'nü tutmakta olan Pat karşılık vermedi. Kapının yanına süzülüp bir kulağını kapıya dayadı. Matthew Pat'in böyle gizlice birini dinlediğini gördüğü için utanmıştı, ama merakına yenilerek Pat'in yanına gitti.

Duydukları ulumalar durmuş, yerini kahkahalar almıştı. Sonra çok yüksek olmamasına rağmen dışarıdan duyulabilen bir konuşma başladı.

"Bu kadar çok ulumasan keşke." Konuşan Tessie'ydi.

"Neden? Beni mutlu ediyor." Bir duraksama oldu. "Seni de mutlu ettiğini biliyorum." Bu da Wolf'tu.

Matthew Pat'e baktı. Birinin yatak odasının dışında durup da içeride olan biteni dinlemek uygunsuzdu. Gitmeleri gerektiğini söyleyecekti ki, Wolf'un sesi tekrar duyuldu.

"Ayrıca bildiğin gibi kızları mutlu etmeyi seviyorum. Bu benim hayattaki görevim. Hepimizin bir hobiye ihtiyacı var."

Tessie homurdandı. "Kıskanç tiplerden olmadığım için şanslısın. Çoğu insan sinir olurdu. Öyle olmadığım için çok şanslısın."

"Ciddi olmadığımı biliyorsun da ondan," dedi Wolf. "Bir tanem olduğunu biliyorsun."

"Evet," dedi Tessie. "Peki ya Pat'le işler nasıl gidiyor? Öf, isme bak! Kıskançlık taklidi yapmaktan sıkıldım. Sırf seni eğlendireceğim diye..."

"Bir hafta daha ver bana. Çok fena kaptırdı kendini. Ama birkaç hafta sonra ancak..." Bir kahkaha sesi duyuldu.

Pat çarpılmışa döndü. Sersemlemiş halde geri çekildi, neredeyse elindeki kitabı düşürüyordu. Şaşırdığı yüzünden belli olan Matthew onu tutmaya çalıştı, ama Pat aşağılanmış ve son derece utanmış olarak geri adım attı.

"Çabuk olalım," diye fısıldadı Matthew valizleri alarak. "Çabuk. Kapıyı aç."

Dışarıya çıkıp hızla kapıyı kapattılar. Matthew valizleri yere koyarak Pat'in kolunu tuttu.

"Bak," dedi. "Ne hissettiğini anlıyorum. Ama kendini kötü hissetmen için bir sebep yok. Senin suçun yok." Pat'e baktı. Pat yüzünü çevirdi, ama Matthew Pat'in ağlamaya başladığını görebiliyordu.

"Hayır," diye mırıldandı ve merdivenlerden inmeye başladı. "Gitmek istiyorum sadece."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Matthew'un çağırdığı taksiyi beklerken dış kapının önünde garip anlar yaşadılar. Matthew konuşmak, Pat'i rahatlatmak istiyordu, ama Pat demin duydukları şeyleri konuşmak istemediğini söylemişti.

"Peki," dedi Matthew. "Konuşmayalım öyleyse. Unut onu. Aklından çıkarmaya çalış."

Sessizlik içinde durmaya devam ettiler. Matthew gökyüzünde hızla hareket eden küçük birkaç buluta bakarak bir dergide ya da gazetede okuduğu, Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir'ın fethettikleriyle ilgili hikâyelerle kendilerini nasıl eğlendirdiklerini anlatan yazıyı düşündü. Hikâye onu çok şaşırtmıştı ve başkalarıyla oyunlar oynayıp bu insanları yıkıma uğratan belli bir tür Fransız entelektüeline karşı önyargısını doğrulamıştı. Varoluşçulardan böyle kötü davranışlar beklenebilirdi, varoluşçuluğun varlık sebebi buydu ne de olsa, öyle değil mi? Ama böyle bir şeyin kişinin gözünün önünde olması şok ediciydi.

Matthew son derece sessiz ve taksisiz olan sokağa baktı. Siyah beyaz bir kedi kendilerine doğru yürüdü ve birkaç metre ötede durup Matthew'a bakmaya başladı. Biraz uzakta, elleri alışveriş torbalarıyla dolu yaşlı bir kadın destek almak için bir parmaklığa tutunarak soluklanmaya çalıştı. Edinburgh'un sıradan sokaklarından biriydi, ama Matthew'a o an kutsal bir sevgiyle, başkasına duyulan özgeci bir sevgiyle dolu gibi geldi.

Böyle anlar herhangi bir vakitte, hiç beklenmedik durumlarda yaşanabiliyordu. Kişi böylesi bir tezahü-

rü tecrübe etme umuduyla bir hac yolculuğuna, kutsal bir yere seyahate çıkabilir, ama Ganj'ın kirliliğinden ya da Iona'nın* ıslaklığından başka bir şey göremeyebilirdi. Yine de hayal kırıklığıyla geri dönerken kutsal bir yerde değil de, aniden, sıradan bir çevrede bir anlığına gördükleri bir görüntüyle bulmayı umdukları şeye ulaşabilirlerdi. Yıldızların altında ılık bir gecede çimenlerde üç arkadaşıyla oturan Auden'in** bir anda, ilk kez kişinin komşusunu kendisi kadar sevmesinin ne olduğunu keşfetmesi gibi bir şeydi bu. Daha sonradan bunu, iki saat boyunca aynı yoğunluğu koruyan, ama giderek azalan bir his olarak anlatmıştı.

Matthew da şu anda böyle hissediyordu ve bu tüm konuşma dürtüsünü bastırıyordu. Bu üzerine titreme hissini Pat için duyuyordu, kedi için, yüküyle ezilen yaşlı kadın için... Bunun sebebinin kısa bir süre önce insafsızlıkla karşı karşıya kalmış olduğunu düşünüyordu. Kendisi insafsız olmayacaktı. Şu anda da olması mümkün değildi. Tek isteği yanındaki bu kızı korumak ve rahatlatmaktı.

Pat'e baktı. Pat artık ağlamıyordu ve bakışlarından kaçınmıyordu.

"Teşekkürler Matthew," dedi.

Matthew gülümsedi. "India Sokağı'nda daha mutlu olacaksın. Emin ol buna."

"Ne kadar kira ödemem gerektiğini söyler misin?" dedi Pat.

* Iona Manastırı, İskoçya'daki ekümenik kilise (ç.n.)

** W. H. Auden. İngiltere doğumlu yazar. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Matthew karşı çıkarcasına elini kaldırdı. "Hiç," dedi. "Hiç para vermene gerek yok. Kira ödemeden kalabilirsin."

Pat kaşlarını çattı. "Ama bir şeyler ödemem lazım," dedi. "Bu şekilde nasıl..."

"Hayır," dedi Matthew. "Hiç gerek yok." Pat karşılık vermedi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

51. Kurutulmuş Domatesler

Cyril otobüste, hatta başka hiçbir araçta seyahat etmeye alışık değildi. Angus Lordie'nin arabası yoktu, bu yüzden Cyril'in motorlu taşımacılıkla ilgili tüm deneyimi Domenica'nın sarı renkli Mercedes'ine birkaç kez binişiyle sınırlıydı. Domenica ara sıra Angus'u şehir dışına, Peebles gibi yerlere veya Golf Inn'de öğlen yemeğine davet ediyordu. Cyril de bu gezintilere arka koltuktaki örtünün üstünde oturması koşuluyla katılabiliyordu. Burnunu camdan dışarı çıkarıp, hızla gelip geçen rüzgârın taşıdığı koyun, otlak, yanan ekin sapı, uçan bir sülün kokusu ve ancak bir köpeğin kafasını yorabileceği diğer pek çok şeyin hayret verici kokusuyla mest olurdu.

Ama şu anda otobüste tanımadığı bilekler ve ayakların arasında, bir koltuğun altında oturuyordu. Bu deneyimden hiç hoşlanmamıştı, bayat ve ekşi kokan havayı sevmemişti, yerdeki titreşimleri ve motorun uğultusunu sevmemişti, kendisini beklediği yerden çekiştiren genç adamı sevmemişti. Kafasını kaldırdı. Genç adam kayışını sıkıca tutuyor, kayışı parmaklarına sa-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

rıp sarıp açıyordu. Cyril önce hafifçe inledi, ama genç adam kendisiyle ilgilenmediği için sesini giderek yükseltti. Bir süre köpekle adam bakıştılar, ama sonra genç adam hiçbir uyarı yapmadan Cyril'in çenesinin altına tekme attı. Güçlü bir tekme değildi, ama Cyril'in alt çenesinin üsttekine çarpmasına ve dilini ısırmasına sebep olacak kuvvetteydi.

"Kapa çeneni," dedi genç adam ve ekledi: "Aptal köpek."

Küçük düşen Cyril koltuğun altına çekildi. Tekmeyi hak etmediğini biliyordu, ama karşılık vermek aklına bile gelmemişti. Kontrolünü eline geçirmiş olan bu adama bakmakla yetindi ve anlamaya çalıştı, ama anlayamadı. Birkaç dakika sonra gözlerini kapattı ve uyuklamaya başladı. Bu garip mekân en azından sıcaktı ve motorun uğultusuna alışıyordu. Belki de uyandığında her şey daha farklı olurdu, belki Angus gittikleri yer her neresiyse orada karşılarına çıkardı ve Cumberland Bar'a uğradıktan sonra kendisini Drummond Meydanı'na geri götürürdü.

Aniden uyandı. Genç adam kayışını çekiştiriyordu. Cyril ayağa kalktı ve otobüsün önüne doğru ilerleyen ve bir yandan da kendisini çekiştiren genç adama beklentiyle baktı. Otobüs yavaşladı ve durdu. Kapılar açıldı, içeriye havayla birlikte yepyeni kokular doldu.

Otobüs dizel, yanık yağ ve toz dumanı içinde uzaklaşırken Cyril kendisini esir eden adamın yanında durmaya başladı. Gözlerini kapattı. Genç adam yolun kenarından çekilmesi için kendisini tekrar tasmasından

çekiştiriyordu. İnsan sesleri vardı, hemen sağında bir kedi kokusu vardı, yanlarından geçen birinin ekşi ter kokusu duyuluyordu. Bir köpeğin aklında tutamayacağı kadar fazlaydı bunlar, ayrıca açtı ve susuzdu. Gözlerini açtı, göğe doğru yükselen bir bina vardı. Bakarken bile başı dönüyordu. Gökyüzünün griliğinde kanatları bembeyaz görünen, siyah ufacık gözleri kendisine bakan martılar dolanıyordu, bir miyavlama sesi duyuluyordu.

Hızla kayışından çekildi. Genç adam kendisini daha da korkutan hırçın bir haykırışla bağırdı, ama Cyril tam o anda tasmasının kayıp çıktığını da fark etti ve fırlayıp kaçtı. Tek bildiği tasmasının boğazında olmadığıydı, özgürdü ve koşabilirdi. Ardından bir bağırış daha geldi, öfkeyle fırlatılmış bir taş yanından sekip gitti.

Cyril nereye gittiğini bilmiyordu, ama tek isteği onu alıp otobüse bindirmiş olan genç adamdan kaçmaktı. Genç adam tehlikenin ta kendisiydi, hatta ölümdü. Gerçi Cyril ölümün ne olduğunu bilmiyordu. Tek bildiği acılı olduğu ve sonrasında acıdan daha büyük bir şeyin (üşüme ve açlık belki) geldiğiydi. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi atıyor ve yerdeki taşlar patilerine batıyordu, ama tek düşünebildiği kendisiyle ardındaki haykıran ölüm arasına mesafe koyabilmekti. Bu hayli kolaydı, çünkü ölüm yavaştı ve bir köpek kadar hızlı koşamıyordu.

İlerisinde bir yerlerde (kokusunu alabiliyordu) su vardı. Kokuyu takip etti, kısa bir süre sonra karşısına

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

soldan sağa kıvrılarak ilerleyen ince bir su çıktı, yanında dar bir patika vardı. Kısa bir an tereddüt etti ve burnunu havaya kaldırdı. Sağında hayvanlara ve boşluğa işaret eden karmakarışık kokular vardı. Solundaysa daha tanıdık bir karmaşıklık vardı, bu uzaklardan geliyordu, koku paletinin derinliklerinde bir yerde tanıdık bir şey vardı. Adını bilmiyordu tabii, bağlantı kurması mümkün değildi, sadece tanıdık geliyordu. Kurutulmuş domates kokuyordu. O yönde bir yerlerde kurutulmuş domatesler vardı.

Cyril tanıdık olan tarafı seçti. Artık kendisini kovalayan kimse olmadığının farkındaydı, kanalın yanında hafif bir koşuyla yol almaya başladı. Başka köpeklerin varlığına dair işaretler vardı, başkasının bölgesi olduğuna dair iddialar, çalıların veya ağaçların ardına bırakılmış ikazlar vardı, ama Cyril bunları görmezden geldi. Evine gittiğini düşündü, gerçi evinin bu yönde bir yerlerde olduğu dışında tam olarak nerede olduğuna dair bir fikri yoktu. Midesindeki açlık sancıları da yok olmamıştı, ama bunu da görmezden geldi. Şu an daha sakindi, sanki yanında Angus varmış gibi bir sükûnete kavuşmuştu. Cyril Angus'u tüm kalbiyle seviyordu ve Angus'un hatırası, Angus'un yanında olmadığı gerçeği sanki güneş gökyüzünden bir anda kaybolmuşçasına dünyasını karartıp buza çeviriyordu.

52. Oyuncu Seçimi Sorunları

Bertie Edinburg Gençlik Orkestrasına alındığına dair haberi okuldan kimseye söylememişti. Orkestrayla Paris'e yapılacak turun iptal edilmesini, İngiltere'yle Fransa arasında tüm kültürel değiştokuşu iptal edecek bir savaş çıkmasını ummuştu. Ama böyle bir şey olmadı. Anlaşmazlığa dair bir haber okuma umuduyla gazeteleri baştan sona inceledi, ama böyle bir şey bulamadı. Kültürel ilişkiler oldukça yoğundu ve ufukta Edinburgh Gençlik Orkestrası'nın Paris'e gitmesini engelleyecek hiçbir şey görünmüyordu.

Bertie'yi endişelendiren tek şey orkestradaki en genç üyenin kendisi olmasının getireceği utanç değildi. Paris'e annesinin de gelmeyi planlamasıydı. Yanında annesi olan tek orkestra üyesi kendisi olacaktı ve bunun diğer çalgıcıları, gerçek gençleri ne kadar eğlendireceğini tahmin edebiliyordu. Bununla ilgili acımasız şakalar bile yapabilirler, annesinin bebek mamasını yanında getirip getirmediğini filan sorabilirlerdi. Bertie çocukların birbirlerine ne kadar acımasız olabileceğini

BELONGS TO KANTOS TEAM

gayet iyi biliyordu. Tofu mesela. Ya da Olive. Diğer insanlarla ilgili söyledikleri şeyler inanılmazdı. Orada, çocukların arasında olmak avcılarla dolu bir ormanda yaşamak gibiydi.

Ama Bertie'yi endişelendiren başka bir şey daha vardı. Queen's Hall'deki seçmelerde Harry'ye Irene'in annesi olmadığını, otobüsten inip kendisini takip eden deli bir kadın olduğunu söylemişti. Harry bu açıklamayı kabul etmişti, ama Irene geziye katılıp Bertie'nin annesi olduğunu resmi bir şekilde belli ederse ne olacaktı? Hikâyeyi mutlaka başkalarına da anlatacaktı ve Bertie'nin adı yalancıya çıkacaktı. Bertie hem en genç üye olduğu (gerçekten genç olmadığı) için, hem de yalancı olduğu için iki kez dışlanacaktı.

Seçmelerden bu yana Bertie'nin aklında bu düşünceler dönüp durmuştu, bir hafta sonra bile bu düşünceleri aklından atamamıştı ve bunlar altı yaşındaki birinin hayatını karartabilecek diğer korkularla birleşmişti. Bertie kendi dünyasında hiçbir şeyin iyi gitmediğinin farkındaydı. Diğer çocuklar gibi olmak, onların oynadığı oyunları oynamak istiyordu. Sırlarını paylaşabileceği, müttefiki olacak ve yanında duracak bir arkadaşı olmasını istiyordu. Tofu iyiydi hoştu (arkadaş gibiydi en azından), ama istediklerini karşılamaktan çok uzaktı. Bertie, Tofu'nun kendisi köşeye sıkıştığında ardında duracağından hiç emin değildi, hatta tam tersi olacağını düşünüyordu. Tofu ona bir hediye, tercihen para verdiğin kadar arkadaşındı, bunun ötesinde başka kimseyi pek önemsemiyordu. Oli-

ve ise her yönden güvenilmez biriydi. Tüm okula Bertie'nin erkek arkadaşı olduğunu söylemişti. Bu yüzden herkes Bertie'yle merhametsizce dalga geçmiş, özellikle bu fikri çok eğlenceli bulan Tofu kendisine sataşmıştı. Olive Bertie'ye bir Sevgililer Günü kartı hazırlayıp masasının altına sıkıştırmıştı, Bertie bunu bir parti daveti sanarak aceleyle açmıştı. Kartın üstündeki kırmızı büyük kalbi görünce şok olmuştu. Mesajda "Kalbim sadece senin için atıyor," yazıyordu ve imza atılmamıştı, ama yazının altında çizili büyük bir zeytin çizimi pek şüpheye yer bırakmıyordu. Bertie bunu alelacele yırtmıştı, ama bu sırada kendisini gören Olive sinirle kartı elinden kapmıştı.

"Benimle ilgili böyle düşünüyorsan, öyleyse... öyleyse görürsün!" diye haykırmıştı.

Tehdidin ucunu açık bırakmıştı, bu da Bertie'nin aklından uzaklaştıramadığı bir başka düşünceydi. Dertlenmesi gereken annesi yetmemişti, bir de başına Olive çıkmıştı. Bir çocuk olmak çok zor diye düşündü. Tüm bu kadınlar ve kızlar hayatı zorlaştırıyor.

Bayan Harmony büyük bir gülümsemeyle yeni okul salonunun açılışına yardım toplamak amacıyla yapılacak konserde bir oyun sahneye koyması için sınıflarının seçildiğini söylerken, Bertie'nin aklından bunlar geçiyordu.

"Bu tabii ki çok büyük bir sorumluluk çocuklar," dedi. "Ama aynı zamanda zorlu bir görev. Çok yaratıcı bir sınıf olduğunuzu biliyorum, aramızda çok başarılı oyuncular da var."

BELONGS TO KANTO TEAM

"Benim gibi," dedi Tofu.

Bayan Harmony hoşgörüyle gülümsedi. "Sen de rol yapabiliyorsun tabii Tofu," dedi. "Ama hepimiz rol yapabiliyoruz eminim. Hiawatha mesela. Sen de rol yapabilirsin değil mi Hiawatha?"

"Kokuşmuş rolü yapar o ancak," dedi Tofu. "Çok da iyi yapar."

"Tofu hayatım," dedi Bayan Harmony. "Bu hiç hoş bir söz değil. Sana birisi böyle dese ne düşünürsün?"

"Ama benim çoraplarım kokmuyor ki," dedi Tofu. "O yüzden demezler."

Bayan Harmony iç geçirdi. Böyle bir tartışmaya girmek istemiyordu. Hiawatha'nın çoraplarını gerekenden daha uzun süre giydiği bir gerçekti, ama bu acımasız Tofu'nun böyle şeyler söylemesini haklı çıkarmıyordu. Tofu bir problemdi, bunu itiraf etmeliydi. Ama içinden her ne kadar Tofu'nun aleyhinde konuşmak gelse de bu hiçbir yarar sağlamayacaktı. Sevgi ve ilgi zamanla işe yarayacaktı.

"Pekâlâ," dedi neşeyle. "Hangi oyunu oynamamız gerektiğini düşünüyordum. Aklıma harika bir fikir geldi. Bence *Neşeli Günler*'i* oynayalım. Ne dersiniz çocuklar? Eğlenceli olur mu sizce de?"

Çocuklar birbirlerine baktı. *Neşeli Günler*'i biliyorlardı ve eğlenceli olacağını da biliyorlardı. Ama asıl problem, Maria'nın kim olacağıyla ilgiliydi. Sınıfta yedi kız vardı ve aralarından tek kişi Olive'in Maria olma-

* *The Sound of Music,* "Trapp Ailesi Şarkıcılarının Öyküsü" adlı anı kitabından kurgulanmış müzikal oyun. (ç.n.)

sını istiyordu. Bu da Olive'in kendisiydi. Oğlanların oynayabileceği farklı roller vardı, ama sınıftaki tüm kızlar, özellikle de Olive, Tofu'nun Kaptan von Trapp olmasını istemiyordu. Bu rolü de Tofu oynamak istiyordu tabii. Bu rolü kapmak için her şeyi yapacağına karar vermişti. Her şeyi.

BELONGS TO KANTOS TEAM

53. Edinburgh'un Sibylla'ları

Bayan Harmony'nin, Bertie'nin sınıfının *Neşeli Günler*'i oynaması önerisi ilk başta derin bir sessizlikle karşılandı. Öğretmen bir coşku beklediyse çok şaşırmış olmalıydı, çünkü hiçbir tepki göremedi. Hatta kimse birkaç dakika boyunca konuşmadı, ama bu süre içinde pek çok bakışma olmuştu.

Masası Tofu'nunkinin hemen yanında olan Bertie tepkisini ölçmek için komşusuna bakıyordu. Tofu'nun her konuda egemenlik kurmak istediğini biliyordu ve sınıf oyunu buna bir istisna teşkil etmeyecekti. Müziğini okul orkestrasının yaptığı, oynadıkları en son oyun olan *Amahl ve Gece Ziyaretçileri*'nin* kısaltılmış versiyonunda Tofu kendisine figüranlık verildiği için çok içerlemiş ve oynadığı karakterin (koyun) profilini yükseltmek için metinde olmayan bazı eklemeler yapmaya çalışmıştı. Bu, her zaman oldukça serinkanlı olan Bayan Harmony'nin bile sesini yükseltip yaptıklarını yazılı bir şikayetnameyle Bay Menot-

* *Amahl and the Night Visitors,* Gian Carlo Menotti'nin bir operası. (ç.n.)

ti'ye bildireceğini ve koyunlardan birinin yersiz hevesi yüzünden tüm oyunun mahvolduğunu belirteceğini söylemesine sebep olmuştu.

Bertie Tofu'nun yüz ifadesinin her şeyi açıkça ortaya koyduğunu gördü. Gülümsüyordu, dudaklarını önünde yatan dramatik zaferlerin düşüncesiyle birbirine bastırıyordu. Bertie tekrar önüne döndü. Artık düşünmesi gereken bir sorun daha vardı. Diğer çocuklar *Neşeli Günler*'i seyretmişti, ama annesi prensip gereği onun bu müzikali izlemesini engellemişti.

"Tam bir saçmalık," demişti annesi Bertie bir cumartesi yoga dersinden sonra bunu izlemek istediğini söylediğinde. "Şarkı söyleyen rahibeler filan. Sana sorarım. Hiç şarkı söyleyen bir rahibeyle karşılaştın mı? Yalnız keçi çobanları ve güllerin üstündeki yağmur damlalarıyla ilgili korkunç şarkılar vesaire. Hayır Bertie, böyle şeyleri dinlemek istemeyiz, öyle değil mi?"

Keçi çobanlarıyla ilgili şarkılar dinlemek Bertie'ye eğlenceli gibi gelmişti ve annesinin filmle ilgili çok şey bildiğini fark etmişti. Annesi izlemiş miydi ki? Böyle bir durumda kendisinin filmi izlemesini engellemesi haksızlık değil miydi? Bu daha çok geçenlerde Chambers Sözlüğü'nden anlamına baktığı ikiyüzlülüğe benziyordu.

"Sen izlemiş olmalısın öyleyse anne," dedi. "Madem hakkında bu kadar çok şey biliyorsun, sen de izlemiş olmalısın." Irene tereddüt etti. "Evet," dedi en sonunda. "İzledim. Dominion Cinema'da izlemiştim."

Bertie biraz düşündü. "O zaman yarısında çıkmışsındır," dedi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Dışarı mı çıkmışımdır? Neden böyle bir şey soruyorsun Bertie?"

"Bu kadar kınadığına göre," dedi Bertie. "Madem nefret ettin, neden sonuna kadar kaldın?"

Irene camdan dışarı baktı. Şimdi düşünmüştü de *Neşeli Günler*'i iki kez izlemişti, ama bunu Bertie'ye kesinlikle söyleyemezdi, ironi havasıyla bir film izlemenin ne olduğunu anlaması mümkün değildi. Bu yüzden konuyu değiştirmişti ve *Neşeli Günler* konusu tekrar açılmadı. Irene *Amahl*'ın prodüksiyonuna katılmıştı ve hem operanın seçimi, hem de prodüksiyonun kendisi hakkında sürekli eleştirilerde bulunmuştu. "Okullar neden sürekli aynı şeyleri seçiyorlar anlamıyorum," demişti Stuart'a.

"Bence dokunaklıydı," demişti Stuart ve sonra eklemişti, "belki de değildi."

"Kesinlikle değildi," dedi Irene. "Ufak çocuklar daha zor dramları oynayabilecek kapasitede."

"Mesela?" diye sordu Stuart.

"*Kim Korkar Virginia Woolf*'tan," dedi Irene. "Albee'yi hep sevmişimdir."

Arka koltukta oturan Bertie dikkatle dinliyordu. Annesinin daha önce de Virgina Woolf'tan bahsettiğini duymuştu ve rafta bulduğu kitaplardan birinde adını araştırmıştı. Okuduğu metne göre Bayan Woolf Bay Woolf'la evliydi ve birkaç kitap yazmıştı. Daha sonra ceplerini taşlarla doldurup nehre atlamıştı ki Bertie bunu çok üzücü bulmuştu. Böyle bir insanla ilgili bir oyunu seveceğinden emin değildi ve annesinin bunu Bayan Har-

BELONGS TO KANTOS TEAM

mony'ye önereceğinden endişe ediyordu. Daha sonra ceplerine taş doldurup nehre atlayan birini görenlerin ne yapması gerektiğini düşünmeye başladı. Bertie böyle bir durumda o kişiyi kurtarmaya çalışacağına emindi, ama adamı veya kadını kıyıya çekmeye çalışmadan önce ceplerindeki taşları çıkarmak mı gerekir sorusuna yanıt arıyordu. Nehrin derinliğine göre değişirdi muhtemelen. Biri ceplerini taşlarla doldurup oldukça sığ bir nehir olan Leith Nehri'ne atlarsa onu kurtarmak oldukça kolay olurdu, çünkü kişi cebinde taşlarla bile çok derine batamazdı. Biri yardım edinceye kadar çamurun içinde otururdu ancak.

Irene yogadan sonra Bertie'yi Leith Nehri'nin kıyısında yürüyüşe çıkardığı için Bertie bunları biliyordu, St. Bernard's Kuyusu'nun orada durduklarında Irene, "Şu bir Dor tapınağı. Nasmyth Tivoli'deki Sibylla Tapınağı'na benzeterek burayı tasarlamış," demişti.

Bertie taş sütunlara ve içerideki kadın heykeline baktı. "Sibylla kim anne?" diye sordu.

Irene gülümsedi. "Onlara günümüzde bilgin de diyebiliriz," dedi. "Belli başlı tapınaklarla bir anılan kâhinlermiş. Dephi Sibyllası* var bir tane. Kutsal bir taşın tepesindeki üçayağın üstünde oturuyormuş. Hayli rahatsızlık verici olduğunu düşünüyorum. Romalılar da kendi Sibylla'ları olsun istemişler, Yunanlıları çok kıskanıyorlarmış Bertie. Bu yüzden bir tane de Tivoli'ye adamışlar. Tibur Sibyllası o da. Bildirilerde bulunurlarmış. Her şey hakkında."

* Delphoi. Buradaki kâhinin adı Pythia'dır. (ç.n.)

BELONGS TO KANTO TEAM

Bertie dikkatle dinliyordu. Demek Sibylla her şeyle ilgili bildirilerde bulunan bir kadındı. Çok rahatsız edici bir düşünce geldi aklına. Annesi de bir Sibylla'ydı!

Bir başka darbe daha almıştı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

54. Siyasi Gerçekler

Sınıftaki sessizliği bozan Olive oldu. Bertie gibi o da Tofu'ya bakıyordu ve Kaptan von Trapp'ı oynama amacı olduğunu belli eden o kararlı surat ifadesinin hemen farkına varmıştı.

Vardığı bu sonuç çabuk düşünmesini de gerektiriyordu. Maria rolünü oynayacaksa Tofu'nun Kaptan von Trapp olması kabul edilebilir bir durum değildi. Kendi rol yeteneğine güveni tamdı, ama Tofu'ya âşık olmuş rolü yapmak, bu yeteneğini en uç sınırına kadar zorlaması, hatta yetersiz kalması anlamına geliyordu. Filmlerde birini öpecekken gözlerini kapatan aktrisler gibi o da gözlerini kapatabilirdi tabii, ama tüm oyunu gözleri kapalı oynaması oldukça zor olurdu. Aynı yapımda kendisinin Maria, Tofu'nun da Kaptan von Trapp olması mümkün değildi.

Rolü Hiawatha oynasa bile daha iyiydi, büyük bir çabayla çorap meselesini göz ardı edebilirdi sonuçta. Ama Bayan Harmony'nin bile anlayamadığı o garip aksanı sebebiyle Hiawatha'nın seçilmesi pek mümkün değildi. Kimse Hiawatha'nın neden bu şekilde konuş-

tuğunu anlamıyordu, yabancı değildi, insanların garip konuştuğu Londra'dan bile gelmiyordu. Sınıftaki kızlardan Pansy bunun fiziksel bir sorun olabileceğini söylemiş ve bir sabah Bayan Harmony sınıftan çıktığında elini Hiawatha'nın ağzına sokarak sorunu araştırmaya çalışmıştı, ama bir sonuç elde edememişti.

Olive mümkün olan tek stratejinin başka kimse istemeden önce Maria rolünü talep etmek olduğuna karar vermişti. Hatta bu talep kendisiyle başrolü paylaşmak istemeyeceği için Tofu'nun kendisini Kaptan von Trapp rolüne aday göstermesini bile engelleyebilirdi. Sonuçlar garanti edilemezdi elbet, ama bunun denemeye değer olacağını düşünüyordu.

"Ben Maria olacağım," diye atıldı. "Bayan Harmony olur değil mi? Tüm şarkıları ezbere biliyorum, sorun isterseniz."

Sınıftaki tüm gözler Olive'e döndü. Olive rolü kendisinin almasının nasıl sonuçlar doğuracağını düşünürken, sınıftaki diğer tüm kızlar da aynı şeyi akıllarından geçiriyordu, ama Olive öne atılınca hepsi kendi ümitsizlik dünyasına çekilivermişti. Tipik Olive işte diye düşündü Pansy. Zorlama, zorlama, zorlama. Rolü oynamaya yeterli olan tek kişinin kendisi olduğunu düşünen Skye ise rolün başkasına gitme ihtimalinin farkına varınca büyük bir çaresizliğe kapılmıştı. Sessiz bir kız olan ve yenilgiyi kabul eden Lakshmi'nin ise aklından tek şey geçiyordu: Zeytinyağı. Bu lakabı kimseyle açık açık paylaşmamıştı, ama ona bir tatmin sağlıyordu.

Şaşkınlığa düşen Tofu Olive'e sert sert bakmakla yetinebildi, Olive ise ona ilgiyle bakıyordu. Taktiğinin başarılı olduğundan emindi. Kendisi ona böyle bakarken Tofu Kaptan von Trapp rolüne asla adaylığını koyamazdı.

Çocukların saflığına inanan Bayan Harmony sınıfta dolanıp duran heves ve düşmanlık dalgalarını bilerek görmezlikten geldi. Ona göre Olive, Maria rolüne uygun bir aday değildi, çünkü geçen hafta sınıfta oynadıkları resmi olmayan oyunda başrolü o oynamıştı. Ayrıca sınıfın "*Pease Pudding Hot*"* adlı flütlü grup eserinde solo yapmıştı. Steiner eğitim teorisinin prensiplerine göre her çocuğa bir şans verilmeliydi. Sıra kesinlikle Olive'den geçmişti.

"Çok naziksin Olive," dedi. "Ama tüm işleri sana yüklememeliyiz öyle değil mi? Zavallı omuzların bu yükün altında ezilecek yoksa. Hayır kafanı öyle sallama Olive, ben öyle olacağına eminim." Sınıfa şöyle bir baktı. "Pekâlâ Skye. Büyük oyunların hiçbirinde rol almadın şimdiye dek. Maria'yı sen oynamak ister misin?"

Skye kafasını masasına eğdi. Ummakla yetinmişti, ama olmuştu işte. Ağlamaya başladı.

Tofu Bertie'ye dönüp sırıttı. "Kız işte," diye fısıldadı.

Skye'ı avutmaya çalışan Bayan Harmony sertçe kafasını kaldırdı. "Bir şey mi dedin Tofu?" diye sordu.

Tofu'nun suratı asılmıştı.

* Bir tekerleme ve müzikli oyun (ç.n.)

BELONGS TO KANTO TEAM

"Bir şey mi dedin Tofu dedim," diye tekrar etti Bayan Harmony.

"'Ne kız ama' dedim Bayan Harmony."

Bayan Harmony gülümsedi. "Çok kibarsın Tofu. Evet Skye'ın Maria rolünü kabul ettiği iyi oldu. Bu büyük roller çok çaba gerektiriyor biliyorsunuz." Duraksadı. "Çocuklar hepiniz biliyorsunuz ki, erkek başrolü Kaptan von Trapp karakterine ait. Kaptan cesur bir adam, bir Avusturya vatanseveri..."

"Ben," dedi Tofu elini havaya kaldırarak.

Bayan Harmony derin bir nefes aldı. Bunu tabii ki bekliyordu ve cevabı hazırdı.

"Tofu," diye başladı, "hayatta her istediğimizi elde edemeyeceğimizi bilecek kadar büyüdük. Her şeyi elde edebiliyor olsaydık ne gibi bir beklentimiz kalırdı ki? O yüzden her ne kadar istesek de herkesin Kaptan von Trapp olamayacağını kabul etmemiz en iyisi. Ayrıca Kaptan von Trapp'ın paylaşma konusunda çok cömert olduğuna da eminim. Bu yüzden onu kaptan yapmışlar zaten. Kendi sırasının ne zaman geldiğini gayet iyi biliyor olmalı. Şu anda senin sıran değil Tofu. O yüzden Kaptan von Trapp rolünü..."

Sınıfta tam bir sessizlik vardı.

"Bertie oynasın."

Bertie kafasını yere eğdi. Tofu'ya bakmaya cesaret edemiyordu, çünkü karşılaşacağı surat ifadesinin tam olarak nasıl olacağını biliyordu.

Bayan Harmony'ye baktı. "Pek emin değilim..." diye söze başladı.

"Emin değilmiş," diye araya girdi Tofu. "Zorlamayın işte Bayan Harmony. Lütfen zorlamayın."

"Bertie çok kötü bir oyuncu Bayan Harmony," dedi Larch.

Tofu şimdi de Larch'ın rolde hak talep edeceğini fark etmişti, bu yüzden hızla çocuğa dönüp sert sert bakmaya başladı.

"Sen de beceriksizsin Larch," dedi. "Beceriksizin tekisin hem de."

"Sensin bacaksız!" dedi Larch ve Tofu dışında herkes gülmeye başladı. Tofu Larch'a vurmak istiyordu, ama herkesin, özellikle politikacıların ve devlet büyüklerinin bildiği bir prensibin de farkındaydı: Sadece kendinden zayıflara vurabilirsin.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

55. Domenica Yerleşiyor

Küçük bir köye bir yabancının gelişi genellikle olay olur. Domenica Macdonald'ın Malakka Boğazı'nın kıyısındaki küçük korsan kasabasına gelişine gösterilen ilgiyse oldukça mütevazı sayılırdı. Üç kişi Domenica'nın evine giden patikada yürürken bir ağacın altında duran bir grup kadın sadece birkaç saniyeliğine onlara bakmıştı. Bir iple küçük bir köpeği çekiştiren bellerine kadar çıplak birkaç çocuk yeni gelenleri görebilmek için patikanın kenarına gelmişlerdi. Ama hepsi buydu; kimse onları karşılamaya gelmemişti, rehberi Ling ile valizlerini taşıyan çocuğun yanındaki antropoloğun gelişini kimse sorgulamamıştı.

Ling, Domenica'nın evine giden yolu gösterdi. Uzaktan gördükleri genç adam şimdi merdivenin basamaklarında duruyordu. Bol bir keten pantolonla beyaz bir gömleği vardı. Ayakları çıplaktı, Domenica'nın gözleri parmaklarına takıldı. Mükemmel diye düşündü. Tropiklerde ayakkabıların zapt etmediği, doğada olması gerektiği gibi büyüyen pek çok mükemmel ayak görmüştü.

Genç adam başını hafifçe eğdi, ellerini geleneksel bir karşılama havasında birleştirmişti. "Çok mutluyum," dedi.

Domenica selamına karşılık verdi.

Ling, Domenica'ya döndü. "Mutlu olduğunu söylüyor," dedi.

"Evet, duydum," dedi Domenica. "Ben de mutluyum."

İncelik faslını geçtikten sonra Domenica verandaya ulaşan basamakları çıktı. Ardından Ling tüm yol boyunca yükleri taşıyan çocuğun elinden valizi aldı, uzun bir yolculuk olmuştu ve valiz ağırdı. Basamaklardan birine valizi bıraktı ve bozuk para çıkarmak için elini cebine daldırdı. Çıkardığı paraları çocuğa fırlattı, çocuk da havada yakalayıp paralara bakmaya başladı, sonra beklentiyle kafasını Ling'e çevirdi.

Domenica araya girip girmemekte kararsız bir şekilde olanları izliyordu. Ling'in çocuğa yeterince para vermediği açıktı. Tabii burası doğu diye düşündü, insanlar çok ufak paralara çalışıyorlardı. Ama istismar sürecinin bir parçası olmak onu rahatsız etmişti. Çocuğa baktı, o ana kadar giysilerine hiç dikkat etmemişti, ama şu anda sanki ilk kez görüyormuşçasına baktı. Gömleği birkaç kez yamanmıştı, pantolonunun cepleri parçalanmıştı. Fakir olduğu her halinden belliydi ve kendisi onun standartlarına göre inanılmaz derecede zengindi.

Araya girmek çok basitti aslında. Cebi ringgit doluydu ve valizinde daha da fazlası vardı. Çocuğun eline bir-

BELONGS TO KANTOS TEAM

kaç kâğıt para sıkıştırıp Ling'in acımasızlığını telafi etmesi çok basitti, ama tam böyle yapacakken kendisini tuttu. Antropolojik saha çalışmasının kurallarından biri araya girmemekti. Kişinin araştırdığı topluluğa iyi niyetle de olsa müdahale etmesi ilişkileri değiştirebilir ve sonuçları bozabilirdi. Antropolog olabildiğince görünmez olmalıydı, bir gözlemci olarak kalmalıydı. Tabii ki bu müdahalesizliğin de sınırları vardı. Kişi yardımcı olabileceği bir durumda korkunç bir suçun karşısında tepkisiz kalamazdı, ama bu durum hayli farklıydı. Müdahale edip çocuğa para verirse Ling'in itibarının zedeleneceğini biliyordu. Onun zalimce davrandığını (ki öyle davranmıştı) ima edecek ve asıl yetkilinin kendisi olduğunu (ki öyleydi) belirtmiş olacaktı ve bu da bağışlanamaz bir itibar kaybına sebep olacaktı.

Domenica çocuğa baktı. Hâlâ Ling'e bakıyordu ve ağlamak üzereymiş gibi duruyordu.

Domenica, Ling'e döndü. "Çok yardımcı oldu doğrusu," dedi. "Çok sevimli bir gülümsemesi var."

Ling çocuğa baktı. "Serserinin teki işte," dedi. "Yardımcı korsanlardan birinin oğlu."

"Ama çok sevimli bir serseri," diye üsteledi Domenica. "Hatta kayıtlarım için fotoğrafını çekmem gerek."

Sırt çantasında küçük bir fotoğraf makinesi taşıyordu. Bulmak için çantasını karıştırmaya başladı.

"Fotoğrafını çekmemelisin bence," dedi Ling çocuğu eliyle kovalayarak. "Gitmesi lazım artık."

"Ama çekmem gerek!" diye haykırdı Domenica. "Tam bir kayıt tutmalıyım."

Ling'i görmezden gelerek çocuğa yaklaştı ve onu kibarca verandanın kenarından uzaklaştırdı. Çocuğun önce kafası karıştı, ama sonra olan biteni anlayınca sırıtmaya başladı ve Domenica fotoğrafını çekerken ağacın önünde dikildi.

Fotoğrafı çektikten sonra Domenica elini cebine attı ve çocuğun eline birkaç banknot sıkıştırdı.

"Ona neden para veriyorsun?" dedi Ling. "Ben verdim ya. Parayı geri al."

"Valizi taşıdığı için para vermiyorum," dedi Domenica neşeyle, sevinçli görünen çocuğun artık gidebileceğini işaret ederek. "Bu fotoğraf içindi sadece." Ling'e baktı ve gülümsedi. Kendinden memnundu. Rehberinin itibarını sarsmadan haksızlığı düzeltmeyi başarmıştı. Olayların doğal gidişatı bozulmamıştı ve dünyadaki mutluluk miktarı az da olsa artmıştı. Jeremy Bentham'ın* tasvip edeceği türden bir çözümdü bu. Domenica'nın hizmetçiliğini yapacak olan genç adam valizini aldı ve evin içine girdi. Domenica adamın Malezyalıların hiç güç harcamadan yaptıkları gibi akıcı bir hareketle yürüdüğünü fark etti. Biz çok hantal yürüyoruz diye düşündü, onlarsa süzülüyorlar.

Adamın arkasından evin salonuna geçti. İçerisi serin ve karanlıktı. Camdan içeri giren ışığın çoğu geniş yapraklı bir bitki tarafından engelleniyordu. Aklına bir anda Belçikalı antropolog geldi. O burada mı yaşamıştı acaba? Etrafına bakındı. Duvarlardan birinde bir-

* İngiliz hukuk bilgini, filozof ve sosyal reformcu. Anglo-Amerikan hukuk felsefesinin önde gelen kuramcılarındandı. (ç.n.)

BELONGS TO KAVİTS TEAM

kaç çiviyle sabitlenmiş solgun bir *le Manneken Pis** resmi vardı, Brüksel'i kültürel ve politik olarak yansıtan bir semboldü. Bir Belçikalı eli seziyorum diye düşündü Domenica.

* Fransızca adıyla *le petit Julien* (işeyen küçük adam). Brüksel'in ünlü kent simgesidir ve kültürel bir önem taşır. (ç.n.)

56. Tilley Lambasının* Işığıyla

Köyde tabii ki elektrik yoktu ve gece çöktüğünde (tropiklerde gece hep aniden çökerdi) Domenica hizmetçinin mutfak tezgahına bıraktığı küçük Tilley lambasını kurcalamaya başladı. Böyle bir lambayı kullanmayalı hayli zaman olmuştu, ama hünerini kısa sürede tekrar hatırladı. Bisiklete binmek gibi eski ve içine işlemiş bir beceriydi; buna benzer çocukluktan kalma becerileri insan unutamıyordu. Basıncı ayarlayıp fitile kibrit çakınca Domenica ne gibi eski bilgilerin modern dönem çocuklarına yadigar kaldığını düşünmeye başladı. Alt kattaki meraklı küçük çocuk, Bertie, eski tip çevirmeli bir telefonu nasıl kullanacağını bilebilir miydi? Ya da ateş yakabilir miydi? Muhtemelen yapamazdı. Sadece çocuklar da değil, yetişkinler bile hesap makinelerine güvendikleri için çarpma bölme işlemlerini akıldan yapamıyorlardı. Okulda kimse kendilerine bu şekilde hesap yapmayı öğretmediği için dükkânlarda çalışanlar ne kadar para üstü vereceklerini hesap-

* Bir tür gaz lambası. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

lamak için kasayı kullanıyorlardı. Artık öğretilmeyen çok şey vardı. Şiir mesela. Çocuklar artık şiiri yürekten sevmenin ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Dilin o derin ritmi, iç müziği onlara bir şey ifade etmiyordu, çünkü zihinlerine böyle bir şey yerleşmemişti. Coğrafya da rafa kalkmıştı. Dünyanın nasıl göründüğü gibi temel bir bilgi bile çocuklara verilmiyordu, hem de bunların hepsi eğitim teorisi ve çocuklara nasıl düşünmeleri gerektiğini öğretmek adınaydı. Ama düşünecek hiçbir şeyleri yoksa onlara nasıl düşüneceklerini öğretmenin ne amacı var diye aklından geçirdi Domenica. Ortak kültürümüz, ortak edebiyat ve sanat deneyimimiz, hepimizin bildiği ufak şarkılarımız, yarısı hatırlanan yarısı anlaşılan, ama yine de bize kim olduğumuzu öğreten tarihimiz tarafından bir arada tutuluyorduk. Bunlar elimizden alınırsa giderek eksilir, paylaşacak bir şeyimiz kalmadığından birbirimizden kopar giderdik.

Tilley lambasının yaydığı ışık yumuşak ve hoşgörülüydü; karanlıkla savaşmıyor, onu hafifçe biraz öteye itiyor, sonra geri gelmesine izin veriyordu. Açık kapısından dışarı bakarken köydeki birkaç ışığın daha yanmaya başladığını gördü. Evlerden birinin mutfağı aydınlıktı ve içerideki siluetleri seçebiliyordu. Kollarında bir çocuk tutan bir kadın, bir bardaktan ya da kaptan bir şeyler içen bir adam, vantilatör kanatlarının dönen gölgesi. Nerede olduğuna alışması gerekiyordu ve şu an camından içeri baktığı evdeki insanların kanun kaçağı, modern korsanlar olması ona garip geliyordu. Kanunun ötesinde olma hissine rağmen sıradan bir ha-

yatın sürüyor olması ne kadar ilginçti. Buna alışacaktı elbet, Yeni Gine'deki antropologlar bir süre sonra kafatası avcılığına bile alışmışlardı.

Hava kararmadan kısa bir süre önce kendi kulübesine gitmiş olan hizmetçi mutfakta yemek bırakmıştı. Bir kase erişte, bir tabak haşlanmış sebze ve kızartılmış tavuk parçalarından oluşan bir yemekti. Domenica çok aç değildi. Sıcakta iştahını kaybediyordu hep. Ama şu anda yapacak başka şeyi olmadığından yemeğin başına oturdu. Tahmin ettiğinden daha lezzetliydi, o da önündeki tüm yemekleri silip süpürdü. Sonra bir sandalyeye oturarak Tilley lambasının ışığında iki saat kitap okudu.

Yatmaya hazırlandığı sırada saat dokuzdu. Lambayı yanına alıp küçük evin diğer tek odası olan yatak odasına gitti. Yatağının tepesinde açıkta duran bir kirişe asılı oldukça büyük bir cibinlik vardı. Oldukça büyük bir rahatlıktı bu, böceklere karşı tek korumasıydı.

Yatağının kenarına oturup lambayı söndürdü ve cibinliğin içine girdi. Yatak dardı, ama rahatsız değildi, yatak örtüleri sertti ve güzel kokuyordu, Domenica'ya yeni yıkanmışlar gibi geldi. Korsanların (kaba olanların) onun rahatını sağlamaya çalıştıklarını sanmıyordu, yapan onlar değilse bunun arkasında kesinlikle Edward Hong olmalıydı. Hatta düşündükçe daha da mantıklı gelmeye başladı. Edward Hong koruyucusu olmuştu, onun sağlığını düşünmüştü. Güven verici bir histi. Tek başına yaşayan çoğu kadında sıcak bir memnuniyet hissi yaratırdı bu. Domenica da her ne kadar

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

değerli bir antropolog olursa olsun bir kadındı. Hangi kadın hemen elinin altında her arzusunu yerine getirmeye hazır genç bir adamın olmasından ve arka planda daha olgun ve kibar Cambridge Üniversiteli bir öğretim görevlisinin çıkarlarını gözetmesinden memnun olmazdı ki?

Bunları düşünürken Domenica'nın uykusu geldi. Alışılmışın dışında ve yorucu bir gün olmuştu. Köye yürüyüş yüzünden yorulmuştu ve çevresinin değişmesi de aynı ölçüde etkiliydi.

Bu yorgun haliyle yatağına uzanan Domenica kendisini bekleyen işleri düşünmeye başladı. Yarın Ling'in yardımıyla köydeki insanlara kendisini tanıtacaktı. Önce bilimsel araştırmasının odağı olacak kadınlarla, sonra da korsanlarla tanışacaktı. Bir anda aklına sanki uzaklardan bir yerden duyuyormuşçasına Gilbert ve Sullivan'ın* bir parçası geldi. "O bir korsan kralı! Korsan kralı sen çok yaşa! Korsan kralı olmak şanlı şerefli..." Ne kadar saçma diye düşündü Domenica uykulu bir halde. Ne kadar isabetsiz. Hiç de şanlı şerefli değil oysa, hem de hiç.

* Libretto yazarı W. S. Gilbert ve kompozitör Arthur Sullivan birlikte on dört komik opera yazmıştır. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

57. Gece Ziyareti

Domenica erken kalkmaya meyilli olsa da derin uyurdu. Yazın İskoçya Sokağı'nda sabah saat beşte uyandığı olurdu ve bu saatlerin günün en güzel zamanı olduğunu düşünürdü. Genellikle sabahın sessiz saatlerinin keyfini çıkarmak için Drummond Meydanı'nda yürüyüşe çıkardı. Günün iki eşit parçaya ayrıldığı Malezya'da saat beşte günün hâlâ karanlık olacağını tahmin ediyordu ve bu saatte uyanırsa ayağa kalkıp güne başlamadan önce yatakta beklemesi gerekecekti. Güneş doğduktan sonra hava yatakta kalınamayacak kadar sıcak olacaktı ve kalkıp büyük bir testi ılık suyu yüzüne ve omuzlarına çarpmakla güne başlamak işten bile değildi. Musluk suyunun olmadığı bir yerde yıkanmayı dört gözle bekliyordu, bu iş neredeyse kutsal bir eylemdi, kişinin musluktan akmasını sorgusuz sualsiz kabul ettiği suyun ne kadar değerli olduğunu gözler önüne seriyordu.

Ama Domenica o sabah beşte değil, saat ikiye doğru uyandı. Saatin iki olduğundan emin değildi. Çevre-

sinin ve yatağının üstündeki küçük camdan içeri giren ay ışığının farkına vardığında saatin iki olduğunu hissetmişti sadece. Yumuşak ay ışığının bir kısmı cibinliğe, bir kısmı da yer döşemelerine vuruyordu.

Bunun ötesinde uzanan oda, yatmadan önce eşyalarını koyduğu kaba görünüşlü konsolun, masanın, çantasından çıkarıp yerleştirdiği kitap yığınının, kapının yanındaki sandalyenin karanlık gölgeleriyle doluydu. Ama yatağıyla konsolun arasına düşen ay ışığında hareketsiz duran bir adam silueti de vardı.

Domenica'nın aklına ilk olarak edebi bir referans geldi. Bir süre önce bir yerlerde okumuştu, hayattaki en rahatsız edici deneyimlerden biri, kişinin uyandığında yalnız olduğunu sandığı evde tek başına olmadığını fark etmesidir diyordu. Bunu kim söylemişti? Kim? John Fowles'tu, evet. Bunu yazan oydu. *The Magus*'ta* değil, ama başka bir yerde. En azından Domenica bunu yazanın o olduğunu düşünüyordu, bu cümlenin kaynağı hangi kitap olursa olsun Domenica'nın kalbi yerinden çıkacak gibi atmaya başlamıştı.

Hareket etmedi. Dizlerinin bağı çözülmüştü, vücudunun tek hareket eden kısmı göz kapaklarıydı, bunlar bile neredeyse oynamıyor gibiydi. Yatağının ucundaki hareketsiz figürü izliyordu.

Bir an hayal görüp görmediğini, bunun bir ışık oyunu ya da başka bir gölge olup olmadığını merak etti. Ama değildi işte, olmadığını biliyordu. Çığlık atabilirim diye düşündü. İnsanları uyandırabilirim. Küçük

* Büyücü (ç.n.)

bir köy sonuçta, beni duyacaklardır. İnsanlar buraya gelir, Ling, genç adam, çok uzakta oturmayan yan komşular... Çığlık atarsam ve adam üstüme atılırsa kendimi yataktan aşağı atabilirim. Aramızda cibinlik var, o cibinlikle uğraşmak zorunda kalır, bu da bana kaçmak için vakit kazandırır. Adamın gözlerinin açık olduğunu görüp görmediğini merak etti. Muhtemelen görmüyordur diye düşündü. Kafası gölgede kalıyordu, adam yüzünü göremiyor olmalıydı. Bu Domenica'yı biraz rahatlattı. Ayrıca adamın orada durup hiçbir harekette bulunmuyor olması da bunda etmendi. Adam ona bakıyordu, sadece bakıyordu. Ona saldırmayı planladığına dair hiçbir belirti yoktu. Tam o sırada aklına bir başka edebi metin geldi. Bu sefer kaynağını gayet net hatırlıyordu. Carson McCullers diye geçirdi aklından. *Reflections in a Golden Eye**. Askerlerden biri valinin karısını camın dışından seyreder. Tek yaptığı budur, sadece seyreder. Sonra evin içine girip oradan da seyretmeye başlar. Naziktir, tehditkâr değildir, sadece bakar. Boo Radley** diye düşündü Domenica. O da başka bir nazik seyirciydi. Jem ve Scout Finch'e bakan, aslında göz kulak olan ve en sonunda hayatlarını kurtaran oydu. Ben de seyrediliyorum. Bu adamın tek yaptığı bu. Bana bakıyor.

Daha sakindi artık, gerilim kalktığı için bir an gülecek gibi oldu. Gölgelerin arasındaki figür tehditkâr olmaktan çıkmıştı, sanki bir yoldaş gibiydi artık. Do-

* Pırıltılı Gözler (ç.n.)

** Bülbülü Öldürmek – To Kill a Mockingbird'ün karakterlerinden biri (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

menica bunları düşünürken adam öne doğru bir adım attı, büyük bir adım değildi, ona doğru yapılan küçük bir hareketti sadece. Öne adım atınca ay ışığı yüzüne vurdu ve Domenica onun kim olduğunu gördü. Bir adam filan değildi bu. Valizini taşıyan ve fotoğrafını çektiği genç çocuktu.

Şaşkınlıkla nefesini tuttu, bunu fark eden çocuk hemen arkasına döndü ve odadan koşarak çıktı.

"Ne istiyorsun?" diye bağırdı Domenica. "Neden geldin buraya?"

Sesi çok yüksek çıkmamıştı ve çocuk muhtemelen onu duymamıştı. Belki de sesi dış kapının kapanma sesine karışıp gitmişti.

Yatağının yanındaki masada duran kibrit kutusuna uzandı ve lambayı yakmak için bir kibrit çaktı. Lambanın ışığıyla gölgeler tehditkâr olmayan katı cisimlere dönüştü. Domenica artık korkmuyordu, sadece meraklanmıştı. Çocuğu korkutup kaçırmıştı ve garip bir şekilde üzülüyordu. Eğer çocuk kaçmasaydı orada kalmasını sağlayabilirdi, ona arkadaşlık ederdi. Çocuğun neden orada olduğunu bilmiyordu, meraktandı belki. Domenica kötü bir niyeti olduğunu sanmıyordu. Belki çocuğa göre kendisi uzaklardan gelen ve kendisine para veren bir mucizeydi. Domenica için küçük bir şeydi belki, ama onun için pek de küçük bir şey olmayabilirdi.

58. Bir Evden Bir Eve

"İşte geldik," dedi Matthew evinin anahtarını ararken ve ekledi, "eve." Pat karşılık vermedi. Buranın Matthew'un evi olduğu kesindi, ama kendi evi de sayılır mıydı? Odalardan birinde kalmayı kabul etmişti, ama bunun tek sebebi Spottiswoode Sokağı'ndan acilen taşınma gerekliliği ve Matthew'un ısrarcılığıydı. Onun evi Grange'daki ailesinin eviydi, odası olduğu gibi duruyordu, ebeveynler genellikle çocuklarının odasını müze gibi tutuyorlardı. Evi burada India Sokağı'nda değildi. Matthew'un asılsız varsayımlarda bulunmaması gerektiğini düşündü.

Daha önce Matthew'un evine gelmemişti ve karşısına böyle geniş ve görkemli bir yer çıkmasını beklemiyordu. Dış kapı kare şeklindeki geniş bir hole açılıyordu ve tepesi kubbe gibiydi. Yer yassı taşlarla döşenmişti ve üstlerine şark halıları konmuştu. Holün duvarlarında birkaç resim asılıydı, bunlardan birini Pat galeriden hatırlıyordu. Varaklı bir çerçevesi olan, ama kimin olduğunu bulamadıkları Victoria dönemi

ressamlarından birine ait pek iç açıcı görünmeyen Clyde Şelalesi resmiydi bu.

Matthew evin arka tarafında mutfağın yanındaki odayı gösterdi. Spottiswoode Sokağı'ndaki odasından daha genişti ve çok daha fazla dolabı vardı.

"Burayı hep misafir odası olarak kullandım," dedi Matthew. "Yani misafirim olsaydı misafir odası olarak kullanırdım." Hiç gelmemiş olan misafirleri ararcasına camdan dışarı baktı.

Pat, Matthew'a baktı. Matthew'da açıklanamayacak bir hüzün vardı, sanki hayat onu teğet geçmiş gibiydi. Bazı insanlarda bir hüzün havası oluyor ve bunun nedenini açıklayabilmek pek mümkün olmuyor diye düşündü Pat. Matthew da bunlardan biriydi. Belki de bu hüzünden ziyade yalnızlıktan kaynaklanıyordu. Durum böyleyse yanına birinin gelmesiyle bu durum çözülebilirdi. Matthew'un birini bulamaması için hiçbir sebep yoktu. Eli yüzü düzgündü, belli bir açıdan bakıldığında yakışıklı bile sayılabilirdi ve kendisini canlandırmak gerekiyorsa Edinburgh'da pek çok kız Matthew'u bir proje olarak ele alabilirdi.

Matthew, Pat'in valizini odasına taşıdı ve yerleşmesi için onu yalnız bıraktı. O eşyalarını yerleştirdikten sonra yarım saat içinde bir kahve yapacağını söyledi. Sonra mutfağı ve eşyaların nerede olduğunu gösterecekti.

"İstediğin her şeyi kullanabilirsin," dedi. "Pek yemek olmuyor, ama olanlardan yiyebilirsin istediğin gibi."

Pat teşekkür etti, ama kendi yiyeceklerini kendisinin alacağını düşünüyordu. Kira vermeden evinde kalmasında ısrar etmiş olması yeterince zordu, bir de üstüne üstlük onun yiyeceklerini yemesi imkânsızdı. Bir kapatma olacağım diye düşündü ve gülümsedi. Muhteşem bir betimleme diye geçirdi aklından. Çok yabancı, çok eski kafalı. Düşmüş kadın betimlemesi gibi hatta. Edinburgh'da düşmüş kadınların kaldığı bir evde yaşayan birini tanıyordu. Bu kadınlar bebeklerini doğurmak için buraya gidiyorlardı, sonra bu bebekler evlatlık veriliyordu. Evdeki odalardan biri derslik olarak kullanılıyordu, başka düşüşler yaşamasınlar diye dersler veriliyordu burada belki.

Eşyalarını yerleştirdikten sonra Matthew'un önünde iki fincanla ahşap masada oturduğu mutfağa geçti.

"Taze kahvenin kokusuna bayılıyorum," dedi neşeyle. "Hatta kahveyi yapmadan önce çekilen kahve kokusuna da bayılıyorum." Havayı kokladı. "Harika."

Pat sandalyeye oturdu. Matthew'la konuşmaya karar vermişti ve şimdi her şeyin başında bunu yapması daha iyi olacaktı. Böylesi daha kolaydı.

"Matthew," diye söze başladı. "Burada kalmama izin verdiğin için sana minnettarım. Bunu biliyorsun değil mi?" Matthew sanki hak etmediği bir komplimanı eliyle kenara itmek istercesine bir hareket yaptı. "Yardımcı olabildiğim için mutluyum," dedi. "Hiç önemli değil ayrıca. O oda nasılsa kullanılmıyor."

Gelmeyen misafirler diye düşündü Pat. Matthew yalnızdı, bu çok açıktı. Neredeyse başka şey söyleme-

yecekti ki devam etmeye karar verdi. Yapmak zorundaydı.

"Çok naziksin," dedi Pat.

"Hiç sorun değil," dedi Matthew. "Sen de benim için aynısını yapardın eminim."

Pat karşılık vermedi. Yapar mıydı? Belki.

"Ama çok uzun kalmayacağım zaten," diye devam etti. "Birkaç hafta sadece. Başka bir yer bulana kadar."

Matthew kahve demliğine bakıyordu. Fincanlara kahve koymak için demliği kaldırdı, ama sonra tekrar yerine koydu. Fincanlardan birinin içine bakmaya başladı.

"Sadece birkaç hafta mı?"

Pat, Matthew'un hayal kırıklığını saklayabilmek için ses tonunu aynı seviyede tutmaya çalıştığını anlayabiliyordu. Ama bunu yapmak zorundaydı, yanlış anlaşılmalar olduktan sonra konuşmaya çalışmak çok daha zordu.

"Tek bir kişiyle ev paylaşmak çok iyi bir fikir değil, özellikle..." devam etmeden önce tereddüt etti, "bir erkekle."

Matthew fincana bakmaya devam ediyordu. Sonra kafasını kaldırdı. "Sadece biraz daha uzun kalacağını düşünmüştüm," dedi. "Burası çok... çok sessiz oluyor. Hani sandım ki..." Dudağını ısırdı. "Bu durumu senin için garip bir hale asla getirmem. Niye böyle düşünüyorsun? Neden sana sıkıntı yaratayım ki?"

Pat uzanıp Matthew'un elini tuttu. "Çünkü zaten garip de ondan," dedi. "Sen bir erkeksin, ben de bir kızım... öyle işte."

Matthew iç geçirdi. "Ama benden hoşlanmıyorsun ki. Biliyorum nasılsa. Hiçbir şey olamaz aramızda, sen benden hoşlanmıyorsun çünkü. Kimse hoşlanmıyor."

Kendine acıyan birinin ses tonuyla konuşmuyordu, sadece bir hakikati gözler önüne serercesine söylemişti bunu.

"Bu doğru değil," dedi Pat hararetle. "Pek çok insan seni seviyor."

"Bir kişi söyle," dedi Matthew tekdüze bir ses tonuyla. "Tek bir kişi söyle."

Pat'in soruya cevap verecek vakti olmadı, zaten vakti olsaydı da cevap verebilmesi mümkün değildi. Kapı çaldı, konuşma sona erdi ve soru havada asılı kaldı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

59. Porlock'tan Gelen Ziyaretçi

Beklenmedik bir ziyaretçinin gelişi pek çok önemli sohbeti ve en azından bir şiiri mahvetmiştir şimdiye dek. Coleridge* Kubilay Han'ın Shangdu'sunu rüyasında görüp betimlemeye başlamış. Şair tam da uyanıp rüyasında gördüklerini kâğıda aktarırken Porlock'tan gelen biri kapısını çalmış ve şair şiirin geri kalanını unutmuş.

Pat, Matthew'un sevilen biri olduğunu söyleyerek ona moral verebilirdi, ama fırsatı olmadı. Matthew kapıya bakmak için ayağa kalkarken Pat'e söylediğinin aksinin iddia edilemeyeceğini ve kimsenin bu konuda kendisiyle tartışmaması gerektiğini açıkça belli eden bir bakış attı. Pat de çaresizlik içinde ellerini kaldırdı, bunun da anlamı eşit derecede aşikardı: Sen kendini böyle görüyorsan aksine ikna etmek mümkün değil diyordu.

Matthew kapıya bakarken Pat kendisine kahve koydu. Matthew'a yaşattığı hayal kırıklığı yüzünden

* Samuel Taylor Coleridge, İngiliz şair, edebiyat eleştirmeni ve filozof (ç.n.)

keyfi kaçmıştı, onu seviyordu, çok seviyordu hatta. Matthew kendisine hep kibar davranmıştı. Ama Matthew'a karşı hissettiklerinin (kardeşini severmiş gibi bir histi bu) Wolf'un uyandırdığı hislerle arasında büyük fark vardı. Wolf'u düşünmek istemiyordu, ama ona karşı önceden hissettiklerinin pek kardeşçe olmadığını itiraf etmeliydi. Bu düşünce onu rahatsız etti, sürekli yanlış erkeklere ilgi duyan biri olup olmadığını düşündü. Bu davranış kalıbını, bir erkeğin değersizliğini kabul etmeme inatçılığını başkalarında da görmüştü. Bundan yarar sağlayan erkekler de hep aynı tür erkekler oluyordu; yakışıklı ve çekici erkekler kadınları kendi çıkarlarına göre kullanıyorlardı. Bruce ve Wolf gibi erkekler.

Bu sorunun çözümü ortadaydı: Yakışıklı veya çekici olmayan, sessiz ve düzgün, Matthew gibi bir erkek bulmak. Ama sessiz ve düzgün birine ilgi duyması mümkün müydü? Sessiz ve düzgün erkekler ne sunabilirler ki diye merak etti. Onlardan iyi koca olurdu muhtemelen, arabayı yıkayıp çocukların bakımında yardımcı olurlardı, ama Pat, özellikle bu yaşta bu tip şeylerle pek ilgilenmiyordu. Romantizm, heyecan, bir şeyler tarafından sürüklenmek istiyordu. Tüm erdemlerine rağmen Matthew ona bunları asla veremezdi. Matthew kimseyi sürükleyip götüremezdi, mümkün değildi bu.

Holden konuşma sesleri geliyordu. Matthew genç bir kadınla konuşarak mutfağa girdi.

"Bu Leonie," dedi Matthew. "Leonie, bu Pat."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

İki genç kadın birbirine bakışırken bir sessizlik oldu. Pat ilk olarak Leonie'nin saçlarına baktı, saçları kısaydı, neredeyse erkeksi denebilirdi. Siyah düşük belli bir pantolon giyiyordu. Dövmesi olacak türden bir kız diye düşündü. Gizli bir yerlerinde. Matthew'un nesi peki bu kız? Yoksa?..

Leonie ise kendi kendisine, ilginç demekle yetindi.

"Leonie mimar," dedi Matthew misafiri için bir sandalye çekerek. "Biz..."

"Cumberland Bar'da tanıştık," diye cümlesini tamamladı Leonie. "Birkaç hafta önce değil mi Matthew?"

Matthew başıyla onayladı ve fincanına kahve koyarak oyalandı.

"Mimar demek," dedi Pat.

"Evet," dedi Leonie. Matthew'a döndü. "Senin için birkaç taslak hazırladım Matthew. Burayla ilgili bir şeyler yapabilirim demiştin. Hatırladın mı?"

Matthew kaşlarını çattı. "Evet, ama daha karar vermedim. Emin değildim."

"Sadece taslak bunlar," dedi Leonie. "Karton model de yapmıştım. Etrafın nasıl görüneceğine dair bir fikir verir."

Matthew, Pat'e baktı. Pat bunun sessiz bir yardım çağrısı olduğunu fark etti. "Evde bir sorun mu var?" diye sordu. "Bana gayet güzel gibi görünüyor."

Matthew'u muhatap almış olan Leonie, Pat'e döndü. "Bir sorun yok tabii," dedi. "Ama çok daha güzelleştirebiliriz sonuçta. Dikkatle bakarsan her yer gü-

zelleştirilebilir. Daha kullanıcı dostu hale getirilebilir ya da."

"Ama bu kullanıcı dostu olsun diye tasarlanmamış," dedi Pat holü göstererek. "Burası George döneminden kalma. Böyle olması gerekiyor zaten."

Leonie gülümsedi. "Müzede yaşamamıza gerek yok," dedi. "Bu şehrin sorunu bu işte. Burası kocaman bir müze."

"Bana taslakları göster istersen," diye araya girdi Matthew. "Bir bakalım."

Leonie yanında getirdiği büyük siyah dosyaya uzandı. "Peki," dedi. "İşte burada." Büyük bir kâğıdı çıkartıp açtı.

Teknik resim kâğıdına özenle çizilmiş bir taslaktı bu.

"Hol burada," dedi Leonie kâğıt üzerinde göstererek. "Karşılama alanı burası. İçeri giriyorsun ve ne görüyorsun? Hiçbir şey. Koridor bir yere çıkmıyor."

"Ama koridorun bir yere çıkması mı gerekiyor ki?" diye sordu Matthew.

"Başka ne amacı olabilir ki?" diye sordu Leonie. "Burada yaşamıyorsun değil mi? Kullanılmayan bir alan." Kâğıda parmağıyla vurdu. "Şuradaki duvarı yıkalım derim, böylelikle koridor buradaki odaya akıverip burayı içine alır. Salonun çekim gücü daha iyi anlaşılır böylelikle. Alanlar birbiriyle konuşur."

Pat kâğıda baktı. Planın düzenini anlayabilmesi biraz zaman almıştı, ama anladıktan sonra koridora akıverecek odanın kendi odası olduğunu fark etti. "Benim odam," dedi kısık sesle.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Efendim?" dedi Leonie.

"Benim odam diyordum," diye karşılık verdi Pat.

Leonie açıklama beklercesine Matthew'a baktı.

"Pat benimle kalıyor," diye açıkladı. "Şimdilik."

Leonie ellerini plandan çekti. "Anladım," dedi. İlgiyle Pat'e baktı. Bu bakışta Pat'i rahatsız eden bir şeyler vardı. Düşmanca bir bakış değildi, ama karmaşıktı. Bunu betimleyebilecek en iyi kelime sersemlemek diye düşündü Pat.

"Bunlar fikir sadece," dedi Leonie bir süre sonra.

60. Akşam Yemeği Daveti

Matthew ve Leonie'yle mutfakta oturmaktan rahatsız olan Pat, daha tam yerleşmediğini öne sürerek odasına çekildi. Pat giderken Leonie gülümsedi, ama bu kafa karıştırıcı bir gülümsemeydi ve Pat bunu yorumlamanın imkânsız olduğunu fark etti.

"Ee," dedi Leonie, Pat gittikten sonra. "Genç arkadaşımız kim?"

Matthew'un yüzü kızardı. "Benim için çalışıyor," diye mırıldandı. "Galeride."

Leonie tek kaşını kaldırdı. "İşle birlikte oda mı veriyorsun?"

Matthew hemen karşılık vermedi. Leonie'nin ziyaret etmesini beklemiyordu ve kendisine haber vermeden gelmesine içerlemişti. Onunla daha önce sadece bir kez, pizza yemek için India Sokağı'na çağırdığı zaman buluşmuştu. O sırada oldukça güzel vakit geçirmişlerdi ve tekrar buluşmak için belli belirsiz bir söz vermişlerdi. Karşılıklı telefon numaraları verilmişti, ama Matthew onu aramamıştı, Leonie de Matt-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

hew'u aramamıştı. Matthew birkaç kez Leonie'yi aramayı düşünmüş, ama sonra vazgeçmişti. Onu sevip sevmediğinden emin olamıyordu. Belki seviyordu, belki sevmiyordu.

İlk görüşmelerinde evle ilgili yenilikler yapılabileceğinden bahsetmişlerdi, ama Matthew Leonie'yi özellikle buna teşvik etmemişti. Ama Leonie istenmemiş çizimlerle çıkagelmiş, birbiriyle konuşan odalar ve akışkan yerlerle ilgili açıklamalarda bulunmuştu. Kendi evinde kimin kaldığından ona neydi hem? Ne düşünüyordu ki? Savunmasız genç bir çalışanından faydalandığını mı iddia ediyordu? Bütün bunlar çok fazlaydı artık.

"Eski dairesinde bazı sıkıntılar olmuş," dedi tekdüze bir ses tonuyla. "Yardımcı oluyorum sadece."

Leonie kahvesinden bir yudum aldı. Matthew Leonie'nin fincanın kenarından kendisine baktığını fark etti. Şüpheci bakıyor diye düşündü.

Leonie fincanı indirdi. "İyi yapıyorsun," dedi. "Tebrik ederim."

Matthew giderek artan bir rahatsızlıkla kafasını çevirdi. "Bak," dedi. "Buraya yapısal değişiklikler yapma konusunda pek hevesli değilim. Daha önce bu kadar ciddi olduğunu bilmiyordum."

Leonie iç geçirdi. "Bunlar aklımdaki bazı fikirlerdi," dedi. "Bir şey yapman için seni zorlayacak değilim."

"Tabii," dedi Matthew. "Yine de çok teşekkür ederim. O kadar zahmet etmişsin."

Leonie planı katlayıp dosyasına koydu. Oldukça serinkanlıydı. "Önemli değil," dedi. "Yaparken keyif almıştım. Kent dışındaki küçük sıkıcı evler için genişletme planları çizerken sıkılıyorsun. Daha zorlayıcı bir şeyler yapmak iyi geldi."

Planından o kadar kolay vazgeçmişti ki Matthew onun adına üzüldü. Avustralyalılar dolaysız konuşuyorlardı ve Leonie de Pat'in varlığını sorgularken art niyetli değildi muhtemelen. Belki arkadaş bile olabilirlerdi, tabii aklında sadece arkadaşlık vardı.

"Daha sonra hiç Cumberland Bar'a gittin mi?" diye sordu kibarca.

Leonie kafasını salladı. "Hayır. Londra'da uzun bir hafta sonu geçirdim, sonra da Melbourne'dan bir arkadaşım geldi. Bir hafta benimle kaldı. Arkadaşlar gelince nasıl oluyor biliyorsun. Çok yoğun geçiyor."

"Tabii," dedi Matthew tereddütle. Leonie'nin gelişi, Pat'in ters karşılığı yüzünden (o böyle değerlendirmişti) hissettiği hayal kırıklığını unutmasını sağlamıştı. Leonie'yi akşam yemeğine davet etme fikri iyi bir fikir gibi görünüyordu gözüne. Çizimlerini geri çevirmesi yüzünden hissettirdiği düş kırıklığını da telafi etmiş olurdu böylece.

"Planlar için kusura bakma," dedi. "Bunları çizerken çok vakit harcamış olmalısın. Ben..."

"Önemli değil," dedi Leonie. "Çizimlerimin kaç defa yırtılıp atıldığını duysan hiç önemsemezdin. Oluyor böyle şeyler. Mimarlar alışıktır."

"En azından bir akşam yemeği ısmarlayayım," dedi Matthew. "Teşekkür etmek için."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Leonie güldü. "Hiç sormayacaksın sandım," dedi. "Tabii. Akşam yemeği çok iyi olur."

Matthew ellerini ovuşturdu. "Bir yerlerde iki kişilik rezervasyon yaptırayım," dedi.

"Üç kişilik olsun," dedi Leonie. "Sorun olmaz değil mi?"

"Üç mü?" Leonie Pat'in de geleceğini mi düşünüyordu acaba? Neden böyle bir şey düşünsündü ki? Pat'le aynı evde yaşıyor olmalarına rağmen aralarında başka bir şey olmadığını açıkça belli ettiğini düşünüyordu.

"Arkadaşım," dedi Leonie kısık sesle. "Kız arkadaşım Babs."

Matthew'un aklı karışmıştı. "Melbourne'dan gelen arkadaşın mı? Hâlâ seninle mi kalıyor?"

Leonie güldü. "Hayır o değil. O Danimarka'ya gitti. Babs başka arkadaşım. Anlarsın ya işte. Arkadaşım."

Matthew Leonie'nin dalgın bakışlarını gördü ve durumu yeterince değerlendirmemiş olduğunu fark etti. Nasıl anlayabilirdi ki zaten? Sonuçta Cumberland Bar'da karşılaştıklarında Leonie davetini kabul etmişti. Kendisine söylemesi ya da en azından bir şekilde belli etmesi gerekirdi. Zaten Matthew'a göre ortada böyle bir şeyi gösteren hiçbir işaret de yoktu.

Kendisini çabuk toparladı. En azından bu sorun ortadan kalkmıştı. Aralarındaki ilişki arkadaşlık boyutunda kalacaktı. "Tabii. Neden olmasın? Üç kişi olacağız öyleyse. Nereye gidelim? Nasıl yerleri seviyorsun?"

"Benim için fark etmez," dedi Leonie. "Ama Babs İtalyan yemeklerine bayılıyor. Acaba rica etsem..."

"Tabii. İtalyan olsun öyleyse."

Leonie memnun gibi görünüyordu. "Babs bir yıl İtalya'da yaşadı. Milano'da çalıştı. Tasarımcı. Milano tasarımcılar için harika bir yer."

Matthew başıyla onayladı. Babs adlı birinin sanatçı bir kişiliği olabileceğini hiç düşünmemişti. Babs demode bir isimdi. Babs adlı biri ne iş yapabilirdi? Muhtemelen atlarla filan uğraşırdı.

Leonie düşünceli görünüyordu. "Peki ya... Hani şu kızı davet etsek ya bir de... Adı neydi?"

"Pat'i mi diyorsun?"

"Evet. Pat. Onu da çağıralım. Sıkıntı yaşadı diyordun. İtalyan restoranı onun da keyfini yerine getirir."

Matthew mutfaktan Pat'in odasına doğru baktı. Kapısı kapalıydı. "Emin değilim," dedi. "O pek..."

"Sor işte," diye araya girdi Leonie. "Gelmek isteyebilir."

Matthew garip bir şeylerin olduğunu hissediyordu. Leonie'ye yaptığı basit bir akşam yemeği daveti, arkadaşı Babs'ı da içine almış, şimdi de Pat'i eklemek üzereydi. Leonie daha yeni tanıştığı Pat'in gelmesini neden istiyordu? Belki diğer Avustralyalılar gibi o da arkadaş canlısı davranıyordu sadece. Bu insanların sıcakkanlı olduklarını hatırladı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

61. Kanalın Yanında

Cyril kanal boyunca yürüdü, kafasını rüzgara karşı kaldırmıştı, kuyruğu bir o yana bir bu yana sallanıyordu. Yolun kemer ile Colinton kasabası ayrımı arasındaki kısmında kimsecikler görünmüyordu. Etrafta hareket eden tek şey sazlıkların arasına girip çıkan ördeklerdi. Cyril ördeklere bakmak için kısa bir an durup bir kez havladı. Bir ördek yemek, dişlerini yumuşak göğüs tüylerine saplayıp kuşun o sinir bozucu kendini beğenmişliğini silkeleyip atmak ne güzel olurdu diye düşündü. Ama şu an buna vakti yoktu. Bu tip şeyleri Angus'u bulduktan sonra düşünmeliydi. Tüm kalbiyle yapmak istediği buydu. Angus'u bulmalıydı.

Birkaç dakika sonra patika daraldı ve Cyril ayaklarının altında sert taşlar olduğunu fark etti. Yavaşlayıp dikkatle yoluna devam etti. Solunda Drummond Meydanı'ndakilere benzer korkuluklar gördü, ama buradakilerin ardında bir boşluk ve serin bir hava akımı vardı. Rüzgâr su kokusu taşıyordu, kanalın kokusundan farklı, daha taze ve daha keskin bir kokuydu

bu. Bir süre burnunu havaya kaldırarak durdu. Bu kokuyu tanıyordu, artık pek hatırlamadığı, eskiden kalan bir şeydi. Hayata ilk gözlerini açtığı Hebride adasında duyduğu bir kokuydu bu, tezek kokularının arasından gelen akarsuyun kokusuydu. Nehir üstünde tanıdık başka şeyler de taşıyordu: Biraz koyun kokusu, yünlerindeki lanolin, taşların üstünde koşuşturan farelerin ekşi kokuları...

Yoluna devam etti. Nehir yardımcı olmuyordu, çok kuvvetliydi ve çok şey çağrıştırıyordu, onu çağıran uzaktaki kokular giderek azalıyordu. Ama yine de önünde bir yerlerde yüzlerce başka kokunun arasına karışmış haldeydiler ve Cyril gitmesi gereken yönün bu olduğunu biliyordu.

Biraz ileride Cyril bir grup çocuğa rastladı. Üstgeçidin gölgesinde kanalın kenarında üç çocuk oturmuş, oltalarını suya sallandırmıştı, misinaları tüm iyimserliğiyle pürüzsüz suya dalmıştı. Cyril erkek çocukları birkaç sebepten ötürü seviyordu. Erkek çocuklar bir iki günlüğüne dışarıda bırakılmış kemikler gibi hep biraz ekşi kokuyorlardı ve Cyril bu kokuyu seviyordu. Ayrıca hep köpeklerle oynamaya hevesli oluyorlardı.

Çocuklar Cyril'e baktı.

"Köpeğe bak," dedi sivri kafalı küçük bir çocuk olan Eck.

"Ne yapıyor?" diye sordu Eck'in ağabeyi Jimmy. "Kaçmış mı ne dersin?"

"Hayır," dedi Bob. "Bazı köpekler ööyle etrafta dolaşıyolar. Kimsenin köpeği diiller. Köpekler işte."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Hep bi köpeğim olsun istedim," dedi Eck. "Ama babam on altı yaşına gelene dek alamazsın diyo."

"Sen hiçbir zaman on altı yaşına giremiceksin," dedi Bob. "Çok ufaksın. O sivri kafan da ööle. Tüm kızlar sana gülücekler bak gör."

Çocuklar oturup hevesle kuyruğunu sallayan Cyril'e baktılar. Cyril kendisine bir şey atmalarını bekliyordu biraz, ama çocukların böyle bir niyeti olmadığını görünce yoluna devam etme vaktinin geldiğini anladı. Öne doğru birkaç adım atıp çocuklardan birinin elini yaladı ve yoluna devam etti.

Artık etrafta daha fazla insan vardı. Nefes nefese kalmış bir koşucu ona doğru geldiği için Cyril adam geçsin diye kenara çekildi. Sonra köpeğini gezdiren bir kadının yanından geçti, Cyril geçerken köpek korkudan sinmişti, ama Cyril bu köpeği umursamadı. Tekrar o kokuyu almıştı, artık koku uzakta olmasına rağmen daha yoğundu. Etrafını saran tüm dikkat dağıtıcı unsurları görmezden gelerek adımlarını sıklaştırdı. Yanından yarış kayığıyla iyi çalışılmış bir uyum içinde hızla gelip geçen iki kürekçiyi umursamadı. Suyun kenarından kendisine düşmanca bakıp tıslayan kuğuya dönüp bakmadı bile.

Üstünde trafik olan bir köprü vardı. Cyril köprünün altından geçen patikadan ayrılmadı. Sonbahar renklerine bürünmüş uzun ağaçlar gördü, arkalarında gökyüzü uzanıyordu. Cyril gökyüzünü başka bir yer olarak algılıyordu; hep orada olan mavi bir yer, uzakta ve asla erişilemeyen...

Burnunu rüzgara doğru kaldırdı. Takip ettiği koku daha kuvvetliydi artık. Yakında bir yerlerde diye düşündü ve yavaşladı.

Kayıkhanenin karşısında kanalın kenarına uzun bir restoran teknesi olan *Zazou* bağlıydı. Cyril güverteye çıkan rampayı gördü. Havayı kokladı. Yoğun bir yemek ve et kokusu vardı, ayrıca o tanıdık koku da geliyordu, o gün Valvona and Crolla'da koklamış olduğu kokuydu bu, ne zamandı sahiden? Uzun zaman önce olup olmadığını bilmiyordu, çünkü köpeklerin geçmiş zamana dair bir algıları yoktu, ama orada bu kokuyu aldığını biliyordu. Kurutulmuş domates kokusu.

Gemiye çıkan rampada yürümeye başladı ve güvertenin kenarına ulaştığında durdu. Altında masalarla sandalyelerin olduğu bir kamara vardı. Masalardan birinde dört kişi oturuyordu. Önlerinde yemekler ve bardaklar vardı, konuşup kahkaha atıyorlardı. Cyril aşağı atladı ve açık kapının önüne gitti. O sırada masadakiler konuşmayı bırakıp ona bakmaya başladılar.

"İnanamıyorum," dedi masanın öteki ucundaki adamlardan biri. "Köpeğin altın dişi var."

"Haklısın," dedi yanındaki kadın. "Ne kadar ilginç değil mi?"

Kapıya daha yakın oturan ikinci adam eğilip Cyril'e baktı.

"Altın diş mi dedin?" diyerek elini Cyril'e doğru uzatıp parmaklarını şıklattı. "Gel buraya oğlum."

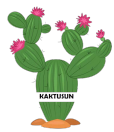
Cyril yavaş yavaş yanlarına geldi. Onu çağıran adam öne çıkıp hafifçe başını okşadı.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Sen kimsin biliyorum," dedi kısık sesle. "Seni Cumberland Bar'da görmüştüm. Cyril'sin değil mi? Angus Lordie'nin köpeği. Evet, osun."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

62. Tofu Küçük Düşüyor

Bertie'nin Steiner Okulu'ndaki sınıfında konuşulan tek konu *Neşeli Günler*'in sahneye konmasıyla ilgiliydi. Bayan Harmony'nin oyuncu seçimi herkesin takdirini toplamamıştı, ama kimi seçerse seçsin böyle bir şey mümkün olmayacaktı zaten. Çünkü tüm kızlar Maria rolünü oynamak istiyordu ve erkeklerin çoğu Kaptan von Trapp'ı canlandırmak istemişti. En azından Skye'ın Maria rolüne seçilmesi herkesin oybirliğiyle kabul ettiği üzere felaket bir sonuç doğuracak olan Olive'in başrolü kapmasının önüne geçmişti. Bertie'nin Kaptan von Trapp'ı oynaması ise tam tersine kızların onayını almıştı, çünkü kızlar bu rolün Tofu'ya gitmediğine seviniyorlardı. Kızlardan bir tek Olive bu seçime karşı çıkmıştı. Bertie'ye hayranlık beslemesine ve kendisini onun kız arkadaşı olarak görmesine rağmen (Bertie bu anlayışı sonuna kadar reddediyordu), Bertie'ye bu kadar iltimas geçilirken kendisinin muhtemelen rahibe korosunda çok daha küçük bir rol oynayacak olması onun için pek yenilir yutulur değildi. Telgrafçı Rolf ile cilveleşen genç Liesl rolü onun için daha

BELONGS TO KAKTUS TEAM

iyi olurdu. Oldukça inandırıcı bir şekilde ve doğal bir yetenekle bu rolü oynayabilirdi, ama bu rol de nedensiz yere Pansy'ye verilmişti. Telgrafçı olsun olmasın hiçbir erkek Pansy'ye ilgi duymaz diye düşünüyordu Olive. Bu da Bayan Harmony'nin kötü seçimlerine bir başka örnekti ona göre. Bayan Harmony'nin yönetmenden çok öğretmen olması iyi bir şey diye düşündü. Yönetmenlik kariyeri yanlış oyuncu seçimleriyle dolu büyük bir başarısızlık olurdu.

Olive'e göre Bayan Harmony'nin tek akıllıca seçimi Larch'ı Nazi rolünde oynatmasıydı. Bu rolün onun kişiliğine oldukça uygun olduğunu düşünüyordu ve açık açık söylemekten de çekinmemişti.

"Larch'ın Nazi rolünü oynadığına sevindim," dedi Olive yüksek sesle. "Çok iyi oynar."

Bayan Harmony sertçe ona baktı. "Ne demeye çalışıyorsun Olive sorabilir miyim?"

Diğer çocuklar susmuş Olive'e bakıyordu.

"Sonuçta karakteri öyle değil mi?" dedi. "Sürekli insanları vurmakla tehdit ediyor. Hepimiz ondan nefret ediyoruz. O bile bunu biliyor."

Bayan Harmony dudaklarını büzüştürdü. "Olive," dedi, "Larch bir oğlan. Oğlanların kızlarınkinden farklı ihtiyaçları oluyor. Bazen kendilerini öne çıkarmak istiyorlar. Sabırlı olmalıyız. Larch zaman içinde saldırgan dürtülerini kontrol etmeyi öğrenecek, öyle değil mi Larch?"

Larch soruyu duymamıştı. Olive'e vurma fırsatının ne zaman eline geçeceğini merak ediyordu.

"Kadınsı tarafıyla iletişime geçmesi lazım," dedi Pansy bir anda. "Annem bunun erkeklere yardımcı olduğunu söylüyor."

Bayan Harmony başıyla onayladı. Larch problemliydi hakikaten, ama şu anda alınması gereken başka kararlar vardı. Önemli bir yere sahip olan Başrahibe rolünün de verilmesi gerekiyordu ve ne yazık ki bu da başka hayal kırıklıklarına yol açacaktı.

"Lakshmi," dedi bir anda, "Başrahibe sen ol. Çok iyi oynayacağına eminim."

"Oynayamaz," dedi Olive. "Lakshmi Hindu, oysa başrahibe Katolik."

Bayan Harmony iç geçirdi. "Lakshmi'nin Hindu olmasının konumuzla hiç ilgisi yok Olive," dedi. "Rol yapmak olmadığın bir şeyi taklit etmekten geçiyor zaten. Oyunculuk bu işte."

Olive öyle kolay vazgeçmeyecekti. "Ama öyleyse neden kızlar kızları, erkeklerse erkekleri oynuyor? Neden Larch'ı ya da Tofu'yu rahibe yapmıyorsunuz?"

Bayan Harmony Tofu'ya baktı. Çok cazip bir fikirdi. Onu rahibe yapmak kadınsı tarafıyla iletişime geçmesine yarardı sahiden. Harika bir fikirdi. "Teşekkürler Olive," dedi kısık sesle. "Bu çok yapıcı bir öneri. Çok fazla rahibe var, ama Tofu için uygun olabilecek ancak bir iki rol kaldı. Barones Schroeder var mesela. Kaptan von Trapp Maria'yla ilk tanıştığında bir baronesle nişanlıydı hatırlarsanız. Olağan koşullarda biriyle nişanlıysanız onunla evlenmeniz gerekir. Ama nişan size fikrinizi değiştirmeniz için zaman da tanır. Bu

BELONGS TO KANTOS TEAM

yüzden bazen nişanlı birisi daha uygun başka biriyle tanışır ve o kişiyle evlenmeye karar verebilir. Kaptan von Trapp'a da aynısı oldu. Barones yerine Maria'yı tercih ettiğini fark etti ve sonunda Maria'yla evlendi. Kaderinde böyle yazılıymış çocuklar."

Bayan Harmony duraksadı. Çok romantik aslında diye düşündü. Ayaklarını yerden kesip onunla evlenecek bir Kaptan von Trapp'la tanışmak isterdi. Ama Edinburgh'da böyle erkekler var mıydı ki? Ya da Salzburg'da? Olmadığını düşünüyordu.

Çocuklara baktı. "Bir Barones Schroeder'e ihtiyacımız var." O konuşmaya devam ederken sınıfta çıt çıkmıyordu. "Tofu, canım. Bu rolü sen oynayabilirsin sanırım."

Bu söz bomba gibi düştü ve hedefi de hiç şüphesiz Tofu'ydu. "Çocuklar," diye devam etti Bayan Harmony, "erkek aktörlerin kadın rollerini oynaması çok uzun zamandan beri var olan bir gelenek. Shakespeare'in zamanında tüm roller erkekler ve oğlan çocuklar tarafından oynanırmış. Tofu'nun Barones Schroeder'i oynaması gayet doğal o yüzden. Çok da iyi canlandıracağına hiç şüphem yok, değil mi Tofu?"

Tofu konuşmak için ağzını açtı, ama bir kelime bile söyleyemedi.

"Güzel," dedi Bayan Harmony. "Bunu da hallettik öyleyse. Şimdi diğer işlere bakmalıyız çocuklar. Yarın oyunu prova etmeye başlayabiliriz. Kostümleri şimdiden hazırlamaya gerek yok. Oyunu okumakla işe başlayabiliriz."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bertie son derece rahatsızdı. Kendisinin Kaptan von Trapp rolünü oynaması konusunda şüpheleri vardı ve oyunu okumakla ilgili de bazı sorunlar olacağını düşünüyordu. Bayan Harmony hepsinin rolünü okumasını mı bekliyordu yoksa? Olive daha okuyamıyordu, Larch ve Hiawatha da öyle. Bu bir sorun olacaktı. Ayrıca Tofu'nun Barones Schroeder'i oynaması meselesi de vardı. Nedense bunun pek mümkün olmayacağını düşünüyordu. Bazı erkeklerin kadınsı tarafları olduğu doğruydu, ama Tofu'nun bunlardan biri olduğunu sanmıyordu.

BELONGS TO KANTO TEAM

63. Irene Her Şeyi Mahvediyor

Irene, Bertie'nin Kaptan von Trapp rolünü oynayacağını duyunca oyunla ilgili ilk başlardaki tüm aşağılamaları yerini bir coşkuya bıraktı. Bertie'nin oyunculuk yeteneği olduğunu düşünüyordu, bu da tıpkı diğer yetenek belirtileri gibi onu mutlu ediyordu ve daha pek çok belirti vardı, hep olmuştu. Aktörlerle aktrislerin narsisizme ve egoizme eğilimli kırılgan kişilikleri olduğunu düşünüyordu ve Bertie'nin sahne kariyeri yapmasını asla istemezdi. Ama bu yöndeki yeteneğinin fark edilmiş olmasını ve kendisine büyük bir rol verilmesini son derece yerinde buluyordu.

"Çok mutlu oldum Bertie," dedi İskoçya Sokağı'ndan okula doğru yürürlerken. "Sadece orkestra seçmelerinde başarılı olmakla kalmadın, okul oyununda da başrolü oynayacaksın. O küçük şansın o kadar yaver gitti ki Bertie!"

Bertie annesine baktı. Annesinin ağzından çıkan her laf ya mantıksız ya da tümden yanlış geliyordu ona. Edinburgh Gençlik Orkestrası'na çok geçerli sebeplerden ötürü girmek istemediğini söylemişti. Bertie altı yaşın-

daydı ve oradaki herkes en az on üç yaşında olacaktı. Annesi neden bunun kendisi için korkunç bir utanç kaynağı olacağını anlamıyordu? Kendisi sadece diğer çocuklarla oynamasına izin verilmesini isterken annesi neden bunca şeyi yapmasını istiyordu? Şimdi de gelmiş *Neşeli Günler*'deki Kaptan von Trapp'ı oynayacağı için sevindiğini düşünüyordu, oysa bundan çıkacak tek sonuç rolün kendi hakkı olduğunu düşünen Tofu'nun kendisine sonu gelmeyecek bir nefret beslemesi olacaktı.

"Aslında," diye devam etti Irene, "ben olsam *Neşeli Günler*'i seçmezdim, ama yapacak bir şey yok, karar verilmiş, biz de Bayan Harmony'yi desteklemeliyiz öyle değil mi Bertie? Bayan Harmony sana başrolü vererek iyi bir seçim yapmış. Tabii oyundaki hiçbir şeye inanmadığın sürece sorun olmayacaktır."

Bertie kaşlarını çattı. Annesinin söylediğine pek inanmıyordu. Bayan Harmony sınıfa *Neşeli Günler*'in gerçek bir hikâyeyi anlattığını, Kaptan von Trapp ve Maria ile diğer tüm karakterlerin yaşamış olduğunu söylemişti. Annesiyse hikâyeye inanılmaması gerektiğini söylüyordu. Kafa karıştırıcı bir durumdu.

"Gerçek bir hikâye olduğunu sanıyordum anne," dedi Bertie. "Bayan Harmony von Trapp ailesinin Avusturya'dan kaçtıktan sonra Amerika'da yaşamaya başladığını söyledi. Orada konser verdiklerini..."

"Tabii, tabii," diye araya girdi Irene hor görürcesine. "Orası öyle. Demek istediğim hikâyenin son derece gayriahlaki olduğunu görmen gerektiği. *Neşeli Günler* tamamen ataerkillikle ve kadınların uşakvari rol-

leriyle ilgili. Korkunç bir romantizm eseri. Annenin demeye çalıştığı buydu."

Bertie kafasını yere eğdi. Gayriahlakinin ne anlama geldiğini bilmiyordu, ama kulağa hiç hoş gibi gelmiyordu. Melanie Klein *Neşeli Günler*'i tasvip etmiyordur diye düşündü.

"Kafanın karıştığını görebiliyorum Bertie," dedi Irene. "Açıklayayım dur. Kaptan von Trapp eski bir otokratmış. Al sana yeni bir kelime daha Bertie. Ailesine karşı çok katıymış. Bir ıslık çalarmış, ailesi de boy sırasına girermiş."

"Belki denizci olduğundandır," diye araya girdi Bertie. "Denizciler ıslık çalmayı çok seviyormuş. Babam söylemişti. Bay O'Brian'ın..."

Irene parmağını uyarırcasına havaya kaldırdı. "Patrick O'Brian'ın konumuzla hiç ilgisi yok," dedi. "Babanın o kitapları okumayı sevdiğini biliyorum. Aptal baba işte. Patrick O'Brian erkeklerin hoşuna giden şeyler yazıyor, çünkü erkeklerin denize kaçarak sorumluluklarından kurtulabileceklerine inandırıyor onları. Donanma da öyle zaten. Bay O'Brian birçok ufak yalan atıyor Bertie. Herkese İrlanda'da doğduğunu söylüyor, oysa İngiliz. On altı yaşında mı ne denize açıldığını söylüyor, oysa arkadaşıyla bir tekneye binmiş sadece. Böyle saçmalıklar işte. Sonra da kalkıp şu aptal Jack Aubrey'in Dr. Maturin midir nedir, onunla denize açılmasıyla ilgili o romanları yazması da çok enteresan değil mi? Yazarlar kitaplarında kendi fantezilerini yazıyorlar sadece. Aslında oldukça dengesiz ve düzenbaz in-

sanlar. Yazarlar gerçek hayatlarında genellikle çok başarısızlar ve bunu telafi etmek için hayali hayatlar yaratmak zorunda kalıyorlar. Bu kitaplar da bunun kötü bir örneği sadece."

Bertie annesine baktı. Her şeyi mahvediyor diye düşündü. Tek yaptığı her şeyi mahvetmek.

Irene de Bertie'ye baktı. Anlaması çok önemli diye düşündü. Bertie gibi akıllı bir çocuğun her şeyin gerçekten de göründüğü gibi olmadığını anlamaması için bir sebep yoktu. Ayrıca erkeklik taslamanın ne olduğunu görmesi de önemliydi.

"Erkekler böyle şeyleri sık sık yapıyorlar," diye devam etti. "Daha önce duymamışsındır Bertie, ama bir başka yazar da farkı bir insanmış gibi davranmıştı. Kanada'da yaşayan Gri Baykuş* adlı bir adam vardı. Kuzey Amerika yerlisi olduğunu iddia ediyordu ve ormanlarda yaşamakla ilgili bir sürü kitap yazdı. Ayrıca tüylü müylü Kızılderili giysileri giyiyordu. Çok gülünç görünüyordur eminim, aptal adam işte. Ojibwe yerlileri gibi insanların gelenekleriyle ilgili kitaplar yazdı, ama aslında Archibald Belaney adlı bir İngilizdi!" Duraksadı. "Ama *Neşeli Günler*'den bahsediyorduk, uzaklaşmayalım."

Bertie suskundu. Bu konuşmayı kendisi başlatmamıştı ve Gri Baykuş'la ilgili konuşmaları da kendi suçu değildi. Bu adam Bertie'ye iyi bir adammış gibi gelmişti. Yapmak istediği şey tüylü giysiler giyip ormanlarda yaşamaksa neden bunu yapmamalıydı ki? Annesinin Gri Baykuş'un zevkini de mahvetmesi çok tipikti.

* Grey Owl - Archibald Belaney adlı İngiliz yazar (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

64. Deri Tulumu

Bertie'yle annesi arasındaki *Neşeli Günler* konuşması okuldan İskoçya Sokağı'na giderlerken gerçekleşmişti. Günün erken saatlerinde hava sonbahar için olağandışı derecede sıcak olmuştu (hatta tüm ay Haziran ve Temmuz ayından sadece giderek kısalan günleriyle ayrılabilecek derecede güneşli ve yaz sonunu andırırcasına geçip gitmişti). Ama onlar İskoçya Sokağı 44 Numara'nın ikinci katındaki dairelerine çıkarken ikindi saatlerini etkisi altına almış olan serin havayı ikisi de hissetmişti.

"Shetland kazağını çıkarmalıyız artık," dedi Irene cebinden anahtarını çıkartırken "Hava ılımandı, ama hava giderek soğuyor ve..." Durdu. Giysi konusu aklına oyun için gerekli olacak kostümleri getirmişti. Maria çocuklarına perde kumaşından giysiler giydiriyordu ve bu rolleri oynayan çocukların annelerinin işi kolay olacaktı. Kiminin zaten perdeden yapılmış giysileri vardır nasılsa diye düşündü. Gülümsedi. Annelerden bir tanesi, hangisiydi acaba, Merlin'in annesiydi gali-

ba, çok acayip giysiler giyiyordu. Kendisinin yaptığı açıkça belli olan şekilsiz bir çadıra benzeyen makrame bir etek giymişti ve çok da iftihar ediyor gibi görünüyordu. Ne kadar gülünç göründüğüyle ilgili hiçbir fikri yok diye düşündü Irene. Onun oğlu da gökkuşağı renkli bir palto giyiyordu zaten, annesi belli ki bu paltoyu... hakikaten bu malzemeyi nereden bulmuştu? Gay barların dışında dalgalanan bayraklara benziyordu. Belki de aptal kadın ikinci el gay eşyaları satılan bir yerden bulmuştu bunu. Merlin annesinden ne kadar da utanıyordur diye düşündü Irene. Bazı anneler çok düşüncesiz oluyor, dedi kendi kendine.

Eve girerlerken Bertie'ye baktı. "Bertie," dedi, "oyun için sana bir kostüm hazırlamalıyız. Bayan Harmony ne giyilmesi gerektiğini söyledi mi?"

Bertie donakaldı. Tüm bu oyun meselesi annesi daha fazla işin içine karışmasa bile bir mayın tarlasına dönmüştü zaten. Bunu bertaraf etmesi gerekiyordu.

Açıklamaya girişti. "Şu anda kostüm kullanmıyoruz anne," dedi. "Bayan Harmony sadece oyunu okuyacağımızı söyledi. Kostümle uğraşmana hiç gerek yok."

"Ama yapmam gerek," dedi Irene. "Annelerin kostüm yapmasını beklerler hep. Sana bir kostüm yapacağım Bertie."

Bertie iç geçirdi. Ama o sırada aklına Kaptan von Trapp'ın muhtemelen çok şık bir donanma üniforması giyiyor olacağı geldi. Üstünde çapa resmi olan bir başlık ve pirinç düğmeleri olan böyle bir üniforması olsun isterdi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Harika bir fikir anne," dedi. "Neden şimdi yapmaya başlamıyorsun? Böylelikle okula götüreceğim zaman hazır olmuş olur."

Irene bu fikri hevesle karşıladı. "Yapmamı ister misin sahiden?" diye sordu. "Tabii ya neden olmasın. Baban daha geç gelecek, bizim de bir sürü boş vaktimiz olacak. Bir düşünelim. Evet, ne yapacağımı biliyorum."

"Bir kaptan üniforması," dedi Bertie neşeyle. "Aklında bu mu vardı?"

"Hayır tabii ki," dedi Irene. "Üniformaları pek sevmediğimi biliyorsun. Avusturya'ya ait bir şey olmalı. Kaptan von Trapp özbeöz Avusturyalıydı sonuçta."

Bertie suskunlaşmıştı. Dünyadaki geleneksel giysileri gösteren kitapta gördüğü resmi hatırlamaya çalışıyordu. Avusturyalılar ne giyiyordu?

Irene Bertie'nin dile getirmediği sorusunu cevapladı. "Deri Alman Tulumu tabii. Kaptan von Trapp böyle bir şey giyerdi işte."

Bertie'nin sesi kısılmıştı. "Deri tulum mu anne?"

"Evet," dedi Irene. "Deri tulum güney Almanya ve Avusturyalıların giydiği bir giysiydi Bertie. Önü şöyle askılı olan, hatta senin tulumuna benzeyen bir pantolon, ama paçaları dizler görünecek şekilde kısa. Bir de deriden yapılıyor tabii. Adını da buradan alıyor."

Bertie karşılık vermedi. Rezil olmaktan kurtulmasının tek yolu derinin bulunamamasıydı. Irene yine Bertie'nin düşüncelerine yanıt verdi. "Deri sorun olacak tabii," dedi. "Nereden alınır bilmiyorum ve bulsam da çok pahalı olacağına eminim."

"Öyle mi?" dedi Bertie aceleyle. "Neyse, yine de çok sağ ol anne."

"Aslında," dedi Irene, "annenin bir fikri var. Babanın şu eski koltuğu var ya? Geçenlerde tekrar kaplatmak istediğim koltuk hani. Gazetesini okuduğu koltuk."

Bertie eski deri koltuğu biliyordu, ama karşılık verecek vakti olmadı, çünkü kapı çaldı. Kimseyi beklemediğiyle ilgili bir şeyler mırıldanan Irene koridoru geçip kapıyı açtı. Merdivenleri çıkarken nefes nefese kalmış oldukça yapılı bir adam kapının dışında duruyordu.

"Bayan Pollock?"

Irene başıyla onayladı. Adamı tanımıyordu ve adamın ardındaki koridora bakışlarını hiç sevmemişti. Stuart kapıyı açarken zinciri kullanmasını söylemişti hep, ama o bunu hiç yapmamıştı. Belki de...

"Bertie!" diye haykırdı adam bir anda. "Demek buradasın evlat!"

Irene, Bertie hemen arkasında bitiverince irkildi. "Bay O'Connor!" dedi Bertie.

Bu adı duyan Irene donakaldı. Demek Glasgowlu adam buydu. Şişko O'Connor ya da adı her neyse. Irene soğuk soğuk adama baktı. "Bizim arabayla ilgili bir mesele herhalde," dedi.

Domuz O'Connor gülümsedi. Kolay kolay sindirilebilecek biri değildi ve zaten onunla konuşmaya gelmemişti. Aradığı Stewie'ydi. "Senin adamla konuşacaktım," dedi tekdüze bir ses tonuyla. "He ya sizin motorla ilgili."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Burada değil," dedi Irene kapıyı kapatırken. "Başka gün gelmeniz gerek. Kusura bakmayın."

Domuz O'Connor Bertie'ye baktı. "İyisin değil mi evlat?" diye sordu. "Güzel. Senin babaya söyle bizim Gerry yanlışlıkla arabada bir şey bırakmış. Bi bakmak istiyordu."

"Polisten alabilirsiniz Bay O'Connor," dedi Bertie. "Arabada bir şey bulmuşlardı da."

Domuz O'Connor bir adım geri attı. "Hay lanet!" dedi kısık sesle.

65. Kavuşma

O akşam Angus Lordie haftada bir iki kez yaptığı gibi yine Cumberland Bar'a gitti, ama bugün insanlarla güzel vakit geçirip sohbet etmek gibi bir beklentisi yoktu. Yüreği kaybı yüzünden uyuşmuş gibiydi. Cyril hep onunla birlikte bara gelirdi ve barda oldukça popülerdi. Bir masanın altına yatıp önüne sürülecek ve mutlulukla yalayacağı bir tabak birayı sabırla beklerdi. Sonra kafasını yere koyup biraz uyuklardı ve uyandıktan sonra etrafı ilgiyle seyrederdi. Hem Angus, hem de köpek için keyifli bir alışkanlıktı, ama artık böyle bir şey olmayacaktı. Cyril kaybolmuştu, çalınmıştı. Hatta muhtemelen artık yoktu.

Angus masasında tek başına oturdu, kendisine acımanın eşiğinde dolanıyordu. En sonunda gözlerini kapatıp hayatın ne kadar anlamsız olduğuna dair düşüncelere daldı. Ellilerindeydi, yalnızdı, ressam olarak neredeyse hiç tanınmıyordu ve kendisini tanıyanlar da ellilerinde olan ve pek bir şeyleriyle tanınmayan insan-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

lardı. En son ne zaman bir sergisi olmuştu? En az iki sene önce. O zaman bile resimleri duvarlarda satılmadan durmuş, (sağ olsun) Domenica ona olan sevgisinden bir resmini almıştı. Tom Wilson (o da sağ olsun) küçük çaplı yılbaşı sergisi için bir resim göndermesi için davetiye yollamıştı, ama davete müteşekkir olan Angus küçük bir resmi olmadığı için tasalanıp, yaptığı resimlerden birinin ortasını keserek bunu çerçeveletmişti. Daha sonra başkalarının neler gönderdiğine bir bakmak için Open Eye Gallery'ye gittiğinde kendi resminin önünde duran bir çifte rastlamıştı. Angus'u görmemişlerdi, ama bu iyi olmuştu, çünkü Angus onları uzaktan da olsa tanıyordu (Humphrey ve Jill Holmes'tü bunlar) ve Humphrey'nin Jill'e dönerek, "Çok komik. Bu resmin daha büyük bir resmin parçası olduğuna yemin edebilirim. Sen de aynı şeyi hissetmiyor musun?" demişti. Angus utançla galeriden çıkmış ve, hatta resmini geri çekmeyi bile düşünmüş, ama yapmamıştı. Nasıl olsa daha sonra satılmadan geri gelecekti ve Angus sonunda haklı çıkmıştı.

Şimdi de Cumberland Bar'da oturuyor ve hayatın kendisine ne kadar kötü bir el dağıttığını düşünüyordu. Yarın ölsem kim fark eder ya da umursar diye sordu kendine. Domenica gitmişti, yanına gidebileceği çok az insan kalmıştı, yakın arkadaşı olan çok az kişi vardı. Cumberland Bar'dan tanıdıkları buraya içmeye geliyorlardı, onu görmeye değil. O burada olmasa onlar da aynı şekilde içmeye devam edeceklerdi. Hayat berbat, dedi kendi kendine, hayat korkunç. Tam o sıra-

da aklına bir anı geldi, Student Union Bar'da yıllar önce duyduğu bir şarkının sözlerini hatırladı; İrlanda sularında söylenen bir şarkının sansürden geçirilmiş sözleriydi bunlar ve şu an hissettiklerine çok iyi tercüman oluyorlardı:

Burnumuzu çekmeyelim çocuklar,
İyice bir ağlayalım,
Çünkü ne kadar uzun yaşarsan,
O kadar yakın sana ölüm...

"Angus?"

Ara sıra sohbet ettiği barmenlerden biri barın ucuna kadar gelmiş, masasının başında dikiliyor, bir yandan da ellerini havluyla kuruluyordu. Angus kafasını kaldırdı.

"Çok derin düşüncelere dalmış gibisin," dedi barmen.

Angus gülümsemeye çalıştı. "Öyleydim galiba," dedi. "İçinde bulunulması çok sağlıklı olan bir durum değil. Bazen."

Barmen güldü. "Royal Bank of İskoçya'da çalışan elemanlardan biri var, adı neydi unuttum, iyi bir adam. Ara sıra buraya gelir. Bugün telefon açıp sana bir mesaj bıraktı. Geldiğin zaman söyleyecektim de unuttum."

Angus'un kafası karışmıştı. "Tanıdığımı sanmıyorum," dedi. "Hangi..."

Barmen ellerini kurulamayı bırakıp havluyu katlamaya başladı. "Köpeğini bulmuş. Cyril'i. Bu akşam getirecekmiş. Nerede oturduğunu bilmiyormuş, telefon rehberinde de adını bulamamış..."

Cümlesini bitiremedi, çünkü tam o sırada kapı açıldı ve içeri bir kayışla Cyril'i tutan bir adam girdi. Cyril Angus'u görünce sanki kuvvetli bir rüzgara kapılmışçasına ileri atıldı. Adamın tuttuğu kayış elinden kurtuldu, ama adam Angus'un masada oturduğunu görünce olanı anladı ve kayışı tutmaya çalışmadı.

Cyril bir yandan atlayıp sıçrıyor, bir yandan da bir köpeğin çıkarabileceğine asla inanılamayacak neredeyse insan sesine benzeyen bir şekilde inliyor, uluyordu. Angus ayağa kalktı, kucağına atılan Cyril Angus'un yüzünü yalıyor, muhteşem bir mutlulukla vücudunu bir o yana bir bu yana çeviriyor, ara sıra nefes alabilmek için ulumalarını kesiyordu.

Barın bir başka köşesinde arkadaşıyla oturan genç bir adam, "Gördün mü? Görüyor musun şunu? Bundan şu anlaşılıyor, hayatta sevgiyi arıyorsan kendine bir köpek almalısın."

Diğeri karşılık verdi, "Sinik bir yaklaşım bu ama."

"Realist demeye çalışıyorsun," dedi ilk adam.

Sonra barda bu kavuşmayı izleyen pek çok insan gibi onlar da sustular, çünkü herkes az veya çok içlerine dokunan bir manzaraya tanık olmuştu. En azından bazıları çok önemli bir gerçeğin gözlerinin önüne serildiğini fark etmişti: Hayattaki konumumuz ne olursa olsun, ister bir köpek ister başka bir şey olalım, birbirimizi sevmemiz gerek. Bu sevgi, üstünde düşünebileceğimiz ve uygun bir anda uğruna ağlayabileceğimiz bir neşe kaynağı ve ayrıcalıktır.

66. Banyo Meseleleri

Matthew kendi başına yaşamaya o kadar alışmıştı ki Pat'in India Sokağı'ndaki evde kendisiyle kalmaya başladığı ilk günün sabahı onun orada olduğunu unutmuştu. Sabah alışkanlıkları belliydi: Paspasta mektup varsa içeri alıyor, bunlara şöyle bir göz atıyor, sonra da Leonie'nin planı yürürlüğe girseydi yıkılacak olan banyo duvarlarının arasında duşunu yapıyordu. Gerçi yatağa girerken giymeyi sevdiği Macgregor* ekoseli şortunu çıkarıp duşa girerken aklında Leonie yoktu. Matthew o gün yeni alacalı yulaf rengi kazağını giyse mi giymese mi diye düşünüyordu. Giysilerine gereğinden fazla önem vermiyordu aslında, ama sanat simsarlarının bir tür üniforması olduğunu fark etmişti. Bu rolü ikna edici bir şekilde oynayacaksa o zaman öyle görünmesi gerekiyordu. Edinburgh'daki sanat simsarlarının da giymediği bir şey varsa bu alacalı yulaf rengi kazaktı görünüşe bakılırsa. Bu bir hata olmuştu.

Edinburgh'daki pek çok insanın bir üniforması var gibi geliyordu Matthew'a. Avukatlar bu açıdan dikka-

* İskoçya'daki klanlara ait farklı ekose kumaşlar bulunmaktadır. (ç.n.)

ti çekiyordu zaten. Çizgili pantolonlarıyla her sabah Mound'u tırmanıp Parlamento binasına gidiyorlardı. India Sokağı'nın içinde bulunduğu çevre daha zengin avukatlar için uygun bir yerdi. Üstüne pirinç levhaların takıldığı George döneminden kalma kapıların ardında oturuyorlardı ve Matthew galeriye giderken tanıdığı birkaçına selam veriyordu her sabah. Hayatlarının nasıl olduğunu merak ediyordu. Tartışmalar, yorumlamalar ve savunmalarla mı doluydu? Babası Gordon onun hukuk okumasını istemişti, ama Matthew karşı gelmişti. Mahkemelerin bulunduğu ve avukatların koridorlarını hukuk müşavirleri ve müvekkilleriyle düşüncelere dalmış halde arşınladığı Parlamento ile ilgili Stevenson'un hayat hikâyesini okumuş ve babasına da buradan alıntılar yapmıştı. Birbiriyle hiç ilgisi olmayan gruplar derin düşüncelere dalarak bir oraya bir buraya yürüyorlardı. Uzun boylu avukatlar avantajlıydı, çünkü ekmek kapıları yanlarında yürürken aşağı bakabiliyorlardı, bu ekmek kapıları yukarı bakarak davayı yürütenin kim olduğunu her defasında hatırlamış oluyorlardı. Ama uzun boy avukatların dezavantajına da işleyebiliyordu, çünkü profesyonel ilişkilerinin gerçekleri ne olursa olsun kısa boylu müşavirler bu şekilde gölgelenmeyi sevmiyorlardı.

Matthew çok kısa boylu bir avukatın kariyerinin çok uzun boylu olmayan müşavirler tarafından kendisine izahatlarda bulunulması üstüne kurulu olduğunu okumuştu. Bu çok uzun boylu olmayan müşavirler Parlamento koridorunda onunla yürüyüp, nadir olarak ellerine geçen bir avukata yukarıdan bakma dene-

yiminin keyfini çıkarıyorlardı. Eline geçen davalar küçük ve kısa süren davalar da olsa oldukça başarılıydı. Matthew bunun çok acımasız bir hikâye olduğunu düşünmüştü, avukatların birbirlerine anlattıkları insafsız hikâyelere benziyordu. Baro, duyduğuna göre insanın üstüne yapışan lakapların gırla gittiği son derece garip bir yerdi. Matthew'un tanıdıklarından biri ona bunları anlatmıştı ve Matthew da ilgiyle dinlemişti. Domuz Kasabı kimdi, Terzi Kuklası kimdi, Başkan kimdi biliyordu.

Babasına da söylediği gibi Stevenson çok açıksözlüydü. Hukuk eğitimi sırasında çok mutsuz olmuştu ve "Zeki adamlar on veya yirmi yıl boyunca yapacak hiçbir işleri olmadan ve tek kuruş para almadan her gün burada yürüyor..." diye betimlediği İskoçya Barosu'nun Parlamento koridoruna *la Salle des Pas Perdus** demişti.

Matthew'un babası iç geçirmişti. "Stevenson'un yazdıkları bugünkü hukuk dünyasını yansıtmıyor," demişti. "Ne kadar eğleneceğini düşün bir Matthew. Joe Beltrani'ye bir bak."

"Joe Beltrani kim?" diye sordu Matthew.

"Çok itibarlı bir ceza avukatı," diye yanıt verdi Matthew'un babası. "Çok önemli bir hukuk bilgini. Glasgow'dan mezun tabii."

Matthew suskundu. "Yapmak istediğim şeyin bu olduğunu düşünmüyorum," dedi. Babası ona dudaklarını büzüştürerek baktı ve konu kapandı.

* Kayıp Adamlar Salonu (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Hukuk böyleydi işte. Ama Matthew yapacağı işi bulmuştu, sanat simsarlığıydı bu ve işlerin görünüş kısmını halletmesi gerekiyordu. Dundas Caddesi'ndeki diğer sanat simsarlarının ne giydiğini incelemişti ve belli bir stil olduğuna karar vermişti. Kot pantolon güvenli bir seçimdi, ama mavi renkli olmamalıydı. Zeytuni kadife pantolonun üstüne siyah kot ceket giyebilirdi ve gömlek de açık yakalı olmalıydı. Genel olarak alacalı bir görüntü tercih sebebiydi, ama bu alacalı yulaf rengini kapsamıyordu.

Matthew duş aldı, giyinmeden önce kurulanırken Pat banyoya girdi. Bir an şaşkınlıktan donmuş halde hareketsiz kaldı. Kapıyı kilitlememişti, çünkü daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştı; tek başına yaşayan insanlar böyle bir şey yapmazdı pek. Pat de kapıda eşit derecede hareketsiz duruyordu. Duşun açık olduğunu duymamıştı ve daha yeni uyanmıştı. Mutfakta ışığı açık görünce (ki bunu Matthew gece kapatmayı unutmuştu) onun mutfakta kahvaltı yaptığını düşünmüştü. Ama şu anda da gördüğü üzere belli ki Matthew mutfakta değildi. Yüzünde bir şaşkınlık ifadesiyle önünde çırılçıplak duruyordu.

Gözü sandalyenin üstünde duran Macgregor şortuna takıldı. Bu onun ailesinin ekosesiydi.

"Bu Macgregor ekosesi," diye mırıldandığını duydu kendi kendine.

Matthew şorta baktı. Sanki onu suçluyormuş gibi gelmişti, sanki Macgregor ekoseli şort giymeye hakkı yokmuş gibi bir imada bulunuyordu. Bu onu hiç ilgilendirmez diye düşündü.

Pat kendini toparlayıp arkasını döndü ve kapıyı kapattı. Koridora çıkınca tavana baktı. Matthew'la bu beklenmedik karşılaşma sinirlerini bozmuştu. İçeri davetsiz girişinden dolayı utanmamıştı (herkes her an yanlışlıkla bir yere girebilirdi sonuçta). Matthew'un içerideki hali onu garip bir şekilde etkilemişti sadece.

Şöyle bir gerçeği fark etmişti: Matthew oldukça çekiciydi. Sadece deyim yerindeyse onu doğru ışık altında görmek gerekiyordu ve kendisi de o ışığı yakalamıştı demin.

Ama aynı zamanda Macgregor şortu giyiyor olması yüzünden rahatsız olmuştu. Bunu yapmaya ne hakkı var diye sordu kendi kendine.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

67. Banyo Meseleleri (Devam Ediyor)

Matthew o sabah kahvaltıda Pat'i görmedi. Kahvaltı yapmak için giyinip banyodan çıktığı sırada Pat'in kapısı kapalıydı. O birkaç dilim ekmek ve bir elmadan oluşan kahvaltısını yaparken banyo kapısının açılıp hemen ardından sanki gözüne sokarcasına kilitlendiğini ve duşun açıldığını duydu. Yeni ev arkadaşıyla karşılaşmadan evden çıkma şansı olduğu için mutluydu. Belli bir süredir birlikte yaşadığın birinin karşısına çıplak çıkmak utanç vericiydi, ama üstüne üstlük birlikte yaşamaya başlanıldığı ilk günün sabahında böyle bir duruma düşmek kat kat kötüydü. Tabii içerideki kişi dışarıdan gelecek birinin içeriye dalmaması için önlem almak gerektiğine inanmıyorsa, bu durumda hatalı sayılmayabilirdi. Matthew da saat on buçukta sabah kahvesini içmek için Big Lou'ya gittiğinde tam da bu soruyu sormak istemişti.

Matthew gittiğinde kafe boştu, Big Lou dışında tabii. Arbroathlı bu bilgili otodidakt solunda bir temizleme bezi, önünde bir kitapla tezgahın ardında oturu-

yordu. Big Lou Matthew'u seviyordu ve küçük bir kasabadan geliyor olduğu için büyük yerlerde artık kaybolmuş olan doğal bir nezakete sahipti.

"Selam Matthew," dedi. "Bugün ilk sen geldin. Başka kimse yoktu. Angus'la o köpek bile gelmediler.

Matthew bara yaslandı, Big Lou'nun okuduğu kitabı alıp kapağına baktı. "*Bir Düzen Dili: Şehirler, Binalar, İnşaat*... Bir şeyler mi inşa edeceksin yoksa?" diye sordu.

Big Lou kitabı geri aldı. "Nerede kaldığımı karıştıracağım seni şapşal," dedi heyecanla. "Çok güzel bir kitap. Bir şeyleri nasıl tasarlamamız gerektiğiyle ilgili. Binaları. Odaları. Kamusal alanları. Her şeyi. Bir sürü kural koyuyor."

"Mesela?" diye sordu Matthew.

Big Lou kahve makinesine dönüp metal filtreyi çekti. Eski beyaz bir kutunun içinden metal kaba kahve doldurdu ve tekrar yerine taktı. "Odada hep iki farklı ışık kaynağı olması gerektiği gibi mesela," dedi. "Bu kitabın yazarı olan Profesör Alexander'a göre, bir grup insana iki odadan hangisini seçtikleri sorulduğunda herkes tek değil, iki pencereli odaları tercih etmiş. Çünkü bu tip odalarda daha rahat ediyorlarmış."

Matthew etrafına baktı. Big Lou'nun kafesinde tek bir cam vardı ve bu da oldukça kasvetli görünüyordu. Sonuçta kendisini rahatsız hissediyor muydu? Big Lou Matthew'un bakışını fark etti ve kaşlarını çattı. "Biliyorum," dedi. "Benim de tek pencerem var. Ama bazen insanın seçim şansı olmuyor. Burayı ben tasarlamadım sonuçta."

"Peki başka ne diyor?" diye sordu Matthew.

"Kapıyı hep odanın bir köşesine koymak gerektiğini söylüyor," dedi Lou cümlenin geçtiği yeri bulabilmek için kitabı karıştırırken. "Kapıyı odanın ortasına koyarsan odayı ikiye bölüyormuşsun."

Matthew India Sokağı'ndaki evini gözünde canlandırdı. George döneminden kalma tüm evler gibi o da klasik prensiplere bağlı kalınarak dizayn edilmişti ve simetri önemli bir özellikti. Palladio hangi orantıların insanları rahat ettirdiğini biliyordu, Robert Adam ve Playfair gibi.* Matthew'un India Sokağı'ndaki kapılar hep köşelerdeydi ve odalar oldukça rahattı. Kapılardan bahsedince o sabahki garip olay aklına geldi. Big Lou'ya bunu sormayı düşünüyordu, çünkü böyle bir soruya yanıt vermekten keyif alırdı ve çoğu meselede sezgisel olarak doğru karar veriyordu.

"Lou," dedi. "Birisi banyo kapısını kapatır ya hani... şey yaparken... banyo filan alırken yani."

Lou ona boş bakışlarla baktı. "Böyle bir gelenekten haberim var sanırım," dedi.

"Yani tabii," dedi Matthew. "Ama şunu demeye çalışıyordum. İçeri girdiğinde kapını kilitler misin, yoksa banyonun dolu olup olmadığını kontrol etmek içeri girecek olanın mı görevidir? Kapı kapalıysa kapıyı çalmak mesela."

* Andrea Palladio, İtalyalı Rönesans mimarı. Robert Adam, İskoçyalı neoklasik mimar, iç tasarımcı ve mobilya tasarımcısı. William Henry Playfair, özellikle Edinburgh'daki neoklasik kent simgelerini tasarlamış olan İskoç mimar. (ç.n.)

Big Lou kahve makinesiyle uğraşıyordu. "Kapıyı çalmana gerek kalmamalı," dedi. "İçeride birisi varsa kapının kilitli olmasını beklersin zaten."

"Anladım," dedi Matthew. Duraksadı. "Peki o zaman kapıyı açan kişi neden kendisini kötü hissetsin ki?"

Hazneyi yerine yerleştiren Big Lou kahve makinesini çalıştırdı. "İlginç bir nokta bu tabii. Neden olsun değil mi? Kapıyı açan kişi içerideki kişiyi utandırdı diye mi? Üstünde giysileri olan kişinin giyinik olmayan kişiye göre bir avantajı var. Bir şeye sebep olan insanların hakikaten hatalı olup olmadığını oturup hiç düşünmüyoruz öyle değil mi? 'Sen yaptın, sen hatalısın,' diyoruz."

Matthew bu gözlemi hazmetmeye çalışırken kahve makinesi tıslıyordu. İşleri kötü idare ettim diye düşündü. Pat banyodan çıkana kadar evde beklemeli ve bir yetişkin gibi olayı anlatmalıydı. "Bak Pat. Özür dilerim. Burada olduğunu tamamen unutmuşum. O yüzden kapıyı kilitlememiştim," demeliydi. Pat de mantıklı bir insan olduğu için bu açıklamayı kabul edecekti ve gülüp geçeceklerdi. Ama o bunu yapmamıştı, bu meselenin garip bir hale gelmesine sebep olmuştu ve Macgregor ekoseli şort da işleri karıştırmıştı.

"Lou," dedi. "Bir şey daha söyleyecektim. Başka bir kişinin ekosesi olan giysiler giyebilir misin sence? Sence önemli bir şey mi bu?"

Big Lou Matthew'un kahvesini uzatarak arkasını döndü. "Saçmalama," dedi. "Al bakalım kahveni. Her neyse, Eddie geliyor zaten."

BELONGS TO KANTOS TEAM

68. Rootsie-Tootsie Club

Matthew Big Lou'nun nişanlısı Eddie'yle çok az vakit geçirmişti, ama ondan hiç hoşlanmamıştı. Zamanla gelişen, kişinin rahatsız edici alışkanlıkları ve kusurları öğrenildikçe giderek artan bir sevmeme durumu değildi bu. İlk karşılaşmada edinilen ve bir daha asla şüphelenilmeyen bir karakter değerlendirmesinden edinilen izlenimdi bu. Özellikle dış görünüşe, duruşa ve en önemlisi gözlere bakarak hep böyle yargılarda bulunuyorduk. Matthew'un babası oğluna bu davranışı aşılamıştı ve bunu hararetle savunmuştu.

"Gözlere bak Matt," demişti. "Gözler ruhun penceresidir diyen çok doğru demiş. Gözlerden her şey anlaşılır."

"Ama gözler de organik birer doku sadece..."

Gordon oğlunun bu karşı çıkışını yarıda kesmişti. "Anlaşılıyor işte. Kurnaz gözleri varsa adam da kurnazdır. Kendi kariyerimde bunu defalarca gördüm. İnsanların tüm kusurları ve iyi yönleri gözlerde. Gözlerini açıp bakman lazım sadece."

"Bana birkaç örnek ver," dedi Matthew.

Babası bir an düşündü. "Peki. Richard Nixon mesela. Uzun süre Amerika Birleşik Devletleri başkanlığı yaptı. Oy verenler gözlerine baksalardı anlarlardı. Entrikacı. Yalancı."

"Ama nasıl bir insan olduğunu bildiğin için söyleyebiliyorsun bunu," dedi Matthew. "Nixon aziz olmuş olsaydı, gözlerinin aziz gibi göründüğünü söyleyecektin." Duraksadı. "Frenoloji diye bir şey duydun mu baba?"

Gordon kaşlarını çattı. "Tanıdık geliyor ama..."

Matthew babasının bilgi açıklarını kapatmaya alışıktı. "Kafatasına bakıyor insanlar. Çıkıntılara. Yüze de tabii." Gordon meraklanmıştı. "Ee? Ne var bunda?"

"Kafanın şeklinin nasıl bir insan olduğunla hiçbir ilgisi yok," dedi Matthew. "Karakter aslen..." Tereddüt etti. Karakter aslen nereden geliyordu? Kişinin yetiştirilme tarzından mı? Genlerden mi? Her ikisinden birden mi? "Akıldan geliyor," dedi. "Karakter akıldan geliyor."

Gordon başıyla onayladı. "Akıl da kendisini fiziksel olarak gösteriyor öyle değil mi? Kafanı öyle sallama, ki bu bile haklı olduğumu gösteriyor aslında. Kafanı sallaman içteki aklın bir göstergesi. Evet, durum aynen böyle."

Matthew iç geçirdi. "Artık kimse frenolojiye inanmıyor baba. On dokuzuncu yüzyılda kalmış bir şey bu."

"Ya, öyle mi?" diye karşı çıktı Gordon. "On dokuzuncu yüzyılda hiçbir şey bilmiyorlar mıydı yani? Bunu

BELONGS TO KANTOS TEAM

mu demeye çalışıyorsun? Sana şunu söyleyeyim: Ben adamı dış görünüşünden tanırım."

Tartışma sona ermişti. Matthew daha sonra o gün aynada kendisine, gözlerine bir baktı. Gözlerinde gri benekler vardı, bu özelliği bazı kızlar çekici buluyordu, ama şu an bu Matthew'a kişiliğiyle ilgili bir şey söylüyor gibiydi: O gri benekli bir insandı. Frenolojinin mantıksız olduğunu bilmesine rağmen yıllar sonra babasının vardığı hükümlere o da varıyordu; kurnaz gözleri olan adam kurnaz oluyordu sahiden. Nasıl da anne ve babamıza benziyorduk. Üstünlük taslayıp önyargılara ve halk arasındaki anlamsız inanışlara dayandığını düşünüp küçümsediğimiz tavsiyeleri, kendi keşiflerimiz ve dünya algılayışımızla kendimiz nasıl da tek tek teyit ediyorduk oysa. Bu gerçekleştikçe, giderek artan bir dehşetle daha önce asla aklımıza gelmemiş olan bir savın farkına da varıyorduk: Annelerimiz haklıydı!

Bu küçük görülen frenolojistler Eddie'yi inceleyecek olsa Matthew'un vardığı yargıya varırlardı. Eddie'nin ince uzun bir suratı vardı (bu kendi başına bir yargıya vesile olmazdı), ama kurnaz ve yuvalarında dönüp duran gözler ile yağlı ve yıkanmamış saçlar da bununla birleşince insana pek güven vermiyordu. Bu surat en basit tabiriyle dürüst bir insana ait gibi gelmiyordu, Matthew Eddie'yle ilk karşılaşmasında bu sonuca varmıştı.

Bu güvenilmezlik izlenimiyle (Matthew'un Eddie'nin geçmişi hakkında bildikleri birleşince), Eddie'nin bu restoran girişiminde Big Lou'dan faydalanacağına

inanıyordu. Big Lou'nun hesaplara bile bakmamış olmasına rağmen Eddie'nin restoran alabilmesi için para verdiğini öğrenince dehşete düşmüştü. Matthew geçmişte çok başarılı bir iş adamı olmamıştı belki, ama galerisi artık kâr ediyordu ve hesapları düzgün tutmanın ne kadar önemli olduğunu biliyordu.

Eddie kafeye girdiğinde Matthew kahve kupasını tezgahtan her zaman oturduğu duvar kenarındaki masasına taşıyordu.

"Günaydın Eddie," dedi Matthew kibarca.

Eddie başını salladı, ama selama karşılık vermedi. "Hey bebek," dedi. "Harika haberlerim var!"

Big Lou tezgahın üstüne eğilip Eddie'nin soluk yanağına bir öpücük kondurdu. Tütün, yemek yağı ve bir şey daha kokuyordu. Big Lou geri çekildi. Bir başka koku daha vardı, genç kızların kullandığı o ucuz ve tiksindirici kokulardandı bu. "Haberler neymiş?" diye sordu.

"Kulüp açacağız," dedi Eddie. "Restoran yerine yani. Bir çocuk vardı, eskiden tanıdığım bir çocuk, senin verdiğin paranın üstüne o da biraz para koyacak ve kulüp açacağız biz de."

Big Lou suskundu. Kimin için bir kulüp diye düşündü.

"Kulüp işinde para var," diye devam etti Eddie. "Ayrıca sadece içki servisi yapmak daha az emek gerektiriyor. Daha az masraflı. Gerçi garsonlara ve dansçılara para vermek gerek."

Big Lou'nun sesi kısıldı. "Dansçılar mı?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Eddie tezgahın önüne bir sandalye çekti. Gazete okuyormuş gibi davranan Matthew gazetenin üstünden Eddie'ye baktı. Garip bir tipi var diye düşündü.

"He ya," dedi Eddie. "Striptizciler işte. Her gün çıkmazlar, ama haftada birkaç kez çıkarlar. Striptizcilik yapmak isteyen kızlar var. Onlara bir şans tanımak lazım."

Big Lou havlusunu aldı "Tebrik ederim öyleyse Eddie," dedi. Sesinde bir hüzün ve teslimiyet vardı. Matthew bunu büyük bir üzüntüyle fark etmişti. Bunu hak etmiyor diye düşündü. Bu adamı hak etmiyor.

"Adı ne olacak peki Eddie?" diye sordu.

"Rootsie-Tootsie Club," dedi Eddie. "Nasıl ad ama? Beğendin mi?"

69. Talihsiz Bir Kaza

Malakka Boğazı'na bakan korsan yerleşimindeki kulübesinde uyanan Domenica cibinliğinin beyaz katları arasından dışarı baktı. Saatine baktığında neredeyse yedi olduğunu gördü, hava biraz daha erkenden aydınlanmıştı ve güneş neredeyse köydeki ağaçların tepelerine tırmanmıştı.

Cibinliği kenara iten Domenica ayağa kalkıp gerindi. Hava sıcaktı, ama hâlâ çok sıcak olmamıştı. Hatta ısı Domenica için şu anda harikaydı, ama bunun sonsuza kadar sürmeyeceğini o da biliyordu. Şu an kendini her ne kadar tazelenmiş ve neşeli hissediyorsa, günün sonunda bir o kadar baygın ve sıcak yüzünden gücü emilmiş olacaktı. Bir şey yapmak istiyorsa, güneş her şeyi imkânsızlaştırmadan ve kimse dışarı çıkamaz hale gelmeden önce yapmak daha iyi olacaktı. Noel Coward'ın "Mad Dogs and Englishmen"inde geçen çok zeki bir halk söyleyişi vardı, Deli Köpekler ve İngiliz-ler öğlen güneşi altında görülebilecek tek canlılardır. Domenica böyle bir şey yapmayacak kadar akıllıydı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Giysilerini koyduğu sandalyenin olduğu tarafa yöneldi. Bluzuyla beyaz renkli bol pantolonunu giydi. Çoraba gereksinim duymadan giyilebilen hafif makosenlerin önce sağ tekini ayağına geçirdi, sonra sol tekini giydi ve... sol ayağına giren ani acıyla birlikte çığlık attı. İçgüdüsel bir şekilde hemen ayakkabıyı çıkartıp sertçe yere fırlattı. İçinden yarısı ezilmiş ve bu rastlaşma sebebiyle aksayan küçük ve siyah bir akrep çıktı; döşemelerin üstünden sürüklene sürüklene uzaklaşmaya çalışıyordu.

Domenica kendisini sokan bu yaratığa şaşkınlıkla bakıyordu. Ayağına oranla o kadar küçüktü ki. Baş parmağından biraz daha büyüktü, ama korkunç bir acıya sebep olmuştu. Uzaklaşmaya çalışırken iğnesini bir soru işareti gibi havaya kaldırmıştı. Domenica onu ezip öldürmek için güçlü bir dürtü hissediyordu. Eğilip ayakkabısının tekini eline aldı. Ama sonra elinde ayakkabıyla kalakaldı. Muhtemelen kendi yaraları yüzünden yorulmuş olan akrep kendisine döndü. Sanki bu hücum tehdidine karşı koyacakmışçasına ona bakıyordu, ama o küçük gözleriyle Domenica'yı görmüş olması mümkün değildi. Görmüşse bile Domenica onun için bir dağa benziyor olmalıydı, yer seviyesindeki küçük dünyası için bir arka plan gibi olmalıydı.

Akrep tekrar arkasını dönüp aksayarak yoluna devam ederken Domenica izlemekle yetindi. Bu küçük canlıyı, bu minik yaratığı öldürmeye içi elvermedi. Sonuçta düşünüldüğü zaman pek yırtıcı sayılmazdı, hatta bizlerden daha az yırtıcı olduğu bile söylenebilirdi. Bizler insan olarak çok daha tehlikeliydik. Eklem-

bacaklıların küçük dünyasını bir anda yok edebilecek kadar hem de. Karşı tarafın tek yaptığıysa büyük ve tehditkâr bir parmağa karşı yeni keşfettiği evini korumaktan ibaretti sadece.

Tam o sırada D.H. Lawrence'ın bir yılanla karşılaşmasını anlatan satırlarını hatırladı. Bir yılan yalağa girmişti, toprağın derinliklerinden bir yerlerden gelen bir ziyaretçi demişti onun için. O da bu yılana bir taş fırlatmıştı. Sonrasında pişman olmuş ve bir adilik yaptığını düşünmüştü. Domenica da bu küçük yaratığı ezerse böyle hissedecekti işte.

Akrebin geri çekilip verandanın kenarında gözden kayboluşunu izledi. Onun için korkunç bir atlayış olmalıydı, yaklaşık bir metrelik bir mesafeydi bu, ama eklembacaklılar böyle büyük düşüşlerden pek etkilenmiyor gibi görünüyorlardı. Bunun sebebi son derece hafif olmalarıydı, oysa biz kurşun gibi düşüveriyorduk.

Ayağına baktı. Akrebin soktuğu yer iltihaplanmıştı ve şişiyor gibiydi. Ayrıca acı veriyordu, acı zonklamayla birleşerek canını daha fazla yakıyordu. Eğilip ayağını yokladı. Dokunduğu hasarlı derinin yüzeyi sıcaktı.

Ayağa kalkıp düşünmeye başladı. Daha önce de Afrika'da bir akrep tarafından sokulmuştu, ama o çok küçük bir akrepti ve arı sokmasından kötü değildi. Bu ise bambaşka bir reaksiyon göstermişti ve tıbbi yardım görmesi bile gerekebilirdi. Akrep sokmalarının ölümcül olabildiğini ya da uzuv kaybına yol açabildiğini okumuştu. Bu neresi için geçerliydi? Hangi akreplerden bahsediyorlardı?

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Domenica'yı bir korku sardı. Aslında cesurdu, sahada yaşamanın ve çalışmanın risklerini kabul etmişti, ama şu an korkuyordu işte. Bir doktora görünmesi saatler, hatta belki bir gün alacaktı ve sol bacağını kullanamazsa diğer köye kadar o yoldan nasıl gidecekti?

Çekinerek yaralı ayağının üstüne ağırlığını verdi. Acı veriyordu, ama yine de ayakta durabiliyordu. Verandaya doğru yavaşça yürümeye başladı. Ling'i bulup yardım alması gerekiyordu.

Köyde pek bir şey olduğu yoktu. Birkaç çocuk bir ağacın altında oyun oynuyordu ve bir kadın evinin dışında küçük bir plastik leğende çamaşır yıkıyordu. Domenica bu kadına doğru yürümeye karar verdi. İngilizce konuşuyorsa ona olanları açıklayabilirdi. Konuşmuyorsa Ling'i çağırmasını isteyebilirdi.

Kadın Domenica'nın gelişini seyretti. Domenica yakınlaştıkça kadın da ziyaretçisinin topalladığını fark etti ve giysileri alelacele leğenin içine atıp Domenica'nın yanına koştu.

"Ne oldu?" diye sordu İngilizce. "Sana ne oldu böyle?"

"Akrep soktu," dedi Domenica. "Bak."

Domenica sokulan yeri gösterince kadının gözleri fal taşı gibi açıldı. "Çok fena," dedi. "Ama ölmezsin. Merak etme. Beni de üç hafta önce soktu bir tanesi, ama bak yaşıyorum."

Domenica'nın omzuna güven verircesine dokundu. "İçeri gel," dedi. "Güneşin altında durma. İçeri gel de sana bir antihistaminik vereyim."

70. Bayan Choo'nun Hikâyesi

Domenica'nın acı içinde yanına gittiği kadın kendisini Rebecca Choo olarak tanıtmıştı. Topallayan komşusunun basamakları çıkabilmesi için koluyla destek veren kadın onu evin öndeki odasına götürdü. Domenica Bayan Choo'nun gösterdiği bir sandalyeye oturdu ve ev sahibesi antihistaminik bulmak için başka bir odaya giderken etrafına bakınmaya başladı. Akrebin soktuğu yerin acısı azalmış gibiydi ve ayağına baktığında şişkinliğin de indiğini gördü. Bunu görünce büyük bir rahatlama hissetti, akrep pek zehirli değildi anlaşılan ve daha önce korktuğu gibi ölmeyecekti muhtemelen.

Kendisini otururken bulduğu bu odada pek eşya yoktu ve duvarlar boştu. Ne resim, ne fotoğraf, ne de dini bir sembol vardı.

Domenica hâlâ etrafına bakarken Bayan Choo bir elinde bir bardak su, bir elinde beyaz bir hapla çıkageldi.

"Bu antihistaminik," dedi hapı Domenica'nın avucuna bırakırken. "Sokmalara iyi geliyor."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Benim hatamdı," dedi Domenica hapı yutarken. "İçine bakmadan ayakkabı giymemek gerekiyor. Nerede olduğumu tamamen unutmuşum."

Bayan Choo başıyla onayladı. "Dikkatli olman gerek," dedi. "Mangrovda her türlü şey ürüyor. Akrepler daha kuru yerleri tercih ediyor, ama ara sıra buraya geliyorlar."

Domenica suyun geri kalanını da bitirip bardağı Bayan Choo'ya uzattı. "Çok naziksiniz," dedi.

"Bizim misafirimizsin sen," dedi Bayan Choo. "Burada misafirperverlik gelenektendir. Misafirlerimize iyi bakarız."

Domenica korsan köyüne ne kadar misafir geldiğini merak etti. Çok fazla insanın geldiğini düşünmemişti, ama sonra aklına Belçikalı antropolog geliverdi. O da bir misafirdi. Bayan Choo'ya baktı. Rahat rahat oturmuş, Bayan Choo da çay yapmayı önermişken birkaç soru sormanın tam sırasıydı belki de.

"Kocan," diye söze başladı. "Bay Choo da... korsan mı?"

Bayan Choo güldü. "Evet, sanırım," dedi. "Söylemesi garip, ama öyle."

Domenica kaşlarını çattı. Lakayt bir yanıttı bu ve araştırmasına başlamak için doğru bir yerde olduğundan pek emin değildi, ama Bayan Choo konuşmaktan memnun gibi görünüyordu ve ilişkilerle sosyal işlevlerin detaylı bir çizelgesini çıkarmadan önce biraz bilgi almaktan zarar gelmezdi.

"Hep korsan mıydı?" diye sordu.

Bayan Choo kafasını iki yana salladı. "Choo demiryolunda makinistti," dedi. "Sonra Malakka'da bir barda bu köyün muhtarıyla karşılaşmış, o da gelip işlere bir bakmasını söylemiş. İşe böyle girdi o da."

Domenica başıyla onayladı. "O sırada evli miydiniz?"

"Evet," dedi Bayan Choo. "Choo'yla sekiz yıldır evliydik."

"Yasadışı bir şeyler yapacağından endişe etmedin mi?" diye sordu Domenica. "Sonuçta bu tehlikeli bir iş."

"Pek tehlikeli değil," dedi Bayan Choo. "Bazen makinist olmak ya da başka bir işle uğraşmak daha tehlikeli diye düşünüyorum. Çoğu işin kendince zorluğu var." Duraksadı. "Son beş yılda adamlardan hiçbiri ölmedi. Bir tanesi bile."

Domenica şaşırmıştı. Açık denizlerde büyük gemileri takip etmek risksiz bir iş sayılmaz diye düşündü. Sonuçta bu gemilerden bazıları ateş açarak karşılık veriyorlardı. "Peki ya kanunsuzluğa ne demeli?" diye üsteledi. "Erkeklerin, ki bunların arasında kocan da var, tutuklanabileceğinden korkmuyor musun?"

Bayan Choo elini havada şöyle bir salladı. "Pek ihtimal vermiyorum," dedi. "Şimdiye kadar kimse tutuklanmadı."

Domenica yöntem değiştirdi. "Peki onaylıyor musun?" diye sordu. "Sence korsanlık doğru bir şey mi?"

Soru Bayan Choo'yu utandırmışa benzemiyordu. "Pek memnun değilim tabii," dedi. "Sonuçta yasalara son derece saygı gösteren bir aileden geliyorum. Ba-

bam bir okulda müdürdü. Annemin ailesiyse Kuala Lumpurlu bilinen bir esnaf ailesiydi. Choo pek ciddi işlere karışmıyor zaten. Biraz korsanlık yapıyor sadece."

Domenica konuyu daha fazla zorlamamaya karar verdi. Ama bu konuya daha sonra geri dönmeyi planlıyordu. Bir hayli farklı görüş olmalıydı ve bunları araştırmak keyifli olacaktı. Gerçi aradan çıkarmayı istediği bir soru daha vardı, bu yüzden Bayan Choo'ya Belçikalı antropoloğu sordu. Onu tanıyor muydu ve adam nasıl ölmüştü?

Soruyu sorup cevabı bekleyerek sandalyesine yaslandı. Ama uzun bir süre yanıt alamadı. Bayan Choo Belçikalıdan bahsedildiğini duyunca donakalmıştı. Domenica soruyu sormadan önce sandalyesinde rahat bir şekilde otururken, şimdi ellerini beline koymuş dik bir vaziyette oturuyordu. Konuşmayı istermiş gibi bir vücut dili sergilemiyordu.

Bayan Choo tekrar konuşmadan önce uzun bir vakit geçti. "O adam," dedi soğuk bir sesle, "Belçika'ya geri döndü. Diğer Belçikalıların yaşadığı yere gitti. Hepsi bu. Bir çay daha alır mısın?"

Tanıdık olmayan ortamlarda bile ferasetli bir kadın olan Domenica konuşmanın sona erdiğini anlamıştı. Çelişkilerle dolu bir konuyu bu kadar çabuk açmak pek mantıklı değil diye düşündü. İnsanlar bunu pek takdir etmiyorlar diye hatırlattı kendine. İnceliğe önem veriyorlar. Ağzı sıkı oluyorlar. Doğrudan ve nezaketsiz sorulardan çok dolambaçlı sözleri tercih edi-

yorlar. Bu yüzden Domenica hemen verandadaki orkidelerin renginin ne kadar güzel olduğuyla ilgili üstünkörü bir söz söyledi. Bayan Choo Edinburgh'da insanların böyle orkideler satın alabildiğini biliyor muydu? Bunların Tayland ya da Malezya'dan ithal edildiğini sanıyordu.

"Çok güzel çiçekler," dedi Bayan Choo biraz daha sıcakkanlı bir tavırla. "İskoçya'daki insanların orkideleri sevdiğine memnun oldum."

"Seviyorlar tabii," dedi Domenica. "Hep bu çiçeklerden bahsediyorlar."

Bayan Choo şaşırmıştı. "Hayret ettim," dedi. "Hep orkidelerden mi bahsediyorlar? Hoyrat insanlar bile mi?"

Domenica gülümsedi. Çok garip bir betimlemeydi, ama Bayan Choo'nun neden bahsettiğini anlamıştı. "Onları saymayabiliriz," diye kabullendi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

71. Formik Bir Buluş

Domenica bir saat daha Bayan Choo'yla konuşup yeşil çay içti. Çok fazla kalmak istemiyordu, ama kısa süre sonra ev sahibesinin yapacak pek bir şeyi olmadığı da ortaya çıkmıştı. Hatta bir ara çocuklar artık okula gittiği için yapacak hiçbir işinin kalmadığından bahsetmişti. Ama ara sıra kendisine acımasının dışında gamsız bir kadındı ve bu Domenica'nın içinde bulunduğu durumu hafifletiyordu. İçinde bulunduğu durum tabii ki oldukça rahatsızlık verici bir akrep sokmasının kurbanı olmasıydı.

Bu bir saatin sonunda Domenica'nın sol ayağındaki şişkinlik bariz bir şekilde azaldı ve akreple ilk karşılaştığında hissettiği acı neredeyse kaybolmuştu. Gitmek için ayağa kalktığında sol ayağına pek bir rahatsızlık hissetmeden ağırlığını verebildiğini ve kendi evine dönüşünde topallamaktan kolayca yürüyebildiğini fark etmişti.

Ling verandadaki sandalyede kucağında bir kitapla onun dönüşünü bekliyordu. Domenica basamaklar-

dan çıkana kadar onu görmedi ve Ling selam vermek için ayağa kalktığında korktu.

"Gölgelerin içinde oturuyorsun. Korkuttun beni," dedi.

"Özür dilerim," dedi Ling. "Bayan Choo'nun evine gittiğini gördüm, ben de bekleyeyim dedim." Duraksayıp Domenica'nın ayağına baktı. "Topallıyordun. Yaralandın sandım."

Domenica akrep sokmasından bahsedince Ling onun sıkıntısını paylaşırcasına ayağını ovuşturdu. "Bir başka akrep görürsen," dedi, "şu zili çal. Sana bir zil getirdim."

Tunik cebine elini atıp küçük bir zil çıkardı. Domenica'ya vermeden önce zili çaldı ve küçük zilden şaşırtıcı derecede yüksek bir ses çıktı.

"Bu sesi duyarsam," dedi, "benim oradan hemen gelirim."

Domenica teşekkür edip zili aldı. "Çok acil bir durumda kullanırım sadece," dedi.

Ling başıyla onayladı. "Belçikalının da bir zili olsaydı..." Bunun konuşulmaması gereken bir konu olduğunu hatırlayıp cümlesinin sonunu getirmedi. Ama Domenica duymuştu.

"Şu Belçikalı," dedi hemen, "antropolog olan. Bayan Choo dedi ki..."

Cümlesini bitirmeye fırsat bulamadı. "Şimdi," dedi Ling sertçe, "yapacak çok işimiz var. Daha doğrusu senin çok işin var." Etrafına bakındı. "Çevirmenlik yapmamı ister misin?"

BELONGS TO KANTOS TEAM

Domenica omuzlarını silkti . "İnsanlarla tanışmam gerek," dedi. "Şimdiye kadar bir tek Bayan Choo'yla konuşabildim, o da genel bir sohbetten ileri gidemedi."

"Bayan Choo hep doğru konuşmaz," dedi Ling sanki Bayan Choo duyacakmış gibi sesini alçaltarak. "İyi niyetlidir, ama doğrucu bir insan değildir."

Domenica karşılık vermedi. Antropolojik bir çalışmada çevirmen kullanılacaksa çevirinin son derece doğru olması çok önemliydi. Neyin ne olabileceğiyle ilgili kendi görüşleri olan bir çevirmenden daha kötü bir şey yoktu ve Ling'le böyle bir durumla karşılaşabileceğinden korkuyordu.

"Doğrulukla ilgili bu kadar ilgili olman çok güzel," dedi kibarca. "Ama benim için önemli olan insanların ne dediğini duyabilmek. Bir şey hakkında onların yanlış söylediğini düşünüyor olman önemli değil. Bunun çıkarımını ben daha sonra yaparım. Benim tek duymak istediğim ne söyledikleri."

Ling kaşlarını çattı. "Peki ya yalan söylüyorlarsa?" diye sordu. "Söylediklerinin yanlış olduğunu biliyorsam ya? Bir kenarda durup insanların seni yanıltmasına izin veremem."

Domenica önce karşılık vermedi. Bunun zor olacağından korkuyordu ve bir taktiğe ihtiyacı vardı. "Peki şöyle yapalım Ling," dedi. "Sen bana insanların tam olarak ne dediğini söyle. Daha sonra onların ne söylemeleri gerektiğini düşünüyorsan onu söylersin. Böylece iki durumu birbirinden ayırabiliriz."

Ling gülümsedi. "Çok iyi bir fikir," dedi. "Hoyrat insanların ne dediğini duyarsın, sonra da hakikati benden öğrenirsin."

Domenica başıyla onayladı. "Hoyrat insan" teriminin tekrar kullanıldığını fark etmişti. Bayan Choo da orkidelerden bahsederken bu sözü söylemişti. Yerel Çin diyalektinden kelimesi kelimesine bir çeviri olduğu belliydi. Tabii Ling köydeki insanların sahiden hoyrat olduğunu düşünmüyorsa. Bu da ihtimal dahilindeydi.

"Ling," dedi, "yöre insanlarıyla ilgili ne düşünüyorsun?"

"Küçümsüyorum onları tabii ki," dedi sanki bu verilebilecek tek cevapmış gibi. "Neden sordun?"

Domenica daha fazla kurcalamadı. O sabah yeterince konuşmuştu. Ling'e çevreyi keşfedebilmek için köyün etrafında biraz tek başına yürümek istediğini söyledi. Ling gittikten sonra bir bardak meyve suyu içti ve köyün çevresinde dolaşmak için yola çıktı. Bir süre sonra bir patikaya vardı, denize çıkacağını düşünerek bu yolu takip etmeye başladı.

Patikanın ilerisinde bir tarafta küçük bir açıklık vardı ve bu açıklığın tam ortasında tek başına bir ağaç duruyordu. Domenica tereddüt etti. Etraf çok sessizdi ve sanki olmaması gereken bir yerdeymişçesine kendini huzursuz hissediyordu. Etrafına bakındı. İki yanında da yüksek, içinden geçilmez gibi duran ve yeşil bir duvar gibi yükselen orman uzanıyordu. İçerisi pek görünmüyor diye düşündü. Zaten görülebilseydi neyle karşılaşılacaktı ki? Dönüp açıklığın ortasındaki ağaca bak-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

tı. Altında bir şey olduğunu fark etti, bir tür işaret gibi duruyordu. Araştırmaya karar verdi. Bu bir mezardı, küçük bir kazığın başucunda yere saplandığı basit ve bakımsız bir mezar.

Tahta levhanın üstünde yazanı okumak için eğildi. BURADA BİR ANT YATIYOR, yazıyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

72. Paris Hazırlıkları

"İnanamıyorum Bertie," dedi Irene. "Bugünlerde küçük ajandan ağzına kadar dolu. Neler yapacağız bir bakalım. Hatta küçük bir oyun oynayalım. Annen yapman gerekenleri İtalyanca sıralayacak, sen de çevireceksin. Olur mu?"

Scotand Sokağı'ndaki evinin mutfağında ayakları daha tam yere değmeden bir sandalyede oturan Bertie iç geçirdi. "İstiyorsan yapalım anne."

"*Allora*," dedi Irene. "*In primo luogo: Tutti insieme appassionatamente!*"

Bertie'nin kafası karışmıştı. "*Cosa?*" diye sordu.

Irene gülümsedi ve söylediklerini tekrar etti. "*Si, Bertie. Tutti insieme appassionatamente!* Bu ne anlama geliyor biliyor musun? *Tutti:* Bu kelimeyi biliyoruz değil mi Bertie? *Tutti frutti!* Anlamını biliyorsun değil mi?"

"Hepsi meyve," dedi Bertie.

"*Bravo! Allora*, eğer *tutti* hepsi demekse, *insieme* ne demek? Küçük güzel bir kelime işte Bertie. Çok kullanışlı. Bilmiyor musun? Beraber anlamına geliyor Ber-

tie. Bunu şimdiye kadar öğrenmiş olman gerekirdi. Neyse..."

"Hepsi tutkuyla beraber," dedi Bertie. "Bunun benimle ne ilgisi var anne?"

Irene bir parmağını kaldırdı. "*Neşeli Günler*'in İtalyancası bu. Böyle adlandırmışlar. İlginç değil mi? İkinci konuya geçelim."

Bertie suskundu. Okuldaki *Neşeli Günler*'de oynayacağı Kaptan von Trapp rolüyle ilgili önünde uzanan problemleri düşünüyordu. Bu role seçilmesinin sonucunda Tofu'yla anlaşmazlığa düşeceğine emindi ve Bertie'nin anlaşmazlık yaşamak gibi bir isteği yoktu, özellikle bir arkadaşıyla. Tofu pek arkadaşı sayılmazdı, ama Bertie'nin yakınındaki tek insan oydu.

"*In secondo luogo,*" dedi Irene neşeyle. "*In secondo luogo, L'Orchestra degli adolescenti di Edimburgo* var. Bunun ne olduğunu biliyoruz değil mi Bertie?"

Bertie biliyordu ve Edinburgh Gençlik Orkestrası'nda çıkacak olması *Neşeli Günler*'in yarattığı endişeden daha büyük bir sıkıntıyla dolduruyordu içini. Bertie'nin gönülsüzce gittiği birkaç prova olmuştu. Neredeyse Paris'e gitme vakti gelmişti ve kaçış yolu yok gibi görünüyordu. Hastalanmış taklidi yapabilirdi tabii, ama inandırıcı olup olmayacağı konusunda şüpheleri vardı. Herkesten en az yedi yaş küçük olmasına rağmen gitmek zorunda kalacakmış gibi görünüyordu.

Tek bir tesellisi vardı: Annesi onunla gelemeyecekti. Orkestra komitesi ebeveynlerin gelmemesi kuralına bir istisna yapamayacaklarına karar vermişti.

"Ebeveynlere aslında bir itirazımız yok," demişti komite başkanı Irene'e. "Ama tek başına çocukların lojistiğiyle uğraşmak bile zor oluyor. Ebeveynler için de ayarlamalar yapmaya başlarsak kabusa döner işler."

"Ama bu durumda..." diye karşı çıkmaya başladı Irene.

"Bir başka şey daha var," dedi başkan sesini yükselterek. "Bir ebeveynin gelmesine izin verirsek diğer herkese de izin vermemiz gerekir. Bu da çocuklara ket vurmak anlamına geliyor. Ebeveynleri başlarında olmadığında çocukların daha iyi çaldığını fark ettik. Kendilerini daha iyi yansıtabiliyorlar."

Irene sinirle başkana baktı. "Bertie'ye sahiden ket vuracağımı mı söylüyorsunuz yani?"

Başkan Irene'i sakinleştirmeye çalışırcasına bir hareket yaptı. "Daha neler! Bu sizin için tabii ki geçerli değil Bayan Pollock. Siz Bertie'ye ket vurmazsınız. Ama herkes sizin gibi mantıklı davranamıyor. Bu işte nasıl insanlarla karşılaştığımı görseniz şaşırırsınız. O kadar ısrarcı insanlarla karşılaşıyorum ki. Anneler bir türlü bırakmayı bilmiyorlar, özellikle oğullarını."

Başkan konuşurken Irene'in gözlerinin içine bakıyordu. Yaptıklarının ne kadarını dışardan görebildiğini merak etti. Muhtemelen hiç anlamıyor diye düşündü. Bu insanlar oğullarını boğuyorlar, sonra da zavallı oğlanlar ellerine geçen ilk fırsatta uzaklaşıveriyorlar. Üzücü aslında. Orkestradaki oğlanlardan biri annesinden kaçabilmek için Avustralya hükümetinin Oğul Koruma Programı'yla göç etmişti, ama annesi orada yaşamak için peşinden gitmişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Irene istemeden de olsa Bertie'yle seyahat edemeyeceğini kabullendi. Ama Bertie'nin yapmayı unutmamasını istediği şeyler vardı ve başkandan bunları yazarak gençlerin başında duracak kadına iletmesini istedi. Bertie'nin giysileriyle beslenmesi hakkında açıklamalar vardı ve İtalyanca alıştırmalarıyla ilgili boş zamana ihtiyacı olacaktı.

"Bertie yoga da yapıyor," diye devam etti. "Yoga yapabileceği bir yer verilirse çok iyi olur. Ama kesinkes yapmasını söyleyin lütfen."

Listede başka şeyler de vardı, hepsi tek tek yazıldı. Zavallı çocuk diye düşündü başkan, ama bunu dile getirmedi. Bunun yerine, "Bertie hayatında tüm bunlar olduğu için çok şanslı bir çocuk," dedi.

"Teşekkürler," dedi Irene. "Kocamla ben buna Bertie Projesi diyoruz."

Başkan karşılık vermedi. Camın dışında bir kuşun yakınlardaki bir ağacın dalına konuşunu görebiliyordu. Kuşlar özgürlük için ne kadar da belirgin bir metafor diye geçirdi aklından.

Irene Bertie'nin valizini hazırlamaya başlamıştı, fazladan bir tulumu katlayıp özenle valize yerleştirdi ve yanına birkaç çorap koydu. Bertie'yi Paris'e yollamak garip bir histi onun için ve tüm bunların iyi bir fikir olup olmadığıyla ilgili bir an aklına şüphe düşmüştü. Ama orkestranın başındaki insanların böyle gezilerde çocuklara göz kulak olma konusunda deneyimli olduklarını, çok daha düzensiz ve sorunlu gençlere bakabiliyorlarsa Bertie gibi uyumlu bir tek çocuğa bakmala-

rının çok daha kolay olacağını söyledi kendine. Bertie'nin gidişine oğlu gibi o da en sonunda razı oldu. Paris'e tahammül etmesi gerektiğini söyledi Bertie kendi kendine. Üç gün çabucak geçecekti. En azından annesi olmadan üç gün geçirecekti. Bu da bir şeydi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

73. Havaalanında

Edinburgh Havaalanı'na vardığında Bertie'nin Paris yolculuğuyla ilgili görüşleri tamamen değişmişti. Çekincenin yerini beklenti almıştı ve kendisini havaalanına ellerine yeni geçen ve durumu hâlâ tam olarak belli olmayan Volvo'yla götüren babasına heyecanla her şeye dair sorular yöneltiyordu. Bunun orijinal arabaları olmadığı şüphe götürmezdi artık, ama Stuart (ki onu Irene de destekliyordu) bu arabada kazanılmış bir hakları olduğunu düşünüyordu. Ellerine yeni bir şey geçmiş sayılmazdı. Daha önceden bir Volvo'ları vardı, şu anda da durum değişik değildi. Arada bir yerde, muhtemelen Glasgowlu Bay Domuz O'Connor'un yardımıyla arabanın kimliği değiştirilmişti, ama ellerinde yine tek bir araba vardı sonuçta. Başkasının da elinde bir araba olmalıydı, böylelikle devridaimdeki araba sayısı değişmemişti. Kaba bir hesaptı, ama yine de adildi.

Stuart arabayı park edip hangi kısma bıraktığını aklına yazdı. Sonra Irene'in Bertie için hazırladığı küçük valizi taşıyarak oğluyla terminale girdi.

"Bak baba," diye bağırdı Bertie üstü kapalı bir geçidin kenarından ancak görülebilen bir uçağın kuyruğunu göstererek. "Bu benim uçağım olmalı."

"Belki," dedi Stuart oğluna bakarak. Bu Bertie'nin ilk uçuşuydu. Peki kendisi ilk uçuşunu hatırlıyor muydu? Çoğu insan için unutulmaz bir andı bu, yerçekimi kurallarına ilk defa karşı gelinen bir andı. Kısa bir süre uçuş okulu öğrenciliği yaptığı sırada, başka çocuklarla birlikte Leuchars'tan Fife'e uçmuştu. O sırada on beş yaşındaydı. Bunu uzun süredir aklına getirmemişti, ama şimdi bir anda hatırlamıştı işte. O günlerde dünya ne kadar genç ve ne kadar tazeydi.

Orkestra üyelerinin hepsinin terminalin içinde bir araya geleceği söylenmişti, hepsi birlikte giriş yapacaktı. Yürüyen merdivenin yakınlarında dikiliyorlardı. Onları ilk gören Bertie oldu ve babasının kolunu çekiştirdi. Herkes o kadar uzun ve o kadar yetişkin görünüyordu ki kalbi sıkıştı. Bir de onun dışında kimse tulum giymiyordu tabii.

Stuart grup güvenlik noktasından geçene kadar orada kalmak istedi, ama kalmamasının Bertie için önemli olabileceğini hissediyordu.

"Peki o zaman Bertie," dedi valizi uzatarak. "Her şeyin hazır. Ben gideyim artık."

Bertie kafasını kaldırıp babasına baktı. "Kalmayacak mısın baba?"

"Kendi başının çaresine bakabilirsin sanırım," dedi Stuart. "Ben o yüzden sadece hoşça kal diyeceğim."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bu ufak çocuğu kaldırıp kucaklamak istiyordu. Ama bunu yapamazdı, etrafta bu kadar genç varken olmazdı. Bu yüzden elini uzattı, Bertie elini sıktı.

"Hoşça kal Bertie," dedi. "Paris için bol şans."

Bertie ağırbaşlı bir şekilde babasıyla el sıkıştı, sonra Stuart arkasını dönüp yürümeye başladı. Ardına bakmadı.

Diğerlerinin yanında tek başına kalan Bertie konuşmuyordu. İnsanların gözlerini ona dikmiş bakıyor olacaklarını tahmin etmişti, ama kısa süre içinde kimsenin onunla ilgilenmediğini fark edip rahatladı. On altı yaşlarındaki flütçü bir kız bir ara ona bakıp gülümsedi. Bertie de gülümseyerek karşılık verdi. Sonra arkadaşına Bertie'nin duyamadığı bir şeyler söyledi, bunun üstüne ikisi ona bakıp el salladılar. Bertie de el salladı.

Bertie uçağa binmek için yapılan işlemleri ve güvenlik kontrolü aşamalarını büyülenmiş gibi izliyordu. Grubun başında orkestra şefi vardı ve Bertie onu yakından takip edip birkaç adım gerisinde dolaşmaya karar verdi. Kontrolden geçtikten sonra kalkış kapısına gitmeden önce grubun geri kalanını bekledi. Bertie etrafına bakındı; kendisini çok önemli hissediyordu.

"İyi misin Bertie?" diye sordu orkestra şefi. "Paris'e gitmek için sabırsızlanıyor musun yoksa?"

"Evet," dedi Bertie. "Çok teşekkürler efendim."

Orkestra şefi güldü. "Bana efendim demene gerek yok," dedi. "Adım Richard. Richard Neville Towle. Sen bana Richard diyebilirsin." Duraksadı. "Saksofonunu

da teslim etmişsin bakıyorum. Sağlam bir kutusu vardır umarım."

Önce Bertie karşılık vermedi. Sonra neredeyse duyulamayacak kadar kısık bir sesle, "Özür dilerim," dedi.

"Ne için?" diye sordu Richard. "Kutu ezilecek türden bir kutu mu yoksa?"

"Getirmedim," dedi Bertie son derece kısık ve hüzünlü bir sesle. "Annem sadece valizimi verdi o kadar. Saksofonumu evde unuttum."

Richard iç geçirdi. Bir orkestrayı bir yere götürmek her zaman zordu, bir genç orkestrasında işler daha da zorlaşıyordu. Evde unutulan bir enstrüman meselesiyle ilk kez karşılaşmıyordu. En azından diğer tarafta bir saksofon kiralamak kolay olacaktı. Bertie korangle benzeri bir alet çalmıyordu iyi ki, yoksa işler daha da zorlaşabilirdi.

Eğilip Bertie'nin omzuna dokundu. "Hiç meraklanma dostum," dedi. "Paris tenor saksofon dolu. Orada geçireceğimiz üç gün için bir tane kiralarız olur biter. Hatta oradaki arkadaşımı arayıp biz otele gidene kadar bir saksofon ayarlamasını söyleyeceğim. Üzülmene gerek yok."

Bertie ağlamaya başlamıştı, Richard eğilip omzuna kolunu attı. "Hadi, ama Bertie," dedi yumuşak bir sesle. "Bundan daha kötü şeyler de var."

Bertie gözyaşlarını kontrol etmeye çalıştı. Bu korkunç bir başlangıç oldu diye düşündü, bir grup gençle yolculuğa çıkmadan önce ağlamak korkunçtu. Başkaları ağladığını görmesin diye elleriyle yüzünü kapa-

BELONGS TO KANTO TEAM

tarak etrafına gizlice baktı. Neyse ki herkes birbiriyle konuşmakla meşgul gibi görünüyordu. Gülümsüyor, hatta kahkaha atıyorlardı. Tabii gülerler diye düşündü Bertie. Kimse enstrümanını unutmadı sonuçta.

74. Uçuş İlkeleri

Uçağa binince Bertie'nin tekrar keyfi yerine geldi. Ne yaptığını biliyormuş izlenimi bırakmaya çalışmıştı. Gerçi uçağa binecekken çok biliyormuşçasına sola değil de kokpitin bulunduğu sağ tarafa doğru giderken kendisini birisi görmüş olsaydı, bu izlenimi pek verememiş olacaktı. Ama kendisini kibarca cam kenarındaki koltuğuna yönlendiren kabin görevlisi dışında bunu kimse görmemişti. Bertie de kısa bir süre sonra kemerini takıp kalkışa hazırlanmıştı.

Bertie gelip yanına oturan çocuğu görmüş, ama henüz tanışmamıştı. Tahminine göre en az on beş yaşında olan bu çocuk dönüp kendisini tanıttı. "Adım Max," dedi. "Sen de Bertie olmalısın."

Bertie başıyla onayladı. "Evet," dedi. "Saksofon çalıyorum ama..." Saksofonunun yanında olmadığından bahsedecekti ki vazgeçti. Enstrümanını evde unuttuğu için Max kendisini aptal bulabilirdi ve Max'i etkilemek istiyordu.

"Nerede okuyorsun?" diye sordu Max kemerini takarken.

"Steiner Okulu'nda," dedi Bertie.

"Ne güzel," dedi Max. "Ben Akademi'ye gidiyorum. Çello çalıyorum. Bay Backhouse'un oda korosundayım."

"Çok iyi çello çaldığına eminim," dedi Bertie kibarca.

"Oldukça iyi çalıyorum," dedi Max. "Ama Peter Gregson adlı çocuk kadar iyi değilim. O da eskiden Akademi'deydi, ama Londra'ya gitti. Onun kadar iyi olamayacağım hiç."

"Ama elinden gelenin en iyisini yapıyorsundur sonuçta," dedi Bertie ciddi bir ses tonuyla. Bu konuşmadan keyif alıyordu ve Max'in arkadaşı olup olmayacağını merak ediyordu. Paris'te bir arkadaşı olsa harika olurdu. Bazıları Paris'e hiç arkadaşları olmadan gidiyorlardı. Bu hiç eğlenceli bir durum olmasa gerek diye düşündü Bertie. Max'e baktı. Candan birine benziyor diye aklından geçirdi ve dolaysız yoldan sormaya karar verdi.

"Benim arkadaşım olur musun?" diye sordu. Sonra da ekledi: "Sadece Paris'te. Sonsuza kadar arkadaşım olmana gerek yok, sadece Paris için."

Max şaşkınlıkla Bertie'ye baktı. Sonra gülümsedi. Bertie Max'in gülümsediğinde tüm yüzünün aydınlandığını fark etti. "Tabii ki," dedi. "Neden olmasın? Orkestradan pek kimseyi tanımıyorum zaten, bir arkadaşım olması güzel olurdu."

Bertie oldukça mutlu bir şekilde arkasına yaslandı. Orkestra şefine göre saksofonu evde unutuşu çok büyük bir sorun değildi ve ilk kez uçmak üzereydi, ayrıca yanında Max adlı çok nazik biri vardı. İsteyebileceği her şeye sahipti şu an.

Kalkış için son hazırlıklar da yapıldı ve uçak pistte ilerlemeye başladı. Bertie büyük bir hayranlıkla camdan dışarı baktı. Tam o sırada derinden gelen bir gürlemeyle uçak önce yavaş yavaş, sonra giderek hızlanarak yol almaya başladı. Bertie ivmenin kuvvetiyle koltuğuna doğru itildiğini fark etti. O sırada uçak belli belirsiz havaya kalktı ve Bertie zeminin giderek uzaklaştığını gördü.

Uçağın bir tarafa doğru yatışını ve Paris'e doğru yola koyuluşunu izledi. Üstünde küçük modellere benzeyen arabaların gittiği Glasgow otoyolunu gördü. Boynunu uzatarak Pentland Hills ile İskoçya'nın kalbine doğru uzanan çelik grisi bir yılana benzeyen Forth Halici'ni gördü. Sonra aşağılarda yeşil ve kahverengi kıvrımlar halinde güneye ve batıya doğru uzanan dağlar belirdi.

En sonunda olmaları gereken irtifaya yükseldiler ve uçak düz bir şekilde yol almaya devam etti. Yolcuların çoğu orkestra üyelerinden oluşuyordu, uçağın içi yaylılarla nefesli çalgıcıların ölçülü sohbetleri ve pirinç ve vurmalı çalgılar çalanların şamatacı gürültüleriyle heyecanlı bir uğultuya sahne oluyordu. Bertie omzunun üstünden arka sıralara baktı. Ona daha önce el sallayan kızlardan birini gördü, kız ona gülümsedi. Ber-

BELONGS TO KANTO TEAM

tie de karşılık verdi. Kendisinden çok daha büyük olmalarına rağmen üyesi olduğu bu grubun arasında kendisini artık yetişkin gibi hissediyordu. Birinin en genç üye olması gerek diye düşündü. Ayrıca herkes ona iyi davranıyordu. Şimdiye kadar kimse onla dalga geçmemişti ve kimse ne kadar küçük olduğuyla ilgili bir yorum yapmamıştı.

Bir süre sonra Bertie Max'in önünden görevlilerden birine doğru eğilerek bir şeyler fısıldadı. Kadın gülümseyip kendisini mutfağın yanındaki küçük bir kapıya doğru takip etmesini söyledi. Bertie daracık tuvalete girip kısa bir süre sonra dışarı çıktı ve mutfak kısmında pilotun görevlilerden biriyle sohbete dalmış olduğunu gördü. Bertie hayranlıkla pilota bakarken, o da kafasını eğip Bertie'ye baktı ve gülümsedi.

"Merhaba delikanlı," dedi göz kırparak. "Bu ilk uçuşun mu yoksa?"

"Evet," dedi Bertie. "Ama nasıl uçulduğunu biliyorum."

Pilot gülümsedi. "Öyle mi?" dedi. "Anlat bakalım öyleyse."

"Bernoulli ilkesi," dedi Bertie.

Pilot önce kabin görevlisine, sonra tekrar Bertie'ye baktı. "Ne dedin?"

"Uçmak için kaldırma kuvveti gerek," diye açıkladı Bertie. "Bay Bernoulli bir sıvının akış hızı arttığında basıncın azaldığını keşfetmiş. Bu yüzden kanat yukarı itiliyor. Hava üst tarafta, alt tarafta olduğundan daha çabuk akıyor." Duraksadı ve ekledi: "Galiba."

Pilot Bertie'nin elini sıktı. "Evet, ilke aşağı yukarı böyle. Tebrik ederim! Böyle devam edersen evlat..."

Bertie pilotun cümlesini tamamlamasını bekledi, ama devamı gelmeyince koltuğuna geri döndü.

"Pilotla konuştuğunu gördüm," dedi Max. "Ne konuştunuz?"

"Bernoulli ilkesinden bahsediyordum," dedi Bertie. "Ama galiba o çoktan biliyormuş."

Uçuş Bertie için bir çırpıda geçiverdi. Bulutların arasından Charles de Gaulle Havaalanı'na doğru inişe geçen uçak sanki birkaç dakika önce havalanmış gibiydi.

"Charles de Gaulle Fransa başbakanıymış," dedi Bertie terminale giderlerken.

"Oh la la!" diye karşılık verdi Max. "Paris! Çok eğleneceğiz! Moulin Rouge diye bir yer var. Hiç duydun mu Bertie?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

75. İskoçya'nın Kederleri

Domenica Malakka Boğazı'na gittiğinde onun evinde kalmaya başlamış olan Antonia Collie Angus Lordie'yle ilgili ne yapacağını tam kestiremiyordu. Birkaç hafta önce kendisini akşam yemeğine davet etmişti ve kısa bir açıklamayla bu daveti iptal etmişti. Köpeği Cyril'in çalındığını ve eğlenemeyecek kadar sıkkın olduğunu söylemişti. Antonia çok şaşırmış ve bu bahanenin gerçek olup olmadığını merak etmişti. Daha önce başkaları da birkaç kez bazı davetleri iptal etmişlerdi ve kendisi de ara sıra böyle şeyler yapabiliyordu. Ama kendisi ne bir köpekle ilgili bir mazeret sunmuş, ne de böyle bir şeyle karşılaşmıştı. Çocukların ödev yapmadıkları zaman öne sürdükleri bahanelere benziyordu. Köpek ödevimi yedi. Ödevleri yiyen köpekler vardı muhtemelen, ama sayıları oldukça az olmalıydı.

Kendisini karşılayıp Edinburgh'da onu evinde hissettirmeye çalışması kibar bir hareketti ve akşam yemeğine çağırması daha da büyük bir incelikti. Ama soh-

betleri yüzeyin hemen altında gerilimle dolu garip bir konuşma olmuştu. Angus'un onun yanında kendisini ön plana çıkarmaya çalıştığını ve nedense savunmacı bir tarzda konuştuğunu düşünmüştü. Böyle erkekler oluyor tabii diye düşünmüştü. Entelektüel açıdan kendinden emin, erkeğin yapmak istediği, ama yapamadığı bir şeyi yapan kadınların karşısında kendilerini yetersiz hissediyorlardı. Bazı erkekler kadınları hor gördüklerinde ya da bir kadın kendilerine saygıyla baktığında rahat ediyordu. Eski kocasının da biraz böyle olduğunu düşündü. Beş dakikadan fazla entelektüel bir konuşma yapmayı bile beceremeyen Perthli o aptal kadına ilgi duyduğuna göre...

Bu kıskançlık olabilir miydi? Antonia kıskançlığın yıpratıcı etkisini çok iyi biliyordu ve onun insanın mutsuzluğuna öteki bütün duygulardan daha çok neden olduğunu düşünüyordu. İnsanlar kıskançlığın ne kadar yaygın olduğunu fark etmiyorlardı. Kıskançlık her yerdeydi. Her türlü ilişkide insanların birbirlerine karşı hissettikleri duyguları sinsince zehirliyordu. Antonia da onun kurbanı olmuştu. Küçük bir kızken okuldaki başarıları ve dış görünüşü yüzünden kıskanılan biri olmuştu. Erkekleri çok kolay cezbediyordu, bunu yapamayan kızlar onu kıskanıyor ve saçına bir şey olmasını ya da yüzünün yağlanmasını diliyorlardı.

Çocuklar hep böyleydi tabii. Ama Antonia kıskançlığın yetişkinlerin de hayatında yer ettiğini görüyordu. Evliliğinde şahit olmuştu, toplum hayatında da buna

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şahit oluyordu ve neye dikkat etmesi gerektiğini artık biliyordu. İskoçya kıskançlık doluydu, bu herkesin bildiği, ama kimsenin hakkında konuşmak istemediği şekillerde kendisini gösteriyordu. Problem buydu aslında: Yeni fikirlere açık değildi insanlar. Sadece eski Ortodoks düşünceler vardı ve zeki adamlar (Antonia bu konuda sadece erkekleri baz alıyordu) diğer herkes gibi görünebilme isteği yüzünden entelektüellik karşıtı bir akıma kapılıyorlardı. Bu erkekler pek çok farklı konudan konuşup bunlar üstüne fikir yürütebiliyordu, ama yapmaya çekiniyorlardı, çünkü İskoç erkekler bunu yapmıyordu. Futboldan bahsedip, erkeklerin ufkunu sınırlayan o steril maço kültürüne kendilerini mahkûm ediyorlardı. Zavallı erkekler.

Antonia pencerenin kenarına gidip İskoçya Sokağı'na baktı. Çok büyük güzellikler ve çok derin duygular vardı, ama öte yandan her şeyi çürüten davranışlar ve yaklaşımların o korkunç vahşeti de göz ardı edilemezdi. Bu nereden kaynaklanıyordu? Yüzyıllar boyu süregelmiş baskılardan ve ekonomik istismardan geliyor olmalıydı. Bu tabii ki her toplumda olduğu gibi burada da devam ediyordu. Hayatları yıkıma uğratıyordu. Elinde çok az şey kalmış olan ve fakirlikle merhametsizleşen insanlar vardı. Ama bunun tek sebebi materyal eksikliği değildi; ruh eksikliği de söz konusuydu. Bir şeyler değişecekse, o zaman kültür kendisine boy aynasında şöyle bir bakıp ne gibi değişikliklere ihtiyaç olduğunu görebilmeliydi. Daha kadınsı olmalıydı. Alkole düşkünlük gibi milli bir ayıba bakma-

lıydı. Kendini tebrik edenleri ve kendini beğenenleri durdurmalıydı. Nesillerden beri iyi hayatlar yaşayabilmek için çabalamış insanların oluşturduğu ahlak sermayesinin neredeyse hepsini çarçur ettiğimizi fark etmeliydi. Bu sermaye hızla bencillik ve nezaketsizliğe kaptırıyordu yerini. Eğitimde çok kötü hatalar yaptığımızı ve bunu düzeltmenin öğretmenlere duyulan saygının tekrar oluşmasını sağlamak, kötü davranışlar sergileyen çocukları disipline sokup onları eğitmede üstlerine düşen görevleri yapmaları için ebevenleri ikna etmekten geçtiğini kabul etmeliydi. Sağına soluna bakarak düşünmeli, bir ileri bir geri bakmalı ve köşeyi dönünce neler olacağını planlamalıydı. Zihnini açmalıydı.

Bu düşünce silsilesi o akşam için tekrar bir davet gönderen Angus'la başlamıştı. Daveti kabul etmişti, ama evde kalıp İskoçya azizlerine ve onların zorlu hayatlarına dair yazmaya devam etmeyi tercih ederdi. Angus'la olan ahbaplığının bir yere varacağı yoktu. İnsanların, tek başına olanların yanlarına başka birini aradığını düşünmesi çok garipti. Kendi başına olmanın keyfini çıkaran çok sayıda insan vardı (ki kendisi de bunlardan biriydi). İlgisini çeken bir adamla tanışırsa (ki geçen seneyi düşünecek olursa böyle bir erkek karşısına hiç çıkmamıştı) bir aşk macerasına atılabilirdi. Yoksa buna bir ilişki mi demek gerekiyordu? "Aşk macerası" ilginç bir tanımlamaydı sahiden. Gayrimeşru bir tınısı vardı. Ayrıca bir sonu olduğuna dair ima taşıyordu. Aşk maceralarının sonsuza kadar sürmesi

mümkün değildi. Graham Green'in *The End of the Affair* kitabına bu adı vermesinin nedenini de açıklıyor diye düşündü. Hüzünlü bir kaçınılmazlık söz konusuydu.

Antonia içeri doğru bakıp gülümsedi. Graham Greene! Angus Lordie'nin problemi buydu. O Graham Greene'in karakterlerine benziyordu. Eteri biten ve her gün iskeleye gidip geminin kendisine istediği malzemeyi getirip getirmediğine bakan dişçi gibiydi. İskelelerdeki dişçiler, ahlaki değerleri zayıf olan rahipler, sömürge yetkilileri, şimdi bir de Edinburgh'un pek moda olmayan bir ucunda oturan başarısız bir ressam bu tabloya eklenmişti. *C'est ça*!* Greeneland.

* Fr. İşte bu (ç.n.)

76. Brunello di Montalcino

Antonia'nın kendisini Graham Greene romanlarındaki karakterlerden biriyle karşılaştırdığını bilse Angus Lordie'nin müstakbel misafirine karşı hissettiği antipati iki katına, hatta belki dört katına çıkardı. Böyle bir edebi karşılaştırmanın yapıldığını bilseydi, kendisi de bazı karşılaştırmalar yapmaya girişebilirdi. Domenica'nın dairesine oturmuş roman yazıyordu, pek önemli bir iş yapıyor denemezdi. Bu roman da (böyle bir roman sahiden varsa) hiçbir zaman basılmayabilirdi ayrıca. Pek çok insan roman yazıyordu. Hatta sokağa çıkıp bir araştırma yapılsa Edinburgh'un yarısının roman yazdığı ortaya çıkardı. Bu da pek bahsedilecek karakter kalmaması anlamına geliyordu. Elbette biri çıkıp roman yazanlar hakkında bir şeyler yazmadığı sürece. Peki bu kurgu karakterlerin yazdığı romanlar ne hakkında olacaktı? Roman yazanlar hakkında romanlar olacaktı tabii.

Angus Lordie beyaz ve mavi çizgili önlüğünü takmış, Valvona and Crolla'dan aldığı malzemelerle ne ya-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

pacağını düşünerek mutfakta oturuyordu. Antonia'yı konuk etmeyi dört gözle beklemiyordu belki, ama yemek yapma deneyimini iple çekiyordu. Saatine baktı; saat beşti. Bu da Antonia'nın gelişine aşağı yukarı üç saat olduğu anlamına geliyordu (yedi buçuğa ayarlanan bir davetin aslında sekize on kala anlamına geldiğini biliyorsa tabii). Bunu anlamayıp hep zamanında gelen insanlar oluyordu. Ama Antonia'nın bunlardan biri olacağını düşünmüyordu. O yüzden yemeği hazırlaması için daha üç saati var denebilirdi.

Mönüyü dikkatle hazırlamıştı. Ravioli Caprese ile başlıyordu. Ravioli parmesan peyniri ve keçi peyniri dolgulu olacaktı. Angus Toskana'da kullanılan koyun sütü *caciotta* kullanmak istememişti, çünkü bir yerlerde Capri'nin keçi sütüyle yapıldığını okumuştu. Bu konuyu Antonia'yla da konuşmayı düşünüyordu. Toskana versiyonundan ziyade Capri'yi tercih edebileceğini düşündüğünü söyleyecekti. Antonia bu konuda hiçbir şey bilmediği için bu onu faka bastırırdı işte. Sonra ana yemek olan *to sogliole alla Veneziana* yani Venedik soslu dil balığına geçeceklerdi. İçine bolca sarımsak ekleyeceği beyaz şaraplı bir sostu bu. Yanında da *carciofi ripieni alla Mafalda* olacaktı. Elizabeth David'in İtalyan Yemekleri kitabında okuyup yapmayı öğrendiği bir çeşit doldurulmuş enginardı bu. Tarifi oldukça zordu ve içine yine sarımsakla ançüez konuyordu. Ama her şeyi hazırlamak için yeterince vakti vardı. Tüm malzemeleri dizmişti, ama saat kaç olmuştu? Saat beş buçuktu ve bir içki için vakit var demekti. Güneyden

gelen iki şişe şarabı vardı. Bunlardan biri Calabria'dan gelen Cirò Bianco'ydu. Diğeri de birkaç ay önce bir arkadaşının bir portre karşılığında verdiği Biondi-Santi Brunello di Montalcino* idi.

Antonia, Brunello hakkında hiçbir şey bilmiyor olacaktı tabii. Montalcino'dan söz açıp bozulup bozulmadığına bakabilirdi. "Montalcino'yu bilmiyor musun? Oraya bir gitmelisin. Gerçi artık biraz geç, çok popüler oldu son zamanlarda. Toskana'nın sorunu da bu zaten. Çok kalabalık."

Brunello şişelerinden birini nefes alabilmesi için açtı. Antonia'ya haddini bildirmekle ilgili keyifli düşüncelere dalmışken bu güzel İtalyan şarabından bir kadeh içmeye karar verdi. Kadehi ışığa tutup sevgi dolu gözlerle baktı. Montalcino'ya tekrar gidip ormanlık arazilerde Cyril'le dolaşmak ne güzel olurdu. Cyril yer mantarı bulabilir mi acaba diye merak etti. Artık köpekler de pasaport alabildiğine göre onunla buraya gitmek ilginç olabilirdi.

Brunello çabucak akıp gidiverdi ve Angus bir kadeh daha içmeye verdi. Bu ikinci kadehte daha ağırbaşlı olacak ve doldurulmuş enginarları hazırlarken tadına iyice varabilecekti. Bir yudum alıp gözlerini kapattı. Çok lezzetliydi. Biraz müzik olsa güzel olurdu, burada Cyril devreye giriyordu.

Angus Cyril'e birkaç numara öğretmişti. Eve kadar gazeteyi taşıması ve sahibinin arkasında günün haber-

* Toskana'da üretilen bir tür kırmızı şarap. İtalya'nın en bilinen ve en pahalı şaraplarından biri. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

leri dişlerinin arasında sıkışmışken itaatkâr bir şekilde yürümesi için eğitilmiş bazı köpekler vardı.

Angus bunun anlamsız olduğunu düşünüyordu. Somerset Maugham'ın *The Out Station*'ındaki Bay Warburton gibi Angus için de el değmemiş bir gazete son derece büyük bir keyif kaynağıydı ve ön sayfada köpek dişi izleri kalması hiç hoş değildi.

Ama Cyril'in böyle standart numaraları yapamıyor olması yararlı hiçbir şey bilmediği anlamına gelmiyordu. Aslında Cyril yapmaktan son derece gurur duyduğu ve Angus Lordie'nin çok işe yarar bulduğu bir numara için eğitilmişti. "Cyril! Müzik!" komutunu duyduğunda köpek salona koşup CD çaların açma kapama düğmesine burnuyla basabiliyordu.

Bunun sonucunda Angus'un her zaman müzik çaların içinde tuttuğu disk çalmaya başlıyordu. Antonia'ya sunmayı planladığı İtalyan yemeklerinin yanında dinleyebilmek için Angus, on altıncı yüzyıldan kalma Floransa müzikleriyle dolu bir disk hazırlamıştı.

Sahibinin komutuyla birlikte Cyril bu numarayı yapmak için koşuverdi. Angus mutfakta ona teşekkür etmek amacıyla ödül niyetine küçük bir parça ançüez verdi. Sonra Cyril'in ödül içeceklerini içtiği beyaz kaba biraz Brunello di Montalcino döktü.

Başka zaman bir köpeğe verilemeyecek kadar iyi bir şaraptı, ama Angus Cyril'e tekrar kavuşmanın getirdiği sevinçle böyle bir istisnaya karar vermişti.

Cyril ançüezi bir çırpıda yutuverdi ve şarabı kaseden yalamadan önce değer bilir bir tavırla kokladı. Bu

sırada Angus kendisine Brunello'dan üçüncü kadehi doldurmuştu bile.

Şişeyi ışığa tutarak, iyi bir şarabın şişeden bu kadar çabuk eksilebilmesi çok ilginç, dedi kendi kendine.

Arka planda çalan Floransa müziği muhteşemdi. *Ecco la Primavera*, en sevdiği şarkılardan biriydi. İlkbahar gelmişti. En sonunda. Cyril, oğlum, ilkbahara içelim! *La Primavera!*

Cyril sahibine baktı. Anlamadığı o kadar çok şey vardı ki.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

77. Angus Antonia'yı Şaşırtıyor

Angus Lordie'nin Drummond Meydanı'ndaki evinde davetli olduğu yemeği iple çekmiyordu Antonia Collie. O akşam sekize yirmi kala Domenica'nın evinden çıktı. Sokaktan yukarı çıkıp köşeyi dönmesinin beş dakika almayacağını tahmin ediyordu, bu da yedi buçuktaki bir davet için tam zamanında orada olması anlamına geliyordu. İskoçya Sokağı'nın ucuna kadar gitmesi iki dakikasını almıştı, buradan Angus Lordie'nin kapısına ulaşması ise kırk beş saniye sürecekti. Erken gitmektense kapısını çalmadan önce meydanda biraz yürümeye karar verdi. Bu tip şeyler pek önemli gibi görünmüyor olabilirdi, ama Antonia önemli olduklarını düşünüyordu ve bu konuda haklıydı. Königsberg'deki düzenli yürüyüşleriyle de tanınan Immanuel Kant ona kesin hak verirdi.

Antonia bilmese de ev sahibi meydanın ortasındaki parka bakan salonunun camından kendisini izliyordu. Mutfaktaki hazırlıkları bitirip salona geçmişti. Yanında Cyril ile ikinci Brunello di Montalcino şarabı-

nı da götürmüştü. Angus yemek yaparken bir ya da iki kadeh şaraptan fazlasını içmek niyetinde değildi, ama Brunello'nun kalitesi başka türlü bir seçim gerektirmişti. İlk şişenin içindeki sıvı neredeyse hiç fark ettirmeden boğazından geçip gitmişti, ikinci şişe açılmıştı bile.

Keyfi yerindeydi artık. Antonia'yı eğlendirme fikriyle birlikte gelen sıkıntı hissinin yerini daha olumlu bir yaklaşım almıştı. Eski bir arkadaşının hediyesi olan Alberto Morrocco natürmortunu göstermek için sabırsızlanıyordu hatta. Çok güzel bir hediyeydi ve Angus bu resmi duvarında gururla sergiliyordu. Antonia'nın bunu çok beğeneceğini düşünüyordu, tıpkı emekli avukat Ramsey Dunbarton'un yapmayı planladığı portresi gibi bunu da takdir edecekti. Angus Lordie Ramsey Dunbarton'u İskoçya Sanat Klubü'nden tanıyordu, ara sıra aynı masada yemek yedikleri oluyordu. Ramsey'in sohbetini biraz sıkıcı buluyordu, hatta son derece sıkıcı buluyordu, ama hoşgörülü bir insandı ve öğlen yemeğini yerken Morningside ile ilgili uzun soluklu hikâyelere katlanmaya hazırlıklı oluyordu. Üst kata bir kahve içmeye çıktıklarında bu hikâyenin de değişmiş olması tercih sebebiydi gerçi. Angus boş bulunup Ramsey'in portresini yapmayı teklif etmişti ve bu teklif anında kabul görmüştü. Ramsey ajandasını çıkarıp, "Ne zaman? Önümüzdeki hafta olur mu? Ya pazartesi sabahı?" diye sormuştu.

Şu an pencereden dışarıya bakan Angus İskoçya Sokağı'nın oradan gelen bir kadın gördü. Antonia ola-

bileceğini düşündü, ama özellikle geceleri uzağı iyi seçemiyordu, bu yüzden kadının pek iyi göremiyordu. Kadının tereddüt ettiğini, etrafına bakındığını, sonra da meydanın çevresinde yürümeye başladığını gördü. Çok ilginç diye düşündü. "Bu kadının bir niyeti var gibi görünüyor," dedi tavandaki ışığa bakıp odanın ortasındaki halının üstünde oturan Cyril'e. Cyril kendisiyle konuşulduğunu fark ederek kafasını sahibinin olduğu tarafa doğru kaldırdı, sonra tekrar ışığa bakıp düşüncelere daldı. Angus kendisine bir kadeh Brunello daha doldurdu.

Antonia meydanın etrafında yürüyüp kapısına geldiği sırada Angus hâlâ penceredeydi. Bu kadının hareketleri oldukça ilgisini çekmişti, ama kısa bir süre sonra kapı çalınca onun kim olduğunu anladı. Peki neden meydanın çevresinde yürüyüşe çıkmıştı? Zaman öldürüyordu, tabii ya. Saatine baktı. Evet, bu yüzden olmalıydı. Ne kadar düşünceliydi.

Apartman kapısını açmaya yarayan otomatiğin düğmesine basmak için koridora geçti. Sonra evinin kapısından dışarı çıkarak merdivenden aşağıya baktı.

"Yukarı gel!" diye bağırdı. "Huu huu!" Sesi taş duvarlarda ve merdiven boşluğunda kendisini çok memnun eden bir şekilde yankılandı, bu yüzden tekrar seslenmeye karar verdi. "Şişt pişşt!"* Balfour'u Shaw'ların evinden almaya gelen amcasının seslendiği şekilde seslenmişti. Antonia bu göndermeyi anlayabilecek miy-

* Robert Louis Stevenson'un Kidnapped – Kaçırılan Çocuk adlı kitabına gönderme yapılıyor. (ç.n.)

di acaba? Robert Louis Stevenson kim biliyor muydu? Tabii buradaki basamaklar amcasının Balfour'u yukarı çıkardığı basamaklardan daha güvenliydi, yanlışlıkla basılabilecek boşluklar yoktu. Bu yüzden Antonia yukarı çıkmaya başlarken Angus tekrar bağırdı: "Boşluklar yok! Merak etme! Burası Shaw'ların evi değil!" Ne yazık ki sesi aşağıya ulaşana kadar boğuldu ve daha çok, "Burası fahişelerin evi değil" gibi bir cümle söylemiş gibi oldu. Antonia bu cümleyi duyunca durakşayıp şaşkınlıkla yukarı baktı.

Angus kapıda Antonia'yı karşıladı. "Antonia, canım," dedi uzanıp yanağına bir öpücük kondurarak. "Hoş geldin! İyi ki geldin!"

Paltosunu çıkartırken Antonia bir yandan Angus'a bakıyordu. "Çok gecikmedim umarım," dedi.

"Hiç de değil," dedi Angus paltosunu alırken. "Annemin de tıpkı bunun gibi bir paltosu vardı. Neredeyse aynısıydı. Hatta bu o palto bile olabilir. İnanılmaz. Onunki biraz daha iyi bir durumdaydı gerçi, ama öte yandan aynı sayılırlar. Harika. Modanın hiç değişmediğini gösteriyor bu, öyle değil mi?" Duraksadı. "Annem vefat etti de."

Antonia gülümsedi, ama karşılık vermedi.

"*On y va*,"* dedi Angus. "Salona geçelim. Cyril'i görmüştün değil mi? Benim köpeğim o. Bir dişi altın kaplama. Köpeklerle bir sorunun yok değil mi Antonia? Varsa onu dışarı yollayabilirim. Ya da erkeklerle bir sorunun yok değil mi diye mi sormalıyım? Çün-

* Fr. Hadi gidelim (ç.n.)

kü varsa ben dışarı çıkabilirim, Cyril burada kalır. Haha!"

Antonia tekrar gülümsedi, ama bu sefer zayıf bir şekilde.

"Bu arada," dedi Angus, "meydanda yürürken gördüm seni. Önce tanıyamadım. Ne düşündüm biliyor musun? Senin hayat kadını olduğunu düşündüm! Kişi ne kadar da çabuk yanılabiliyor öyle değil mi? Özellikle uzaktan bakınca."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

78. Üçüncü Şahıs

"Bir uğrayayım demiştim," dedi Irene Dr. Fairbairn'in kapısından kafasını uzatırken. "Buradan geçiyordum, aşağıda da on ikiye kadar hastanız olmadığını söylediler. O yüzden düşündüm ki..."

O ana kadar ciltsiz *The International Journal of Psychoanalysis* kitabına dalmış olan Dr. Hugo Fairbairn Irene'i içten bir şekilde karşıladı.

"Bir gerekçe gösterip, özür dilercesine girmemize gerek yok," dedi. "Geldiklerini 'ben geldim,' diye haber verenlerden değilsiniz sonuçta."

Irene davet edilmeden psikoterapistin masasının önündeki sandalyeye geçti. "Böyle bir şey diyen oluyor mu sahiden?" diye sordu.

Dr. Fairbairn başıyla onayladı. "Olmaz mı? Bu çok derin bir kendine saygı eksikliğine işaret ediyor. Eğer biri, 'Ben geldim,' diyorsa bir durumu bildirmiş oluyor. Gelen tabii ki sensin. Ama bunu bir de sadece kendinin geldiğini söyleyerek belirtirse, o zaman daha önemli birinin gelebileceğini de düşündüğünü belli etmiş oluyor. Sizce de öyle değil mi?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Irene aynı fikirdeydi. Dr. Fairbairn'in söylediklerinin çoğuyla aynı fikirdeydi ve kendisinin de böyle fikirler beyan edebiliyor olmasını isterdi.

"Kendimizi nasıl tanıttığımız bizle ilgili çok şeyi gözler önüne seriyor," diye devam etti Dr. Fairbairn. "J.M. Barrie annesinin odasına, 'O değil ben geldim,' diyerek girermiş. Bahsettiği tabii ki ölen erkek kardeşi David'miş. Bu da sonraki hayatıyla ilgili her şeyi şekillendirmiş. Tüm o psikopatolojiyi. Peter Pan'ın yaratılışını. Her şeyi."

"Çok üzücü," dedi Irene.

"Öyle," dedi Dr. Fairbairn. "Hem de çok. Ayrıca kendilerinden üçüncü şahıs gibi bahsedenler de çok ilgi çekici."

"Ya," dedi Irene belli belirsiz. Bertie'yle konuşurken kendisinden ara sıra üçüncü şahısla bahsediyordu. "Anne izliyor Bertie. Anne Bertie'yi dikkatle izliyor," gibi şeyler söylüyordu. Bu üçüncü şahıs kullanımıydı, değil mi? Hatta iki kere üçüncü şahıs kullanımıydı. Birinci şahıs (ben, anne figürü) üçüncü şahıs oluyor, ikinci şahıs da (sen, oğul) aynı şekilde üçüncü şahsa dönüşüyordu. Bu Irene hakkında ortaya ne koyuyor diye sordu kendine. Hayır, bu benim hakkımda ortaya ne koyuyor diye düşündü hemen ardından.

"Evet," dedi Dr. Fairbairn. "Bunu sürekli yapan bir tanıdığım vardı. Adı George'du ve sürekli, 'George seni yarın görmeyi çok istiyor,' veya, 'George dün çok iyi vakit geçirdi,' gibi şeyler söylüyordu. Çok garipti."

"Neden yapıyordu?" diye sordu Irene.

Dr. Fairbairn tavana baktı. Irene bunun bir anlayış belirtisi olduğunu fark etti. "Dissosiyatif kişilik bozukluğunun bir çeşidi," dedi. "En uç vakalarda böyle en azından. Sanki iki kişinin olduğuna dair bir karar alınmış gibi. Eylemlerin ve düşüncelerin bildirildiği kişiyle bildirimi yapan kişi söz konusu. Eğer siz George'sanız ve George bir şey yaptı diyorsanız o zaman sanki bambaşka bir insanın, bir gözlemcinin perspektifinden konuşuyormuş gibi oluyorsunuz."

Irene önce biraz düşündü. "Anlıyorum," dedi. "Ama ya bu bifurkasyona ne demeli?"

Dr. Fairbairn öne eğilip anladığını belli eden bir el hareketi yaptı. "Tabii," dedi. "İki ihtimal var. Biri tehditkâr bir toplum gerçekliğinden kendini koruma amacıyla geri çekilme. Dünyada gördüklerimi sevmiyorum bu yüzden biraz geri adım atıp ikinci kişiliğin bunlarla uğraşmasını sağlıyorum. Bir çeşit mola veriyorum."

"Diğer ihtimal ne?" diye sordu Irene.

"Kendini beğenmişlik," dedi Dr. Fairbairn. "Bunu yapan insanlara hiç dikkat ettiniz mi? Ben ettim. Genelde kendini beğenmiş oluyorlar."

Irene tereddütlüydü. Bertie'yle konuşurken kendisinin de bazen üçüncü şahısta konuştuğunu söyleyecekti, ama çocuklarla konuşmanın farklı olduğunu iddia edecekti. Yetişkinler çocuklarla üçüncü şahısta konuşuyorlardı, çünkü bu çocuğun kendisine çok öznel gelecek bir sosyal dünyayı anlamasına olanak tanıyordu. Bu durumdaki öznel öğenin çekilip çıkarılmasıyla çocuk sosyal dünyada insanlar arasında kişisel ol-

mayan, objektif etkileşimler olduğunu anlayabiliyordu. Başka bir deyişle, hepimiz birer oyuncuyduk ve çocuklar da bu gerçeğe alışmak durumundaydı.

Bunları söylemek istemişti, ama artık söylemesi mümkün değildi. Kendini beğenmiş biri miydi sahiden? Mümkün değildi.

Dr. Fairbairn arkasına yaslanıp mavi keten ceketinin kollarını çekiştirdi. "Kendini beğenmişlik çok ilginç bir kavram," dedi yavaşça. "Bu konuda çok ilgi çekici bir literatür var. Büyük bir literatür değil belki, ama çok ilginç."

Irene odaya girdiği sırada okuduğu dergiye uzandı. "Mesela burada," dedi. "Bu bölümün büyük kısmı bu konuya ayrılmış. Çok etkileyici konular."

Irene dikkatle dinliyordu. Sadakatsizce olduğunu bilmesine rağmen Dr. Fairbairn ile Stuart'ı karşılaştırmaktan kendisini alamıyordu. İki erkeğin dünyaları birbirine o kadar zıttı ki. Dr. Fairbairn gibi çok az erkek vardı elbet, bu kadar büyük bir rahatlık ve anlayışla bu tip konulardan bahsedebilen çok erkek yoktu. Dünyayı bambaşka gözlerle gören, başkalarının fark edemediği renkleri ve gölgeleri fark eden bir ressamla birlikte olmak gibiydi. Proust da böyle biri olmalıydı. Her şeyi görüp bir de bunların arkasındaki şeyleri fark eden biriydi. En basit şeyin, hatta cansız eşyaların bile ardında sadece Proust gibi birinin görebildiği çağrışımlar yatıyordu. Dr. Fairbairn'de de durum böyleydi, bir an Irene çok büyük bir pişmanlık hissetti. Böyle biriyle evlenmiş olsaydı günlük hayatı bambaşka ola-

caktı. Stuart ile asla yapamayacağı bir şekilde dünyayı onunla keşfedebilirdi. Stuart istatistikler ve kesin gerçeklerin dünyasında yaşıyordu. Dr. Fairbairn ise insan olasılıklarının ve duyguların dünyasında. Aralarında dağlar kadar fark var ve ben yanlış dağdayım diye düşündü Irene.

Dr. Fairbairn'le geçirdiği bu değerli dakikaları neyin olup neyin olmadığına dair düşünerek harcamaması gerektiğini söyledi kendisine. "Kendini beğenmişlikten bahsedin biraz," dedi onun yerine.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

79. Kendini Beğenmişlik Açıklanıyor

"Son derece kendini beğenmiş biriyle karşılaştınız mı hiç?" diye sordu Dr. Fairbairn karşısında oturan Irene'e gözlerini dikip. Bu bir terapi değildi, tedavi amacı olmayan ve oldukça keyifli bir sohbetti sadece.

Irene biraz düşündü. Çevresinde kendini beğenmiş kim vardı? Sonra, gerçekten bir çevrem var mı diye düşündü. Olduğuna pek emin değildi.

"Çok var," dedi. "Bu şehir kendini beğenmiş insanlarla dolu. Hep böyle olageldi."

Dr. Fairbairn güldü. "Tabii, "dedi. "Ama özel olarak biri gelmiyor mu aklınıza?"

Irene'in aklına birkaç örnek geldi. Evet, o adam oldukça kendini beğenmişti. Kadına gelince... "Belli bir surat ifadesinden bahsetmek mümkün," dedi Irene.

Dr. Fairbairn araya girdi. "Kimi zaman olabilir, ama her zaman böyle bir şeyden bahsedemeyiz. Böyle bir ifade varsa bu sözlü bir doygunluğun ifadesidir. Kendini beğenmiş kişinin istediği her şey elindedir, iyi olan şeyler yani... Tabii siz bunları biliyorsunuzdur. Yani de-

mek istediğim şu, bu kişi kendini son derece başarılı hisseder. Başka bir şeyle de ilgilenmez zaten. Bu yüzden kendini beğenmiş insanlar sizden bahsetmezler, bir tek kendilerinden bahsedeler. Bunu hiç fark etmiş miydiniz?"

Irene fark etmişti. Şu an aklından kuzenini geçiriyordu, daha önce onu kendini beğenmiş diye tanımlamak hiç aklına gelmemişti, ama durum açıktı. Korkunç derecede kendini beğenmişti hatta. Oldukça nadir olmasına rağmen bir araya geldiklerinde bir defa bile Irene'le ilgili bir şey sormamış, hep kendisinden ve kendi planlarından bahsetmişti.

"Bir kuzenim var," dedi. "Çok kendini beğenmiş bir adam." Duraksadı. "Hatta ona bir iğne batırasım geliyor hep. Böyle bir iğne dürtüm var."

Dr. Fairbairn misafirine baktı. Haset iğnesi. Kendini beğenmiş insanlara karşı büyük bir antipatiyle yaklaşan insanlarda yaygın olarak görülen bir patolojiden bahsetmek üzereydi. Çoğu insan böyleydi, kendini beğenmiş insanların varlığı bile onları öfkelendirirdi. Ama şu anda konunun bu yönünden bahsetmemenin daha iyi olacağına kanaat getirdi.

"Kendini beğenmiş insanlar kendilerinden aşırı derecede hoşnut olurlar," dedi Dr. Fairbairn. "Bu açıdan narsistlere çok benzerler. Narsist insanlar yaptıkları bir şeyle ilgili kendilerini kötü hissetmezler, çünkü kendi düşüncelerine göre alenen muhteşemdirler. Kendini beğenmiş insanlar pek böyle düşünmezler. Ellerinde olanlardan son derece memnundurlar ve tepeden ba-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

kıyor gibi görünebilirler, ama kendini beğenmişliğin belirgin özelliği tatminkârlık ve eksiksiz olma hissidir."

Dr. Fairbairn duraksadı. Bir gün kendini beğenmişlikle ilgili bir makale yazabileceğini düşündü. Hakkında yazacak birkaç hasta bulması gerekiyordu tabii, ama kendini beğenmiş insanların ortak problemi hiçbir zaman psikanalist arayışına girmiyor olmalarıydı. Neden arasınlar ki zaten? İstedikleri her şeye sahiptiler. Bu yüzden başka bir şey hakkında yazmalıydı belki de, başka bir hastasına, düzenli tedavi gören birine bakmalıydı. Bir an düşündü...

"Acaba..." dedi bir anda Irene'e. "Acaba Bertie'yle ilgili bir yazı yazmamın sakıncası var mı? Adını değiştireceğim tabii ki, böylelikle kimse onun kim olduğunu bilmeyecek. İlginç bir vaka sonuçta."

Irene keyifle bir çığlık attı. "Tabii ki sakıncası yok," diye haykırdı. "Bertie'yi dünyayla paylaşmak harika olurdu. Babası Küçük Hans'ın hadım edilme korkularının, atlarla ve zürafalarla ilgili tüm meselelerinin duyulmasını sağlamıştı. Freud Küçük Hans hakkında yazı yazmak için izin istediğinde babasının bunu geri çevirdiğini düşünsenize bir."

Dr. Fairbairn onayladı. Çok büyük bir kayıp olurdu. Ama analiz edilen ünlü kişinin çok daha sonra keşfetmesi tehlikesi hep mevcuttu. Irene buna dikkat etmeliydi.

"Yalnız sizi uyarmalıyım," dedi, "bazen insanlar yıllar geçmiş olmasına rağmen bu ünlü hastaların izini arıyorlar. Ünlü Kurt Adam'a da aynısı olmuştu hatır-

larsanız." Duraksadı. "Hatta Küçük Hans on dokuz yaşına geldiğinde Freud'u ziyaret etmişti."

"Peki ya sonra?" diye sordu Irene.

"Küçük Hans her şeyi unutmuş. Atları. Zürafaları. Hepsini. Analizdeki hiçbir şeyi hatırlamamış."

"Çok ilginç," dedi Irene. "Gerçi sizin ünlü bir hastanız vardı zaten. Wee Fraser." Duraksadı. Wee Fraser tehlikeli bir bölgeydi. "Kendisini tekrar bulacaktınız değil mi? Bulabildiniz mi?"

Dr. Fairbairn kaskatı kesildi. O ana kadar mavi keten ceketinin manşetleriyle oynamıştı, şimdiyse elleri iki yana düşmüştü ve dimdik karşıya bakıyordu. Aşağı yukarı on beş yaşına gelmiş olan ünlü hastasının nerede olduğunu bulmuştu, analiz sırasında (Wee Fraser oyuncak domuzları düz değil de ters yerleştirince) ona vurmuş ve karşılık olarak Wee Fraser büyüdüğünde canını yakan bu yetişkine kafa atmıştı. Kendisi de bunu telafi edebilmek için harekete geçmişti. Ama utanılacak bir şey yapmış, Wee Fraser'ın çenesine yumruk atıp çenesini kırarak karşılık vermişti.

"Onu buldum," dedi. "Onu buldum, ama sonra..."

Irene öne eğildi. "Affetmesini istediniz mi?"

Dr. Fairbairn acınacak haldeydi. "Keşke istedim diyebilsem. Ne yazık ki hakikat bunun biraz tersi."

"Ne kadar tersi?" diye bastırdı Irene.

"Tamamen tersi," dedi Dr. Fairbairn.

Irene elini havaya kaldırdı. "Ne olduğunu duymak istemiyorum," dedi. "Hepimiz hata yapabiliriz. Planlamadığımız şeyler yapabiliriz."

Dr. Fairbairn ona minnettarlıkla baktı. Bu da günahlarının bir şekilde bağışlanması sayılırdı. "Evet," dedi. "Hepimiz planlamadığımız şeyler yapabiliyoruz. Çok haklısınız." Durup ayağa kalktı. Masasının arkasındaki pencerenin yanına gidip Queen Street Parkı'na baktı. "İstemediğim pek çok şey yaptım. İnsanın doğası böyle."

"Pek çok şey mi?" diye sordu Irene.

"Evet," dedi Dr. Fairbairn tekrar ona doğru dönüp. "Mesela..." Ama cümlesini tamamlamadı.

Irene devam etmesini bekledi, ama Dr. Fairbairn suskunlaşmıştı. Tavana baktı, Irene bakışlarını takip etti. Ama orada görülecek bir şey yoktu, bu yüzden ikisi de gözlerini tekrar yere indirdiler.

Çok mutsuz bir insan diye düşündü Irene. Bir şeyleri çözememiş bir türlü.

80. İskoç Sanatıyla Dolu Bir Gece

Ne Matthew, ne de Pat banyodaki o talihsiz olayla ilgili bir şey söyledi, ama ikisi de olayı çabucak unutamadı. İkisi de bu deneyimden bir şeyler öğrenmişti. Matthew kapıyı kilitlemesi gerektiğini ve artık evde yalnız olmadığını biliyordu. Bu da bir anda şarkı söylemeye başlamaması veya omlete yanlışlıkla yumurta kabuğu düşürdüğünde ya da ayağını mutfak dolabının kenarına çarptığında ettiği minik küfürlere bir son vermesi gerektiği anlamına geliyordu. Pat ise banyonun kapısı kapalıysa içeride birinin olduğunu ve Matthew'un kolayca utanmasına rağmen utancına sebep olan şeyi pek dile getiremediğini, ayrıca çok hassas biri olduğunu öğrenmişti. İkisi de sadece ev arkadaşı bile olsalar, aynı evde yaşamanın bir keşif süreci olduğunu anlamıştı ayrıca. Evimizde kendimizi bir anlamda güvencede hissediyorduk, ama öte yandan burada çok da korunmasız oluyorduk. Dışarı çıktığımızda beraberimizde taşıdığımız toplumsal kişiliğimizi evde taşımaya devam etmiyorduk. İşte tam burada kolayca incinebilen hakiki kişiliğimiz yatıyordu.

Matthew'da Pat'in daha önceden kestiremediği bazı özellikler vardı. Pat Matthew'un İskoç Malt Viski Der-

BELONGS TO KANTOS TEAM

neği'ne üye olduğunu ve viskilerin tatlarıyla ilgili acayip betimlemeler yapan bir haber bülteni aldığını bilmiyordu. Mutfak masasında duran bu bültenlerden birine azıcık göz gezdirmiş ve tatma panelinin kullandığı terimleri okuyunca hayrete düşmüştü. Bir viskinin okul defteri gibi koktuğu söyleniyordu, bir diğeri doktor çantası gibi kokuyordu. Matthew'un hiç viski içtiğini görmemişti. Daha sonra Matthew bu üyeliğin viski meraklısı olan babası tarafından başlatıldığını açıklamıştı.

Ayrıca Matthew'un daha önce *Scottish Field** okuduğunu da görmemişti, ama salonun bir köşesindeki koltuğa oturup kuşe kâğıtlı bu dergiyi okuyordu işte. Fotoğraf makinesine bakıp gülümseyen, orada olduğu için mutlu olan insanların resimlerine bakmayı sevdiğini söylemişti.

"Ben hiç öyle bir resimde yer almadım," dedi Pat'e. "Doğru dürüst yer alamadım yani. Bir keresinde Ayrshire'da bir yardım yemeği düzenlendiğinde sol omzum bir fotoğrafa girmişti ama. Fotoğrafı çekilen grubun hemen yanında duruyordum, omzum çıkmış sadece. O bendim kesin. İskoç eteğinin üstüne giyilen ceketlerden giymiştim, yeşildi. O çıkmıştı."

"Şanssızlık olmuş," dedi Pat.

"Evet," dedi Matthew. "Timothy Clifford** gibi biri olman lazım Scottish Field'a çıkabilmen için. Ya da bu fotoğrafları çekenleri tanıman gerek. Ben tanımıyorum."

* Viski, kitaplar, yemek tarifleri, bahçeler, iç mekânlar, antikalar, görülmesi gereken yerler gibi konuları ele alan bir dergi. (ç.n.)

** İngiliz sanat tarihçisi, 2006 yılına kadar İskoçya Milli Galerileri başkanlığı yaptı. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Pat bir an düşündü. "Galeride bir açılış düzenleyebiliriz. Büyük bir organizasyon düzenleyip bu insanları çağırırız. Onlar geldiklerinde de fotoğrafçılar seni fotoğraftan atamazlar sonuçta."

Matthew düşündü. "Evet, güzel bir fikir bu," dedi. "Burada oturmuş *Scottish Field*'a çıkamadım diye üzüldüğümü düşünmüyorsundur umarım. Düşünecek daha önemli şeylerim var tabii ki."

"Tabii ki vardır," dedi Pat. "Peki böyle bir şey yapalım mı? Ne dersin?"

"Evet," dedi Matthew. "İskoç Sanatıyla Dolu Bir Gece deriz adına da. Davetli listesini yapmaya başlayalım hemen. Kimi çağırabiliriz?"

"Duncan Macmillan'ı çağırabiliriz," dedi Pat. "İskoç sanatıyla ilgili bir kitap yazmıştı. O gelebilir."

"İyi fikir," dedi Matthew. "Hem ilginç bir insan. İskoç Milli Portre Galerisi'nden James Holloway'i de çağırabiliriz. Buraya da yakın oturuyor. Ayrıca Richard ve Francesca Calvocoressi'yi çağırırız. Roddy Martine de gelir.* Bunları yazıyor musun Pat?"

Sonraki yarım saati davetli listesini yapmaya ayırdılar, en sonunda ellerinde iki yüz kişilik bir liste oldu. "Hepsi gelmeyecektir," dedi Matthew pırıltılı listeyi inceleyerek. "Hatta kimsenin gelmeyeceğine eminim."

Pat Matthew'a baktı. Garip anlarda ortaya çıkan bir bozgun havası vardı Matthew'da. Bu yenilgiyi kabullenme durumu genellikle moral bozucu ve itici bir

* Richard Calvocoressi, sanat tarihçi ve Tate Gallery'nin 79-87 yılları arasındaki küratörü. Roddy Martine, ünlü bir gazeteci ve yazar. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

özellik olabilirdi, ama Pat Matthew için farklı olduğunu düşünüyordu. Girişimlerinin başarısızlığa uğramasının kaçınılmaz olduğunu düşündüğü için de onu koruma isteğiyle doluyordu. Çok iyi bir insan diye düşündü.

Hiç bir zaman düşüncesizlik yapmıyor, başkalarıyla ilgili kırıcı şeyler söylemiyor. O korkunç alacalı yulaf renkli kaşmir kazağıyla modaya ayak uydurmaya çalışıyor, ama bir türlü beceremiyor. Bugünlerde kimse alacalı yulaf renkli bir şey giymiyor. Düne ait bir şey bu. Golf kulübü havası var.

Matthew'la birinin ilgilenmesi gerek diye düşündü Pat. Birinin karşısına oturup kendisini bu kadar zorlamaması gerektiğini söylemesi, tek ihtiyacının bir iki meseleyi çözüme ulaştırması olduğunu, geri kalan her şeyin aslında gayet yerli yerinde bulunduğunu söylemesi gerekiyordu. Ama bunu kim yapabilirdi ki? Pat yapabilir miydi?

Pat bu ihtimali değerlendirirken Matthew saatine bakıp ayağa kalktı ve akşam yemeğine hazırlanmaları için sadece yarım saatleri olduğunu söyledi. Pat unutmuştu, ama bu yorum üstüne hatırlayıverdi.

Bu akşam mimar Leonie ve arkadaşı Babs'la yemeğe çıkmaları gerekiyordu. Matthew'un biraz tereddütlü yaklaşmış olmasına rağmen Leonie ısrar edince Pat de davet edilmişti.

"Biraz alışılmadık bir insan," dedi Matthew çekinerek. "Duvarları yıkmakla ve açık alanlarla ilgili garip fikirleri var. Mimarları biliyorsun. Ama o biraz... biraz aşırı sanırım."

Durup tavana baktı. "Sana karşı da biraz aşırı olduğunu fark edebilirsin. Bilemiyorum. Belki de değildir. Anlarsın zaten."

"Ne açıdan aşırı?" diye sordu Pat.

"Sadece aşırı işte," dedi Matthew. "Anla işte."

Pat kafasını anlamamışçasına salladı.

"Her neyse," dedi Matthew. "Gidip duş yapacağım."

Pat'in yüzü kızardı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

81. Sardi'de

Pat ve Matthew Forrest Yolu'ndaki İtalyan restoranı Caffe Sardi'ye vardıklarında içerisi iyice kalabalık görünüyordu. Matthew bu restoranı seviyordu, burayı da o seçmişti, Leonie'nin telesekreterine bir mesaj bırakıp buluşacakları yeri söylemişti.

"Umarım mesajı almıştır," dedi. "Bazı insanlar telesekreterlerini dinlemiyorlar pek."

"Ben dinliyorum," dedi Pat. "Sesli mesajlarımı her gün kontrol ediyorum. Hem de sabah akşam."

Matthew düşünceli görünüyordu. "Çok mesaj alıyor musun?" diye sordu.

"Alıyorum sayılır," dedi Pat. "Çoğu önemli olmuyor zaten. 'Altıda buluşalım' türü şeyler işte."

"Kiminle?" diye sordu Matthew.

Pat omuzlarını silkti. "Biri var diye söylemedim. Sadece örnek vermiştim."

"Ama ara sıra biri mesaj bırakıp 'Buluşalım' gibi bir şey söylüyor mu yani?" diye ısrar etti Matthew.

BELONGS TO KANTOS TEAM

Pat Matthew'un sorularının pek bir anlam taşıdığını düşünmüyordu artık. Ara sıra onu anlaşılmaz yorumları ya da Macgregor şortuyla şaşırtabiliyordu. Şu anda o şortu giyip giymediğini düşündü Pat. Keyifsiz bir düşünceydi. "Evet," dedi Pat. "Bazen insanlar onlarla buluşmamı istiyorlar."

Matthew masa örtüsüne baktı. Tam "Kim?" diye soracaktı ki Leonie ile Babs yanlarına geldi.

"Çok beklediniz mi?" diye sordu Leonie ceketini çıkarıp sandalyesinin arkasına asarken. "Babs'le biz yürüdük de."

İnsanlar neden şahıs zamirini doğru kullanmıyorlar artık diye düşündü Matthew. Leonie'ye "Babs'le biz mi?" diye sormak istedi. Ama yapamazdı. İnsanlar açıkça hatalı konuşmalarına rağmen düzeltilmeyi sevmiyorlardı.

Leonie'nin tanıştırdığı Babs'e baktı. Leonie'yle aşağı yukarı aynı yaştaydı, belki biraz daha yaşlıydı, ama daha yapılıydı. Oldukça düz bir suratı vardı, ama garip bir şekilde yine de çekici görünüyordu.

Babs önce Matthew'la, sonra da Pat'le el sıkıştı. önce Matthew'a sonra, Pat'e bakarak "Nasılsın?" diye sordu. Bir şeyler düşünüyor diye geçirdi aklından Matthew. Pat'le birlikte olup olmadığımızı merak ediyor. İnsanlar başkalarıyla buluşunca ilk olarak bunu düşünüyorlar hep. Hemen bir yargıya varıyor, hemen değerlendirme yapıyorlar. Şu anda da kendi kendisine soruyor: Matthew bu kızla mı? Bu kız Matthew'la mı? Belki de kalkıp "Hayır değilim, o da değil," demeliyim diye düşündü. Bunun sonucu ne olurdu acaba?

BELONGS TO KANTOS TEAM

Garsonun getirdiği mönüleri incelemeye başladılar.

"Babs içinde sarımsak olan hiçbir şeyi yemiyor," dedi Leonie.

"Leo da kapari yemez," dedi Babs sevmediği yemekleri ararmışçasına mönüye bakarak. "Patates püresi ve dana eti de yemez. Hatta Bayan Şımarık biraz müşkülpesenttir."

"Sensin müşkülpesent," diye karşı çıktı Leonie. "Aa, şunun görünüşüne bayıldım. Bundan alacağım ben."

Babs Leonie'nin omzunun üstünden baktı. "Ben de. İyi ki gördün Leo. Ama sarımsak koydurmayacağım. Asla, asla, asla! Pis sarımsak!"

"Peki ya sen Pat?" diye sordu Matthew. "Şu pizzalar güzel gibi, onlardan alsana."

Leonie ve Babs Pat'e baktı. Sonra Leonie Matthew'a döndü. "Bırak da kızcağız kendi seçsin," dedi şakadan sitemli gibi davranarak.

"Ama pizza seviyor," dedi Matthew. "Hep sevmiştir."

"Peki ama," dedi Babs, "kendisi de söyleyebilir öyle değil mi?"

Leonie başıyla onayladı. "Erkekler bazen kadınların kendi hayatlarıyla ilgili karar veremeyeceklerini düşünüyorlar. Bunu hep görüyorum aslında. Özellikle bu ülkede." Matthew suratının giderek ısındığını fark etti. "Neden öyle söylüyorsun?" diye sordu. "Neden bu ülke ayrıca?"

Leonie gülümsedi. "Öyle olduğunu gördüm sadece," dedi. "Kadınlara emir veren bir sürü erkek görü-

yorum, onlara ne yapmaları gerektiğini filan söylüyorlar."

"Avustralya'da yok mu yani böyleleri?" diye sordu Matthew. Konuşurken Babs'ın kendisine baktığını fark etmişti. Sanki bu tepkiyi vereceğini tahmin ediyormuş da bu durumla eğleniyormuş gibiydi.

"Avustralya'nın bazı kısımları da öyle," dedi Leonie. "Taşralarda böyle hödüklerle karşılaşırsın elbet, ama Melbourne ve Sydney'de durum farklı."

"Anladım," dedi Matthew.

"Ne yapmam gerektiğini söyleyen çok fazla erkek görmedim ben," dedi Pat bir anda. "Matthew da söylemiyor zaten. Patronum olmasına rağmen böyle bir şey yapmıyor."

Babs bakışlarını Matthew'dan Pat'e çevirdi. "Duyduğuma sevindim," dedi.

"Evet," dedi Pat. "Hatta düşününce fark ediyorum ki, pek çok kadın erkeklere ne yapmaları gerektiğini söylüyor. Bugünlerde problem erkeklerde bence."

"O dediğini tekrar söyle lütfen," dedi Leonie. "Son cümlenden bahsediyorum tabii."

Matthew sohbeti başka bir konuya çekmek gerektiğine karar vermişti. Babs'a döndü. "Sen de mi mimarsın?" diye sordu.

Babs başını salladı. "Eskiden tasarımcıydım," dedi. "Milano'da yaşarken tasarımcılık yapıyordum. Ama bir şeye hobi olarak başlayıp bunu iş olarak sürdürenlerdendim. O yüzden ben de iş değiştirdim."

"Babs'ın arabalarla arası hep iyi olmuştur," dedi Leonie. "Çok yetenekli."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Babs kafasını hafif eğerek bu iltifata karşılık verdi. "Arabalarla konuşabiliyorum diyelim," dedi. "Biz arabalarla... aynı frekanstayız."

Arabalarla ben diye düşündü Matthew.

"Yeni bir iş kurdum," diye devam etti Babs. "Küçük bir panel çekiçleme dükkânı açtım, kaportacı yani. Arabaları tamir ediyorum."

Leonie bir parmağını havaya kaldırdı. "Ama bu çok özel bir dükkân," dedi. "Arabalarını çarpan kadınlara özel. Kadınlar gizlice tamir yaptırmak için arabaları Babs'e getiriyorlar. Erkeklerin haberi bile olmuyor."

"Evet," dedi Babs. "Adı da Çarpan Kadınlar. Bir şey söyleyeyim mi? O kadar meşgulüm ki. Kafamı bile kaşıyamıyorum!"

Matthew temkinliydi. "Ama bu kadınların erkeklerden daha kötü araba kullandığını ima etmiyor mu?" dedi. "Oysa deliller tam tersini söylüyor. Kadınlar erkeklerden daha dikkatli kullanıyor. Tüm kaza istatistikleri bunu gösteriyor."

"Ama geri gidemiyorlar," dedi Babs. Sanki tartışma götürmez bir gerçeği açıkça belirtiyormuş gibi konuşuyordu. "Gerçi Jim de gidemiyor," diye ekledi sonra.

"Jim kim?" diye sordu Matthew.

"Kocam," dedi Babs.

82. Yanlış Anlaşılmalar

Caffe Sardi'deki akşam yemeği çok uzun sürmedi. Matthew sohbeti yemek sonrasında içilecek ikinci bir kahveye kadar uzatmak için çabaladıysa da Leonie ertesi gün talepkâr bir müşterisiyle önemli bir toplantısı olduğunu ve erken yatmak istediğini söyledi. Babs de geç kalmasından Jim'in hoşlanmadığını söyledi.

"Endişeleniyor," diye açıkladı saatine bakarken. "Ben dışarı çıkınca endişeleniyor."

"Kusura bakma," dedi Matthew özür dilercesine. "Onu da davet ederdim, ama düşündüm ki..." Cümlesini bitirmedi. Leonie ve Babs kendisine bakıyordu ve utançla dolan Pat tavana bakmaya başladı.

"Ne düşündün?" diye sordu Babs.

Matthew yutkundu. "Leonie'yle senin... arkadaş olduğunuzu sandım."

"Arkadaşız zaten," dedi Babs. "Yıllardır arkadaşız öyle değil mi Leo?"

"Evet," dedi Leonie sertçe Matthew'a bakarak. "Yoksa sen..."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"İnanamıyorum!" dedi Babs neşeyle.

Matthew gergin gergin güldü. "Özür dilerim," dedi. "Öyle olduğunu sanmıştım. Restorana girdiğinizde..." Pat'e baktı, ama Pat hâlâ tavanı seyrediyordu.

"Evet," diye sıkıştırdı Babs. "İçeri girdik. Ne olmuş?"

"Hani sen görüntü itibariyle biraz..." diye açıklamaya başladı Leonie.

Babs öne eğilip Matthew'un göğsüne parmağını bastırdı. Saldırgan bir hareketti, ama bir yandan gülümsüyordu. "Araba tamir ediyorum diye, değil mi? Sen de galeride çalışıyorsun sonuçta. Bu da hassas erkeklere göre bir iş. Rugby oynayan çok fazla hassas erkek yok mesela, öyle değil mi?" Gülmeye başladı, Leonie de ona katıldı.

"Evet," dedi Leonie. "Bir düşünsene."

Matthew dudağını ısırdı. "Pek çok hassas erkek rugby oynuyor," dedi sertçe. "Pek çok hem de."

"Öyle mi?" diye meydan okudu Babs. "Kim mesela?"

Matthew düşündü. Rugby oynayan hiçbir hassas erkek aklına gelmiyordu, bir tane bile. "Neyse," dedi. "Klişeler hakkında konuşmasak daha iyi. Sanat kollarında çalışan erkekler de diğer herkes gibi işte. Bazısı rugby oynuyor, bazısı oynamıyor."

"Hiçbiri rugby oynamıyor," dedi Leonie. "Eminim buna."

"Önemli mi ki?" diye araya girdi Pat. "Hakikaten kimin rugby oynayıp, kimin oynamadığını kim umursuyor ki?"

"Rugby bir tür metafor mu?" diye sordu Babs.

Matthew başını salladı. "Bir spor dalı."

"Ve hassas adamlar tarafından oynanmıyor," diye araya girdi Leonie.

Sessizlik oldu. "Tartışmayalım," dedi Babs kibarca. "Çok güzel bir gece oldu ve böyle bir tartışmayla geceyi mahvedersek çok yazık olacak. Ben biraz sakınmadan konuşuyorum galiba. Bugünlerde pek çok şey hakkında özgürce konuşulamadığını biliyorum aslında. Kimseyi rencide etmeden konuşmaya çalışacağım."

"Aferin sana," dedi Leonie arkadaşının omzuna kolunu atarak.

Bir süre kimse bir şey söylemeden sessizce oturdular. Matthew garsondan hesabı istedikten sonra grup yavaş yavaş dağıldı.

"Sırf erkeksin diye hesabı ödemek zorunda değilsin," dedi Babs. "Leo ile kendi payımızı öderiz."

"Esasen..." diye konuşmaya başladı Matthew.

"Yine de çok teşekkür ederiz," dedi Leonie aceleyle. "Bu akşam için çok teşekkürler."

Babs ve Leonie bir taksiye binip gittikten sonra Matthew ile Pat yolun karşısındaki puba yürüdüler. Sandy Bells Bar çaldığı folk müzikleriyle tanınıyordu ve geniş ahşap bar tezgahına doğru ilerlerken barın diğer yanında bir kemancının ayağa kalktığını gördüler.

Matthew olduğu yerde durdu. "Dinlesene," dedi. "'Lochaber No More' çalıyor."

Yürek parçalayan ağıtın uzun pasajları oradakilerin çoğunu susturmuştu. Pencerenin önünde oturan ve

BELONGS TO KANTOS TEAM

iki eliyle küçük bir viski bardağını tutan yaşlıca bir adam müziğin ritmiyle hafif hafif salınmaya başladı. Kafasını hafifçe kaldıran kemancı onu görüp gülümsedi.

"Bu şarkıya bayılıyorum," diye fısıldadı Matthew Pat'e. "Beni çok hüzünlendiriyor."

Pat kısa bir an Matthew'a baktı. Kafa karıştırıcı bir akşam olmuştu. Akşam yemeğindeki hemcinslerine nasıl davranacağını kestirememişti, ama işler tahmin ettiği gibi çıkmamıştı, yine de durum çok garipti.

"Leonie ve Babs," dedi kısık bir sesle Matthew'a. "Sence onlar..."

"Birlikteler mi diye mi soruyorsun?" diye fısıldadı Matthew. "Sanmıyorum. Zaten ne fark eder ki?"

Pat'e baktı ve bir anda açık seçik ona âşık olduğunu ve bunu ona söylemek zorunda olduğunu hissetti. Ona yarım saat önce âşık olmamıştı. Ondan o sırada hoşlanıyordu. Onu biraz kıskanıyordu. Ama şu an ona âşıktı. Sadece âşıktı.

Hemen yanında oturan Pat'e yaklaştı. Artık birbirlerine dokunuyorlardı, Matthew'un sağ bacağı Pat'e dokunuyordu. Pat kımıldamadı. Cesaretlenen Matthew uzanıp Pat'in elini avucuna aldı ve hafifçe sıktı. Pat karşılık verdi. "Oturalım mı?" diye sordu Pat. "Şuradaki masaya. Seninle konuşmak istiyorum Matthew."

Matthew Pat'in peşinden masaya geçti. Matthew durumu yanlış değerlendirdiğini, korkularının gerçek olmak üzere olduğunu hissetti. Pat ona kendisini bir kardeş olarak gördüğünü söyleyecekti, bu daha önce

başına gelmişti. Hatta daha da kötüsü Pat kendisini sadece işvereni olarak gördüğünü de söyleyebilirdi.

"Matthew," dedi. "Biz arkadaşız öyle değil mi? Öyle üzgün bakma lütfen. Biz arkadaşız, öyle değil mi?"

"Evet," dedi Matthew düz bir şekilde. "Arkadaşız."

"Arkadaşlar birbirlerine akıllarından geçeni söyleyebilirler değil mi?"

Matthew iç geçirdi. "Evet, söyleyebilirler tabii."

Pat kısık sesle konuşmaya başladı. "Bu konuda kendimi çok garip hissediyorum," dedi. "Ama bundan bahsedebilecek kadar seni iyi tanıdığımı düşünüyorum."

Matthew karşılık vermedi. Gayet kestirilebilir bir durumdu.

Pat uzanıp Matthew'un elini tuttu. "Babs'ten çok hoşlandım," dedi.

Matthew kaskatı kesildi. Önce ağzını açtı, sonra tekrar kapattı. Ağzı kupkuruydu.

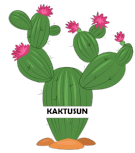
"Şaka yapıyordum," dedi Pat. "Aslında şunu söyleyecektim. Biriyle birlikte olmak istediğini biliyorum. Bir kız arkadaş bulmak istediğini biliyorum. Ama pek yapamıyormuşsun gibi duruyor."

Matthew yere baktı. Karşılık vermedi.

"Ben sana yardımcı olayım ister misin?" dedi Pat sessizce. "Birini bulmana yardımcı olayım."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

83. Annelik

Bertie Paris'teyken Irene kendisini eksik hissediyordu. Dr. Fairbairn'le sohbetten keyif almıştı ve o hafta tekrar buluşup bir kahve içmek için sözleşmişlerdi. Bu konuda kendisini biraz suçlu hissediyordu, çünkü psikoterapistle bu şekilde buluştuğunu Stuart'a söylememişti. Ama ikisinin buluşmasının son derece anlamlı olduğuna, çünkü konuşmalarından Bertie'nin sürekli konu edildiği sonucuna varmıştı. Bu yüzden Dr. Fairbairn'le buluşmaları Bertie'nin açıkça ihtiyacı olan terapilerle doğrudan bağlantılıydı.

Bertie sahiden de terapiye ihtiyaç duyuyordu... en azından annesinin gözünde. Dr. Fairbairn'e gitmeye başlamasının temel sebebi babasının okuduğu *The Guardian*'ı yakmasıydı, ama bu kadar dramatik eylemlerin arkası gelmemişti. Böyle bile olsa dünyanın Bertie'nin kafasını karıştırdığı ve kendisinin kim olduğuyla ilgili şüphelere düşürdüğü açıktı. Ayrıca rüyalarıyla ilgili şaşırtıcı bir durum söz konusuydu. Bertie çok

canlı rüyalar görüyordu. Sabahın erken saatlerinde Bertie'nin odasına giren Irene, Bertie'yi küçük yatağında şaşkın ve asık bir suratla uyurken buluyordu. Kafa karıştırıcı ve tehditkâr bir rüyanın göstergesiydi bu Irene'e göre.

Dr. Fairbairn'i ziyaret ettiğinde en azından düşüncelerini dağıtmış oluyordu. Bunu gerektiren durum da şuydu: Hamileydi, yapacak çok az şeyi vardı ve kocasının davranışlarını giderek daha sinir bozucu buluyordu. Bu son derece sıkıcı yaşamda farklılık yaratan tek şey Bertie Projesiydi ve günün büyük bir kısmında Bertie okulda oluyordu. Hatta şimdi de Paris'e gitmişti.

Irene'in ilk gebeliği kolay ve sorunsuz geçmişti. Çok az rahatsızlık hissetmişti. Neredeyse hiç midesi bulanmamıştı ve gebelik sırasında pek çok kadının aksine hiç aşermemişti. Bu sebeple gizli gizli çikolata yemek veya çiğ enginar kemirmek gibi dertleri de olmamıştı. Irene bütün bu süreci kolaylıkla atlatmış, doktorunun tahmin ettiği güne çok yakın bir tarihte Simpson Doğum Kliniği'nde Bertie doğmuştu.

İyileştirilmiş bir gebelik olmuştu tabii. Bebeğe rahimdeyken müzik dinletmenin önemini okuduğu için her öğleden sonra karnına kulaklık dayayıp Mozart çalmıştı. Bertie'nin tepki verdiğine emindi, çünkü *Così fan Tutte*'den *Soave sia il vento*'yu her çaldığında Bertie güçlü bir şekilde tekme atıyordu. Hatta bu parçayı doğumundan sonra ne zaman dinlese Bertie'nin suratına garip bir ifade yerleşiyordu.

BELONGS TO KANTO TEAM

Başka iyileştirmeler de vardı. Irene gebeliği sırasında beslenme tarzını değiştirmiş ve beynin gelişmesini sağlayacak vitamin haplarıyla bitkisel takviyelere dayalı bir düzene başlamıştı. Balığın beyne yararlı olduğuyla ilgili batıl inançları ilk başlarda hor görse de son dönemlerdeki bilimsel bir araştırma balığın tam da böyle bir etkisi olduğunu ortaya koyduğu için gebeliğinin son aylarında çok fazla balık yemişti. Bertie'nin doğumundan önceki son haftalarda yoğun bir pancar diyetine de başlamıştı ve Stuart Bertie'nin küçük bir bebekken teninin sahiden de pancar renkli olduğuyla ilgili bir yorum yaptığı için Irene çok bozulmuştu.

Bu ikinci gebelik ilkinden de huzurluydu ve Irene oldukça sıkılıyordu. Bu, yerel sağlık merkezindeki bir ilanda St. Stephen Sokağı'nda özel doğum ve annelik dersleri verildiğini okuyana kadar sürdü. Irene'in yapacak bir işi olsaydı böyle bir ilana bakmazdı bile, ama şu anki durumunda bu derslerin içeriğini görmenin ilginç olabileceğini düşünür hale gelmişti. Gerçi çocuk yetiştirmekle ilgili öğrenecek hiçbir şeyi yoktu. Hatta bu konuda bilgi almaktansa bilgi vermesi gereken kişi oydu. Ama hayattaki engeller hiçbir zaman doğru yerlerde olmuyordu, bu yüzden altı hafta sürecek olan ve salı ve perşembe günleri sabah saatlerinde, ayrıca çalışan anneler için aynı günlerin akşamlarında yapılacak olan bu toplantılara katılmaya karar verdi.

Dersler Hemşire Forbes adlı biri tarafından verilecekti. İlanda Hemşire Forbes'un resmi de vardı.

Irene bu resmi inceledi. Uyuşuk bir suratı olduğuna karar verdi. Tereyağı reklamlarında görmeye alışık olunan cinsten bir yüzdü bu. Hatta Irene kadının Hollandalıya benzediğini düşündü. Hollandalıların sanki çok fazla süt ürünü tüketmişler gibi sütümsü bir görünüşe sahip olduklarını düşünüyordu. Muhtemelen de çok süt ürünü tüketiyorlar zaten diye geçirdi aklından.

Gülümsedi. Zavallı Hemşire Forbes! Melanie Klein'ın kim olduğunu bilmiyordu muhtemelen. Bebekler onun için süt biberonları, enjeksiyonlar, pişik ve benzerinden ibaretti. Hayatı merhemlerle, bağışıklıklarla ve anne sütü sorunlarıyla dolu olmalıydı. Zavallı kadın.

İlanı görüp Hemşire Forbes'un resmini inceledikten kısa süre sonra Irene onunla tanışma fırsatı buldu. Irene'in doktoruyla aylık randevusundan sonra oldu bu. Doktor nedense Irene'i pek sevmiyordu. Irene bunun doktorun kendine olan derin güvensizliğinden ve bilgili bir hastayla düzgün bir ilişki kuramamasından kaynaklandığına inanıyordu.

"Hemşire Forbes'la bir konuşmanızı isterim," dedi doktor. "Sakıncası yoksa tabii. Bir ders veriyor. Tabii sizin derse ihtiyacınız yok kesinlikle."

"Ben çoktan bu derslere katılmaya karar verdim zaten," dedi Irene soğuk bir sesle.

"Öyleyse," dedi doktor, "Hemşire Forbes'la hemen görüşebilirsiniz. Şu an burada. Önce danışmaya sorun. Birbirinizle çok iyi anlaşacağınıza eminim."

BELONGS TO KANTO TEAM

Irene danışmaya gitmekle uğraşmadı bile. Muayenehaneden çıkıp Hemşire Forbes yazan kapıya gitti. Kapıyı çaldı, kısa bir süre sonra içeriden, "İçeri gelin!" diye bir ses duyuldu.

Sütümsü bir ses diye düşündü Irene.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

84. Başka Saçmalığa Gerek Yok, Hemşire En İyisini Bilir

Hemşire Forbes kırklarının başında bir kadındı. Haddington'da hepsi hemşire olan üç kız kardeşin en küçüğü olarak yetişmişti. Annesi de, anneannesi de hemşireydi.

Kendisinin de hemşire olacağı en baştan beri kabul gören bir konuydu ve Knox Academisi'nden ayrılma vakti gelince Cermiston'daki Queen Margaret Koleji'ndeki hemşirelik kursuna yazıldı. Zamanı gelince tıpkı diğer iki kardeşi gibi üstün bir başarıyla buradan mezun oldu. Royal Infirmary'de* ve klasik İskoç-Stalinist mimarinin bir örneği olan Simpson Memorial Doğum Hastanesi'nde eğitimini tamamlamıştı.

Sonra evlilik gelmişti. Bir bira fabrikasında muhasebecilik yapan bir adamla evlenmişti. Ardından kamu hizmeti yapmıştı: Newington Kamu Konseyi'nde çalışmış, Doğum Hizmeti ve Gebelikte Sağlıklı Beslenme Teşebbüsü'ne sorumlu olarak atanmıştı. İşinde çok iyiydi.

* Edinburgh'daki büyük bir eğitim hastanesi (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

Irene tabii ki Hemşire Forbes'un kapısını çalarken onun bu seçkin kariyerinden habersizdi. Sağlık merkezinde o kadar fazla insan çalışıyordu ki hepsinden haberdar olmak imkânsızdı ve kimin doktor, kimin hemşire, kimin danışma görevlisi olduğunu çıkaramıyordu artık. Kafa karıştırıcı ve bir o kadar da rahatsız ediciydi.

Hemşire Forbes okuduğu rapordan kafasını kaldırdı. Hastalar genellikle danışma tarafından kendisine bildiriliyordu, bu yüzden Irene'i kapıda dururken görünce şaşırdı. Kimdi ki bu kadın? Tanıdık görünüyordu, ama gün içinde o kadar fazla insan görüyordu ki. Gebe olanları tabii ki.

"Hemşire Forbes sizsiniz sanırım," dedi Irene.

Hemşire Forbes gülümsedi. "Evet, benim. Lütfen içeri girin. Doktor mu gönderdi sizi?"

Irene irkildi. Doktora sadece "doktor" denmesini sevmiyordu. Hasta sanki çocukmuş gibi kişiyi küçümseyici bir hitaptı.

"Evet," dedi. "Doktorum gönderdi beni." İyelik ekinde büyük bir vurgu vardı.

Hemşire Forbes Irene'i içeri davet etti. Bu tipik bir hasta işte diye düşündü. Her şeyi bildiğini sanıyor. Eline fırsat geçtiği anda karşısındakini küçük görmeye başlayacak. Ama Irene gibi insanlarla nasıl başa çıkacağını çok iyi biliyordu.

"Birkaç detayı öğrenmem lazım," dedi Hemşire Forbes. "Sonra biraz konuşabiliriz."

Irene oturdu. "Çok vaktim yok," dedi. "Verdiğiniz derslere katılmayı planlıyordum."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Çok iyi olur," dedi Hemşire Forbes. Tam tersini düşünüyordu. Bu tip insanlar işleri aksatıyorlardı, bazen neden geldiklerini bile anlamıyordu. "Dersler oldukça dolu. İnsanlar bu dersleri yararlı buluyorlar sanırım," dedi.

"Eminim buluyorlardır," dedi Irene.

"Benimle özel olarak konuşmak istediğiniz bazı konular varsa," dedi Hemşire Forbes, "şimdi söyleyin lütfen. Bazen insanlar başkalarının önünde böyle konuları açmak istemiyorlar da."

Irene başıyla onayladı. "Bazı konular var," dedi. "Bazı sorularım olacaktı..."

Hemşire Forbes elini kaldırdı. "Önce birkaç şeyi halledelim," dedi. "Öncelikle, beslenme meseleleri. Genel sağlık sorunları."

"Çok sağlıklı besleniyorum," dedi Irene. "Bu konuda hiç endişeniz olmasın. Tüm gerekli takviyeleri alıyorum."

Hemşire Forbes sert bir bakış fırlattı. "Takviyeler mi?"

Irene hoşgörüyle gülümsedi. Hemşirelerin beslenme konularından anlamasını beklemiyordu. "Köpekbalığı yağı kapsülleri. Kırmızı karaağaç. Kırmızı böğürtlen. Yams kökü," duraksadı. Hemşire Forbes kendisine sert sert bakıyordu. Bunların her birini açıklaması mı gerekiyordu?

"Neden bu... bu maddeleri alıyorsunuz?" diye sordu Hemşire Forbes.

Irene derin bir nefes aldı. Açıklaması gerekecekti sonuçta.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bildiğiniz gibi," diye başladı, "modern yiyecekler gerekli kimi önemli bileşenler açısından eksik kalıyor. Bu tarım tekniklerinin bir sonucu ve..."

"Hamilelik sırasında," diye araya girdi Hemşire Forbes sesini yükselterek, "hamilelik sırasında, anne sağlıklı ve dengeli beslenmelidir. Anne kesinlikle, tekrar ediyorum, kesinlikle tıbbi olmayan takviyeleri, bitkisel ilaçları kullanmamalıdır. Bunlar hem anneye, hem de bebeğe zarar verebilir. Bebeğin zarar görmesini istemeyiz, öyle değil mi?"

Irene suskundu. Eğer bu kadar küçük düşürücü olmasa gülünç olabilirdi. Ama bu... bu bürokrat, o aptal üniformasıyla gelmiş bana, neyi alıp neyi almamam gerektiğini söylüyor. Kırmızı karaağaç hakkında ne biliyor ki? Hiçbir şey. Hiçbir şey!

Bu kadın, bu aptal Hemşire Forbes devletin kendisiydi. Devletin yerel bir yüzüydü, sanki abur cubur dışında bir şey yemeyen, on altı yaşında ilk kez anne olan biri olduğumu sanıyor. Saçmalık bu! Birbirlerine sinirle baktılar.

Hemşire Forbes ise şöyle düşünüyordu: Bu kadın kendisini benden üstün görüyor. Ona söyleyeceklerim hiçbir şeyi değiştirmeyecek. Hoşgörülü olmalıyım. Böyle biri bile olsa kimseyi dışlamaya gerek yok. Hoşuma gidebilir, ama profesyonelce değil. Şimdi ona kadar say ve devam et.

"Bu konuya başka bir zaman döneriz," dedi Hemşire Forbes kısık bir sesle. "Size verebileceğim bazı makaleler var. Bu arada doğum konusunu doktorla konuştunuz mu?"

"Ben bu konuda bir karara vardım," diye yanıtladı Irene. "Evde doğum yapacağım tabii ki. Ayrıca oğlum Bertie'nin de küçük erkek veya kız kardeşinin doğumunun bir parçası olmasını istiyorum. Bertie'nin dünyaya gözlerini açacak bebeği karşılamasını istiyorum."

Hemşire Forbes kaskatı kesilmişti. Sanki şokta gibi kısık bir sesle konuştu. "Bertie'nin gerçekten de tek başına orada..."

Irene güldü. "Tek başına değil tabii ki! Ebeyle birlikte olacak. Bertie bebeğin doğumuna yardım edip..."

"Ama ebe benim!" dedi Hemşire Forbes. "Ve bunu reddediyorum. Doğum küçük bir çocuk için çok, ama çok travmatik bir deneyim olur. Bunu söylediğim için kusura bakmayın, ama bir çocuğun annesine böyle bir yardımda bulunması hiç uygun değil. Her çocuk böyle bir şeyi yaptığı için son derece büyük bir utanç duyacaktır. Hayır, reddediyorum bunu!"

"Melanie Klein..."

"Sizi temsil eden milletvekili kim umurumda değil. Reddediyorum işte!"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

85. Zavallı Lou

Angus Lordie Big Lou'nun kafesine giden merdivenlerden Cyril'le birlikte indi. Bu basamaklar merhum Dr. C.M. Grieve, nam-ı diğer Hugh MacDiarmid'in* burada eskiden bir kitabevi varken yıllar önce gelip de düştüğü basamaklardı. Merdiven hâlâ tehlikeliydi ve Angus bir keresinde neredeyse düşüyordu. Artık tırabzanların çoğunun kırıldığı ve basamaklardan birinin ters yöne kavis yaptığı yerlere dikkat ediyordu. Bu tuzakları aştıktan sonra giriş kapısını itip loş kafeye girdi, Cyril uysal uysal yanından geliyordu.

Big Lou tezgahın arkasında her zamanki yerinde oturmuş kitap okuyordu. Angus içeri girince başıyla selam verdi. Angus da selamına karşılık verip Cyril'le tezgaha yöneldi.

"Big Lou," diye başladı söze, "bu sabah her zamankinden daha da güzel göründüğünü söylemeliyim."

Big Lou kafasını kitabından kaldırdı. "Her zaman göründüğüm gibi görünüyorum," dedi. "Hiçbir fark

* 20. yüzyılın önemli İskoç şairlerinden biri. (ç.n.)

yok." Hafifçe burnunu buruşturdu. "Bu kokan senin köpeğin mi?"

"İnanamıyorum Lou," dedi Angus. "Devamlı müşterilerinle böyle konuşmamalısın. Cyril herkes gibi buraya parasını ödüyor. Ayrıca tabakları yalayıp çoğu müşterinden çok daha temiz halde bırakıyor."

"Pis kokulu yaratık," dedi Big Lou.

Angus gülümsedi. "Yapma Lou. Cyril'in biraz kişisel temizlik sorunu var belki, ama bu köpekler için gayet doğal. Düşmanlarından, yani kedilerden daha kokulu olabilirler elbet. Ama onlardan daha zekiler ve çok daha uyumlu hayvanlar. Arbroath'tan gelen biri olarak bunu anlıyor olmalısın. Orada köpekleriniz yok muydu?"

"Vardı," dedi Lou. Kitabın kapağını kapatıp tezgahın altına koydu. "Her zamankinden mi?"

"Sakıncası yoksa. Cyril için de birazcık ılık süt alayım, içine çok azıcık espresso koyarsan sevinirim. Çok olmasın ama. Biraz sadece."

Angus masasına gidip oturdu ve gazeteyi açtı. Haberler dünyanın her köşesinden gelen ve ardı arkası kesilmeyecekmiş gibi görünen anlaşmazlıklarla doluydu yine. Hep böyle olageldi diye düşündü. Kaynaklar için mücadele, alan için mücadele, üstünlük için mücadele... Sayımız arttıkça dünyanın soyumuzu devam ettirme kapasitesini merhametsizce zorlar hale geldik, bu yüzden mücadeleler de arttı.

"Haberler kötü Cyril," dedi. "Şuna bak oğlum. Bizim için haberler kötü, köpekler için de kötü. Bu işte hep birlikteyiz ne yazık ki."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Big Lou Angus için hazırladığı kahve ve Cyril'in sütüyle çıkageldi. Tabağı yere, Cyril'in burnunun dibine bıraktı. Cyril de nemli ve kadirşinas gözleriyle kafasını kaldırdı. Sonra Big Lou kahve fincanını Angus'a uzattı.

"Lou..." Angus Lou'nun yüz ifadesini fark edip kolunu tuttu. "Lou? Yoksa sen..."

Big Lou gitmeye çalıştı, ama Angus kolunu bırakmadı.

"Lou otur şuraya. Hemen şuraya otur."

Lou tekrar kolunu çekmeye çalıştı, ama Angus direndi. Bunun üstüne Big Lou başı önüne eğik, Angus'un karşısına oturdu.

"Ne oldu?" diye sordu Angus. "Yaş döküyorsun." Ağlıyorsun demek yerine böyle bir cümle söylemişti, çünkü çocukken ona hep böyle söylenirdi ve Angus'a bu cümle daha içten geliyordu. Perthshire'da küçük bir çocukken komşu çiftliklerin birinden gelen bir kız ona göz kulak oluyordu. Angus ağladığında kız ona sarılıp avuturdu. Etrafındaki her şey o kadar sertken kızın ne kadar yumuşacık olduğunu hatırlıyordu. Tökezleyip düştüğü ve dizini sıyırdığı ahır döşemeleri sertti, lanolin ve katran kokan çobanlar sertti, kendisine soğuk davranan, beresine çapari iğneleri takılı viski kokulu babası sertti. O kız ise ona sarılıp, "Şişt yaş dökme bakim. Yaş dökme Angus," derdi.

Big Lou önce hiçbir şey söylemedi. Angus elini çekmeyince Big Lou da karşı çıkmayı bıraktı. Angus elini hafifçe sıktı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Lou? Hadi Lou. Söyle ne olduğunu. Eddie'yle ilgili değil mi?"

Big Lou başıyla onayladı, ama konuşmadı.

"O sana uygun bir adam değil Lou," dedi Angus kibarca. "Gerçekten değil. O biraz..." Cümlesini tamamlamadı, Lou kafasını kaldırdı. Sesi titriyordu ve gözleri hâlâ yaşlıydı. "O ne?"

"Yeterince iyi bir adam değil sadece," dedi Angus. "Erkekler hemen tanır böylelerini. Kadınlar her zaman göremez, ama erkeklerden en iyi diğer erkekler anlar. Bak beni dinle Lou. Erkekler anlar tamam mı? Eddie'nin doğru insan olmadığını görebiliyorum Lou. Anlıyorum işte. Matthew da aynı fikirde."

Big Lou kaşlarını çattı. "Matthew mu? Seninle mi konuştu yoksa?"

Angus başıyla onayladı. Bir akşam Cumberland Bar'da Matthew'la Eddie hakkında uzun uzun konuşmuşlardı ve kesin bir görüş birliğine varmışlardı.

"Lou'nun parasının peşinde," demişti Matthew. "Ayan beyan ortada. Aptal bir kulüp açma fikri için. Onun kapiklerine ihtiyacı var."

Angus da buna katılıyordu. "Ayrıca kız meseleleri de var. Genç kızların peşinden koşuyor herif. Tracey'ler Sharon'lar gırla. On sekizlikler hep."

Bu konuşmayı Big Lou'ya söyleyemezdi, ama Matthew'un da Eddie hakkında aynen kendisi gibi düşündüğüne şüphesi kalmamıştı.

"Beni sevdiğini sanıyordum," dedi Big Lou. "Gerçekten beni seviyor sandım."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Angus Lou'nun kolunu tekrar sıktı. "Bence seviyor Lou. Kendi dünyasında o da böyle seviyor. Sen sevilmeye değer bir kadınsın çünkü. Her erkek seni sever. Sen harika bir kadınsın Lou. Ama..."

Big Lou kafasını kaldırdı, Angus devam etti. "Bazı erkekler kendilerine hâkim olamıyorlar işte. Yapamıyorlar. Eddie de böyle. Tek kadınla ilişki yürütebilecek biri değil. Yapacak bir şey yok."

"Ayrıca para meselesi var," dedi Big Lou.

Angus suratını ekşitti. Big Lou'nun daha parayı vermemiş olabileceğini ummuştu, ama artık çok geç gibi görünüyordu. Lou'nun eskiden bakıcılığını yaptığı yaşlı bir çiftçiden kalan bir miktar parası olduğunu biliyordu, ama daireyle kafeyi aldıktan sonra eline ne kadar para kalmış olabilirdi ki?"

"Ne kadar Lou?" diye sordu sessizce. "Eddie'ye ne kadar para verdin?"

"Otuz dört bin sterlin," dedi Lou.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

86. Edinburgh'a Bir Mektup

Domenica yazı yazdığı koşullardan hiç memnun değildi. İskoçya Sokağı'nda masasına oturup önüne büyük boy bir çizgili kâğıt alır ve yeşil mürekkepli Conway Stewart* dolmakalemiyle yazardı. Yeşil mürekkeple yazmanın akli dengesizlik işareti olduğunu söyleyenler vardı, ama Domenica bunun nedenini anlamıyordu. Yeşil mürekkep güzel görünüyordu ve yoğun siyah bir renkten daha az göz yoruyordu, bu yüzden yeşilden vazgeçmiyordu.

Ama bu tip yazı yazma alışkanlıkları Malakka yakınındaki bu küçük köyde imkânsızdı.

Burada kırılmak üzere gibi duran bir masaya Moleskine defteriyle küçük bir başka kâğıt sığıştırabiliyordu. Ama yanında Conway Stewart kalemiyle yeşil mürekkebi vardı ve bu kalemle Edinburgh'daki James Holloway'e mektup yazıyordu.

"Sevgili James," diye başladı, "Uzak Doğu'ya aşina olduğunu ve buradaki manzarayı gözünde canlan-

* 1905'te kurulan İngiliz kalem üreticisi (ç.n.)

BELONGS TO KAVIS TEAM

dırabileceğini biliyorum. Verandada masamın başında oturuyorum ve hemen önümde bir frangipani ağacı var.

"Ağaç çiçek açtı, beyaz çiçekleri muhteşem görünüyor ve baygın kokuları bana bir şeyi hatırlatıyor, ama tam ne olduğunu bilemiyorum. Belki sen bana hatırlatırsın.

"En sonunda araştırmama başladım. Benimle ilgilenen Ling'in biraz karamsar olmasına rağmen oldukça yardımı dokunuyor. Gerçi çevirmen olarak güvenilirliğinden şüphe duyuyorum, çünkü konuştuğumuz herkesi hor görüyor ve çeviri yapmadan önce onlarla yüksek sesle tartışıyor hep. Bu da aldığım cevapları çarpıttığına ve söylenenlere son derece farklı anlamlar kattığına inanmama neden oluyor. Sana bir örnek vereyim. Notlarımdan bir bölüm bu. Bilgi veren, bilgi veren 3, küçük korsanlardan birinin karısı, bunalımda gibi duran altı çocuklu bir kadın. Tüm çocuklar on iki yaşın altında. Evi köyün sınırında.

"DM: 'Lütfen aile giderlerine ne kadar para ayırdığını sorar mısın?'

"Çevirmen dört beş dakika Çince konuşuyor. Bilgi veren 3 karşılık vermiyor. Çevirmen tekrar konuşmaya başlıyor ve bir ara bilgi veren 3'e vuracakmış gibi elini kaldırıyor. Bilgi veren 3 iki dakika kadar konuşuyor, ama sonra çevirmenin tehditkâr bakışıyla susuyor. 'Kocam bencil bir insan. Kazandığı parayı yatağın altında tutuyor. Bir bavulu var, anahtarını cebinde taşıyor. Para orada duruyor. Her hafta pazartesi günü

bana bir miktar para veriyor, ben de gidip pazardan ihtiyacımız olanları alıyorum. Yeterince para vermiyor, ama daha çok para istediğimde bana bağırıyor. İnsanlar hep bana bağırıyor,' diye çeviriyor.

"Çevirmen: 'Bu kendine acıyan bir kadın. Kocası iyi bir adam. Böyle bir kadınla evli olmak çok zor olmalı. Kadının söyleyecek başka şeyi yok.'

"DM: 'Lütfen ona teşekkür et.'

"Çevirmen: 'Gerek yok.'

"Yani senin de anlayacağın gibi James, doğru bilgi almam çok zor. Ama vazgeçmeyeceğim.

"Daha ilgi çekici konulara geçeyim. Burada birkaç gizemli olay var ve bunlara giderek daha fazla merak saldım. Bunlardan biri benden önce buraya gelen ve ne yaptığı belli olmayan Belçikalı antropoloğun başına gelenler. Kimse onun hakkında konuşmak istemiyor, Ling'e sorduğum zaman tam bir duvarla karşılaşıyorum. Zavallı adam burada saha araştırması yaparken ölmüş. Geçen gün denize çıkan bir patikada yürürken mezarına rastladım. Ormandaki açıklıklardan birinde bir ağaç vardı, altındaki küçük levhada BURADA BİR ANT YATIYOR yazıyordu. Önce çok şaşırdım. Kendisini neden böyle betimlemişlerdi anlamadım.

"Sonra aklıma bir fikir geldi, tekrar o patikaya gittim. İzlendiğimi hissettim, hatta bir ara arkamı döndüğümde çalıların arasında bir hareketlilik olduğuna eminim. Korktuğumu söylemem gerek, ama amacımdan vazgeçecek kadar korkmadım. Peşimde birinin ol-

duğu hissinden kurtulamadan yoluma devam ettim. Ara sıra durup alnımı siliyordum, orman korkunç derecede sıcak. Inverleith'deki Kraliyet Botanik Bahçesi'nin serasının nemli kısmı kadar sıcak diyebilirim (Edinburgh göndermeleri çok rahatlatıcı oluyor James. İnsan gerçek bir ormana düşünce bir anda bir köşeyi dönüp Jenners* mağazasıyla karşılaşabileceğini düşünmeye başlıyor, harika bir şey olurdu, ama çok şey istiyorum ne yazık ki!). En sonunda o açıklığa ulaştım ve hüzünlü levhanın olduğu mezarı buldum. Zavallı adam evinden ve Belçikalıların takdirle karşıladığı (artık bunlar her neyse) her şeyden o kadar uzaktaydı ki. Son derece dokunaklı bir yerdi orası.

"Mezarın yanına oturdum ve o sırada bir anda aklıma bir ilahinin sözleri geldi. Angus Lordie'nin bestelediği bir ilahiydi (ne kadar ilginç biri olduğunu sen de biliyorsun). İskoçya Sokağı'ndaki evimde bir yemekte söylemişti. Doğru hatırlıyorsam adı 'Tanrı Belçika'ya Yukarıdan Bakıyor'du. Sözleri o zavallı adamın mezarının başında aklıma geliverdi. Tanrı hiç duymamıştır Belçika'yı /Ama yine de bir tutar diğer yerlerle... diye devam ediyordu.

"Kendi kendime bu ilahiyi mırıldanırken mezarın yanı başında duran bir tahta parçası gördüm. Kaldırıp baktım ki üstünde ROPOLOG yazıyor.

"Ne olduğunu düşünürken bir anda gizemi çözüverdim. Levhanın bir parçası düşmüştü.

* Edinburgh'da bir alışveriş merkezi (ç.n.)

"BURADA BİR ANTROPOLOG YATIYOR. Ne kadar dokunaklı bir övgü. Buralardan geri dönemezsem tek istediğim budur. Daha fazlasını istemiyorum.

"Sevgiler, Domenica."

BELONGS TO KAKTUS TEAM

87. Stendhal Sendromu

Edinburgh Gençlik Orkestrası'nın bazı üyeleri daha önce Paris'e gelmişti, ama aralarında Bertie de olmak üzere diğerleri burayı görmemişti. Hatta Bertie babasıyla Glasgow'a gidişi sayılmazsa daha önce başka hiçbir şehre gitmemişti ve burada, bu koca şehirde Boulevard Garibaldi'deki otele giden otobüste oturuyor olmak cennete düşmek gibiydi. Otobüs bir köprünün üstünden geçip ünlü kent simgesi Eiffel Kulesi'nin yakınlarından geçerken genç müzisyenler arasında heyecanlı bir sohbet başladı. Birkaç dakika boyunca ergenliğin kayıtsızlığından çıkıp tam bir sevince boğuldular; insanın önemli simgelerden birini dünya gözüyle gördüğü zaman gelen bir heyecandı bu. Kişinin Uffizi'nin salonlarından birine girip hemen karşısında Botticelli'nin *Venüs'ün Doğumu*'nu görmesi gibiydi; New York'a gidip, son derece kaba bir adamın kullandığı sarı taksilerden birine binip Manhattan'ın giderek yaklaşan siluetini görmek gibiydi; Venedik'e gidip sokakların tahmin edilenden farklı olduğunu gör-

mek gibiydi (Robert Benchley'in New Yorker'ın editörü Harold Ross'a bir telgraf gönderip SOKAKLAR SU ALTINDA. BİR TAVSİYEDE BULUNUN demesi buna bir örnek teşkil ediyordu). Böyle deneyimler kişiye fazla gelebiliyordu. Kendilerini kültürel tezahürlere böylesine kaptıranların başına ilginç bir durum geliyordu, buna da Stendhal Sendromu deniyordu. Stendhal 1817'de Floransa'yı ziyaretinde muhteşem sanat eserlerinin güzellikleri karşısında altüst olmuş. Nefesin kesilmesi, çarpıntı ve halüsinasyonlarla kendisini ortaya koyan bu durum başka bir ifadeyle anlaşılması güç bir baygınlığı beraberinde getiriyordu.

Bertie Stendhal Sendromu'na aday sayılmazdı. Paris'te olduğu için son derece mutluydu. Otobüsün camından burnunu çıkarıp ağzını açmış bu şık şehrin sokaklarına bakıyordu. Ama bayılma tehlikesi yoktu, sadece gördüklerini hafızasına teker teker kaydediyordu: Küçük bir *boulangerie*'nin önüne park edilmiş eski bir Citroën Traction, refüjde duran beyaz eldivenli bir polis, çiçekçinin dışındaki çiçek kovaları, kaldırımda sandalyeleri olan bir kafenin kalabalık masaları... Bertie için bunları hepsi hatırlanacak manzaralardı.

En sonunda otele vardılar. Metronun açıktan devam eden kısmına bakan, altı katlı ve dar, tipik bir Paris oteliydi. Bertie uçakta arkadaşı olan Max'la ikinci kattaki bir odaya yerleştirilmişti, odasının camından metro raylarını görebiliyor ve gelip geçen trenleri izleyebiliyordu. Bertie trenleri hep sevmişti, bu onun için en güzel manzaraydı, yatağının ucunda oturup onu hayatının

bu noktasına getiren muhteşem şansını düşündü. Şu anda hep var olduğunu düşündüğü, ama hep ulaşamayacağı bir yerde gibi görünen bir durumun içindeydi. Annesinin onu sürekli kendisini bir şeyler yapmaya zorlamadığı, tüm niyetleri ve amaçlarıyla kendi hayatının efendisi olduğu bir hayattı bu. Sarhoş edici bir histi.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu odanın ucundaki küçük komodine eşyalarını yerleştirmekle uğraşan Max'e.

"Richard on beş dakika içinde aşağıda buluşup provaya gitmemiz gerektiğini söyledi," dedi Max. "Bugünlük bu kadar yapacağımız şeyler. Ben sonra gece dışarı çıkacağım."

Bertie ayakkabılarına baktı. Saat kaçta yatmamız gerekiyor acaba diye merak etti. Kendisi herkesten küçük diye daha erken yatması için ısrar ederler miydi acaba, yoksa Max'la dışarı çıkmasına izin verirler miydi?

"Dışarı mı?" diye sordu çekingence.

Max abartılı bir hareketle çekmeceyi kapattı. "Evet. Paris'in gece hayatı müthiş. Bilmiyor muydun yoksa?"

"Tabii ya," dedi Bertie aceleyle.

"Ben de Moulin Rouge gibi bir yere giderim diyordum," dedi Max sıradan bir şeyden bahsedercesine. "Folies Bergères de harika bir yermiş. Hiç kan-kan dansı seyrettin mi?"

Bertie karşılık vermedi. Kan-kan dansının ne olduğundan pek emin değildi, ama cahil ya da çok küçük

gibi görünmek istemiyordu. Kendisi en azından Max'in aksine General de Gaulle'ün kim olduğunu biliyordu, ama Bertie öte yandan bildiği şeylerin (ki çok şey biliyordu) güncel olup olmadığını merak ediyordu. Odasında ansiklopediler vardı, ama bunların 1968 yılı basımlı olduğunu fark etmişti ve tahmin ettiği kadar güvenilir olmayabilirlerdi. Ama bunu düşünecek çok vakit vardı. Şu an mesele Moulin Rouge'du. Sadece altı yaşında olmasına rağmen Moulin Rouge'a girmesine izin verirler mi diye merak etti. Yoksa en az on yaşında mı olmak gerekiyordu?

"Gelmek ister misin Bertie?" diye sordu Max. "Benim için sakıncası yok. Gerçi kendi planların da olabilir, bilemiyorum."

"Daha plan yapmadım," dedi Bertie. "Seninle gelmek isterim tabii." Duraksadı. "Çıkmamıza izin verecekler mi?"

"Tabii ki hayır," dedi Max. "Arka kapıdan sıvışmamız gerek. Merdivenlerden çıkarken bir yangın merdiveni gördüm. Bu merdivene kolayca çıkabiliriz, sonra aşağı inip metroya bineriz. Çok basit."

"Peki," dedi Bertie.

"Tamam o zaman," dedi Max. "Provadan sonra bir yerlerde akşam yemeği yiyecekmişiz, sonra buraya geliriz. Herkes yatana kadar on beş dakika bekleriz, sonra çıkarız. Çok eğleneceğiz Bertie çok!"

Birkaç dakika sonra aşağı kata indiler. Sonra tüm orkestra bir otobüsle prova yapacakları salona götürüldü.

BELONGS TO KANTOS TEAM

Provada Bertie kolay konsantre olamadığını fark etti, ama kendisine verilen küçük parçalar oldukça basitti ve kafasının karıştığı pek belli olmadı. Yaylılarla birlikte oturan Max'e baktı, Max bir ara sanki gizli anlaşmalarını teyit edermişçesine kendisine göz kırptı.

Provanın sonunda enstrümanlarını toplarken, Bertie otobüste yanına oturup gezintilerini konuşabilmeleri için Max'in yanına gitti.

"Çok heyecanlı," diye fısıldadı Bertie.

"Evet öyle," dedi Max soğukkanlı bir tavırla.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

88. Kız Muhabbeti

Provadan sonra Paris'e gelen okul gruplarının yemekleri konusunda seçkinleşmiş büyük bir restorana götürüldüler. Parlak bir kâğıda basılmış olan mönü İngilizce, İtalyanca ve Almanca yazılmıştı. Fransızca yoktu. Her yemeğin açıklamasının yanına yemeğin nasıl göründüğünü belirtmesi açısından küçük bir resim eklenmişti.

Bertie hayal kırıklığıyla Max'in yeni arkadaşlar bulduğunu ve onlarla oturmaya gittiğini fark etti. Kendisi küçük bir kız grubunun yanında oturmak zorunda kalmıştı, ama kızlar onun yanlarında olmasına oldukça memnun olmuş gibi görünüyorlardı.

"Çok tatlısın biliyor musun?" dedi kızlardan biri.

Bertie'nin yüzü kızardı. Tatlı biri diye tanımlanmanın iyi bir şey olup olmadığını bilmiyordu, ama pek iyi olmadığına inanıyordu.

"Kaç yaşındasın?" dedi bir diğeri. "Birisi daha dört yaşında olduğunu söyledi. Sahiden dört yaşında mısın?"

Bertie tabağına baktı. "Önümüzdeki doğum günümde yedi yaşında olacağım," dedi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Altı yaşındasın!" diye haykırdı bir başka kız.

Kısa süre sonra başka bir konuya geçtiler de Bertie'nin utancı azalır gibi oldu. Sohbetlerinin ana konusu orkestranın öteki üyeleri, özellikle erkeklerdi.

"Kevin denilen şu çocuğu gördünüz mü?" diye sordu kızlardan biri. "Obua çalıyor ya da çaldığını sanıyor."

"İğrenç biri," dedi öteki. "Çok havalı olduğunu zannediyor, ama aslında iğrenç. Kulaklarını gördünüz mü? Böyle acayip kulakları var. Çok iğrenç."

"Ameliyat olması lazım," dedi ilk kız. "Tek şansı bu bence."

Bu lafa gülüştüler. Bertie salonun öteki ucunda oturan Kevin'i görebiliyordu. Kulaklarına baktı. Çok büyük gibi görünmüyorlardı.

"Ya vurmalılardaki o çocuğa ne demeli," dedi biri. "Otelde aynaya bakarken gördüm onu. Şu lobideki büyük ayna var ya, onun önünde durmuş kendisini izliyordu. Çok hüzünlü sahiden.

"Hatta Linda'ya çıkma teklif etmiş. Linda inanamamış. 'Deli misin nesin?' diye sormuş. Uçakta çocuğun oturduğu yeri görmüş, kafasını yasladığı yerde kocaman bir saç jölesi izi varmış ya."

"Ya Max'e ne demeli? Onu gördünüz mü? Viyolonsel çalan Tessa'nın yanında oturuyor. Tessa ona katlanamadığını söyledi. Çok aptalmış, tüm hesaplamaları onun yerine kendisi yapmak zorunda kalıyormuş."

Bertie bir şey söylemek için ağzını açtı. Max arkadaşıydı ve onun aptal olduğunu düşünmüyordu.

"O aptal değil," dedi.

Kızlardan biri Bertie'ye baktı. "Bir şey mi dedin Bertie?"

Bertie sesini daha kalın ve daha yüksek çıkartmaya çalıştı. "O aptal değil dedim. Max aptal değil."

"Bütün erkekler aptal," dedi kızlardan biri ve güldü. "Sen değilsin, ama Bertie. Sen tatlısın."

Yemekten sonra tekrar otobüsle otele döndüler, ertesi gün yapılacakları ve konserin ne zaman düzenleneceğini öğrendikten sonra odalarına dağıldılar. Bertie odasına gittiğinde Max'in daha önce geldiğini gördü.

"Kızlarla oturduğunu gördüm," dedi Max. "Nasıl kızlar?"

Bertie arkadaşının bakışlarına karşılık verdi. Dürüst bir çocuktu, Max'e hakkında neler söylediklerini anlatmamak büyük bir yalan olur mu diye düşünüyordu. Bir şey söylemekle söylememenin etkisi aynı olacaksa bir şey söylememek yalan söylemeye girer miydi?

"Onlar biraz..." diye başladı Bertie.

"Aralarından biri benden hoşlanıyor bence," dedi Max fütursuzca. "Hani şu kumral saçlı olan var ya. Hangisi biliyor musun?"

Bertie başını salladı. Max'in aptal olduğunu söyleyen kızdan bahsediyordu.

"İşte o," dedi Max. "Ona çıkma teklif etsem mi sence Bertie?"

Bertie şüpheli görünüyordu. "Çok meşgul biri olabilir," dedi.

"Düşüneyim bakalım," dedi Max. "Belki ona bir şans veririm."

Bertie pencereden dışarı baktı. Aşağıdaki sokaklarda arabalar yavaş yavaş hareket ediyordu ve yaklaşan metronun sesi duyuluyordu. "Ne zaman gidiyoruz?" diye sordu Max'e.

Yatağına uzanmış olan Max saatine baktı.

"Biraz geç oldu Bertie," dedi. "Zaten nasıl gidileceğini biliyor musun ki?"

"Moulin Rouge'a mı?" diye sordu Bertie.

"Evet," dedi Max. "Ben bilmiyorum da. Yolu bilmiyorsak gidemeyiz ki."

"Bilmiyorum," dedi Bertie mahzun bir şekilde. "Ama sokakta birine sorabiliriz."

Max güldü. "Ben Fransızca bilmiyorum," dedi. "Fransızca bilmiyorsak soramayız. Almanca biliyorum. Bu da Paris'te hiç işimize yaramaz."

Bertie iç geçirdi. "Gidemeyecek miyiz yani?"

"Bu seferlik gidemeyeceğiz," dedi Max ayakkabılarını çıkarıp bir sandalyenin üstüne fırlatarak. "Paris'e bir sonraki gelişimizde artık. O zaman çok eğleneceğiz!"

Bertie o gece bir süre uyuyamadı. Moulin Rouge'a gidişlerinin iptal olmasına üzülmüştü, ama yarınki konseri dört gözle bekliyordu ve bundan sonra Paris'te geçirebilecekleri bir akşamları daha olacaktı. Paris'te –neredeyse– tek başına olmanın ve fahri bir genç olarak gençlerden oluşan bir grup tarafından kabul görmenin mutluluğu ve gururuyla uykuya daldı. Harika bir şeydi bu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Rüyasında kendisini Edinburgh'daki Queen's Hall'e inanılmaz derecede benzettiği büyük bir salondan oluşan Moulin Rouge'da gördü. Orkestradaki kızlardan biriyle bir masada oturuyordu, kız kendisiyle konuşuyordu, ama Bertie kızın dediklerini duyamıyordu. Tam o sırada içeri Dr. Fairbairn girdi.

Dr. Fairbairn kendisini arıyormuş gibiydi, Bertie masanın altına gizlenmeye çalıştı. Ama fark edilmişti. Psikoterapist yanına gelip onu tekrar sandalyesine oturttu.

"Moulin Rouge'da ne yapıyorsun Bertie?" diye sordu Dr. Fairbairn.

"Buraya geldim çünkü..." diye konuşmaya başladı Bertie.

"Rüya olduğu için, değil mi Bertie?" diye araya girdi Dr. Fairbairn. "Bu yüzden mi buradasın? Bu yüzden mi hepimiz buradayız? Bu yüzden mi Bertie?"

BELONGS TO KANTOS TEAM

89. Irene Şoka Giriyor

Ertesi gün konser günüydü ve konser UNESCO binasının bir salonunda verilecekti. Konser akşam olacağı için günün geri kalanı Seine nehrinde bir tekne turu, Pompidou Centre'a bir gezi ve Île de la Cité'de bir yürüyüşü de kapsayan gezintilere ayrılmıştı. Bertie elinde rehberle gezerken bunlardan büyük bir keyif aldı ve kitabının arkasına gezdiği yerleri tek tek not etti.

Edinburgh Gençlik Orkestrası UNESCO Genç Sanatları Festivali için çağırılan genç orkestralarından sadece biriydi. Bir gün önce Kiev Çocuk Senfoni Orkestrası tarafından bir konser verilmişti, ertesi gün de küçük, ama yine de heyecanlı bir kalabalığın karşısına Roma, Milano ve Cenevre'de gösteri yapmış olan Kore Gençler Folk Dansı Topluluğu sahneye çıkacaktı. Sıra Edinburgh'a gelmişti, orkestra Hamish McCunn'ın 'Land of the Mount and the Flood'u, George Russell'ın çok nadir çalınan 'Bathgate Airs for Oboe and Strings'i ve Paton'un akıllardan çıkmayan 'By the Water of Leith's Fair Banks'i de aralarında olmak üzere

ağırlıklı olarak İskoç müziği örneklerinden oluşan bir program hazırlamıştı.

Bu program yüzlerce Parisli seyircinin övgüsünü toplamıştı. Ertesi hafta Le Monde'da gençler ve sanatla ilgili bir köşede bu performanstan bahsedilecek ve yazar Fransa'da gençler hafta sonları araba yakarken İskoç gençlerinin kültürle ilgilendiğini yazacaktı. Bunun filmlerde ve edebiyatta aksettirilen izlenimin tam tersi olduğunu da ekleyecekti.

Konserden sonra orkestra üyelerine açık büfe hazırlandı ve genç kültüründen sorumlu bir UNESCO görevlisinin teşekkür konuşması dinlendi. Ardından gelen kaynaşma sırasında Bertie'nin etrafını konser dinleyicilerinin bir kısmı sardı. Hayretle etrafını kuşatan bu insanlar sordukları sorulara Bertie'nin açıkyüreklilikle verdiği cevapları dinliyorlardı. Parti bittikten sonra orkestra üyeleri otele kadar yürüdü. Orkestra şefinin de ilan ettiği üzere konser son derece başarılı geçmişti ve kendisinin en yaşlısından (on dokuz yaşındaki bir trompet çalgıcısı) en gencine kadar (Bertie) herkesle gurur duyduğunu söyledi. Artık yatma vaktiydi, ertesi sabah Edinburgh'a gidecek olan uçağı kaçırmamaları için herkesin sabah beşte kalkması gerekiyordu.

Sabah saat beş buçuk olduğunda otel lobisinde dolanan büyük bir genç kalabalığı vardı. Dizel motorunun titreşimleriyle sallanan ve bu yüzden sabah ayazında titriyormuş gibi görünen otobüs dışarıda onları bekliyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Herkes otobüse," diye bağırdı orkestraya eşlik eden yetişkin gönüllülerden biri. "Ne yaparsanız yapın, sakın enstrümanlarınızı unutmayın!"

Kimse enstrümanlarını unutmadı, ama herkes Bertie'yi unuttu.

Max aşağı inerken Bertie'yi uyandırmış, sonra da dışarı çıkmıştı. Bertie yatağında doğrulmuş, gözlerini ovuşturmuş, sonra tekrar yatmıştı. Derin bir uykuya dalmıştı ve doğru dürüst uyandırılmamıştı. Bu yüzden ancak saat dokuz civarında Kuzey Denizi'nin ortasında uçaktakilerden biri "Bertie nerede?" diye sormayı akıl etmişti.

Bu soru uçakta yankılanmış, ama kimse cevap verememişti. Bertie neredeydi bilinmiyordu, ama uçakta olmadığı kesindi. Bu sonuca varıldıktan sonra Charles de Gaulle Havalimanı'na mesajlar gönderildi. Bertie'nin terminalde bir yerlerde olması muhtemeldi ve acilen bulunması gerekiyordu. Ama başka sorular da sorulunca kimsenin Bertie'yi havalimanına gelen otobüste de görmediği ortaya çıktı. Bu nedenle hâlâ otelde olması gerekiyordu.

Irene Edinburgh Havalimanı'nda oğlunu bekliyordu. Orkestranın ilk üyeleri gümrük kapısından çıkınca kendisini duygusal bir kavuşma için hazırladı. Ama hemen sonra asık suratlı ve özür dilercesine bakan gönüllülerden biri Irene'in yanına gelip olanları anlattı.

"Sorun olmayacaktır," dedi gönüllü. "Çok güzel bir otel ve bize çok yardımcı oldular. Hemen oteli arayıp odasını kontrol etmelerini ve iyi olup olmadığına bak-

malarını söyleyeceğiz. Onu ilk uçağa bindirip göndereceklerinden eminim."

Irene bu iyi niyetli kadına anlamazlıkla baktı. Söylenenlerin ne kadar ciddi olduğunu anladıktan sonra şok içinde yerine oturdu.

"Çok özür dilerim," dedi gönüllü. "Ama bakın, onları hemen arıyorum. Hemen Bertie'yi bağlayacaklarına eminim."

Irene boş boş tavana bakarken gönüllü telefonla konuşmaya başladı. Sonra duraksadı ve Irene'e yüreklendirici bir bakışla bakıp karşılık bekledi. Ama karşılık gelince yüzü karardı. "Anladım," dedi sessizce. Sonra tekrar, "Anladım," dedi.

"Ne dediler?" diye sordu Irene. "Bertie'yle konuşmak istiyorum."

Gönüllü telefonu cebine koydu. "Odasında değilmiş," dedi özür dilercesine. "Dışarı çıktığını söylüyorlar."

Irene tekrar sandalyesine oturdu ve elleriyle başını tutmaya başladı.

"Bir şekilde ortaya çıkacağına eminim," dedi gönüllü endişeyle etrafına bakarak. "Bu arada biz de... biz de bekleyelim."

Irene ona boş gözlerle baktı. Öfkeyle sesini yükselterek, "Bunları duyduğuma inanamıyorum," dedi. "Altı yaşındaki bir çocuğu Paris'e götürüp orada unuttuğunuza inanamıyorum. İnanamıyorum!"

"Ama gitmesi için ısrar eden sizdiniz," dedi gönüllü. "Bunun gençlere yönelik bir orkestra olduğu söylendi, ama siz..."

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Yani beni mi suçluyorsunuz?" dedi Irene.

Gönüllü iç geçirdi. Irene'in Bertie'nin de dinlenmesi için ısrar ettiği seçmelerde bulunmuştu. Bertie'nin çok küçük olduğuyla ilgili yapılan itiraza karşı gelişini hatırlıyordu. Düzenlemelere ayak uyduramayacak kadar küçük bir çocuksa, bunda annesinden başka kimsenin hatası yoktu.

"Madem konuyu açtınız," dedi, "evet, bunun tamamen sizin hatanız olduğunu düşünüyorum. Kusura bakmayın. Ama böyle düşünüyorum. Bertie'nin orkestraya katılması için ısrar eden sizdiniz. Ama kendisi çok küçük bir çocuk. Söyleyecek başka bir şey yok."

90. Stuart Yardım Eli Uzatıyor

Matthew Cumberland Bar'da birkaç kez Stuart'ı görmüştü. Birkaç kez konuşmuşlar, ama ikisi de bir diğerinin tam olarak kim olduğunu çıkartamamıştı. Matthew Stuart'ın İskoçya Sokağı'nda oturduğunu ve Pat'le aynı binada yaşadığını biliyordu. Ayrıca onu Cyril'in ayak bileğini ısırdığı o katlanılmaz kadınla ve o garip küçük çocukla birlikte gördüğünü düşünüyordu. Ayrıca birisi İskoç Hükümeti'nde çalıştığını da söylemişti, ama Matthew'un bildikleri bundan ibaretti. Stuart da Matthew'un Dundas Caddesi'ndeki galerilerden biriyle bir ilişkisi olduğunu ya da antika satıcılığı gibi bir iş yaptığını düşünüyordu.

Ama o akşam Matthew Cumberland Bar'a girdiğinde Stuart bir içki söylemek için barda dikiliyordu ve koşullar daha uzun bir sohbet için uygundu. Angus Lordie gelip de üçünün Cyril'in altına girip rahatsız edilmeden bir tabak bira içebileceği bir masaya oturmasını önerdiğinde koşullar iyice olgunlaştı.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Sohbet konuları çok çeşitliydi. Matthew bir müzayede kataloğunda bir resim görmüştü ve bunu satın almayı planladığı için Angus'tan tavsiye istedi. Bir Hornel resmiydi, üç kız çiçek tarlasında oturuyordu.

"Ben pek sevmiyorum," dedi Matthew. "Çiçekler karmakarışık." Angus onayladı. "Ben resimlerime hiç çiçek koymuyorum," dedi. "Çiçeklere karşı saygısız olduğumdan değil. Tam tersine. Onları gücendirmek istemediğimden."

Matthew güldü. "Bitkilerle konuşanlardan mısın sen de?"

Angus başını iki yana salladı. "Bitkilere söyleyecek hiçbir şeyim yok," dedi. "Gerçi Ling Yutang'ın çiçekleri gücendiren koşullarla ilgili yazdığı yazısını duymuşsundur belki."

Stuart Angus'a baktı. İnsan İskoç Hükümeti'nde çalışınca böyle insanlara pek rastlamıyordu.

"Ling Yutang'a hayli vakit ayırıyorum," diye devam etti Angus. "İnsanlar artık güzel deneme yazmıyorlar ya da çoğu deneme bile yazmıyor. Oysa o çaya veya çiçeklere dair çok güzel yazılar yazıyor. Çiçeklerin yüksek sesle konuşmalardan gücendiğini, insanların çiçeklerin civarında yumuşak bir sesle konuşması gerektiğini filan söylüyor."

"Çok güzelmiş," dedi Matthew. "Bunu aklımda tutacağım."

"Bir de Michael von Poser'in denemesi var 'Çiçekler ve Ördekler' adlı," diye devam etti Angus. "O da çok güzeldi aslında. Neyse Hornel'e geri dönelim biz.

İnsanlar onu seviyor, ben olsam satın alırdım. Sanatın diğer yatırımları nasıl geçtiğine bir baksana. Evinde birkaç tane Peploe olduğunu düşün. Ya da Blackadder. Sırada bu kadın var bence."

"Bende bir Vettriano vardı," dedi Matthew düşünceli düşünceli.

Angus yere baktı. Matthew'un resmine oldukça fazla boya çıkarıcı sürmüştü ve kumsalda dans eden insanlarla tüm şemsiyeler silinip gitmişti. Son derece talihsiz bir olaydı bu ve Matthew'un konuyu açması çok düşüncesizceydi.

Sohbet bu yönde ilerlerken Angus o sabah Big Lou'yla yaptığı konuşmadan bahsetti.

"Big Lou çok kötü halde," dedi. "Onu bu sabah gördüm."

O sabah kafeye uğrayamamış olan Matthew kaşlarını çattı. "Çok mu kötü? Neden?"

"Şu nişanlısı yok mu?" dedi Angus. "Şu Eddie denen adam."

"Pek sevdiğimi söyleyemem," dedi Matthew.

"Ben de," dedi Angus. "Tipini hiç beğenmemiştim zaten. İlk gördüğüm andan itibaren hem de. Haklı çıktık işte. Çok haklıydık."

"Eddie Lou'yu terk mi etmiş?" diye sordu Matthew.

Big Lou'nun üzüleceğini düşünüyordu, ama bu ancak kısa sürebilirdi.

"Bildiğim kadarıyla hayır," dedi Angus. "Ama aklı başına gelmiş sonuçta. Adamın işe yaramazın teki olduğunu fark etmiş. Nasıl olduğunu sormadım, ama ha-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şır neşir olduğu kızları öğrenmiş olmalı. Bu konuda nasıl biri olduğunu biliyorsun. Ama önemli olan bu değil. Önemli olan para."

"Kulüpten mi bahsediyorsun?" diye sordu Matthew.

Angus başıyla onayladı. "Otuz dört bin sterlin almış."

Matthew ıslık çaldı. Stuart'a dönüp daha önce olanları anlattı. "Eddie bir kulüp açmak istiyor. Lou'nun bir miktar parası var. Aberdeenshire'da mı ne, baktığı yaşlı bir çiftçiden kalmış. Bu para da herifin rüyalarının anahtarıydı işte."

"Acaba borç muydu?" diye sordu Stuart. "Parasını geri alma ihtimali var mı?"

"Hiç şansı yok!" diye homurdandı Angus. "Üstüne bir bardak soğuk su içsin."

Stuart karşılık vermedi. Adil bir adamdı ve böylesi bir sahtekârlık ve istismarı duymak ona üzüntü veriyordu. Böyle bir şeyin burnunun dibinde, hem de iyi bir kadına benzeyen birine yapılıyor olması onu sinirlendiriyordu. Dünyadaki adalet eksikliği çok korkunçtu. Devletin bizi koruyacağına inanıyorduk, ama otoriteler bu adaletsizliğin ve zayıflara yapılan bu haksızlığın ancak küçük bir kısmını düzeltebiliyorlardı. Adalet, görünüşe bakılırsa kusurluydu.

Adalet getirebilmek çok güzel olurdu. Her şeyi görüp kenara kaydeden ve sonra işleri düzeltebilen üstün biri olabilmek harika olurdu. Ama bu bir dilekti, hem de çocukluğumuza ait bir dilekti ve böyle bir şeyin asla olmayacağını öğrenerek büyüyorduk. Tabii yine de ba-

zen... bazen kabadayının bozguna uğradığı, gururlunun ezildiği, zayıfın kendi elinden alınanları geri alma şansına eriştiği durumlar olabiliyordu. Bazen oluyordu bu sahiden. "Ben küçükken," dedi Stuart, "bu tip şeyleri çözen insanlarla ilgili hikâyeler okurdum. Hikâyenin sonu hep tahmin edilebiliyordu tabii, ama yine de tatmin ediciydi."

"Bunu söylediğim için kusura bakma ama," dedi Angus. "Çizgi roman kahramanları gerçek değil. Aslında öyle insanlar yok."

Stuart güldü. "Onu kabullendim zaten," dedi. "Ama bir arkadaşım var. Bu tip şeyleri düzeltebilen biri sanırım."

Matthew ona baktı. "Big Lou'nun parasını geri alabilir mi? Ben hiç sanmıyorum. Eddie elini cebine atıp parayı geri vermeyecek sonuçta."

"Ama benim bu bahsettiğim arkadaşım bu tip zorlukları aşabilen bir adam," dedi Stuart.

"Avukat mı?" diye sordu Angus.

Stuart alaycı bir şekilde güldü. "Hayır işadamı."

"Kim bu adam?" diye sordu Matthew. Bu adam iş adamıysa Matthew'un babasını tanıyor olma ihtimali vardı.

"Adı Domuz O'Connor," dedi Stuart. "İsterseniz onunla bir konuşabilirim. Yardımcı olacaktır."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

91. Pat ve Matthew Konuşuyor

O akşam saat yedi olmadan hemen önce Matthew Cumberland Bar'dan çıkıp India Sokağı'ndaki evine döndü. Angus ve Stuart'la sohbet etmekten keyif almıştı. Angus her zamanki gibi eğlenceliydi ve Stuart da oldukça makul bir arkadaş çıkmıştı. Arkadaşların olması güzel bir şey diye düşündü. Pek arkadaşı yoktu ve gelecekte arkadaş bulma konusunda daha çok çaba sarf etmesi gerektiğini düşünüyordu. Ama bu insanları nereden bulacaktı? Tüm arkadaşlıklarını Cumberland Bar'da kurması mümkün değildi. Belki bir kulübe katılması gerekiyordu, bekârlar kulübüne mesela. Herkesin birlikte tatile çıktığı bu tip kulüpler olduğunu duymuştu. Bu ilginç olabilirdi, ama ya insan diğer bekârlardan hoşlanmazsa ne olacaktı? Ayrıca bekâr kelimesi kulağa biraz ümitsiz geliyordu. Sanki kişi bir tür hastalıktan, bekârlıktan muzdaripmiş gibiydi.

Ama o sırada Matthew'un birini bulmak gibi bir isteği yoktu, Pat India Sokağı'nda yaşamaya başladık-

tan sonra özellikle. Harika bir his bu diye düşündü. Evde birinin yanına dönüyor olma hissi. Pat evde olmasa bile eşyaları oradaydı. Pat'in eşyaları bile Matthew'un daha iyi hissetmesini sağlıyordu; sırf onun eşyaları: Evde giyerken gördüğü pembe terlikleri, sanat tarihiyle ilgili o kalın kitabın da aralarında olduğu kitaplar, üniversiteye giderken eşyalarını taşıdığı kumaş torba. Tüm bunlar Matthew'un zihninde önemli bir yer kaplıyordu, onlar Pat'in eşyalarıydı.

Cumberland Sokağı'ndan yürüyüp St. Vincent Bar ile bitişiğindeki kilisenin yanından geçti ve Circus Meydanı'ndan India Sokağı'na saptı. Yılın bu dönemi için hava ılıktı ve şehir sessizdi. Matthew George döneminden kalma şık binalara, kendinden emin kapılarına ve pencerelerine baktı. Bazı pencereler aydınlıktı ve içeriden haneye ait manzaralar seçilebiliyordu: Salon penceresinin yakınlarındaki bir masanın etrafında oturmuş sohbet eden bir grup insan, giriş katında bir mutfakta ocağın üstünde dumanı tüten ve camları buğulayan tavalar, pencerenin pervazında uyuklayan bir kedi. Bu insanlar düzenli ve güvenli hayatlar süren insanlardı, en azından dışarıdan öyle görünüyordu. Matthew da bunu istiyordu. Kendisini bekleyebilecek, kendisinin de karşısındakini bekleyebileceği birini istiyordu. Bir şeyler paylaşabileceği birisini istiyordu. Herkes bunu istemiyor mu zaten diye düşündü. Herkesin hayatında böyle bir şeyi bulamıyor olması ne kadar da acımasızcaydı.

Evinin kapısına varıp içeri girdi. Pat'in içeride olacağını umuyordu, oda kapısının altından ışık sızdığı-

nı görünce kalbi fırlayacak gibi oldu. Kendi odasına girip bir kot ve tişört giydi. Sonra mutfağa geçip dolaplardan birini açtı. Bir yerlerde makarna olacaktı, bu yeterli olurdu. Ayrıca dolapta büyük bir parmesan peyniriyle mantar da vardı.

Makarnayı kaynamaya bırakıp parmesanı rendelemeye başladı. Matthew'un arkası dönükken Pat mutfağa girince Matthew şaşırdı.

"Makarna yapıyordum," dedi. "Sen de ister misin? Çok var zaten."

Bu soruyu sormaya çekinmişti. Pat'in dışarı çıkacağından ve kendisinin tek başına kalacağından korkuyordu, ama Pat gitmiyordu.

"Çok iyi olur," dedi Pat mutfak sandalyelerinden birine oturarak.

Matthew Angus'un Big Lou hakkında neler söylediğini anlattı, Pat de dehşete düşmüş bir halde dinledi.

"Korkunç bir adam," dedi Pat Eddie'yi düşündükçe.

"Zavallı Lou," dedi Matthew. "Ama ona yardım edebileceğini söyleyen biri vardı."

Matthew Stuart'ın önerisini anlatırken Pat dinliyordu. Herhangi bir şeyin yapılabileceğine inanmıyordu, ama en azından deneyebilirler diye düşünüyordu. Zavallı Lou. Ayağa kalktı ve salatayı yapmayı önerdi. "Burada hiçbir şey yapmadan oturamam," dedi.

"Otursun pekâlâ," dedi Matthew. "Bırak ben sana bakayım."

Kelimeler ağzından hiç düşünmeden dökülmüştü ve Matthew Pat'in bu lafını ters anlamayacağını umuyor-

du. Zaten ters anlamı da ne olabilirdi ki? Söylemek istediği tek şey akşam yemeği yapmak istediğiydi ve birine akşam yemeği yapmak istemekte ters anlaşılacak ne vardı?

Pat gülerek, "Sen makarnayı yap. Ben salatayı yapacağım," dedi. Matthew dolabı açıp bir şişe beyaz şarap çıkardı. Bir kadeh Pat'e, bir kadeh de kendisine doldurdu. Şarap muhtemelen fazla soğumuştu, çünkü kadehler buğulanıyordu. Matthew giriş katındaki buğulanan camları ve pencerenin önünde duran insanları düşündü.

Pat o gün katıldığı dersten bahsetmeye başladı. Matthew söylenenleri duyuyordu, ama pek dinlediği söylenemezdi. Ders Romantik Sanat üstüneydi ve birisi çok aptalca bir laf söylemiş, herkes de gülmeye başlamıştı. Matthew Pat'in anlattığı bu aptalca lafı dinlemedi; Pat'le derse katılmak ne kadar güzel olur diye aklından geçirdi. Artık hep onunla birlikte olmak istiyordu. Gözlerini kapattı. Bunun başıma gelmesine izin veremem diye düşündü. Bu kıza böyle âşık olamam, o bana âşık olmayacak çünkü. Ben sadece arkadaşıyım. Bu kadar. Sadece arkadaşız.

Tam o sırada Pat arkasına geçerken kolu Matthew'a süründü, Matthew irkilip hafifçe arkasına döndü. Pat hemen arkasındaydı, ona bakıyordu. "Özür dilerim," dedi.

Matthew'un Pat'in elini avucuna aldı. Pat ona baktı, sonra gözlerini yere eğdi.

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Özür dilerim," dedi Matthew gözünü karartıp. "Çok özür dilerim. Sana âşık olmayı istememiştim. Böyle bir karar almak mümkün değil. İşler böyle yürümüyor biliyorum."

"Önemli değil," dedi Pat.

"Önemli."

Bir süre sessizlik oldu. "Ama ben de senden hoşlanıyorum," dedi Pat.

"Hoşlanıyor musun?"

Tekrar sessizlik oldu. Makarna köpüklendi.

"Ne kadar?"

"Çok."

Matthew iç geçirdi. "Ama..., ama o şekilde değil."

"Yanılıyorsun," dedi Pat.

Edinburgh'un ve daha da ötedeki tüm şehirlerin bütün çanları hep bir ağızdan şen ve coşkulu bir şekilde çalmaya başladı gibi geldi Matthew'a.

92. Paris'te Tek Başına

O sabah kalktığında uyuyakaldığını fark eden Bertie telaşa düştü. Ama paniğe kapılacak bir çocuk değildi, sonuçta Paris'te olduğunu düşünerek özenle giyindi ve saçlarını taradı. Sonra orkestradan birilerinin kendisini beklediği veya bir not bıraktığını umarak aşağı kata indi. Ama resepsiyondaki kadın Edinburghlu grubun gittiğini söyledi. Bertie'nin otelde kalan İngiliz bir çiftin oğlu olduğunu düşünmüştü ve aslında tek başına olduğunu anlamamıştı.

Bertie lobide oturup ne yapacağını düşündü. Onu tamamen unuttuklarına karar vermişti. Ama Edinburgh'a gittiklerinde anne ve babası nerede olduğunu sorunca yaptıkları hatayı anlayacaklardı. Saatine baktı, bu olay şu sıralarda gerçekleşiyor olabilirdi. Muhtemelen onu geri götürmek için geleceklerdi, ama bu ertesi sabaha kadar olamazdı. Bu yüzden tahminlerine göre önünde kendi başına geçirebileceği koca bir gün ve gece vardı. Kimse kendisine bir şey ödetmediği için cebinde parası kalmışt, bu da onu idare eder-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

di. Hatta yapmayı planladığı gezi sırasında Moulin Rouge'un önünden geçerse bir bilet bile alabilirdi.

Rehbere ve haritanın sayfalarına gömülen Bertie Louvre'a gitmeye karar verdi. Galerileri seviyordu ve tüm sabahını burada geçirebileceğini düşünüyordu. Sonra yakınlarda bir yerlerde öğlen yemeği yiyecekti... Duraksadı. Kendisini idare edecek kadar parası vardı, ama bunun iki yemeğe (kahvaltı hariç), üstüne üstlük gitmeyi planladığı yerlere alacağı biletlere yeteceğini sanmıyordu. Cep harçlığını aldığında geri göndermek şartıyla resepsiyondaki kadın biraz borç verir mi acaba diye düşündü. Ona baktı. Borç istenebilecek bir insana hiç benzemiyordu. Tofu sormaktan hiç çekinmezdi tabii, sonuçta insanlardan sürekli para istiyordu. Ama Bertie Tofu değildi ve Tofu Paris'te değildi.

Sonra Bertie'nin akına bir fikir geldi. Grupla Notre Dame'ı gezmeye gittiğinde Quartier Latin'den geçmişler ve sokakta pek çok insanın enstrüman çaldığını görmüşlerdi. Kemancılardan biri sokak sanatçılığı demişti buna.

"Geçen Noel'de Jenners'ın önünde yapmıştım," demişti. "Daha sabahtan yirmi dört sterlin kazandım. Yirmi dört sterlin! Tek yaptığım da 'Rudolph the Rednosed Reindeer' parçasını tekrar tekrar çalmaktı. Çok kolay olmuştu."

Kendisi için ödünç alınan saksofon hâlâ yanındaydı ve Bertie Quartier Latin'e gidip sabah saatlerini sokak sanatçılığı yaparak geçirmemek için bir sebep göremiyordu. Casablanca'dan "As Time Goes By"ı ça-

labilirdi, bu şarkıyı insanlar çok seviyor gibi görünüyordu, geçenlerde öğrendiği Satie parçalarıyla da çaldıklarını çeşitlendirebilirdi. Satie'nin Paris'te yaşadığını okumuştu. Belki arkadaşlarından biri çaldığı parçaları tanıyıp cömert davranabilirdi. Hatta Bay Satie* bile yanından geçebilirdi, gerçi şu anda çok yaşlı olmalı diye düşündü Bertie.

Bu planın heyecanıyla yukarı çıkan Bertie saksofonunu aldı. Sonra saksofonun ağırlığıyla cebelleşerek Quartier Latin'e doğru yola koyuldu. Çok yavaş ilerliyordu. Birkaç sokak gittikten sonra enstrümanıyla birlikte her köşe başında durup ağrıyan kaslarını da dinlendirdiği göz önünde bulundurulursa Quartier Latin'e varmasının birkaç saat süreceğini fark etti. Cebine koyduğu parasını yokladı. Taksinin pahalı olacağını biliyordu, ama tüm parasını harcaması gerekse de sokak sanatçılığından kısa süre sonra kazanacağı parayı düşünüyordu.

Yolun kenarında durup bir taksi geçene kadar bekledi. Çok da beklemesi gerekmedi, kısa bir süre sonra beyaz bir Peugeot'nun arka koltuğuna kuruldu ve taksi şoförünü biraz şaşırtarak haritasında gitmek istediği yeri gösterdi. Yolculuk çabuk geçti, Bertie cebinden taksi ücretini ödemek için parasını çıkardı. Parası istenilen ücrete kafi gelmiyordu, ama şoför gülümsedi ve eksik kısmın önemli olmadığını söyledi. Sonra ödünç saksofonunun ağır ahşap kutusunun ağırlı-

* Éric Alfred Leslie Satie, Fransız besteci ve piyanist. 1925 yılında öldü. (ç.n.)

ğı altında ezilerek Quartier Latin'in dar sokaklarına daldı.

Uygun bir yer bulması çok sürmedi. Sokağın ortasında kaldırımın kenarında tahtalarla kaplı bir kapı vardı. Yanındaki restoran, biraz ötesindeki kafe ve karşısındaki kitabeviyle bu nokta Bertie'ye çalabileceği en uygun nokta gibi gelmişti. Diğer sokak çalgıcılarında gördüğü üzere kutusunu önüne açtı ve tüm cesaretini toplayarak "As Time Goes By"ı çalmaya başladı.

Önünden ilk geçen kişi uzun kahverengi paltolu ve saçlarını toplamış bir kadındı. Bertie'nin yanından geçerken şöyle bir baktı, sonra birkaç adım daha atıp durdu ve geri döndü. Cüzdanını karıştırarak buruşuk bir banknot buldu ve mırıldanarak kutuya attı. Bu sırada "*Petit ange!*"* dedi.

Bertie bu parayı başını hafifçe eğerek karşıladı, bunu da diğer sokak çalgıcılarından öğrenmişti. Sonra Lewis Morrison'dan öğrendiği caz parçalarından biri olan "Goodbye Pork Pie Hat"i çalmaya başladı. Senegalli bir memur turist önünden geçerken takdirle ellerini çırptı ve kutuya birkaç küçük banknot sıkıştırdı. Bunun ardından büyük bir dalmaçyalı gezdiren ince bir adam birkaç bozuk para attı. Dalmaçyalı Bertie'ye havlayıp kuyruğunu salladı. Bertie hem adama, hem de köpeğe başını eğerek selam verdi. Paris'te olmak güzel diye düşündü.

* Fr. Küçük melek (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

93. Bertie'nin Yeni Arkadaşları

Saat on iki olduğunda Bertie'nin kutusu para dolmuştu. Neredeyse tüm geçenler (ki o sabah oldukça çoktular) kendisine para vermişti. Bu sokak çalgıcılarına para verme alışkanlıkları olduğundan değildi (böyle bir şey yapmıyorlardı hiç), sadece hiçbirinin küçük bir çocuğun böyle büyük bir rahatlıkla saksofon çalışına karşı koyamayışındandı. Ayrıca Bertie'de Fransızların ilgisini çeken bir şeyler vardı.

En sonunda Bertie çalmayı bıraktı ve paralarını saymaya başladı, bu kadar çok para toplayabildiğine inanamıyordu. Hem öğle, hem de akşam yemeğine yetmesinin yanında gerekirse Paris'te birkaç hafta yaşamasına bile yetebilirdi.

Banknotları parayla şişen ceplerine doldurdu ve saksofonu kutusuna koyup yakınlardaki bir restorana yürüdü. Camda asılı mönüye bakarak ne gibi yiyecekler olduğunu anlamaya çalıştı. Mönü İtalyanca olsaydı çok daha kolay olurdu diye düşündü. *Escargot* ya da *blanquette de veau* ne olabilirdi ki?*

* Escargot: Salyangoz. Blanquette de veau: Dana etli bir tür yahni (ç.n.)

"Zorluk mu çekiyorsun?" dedi arkasından bir ses İngilizce.

Bertie döndüğünde bir adamla iki kadının arkasında durduğunu gördü. Genç olamayacak kadar büyükler diye düşündü, ama çok da büyük değiller. Belki de öğrencidirler, dedi kendi kendine. Paris'in bu bölgesinde çok öğrenci olduğunu okumuştu.

"Mönüde ne yazıyor anlamıyorum," dedi Bertie. "Okumayı biliyorum, ama Fransızca okumayı bilmiyorum."

Kendisiyle ilk konuşan kadın Bertie'ye doğru eğildi. "Ah yazık sana!" dedi. "Sana yardımcı olayım. En üstten tek tek mi okuyayım, yoksa nasıl bir şey yemek istediğini mi söylersin? Ben de sana mönüde olup olmadığını söylerim."

"Sosis olabilir," dedi Bertie. "Karamelalı kek de seviyorum."

Genç kadın mönüye baktı. "Sosis var," dedi. "Ama karamelalı kekleri olduğunu sanmıyorum. Çok yazık. Çok güzel bir elmalı tart yapıyorlar ama. Bunu denemek ister misin? *Tarte tatin* yani."

Bertie başıyla onayladı.

"Öyleyse," dedi kadın, "neden öğlen yemeği için bize katılmıyorsun? Biz de tam içeri girecektik."

"Teşekkürler," dedi Bertie. "Yemeğe yetecek param var."

Gençler gülüştü. "Hiç gerek yok," dedi genç kadın. "Burası pahalı bir yer değil. Michelin yıldızı yok belki, ama yüksek fiyatları da yok. Hadi içeri girelim."

Restorana girdiklerinde Bertie'nin yanındaki üç kişiyi tanıyan garson onları hemen pencerenin kenarındaki bir masaya yerleştirdi.

"Bu Henri," dedi genç kadın. "1968 isyanlarından beri burada. Buraya sığınmış, onlar da kendisine iş vermişler. O zamandan beri burada kalıyor."

"1968'de ne oldu?" diye sordu Bertie. "Savaş mı vardı?"

Hepsi güldü. "Savaş mı?" dedi genç adam. "Bir anlamda öyle aslında. Burjuva sınıfı öğrencilerle ve ilerici düşünürlerle savaştaydı. Çok ilginçti."

"Kim kazandı?" diye sordu Bertie.

Bir sessizlik oldu. İkinci genç kadın konuştu. "Söylemesi zor. Burjuvalar hâlâ buradalar sonuçta."

"Yani onlar kazandı," dedi Bertie.

Genç adam rahatsız olmuşa benziyordu. "Bu kadar basit değil," dedi. "Sistem kötü yara aldı."

"*Flic*lerin* gücünü de kontrol altına aldılar," dedi ilk kadın, konuyu değiştirmeye çalışırcasına omuzlarını silkerek. "Kendimizi tanıtalım," diye devam etti. "Ben Marie-Louise," dedi ötekilere dönerek, "Bu Sylvie. O da Jean-Philippe. Bize ona kısaca Jarpipe diyoruz. Peki senin adın ne?"

Bertie kısa bir an düşündü. Fransızların ikinci adlarını da söylediklerini fark etmişti ve sıradan biri gibi görünmek istemiyordu. İkinci adı anımsayabildiği kadarıyla Peter'dı, ama bunun Fransızcasını bilmiyordu.

* Fr. Argoda polis (ç.n.)

"Ben Bertie-Pierre," dedi hemen sonra. Kulağa iyi geliyor diye düşündü, hem yeni arkadaşlarının hiçbiri bunun garip olduğunu düşünmüyor gibiydi.

"*Alors*, Bertie-Pierre," dedi Marie-Louise. "Hadi yemek söyleyelim. Sosis sevdiğini söylemiştin değil mi? Bakalım Henri bizim için ne yapabilecek?"

Bertie'yi kibarca selamlayan Henri'ye sipariş verdiler, sonra Marie-Louise Bertie'ye dönüp, "Biraz kendinden bahset Bertie-Pierre," dedi. "Paris'te tek başına ne yapıyorsun? Şu kutuda ne var ayrıca?"

"Orkestrayla geldim," dedi Bertie. "Edinburgh Gençlik Orkestrası'yla."

"Ama sen belli ki..." dedi Jean-Philippe.

"Evet, yeterince büyük değilim," dedi Bertie. "Ama annem..."

"O bir dahi," dedi Sylvie. "O yüzdendir."

"Dâhi misin Bertie-Pierre?" diye sordu Jean-Philippe.

Bertie kafasını eğdi. "Emin değilim," dedi. "Bay Morrison öyle olduğumu düşünüyor. Ama ben emin değilim."

"Kim bu Monsieur Morrison?" diye sordu Sylvie.

"Saksofon öğretmenim," dedi Bertie.

"Monsieur Morrison ne söylediğini biliyor belli ki," dedi Marie-Louise. "Sana biraz da kendimizden bahsedelim istersen. Sorbonne'da öğrenciyiz. Ben İngiliz edebiyatı okuyorum. Sylvie ekonomi okuyor, çok sıkıcı bir konu, ama o hiç umursamıyor gibi görünüyor. Jarpipe felsefe öğrencisi. Senin de fark etmiş olabileceğin üzere kendisi çok ciddi ve melankoliktir. Sylvie'ye

âşık, ama Sylvie başkasını seviyor. Adı Jacques, mavi gözlü ve hızlı bir araba kullanıyor. Zavallı Jarpipe!"

"Umudumla yaşıyorum," dedi Jean-Philippe gülümseyerek. "İstediğin şeyin hakikatine inanarak yaşamaktan başka yapacak ne var? Bunu Camus söylemiş Bertie-Pierre."

"*Camus çok passé*,"* dedi Sylvie. "Camus'den bahseden birini nasıl sevebilirim?"

"Derrida'dan mı bahsedeyim?" dedi Jean-Philippe sinirle. "Derrida'da bahsedilecek hiçbir şey yok. Hiçbir şey. *Rien!*"

Bertie bu konuşmayı büyülenerek dinledi. Bulmayı umduğu Paris buydu ve en sonunda bulmuştu işte. Tofu ve Olive burada olsalardı da bu sofistike konuşmaları yaparken kendisini görselerdi keşke. Keşke annesi burada olsaydı da... belki olmasa daha iyiydi.

* Fr. Eski, geçmiş (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

94. Sorbonne'da Yapısökümcülük

Bertie Quartier Latin'deki restoranda yeni arkadaşlarıyla geçirdiği her andan keyif almıştı. Konular çok çeşitliydi, ama Bertie bu sürekli değişen konular hakkında kendi fikrini belirtebilecek yetiye sahip değildi. Bir ara Freud'un adı geçtiğinde ağzından Melanie Klein'ın adı çıkınca üç Fransız öğrenci de şaşkınlıkla ona bakmaya başladılar.

"Bak sen!" diye haykırdı Sylvie. "Melanie Klein'ı biliyorsun demek. *Formidable*!*

Bertie Paris'te sofistike bir konuşma yapmanın genellikle tüm bir oeuvre** veya teoriyi aşağılayıcı sözler sarf etmekten geçtiğini öğrenmişti. Melanie Klein'la ilgili böyle bir şey yapmak istiyordu ve en sonunda beklediği fırsat karşısına çıkmıştı. "Hiç işe yaramaz," dedi Bertie.

Bunu söylemek kendisini iyi hissettirmişti ve diğerleri kendisine katılınca morali iyice yükseldi.

* Fr. Akıl almaz, olağanüstü (ç.n.)
** Fr. Sanat eseri (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

"İnsanların onu hâlâ okuduğuna inanamıyorum," dedi Sylvie. "Belki İskoçya gibi yerlerde..."

Bertie hızla düşünmeye başladı. Annesinin taparcasına Melanie Klein okuduğunu biliyordu, ama bunu şu anda söylemek istemiyordu. Aynı zamanda İskoçya'daki insanların entelektüel akımlar konusunda Paris'tekilerden daha geride kaldıklarının öne sürülmesiyle İskoç gururu depreşmişti.

"Biz onu sadece dalga geçebilmek için okuyoruz," dedi Bertie alelacele. "İskoçya'da mizah yazarı olarak tanınıyor."

Öğrenciler gülüştüler. "Çok iyiydi Bertie-Pierre," dedi Sylvie. "Peki sen üniversitede ne okuyorsun?"

Bertie sıkıntıyla yere daha tam ulaşmayan ayaklarını salladı. "Ben hâlâ okuldayım," dedi kuzu gibi. "Daha üniversiteye başlamadım."

Öğrenciler bunun karşısında şaşkınlığa düştüler. "Ama Melanie Klein'ı bile biliyorsun, nasıl olur da hâlâ okula gidiyorsun?" dedi Marie-Louise. "İnanılmaz. Belki yeni İskoç Aydınlanması budur."

Bertie bu söze aldırmadı. Jean-Philippe'in kendisini ilgiyle incelediğini fark etmişti. "Bertie-Pierre," dedi, "okuldaki arkadaşların nasıl insanlar?"

"Tofu diye bir çocuk var," dedi Bertie. "Benim arkadaşım. Kimi zaman."

"Tofu'dan bahsetsene," dedi Sylvie. "Onu sever miyiz sence?"

"Sanmıyorum," dedi Bertie.

"Peki," dedi Jean-Philippe. "Ya diğer arkadaşların?"

BELONGS TO KANTO TEAM

Bertie biraz düşündü. "Olive var," dedi. "Bir kız işte."

"Belki bu Olive'i severiz," dedi Sylvie.

"Hayır," dedi Bertie. "Seveceğinizi sanmıyorum."

Bir süre sessizlik oldu. Sonra Jean-Philippe saatine baktı. "Bertie-Pierre vakit geçiyor. Bu öğleden sonra bir derse girecektik. Şu ünlü dekonstrüksiyonist Jean-François François'nın üçte dersi var. Herkes gidiyor. Sen de gelmek ister misin?"

Bertie daveti kabul etmekte gecikmedi. Ne Jean-François François'yı, ne de dekonstrüksiyonu duymuştu, ama üç arkadaşıyla birlikte bir derse girmenin eğlenceli olacağını düşünüyordu.

"Hesabı ödeme vakti," dedi Sylvie Henri'yi çağırarak.

Henri hesabı masaya getirip Jean-Philippe'in önüne koydu, o da hızlıca bakıp hesabı Marie-Louise'e yolladı, Marie-Louise kafasını salladı.

"Lütfen bırakın ödeyeyim," dedi Bertie. "Çok param var." "Ama Bertie-Pierre," diye karşı çıktı Sylvie, "sen bizim misafirimizsin!"

"Öte yandan," dedi Jean-Philippe, "çok cömertsin Bertie-Pierre. Kabul etmeliyiz bence."

Bertie cebinden bir tomar para çıkarıp Henri'ye uzattı. Eşyalarını alan grup restorandan çıkıp Jean-François François'nın konuşma yapacağı Sorbonne'daki amfiye doğru yola koyuldular.

Gittiklerinde büyük bir kalabalıkla karşılaştılar. Bertie arkadaşlarıyla arka sıraya oturdu ve amfi giderek

dolarken etrafı seyretti. Dinleyiciler aralarında yoğun bir şekilde konuşuyorlardı, ama yan taraftaki kapı açılıp Jean-François François içeri girince bir anda sessizlik oldu. O kürsüye çıkarken herkes alkışlamaya başladı, ama Jean-François François kürsüye geçince mikrofonla sertçe bir şeyler söyledi ve alkışlar durdu.

"Ne diyor?" diye fısıldadı Bertie Jean-Philippe'e. "Daha Fransızca öğrenemedim."

"Merak etme," dedi Jean-Philippe. "Ben sana çeviri yaparım. Alkışlamanın çocukça olduğunu söyledi. Sadece burjuvalar el çırparmış. Bu yüzden herkes alkışlamayı bıraktı."

Bertie düşünmeye başladı. Alkışlamanın, özellikle birisi karşı tarafın kabul ettiği bir şey söylediğinde nesi yanlış olabilirdi ki? Kendilerini konserde alkışlamışlardı mesela, bunun sebebi aralarında burjuvaların olması mıydı?

Jean-François François sular seller gibi Fransızca konuşmaya başlamıştı ve bir yandan da ince ve nikotin lekeli parmağını kendisini dinleyenlere doğru sallıyordu. Bertie büyülenmiş gibi dinliyordu. Öğretim üyesinin söyledikleri her neyse çok önemli olmalıydı, çünkü dinleyenler her kelimesini özümsüyor gibiydi.

"Şimdi ne diyor?" diye fısıldadı Bertie Jean-Philippe'e.

"Bilim kuramlarının kural olmadığından bahsediyor," diye fısıldadı Jean-Philippe. "Bilimsel bilgi hegemonyasının empoze edilen bir konsensüs yarattığını

BELONGS TO KANTOS TEAM

söylüyor. Bu konsensüsün toplumsal temeli de yapay ve yanıltıcı. Fizik kurallarının bile toplumsal olarak belirlenmiş bir yükümlülük olduğunu söylüyor. Bilimsel gerçeklik aslında yok. Aşağı yukarı böyle şeyler söylüyor."

Bertie çok şaşırmıştı. Çok fazla fizik kuralı bilmiyordu, ama basıncın nasıl oluştuğunu açıklayan Bernoulli ilkesini biliyordu. Bu da doğru olmalıydı, çünkü Edinburgh'dan Paris'e gelirken uçakta bunun nasıl işlediğini görmüştü.

Bertie, Jean-Philippe'e dönüp, "Peki ya Bay François bir uçakta, havadayken Bernoulli ilkesinin asılsız olduğunu söyleyebilir mi?" diye sordu.

Jean-Philippe Bertie'nin görüşünü dinledi ve kaşlarını çattı. Sonra yanına dönüp bu yorumu Sylvie'ye aktardı, Sylvie giderek yüzüne yayılan bir gülümsemeyle bunu dinleyip hemen yanındakine iletti. Kısa süre içinde bu yorum tüm amfiye yayıldı ve insanlar mırıldanıp kıkırdamaya başladı. En sonunda amfide en önde oturan genç bir adam dersi anlatanın sözünü bölerek yüksek sesle bir soru sordu. Bertie bunun ne hakkında olduğunu anlamadı, ama Bernoulli'yle ilgili referansı duymuştu.

Jean-François François tereddüt etti. Bir parmağını dinleyenlere doğru sallayarak konuşmaya başladı. Ama artık dinleyenlerin bağırışları sesini bastırıyordu. Alaylar ve kahkahalar duyuluyordu.

"İnanılmaz!" dedi Jean-Philippe hayranlıkla Bertie'ye dönerek "Bertie-Pierre, Jean-François Fran-

çois'nın ta kendisinin dekonstrüksiyonunu gerçekleştirdin. Olağanüstü!"

Bertie ne diyeceğini bilemiyordu, ama teşekkür etmenin kibar bir davranış olacağına kanaat getirdi ve teşekkür etti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

95. Bir Pozun Portresi

Angus Lordie'nin başladığı portre iyi gitmiyordu. Ismarlama bir iş değildi (bu tip resimler hep sorunsuzca ilerlerdi, alınacak para düşüncesinin buna katkısı yok değildi). Tam tersine İskoç Sanat Kulübü'nde yaptığı bir önerinin sonucuydu bu. Kişinin düşünüp taşınmadan, aniden yaptığı ve karşıdakinin hemen fikrin üstüne atladığı önerilerden biriydi bu. Çoğu insan bu tip tekliflerin pek ciddiye alınmaması gerektiğini bilir ve karşılık vermezdi. Diğerleriyse (ki bunlar azınlıktaydı) teklifi düz anlamıyla algılayıp kabul ederlerdi, bunun sebebi genel olarak her şeyi düz anlamıyla algılıyor olmalarıydı.

Braids'de oturan emekli avukat Ramsey Dunbarton şu an Drummond Meydanı'nda Angus Lordie'nin iyi ısınmayan stüdyosunda oturuyor ve hem asalet, hem de deneyimin karışımından oluştuğunu umduğu bir ifadeyle sabit bir şekilde duvardaki bir noktaya bakıyordu. Bu onun üçüncü poz verişiydi, ilki Angus'un söyledikten hemen sonra pişman olduğu portresini yapma önerisinden kısa bir süre sonra gerçekleşmişti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Çok naziksin," dedi Ramsey, Angus'un kendisine poz verenleri oturttuğu kırmızı deri sandalyeye yaslanırken, "ama umarım sana biraz zorluk da çıkarıyorumdur. Birkaç kişi bu fizyonominin Edinburgh tipiği olduğunu söyledi. Bunu yakalayabilirsin belki. Ne dersin?"

Angus böyle bir şeyi taahhüt edemiyordu. Ramsey'le ilgili elinden geleni yapacaktı, ama onun da sınırları vardı.

"Beni aktör halimle resmetmek ister misin diye düşündüm önce," diye devam etti Ramsey. "Bir keresinde Plaza-Toro Dükü'nü oynamıştım. Church Hill Tiyatrosu'nda."

Angus fırçalarıyla oyalandı.

"Oynaması zor bir karakter," diye devam etti Ramsey. "Belli bir caka gerektiriyor tabii, ama öyle kısımları var ki insan niyetini de aşabiliyor. Ben aşmadım diye umuyorum. Yine de şarkı söylemişliğim bile var. Kişinin sesi değişiyor elbet, pek çok şey gibi."

Angus başıyla onayladı. Ramsey konuşurken bir kulağı başka yerde oluyordu genellikle. Arka planda radyonun açık olması gibi bir şey bu diye düşündü. Ara sıra neler dendiği anlaşılıyordu, ama genellikle ses vızıltıdan öteye geçemiyordu.

"Evet," dedi Ramsey. "Dünya hakikaten de değişti. Hem de iyiye gitmedi pek. Gençliğimin dünyasıyla bugünün dünyasını karşılaştırdığımda kafamı sallamak durumunda kalıyorum."

"Kafanı öyle hareket ettirme lütfen," dedi Angus. "Olabildiğince hareketsiz durman gerek."

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Kusura bakma," dedi Ramsey. "Kendimi kaptırmışım. Ama dünya sahiden de bambaşka bir yer oldu, öyle değil mi? Edinburgh da değişti. Eskiden bazı şeyleri onaylamayan pek çok kişi olurdu. Bana sorarsan artık böyle pek kimse kalmadı. Herkes bir şeyleri uygun görmemekten korkuyor."

"Evet," dedi Angus. "Hoşgörülü olduk sanırım."

"Bana hoşgörüden bahsetme," dedi Ramsey. "Hoşgörü her şeyin ucunu bırakmak için bir bahane sadece. Hoşgörü insanların yaptıkları her şeyin yanlarına kalmasını sağlıyor."

Ramsey homurdandı. "Kamu düzenini bozma meselesine bak mesela," dedi. "Benim firmada ceza hukukuyla ilgilenmiyorduk elbet, öyle bir firma değildik sonuçta, ama bu konuya oldukça ilgi duyuyordum ve *Scots Law Times*'taki yerel mahkeme raporlarının hepsini takip ederdim. Çok heyecan verici konulardı inan bana."

"Biraz kasvetli oluyordur eminim," dedi Angus. "Ceza mahkemeleri başkalarına kötü şeyler yapan insanlarla dolu değil mi?"

"Bir çeşit," dedi Ramsey. "Ama ceza mahkemelerinde de ilginç olaylar yaşanabiliyor. Çok komik hikâyeler dinlemiştim."

Angus'un fırçası tuvalin üstünde yumuşak bir hareketle kaydı. "Ne gibi?" dedi.

"Mesela," diye başladı Ramsey, "Lanark'taki Yerel Mahkeme'de... yoksa Airdrie'dekinde miydi? Her neyse oralarda bir yerde olmuş işte. Dünyanın o yöre-

sini pek iyi bilmiyorum, Lanark diyelim biz. Yargıç mahkemenin günlük işleriyle uğraşıyormuş, ama sanırım bu acelesi olan bir meseleymiş. Oradaki bir kasap çok acayip bir şey yapmış ve hemen mahkemeye çıkarılmış. Yargıç mahkemede en fiyakalı giysisiyle oturmuş, bu tip mahkemelerde çok kötü giysiler vardır, her mahkemeden önce naftalinlerin arasından çıkarırlar bunları. Neyse, yargıç kürsüden aşağıya bakıp "Ne diyeceksin bakalım?" demiş. Kasap da kafasını kaldırıp, "Ne diyeyim efendim. İyilik sağlık. Siz nasılsınız?" demiş.

Hikâyesini bitirdikten sonra Ramsey kahkahalara boğuldu. "İnanabiliyor musun Angus?" dedi.

Angus başını salladı. "Çok komik," dedi. "Sonra ne olmuş?"

"Bilmem," dedi Ramsey, "Ceza almıştır kesin. Ama bu konuya nereden geldik biz? Hah evet, ceza hukukundan. Kamu düzenini bozma, evet. Bu terimi hep desteklemişimdir, çünkü çok geniş bir alanı kapsıyor. Her türlü saçmalıkla kamu düzenini bozma adı altında uğraşabiliyorlar. Çok da güzel örnekleri var ayrıca. Bu biraz müstehcen Angus, ama bazı vakalar inanılmaz eğlenceli. Glenogle Baths'ta olan bir olayın ardından verilen kamu düzenini bozma kararını hiç unutmam. Bayanların soyunma odasını gözetleyen bir adam varmış, oraya göndermek için bir polis memuresi bulmuşlar, memure bölme duvarlarından birine bir gözetleme deliği açıldığını fark etmiş. Zanlı bölmenin kendi tarafından deliğe bakarken aynı anda memure de bakmış..."

BELONGS TO KANTOS TEAM

Ramsey'nin cümlesi yarıda kaldı. Tuvalinin arkasında duran Angus üstünde çalıştığı kısma biraz daha boya ekledi.

Sonra biraz daha boya sürerek sonuca baktı. Renk ilginçti, kişinin ressamlık hayatı renkle uzun bir ilişki yaşamasını gerektiriyordu.

Peki bu hayatı nasıl yaşamalıydık? Zamanımızı nasıl değerlendirmeli, nasıl bir farklılık yaratmalıydık?

Duraksadı. Ramsey suskundu. Angus pencerenin önünden bir martı geçtiğini gördü, mavinin önünden bir an bir beyazlık gelip geçti. Ramsey konuşmuyordu artık. Bu çok ilginçti. Angus tuvalin yanından baktı. Ramsey hareket etmiyordu ve yüzü kaskatı kesilmişti. Gözleri kapalıydı. Tamamen hareketsizdi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

96. Angus Düşüncelerini İfade Ediyor

Ertesi gün Angus Domenica'ya alıcının kâğıdı ışığa tuttuğunda belli belirsiz gözyaşı izlerini görebileceği bir mektup yazdı.

"Sevgili Domenica," diye başladı. "Bu mektubu mutfak masamda otururken yazıyorum. Senin çok sevdiğini bildiğim ve bu şehri pırıl pırıl parlatan o soğuk ve aydınlık kış sabahlarından birini yaşıyoruz bugün. Ama sana yazacağım mektup üzücü bir mektup olacak, kusura bakma. İnsan senin gibi evinden uzakta ve yalnızken kaygısız ve dedikoducu mektuplar okumak ister herhalde. Ama bu onlardan biri değil.

"Yıllardan beri tanıdığım Ramsey Dunbarton dün portresini yaparken stüdyomda öldü. Model koltuğunda oturmuş benimle konuşuyordu, ama hikâyesini anlatırken bir anda susuverdi. Hiç önemsemeyip resim yapmaya devam ettim, ama tuvalin arkasından bakınca orada kaskatı oturduğunu gördüm. Önce uyuduğunu zannedip resim yapmaya devam ettim, ama tekrar kafamı kaldırdığımda hâlâ hareketsiz durduğunu fark ettim. Bir şeylerin yanlış olduğunu anladım ve ne yazık ki haklıydım. Ramsey ölmüştü. Çok huzurluy-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

du, sanki birisi sessizce çıkıp başka bir yere gitmiş, odayı terk etmiş gibiydi. İnsan vücudu ölümde ne kadar garip oluyor, terk edilmiş ve hareketsiz kalıyor. Hayatı hayat yapan o canlılık, o ışıltı orada olmuyor işte. Kasların minik hareketleri, tüm fiziksel varlığı bir arada tutan biri olduğunun hissiyatı... hepsi bir anda ve tamamen siliniveriyor. Ortadan kayboluyor.

"Sen Ramsey'i tanımıyordun. Benim partilerden birinde tanışmış olabileceğinizi düşündüm, ama sonra tanışmadığınızı hatırladım. İkinizin pek iyi geçinebileceğinizi sanmıyorum. Merhametsizsin diye demiyorum bunu, sadece Ramsey'nin sana biraz fazla bunaltıcı, biraz fazla eski kafalı geleceğini tahmin ediyorum o kadar.

"Öyle bir insandı zaten. Pek çok kişi onu Church Hill Tiyatrosu'nda oynadığı Plaza-Toro Dükü rolünü tekrar tekrar anlatan sıkıcı adamın teki olarak hatırlar. Oynamıştı da. Dün öğleden sonra Auden'in Yeats'in ölümüyle ilgili söylediği gibi: Kendisi olarak geçirdiği son ikindi vaktinde de bahsetmişti bundan. Ama hepimizin aklından çıkartamadığı ve bahsetmekten hoşlandığı küçük zaferleri yok mu? Ramsey Plaza-Toro Dükü'nü oynadı diye yersiz gururlanıyorsa, son derece olaysız geçmiş hayatının en parlak noktasını anlatmasını ona çok mu göreceğiz? Görmemeliyiz bence.

"Kibar bir adamdı, iyi biriydi ayrıca. Karısını seviyordu. Ülkesini de seviyordu, özünde vatanseverdi, ama İngiliz olduğu için de gururluydu. Birçokları her ne kadar kişinin ülkesini ve insanlarını sevmesini küçümsüyor olsa da bu tip şeylerden utanılmaması gerektiğini söylerdi. Haklıydı da.

"Sadece iyi bir insan olmak istiyordu. Bencil biri değildi. Çok para kazanmayı ya da başkalarının üstünden geçinmeyi düşünmedi hiç. Öyle biri değildi. Bir devlet memuriyeti yapmayı çok isterdi, ama eline hiç böyle bir şans geçmedi. Bu yüzden türlü türlü komitede düşe kalka çalıştı, sakin bir hayatı oldu. Görüşleri muhafazakârdı. İnsanların birbirine yardımcı olup saygı göstereceği düzenli bir topluma inanıyordu, ama öte yandan herkesin hayatını en iyi şekilde değerlendirmesi gerektiğine de inanıyordu. Buna bir 'vazife' diyordu, bu kelimeyi artık pek sık duymuyoruz.

"İskoçya'da muhafazakâr görüşleri olan insanlara kara çalma eğilimi var. Buna hiçbir zaman boyun eğmedim ve bir ulus olarak böylesine dar bir görüşün ötesine geçebiliriz. İnsanın komşusunu sevmesinin birçok yolu var, adalet ve ilgi sosyalizmin tekelinde değil. Bambaşka bakış açılarıyla toplum yararına tutkuyla inanan iyi kadınlar ve erkekler var. Ramsey de tanıdığım herkes kadar komşusunun refahıyla ilgilenen bir insandı.

"İnsanlar durmak bilmeksizin konuştuğunu söylüyorlar, sanırım haklılar. Ama anlattığı o uzun hikâyeler kimi zaman belli bir amaca hizmet etmeseler bile, hayata dair coşkuyla doluydular. Başkaları sıkıcı bulsa da Ramsey bu hikâyeleri heyecan verici buluyordu. Kendi garip dünyasında sıradan insanların hayatlarını, sıradan yerleri ve sıradan şeyleri değerli buluyordu.

"İskoçya Ramsey Dunbarton gibi insanlarla dolu zannedersem. Başarı açısından çok sönük hayatlar ya-

şayanlar var. Bu insanlar hiç el üstünde tutulmuyorlar. Ama bu insanlar ellerinden gelenin en iyisini yapıyor, başkalarına iyi niyet gösteriyor, vergilerini titizlikle ödüyor, kimseyi dolandırmıyor ve topluma yararlı olmaya çalışıyorlar. Bu insanlar ülkenin belkemiği ve biz bunu asla unutmamalıyız.

"Ramsey'in ölümü beni bomboş bıraktı. Aynı zamanda bir başka uzun hikâye dinlememek için gördüğümde yolumu değiştirdiğim için kendimi suçlu hissediyorum. Bana duyduğu arkadaşlık hislerine karşılık vermek için daha çok çabalamalıydım. Onu bir öğle yemeğine hiç davet etmedim, davetler hep ondan geliyordu. Onu bir arkadaş olarak gördüğümü kendisine hiç söylemedim. Yanımda olmasından memnun olduğunu da söylemedim. İyi bir insan olduğumu düşündüğümü de... Hiçbir takdir belirtisi göstermedim.

"Ama bu tip hataları ömrümüz boyunca yapıyoruz. Bilgelik bütün bunları görüp çok geç olmadan harekete geçmekte yatıyor sanırım. Ama hep geç kalıyoruz, öyle değil mi? Söylememiz gerekenler sonsuza dek söylenmemiş kalıyor.

"İçim sızlıyor Domenica. İçim sızlıyor. Üstesinden geleceğimi biliyorum, ama şu anda tam olarak böyle hissediyorum."

Mektubu bitirdi, tekrar okudu ve yavaş yavaş mektubu yırttı. Her kelimesinde ciddi olmasına rağmen bu mektubu Domenica'ya yollamayacaktı.

97. Domenica Gelişme Kaydediyor

Domenica Angus Lordie'den bir mektup almamış olabilirdi belki, ama zaten aklını kurcalayan çok şey vardı. Malakka Boğazı'ndaki korsan köyünde hayatı hayal kırıklığı yaratan bir başlangıçtan sonra giderek yoğunlaşmış ve ilgi çekici hale gelmişti. Araya girmeye çok meraklı olan ve pek güvenilmez bulduğu çevirmeni Ling'le ilgili bir şey yapabilmişti en sonunda. Topluluğun yaşlı üyelerinden birini görmeye gittiklerinde, Ling adamın neler söylediğini ona aktarmayı açıkça reddettiğinde ipler kopma noktasına gelmişti, çünkü Ling adamın söylediklerini çevirmeyi açıkça reddetmişti.

"Bu yaşlı adamın söylediklerine kulak asmamalısın," demişti Ling onu hor görerek. "Kafası karışık besbelli."

"Bu önemli değil," dedi Domenica. "Güvenilir ve güvenilmez olanı birbirinden ayırabilirim, inan."

"Bu zaman kaybı," dedi Ling bambu koltuğunda oturan yaşlı korsanı küçük gören gözlerle süzüp. "Aptal yaşlı adam."

"Bu tutum bana pek yardımcı olmuyor," dedi Domenica. "Neyin önemli neyin önemsiz olduğuyla ilgili kendim karar vermek istiyorum."

"Hayır," dedi Ling. "Vaktini harcamak istemiyorum ben."

Domenica iç geçirdi. Sıcak bir sabahtı ve giysileri terle yapış yapış olmuştu. Zamanını Ling'le tartışarak geçirmek istemiyordu, ama neyi dinleyip neyi dinlememesi gerektiğiyle ilgili Ling'in verdiği kararları kabul etmemekte ısrarcıydı.

"Bakın Bay Ling," dedi yüksek sesle. "Size para veren benim. Anlıyor musunuz? Ne yapacağımıza ben karar veririm. Bu son sözümdür."

Ling'in alt dudağı titredi.

"Bir şey bilmiyorsan bu kararı veremezsin," dedi. "Sana kaba davranmak istemem sayın antropolog, ama hiçbir şey bilmiyorsun sonuçta, öyle değil mi?"

Bu bardağı taşıran son damla olmuştu. Domenica onu oracıkta kovmuştu. Ling son derece şaşırmıştı ve Domenica'yı orada yaşlı korsanla bırakıp çekip gitmişti. Domenica dönüp korsana gülümsedi. Korsan da karşılığında dişsiz bir gülücükle karşılık verdi.

"Tok Pisin?" diye sordu bir anda (Neo-Melanezya karma dilini biliyor olma ihtimalin var mı?)

Domenica neşeyle ellerini çırptı. "Ya. Mi toktok Pisin gutpela. Mi amamas." (Evet. Memnuniyetle söylemeliyim ki çok iyi konuşuyorum.)

Yaşlı adam gittikçe uzaklaşan Ling'i göstererek hareketlendi. "Dispela man bilong pait!" (Bu en iyi, "Bu

adam oldukça sinirli, sence de öyle değil mi?" şeklinde çevrilebilirdi. Man bilong pait: Pait kavga demekti.)

Domenica başıyla onayladı. "Yumitupela toktok. Dispela Ling autim!" (Senle ben konuşabiliriz. Bunu Ling olmadan da yapabiliriz. Autim kelimesi kelimesine, onsuz, ondan kurtularak demekti.)

"Ya. Mipela holem long tingting," dedi yaşlı adam. "Mipela roscol boscru."

Domenica bu lafı biraz düşünmek zorunda kalmıştı. Dediği şey şuydu: Evet Hatırlıyorum (çok). (Holem long tingting, uzun süre bir şeylere tutunmak, en basit şekliyle hatırlamak olarak çevrilebilirdi. Burada ise fazladan bağlamsal olarak eskileri hatırlama anlamı vardı. Neredeyse Proustyen bir anlamdaydı bu. Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde*'si karma dile çevrilecek olsa (ki böyle bir şey daha yapılmamıştı) adı muhtemelen, Onepela Proust bilong Frans Holem Long Tingting olurdu.) Sonra adam mipela roscol demişti. Bu da ben suçluyum şeklinde çevrilebilirdi. Bu Domenica'yı bir süre meşgul etti. Sonra bu dilde korsanın karşılığının olmayabileceğini fark etti. Bu adam muhtemelen en yakın kelimeyi kullanıyordu. Ardına eklediği boscru kelimesi denizci (gemi mürettebatı) demekti.

"Yupela roscol boscru? Yupela no damn gut?" diye sordu Domenica.

"Ya," diye onayladı adam. "Mipela Roscol! Yupela man bilong savvy!" (Evet, ben korsanım. Sense benim aksime bilimcisin.) Bu insana Gilbert ve Sullivan'ın

Pirate King şarkısının karma dile çevirisini anımsatıyordu. "Ben korsan kralım / Bu işte bu, korsan kral olmak harika bir şey!" Karma dile çevirisi, "Mipela Roscol boscru luluai, Ya, Ya! / Roscol boscru luluai nambawan ting, Ya, Ya!" gibi bir şey olurdu.

Karma dilde rahatlıkla sohbet edebileceklerini keşfedince Domenica kendisini Henry olarak tanıtan yaşlı adamla oturup Ling'in sormasını engellediği soruları sormaya başladı. Hemen soyunu (ailesi köyün en eskilerindendi), durumunu (duldu, karısı on yıl önce ölmüştü) ve geçim kaynağını (tüccarların kurduğu bir firmada büro müdürü olan bir oğlu vardı. Bir diğeri Tayvanlı bir gemide ikinci kaptandı. İkisi de ona her ay para yolluyordu.) öğrendi.

Henry diğer evlerden de seve seve bahsetmeyi kabul etti. Domenica'nın yanında oturan ve Freighter ile Tanker adlı iki oğlu olan aileden bahsetti. Freighter Henry'nin söylediğine göre zeki bir çocuktu, ama Tanker öyle değildi. Henry bunun sebebinin aslında onun kadının kocasından değil de komşu köylerden birinde yaşayan bir balıkçıyla olan ilişkisinden doğması olduğunu söyledi. Domenica bu son bilgiyi not etmedi. Antropolog bahsedilen bu soy meselesini sorgulamaya başlarsa her şey ortaya çıkardı zaten.

Bir saat kadar konuştuktan sonra Domenica Henry'ye korsanların işlerini sordu. Erkeklerin sabahları denize çıkan yoldan yürüyerek gittiklerini gördüğünü söyledi. Bu onların işe gitmesi anlamına mı geliyordu?

"Evet," dedi Henry. Bu tam da o anlama geliyordu. Bir an duraksadı ve Domenica'ya onların (gizlice elbet) ne işler karıştırdıklarını görmek için peşlerinden gitmek isteyip istemediğini sordu. Küçük teknesiyle peşlerine düşebilirlerdi. Bunu yapmak ister miydi?

Domenica kabul etmeden önce sadece kısa bir an tereddüt etti. Korsanlığa karışacağını hiç düşünmemişti, ama bu geri çeviremeyeceği kadar iyi bir teklifti. Hiçbir yasadışı aktiviteye de karışmamış olacaktı ayrıca. Böyle bir şey söz konusu değildi. O sadece izleyecekti.

"Tumora moningtaim," dedi Henry. "Samting sikispela. Klosap haus bilong mipela." (Yarın sabah öyleyse. Altı civarında. Benim evimde.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

98. Zavallı Lou

Matthew o sabah kafeden içeri girerken, Big Lou "Halinden çok hoşnut görünüyorsun," dedi "Resim mi sattın yoksa?"

"Aslına bakarsan sattım," dedi Matthew geniş geniş gülümserken. "Tam da bu sabah. Bir adam gelip elimdeki McCosh'un kuş resimlerine hayran kaldı. 'Bu adam yeni Thorburn,' dedi ve üçünü birden aldı."

Big Lou bar tezgâhının üstünü sildi. "Ucuz bulmuştur," dedi. "Belki de kolay kolay bırakmamalıydın resimleri. Hockney ve Bacon'larıyla ilgili aynı şeyi düşünenler vardır."

"Ama elimde tutmak istemiyordum ki," dedi Matthew. "İnsanların onu tanımasını istiyorum. Çok çok uzun süredir gelmiş en iyi av kuşu ressamı. Hemen kapımızın dibinde. Edinburgh'un yanı başında. Bütün bu güzel resimlerle bizi bekliyor. İnsanlar bunları alsın istiyorum. Benim elimde kalmasın."

"Peki," dedi Lou. "Gitmişler zaten."

Matthew memnuniyetle gülümsedi. Resimleri sattığı için mutluydu, ama böyle mutlu olmasının asıl sebebi bu değildi. Kendisini kahve yapımının gizemleriyle meşgul eden Big Lou'ya baktı. Ona söylemeli miydi?

"Aslında Lou," dedi, "oldukça mutluyum."

"Evet," dedi Big Lou arkasına dönmeden. "Bunu duyduğuma sevindim Matthew."

"Nedenini duymak istemez misin Lou?"

Lou güldü. "Nasıl olsa duyacağım."

"Pat," dedi Matthew kısaca.

"Ne olmuş?" diye sordu Lou. "Kahve içmeye mi geliyor?"

"Hayır. Bir dersi var. Üniversitede."

Big Lou elinde bir fincan kahveyle döndü. "Öğrenci değil mi?" dedi. "Ara sıra oraya gitmesi gerek tabii."

Matthew kahvesini aldı, ama masasına gitmeyip tezgâhın önünde kaldı. "Pat ve ben..." diye başladı. "Pat'le çıkmaya başladık." Durdu ve ekledi, "Duyduğuna sevinirsin sandım."

Big Lou bezine uzanıp dairesel hareketlerle tezgâhı parlatmaya girişti.

"Emin misin?" dedi.

Matthew şaşırmış, hatta hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Tabii ki. Elbette eminim. Pat'i ilk baştan beri seviyorum. Benimle çalışmaya ilk başladığında..."

"Mesele de bu," dedi Big Lou. "Seninle çalışıyor."

"Nasıl yani?.."

Big Lou bezini bir kenara koydu ve Matthew'un kolunu tutmak için öne eğildi. "Matthew o senden çok genç. Çok iyi bir kız, ama daha üniversiteye bile yeni

başladı. Daha hayata yeni atılıyor. Senin aradığından çok farklı bir şey istiyor olacak. Eğlence arıyor olacak. Partilere filan gitmek isteyecek. Sen ne istiyorsun peki? Neredeyse yirmi dokuz yaşındasın. Sen hayatını kurma planları yapıyorsun. Erkekler bu yaşlarda daha oturaklı bir hayat planı yapmaya başlar. Sana kendi yaşında biri lazım."

"Aramızda sadece sekiz yıl var," dedi Matthew. "Bu da hiçbir şey değil."

Big Lou kafasını salladı.

"Sekiz yıl hayatımızın belli dönemlerinde oldukça önemli olabilir. Ne yapıyor olduğuna göre değişir bu. İki ve on yaşında ya da on ve on sekiz yaşında olmak arasında büyük fark var. Çok büyük fark hem de."

"Ben Eddie değilim..." diye başladı Matthew, ama hemen ardından söylediği şeye pişman oldu.

Big Lou ona baktı. "Eddie'sin demedim," dedi kısık sesle. "Böyle bir şey söylemedim."

Matthew Big Lou'nun gözlerinin yaşlarla dolduğunu gördü. Big Lou bezini alıp gözlerini ve yanaklarını sildi.

"Kusura bakma Lou," dedi Matthew eline uzanarak. "Öyle demek istemedim. Öyle düşünmüyordum..."

"Ne gibi biri olduğunu çok iyi biliyorum," diye hıçkırdı Big Lou, omuzları titrerken. "İyi bir adam değil. Ama onu seviyordum Matthew. Onu değiştirebilirim sandım. Nasıl olur bilirsin. Birinin iyi yönleri olduğunu ve bunların yeterli olduğunu sanırsın."

Matthew bekledi, ama Big Lou başka bir şey söylemedi.

"Onu gördün mü?" diye sordu yumuşacık bir sesle. "Her şeyin bittiğini söyledin mi?"

Big Lou gözlerini ovuşturdu. "Evet. Yürümeyeceğini söyledim. Tüm bu kulüp ve kızlar meselesinden sonra yani. Mantıksız konuştuğumu ve kendisini böyle köşeye sıkıştıran biriyle devam etmek istemediğini söyledi. Aynen böyle dedi. Kendisini köşeye sıkıştırıyormuşum."

"Ondan kurtulduğun iyi oldu Lou, gerçekten. Ayrıca başka erkekler de olacaktır. Bu şehirde bir sürü iyi adam var. Senin gibi birini takdir edecek çok adam var Lou."

Lou başını salladı. "Arbroath'a geri dönüyorum," dedi. "Babamın kuzenlerinden birinin bakıcıya ihtiyacı varmış. Daha önce de benzer bir şey yapmıştım. Yine yaparım."

"Ama Lou!" dedi Matthew. "Bizi bırakamazsın! Tüm bunları bırakamazsın!" Çaresizce eliyle odayı gösterdi. Masayı, tarihi geçmiş gazetelerin durduğu gazete rafını. Dışarıdaki tekinsiz basamakları.

"İstemiyorum," dedi Lou. "Zaten ne yapacağımı da bilmiyorum. Eddie'yle nişanlandığımda işletmenin yarısını onunla paylaşmıştım. Şimdi de bunun parasını istiyor, bense ona bu parayı veremem. O yüzden kafeyi sattırmak isteyecek. Ayrıca avukatının hazırladığı sözleşmeye göre de bunu kolaylıkla yapabilir."

Matthew donakaldı. Eddie'nin vermesi için Lou'yu ikna ettiği paradan haberi vardı, ama bu yeniydi ve

BELONGS TO KANTOS TEAM

daha ciddiydi. Sonra aklına başka bir şey geldi. Dört milyon sterlinim var. Eğer kişinin dört milyon sterlini varsa, başkalarının hayatında bir değişiklik yapmak için kişi bu finansal gücü kullanmalı. Bu da tam böyle bir durum.

"Onun teklifinden daha yüksek teklif veririm Lou," dedi. "Ondan kurtulmuş oluruz böylece."

Big Lou kafasını salladı. "Bunu asla kabul edemem Matthew," dedi. "Sen çok iyi bir çocuksun. Bunu başından beri biliyordum. Ama bunu kabul edemem. Olmaz işte."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

99. Trenle Glasgow'a Yolculuk... Yine

Kafedeki konuşmadan sonra günün geri kalanında Matthew Stuart'a nasıl ulaşabileceğini düşündü. Stuart'ın İskoçya Sokağı'nda oturduğunu ve Pat'in eski evinin yakınlarında olduğunu biliyordu. Ama Stuart'ın soyadını ya da nerede çalıştığını bilmiyordu. Bilmesi ihtimal dahilinde olan Pat de nedense cep telefonunu açmıyordu.

En kısa zamanda Stuart'ı görmeliydi. Stuart Glasgow'da Lou'ya yardımcı olabilecek birini tanıdığını söylemişti. Onunla konuşmuş muydu? Bir şeyler öğrenebilmiş miydi? Matthew hızla bir şeyler yapmazsa Big Lou'nun kafeyi satıp Arbroath'a geri döneceğinin farkındaydı. Bunun olmasına izin veremezdi. Big Lou hayatının bir parçasıydı ve şehrin o bölgesindeki pek çok kişinin de hayatında bir yeri vardı. O giderse bölgenin kişiliğinden de bir şeyler eksilecekti. Standart uluslararası dekoru ve sıkıcı bir örnekliğiyle yeni kafelerden biri gelecekti. Kahveleri güzel olabilirdi, ama bu tip yerler yerel kafelerin verdiği o özel mekân hissini öldürü-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

yorlardı. Hiçbir kişilikleri yoktu ve insanların böyle bir şey düşündüklerinden bile habersizlerdi. Ama insanlar böyle düşünebiliyorlardı işte. Pastörize olmayan ve kendine ait benzersiz (ve muhteşem) bir kokusu olan Fransız peynirleriyle, büyük gıda firmalarının peynir diye sattıkları işlenmiş lastik tatlı peynirler arasındaki fark gibiydi. Uluslararası şirketler yereli, küçük ve kendine özgü olanı öldürüyordu. Uluslararası şirketler peyniri yok etti, şarabı yok edecek ve kalan her şeyi de öldürmeye devam edecek diye düşündü Matthew. Şimdi de Big Lou'nun kafesi sıradaydı.

En sonunda Matthew yapabileceği tek şeyin o akşam beşten sonra Cumberland Bar'a gidip Stuart'ı beklemek olduğuna karar verdi. Gelmezse barmene veya düzenli müşterilere soracaktı. Birileri nerede oturduğunu biliyor olmalıydı.

Matthew çok beklemedi. Beş buçuktan hemen önce Stuart içeri girip bar tezgâhına yöneldi.

Matthew sandalyesinden kalkıp önüne geçti. "Bak," dedi, "Acilen konuşmamız gerek. Sana içki bile aldım. Masada." Stuart'ın dirseğinden tutup onu masaya götürdü.

Stuart Matthew'un bu zorlamasından biraz rahatsız olmuştu, ama kendisine ayırabileceği birkaç saat olduğu için hayatından memnundu. O öğlen Bertie Paris'ten sağ salim geri dönmüştü ve Dr. Fairbairn'le özel bir seans ayarlanmıştı. Psikoterapistten Bertie'nin Paris'te unutulmuş olmasından kaynaklanan psikolojik bir travma geçirip geçirmediğini tespit etmesi isten-

mişti. Irene travmanın erken tespitinin uzun süreli etkisini aza indirgeyeceğine inanıyordu. Aslında Bertie çok güzel vakit geçirmişti ve annesiyle birkaç Fransız polisin Sorbonne'daki dersten sonra kendisini otelde beklediğini görünce umutsuzluğa kapılmıştı. Kendisini endişelendiren polisler değildi. Onu eve götürmek için annesinin de geldiğini görmesi onu dehşete düşürmüştü ve ağlamaya başlamıştı. Bu Irene tarafından travma işareti olarak yorumlanmıştı.

"Oğlum bugün Paris'ten geldi," dedi Stuart Matthew'un masasına giderlerken. "Bir orkestrayla birlikte gitmişlerdi. Nasıl olduysa..."

"Evet, evet," dedi Matthew pek ilgilenmeden. "Güzel."

Oturunca Matthew hemen konuyu açtı. "Eddie'nin Big Lou'ya parayı geri ödemesini sağlayacak birini tanıyordun Glasgow'da. Bir gelişme oldu mu?"

Stuart gülümsedi. "Yavaş ol biraz," dedi. "Bu bir fikirdi sadece."

"Ama birini tanıyorsun öyle değil mi?" diye bastırdı Matthew.

"Evet," dedi Stuart. "Tanıyorum."

"Onu hemen gidip görebilir miyiz?" dedi Matthew saatine bakarak. "Acele edersek Waverley'den kalkan altı trenine binebiliriz."

"Bekle biraz," dedi Stuart. "Bu gece Glasgow'a gitmek istediğime hiç emin değilim."

Matthew ona yalvarırcasına baktı. "Lütfen," dedi. "Çok şey buna bağlı."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Stuart iç geçirdi. "Daha işten yeni geldim. Tüm yolu bir trende oturarak..."

"Taksiye bineriz," dedi Matthew. "Hepsini ben öderim. Taksiyle gider döneriz. Aynı taksiyle. Bekleme süresini de veririm. Hadi."

Stuart bir süre Matthew'un surat ifadesini inceledi ve çaresiz durumda olduğunu fark etti. Ayrıca Big Lou'nun parasını nasıl çaldırdığını duyduğunda neler hissettiğini de hatırladı. Gerçekten bu durumu onaylamıyorsa, konuşmaktansa bir şeyler yapmaya cesaret etmesi gerekiyordu. "Peki," dedi. "Waverley'e gidelim. Öylesi daha kolay olur."

Cumberland Bar'dan çıkıp bir taksiye atladılar ve altı trenine yetiştiler. Tren şehirden çıkarken Matthew sonbahar akşamının giderek kararan göğüne bakıyordu. Birkaç yer aydınlıktı, ama ötesinde tepelerin karanlık siluetleri uzanıyordu. Dünya da böyle diye düşündü. İnsanlar arasında uyum ve adalet olan birkaç aydınlık yer dışında kapkaranlık bir yer.

Servis arabasıyla bir adam geldi, Stuart'ın isteği üstüne iki çay uzattı. Matthew parayı ödedikten sonra önlerindeki sıcak çaylarla geri yaslandılar. Adam oldukça babacandı. "İşte buyurun çocuklar," dedi çaylarına koymaları için iki kutu süt uzatırken. "Glasgow yolculuğunda bu sizi sıcak tutar. Orada çay may yok!" Gülümsedi, onlar da aynı şekilde karşılık verdiler. İşte bu tip küçük iyilikler üstüne kurulu her şey diye düşündü Matthew. İskoçya da tüm kusurlarına rağmen bu tip konularda iyiydi. İnsanlar genel olarak kibardı ve

hatırladığına göre Glasgow'daki insanlar daha da nazikti. Tabii ki orada çay da vardı!

"Stuart bu görüşeceğimiz adamdan bahsetsene," dedi Matthew. "Nasıl biri?"

Stuart gülümsedi. "Edinburghlu olmadığını hemen anlayacaksın," dedi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

100. Riddrie'nin Göğü Gri

Riddrie'nin göğü gri, dedi Stuart içinden, tren Queen Street İstasyonu'na gelmeden hemen önce. Riddrie'nin göğü gri... peki ya sonra? Bulutlarla ilgili bir şeyler. Bulutlar toplanıyor... Evet, böyleydi. Tüm sert adamları, bölükleri, piyadeleri ve eski çete savaşlarını ortaya döken gösterişli bir cenazesi olan Glasgowlu çete lideri King Billy'yle ilgili Edwin Morgan'ın şiirinin ilk dizesiydi bu. Riddrie'yi her görüşünde bu akılda kalıcı şiiri düşünüyor ve okuldaki son senesinde nasıl öğrendiğini hatırlıyordu. İngilizce öğretmeni bunu sınıfta yüksek sesle okuyup sonuna geldiğinde sınıfa bir sessizlik çökmüştü. Bu kadar etkiliydi işte. Yıllar sonra böyle bir adamı görmeye gidiyordu. Gerçi Domuz O'Connor pek King Billy'ye benzemiyordu. Her şeyden önce dini bağlılıklarıyla birbirlerinden ayrılıyorlardı.

Matthew ve Stuart kısa bir süre taksi bekleyip Dumbarton Yolu'na doğru yola koyuldular. Stuart Domuz O'Connor'un tam adresini hatırlamıyordu, ama Ber-

tie'yle Domuz'u ilk gördükleri küçük çıkmaz sokağı anlatmakta zorlanmadı.

Taksici hemen anlamıştı. "Domuz O'Connor'un yanına gidiyorsunuz öyle mi?" diye sordu.

Stuart şaşırmıştı ve karşılık vermek için kendi devlet memuru diline başvurdu. "Durum öyle gibi görünüyor," dedi. "Tabii bu bahsettiğiniz Domuz O'Connor sahiden de..."

"Bana bak Jim," dedi taksi şoförü. "Tek bir Domuz O'Connor var, o da bu Domuz O'Connor. Adamınız o. Para borçlusunuz herhalde."

"Tabii ki hayır," dedi Stuart ters ters.

"Bir sürü insan borçlu da," dedi şoför. "Domuz çok rahat borç veriyor. Ama geri ödemezsen pek hoş karşılamıyor."

"Aynı şey bankalar için de geçerli," dedi Stuart.

"Evet," dedi taksici, "ama onların bu işi zorla yaptırtacak adamları yok."

"Var tabii," diye araya girdi Matthew. "Onlara mali müşavir deniyor."

"Komik mi olmaya çalışıyorsun?" diye sordu taksici. "Ben gülmüyorum farkındaysan."

Bir süre sessizlik içinde yol aldılar.

Matthew'a karşı biraz yumuşamış gibi görünen taksici, "Domuz'a para borçlu değilseniz onu neden görmeye gittiğinizi sorabilir miyim? Domuz'u görmeye giden tiplere pek benzemiyorsunuz. Alınmayın, ama siz pek... anladınız işte."

"Domuz'un yardımını istiyoruz," dedi Stuart. "Özel bir meselede."

Taksici dikiz aynasından baktı. "Başınızın çaresine bakabilirsiniz umarım. Tek söyleyeceğim bu."

Yolculuğun geri kalanı tam bir sessizlik içinde geçti. Kısa süre sonra Domuz'un kapısına geldiler. Tabii ki yerinde olup olmadığını bilmiyorlardı ve tüm yolculuğu boşuna yapmış olabilirlerdi, ama rahatlayarak ışıkların açık olduğunu gördüler.

"İçeride," dedi Stuart. "Bak ışıkları açık."

"Bu hiçbir şey ifade etmez," dedi taksici. "Eğer Domuz O'Connor'san ışıklarını hiç kapamazsın. Onları senin yerine kapamak isteyen çok adam olur. O yüzden kapamazsın. Anlarsınız ya."

Matthew taksi ücretini ödedi ve Domuz'un kapısına çıkan kısa yolu yürüyüp zili çaldılar. Sonra karşılık alamayıp tekrar çaldılar. Üçüncü seferde içeriden sesler geldi, güvenlik zinciri takılı kapı azıcık aralandı.

"Bak sen!" dedi içeriden gelen ses. "Bu benim dostum Stewie değil mi?.. Şu da kim?"

"Bu benim arkadaşım," dedi Stuart. "Onunla önceden tanışmadın Domuz, ama iyi biridir."

Stuart bunun söylenecek doğru söz olup olmadığından emin değildi, ama birkaç filmde insanların böyle söylediklerini duymuştu ve aynısını söylemeye karar vermişti.

İşe yarıyormuş gibiydi. Kapının öteki tarafından bir metal sesi duyuldu ve kapı tamamen açıldı.

Yakasız bir gömlek, biçimsiz siyah bir pantolon ve aşınmış deri terlikler giyen dağ gibi bir adam kapıda

dikiliyordu. Matthew bu devasa Glasgowlu adama gözlerini dikip bakmadan edemedi. Adamın göbeği pantolonunu tutmaya çalışan deri kemerin üstünden taşıyordu.

"Pekâlâ, Stewie," dedi Domuz onları evin arka tarafındaki oturma odasına götürürken.

"Dostum ufaklık Bertie nasıl? Çok harika bir çocuk o. Edinburgh'da harcanıyor. Güzel bir eğitim alsın diye buraya yollamalısın. Hutchie's gibi bir yere. Onlarla bir konuşurum, ona hemen bir yer ayarlarlar."

"Çok naziksin Domuz," dedi Stuart. "Ama o olduğu yerde halinden memnun."

"Yazık," dedi Domuz. "Edinburgh'un sorunu tavrı, anlıyor musun? Tüm o hava, tüm o afra tafra. Bertie'nin seninkiler gibi olmasını istemezsin değil mi Stewie?"

"Haha!" dedi Stuart. "Çok komik Domuz."

Domuz arkasını döndü. "Komiklik olsun diye demedim, Stewie."

"Olabilir," dedi Stuart. "Ziyaretimizin asıl amacı yardımını istemekti. Bir iyilik için."

"Herkes bunu istiyor," diye iç geçirdi Domuz. "Aklınızda ne var söyleyin."

Matthew Big Lou'nun başına gelen zor durumdan bahsetti. Bu açıklamalarının sonunda Stuart, Domuz'un Eddie'yle parayı geri vermesi ve iş sözleşmesini feshetmesi için konuşup konuşmayacağı hakkında fikir yürütmeye çalışıyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Domuz bir süre düşündü. "İyi bir kadına benziyor," dedi. "İyi kadınlara karşı böyle centilmence olmayan davranışlardan hoşlanmıyorum."

"Yardımcı olabilecek misin?" diye sordu Matthew hevesle.

"Gidip şu Eddie'yle bir konuşacağım," dedi Domuz. "Bizim çocuklarla ona küçük bir uyarıda bulunuruz. Biraz canını sıkmakla tehdit ederiz. Bu işe yarar, özellikle Eddie gibi tiplerde. Bana biraz kaypak bir tipmiş gibi geldi."

"Yasadışı bir şey yapmayacaksın değil mi?" diye sordu Stuart.

Domuz gülümsedi. "Ben hiç üçkâğıtçılık yapar mıyım Stewie? Beni hiç iyi tanıyamamışsın."

Trenle geri dönerlerken Matthew Stuart'a döndü ve "Bay O'Connor ne kadar harika bir insanmış," dedi.

"Yardımsever aynı zamanda," diye karşılık verdi Stuart.

101. Kapıda

Angus Lordie yapılması gereken işlerden kaçmayı pek sevmiyordu, ama İskoçya Sokağı 44 Numara'ya, Domenica'nın yokluğunda kiracı olarak kalan Antonia Collie'ye yapması gereken ziyareti geciktirdiği şüphe götürmezdi. Ama artık bunu daha da ileri atamazdı ve gidip yüz yüze özür dilemesi gerektiğini biliyordu. Mektup yazmak yeterli olmayacaktı, çünkü Antonia dairesinde verdiği akşam yemeğine geleli bir hafta geçmişti.

Akşamın pek iyi geçmediğini söylemek durumu azımsamak olurdu. Hepimiz garip sosyal geceleri, muhabbetin kopma noktasına geldiği, misafirlerin birbirinden son derece yoğun bir şekilde hoşlanmadığı, suflelerin çöktüğü ya da daha da kötüsü katılaştığı geceler olmuştur. Angus bir seferinde ev sahibinin yemeğin yarısında körkütük sarhoş olup sandalyesinden düştüğünü ve ilaç etkisi altındaki başka bir ev sahibesinin de ana yemeğe geldiklerinde uyuyakaldığını ve sadece fiziksel olarak sarsıldığında uyandırılabildiğini hatırlıyordu. Gerçi bunlar Antonia ile geçirdiği özel ak-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

şam yemeğinin yanında bir hiç kalıyordu. Yemekte... neler olduğu konusuna pek girmek istemiyordu Angus. İnsan hafızası ayrıntılar hatırlatılmadığında bu tip olayları görmezden gelebilmek gibi bir beceriye sahipti ve Angus bundan ödün vermek istemiyordu.

Ama bir özür dilemesi gerektiğini biliyordu, o yüzden de özür dileyecekti. Cyril'i taradı ve veterinere son gidişinde aldığı köpek için ferahlatıcı haplardan birini çiğnemesi için verdi. Bu haplar işe yarıyordu; Angus buna emindi. Tam emin olabilmek için Angus bir tanesini de kendi ağzına atıp çiğnedi. Tadı kötü değildi. Maydanoz gibi diye düşündü.

Her birkaç metrede bir parmaklık demirlerini itinayla koklayıp, mahallede dolaşan kedileri gözünden kaçırmayan Cyril'le Drummond Meydanı'ndan yavaş yavaş çıktılar. Cyril'in amaçlarından biri, yakalayabilirse bu kedilerden birini öldürmekti; gerçi bunun çok büyük bir öfke uyandırıp dürülmüş bir *The Scotsman*'la birkaç kez dövülmek anlamına geldiğini biliyordu. Cyril'e göre *The Scotsman* sadece ve sadece köpeklere vurmak için üretiliyordu ve gazete satan yerlerde bunlardan gördüğü zaman gürültü koparıyordu.

İskoçya Sokağı'nın başına ulaştılar ve 44 Numara'nın kapısına doğru dik bir şekilde inen sokakta yürümeye başladılar. Cyril Angus içeri girdiğinde parmaklıklara bağlanmaya alışmıştı, ama Valvona and Crolla'nın dışındaki parmaklıklarda yaşanan talihsiz olaydan sonra Angus Cyril'i de içeri alıyordu ve onu sokakta asla tek başına bırakmıyordu.

Birlikte merdivenlerden çıktılar, Domenica'nın kapısını çalarken Angus'un kalbi sıkışıyordu. Bir yanı Antonia'nın dışarıda olmasını ve kapıya kimsenin çıkmamasını istiyordu. Bu olursa en azından kendi kendine denediğini söyleyebilirdi. Ama sorumluluk hisseden öteki yanı onu bu akşam görmezse, yarın ya da sonraki gün görmesi gerektiğini söylüyordu. Her geçen günle birlikte özür dilemek daha da zorlaşacaktı.

Kapı açıldı.

"Antonia, canım..." Kapıyı yüzüne kapatacağını düşünüyordu, ama böyle bir şey olmadı. Hatta Antonia ne şaşırmış, ne de kızmış görünüyordu.

"Ah," dedi. "Sen misin? Bir paket bekliyordum da o geldi sandım."

Angus kafasını salladı. "Elim boş geldim. Yanımda getirdiğim bir özür dışında tabii." Konuyu gündeme getirme hızına memnun olmuştu ve büyük oranda rahatlama hissederek gülümsedi.

"Özür mü?" diye sordu Antonia. "Neden ki? Ne için özür dileyeceksin?"

Angus şaşırmıştı. "Geçen gece," diye kekeledi. "Benim... ee... benim..."

Antonia lafını kesti. "Ah şu olay! Bunun için özür dilemene gerek yok ki! Hatta ben tüm olayı oldukça eğlenceli buldum. Diş uyuşturucuları insana her türlü şeyi yaptırabiliyor. Senin suçun değil ki!"

Angus hızlı düşünmeliydi. Geceki durumunu diş uyuşturucusuna bağladığını kesinlikle hatırlamıyordu, ama bu bahane tam onun söyleyebileceği türden bir

şeydi. Başka bir şey söylemeli miydi? Sarhoş olduğunu itiraf etse miydi, yoksa konuyu burada kapatsa mıydı? Zor bir karardı, ama kendisini en az zor duruma düşürecek olan bahaneyi tercih etmeye karar verdi.

"Tabii bayağı da şarap içmiştin," dedi Antonia. "Bu yüzden daha da kötü olmuştur hiç şüphesiz."

Angus gerginlikle kahkaha attı. "Brunello di Montalcino," dedi. "Çok güzel bir şarap. Kraliçe İtalya başkanıyla akşam yemeğinde bundan içmiş."

"Kararında içmiştir," dedi Antonia kuru kuru.

"Haha!" dedi Angus. Bu umduğu kadar kolay olmuyordu. "Her neyse. Sir Thomas Brown Smith'in dediği gibi: Gece yarısından sonra bir erkeğin söyledikleri aleyhinde kullanılamaz. Ne kadar cömertçe bir yorum öyle değil mi?"

"Evet," dedi Antonia. "Tabii senin durumunda bu akşam altıdan sonra olmalıymış."

Angus utançla Cyril'e baktı. Cyril de ona bakmak için kafasını kaldırdı. Cyril ne yapması gerektiğinden emin değildi, ama işlerin iyi gitmediğini hissedebiliyordu. Antonia'nın ayak bilekleri tam önündeydi ve bunları ısırmanın işe yarayıp yaramayacağını merak ediyordu. Ama sonra *The Scotsman*'dan endişelenmesi gerektiğini düşünüp riske atılmamaya karar verdi.

"Her neyse," dedi Antonia çabucak. "Seni düşüncesizce kapının önünde bekletiyorum. Lütfen içeri gel de çay ya da başka bir şeyler ikram edeyim."

"Çok teşekkür ederim. Tekrar bu daireye dönmek pek hoş. Burada Domenica'yla burada güzel sohbetler ederdik," dedi Angus.

"Eninde sonunda geri gelecek," dedi Antonia. "O zaman ben diğer tarafa geçmiş olacağım. Görünüşe bakılırsa karşı daire kiralanacakmış, orayı tutacağım."

"Bu harika bir haber," dedi Angus. Ama bundan pek emin değildi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

102. Antonia'nın Açıklaması

Antonia kin tutan insanlardan değildi ve Angus Lordie'nin kendisini davet ettiği akşam yemeğindeki talihsiz davranışlarıyla ilgili iğneleyici yorumlarına rağmen, bu konuyu bir daha açmaya niyeti de yoktu. Domenica bu ilginç adamı seviyordu ve Antonia da aynı şeyi yapabilmek için biraz çabalaması gerektiğini düşünüyordu. Angus'u evine davet ettikten sonra çalışma odasına götürdü ve o sırada kahve ve bisküvi getirmek için içeri gitti.

"Kitabın... romanın nasıl gidiyor?" diye sordu Angus kahvesini yudumlarken olabilecek en nazik ses tonuyla. "İskoç azizleriyle ilgiliydi, değil mi?"

Antonia iç geçirdi. "Pek iyi değil ne yazık ki. Üzülerek söylüyorum, ama azizlerim kötü davranışlarda bulunuyorlar. Onların kendilerini aziz gibi göstereceklerini düşünüyordum, ama öyle olmadı. Son derece keyif kaçırıcı bir şekilde insani zaafları var. Çok fazla kıskançlık ve kötüleme hadiseleri oluyor."

Angus'un kafası karışmıştı. Antonia karakterlerinden sanki onların kendilerine özgü hayatları varmış gibi bahsediyordu. Ama karakterler onun yaratılarıydı ve yaratıcılarının istediklerini yapıyor olmaları gerekiyordu. Eğer aziz gibi azizler istiyorsa bunlara sahip olabilirdi. "Ama yazar sensin," dedi "Kitabındaki karakterlerin ne yapması gerektiğini onlara sen söylemiyor musun?"

Antonia kahve fincanına uzandı. "Öyle olmuyor," dedi. "İnsanlar yazarların nasıl çalıştığını yanlış anlıyor. Oturup neler olacağını planladıklarını, sonra da bunu yazıya döktüklerini sanıyorlar. Ama aslında işler böyle değil."

Angus ilgiyle Antonia'ya bakıyordu. Resimlerinden bazıları ilk başta aklında olanlardan çok farklı şekillere dönüşmüştü. Açık renkler koyu, koyu renkler açık olmuştu. Bu da aynı süreç miydi? Bunun ruh haline bağlı olduğunu düşünmüştü, ama işin kendi devinimini, kendi görüşlerini kazandığı doğru muydu acaba?

"Evet," diye devam etti Antonia. "Kontrol yazarın elinde değil. Daha doğrusu yazarın zihninin bilinçli kısmı devrede değil. Bunun sebebi de hayal gücümüzü kullandığımızda zihnin 'farz edelim'le başlayan sorular soran tarafıyla temasa geçmemiz. Bu da bilinçli bir kısım değil."

"Farz etmek mi?"

"Aynen," dedi Antonia. "Farz etmek. Sürekli olarak akıl olasılıklarla dolup taşıyor. Bir şeylere baktığın her an. Gördüklerini tanıyıp sınıflandırmakla meş-

gul oluyorsun. Günde binlerce, binlerce, kaç defa binlerce kez hem de. Beynin sana, 'şu şeyin dört bacağı var, demek ki bu bir masa veya şu şeyin dört bacağı var, ama kürkü de var, demek ki bu bir köpek' gibi şeyler söylüyor sürekli. Dünyayı böyle algılıyoruz. Düşünmüyoruz ve bunu yaparken kendimizi görmüyoruz, ama bir bebeği izlersen bunun böyle olduğunu anlarsın. Onların bunu yaptığını görebilirsin. Bir şeyleri incelerken bir bebeğe bak, zihin çarklarının nasıl döndüğünü görebilirsin. Oturup bir şeylere dikkatle bakıyorlar ve bunların tam olarak ne olduğunu keşfetmeye çalışıyorlar."

"Bunu anlıyorum," dedi Angus. "Ama bunun konumuzla ne ilgisi var?"

"Yazmakla mı? Bir hikâye yazarken benzer şeyler senin de başına geliyor. Bilinçsiz zihin sorular soruyor ve olası sonuçlarını keşfediyor. Sonra bunlar muhtemelen konuşmanın ortaya çıkması gibi bilinç düzeyine çıkıyor ve hikâyeyi anlatan kelimeler haline geliyorlar. Aynı şey bir beste ya da bir resim yaptığında da oluyordur."

"Yani sanat bilinçdışını mı ortaya koyuyor?" diye sordu Angus. "Yaptığım resimlerde kendimi ele mi veriyorum?"

"Tabii ki," dedi Antonia. "Bunda yeni bir şey yok ki. Tabii bir sanat türünün çok katı kuralları uygulanmıyorsa. Böyle bir durumda genellikle eser, bu sanatçının istediği şey, gerçekten de bunu yapmak istemişti diyecektir."

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Hep mi?" diye sordu Angus.

"Neredeyse hep. Ama işin içinde başka şeyler de var. Bilinçdışı zihin kendisini yarattığı hikâyede ortaya koyuyor. Mesela seksin detaylı betimlemelerini yapan bir yazar, aslında ben bunu yapmak istiyorum diyordur. Evet, ne kadar ilginç bir fikir değil mi? Bazılarımız son derece naif oluyoruz ve bunun dünyaya ilan ettiğimiz şey olduğunu fark etmiyoruz. Kendi iç dramalarımızı dışa yansıtıyoruz. Bu kaçınılmaz sanırım ve bir yazar olmanın getirisi aynı zamanda. İnsanlar ne yazdığına bakıp 'Ah, işte senin nasıl biri olduğun ortaya çıktı,' diyecekler. Babandan ya da annenden veya ikisinden birden nefret ediyorsun. Çok sıkı bir tuvalet eğitimi almışsın. İlk aşkını tekrar yaratmaya çalışıyorsun, vesaire..."

"Peki ya azizlerin? Onlar seninle ilgili ne anlatıyorlar?"

Antonia bir süre karşılık vermedi. Angus'a dikkatli dikkatli baktı ve Angus bir an için kendisinin konuşulmamış bir sınırı aştığını düşündü. Belki de özür dileyecek başka şeyler de vardı. Ama sonra Antonia konuşmaya başladı. "Azizlerimle ilgili sorun, onların bir şeyler temsil etmesini bilinçli olarak istememdi. Onların kötülüğe karşı iradenin zaferini gözler önüne sermesini istedim. İyiye, karanlık yerine ışığa, uyumsuzluk yerine ahenge, zalimlik yerine insancıllığa olan saf bir özlemdi bu. Bunu istiyordum işte. Ama onlar bu... bu semboller olmak yerine can sıkıcı derecede insan oluverdiler."

"Ama bu eminim ki daha iyidir. Daha gerçekçi oluyorlar sonuçta."

Antonia gülümsedi. "Gerçekçiliğin peşinde koşmamız gereken tek amaç olduğunu düşünürsen öyle. Ama bunu resim için söyleyebilir misin? Sanmıyorum. O zaman edebiyat için niye söyleyelim ki? Neden her şey gerçekçi olmak zorunda? Bence bundan daha incelikli bir tutum takınabiliriz. Benim sorunum gerçekçilikle değil. Erişmek istediğim amacı bozmayacaksa, bu kusurlu azizlere ve onların insani zaaflarına razıyım ben."

"Bu amaç ne peki?"

"Felsefe açısından kabul edilebilir bir çözüm elde etmek. Onların adalet ve iyilik görüşlerinin galip gelmesini istiyorum."

"Peki, bu tek olası sonuç mu?" diye sordu Angus.

"Hayır," dedi Antonia. "İşler hayatta da kimi zaman olduğu gibi kötü sonuçlanabiliyor. Ama böyle olduğunda, sanki sonu düzgün bitmeyen bir müzik parçasını anlayabildiğimiz gibi bir şeylerin yanlış gittiğini algılayabiliyoruz. Bir şekilde anlıyoruz işte. Bu yüzden ahengi tercih ederiz."

"Peki, herkes sonsuza kadar mutlu mu yaşar?" diye sordu Angus.

Antonia ona baktı. "Başka türlü olmasını ister miydin sahiden?" diye sordu.

103. Hayali Arkadaşlar

"Pekâlâ, Bertie," dedi Dr. Fairbairn, "annen bana küçük bir yolculuğa çıktığını söyledi." Bertie Dr. Fairbairn'in masasının yanındaki koltukta oturmuş, gergince psikoterapistine bakıyordu. "Evet," dedi. "Paris'e gittim."

"Ah," dedi Dr. Fairbairn. "Çok güzel bir şehir öyle değil mi? Hoşuna gitti mi, Bertie?"

"Çok güzeldi," dedi Bertie.

"Emin misin?" diye sordu Dr. Fairbairn. Dehşet veren şeyin olumlu bir şekilde tanımlanması sıkça görülen bir şeydi.

"Evet," dedi Bertie. Duraksadı. Dr. Fairbairn Paris'e gitmiş miydi acaba? Belki Jean-François François'yı tanıyordu. Bazı açılardan birbirlerine çok benziyorlardı. "Siz Paris'e gittiğiniz mi Dr. Fairbairn?"

"Gittim Bertie," diye karşılık verdi Dr. Fairbairn. "Peki, Paris'te bir şey fark ettin mi? İçinden bir şeyin yükseldiğini fark ettin mi?"

Bertie bir süre düşündü. "Eiffel Kulesi'nden mi bahsediyorsunuz Dr. Fairbairn?"

BELONGS TO KAKTUS TEAM

Dr. Fairbairn asık bir suratla başını salladı ve not defterine bir şey yazdı. Boynunu uzatınca Bertie kâğıtta yazan Eiffel Kulesi kelimelerini gördü.

"Evet, ondan bahsediyordum Bertie. Eiffel Kulesi'ni gördün demek."

Bertie kafasını salladı. "Evet, hep birlikte gittik. Tüm orkestra. Asansörlerden biriyle tepesine çıktık. Sizi en tepeye, daha doğrusu nerdeyse en tepeye çıkaran asansörler var."

"Eiffel Kulesi'ni sevdin mi Bertie? Ondan korkmadın değil mi?"

Bertie kafasını sağa sola salladı. Eiffel Kulesi'nden neden korkmalıydı ki? Dr. Fairbairn Paris'e gittiğinde Eiffel Kulesi'nden korkmuş muydu?

"Peki," dedi Dr. Fairbairn. "Paris'te başka ne yaptın Bertie?"

"Orada tanıştığım bazı arkadaşlarla öğle yemeği yedim," dedi Bertie. "Çok iyi insanlardı. Sonra bir derse gittik. Dersi Bay François adlı biri veriyordu. Sonra otele geri döndüm. Annem beni almaya gelmişti."

Dr. Fairbairn pencereden dışarı baktı. "Peki, annen seni Paris'ten almaya geldiğinde mutlu oldun mu?" diye sordu. "Paris'ten ayrıldığın için mutsuz muydun ya da?"

Bertie bir an düşündü. "Biraz daha uzun kalmak isterdim. Arkadaşlarımla biraz daha vakit geçirmek isterdim."

Dr. Fairbairn kafasını tekrar içeri çevirdi. En sonunda aşama kaydetmişlerdi. Bu küçük çocuğun çıkıp da Paris'te arkadaş edinmesi mümkün değildi. Bu da bah-

settiği arkadaşlarının hayali olması anlamına geliyordu. Bunun hayli umut verici bir konu olduğuna karar verdi. Bertie çok zeki bir çocuktu ve bu tip çocuklar sıklıkla kendileri için hayali arkadaşlar yaratırlardı. Eğer kişi bu arkadaşların garip ve gerçekdışı dünyasına girebilirse, bahsi geçen çocuğun dünyasıyla ilgili birçok şey çözümlenebilirdi.

"Bana arkadaşlarından bahset Bertie," dedi Dr. Fairbairn kısık sesle. "En sevdiğin bir arkadaşın var mı?"

Bertie bu soruyu düşünürken sessizlik oldu. En iyi arkadaşı diyebileceği biri olmasını isterdi, ama böyle birinin olduğuna emin değildi. Ama Dr. Fairbairn'e böyle biri olmadığını söylerse bu sefer onu kimsenin sevmediğini düşünecekti. O yüzden Tofu'yu söylemeye karar verdi.

"Tofu var," dedi. "O benim en iyi arkadaşım." Duraksadı ve "Galiba," diye ekledi.

Dr. Fairbairn dikkatle Bertie'yi inceliyordu. Bir tereddüde düşmüş olması çok önemliydi. Bu ona güvenip güvenemeyeceğine dair bir tereddüttü. Ayrıca sona "galiba" diye eklemişti. Bu da ad gibi her şeyi açığa çıkartıyordu. Tofu. Gerçek bir çocuğun adı bu olamazdı. O yüzden Tofu bu hayali arkadaşlardan biri olmalıydı. Bunu açığa çıkardığına göre o küçük ve ilginç zihninde neler olduğuna dair bir ilerleme sağlayabilirdi. Dr. Fairbairn sevinçle içinden ellerini ovuşturuyordu. Çocukların hayali arkadaşlarıyla ilgili giderek büyüyen bir literatür vardı ve buna ekleme yapması mümkün olabilirdi. Margaret Taylor'un *Hayali Arkadaşlar ve Bun-*

ları Yaratan Çocuklar adlı çığır açan bir araştırması vardı. Bu çok yararlı bir araştırmaydı, ama her zaman daha fazlasına yer vardı ve hayali bir arkadaşın bu oldukça karmaşık küçük çocuğun hayatında ne gibi bir rol oynadığını görmek ilginç olacaktı.

"Bana Tofu'dan bahset," dedi kibarca. "Hep orada mı?"

Bertie Dr. Fairbairn'e boş gözlerle baktı. Ne garip bir soruydu bu. Tabii ki Tofu sürekli orada değildi. Onu sadece okulda görüyordu. Orada sürekli olan kimse yoktu. Gerçi belki annesi sürekli ortalıktaydı, ama o bile kimi zaman kayboluyordu.

"Hayır," dedi. "Hep orada değil. Bazen sadece."

Dr. Fairbairn başını salladı. "Tabii," dedi. "Ama orada olduğu zaman bunu biliyorsun, değil mi?"

Bertie'nin gözleri kocaman açılmıştı. "Evet," dedi. "Orada olduğunu anlayabiliyorum."

"Ama şu an burada bizimle değil, değil mi?" diye sordu Dr. Fairbairn.

Bertie sakin olmaya karar verdi. Deneyimlerinden öğrendiği bir şey varsa o da yapılabilecek en iyi şeyin Dr. Fairbairn'i mutlu etmek olduğuydu. Bunu yapınca genellikle karşısındaki susuyordu.

"Hayır," dedi Bertie. "Şu an burada değil. Ama onu yarın görebilirim."

Dr. Fairbairn başını salladı. "Tabii. Peki, seninle konuşuyor mu?"

"Evet," dedi Bertie. "Tofu konuşabiliyor. Tıpkı diğer çocuklar gibi."

"Tabii," dedi Dr. Fairbairn. "Tabii ya. Çok gerçek biri öyle değil mi?"

"Evet," dedi Bertie. Sesi artık incecik çıkıyordu.

"Annen de Tofu'yu görüyor mu?" diye tatlı bir dille sordu Dr. Fairbairn.

"Hayır," dedi Bertie. Annesi Tofu'yu nadiren görüyordu. Bazen onu okul kapısında görüyordu, ama Tofu genellikle Irene gelmeden giderdi ve Bertie de annesinin Tofu'yla kot ve çilek renkli tulum değiştokuşu yaptığı günden beri Tofu'yu sevmediğini bildiğinden karşılaşmalarını arzulamıyordu.

"Sence annen Tofu'yu sever miydi?" diye sordu Dr. Fairbairn. "Tabii onu görebilseydi."

"Hayır," dedi Bertie.

Dr. Fairbairn karşılık vermedi. Klasik bir durumdu. Tofu tam bir yansıtmaydı ve ortaya çıkarılırsa pek çok şey açıklığa kavuşacaktı. Ama daha da önemlisi terapötik bir müttefik de kazanılabilirdi.

Dr. Fairbairn düşünceli düşünceli Bertie'ye bakarken, Bertie de aynı şekilde Dr. Fairbairn'i izliyordu. Dr. Fairbairn'i en sonunda hastaneye kaldırdıklarında (Carstairs'e*) orada arkadaş bulabilecek mi acaba diye düşündü Bertie.

Muhtemelen bulamayacaktı, ama belki de bir arkadaş yaratabilirdi. Bu arkadaş onun yalnız kalmamasını sağlardı. Kadınsa adını Melanie koyardı. Bu güzel olur diye düşündü Bertie. Erkekse de adını Sigmund koyabilirdi. Bu da hiç fena olmaz diye düşündü.

* Carstairs, İskoçya'nın güneyinde akıl hastanesiyle bilinen bir kasaba (ç.n.)

104. Korsan Peşinde Sislerin Arasında

Sikispela morningtaim (sabah altıda) Domenica Henry'nin evine doğru yola koyuldu. Çok yoğun bir sis çökmüştü ve köyü çevreleyen ağaçlar beyaz bir örtüyle örtülüp tüm bölgeye tekinsiz bir his vermişti. Domenica titredi. Şu an üşüyordu, ama yanında kendisini sıcak tutacak giysiler olmasının bir anlamı yoktu, çünkü sis kalkınca sıcaklık hemen artacaktı.

Korsanların sabah yedi sekiz civarında işe gittiklerini fark etmişti. Bu da Henry ile kendisine hazırlanmak için bir saat veriyordu. Henry'nin bir teknesi olduğunu öğrenmişti. Bununla yola çıkacaklardı ve güvenli bir mesafeden korsanları takip edeceklerdi.

Henry onu görünce dışarı çıktı. Dizlerinin altına kadar uzanan haki bir şort giyiyordu. Üstünde başka bir şey yoktu. Kollarının sıska ve Çince dövmelerle dolu olduğunu gördü Domenica. Göğsünde şahlanmış büyük bir ejderha dövmesi vardı.

"Bu sis onları yola çıkmaktan alıkoymaz umarım," dedi Domenica karma dilde.

"Hiç merak etme," dedi Henry. "Korsanlar sisi severler. Onlara şaşırtma fırsatı sağlıyor."

"Haklısın sanırım," dedi Domenica. Korsan tekneleri hayalet gibi sislerin arasından çıktığında kurbanlarının neler hissettiğini düşününce titredi. Bu korsan topluluğuna geldiğinden beri suçlularla yakın bir mesafede yaşadığı gerçeğini düşünmemeye çalışmıştı. Bunda belli belirsiz keyif kaçıran bir durum vardı, ama durup düşünülürse, antropolojinin habercilik gibi şaşırtıcı veya nahoş şeyleri gözlemlemeyi içerdiğini kabullenmek gerekiyordu. Antropologlar onaylamadıkları şeyleri gözlemlemeyi reddetseydi poligami, demokratik olmayan veya otokrasi gibi yönetim yapıları, sömürgeci veya baskıcı sosyal ilişkiler gibi onlarca insani olay araştırılmamış kalırdı. Sorgulayıcı insan zihninin deşmemesi gereken hiçbir konu olamazdı, bu da birilerinin korsanları incelemesi gerektiği anlamına geliyordu.

İnsanoğlunun garip alt grupları arasında korsanlar da muhtemelen kendilerine ait bir sınıfa sahipti. Bu insanlar *caput lupinum** olmaya en yakın duran insanlardı. Böyle bir insan "kurt gibi" kafasına vurulup öldürülebilir ve bu bir cinayet sayılmazdı. Elbette böyle günler geride kalmıştı, ama yetkinin ötesinde, adaletin dışında ve acımasızca katledilmesi olası insanlar hâlâ vardı.

* Lat. *Caput gerat lupinum*: "Onunki kurt kafasıdır" – Eski hukuk sistemlerinde kanundışı kişi hukukun korumasının dışında tutuluyor, herhangi biri onu "kurt avlar gibi" öldürebiliyordu ve bu cinayet sayılmıyordu. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Tabii ki korsan olmayı seçtikleri için bunun onların hatası olduğu da söylenebilirdi. Ama böyle bir seçim yapmışlar mıydı sahiden? Araştırmasının ortaya çıkarttığı bir konu da, köyde yaşayanların çoğunun korsanların çocukları olduğu ve eski korsan ailelerden geldikleriydi. Çoğu için nasıl insanlar oldukları bir seçim konusu bile değildi. Çocukluğumuzda bizim önümüze serilen yolları takip ediyorduk ve bu yollar korsanlığa giden yollar olsa da onlardan kurtulmak çok büyük çaba gerektiriyordu. Herkes de bu çabayı gösteremiyordu. Doğu Lothian golf kulüplerinde üyelerin çoğunun tıpkı korsanlar gibi eski üyelerin oğulları olmasıyla aynı şey bu diye düşündü. Üzücü bir durumdu.

Henry verandasının altında duran küçük bir teneke benzini çıkardı ve Domenica'nın denize çıkan yolda peşinden gelmesi için bir işaret yaptı.

"Ne yapacağız?" diye sordu Domenica kimsenin gidişlerinden haberdar olmaması için sesini alçaltarak.

"Denize gideceğiz," diye karşılık verdi Henry. "Sonra bekleyeceğiz. Korsanlar gelince onları takip edeceğiz ve ne yaptıklarına bakacağız."

"Ama bizi görmeyecekler mi?" diye sordu Domenica.

"Hayır," dedi Henry. "Çok fazla dalga olacak. Küçük teknemiz dalgaların arasında görünmez. Bizi göremezler."

"Ya görürlerse?" diye bastırdı Domenica.

"Bot digim hol bilong solwara," diye karşılık verdi Henry umursamazca. "Yumitupela dae pinis. Pinis

bot." (Bire bir çevirisi: Tekne denizde delik açar. Sen ve ben ölür biteriz. Tekne biter.)

Yolun sonuna ulaşıp korsan teknelerinin demirli olduğu iskelelere vardıklarında Domenica bu bilgiyi hazmetmeye çalışıyordu. Bunlar uzun, siyah boyalı ve arkalarında kuvvetli takma motorlar bulunan teknelerdi. Pruva kısımlarına kılıç balıklarının, deniz kabuklarının ve ejderhaların rengârenk resimleri yapılmıştı. Henry'nin teknesi daha gösterişsizdi, üstünde bir resim yoktu ve donuk bir kahverengiye boyanmıştı. Domenica bunun Victoria döneminde yaşayanların sıkıcı salonlarına ve odalarına kapladıkları duvar kâğıtlarının üstüne sürmeyi sevdikleri renk tonunu anımsattığını düşündü.

Henry temkinle tekneye adım atan Domenica'nın elini tuttu. Kendisi de bindikten sonra küçük takma motorun kayışını çekip motoru çalıştırdı ve pruva halatını çözdü. Ağır ve sisli havada motorun sesi bir kedi mırıltısı gibi neredeyse duyulmuyordu. Domenica öne oturup, iskeleler için doğal bir koruma oluşturan sığlıktan çıkarken yanlarından akıp giden suyu izledi. Su dümdüz ve neredeyse yağ rengindeydi. O etrafına bakarken bir uçanbalık bir anda havaya fırladı ve yeşilin üstünde gümüş bir pırıltıyla çakarak küçük dalgacıklara daldı. "Pis bilong airplane" (Bire bir çevirisi: Uçak balığı), dedi Henry balığın tekrar suya daldığı yerdeki minik daireleri göstererek.

Kıyıdan ayrıldılar ve kısa süre içinde her yanlarını kaplayan sisin içinde hiçbir şey göremez oldular. Do-

menica bu koşullarda Henry'nin yönünü nasıl bulacağını merak ediyordu; altıncı his miydi bu? Yoksa güvercinler ve kedilerin –ve korsanların– sahip olduğu içsel bir yön duygusu mu vardı? Yoksa sis kalktıktan sonra etrafını göreceğine mi güveniyordu?

Bir saat kadar sonra Henry motoru susturdu, arkasına yaslandı, motor beziyle alnını sildi. Domenica'ya gülümsedi.

"Nerede olduğumuzu biliyor musun?" diye sordu Domenica.

Henry kafasını salladı. "Yumitupela lus," dedi basitçe. "Lus bilong sno." (Kaybolduk. Bu sisin içinde kaybolduk. "Sno" kelimesi Neo-Melanezya karma dilinde sis anlamına geliyor. Kar için bir kelimeleri yok, bu kelimeyi sis için kullanıyorlar.)

105. Depoda

Domenica antropolojik saha araştırmaları yaptığı yıllar boyunca hiç paniğe kapılmamıştı. Kanada'nın kuzeybatı bölgesinde misafirperver bir İnuitle buz sığınağında dört gün geçirmek zorunda kaldığı zaman sükûnetini korumuştu. İlginç vakit geçirmiş, yerel tekerlemeli oyunları ve balık avlama usulleri hakkında çok şey öğrenmişti. Yeni Gine'nin Highlands bölgesinde ise, ev sahiplerinden bazıları onun gizli bir amaçla gizli bir meblağa komşu gruplardan birine eski bir borcu kapatmak üzere satılmasını talep ettiği zaman da son derece cesur davranmıştı. Mantık (ayrıca arz ve talep) bu durumda üstün gelmişti ve mesele çözüme ulaşmıştı. Ama karar diğer türlü verilecek gibi göründüğü sıralarda bile Domenica vakur ve bağımsız bir duruş sergilemişti. "Eğer bir gün satılacak olursam," demişti kendi kendine, "o zaman Jenners'ta satılmayı yeğlerim."

Yaşlı korsan Henry'yle sessiz teknenin içinde amaçsızca sürüklenirken de sakin olmaya kararlıydı, zaten

başka çaresi de yoktu. Henry'nin nerede bulunduklarına dair hiçbir fikri yok gibi görünüyordu ve sisin yoğunluğu da güneşin, karanın ya da tüm çevrelerini sarmış olan su dışında herhangi bir şeyin yerini kestirmelerini imkânsız kılıyordu.

Kıyıdan ne kadar uzakta olduklarını anlamaya çalıştı. Henry'nin teknesindeki motor çok büyük değildi ve dört milden daha hızlı gitmiş olamazlardı. Yaklaşık yarım saattir yol yapıyorlarsa, bu da karadan en fazla iki mil uzakta olmaları anlamına geliyordu; tabii karaya dik olarak denize açıldıysalar... Sahili takip ediyor olmaları mümkündü, sisin her an kalkması ve birkaç metre ötelerindeki mangrov ağaçlarını görmeleri bile ihtimal dahilindeydi. Ama göz önünde bulundurulması gereken akıntılar da vardı. Bu akıntılar millerce açıkta, Malakka Boğazı'nda oluyordu, deniz canavarlarına benzeyen Tayvanlı bir tankerin rotasının üstünde olmaları da muhtemeldi. Bu kötü bir ölüm olurdu; petrol endüstrisine ait bir geminin pruvasının altında, küçük, insani ve yardıma muhtaç bir şekilde ezilmek...

Domenica arkasına yaslanıp gözlerini kapadı. Beklemeye ve bu sırada düşünmeye karar vermişti. Düşünecek de çok şey vardı. Ölümünden sonra varlığının dağıtımıyla ilgili doğru karar vermiş miydi? Turcan Connell'deki avukatlar bu işi çok iyi halledeceklerdi (buna emindi), ama antropoloji kitapları ve araştırmalarıyla dolu kütüphanesine ne yapılması gerektiğiyle ilgili Bayan Paul'e yeterli bilgi vermiş miydi? Angus Lor-

die'ye bırakacağı mirasıyla ilgili koşulları da tam olarak belirtip belirtmediğini hatırlayamıyordu. Hayatta kalırsa bununla ilgilenmesi gerekiyordu.

Tabii hayatta kalacağım, dedi kendi kendine. Bunun gibi kalabalık sularda, kıyıya bu kadar yakınken kimse batmıyordu. Her an bir teknenin sesini, güvenliğe ulaşmamızı sağlayacak birinin dost ellerini görebiliriz. Her an...

"Bot," dedi Henry bir anda elini kulağına götürerek. "Bot bilong roscol bilong boscru. Closap."*

Domenica hızla gözlerini açtı. Henry korsanların teknelerinin sesini duymuştu. Duymaya çalıştı. Yakınlarda bir yerden sanki mekânik ve bir o kadar monoton bir müzik gibi birkaç motor gürültüsü geliyordu. Henry'ye baktı. Kendi motorunu çalıştırmıştı, ama çok yüksek devirle kullanmıyordu; sesi gizlemek için herhalde diye düşündü Domenica.

Bir anda sisin arasında, belli belirsiz görebildikleri bir yerde koyu bir şeklin kayıp gittiğini fark ettiler. Birkaç saniye sonra bir teknenin daha hatları belli oldu, ama tekrar her şey kaybolup gitti.

Henry teknesinin başını çevirip takip etmeye başladı. Domenica şüpheliydi. Böyle bir havada korsan teknelerini takip etmek iyi bir fikir miydi? Korsanlar bu siste bir av yakalarlarsa izlemek mümkün olur muydu, yoksa sadece bağırışlar ve silah sesleri mi duyulurdu? Silah sesi duymamayı diliyordu. Bu korsan aktiviteleriyle ilgili hiçbir bilgi sağlamazdı ona. Antropo-

* Tekne. Korsanlara ait bir tekne. Yakında. (ç.n.)

lojik gözlemin en temel kuralı kişinin bir şeyi görebilmesi gerektiğiyle ilgiliydi.

Henry korsan teknelerini gördüğü için cesaretini toplamış görünüyordu. Domenica ona sorgularcasına baktı, ama Henry elini havada sallamakla yetindi. O yüzden Domenica bu olağanüstü maceranın başından beri yaptığı gibi geriye yaslandı ve sakin kalmaya çalıştı.

Sis kalkmaya başlamadan önce yirmi dakika daha yol aldılar. Domenica etrafına baktı ve kıyıya ne kadar yakın olduklarını, bir tür kasabaya yaklaştıklarını görünce şaşkınlığa düştü. Biraz uzaktaki iki korsan teknesini görebiliyorlardı. Tekneler büyük bir deponun yanındaki iskeleye yavaşça yaklaşıyordu.

Henry motoru durdurdu ve bekledi. Korsan tekneleri iskeleye burunla yaklaşıp, içindekiler tarafından halatlarla bağlandılar. Sonra korsanlar dışarıya çıkıp depoya yürüdüler. Adamlardan biri öksürdü, sesi suyun üstünden Henry ve Domenica'ya ulaştı.

"Roscol bilong boscru smok smok," diye fısıldadı Henry.

Domenica başıyla onayladı. Köyde görebildiği kadarıyla tüm korsanlar sigara içiyorlardı.

Korsanların en sonuncusu da depoya girdikten sonra Henry motorunu tekrar çalıştırdı ve iskeleye doğru gitmeye başladı. Domenica dikkatle izliyordu. Bu son derece heyecan vericiydi ve bu hikâyeyi Angus Lordie'ye, James Holloway'e veya Dilly Emslie'ye, hatta tüm Edinburghlu arkadaşlarına anlatacağı anı aklında canlandırabiliyordu.

"Orada duruyordum," diye başlayacaktı. "Arkadaşım Henry'yle oturuyordum. Korsan deposunun penceresinden içeriye bakabilmek için iskeleye yanaşıyorduk. Ya içeride ne gördüm dersin? Sandık sandık ganimet mi? Bu kabadayıların bağlayıp ağızlarını tıkadıkları sefil haldeki tutsaklar mı? Tanımlaması son derece güç şeyler..."

Olay olmadan önce kişinin başından geçen önemli anlarla ilgili bir tanımlama yapmakta belli bir keyif vardı ve Domenica teknenin içinde oturup maceranın sonunun gözler önüne serilmesini beklerken tam da bunu hissediyordu. Bu sonuç gözler önüne serildi de...

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

106. Beklenmeyen Bir Gelişme

Big Lou'nun kafesi o sabah dolu değildi (hiçbir zaman olmazdı), ama en azından Matthew, Pat ve Angus Lordie masalardan birinin altında memnuniyetle uzanan Cyril'le birlikte oradaydı. Cyril'in tek gözü kapalı, tek gözü açıktı ve açık gözüyle hemen önünde duran Matthew'un ayak bileklerine bakıyordu. Cyril Matthew'un bileklerini uzun süredir ısırmak istiyordu. Bunun sebebi ona antipati duyması değildi (Cyril, Matthew'u severdi), sadece bu bileklerin köpeğe son derece çekici gelmesiydi. Ama bunu asla yapamayacağını bildiği için tek gözüyle izlemeyi tercih ediyor ve davetkâr hedefine dişlerini batırmanın vereceği zevki hayal ediyordu.

Konuşma konuları oldukça çeşitlilik gösteriyordu, ama tartışmacı bir havada olan Angus Lordie en çok konuşan kişiydi. Ara sıra Matthew Big Lou'ya endişeli bakışlar atıyordu. Angus'a Stuart'la Glasgow'a yaptığı yolculuktan ve Domuz O'Connor'la yaptıkları konuşmadan bahsetme fırsatı bulamamıştı. Yolculuk onu

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

sevindirmişti, ama Lou'nun hâlâ moralinin bozuk olduğunu gördüğü için Domuz'un yardım etme önerisine fazla bel bağlayıp bağlamadığını düşünür olmuştu. Meselenin aciliyetiyle ilgili onu bilgilendirmeye çalışmıştı, ama Domuz son derece lakayt görünüyordu ve Matthew'a acele etmemesini söylemişti. Matthew Domuz'un Edinburgh'a gelip gelmeyeceğinden emin olamıyordu.

İlk fincan kahvelerini bitirmiş ikinciyi söylemek üzerelerdi ki, kapıya dönük oturan Angus sokaktan aşağı inen merdivenlerde birilerinin olduğunu belli eden iki gölge fark etti. Gölgelerden biri aşırı derecede iri görünüyordu.

"Hayli sağlam bir müşteri geliyor," dedi.

Matthew Pat'le birlikte tam kapı açılırken arkasına döndü. Domuz O'Connor içeri girdi, hemen arkasında Eddie vardı. Matthew'un nefesi kesildi.

Matthew'un masada oturduğunu gören Domuz ona başıyla selam verdi ve gönülsüzce kendisini takip eden Eddie peşinden gitti.

"Big Lou denen kadın sen misin?" diye sordu Domuz.

"Evet," dedi Lou. "Benim."

Matthew, Big Lou'nun Domuz'a karşılık verirken Eddie'ye baktığını görmüştü. Yüzünde meraklı bir ifade vardı, endişeliydi, ama aynı zamanda pişmanlığa benzer bir başka ifade vardı.

"Merhaba Eddie," dedi Lou. "Seni görmeyi beklemiyordum." Domuz, Eddie'ye döndü ve bara yanaş-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ması için bir işaret verdi. "Eddie bir şey söylemek istiyordu," dedi. "Değil mi, Eddie?"

Eddie çaresizce Lou'ya baktı. Matthew suratında yaralar olduğu, gözlerinden birinin kanlandığını ve etrafının morardığını fark etti.

"Eddie?" Big Lou'nun sesi titriyordu.

Eddie başını Lou'ya doğru sallayan Domuz'a baktı.

"Bizi bekletme," diye mırıldandı Domuz. "Ne diyeceğini çok iyi biliyorsun."

"Sana paranı geri vermeye geldim, Lou," dedi Eddie. "Otuz dört binin hepsini toplayamadım, ama yirmi beşi burada. Elimde sadece bu kadar kaldı." Ceketinin iç cebine elini attı ve tezgâhın üstünden Lou'ya doğru bir çek uzattı.

"Sonra?" dedi Domuz Eddie'ye öfkeyle bakarak. "Söyleyecek başka bir şey daha vardı, değil mi?"

Eddie yere baktı. Ne kadar küçük düştüğünü gören Matthew ona acıyordu, ama sonra Eddie'nin sempatiyi hak etmediğini hatırladı. "Kafeyle ilgili olan o mesele de," dedi. "İmzaladığın kâğıt yani. Payımı sana geri vermeye karar verdim." Duraksadı ve omzunun üstünden geriye kaçma planı yaparcasına baktı.

"Sonra?" dedi Domuz tehditkâr bir sesle.

"İşte burada," dedi Eddie. "Yazıp imzaladım."

"Her zaman yazılı belgeyi al," dedi Domuz dönüp Matthew'a bakarak. "Her zaman... Centilmenlik anlaşmasına asla güvenme. Bazı insanlar hiç centilmen olmuyor, anlarsın ya."

Matthew başıyla onayladı. "Haklısın, Domuz," dedi.

Big Lou Eddie'nin kendisine uzattığı belgeyi aldı. Yazıyı okudu, başını salladı ve önlüğünün cebine attı. "Teşekkürler Eddie," dedi.

Bir sessizlik oldu. Matthew bozguna uğramış bir adama baktığını bilerek Eddie'yi izliyordu. Angus da aynı şeyi hissettiği için utançla kafasını çevirmişti. Pat boş kahve fincanıyla oynuyordu. O da Eddie'yi hiç sevmemişti, ama serseri bir okul çocuğu gibi davranmaya zorlanmış olması da kendisini iyi hissettirmiyordu.

"Bir şey daha var," dedi Domuz. "Sonra gidebilirsin."

Eddie bakışlarını yere kaydırdı. "Özür dilerim," diye mırıldandı. "Özür dilerim, Lou."

"Tamam," dedi Domuz. "Artık gidebilirsin."

Eddie dik durmaya çalıştı. Elinde avucunda kalan haysiyet kırıntısını kurtarmaya çalışıyor gibiydi, ama yapamadı. Tekrar o karamsar konuma geri döndü. Bir an tereddüt etti, sonra arkasını dönüp kafeden çıktı.

"Evet, her şey çözüldü," dedi Domuz neşeyle. "Bana bir fincan kahve filan versen nasıl olur şimdi?"

Big Lou espresso makinesine döndü ve kısa süre içinde Domuz için dumanı tüten büyük bir fincan kahve hazırladı. Fincana birkaç kaşık şeker atan Domuz kahveyi çabucak bitirdi ve bir tane daha istedi.

"Burada tek başına mı çalışıyorsun hatun?" diye sordu Lou'ya.

Big Lou gülümsedi. Domuz O'Connor'un kim olduğunu bilmiyordu ve neden bu işlere karıştığını da

BELONGS TO KANTOS TEAM

anlamıyordu, ama son derece derin bir minnettarlık hissediyordu. "Evet, tek başıma işletiyorum," dedi. "Ama genellikle kalabalık olmuyor burası zaten."

Domuz kafeye bakındı. "Biraz müzik çalabilirsin," dedi. "Bir de şu kumar makinelerinden koyabilirsin. Biraz havası değişir buranın."

Bunları duyan Angus, Matthew'a baktı. "Bu adama işlerin yarısını devretmesin şimdi," diye fısıldadı.

Domuz onu duymamıştı. Tezgâha doğru eğilmiş, kendisine ikinci fincan kahveyi hazırlayan Big Lou'ya gülümsüyordu.

"İnanamıyorum," dedi Matthew fısıltıyla. "İşte buna inanamıyorum."

Domuz ve Big Lou derin bir sohbete dalmışlardı ve Domuz tezgâhın üstünden uzanıp Big Lou'nun elini avucuna almıştı.

"Olamaz," dedi Angus. "Kâbus gerçek oluyor. Tüm lombarları kapatın. Gemiyi terk etmeye hazır olun."

107. Al Gülüm Ver Gülüm

Big Lou kendi elinin üstünde duran Domuz O'Connor'un eline baktı. Sonra son derece kibar bir şekilde boş eliyle onun elini kaldırdı ve tekrar tezgâha koydu. Domuz O'Connor gülümsemeye devam ediyordu.

"Yaptıklarınız için teşekkür ederim," dedi. "Ama biz daha..." .

"Aloysius O'Connor," dedi Domuz.

"Teşekkür ederim, Bay O'Connor. Nasıl yaptınız bilmiyorum, ama Eddie'yi..." Lou'nun sesi kısıldı. Adını söylemek bile zordu. Onu sevmişti, hatta bir şekilde hâlâ seviyordu. Ona neden böyle davranmıştı? Onu değiştirebileceğini, o kızlara ihtiyaç duymayacağını düşünmüştü, ama işler umutsuzdu. Herkes böyle düşünür demişti kendine. Ama bunlar derine işlemiş şeylerdi. Eddie de onun hislerini asla umursamamıştı.

Domuz ciddi görünüyordu. "Dolaysız anlatımın başarabildiği şeyler inanılmaz," dedi. "Ülkenin bu kısmıyla ilgili sorun yeterince dolaysız anlatım olmaması. Herkes abuk subuk konuşuyor. Kimse dolaysız konuşmuyor."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Bana çok yardımcı oldunuz, Bay O'Connor."

"Lütfen... Aloysius adım."

"Aloysius."

"Böylesi daha iyi."

Big Lou bir adım geri attı. "İşlerime geri dönmem gerek," dedi. "Belki bir gün..."

"Evet," dedi Domuz. "Belki."

Domuz kafenin kapısına giderken Angus, Matthew ve Pat izliyorlardı. Domuz kapıya yürürken Matthew'a kısa bir selam verdi, hemen bakışlarını kaçıran Angus'a bir baktı.

Domuz tereddüt edip tekrar Matthew'a kafasını çevirdiğinde kapıya varmıştı. Sonra masaya doğru yavaşça yürüdü ve fısıldamaya başladı.

"Stewie'ye her şeyin kıyak olduğunu söyle," dedi. "Amma anlaşmada çarpıklıklar var ha. Ööle bebe oyunu değil bu. Al gülüm ver gülüm hani işte. Daha bi mukabele işimiz var. Anladın?"

Matthew donakaldı. Domuz'a bakıp gözlerini kırpıştırdı. Karşılık vermedi. Domuz ona göz kırpıp kapıya gitti.

"Bu gördüğüm en ilginç yüzlerdendi," dedi Angus. "Bir portresini yapmama izin verir mi acaba? Ne eşkıya ama. Gördün değil mi Pat? Hiç böyle şey görmüş müydün?"

"Mukabele derken neyden bahsediyordu?" diye sordu Pat. "Yoksa o..."

Matthew soruyu geçiştirdi. Mukabele tek bir anlama geliyor olabilirdi, o da Stuart'ın para aklaması veya

silah saklaması gibi yasadışı bir işe karışmasını bekliyor olduğuydu. Bir an düşündü. Domuz'a olan borcu o kapatabilir miydi? Ona bir iyilik yerine on bin sterlin önerebilir miydi, yoksa bu onun daha fazla istemesine mi yol açardı? Peki ya Domuz onun bankada dört milyon sterlini olduğunu öğrenirse? Düşüncesi bile kötüydü.

Saatine baktı. "Galeriye dönme vaktimiz geldi," dedi. "Hadi gidelim Pat."

Yolun karşısına geçtiklerinde Matthew hâlâ düşünceliydi.

"Endişeleniyorsun, değil mi?" dedi Pat.

Matthew başını salladı. "Çoktan yasaları çiğnedim galiba," dedi üzüntüyle. "Bu korkunç adama Eddie'yi dövdürdüm. Eddie polise giderse olay benim başıma kalır."

"Eddie polise gitmeyecektir," dedi Pat. "Domuz'un onu neden dövdüğünü öğrenmek isterler. Big Lou'nun parasını aldığını söylemek zorunda kalır."

"Ama Lou ona kendi vermiş," dedi Matthew. "Eddie illegal bir şey yapmamış ki."

"Gitmeyecektir," dedi Pat. "Eddie'nin polisten saklaması gereken başka şeyler de vardır eminim. Kulüp mesela. Kızlar filan. Polise gitmez."

Sessizlik içinde galeriyi açtılar. Pat Matthew'un endişeli olduğunu biliyordu ve şu anda yapması gereken şey yüzünden üzülüyordu. Ona India Sokağı'ndaki daireden taşınacağını söyleyecekti. Bunun tabii ki mantıklı bir açıklaması vardı ve ona söylemeyi geciktire-

mezdi. O öğleden sonra bir arkadaşı eşyalarını Grange'daki aile evine taşımasına yardımcı olacaktı ve taşınmadan önce bunu Matthew'a söylemesi gerekiyordu.

Bekledi. Galeriye birkaç kişi geldi ve biri bir resim satın aldı. Bu Matthew'u keyiflendirmiş gibi görünüyordu. Pat konuşma zamanının geldiğine karar verdi.

"Matthew," dedi. "Sana söylemem gereken bir şey var."

Matthew ona bakıyordu. Fark etmem gerekirdi, dedi içinden. Bunun sürmeyeceğini görmem gerekirdi. Hiçbir zaman sürmüyor zaten. Kaç gün oldu? Üç gün mü? Dört gün mü?

"India Sokağı'ndan taşınmam gerek," dedi Pat. "Bu öğleden sonra taşınıyorum."

Matthew yüzünü buruşturdu. "Bu öğleden sonra mı? Bugün mü?"

"Evet," dedi Pat. "Kusura bakma."

Matthew başını salladı. Pat Matthew'un yere bakarak halıdaki gözle görünmeyen bir deseni ayakkabısının ucuyla takip ettiğini gördü.

"Ben..." diye söze başladı Pat.

Matthew sözünü kesti. "Önemli değil," dedi kısaca. "Anlıyorum." Kızlar beni sevmiyorlar diye düşündü. Benden özel olarak hoşlanmıyor değiller (bana katlanıyorlar), ama beni ilginç, heyecan verici veya başka bir şey bulmuyorlar işte. Bununla ilgili yapabileceğim hiçbir şey yok. Bu kızdan gerçekten hoşlanıyorum, ama o beni sevmiyor. Onu kim suçlayabilir ki?

"Anladığını sanmıyorum," dedi Pat. "Söyleyeceğim şey şuydu... Senle ben... senle ben birlikte olduğumuz için ev arkadaşı olmamalıyız diye düşünüyordum. İşleri karıştırıyor biraz. Benim de tıpkı senin gibi kendime ait bir alana ihtiyacım var."

Matthew gözlerini Pat'e dikmişti. İnsanlar kendilerine ait alanlardan bahsetmeye başladıklarında bu genellikle kendileriyle karşılarındaki insan arasında maksimum mesafe bırakmak anlamına geliyordu. Bu farklıydı. Devam mı edeceklerdi yani?

"Yani benden kurtulmak istemediğini mi söylüyorsun?" diye kekeledi.

"Tabii ki istemiyorum," dedi Pat Matthew'un yanına giderek. "Bunu istemiyorum. Ya sen?"

"Hayır," dedi Matthew. Ona bakıp, sende kendimi buldum, çok yaşa sen diye düşündü. Ne kadar garip ve eski kafalı bir laf aslında, dedi sonra. Sen çok yaşa. Birinin sadece ve sadece iyiliğini istediğini, dünyanın ona kibar davranmasını, onu mutlu etmesini istediğini söylemenin daha iyi bir yolu var mıydı ki? Sadece demode laflar böyle şeyleri betimleyebiliyordu.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

108. Merdivenlerde

Domenica birkaç gün içinde İskoçya'ya döneceğini haber verdiği için Antonia Collie, genç bir yapsatçıya satılan Bruce ve Pat'in karşıdaki eski dairesine yerleşmek için gereken işleri tamamlıyordu. Daireyi alan adam evi boyatmış, içine yeni bir mikrodalga fırınla yeni bir banyo koymuş ve kiralamaya karar vermişti. Antonia yeni boyaya, mikrodalgaya ve banyoya kayıtsızdı, ama oturma odasının manzarasına ve Domenica'nın komşusu olacağı fikrinden heyecan duyuyordu. Kira sözleşmesi çabucak hallolmuştu ve Antonia dairenin anahtarlarını almış, istediği zaman yerleşebilecek duruma gelmişti.

Mutfak alışverişi yapmak için dışarı çıkan Antonia 44 Numara'ya döndüğünde taş basamaklarda oturup havaya bakan küçük bir çocukla karşılaştı. Bu ufak çocuğu daha önce birkaç kez görmüştü. Bir keresinde sokakta çiçeği burnunda annesiyle (çizgilere basmadan yürümeye çalışırken ve annesi tarafından acele etmesi söylenirken) karşılaşmıştı. Bir defasında da yine

annesiyle Valvona and Crolla'da görmüştü. Annesi ona iyi bir zeytinyağının nasıl olması gerektiğiyle ilgili ders veriyordu. 44 Numara'da oturduğunu ve aşağı yukarı hangi dairede kaldığını biliyordu, ama bunun dışında onunla ilgili hiçbir fikri yoktu. Ne adını, ne yaşını, ne de hangi okula gittiğini biliyordu.

"Bak sen," dedi onunla aynı basamağa gelince. "Basamaklarda oturuyorsun. Adını bilseydim ki bilmiyorum, o zaman sana merhaba derdim. Ama bilmediğim için belki sen bana söylersin."

Bertie kafasını kaldırıp Antonia'ya baktı. Bu üst katta oturan ve annesinin "bir başka korkunç mavi çoraplı* daha" dediği kadındı. Bertie bu yorumu pek anlamamıştı ve açıklığa kavuşturma fırsatı karşısına çıkmıştı.

"Benim adım Bertie," dedi kibarca.

"Ben de Antonia," dedi Antonia.

Bertie kısık gözlerle Antonia'ya baktı. "Bence annem sizin hakkınızda yanılıyor," dedi.

"Öyle mi?" dedi Antonia. "Annen benim hakkımda ne diyor?"

"Mavi çorap giyiyormuşsunuz," dedi Bertie. "Ama bence yanılıyor."

Antonia sertçe nefes aldı. "Öyle mi?" dedi. "Haklısın. Annen yanlış görmüş." Duraksadı. "Annene bana bunu sorduğunu ve benim mavi çorap giymediğimi söylemeni istediğimi iletir misin?"

* İng. Bluestocking: Aydın kadınlar için kullanılan, ama olumsuz anlamlar taşıyan bir deyim. (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

"Evet," dedi Bertie. "Tabii dinlerse. Bazen ne söylediğimi dinlemiyor. Babamın söylediklerini de."

Antonia gülümsedi. "Bu çok kötü," dedi. "Ama seni birisi dinliyordur Bertie. Ya okula ne demeli? Öğretmenin ne söylediğini dinliyordur eminim."

Bertie ayaklarına baktı. "Bayan Harmony bazen dinliyor," dedi. "Ama hep değil. *Neşeli Günler*'de Kaptan von Trapp olmak istemediğimi söylediğimde beni dinlemedi. Beni Kaptan von Trapp yaptı.

"Bunu duyduğuma üzüldüm," dedi Antonia. "Ama belki o rolü kimse istememiştir. Belki o yüzden sana kalmıştır."

"Ama Kaptan von Trapp olmak isteyen çok kişi vardı," dedi Bertie. "Tofu diye bir çocuk var. O Kaptan von Trapp olmayı çok istedi. Ama ona izin vermedi."

"Tofu anlayış göstermiştir eminim ki."

Bertie kafasını salladı. "Hayır," dedi. "Göstermedi. Olive diye bir kız var. O da Maria olmak istedi, ama o da olamadı."

"Olur şey değil!" dedi Antonia. "Eminim sonunda her şey iyiye varır."

"Varmayacak işte," dedi Bertie. "Tofu ve Olive benden nefret ediyorlar."

Antonia Bertie'ye baktı. Çok garip bir çocuk diye düşündü. Komik bir şekilde insanın ilgisini çekiyordu, birden ona acıdığını fark etti. Çocukluk dönemindeki bu tür olaylar çabucak unutuluyor olmasına rağmen insanın hayatının bu günlerini dehşetli bir şekilde kararabiliyordu. Küçük bir çocuk olmak, tıpkı ortaçağ-

da bir İskoç azizi olmak gibi hiç eğlenceli değildi. Zavallı Bertie.

"Neşelen biraz Bertie," dedi Antonia. "*Neşeli Günler*'de işler iyi gitmiyor olabilir, ama bak annenin yeni bir bebeği olacakmış. Bu seni heyecanlandırmıyor mu? Babanla çok sevinmiş olmalısınız."

Bertie kafasını salladı. "Babamın sevindiğini hiç sanmıyorum," dedi. "Yeni bebeğin bir hata olduğunu söyledi. Anneme söylerken duydum."

Antonia tek kaşını kaldırdı. "Yine de," dedi, "eminim herkes onu çok sevecektir."

"Sonra babam yeni bebeğin adını Hugo koymamızı önerdi," diye devam etti Bertie.

"Bu çok güzel bir ad," dedi Antonia çabucak.

"Çünkü bu ad annemin arkadaşının adı," dedi Bertie. "Adı Dr. Hugo Fairbairn."

Antonia dudağını ısırdı. "İlahi!" İnsan bu tip şeyleri sorgulamamalıydı, ama bir soru daha sormaya dayanamadı. Tek bir soru.

"Peki ya Dr. Fairbairn," diye sordu. "O bu konuda ne düşünüyor?"

"O deli," dedi Bertie. "Gerçekten deli."

"Anlıyorum," dedi Antonia. "Sanırım..." Cümlesini bitiremedi. Adamın kızdığını tahmin edebiliyordu. Muhtemelen işlerin böyle gelişeceğini düşünmemişti.

Antonia ile sohbet etmekten oldukça keyif alan Bertie son bir bilgi daha verdi. Annesinin hamileliğini suyla terapi merkezine gittikleri günlerden birinde öğrenmişti. Irene yüzdürme odasındayken dışarıda oturan

Bertie'yle konuşuyordu ve yeni çocuğun gelişinden oradayken bahsetmişti. Hayatın gerçeklerini anlama yeteneği ancak temel seviyede olan Bertie onu yanlış anlamıştı ve annesinin yüzdürme odasında hamile kaldığını sanmıştı.

"Annem suyla terapi merkezinde hamile kaldı," diye açıkladı Bertie. "Orada olmuş."

Antonia alışveriş torbasını eline aldı. Bu harikaydı. Döndüğünde Domenica'ya anlatacak çok şey vardı. Alt katta bütün bunlar olup biterken Malakka Boğazı'na gitmek için neden uğraşmıştı ki? Antropoloji de yardımseverlik gibi önce komşuda başlıyor sonuçta diye düşündü.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

109. Ossian* Sandalyesinde

Antonia Domenica'nın dairesine girip merdivende Bertie'yle karşılaşmalarını düşündü. İlginç ve tüm o masum ifşaatlarla bir o kadar da eğlenceli bir deneyim olmuştu, ama bunun altında kafasını karıştıran bir şey daha vardı. Bu sohbet insanın tamı tamına bir oğlan çocukla (kaç yaşındaydı sahiden? En fazla altı diye düşündü) yapacağı türdendi, ama içinde bambaşka bir katman daha vardı ve bu ona karşı inanılmaz derecede yoğun bir sıcaklık hissetmesine sebep oluyordu. Evet, böyle tanımlanabilirdi. Bu sıcaklık hissiydi.

Mutfağa gidip alışveriş torbasını ocağın yanına koydu ve pencerenin yanındaki sandalyeye oturdu. Sade hatlı ve üstüne Macpherson ekosesi serilmiş bir sandalyeydi bu. Domenica bir Macpherson değil Macdonald'dı. Neden Macpherson örtüsü vardı ki? Yumu-

* Ossian, İskoç şair James Macpherson'un İskoçça yazılmış antik kaynaklardan çevirdiğini iddia ettiği şiirlerin yazarı ve anlatıcısıdır. Bu şiirlerin orijinal olup olmadıkları oldukça tartışmalı bir konu olmuştur. (ç.n.)

BELONGS TO KANTOS TEAM

şak grileri ve şarap kızılı çizgilerini beğenmesi yüzünden miydi? Ama başka bir sebebi olabileceğini düşündü sonra. Domenica'nın pek çok hevesi vardı, ama Antonia'nın hatırlayabildiği kadarıyla bunlardan biri de Ossian'ın ya da diğer adıyla James Macpherson'ın işlerine duyduğu sevgiydi. Bu yüzden olmalıydı.

Antonia sandalyeye yaslanıp hatırlamaya başladı. Tam orada (o noktada) sekiz ya da dokuz yıl önce olmuştu. Milli Kütüphane'de bir şeylere bakmak için Edinburgh'a gelmişti. Eğer doğru hatırlıyorsa erken İskoç manastır gelenekleriyle ilgili bir şey araştırıyordu, ama erken İskoç manastır gelenekleri gibi bunun da hatırası uçup gitmişti. Kütüphaneyi ziyaretinden sonra İskoçya Sokağı'da Domenica'yla bir kahve içip teselli bulmaya gelmişti. Antonia'nın evliliği hiç iyi gitmiyordu ve bunun hakkında konuşmak istiyordu, ama konuyu açamamıştı, çünkü Domenica Ossian'dan bahsedip durmuştu.

"Dr. Johnson* ve Macpherson arasındaki tartışmada Macpherson tarafındayım," demişti Domenica. "Dünyasının zapt edildiğini gördü. Yakılıp yıkıldığını. İskoç eteklerinin, dillerinin ve diğer her şeyin engellendiğini de. Tek yapmak istediği İskoç kültürünün büyük sanat eserleri verebildiğini kanıtlamaya çalışmaktı. Ama Londra'daki o bilgiçlik taslayan adamın söyleyebildiği tek şey, el yazmaları nerede demek oldu."

* Samuel Johnson: İngiliz yazar ve eleştirmen. Macpherson'ın yalancı olduğunu iddia etmiştir. (ç.n.)

"Eğer birisi bir Homeros keşfettiğini söylerse, böyle bir şey sormak mantıklı..."

"Hiç de değil," dedi Domenica. "Bir şiirsellik söz konusuydu, ağızdan ağza söylenegelmişti. Herkes yazılı kelimelere tapmıyor ki. Ama o Dr. Johnson yok mu... Londra'da taşıdığı o değnekle ilgili ne demiş biliyor musun? Olur da bir Macpherson ile karşılaşırsa o değnekle dövecekmiş. Ne laf ama! Tipik bir Cockney kabadayısı işte."

"Macpherson kendi başının çaresine bakabilecek bir adammış. Kazandığı o paradan sonra..."

"Başka herhangi bir insanın kazandığı paradan farklı sayılmaz. Hatta daha bile iyi. Köle ticaretinden ve Jamaika şeker plantasyonlarından filan kazanılanları düşün. Macpherson'ın kazancı tüm o afili İskoç asilzadelerinkinden daha az lekeli. Malikânesi var diye ona kin mi besleyeceğiz? Ayrıca Ossian'ların çoğunu o ürettiyse bile yine de harika edebiyat eserleri olduğunu değiştirmez bu. Kimin kaleminden çıktığı ne fark eder?"

Ossian'dan diğer tartışmalı konulara geçmişlerdi. Sussex gibi bir yerlerde doğmuş olan sahte Kızılderili Gri Baykuş'a (nam-ı diğer Archie Belaney), Tibetli bir keşiş olduğunu iddia eden, ama Devonlı olan ve asıl adı Cyril Hoskins diye bilinen Lobsang Rampa'ya, amcası Joe (Joseph Stalin) ile ilgili hatıralarını yazan Budu Svanizde'ye değinmişlerdi.

Ne muhabbetti ama! Birlikte geçirdikleri onca saatte söylenenler ya tamamen unutulmuştu ya da yarı yarıya hatırlanıyordu. Arkadaşı geri döndüğünde (ki

bu kısa süre içinde olacaktı) komşu oldukları da göz önünde bulundurulursa yine böyle sohbetler edebileceklerdi. Çok farklı fikirleri olduğunu keşfetseler de en sonunda aynı noktada buluşabiliyorlardı.

Tekrar o küçük çocuğu, Bertie'yi düşününce onu bu kadar ilgi çekici yapanın ne olduğunu buldu. Gerçekleri söylüyordu. Açıksözlülük çekiciydi, çünkü perdelemeye ve aldatmacaya çok alışmıştık. Dünyamızdaki her şey öyle yüzeyseldi ki. Her yanımızda aktörler vardı. Politikacılar belli bir senaryoya bağlı kalan, bizi kısacık konuşmalar yaparak küçük gören ve her türlü göz boyama yöntemine başvurup sıradan hatalarının ortaya çıkmasını engellemeye çalışan aktörlerdi. Evet, işler yanlış gitti, hadi nedenini bulalım demek yerine bir adım yana atıyor ve eşit derecede hile yapmaya eğilimli rakipleri tarafından yerleştirilen tuzaklardan sıyrılmaya çalışıyorlardı.

Açıklık, temizlik, dürüstlük. Ara sıra da olsa kişi bunları son derece şaşırtıcı yerlerde görebiliyordu. Antonia bunu merdivenlerde o garip çocukta görmüştü. Açıkkalplilik, dürüstlük ve tam bir şeffaflıkla karşılaşmıştı. Ama bugünlerde böyle olabilmek için bir çocuk olmak gerekiyordu, çünkü her yanımızı saran ve içimize nüfuz eden bir sinizm söz konusuydu. Yüzeyselliği ve alaycılığıyla her şeyi çürüten bir sinizm. Küçük bir çocuk bize açıksözlü olmanın, sevgiyle ve şaşkınlıkla dolmanın ne demek olduğunu hatırlatabiliyordu.

Sandalyeden kalkıp mutfak penceresinden dışarı baktı. Gökyüzü ışıkla dolmuştu ve bulutsuzdu. Gri ardu-

vazlı eğik çatıların açıları birbirini takip ediyor, gözü uzaklara kadar taşıyordu. Domenica dönünce diye düşündü Antonia, ona arkadaşlığımızın ne kadar değerli olduğunu gösterecek bir şeyler yapmalıyım. Angus Lordie'ye de. O yalnız ve garip bir adam, ama ona arkadaşlık ve ilgi gösterebilirim. Onu sevebilecek kadar ileri gidebilir miyim? Dikkatle düşündü. Kadınlar hep bunu yapıyor, dedi kendi kendine. Erkekler bilmiyor, ama biz bunu yapıyoruz. Bir erkek hakkında, nitelikleri, davranışları, diğer her şeyi hakkında detaylı bir şekilde düşünüyoruz. Sonra âşık oluyoruz.

Camın önünde dururken Angus Lordie'yi düşündü. Sonra saat tam dört buçukta kararını verdi.

BELONGS TO KAKTUS TEAM

110. Domenica Dilly'yle Konuşuyor

Dilly Emslie, Ottakars Bookshop'un kafesine çıktığında yer bulamayacağından endişelendi, çünkü içerisi her zamankinden daha kalabalıktı. İnsanları salı sabahı dışarı çıkaran sebebi tam olarak bilemiyordu; şehir kalabalıktı, George Sokağı bile alışverişe çıkanlarla dolmuştu. Ama bunlar iyi huylu müşterilerdi, Princes Sokağı'ndakiler gibi itişip kakışmıyor, diğerlerinin geçmesini bekleyerek kenara çekiliyor, uygun olan zamanlarda şapkalarını çıkartıyor ve kimsenin kaldırımda veya yolda sıkışmaması için çaba gösteriyorlardı. Yol kenarında nadir bulunan park yerleri için birbirleriyle yarışan sürücüler bile dönmek üzere olan bir araba gördüklerinde bu boş alandan feragat ediyor, dostane bir el işaretiyle karşıdakine geçmesini söylüyorlardı. Edinburgh'da tam da olması gerektiği gibi bir durumdu bu (1950'lerden kalma gibiydi).

Dilly iki kişilik kahve söyleyip bir masa buldu. Etrafına bakındı ve kendisinden önceki müşterinin bırakmış olduğu dergiyi eline alıp beklemeye başladı. Çok

beklemesine gerek kalmadı, beş dakika sonra Domenica kafeye girdi, Tayland'dan yeni aldığı ipek takım elbisesiyle şık görünüyordu, güneşte kaldığı için yüzü ve kollarının ön kısmı yanmıştı. Dilly uzun süreliğine gitmiş, ama en sonunda geri dönmüş olan arkadaşını karşılamak için ayağa kalktı. Tam olarak ne demesi gerektiğinden emin değildi. Eğer basit bir şekilde, "Dönmüşsün!" dese bunu şaşırmış gibi söylemiş ve Domenica'nın yarı yarıya geri dönemeyeceğini tahmin ettiğini belirtmiş olacaktı. Basit bir "Merhaba" da Malakka Boğazı'nda geçirilen birkaç aydan sonra söylenmesi uygunsuz kaçacak kadar sıradan olurdu. Tabii kalkıp da "Güneşte kalmışsın," diyemezdi, çünkü bu Çin Seddi'ne götürülen Başkan Nixon'ın en beylik laflarından biri gibi olacaktı. ("Bu gerçekten de büyük bir setmiş," demişti.) Bu yüzden, "Domenica!" dedi, ki bu da duruma oldukça uygundu.

İki arkadaş aylar sonra ilk kez karşılaşınca konuşulacak çok fazla konu oluyordu. Tabii arkadaşlardan biri ücra bir yerde, korsanların misafiri olarak onların arasında aylar geçirmişse konuşulacak konular daha da artıyordu, ama yine de ilk konu bu değildi. İlk olarak hakkında konuşulması gereken kitaplar vardı. Yeni, okumaya değer ve kolaylıkla görmezden gelinebilecek ne gibi kitaplar vardı?

Domenica köydeyken çok az okuyabildiğini itiraf etti. "Yanımda Proust vardı tabii," dedi. "Scott-Moncrieff çevirisi. Ama dördüncü bölüme kadar gelebildim ve devam edemedim. Ayrıca *Anna Karenina* da vardı.

Bir de en sonunda kırkıncı sayfayı geçebileceğimi umarak yanıma Seth'in *A Suitable Boy*'unu* almıştım. Ama okuyamadım. Harika bir kitap, bu sıralarda kesin okumalıyım. İyimserliğimden yanımda taşıyordum."

"*Zamanın Kısa Tarihi* gibi,"** dedi Dilly. "Herkesin rafında var, ama çok az insan okumuş. Hatta anlayabildiğim kadarıyla kimse okumamış."

Sohbet bir süre bu şekilde devam etti, sonra Dilly kendisine tekrar kahve doldurmak için öne eğilerek, "Peki ya korsanlar?" diye sordu. Sanki Domenica'yı Malakka Boğazı'na gitmeye teşvik eden oymuş da, keşif gezisinin sorumluluğunun bir kısmı kendi omuzlarındaymış gibi tereddütlüydü. Arkadaşının Edinburgh'a sağ salim dönebilmiş olması büyük bir rahatlama vermişti.

"Ah, evet," dedi Domenica. "Korsanlar. Oldukça konukseverdiler, kendi çaplarında tabii. Pek çok şey de öğrenmiş oldum."

Dilly beklenti içindeydi. Domenica tam olarak neler gördü acaba diye merak etti. Gördükleri onu değiştirmiş miydi?

"Anne soyundan süren düzenlerini izleyerek epeyce vakit geçirdim," dedi Domenica. "Ayrıca evlerin ekonomi meseleleriyle ilgili de çok ilginç bilgiler keşfettim. Kimin alışveriş filan yaptığı gibi yani."

"Çok ilginç olmalı," dedi Dilly. "Peki ya korsanlar? Onlar nasıldı?"

* Vikram Seth'in İngilizce yazılmış en uzun romanlardan biri unvanını taşıyan kitabı. (ç.n.)

** Stephen Hawking'in kitabı. (ç.n.)

"Çoğunlukla ufak tefektiler," dedi Domenica kuru bir şekilde. "Çoğundan daha uzundum. İnce yapılı ama güçlü insanlar. Çoğunun dövmesi vardı. Dövmeleri çok ilginç bir araştırma konusu olur bu arada. Genellikle ejderha gibi şekiller vardı, oldukça tahmin edilebilir bir şey bu, ama sonra çok ilgi çekici modern motiflere rastladım. İnanılmazdı sahiden."

"Ne gibi?" diye sordu Dilly.

"Jack Vettriano'nun resimleri," dedi Domenica. "*The Singing Butler** orada oldukça popüler. Korsanların elebaşının sırtında vardı. Hemen fark ettim."

"Olağanüstü," dedi Dilly.

Bunun ne gibi bir anlamı olabileceğini düşünerek bir süre sessiz kaldılar. Sonra Domenica devam etti. "Orada geçirdiğim son günlerde korsanları takip ettim. Sahildeki küçük bir kasabaya kadar peşlerinden gittim. Bir deponun ya da onların deyişiyle bir antreponun dışına teknelerini bağlıyorlardı."

"Sonra?" dedi Dilly.

Domenica gülümsedi. "İskeleden hızlıca geçtim ve içeriyi görebileceğim küçük bir pencere buldum. Yanımda arkadaşım Henry vardı. Ellerini kenetleyip bir basamak oluşturdu ki çıkıp camdan içeri bakabileyim."

Artık sadece kendi masalarında değil, konuşmayı duyanların oturduğu komşu masalarda da tam bir sessizlik vardı.

"Cam oldukça kirliydi," diye devam etti Domenica, "o yüzden elimle silmek zorunda kaldım. Ama bunu

* Şarkı Söyleyen Kâhya (ç.n.)

yaptıktan sonra içeride neler döndüğünü gayet net bir şekilde görebildim."

Dilly nefesini tutmuştu.

Çözüm çabuk geldi. "Korsan CD fabrikasıydı," dedi Domenica. "Benim korsanlar bunu yapıyorlarmış meğer. Korsan CD yapıyorlarmış."

Önce kimse bir şey söylemedi. Sonra Domenica gülmeye başladı. "İnanılmaz derecede komik bir durumdu," dedi. "Hâlâ gemilerin yolunu kesiyorlar filan sanıyordum. Ama global ekonomiye hızla ayak uydurmuşlar meğerse."

"Peki ya CD'ler?" diye sordu Dilly. "Ne tür CD'ler yapıyorlardı?"

"Çoğunlukla İtalyan tenorlarınınkileri," dedi Domenica. "Görebildiğim kadarıyla yani. Ama birkaç İskoç Oda Orkestrası kaydı ve birkaç farklı şey daha da gördüm." Duraksadı. "Pirates of Penzance'ı* göremedim..."

Bu son derece komik bir durumdu, ikisi de gülüyordu. Konuşmaları duyan ve açık konuşmak gerekirse gülmeye hakkı pek olmayan yan masalardaki bir iki kişi de gülmeye başlamıştı.

* Arthur Sullivan ve W.S. Gilbert'ın opereti. (ç.n.)

111. Matthew Hediye Veriyor

O öğleden sonra Matthew galeriyi erkenden kapadı, saat ikiydi. Öğle saatlerinde iki resim satmıştı (biri Tim Cockburn'ün Umbria pergolalarını resmettiği İtalya döneminde yapılmıştı, diğeriyse James Howie'nin ışık ve kara üstüne aydınlık bir çalışmasıydı). Resimlerden neredeyse ayrılmak istememişti, bunları masasının hemen karşısına asmış ve zamanla beğenir olmuştu. Ama duvardan indirilmiş, baloncuklu naylonlara sarılmış ve yeni sahiplerine verilmişlerdi işte. Camdan dışarıya bakmakta olan Matthew alışverişe çıkmaya karar vermişti.

Matthew hesaplarını tamamlamıştı. Adına yatırılan dört milyon sterlin anladığı kadarıyla yaklaşık yüzde dört faiz alıyordu. Bu da (eğer galeriyi saymazsa) yüzde kırk oranındaki vergiler kesildikten sonra yılda doksan sekiz bin sterlin yani ayda sekiz bin sterlin gelir demekti. Matthew'un ev kirası, arabası yoktu ve çok az harcaması vardı. Ayda sekiz bin sterlin günde iki yüz elli sekiz sterlin ediyordu. Geçen birkaç ayda Queen Sokağı'ndaki giyim mağazasına gidip yeni bir palto ve

BELONGS TO KANTOS TEAM

şu anda dolabının karanlık bir köşesinde duran alacalı yulaf renkli kazağını alması sayılmazsa ortalama olarak günde yedi sterlin harcamıştı. Ayrıca Calcutta Kupası'nda İskoçya'nın İngiltere'yi yenmesini kutlamak için pahalı bir yemek yenmişti. Matthew Cumberland Bar'da rugby zaferinin kazanıldığı gece tanıştığı altı kişinin de hesabını ödemişti. Akşam yemeği yendikten sonra misafirlerden biri hiç düşünmeden aslında İskoçya'yı değil İngiltere'yi tuttuklarını açıklamıştı, ama Matthew tipik bir nezaketle gülmüş ve rakiplere ev sahipliği yaptığı için mutlu olduğunu söylemişti. Bu sırada bir başka ifşaat gruptakilerden birinin Türk olduğunu ve rugbynin ne olduğunu zaten bilmediğini ortaya koymuştu. Matthew bunu da kibarca savuşturmuştu. Türkiye de bir gün rugby oynamaya başlayabilirdi, İtalyanlar bile yapıyorsa Türklerin en azından denemesinde bir sakınca yoktu... Bu pahalı bir gece olmuştu. Tam rakam verilecek olursa üç yüz yetmiş iki sterlin tutmuştu ve en azından o gün için bu bütçeyi aşmak demekti. Ama genel durum son derece iç açıcıydı, bu yüzden Matthew biraz daha para harcamaya karar vermişti.

Kendisine karşı takındığı tutumlu tavrı tabii ki başkalarına yansıtmıyordu. Matthew eli açık bir insandı, aralarında Sanatçılara Yardım Fonu ve Milli Sanat Koleksiyonu Fonu'nun da bulunduğu pek çok vakfa cömert bağışlarda bulunmuştu. Hatta Matthew, Sir Timothy Clifford* tarafından "önemlinin ötesinde"

* İngiliz sanat tarihçisi. 1984-2006 yılları arasında İskoçya Milli Galerileri başkanlığı yaptı. (ç.n.)

diye tanımlanan on sekizinci yüzyıldan kalma gümüş zanaatının en iyi örneklerinden biri olan Motherwell Tuzluğu'nu on altı bin sterline halka açık bir koleksiyonun almasını adsız bir şekilde sağlayan kişi olmuştu. Burada alçakgönüllülük yaparak adının duyulmasından sakındı ve Glasgow'daki özel bir sergide tuzluğun gösterileceği güne de katılmayı reddetti. Bu sessiz cömertliğine başka örnekler de vardı. Mesela Big Lou ile gizlice Angus Lordie'nin kahve faturasını kapatmıştı. Angus Lordie sekiz hafta boyunca cüzdanını getirmeyi unutmuştu, bu da toplamda yüz otuz iki sterlin yapıyordu. Matthew bunun günlük olarak vergiden sonra kalan geliriyle sadece on iki saatlik kazancı olduğunu hesaplamıştı.

Galeriyi kapadıktan sonra Dundas Caddesi'ne yürüdü ve kuyumcularla tasarımcı stüdyolarının olduğu ara sokağa saptı. Bir kuyumcunun önünde durup camdan içeri baktı. Hiçbir takıya ihtiyacı yoktu elbet, ama sonra başka bir şey hatırladı: *Benim bir kız arkadaşım var*. Pat kolyeleri seviyordu diye düşündü. Ama daha detaylı düşününce ne tip bir kolye taktığını hatırlayamadığını fark etti. Bu tabii ki bir erkek kusuruydu. Pat bir defasında erkeklerin giysi ya da takı açısından kadınların ne giydiklerini fark etmediklerini söylemişti. Matthew erkekleri savunmuştu, ama Pat dün ne giydiğini sorduğunda cevap verememişti. Ya Big Lou? Önlük mü? Peki, önlüğün altına? Hiçbir fikri yoktu. Peki ya bir saat önce küçük natürmorta bakmaya gelen kadın? O bir erkek değil miydi?

BELONGS TO KANTOS TEAM

Kuyumcuda bir saat geçirdi. Dışarı çıktığında cebinde siyah kadife bir kutu vardı. İçinde George Sokağı'ndaki Hamilton and Inches* yapımı opal bir kolye duruyordu. Sonra sokağın aşağısına doğru yürümektense içgüdüsel bir şekilde George Sokağı'ndaki Hamilton and Inches mağazasına girdi. Yumuşak sesli bir mağaza görevlisinin yardımıyla üzerinde Arbroath Bildirisi'ndeki cümlelerden biri olan "Sadece yüz kişi hayatta kalsa bile..." sözcükleri kazınmış gümüş bir vazo aldı. Buna sekiz yüz yetmiş beş sterlin ödedikten sonra çıktı.

India Sokağı'ndaki evine yürüdü. Pat gittiği için ev sessiz ve boştu. Ama bu akşam onu akşam yemeğinde görecek ve opal kolyeyi verecekti. Diğer hediye de (üstüne İskoç kararlılığını gözler önüne seren sözcüklerin kazılı olduğu gümüş vazo) Arbroath'tan gelen Big Lou'ya gidecekti. Ama hediye vermesine sebep olan tek şey Arbroath bağlantısı değildi. Birkaç gün önce Pat'in söylediği bir söz buna sebep olmuştu. Big Lou en son ne zaman kendisine hediye verildiğini hatırlamıyordu. Hatırlayamıyordu.

* Edinburgh ve Londra'da olmak üzere iki mağazası bulunan önde gelen bir kuyumcu ve gümüş dükkânı. (ç.n.)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

112. Almak ve Vermek

İskoçya Sokağı'na dönmek çok garip geliyordu. Domenica dönüşünü iple çekmişti ve döndüğü anda kendisini evinde hissedeceğini düşünmüştü, ama öyle olmamıştı. Kısa süre içinde alışacağını biliyordu, ama birkaç gün boyunca her şey tutarsız ve yanlış göründü. Malakka Boğazı'ndaki sıcak ve baygın havanın yerine sert ve taze hava gelmişti. Ayrıca her yanında bir sertlik görüyordu. Bu taştan oyulmuş, sert, köşeli ve açılı bir dünyaydı. Bitkilerin yumuşaklığına, kamışların kırılganlığına, palmiyelerin kadınsılığına alışmıştı. Şimdi ne kadar uzak ve farklı geliyorlardı.

Ama çevresindekilere alışmakta her ne kadar zorluk çekse de (ki bunlar korsanların dünyasıyla Edinburgh dünyası arasındaki derin farklılıklar yüzünden beklendikti) eve geri dönmenin olumlu tarafları da vardı. Sokakları ve insanları bıraktığı gibi bulmanın, gazete ve radyoda aynı insanlar tarafından aynı şeylerin konuşulduğunu duymanın tesellisi vardı. Bütün bunlar güven tazeleyici ve değerliydi ve bunlara dönmek güzeldi.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Domenica tüm bunları uzun uzun düşündü ve geri dönebildiği için mutlu ve şanslı olduğuna karar verdi. Şimdi önündeki üç ayı bulgularını ve birlikte yaşadığı topluğa dair hazırlayacağını söylediği iki makaleyi yazmakla geçirecekti. Bu makalelerin yayınlanacağına emindi, çünkü arasında kaldığı insanlar daha önce hiç antropolojik araştırma konusu olmamıştı. Tabii zavallı Belçikalının çabaları sayılmazsa. Ayrıca onun başına gelenler hâlâ esrarını koruyordu. Kaderini öğrenmeye çalışmış, ama her noktada sakınmayla karşılaşmıştı. Kimsenin söyleyecek bir şeyi yoktu.

Ama geri dönmek güzeldi ve bunu anlayan Domenica bir akşam yemeği düzenlemeye karar verdi. Çok uzun süredir kimseyi ağırlamamıştı, sosyal hayatı köydeki kadınlarla çay içmekten ibaretti. Bunun kendisi için olduğu kadar onlar için de keyifli olduğuna inanıyordu ve köyde çok az kitap olmasına rağmen kadınlar arasında oldukça popüler olan bir kitap grubu bile oluşturmuştu. Ayrıca daha zengin kadınların fakir kadınlara yardımcı olabileceği küçük bir kredi birliğinin de temellerini atmıştı. Bunlar olumlu gelişmelerdi.

Pat akşam yemeği hazırlıkları için Domenica'ya yardım etmeye söz vermişti. O yüzden ikisi de yemeğin yapılacağı akşam mutfağa girmişlerdi. Domenica özenli bir mönü hazırlamıştı. Pat sebzeleri kesip hazırlarken, Domenica da meşakkatli bir mantarlı risotto yapıyordu.

"Matthew'u duydum," dedi Domenica arborio pirincine doğranmış soğanları atarken. "Çok da kötü ol-

mamış aslında. Daha önce çok daha kötülerini gördün, öyle değil mi? Bruce'la..."

Pat onun olayı çok da iyi hatırlamadığını söylemek zorunda kaldı. "Bruce'tan sadece kısa bir süre hoşlandım," dedi. "Geri kalan zamanda onu tiksinç buluyordum."

Domenica güldü. "Gerçekten korkunçtu değil mi? Tüm o saç jölesi ve aynanın önünde kendini beğenmeler filan. Ama yine de..." Gerisini söylemedi, ama Pat onun neden bahsettiğini biliyordu. Bruce'ta bir şeyler vardı. Havası var mıydı? Evet, mesele buydu. Onda var mıydı bu?

"Matthew çok kibar biri," diye devam etti Domenica. "Bruce'tan çok farklı olduğunu göreceksin."

Pat düşünceli görünüyordu. "Bana dün bunu verdi," dedi boynuna asılı opal kolyeyi göstererek.

Domenica açmakta olduğu mantar paketini bir kenara koyup Pat'in boynuna baktı. "Opal," dedi. "Rengine bak şunun. Ateş opali."

"Sever misin?" diye sordu Pat.

"Bayılırım," dedi Domenica. "Hep sevmişimdir. On yıl önce Avustralya'dayken kendime opal bir yüzük almıştım. Sık sık takarım. Bana Brisbane'i hatırlatır. Orada çok mutluydum."

Pat karşılık vermedi. Sanki kendisini rahatsız hissettiriyormuş gibi kolyeyi yokluyordu.

"Bir sorun mu var?" dedi Domenica.

Pat kafasını salladı. "Hayır... Aslında var."

"Böyle pahalı bir hediyeyi kabul ettiğin için kendini kötü mü hissediyorsun yoksa?"

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Galiba. Galiba biraz."

Domenica Pat'in elini kavrayıp hafifçe sıktı. "Bir şeyler kabul etmek çok önemlidir. Kibar bir şekilde kabul etmek sanattır. Öğrenmeye çabalamadığımız bir sanat hem de. Nasıl vereceğimizi öğrenmemiz gerektiğini düşünüyoruz, ama vermekten çok daha zor olabilen kabul etmeyi unutuyoruz."

"Neden?"

"Muhtemelen hediye ilişkisiyle ilgili bilinçaltındaki korkularımız yüzünden," dedi Domenica. "Hediye bir zorunluluk yaratabilir ve bir zorunluluk yüklenmek istemiyoruz. Ama öyle hediyeler var ki, bunlara hiçbir koşul yüklenmiyor. Başka birinin hediyesini kabul etmenin onun sana karşı hissettiklerini gösterebilmesini sağladığını anlamalısın."

Evet diye düşündü Pat. Haklısın, pek çok farklı konuda olduğu gibi bunda da haklısın.

"Dün Big Lou'ya da bir hediye verdi," dedi Pat. "Verirken oradaydım. Üstünde Arbroath Bildiri'sinden bazı sözler kazılı gümüş bir vazo."

"İlginç bir hediyeymiş," dedi Domenica. "Peki ya Big Lou sevindi mi?"

"Hem de çok," dedi Pat. "Matthew'a sarıldı. Havaya kaldırdı ve sarıldı."

Domenica gülümsedi. "Çok basit," dedi. "Çok basit öyle değil mi?"

"Ne?"

"Toplam insan mutluluğunu artırabilmek. Bu küçük eylemlerle. Küçük şeylerle. Bir teşvik sözüyle. Bir sevgi imasıyla. Çok kolay."

Domenica saatine baktı. "İşimize bakmalıyız," dedi. "Angus, Antonia ve diğerleri az sonra gelir."

"Angus bize geçen seferki gibi şiir okur mu dersin?"

"Kesin okuyacaktır," dedi Domenica. "Bir şeylerin sonuna gelince hep okur."

"Ama bu bir şeyin sonu mu sahiden?" diye sordu Pat.

Domenica biraz hüzünle gülümsedi. "Korkarım ki öyle."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

113. Domenica'nın Akşam Yemeği

Domenica'nın alışkanlıklarından biri de tüm misafirlerine farklı bir geliş saati vermesiydi. On dakikalık aralar koyuyordu. Bunun her misafirin hakkı olduğuna inandığı ilgiyi gösterebilmenin iyi bir yolu olduğu düşüncesindeydi. Ev sahibesinin gece ilerledikçe kişilerle tek tek ilgilenebilmesi zorlaştığı için akşamın başında böyle bir şey yapmayı tercih ediyordu.

İlk gelen tabii ki, kısa da olsa döndüğü sırada gördüğü Angus olmuştu. Angus bu buluşmada çok heyecanlanmıştı ve önem ya da kronolojik sıra önemsemeden her türlü haberi bir çırpıda gevelemeye çalışmıştı. Cyril'in kaybolup mucizevi bir şekilde geri gelmesini, Ramsey Dunbarton'ın ölümünü, yeni ayakkabılarını, Domuz O'Connor'ın Big Lou'nun kafesine gelişini ve Eddie'nin başına gelenleri... hepsini alelacele söyleyivermişti.

Sonra karşı daireden Antonia çıkageldi. Yanında hediye olarak hasta görünüşlü bir orkide ve bir kutu çikolata getirmişti. Domenica bu çikolata kutusunun Edinburgh'da birkaç senedir bir akşam yemeğinden diğeri-

ne hediye olarak götürülen ve kimse tarafından açılmayan kutulardan biri olduğunu tahmin ediyordu. Ama belli etmedi ve ev sahibine hediye götürülmesi gerekecek başka bir kutlamada kullanılmak üzere çekmecesine koydu. Hatta ziyaretine karşılık vermek için ona gidecek olursa bu kişi Antonia bile olabilirdi, ama o zamana kadar çikolatalar yeni bir hediye paketine sarılıp tanınmaz hale gelmiş olacaktı. Hediyeleri yeniden değerlendirmenin asıl tehlikesi bazen düğün hediyelerinde olduğu gibi paketten isim kartını çıkarmayı unutmaktı.

Sonra ilginç görünüşlü uçuk yeşil bir ceket giymiş olan Matthew ve Humphrey, Jill Holmes ile çok daha iyi durumda görünen bir orkideyle James Holloway ve Domenica'nın kaçırdığı, ama okumaktan keyif alacağını düşündüğü bir yığın kitapla David Robinson geldi. Küçük bir topluluktu, ama herkes birbirini tanıyordu ve bu tekrar bir araya geliş kutlamasından keyif alacakları kesindi.

Akşam güneşi yumuşacık ışığıyla içeri süzülürken Domenica'nın salonunda oturdular.

"Domenica," dedi David Robinson. "Lütfen temelli döndüğünü söyle bize."

Domenica bardağına baktı. "Edinburgh'dan tekrar ayrılmak gibi bir planım yok," dedi. "Saha araştırması günlerim sona erdi galiba. Ama yine de hiç belli olmaz. Eğer olur da..."

"Ama korsanları araştırmaktan vazgeçtin artık değil mi?" diye sordu James. "Bence yeterince korsan gördük. Avcı toplayıcılar iyi de, korsanlar..."

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Domenica başıyla onayladı. "Benim korsanlarım oldukça sıkıcı çıktı. Kötü niyetli bir grup oldukları şüphesiz. Fikri mülkiyet haklarına karşı tutundukları tavır saygısızca ve kötü davranış tarzı biraz tatsız öyle değil mi? Müthiş bir sığlık içeriyor."

"Çok doğru söyledin," dedi Antonia. "Kaptan Hook mesela çok sıkıcı bir arkadaş olurdu. Peter Pan çok daha iyi o açıdan." Konuşurken Angus'a baktı, ama Angus bunu fark edip kafasını çevirdi.

"Peter Pan'in büyümesi gerekiyordu," dedi Matthew. "Onun sorunu buydu."

Bu yorumu düşünerek herkes Matthew'a baktı. Pat yeni uçuk yeşil ceketini gözden geçirip onunla bu konuda konuşması gerektiğini aklına not etti. Ama çok dikkatli olması gerektiğini biliyordu.

Tam o sırada arka plandan, duvarlardan ve alt kattaki dairenin tavanından bir saksofon sesi yükselmeye başladı. Domenica gülümsedi. "Alt kat komşumuz," diye açıkladı. "Küçük Bertie. Annesi ona bu saatlerde pratik yaptırıyor. Genellikle 'As Time Goes By'ı duyarız, ama bu... şu an ne çalıyor?"

Angus duvarın kenarına gidip kulağını duvara dayadı. "Bu Battle Hymn of the Republic.* Evet, bu o. 'Üzüm hasadını eziyor / gazap üzümlerinin toplandığı yeri'. Aferin sana Bertie!"

* John Brown's Body şarkısının müziğini kullanan Julia Ward Howe'un yazdığı marş. Amerikan İç Savaşı sırasında popüler oldu ve Amerikan vatan şarkılarından biri olarak kabul edildi. (ç.n.)

Sohbet kısa bir süre kesildi. Angus bir elinde kadehiyle öne çıkıp konuşmaya başladı. "Sevgili arkadaşlar," dedi. "Domenica uzak bir diyardan döndü. Haritalar konusunda bir şiir okusam çok rahatsız olmazsınız değil mi?"

"Kesinlikle olmayız," dedi David Robinson. "Duymamız gereken bu işte." Angus odanın ortasında durdu.

Bunlar diye başladı, *gerekli kaynaklar olsa da*
Onlar olmadan yapamayacağımız bilgiler,
Sıradan haritalarda pek sürpriz yoktur.
İçindeki çizgiler Ant dağlarının yerini gösterir
Ve Avustralya'yla İskoçya'nın yerini
Böyle haritalar çoktur, ama daha değerli olan,
Kendi yaptığımız basılmamış haritalardır.
Kendi şehrimizin, evimizin, gündelik dünyamızın,
hayatımızın.
Özel dünyamıza ait bu haritaları kullanırız her gün.
İşte şurada mutluydum,
Şurada partiden sonra paltomu unuttum.
Aşkımla burada tanıştım; şurada bir kez ağladım.
Kalbim kırıktı, ama köşeyi dönünce biraz ferahladım.
Çünkü kalenin üstünden Fife'in tepelerini gördüm.
Böyle şeyler, kişisel hatıralarımız
Hayatlarımızın duvar halılarını dokur işte.
Eski haritalar rüzgârları insanlaştırmış.
Şişkin yanaklarından ticaret rüzgârları çıkan
Fırtınalı çizimlermiş bunlar. Oysa şimdi biliyoruz ki,

BELONGS TO KANTOS TEAM

Rüzgâr basit bir basınç değişikliği
Bilim böyle şeyleri alelade yapmış.
Ama her şeye rağmen sevgi esrarını koruyor.
Neden olduğu, nasıl oluştuğu bilinmiyor
Sevginin dönüştürmeye yeten nefesi, o nazik meltem
Hayatlarımıza iyileştirici soluğunu umarım üfler.

